

ДЕЙВИД БРИН БРЕГЪТ НА ВЕЧНОСТТА

Част 5 от „Ъплифт“

Превод от английски: Крум Бъчваров, 1998

chitanka.info

*На Ариана Мей, прелестната ни пратеничка, която ще
говори от наше име на прага на фантастичния дваисет и
първи век.*

ДЕЙСТВАЩИ ЛИЦА

„аз“ — мъжки урс, когото бившата му съпруга е изхвърлила от торбичката си. По-късно „женен“ за преждевременското момиче Рети.

Алвин — човекоподражателският прякор на Хф-уейюо, млад хуун от селището Ууфон.

Аскс — член на джиджоския Съвет на върховните мъдреци, представител на трекската раса.

Баскин, Джилиън — земянитска агентка и лекарка, капитан на делфинския изследователски кораб „Стрийкър“.

Брукида — делфин металург от екипажа на „Стрийкър“.

Вуббен — г’кекският върховен мъдрец.

Дединджър — човек ревнител, който иска всички раси на Джиджо да деволюират, така че някой ден да могат да бъдат ъплифтирани от състояние на невинност.

Джаз — млад ловец от бандата от Сивите хълмове. Някогашен мъчител на Рети.

Джими — „благословеният“, роден по-напред по Пътя на изкуплението.

Джома — малкият син на Хенрик Сапъора.

Джоп — дървесен фермер от Доло, последовател на старите Свещени свитъци.

Джошу — покойният ухажор на Сара Куулън, странстващ книговедец, починал от шарка в Библос.

Длетото — син кхюин, син на Дървоядката, дърворезбар и приятел на Сара Куулън.

Дуер — син на майстора на хартия Нило Куулън, главен следотърсач на Общностите на шестте раси.

Единствен по рода си — древен мулк-паяк, създаден да унищожава развалини високо в Ръбатата планина.

Емерсън Данайт — човек инженер, някога член на земянитския екипаж на „Стрийкър“, впоследствие катастрофирал на Джиджо.

Еуаскс — джофурска купчина пръстени, трансформирана от стария мъдрец Аскс чрез поставяне на нов господарски пръстен.

Заки — мъжки делфин, космонавт трети клас от екипажа на „Стрийкър“.

Каа — делфин, пилот от екипажа на „Стрийкър“. По-рано известен като Каа Късметлията.

Калнокракия — див нур, получил името си от Дуер Куулън.

Камбъл, Лестър — върховен мъдрец на земяните на Джиджо.

Каркаетт — инженер от екипажа на „Стрийкър“.

Кийпиру — бивш главен пилот на „Стрийкър“, изчезнал на Китръп.

Клещовръх — червен кхюин, приятел на Алвин, който издълбал батискафа „Ууфонска мечта“ от дънер на дърво.

Крейдейки — делфин, бивш капитан на делфинския кораб „Стрийкър“. Изчезнал преди години на Китръп.

Кун — човек пилот на ротенско-даникския кораб.

Кърт — водач на Гилдията на сапъорите. Чичо на Джома.

Ларк — естественик, младши мъдрец на Общностите, еретик.

Линг — даникска жена от екипажа на ротенския кораб. Опитна биоложка.

Маканий — женски делфин, корабен лекар на „Стрийкър“.

Мелина — покойната съпруга на Нило Куулън, майка на Ларк, Сара и Дуер.

Мопол — мъжки делфин, космонавт втори клас от екипажа на „Стрийкър“.

Нило — майстор на хартия от селището Доло, патриарх на рода Куулън.

Нис — разумен компютър, зает на „Стрийкър“ от тимбримски агенти.

Одзава, Данъл — заместник-мъдрец, познаващ скритите тайни на човешкия клан.

Орли, Томас — земянитски агент, назначен на „Стрийкър“, изчезнал на Китръп. Съпруг на Джилиън Баскин.

Остра като нож прозорливост — син кхюин, върховен мъдрец на кхюинската раса.

Пипоу — женски делфин. Специалистка по генетика и медицинска сестра на „Стрийкър“.

Прити — неошимпанзе, прислужница на Сара, опитна в тайната физика.

Ран — водач на даникските човеци на борда на ротенския кораб.

Рети — човешка преждевремка, избягала от дивашката колония на бандата си, криеща се в Сивите хълмове.

Ро-пол — вероятно съпруга на Ро-кен, убита преди Битката на Поляната.

Старите — общо обозначение за „оттеглилите“ се раси от Многоизмерния свят.

Стронг, Лена — участничка в експедицията на Данъл Одзава до Сивите хълмове.

Суеси, Ханес — инженер от екипажа на „Стрийкър“, киборг, усъвършенстван от Старите.

Тейн — библиоски учен, ухажвал Сара Куулън.

Тш'т — женски делфин, някога пети заместник-командир на „Стрийкър“, сега командир на кораба заедно с Джилиън Баскин.

Тюг — трекски алхимик от ковачницата на Маунт Гуен, основен помощник на Уриел Ковачката.

Улгор — урс номад, поддръжник на Урунтай.

Уорли, Дженин — участничка в експедицията на Данъл Одзава до Сивите хълмове.

Ур-Джах — урският върховен мъдрец.

Урдоннол — урски чирак при Уриел.

Ур-ронн — урска приятелка на Алвин. Участничка в експедицията с „Ууфонска мечта“. Племенница на Уриел.

Утен — сив кхюин естественик. Помогнал на Ларк да напише справочник за джиджоските видове.

Фалън — пенсиониран следотърсач, бивш наставник на Дуер.

Фу, Ариана — почетен върховен мъдрец на човешкия клан (пенсионирана).

Фхуун-дау — хуунски върховен мъдрец.

Харулен — сив кхюин интелектуалец. Водач на еретическа секта, според която незаконните заселници трябва доброволно да престанат да се размножават и да оставят Джиджо отново да се превърне в угарен свят.

Хикахи — бивш трети заместник-командир на „Стрийкър“, изчезнал на Китръп.

Хуфу — нур, любимка на Алвин.

Хф-уейюо — официалното хуунско име на Алвин.

Хък — човекоподражателски прякор на г'кекско сираче, отгледано в Ууфон. Приятелка на Алвин.

Чучки — делфин инженер от екипажа на „Стрийкър“.

Шен, Джени — човешки сержант от опълчението.

СПИСЪК НА РАЗУМНИТЕ РАСИ

Г'кеки — първата преждевремска раса, пристигнала на Джиджо около две хиляди години преди описаните в книгата събития. Ъплифтираните от друулите г'кеки имат биомагнитни колела и очни стълбчета вместо глави. През по-голямата част от разумното си съществуване те не са живели на планети. Г'кеките са изчезнали навсякъде другаде в Петте галактики, освен на Джиджо.

Глейвъри — третата преждевремска раса, пристигнала на Джиджо. Ъплифтирани са от туннунктюрите, които, от своя страна, били ъплифтирани от буюрите. Глейвърите отчасти са двуноги. Имат опалова кожа и големи изпъкнали очи. Приблизително метър на височина, те имат раздвоена хващателна опашка. След незаконното си установяване на Джиджо глейвърите деволюирали до предразумно състояние. Според някои те са ярък пример за Пътя на изкуплението.

Джофури — организми, напомнящи конус от натрупани един върху друг гевреци. Подобно на своите трекски братовчеди, джофуриите се състоят от взаимозаменяеми гъбести „сокови пръстени“, всеки от които с ограничен интелект, но заедно образуващи съвкупно същество. Специализирани пръстени осигуряват на купчината сетива, манипулативни органи и понякога странни способности за синтезиране на химични вещества. Подобно на треките, след ъплифтирането си от поите този уникален вид бил благороден и неамбициозен. По-късно фанатичните оейли ги преоткрили и им осигурили „господарски пръстени“, превръщащи треките в джофури — упорити и изключително амбициозни същества.

Кхюини — четвъртата преждевремска раса на Джиджо. Ъплифтираните от зхошите кхюини са радиално симетрични екзоскелетни същества с пет крака. Мозъкът им отчасти се намира в прибиращ се централен купол. Бунтовническа група от тази раса се

установила на Джиджо в опит да запази древната си кастова система, в която сивите кхюини давали царствените матриарси, докато червените и сините били слуги и занаятчии. Условието на планетата — включително по-късната човешка намеса — довели до унищожаването на тази система.

Ротени — тайнствена галактянска раса. Според една човешка група (даккините или даниките), ротените са изчезналите патрони на Земята. Те са двукраки, малко по-едри от човеци, но с подобни пропорции. Смята се, че са месоядни.

Тимбрими — хуманоиден вид, съюзник на земянитския клан. Известни с интелигентността и дяволитото си чувство за хумор.

Титлали — вид, за който се смятало, че не подлежи на ъплифтиране. Ъплифтиран от тимбримите.

Треки — втората незаконна заселническа раса на Джиджо. Треките са деволуирал вариант на джофурите, избягали от налагането на господарски пръстени.

Урси — шестата преждевременска раса на Джиджо. Месоядни кентавровидни обитатели на равнините. Имат дълга гъвкава шия, тясна глава и ръце без рамене, завършващи със сръчни пръсти. Урсите започват живота си като малки шестокраки личинки, извадени от торбичките на майките си, за да се грижат сами за себе си. Всички оцелели след „детството“ могат да бъдат приети в урска група. Женските достигат големината на едър елен и имат двойни люпилни торбички, в които държат миниатюрните мъжки, по-дребни от домашна котка. Женските с предларвени малки изхвърлят единия или и двамата си съпрузи, за да направят място за излюпването. Урсите изпитват отвращение към водата в чистия ѝ вид.

Хууни — петата заселническа вълна на Джиджо. Двуноги и всеядни със светла люспеста кожа и рунтава бяла козина на краката. Гръбначният им стълб е масивна куха структура, представляваща част от кръвоносната им система. Първоначално използвани по време на

предбрачно ухажване, сега надуваемите гръклянни торбички на хууните им дават възможност да „умблират“. След ъплифтирането им от гутхатсите представителите на тази раса играли ролята на строги, досадни бюрократи в галактянската култура.

Човеци — най-младата прежедевремска раса, пристигнала на Джиджо по-малко от триста години преди описваните събития. Човешките „вълкони“ еволюирали на Земята и вероятно сами развили технологична цивилизация, способна на примитивно междוזвездно пътуване. Тяхното най-голямо постижение: ъплифтирането на неошимпанзетата и неоделфините.

ТЕРМИНОЛОГИЧЕН РЕЧНИК

Анклавът Пория — даникската централа, където малко човешко население служи на ротенски господари.

Англически език — човешки език, създаден през дваисет и първи век и включващ много английски думи, но повлиян от други езици отпреди контакта и изменен в съответствие с новите постижения на лингвистичната теория.

Библос — крепост, в която се съхранява архивът. Университет и главна заемна библиотека с изключително влияние върху джиджойската култура.

Бибур — река, течаща покрай Библос и вливаща се в Рони при град Тарек.

Бунището — огромна цепнатина или разсед на морското дъно, образуван от тектонична активност. Обитаващите планетата раси изхвърлят там отпадъците си — от скелетни останки до корпуси на преждевременски космически кораби, — за да се стопят под кората на Джиджо.

Буюри — някогашни законни наематели на Джиджо, напомнящи на жаби и известни с мъдростта, прозорливостта и познанията си в областта на генетиката. Заминали си преди почти милион години, след обявяването на Джиджо за угарен свят.

Велик мир — време на растящо разбирателство между Шестте раси, отдавано на библоското влияние или на появата на Светото яйце и рюковите симбионти.

Велико отпечатване — внезапно въвеждане на хартиени книги от човеците скоро след пристигането им на Джиджо.

Влениране — рядка форма на трекско възпроизводство, при която от възрастен индивид се пъпкува малка пълна купчина.

Вулканът Гуен — местоположение на скритите ковачници на Уриел Ковачката.

Вълкон — обиден галактянски термин за раса, която очевидно се е ъплифтирала сама и е постигнала междוזвездно пътуване без помощта на патрон.

Галактянски — отнасящ се до древната цивилизация на Петте галактики.

Галактическа библиотека — фантастично огромни познания, събрани в продължение на стотици милиони години. В повечето галактянски селища и кораби има квазиразумни „клонове“ на библиотеката.

Галактически институти — огромни могъщи академии, за които се твърди, че са неутрални и над междуклановата политика. Институтите управляват или регулират различните страни на галактянската цивилизация. Някои от тях датират отпреди повече от милиард години.

Гент — река на север от Блестящата планина.

Година на изгнанието — епохата, започваща с пристигането на първата преждевременска раса на Джиджо.

Грок — английски термин с неясен произход, означаващ разбиране или цялостно осъзнаване на нещо.

Даник — простонароден термин за даникенин, културно движение, датиращо от времето след първия контакт на човечеството с

галактянската цивилизация. Даниките смятат, че земяните са ъплифтирани от галактянска раса патрон, която поради неизвестни причини е решила да остане скрита. Според един от даникските култове тази раса от мъдри, загадъчни богове са ротените. (Също понякога „даккини“.)

Деконструктор — механично устройство, лицензирано от Института по миграциите, за унищожаване на останките от технологична цивилизация на планета, обявена за угарен свят.

Джиджо — планета в Галактика четвърта. Дом на седем прежевреmsки раси: човеци, хууни, кхюини, урси, г'кеки, деволюирали глейвъри и „дегенерирали“ джофури, известни като треки.

Джофекка — родният свят на джофурите.

Доло — селище на р. Рони, известно с производството на хартия.

Дура — приблизително двайсет секунди.

„Ереси“ — различни възгледи за съдбата на Джиджо, поддържани от групи, които не са съгласни с Върховните мъдреци. Според един от тях галактянският закон е справедлив — и Джиджо ще е по-добре без „заразата“ на прежевреmsките раси. Други се придържат към по-ортодоксални тълкувания на Свещените свитъци, според които всяка изгнаническа раса трябва сама да търси спасението си по Пътя на изкуплението. Една от рядко срещаните ереси се нарича „прогрес“.

Занги — дишаща водород раса, чиито представители напомнят на огромни сепии. Те живеят в атмосферите на газови гиганти. Институтът по миграциите е отстъпил целия галактически район на Джиджо на дишащите водород. Дишащите кислород разумни същества не трябва да стъпват там в продължение на дълъг угарен период. Патрулните глобуси на зангите са редки, но страшни посетители на Джиджо.

Земянитски клан — малко, странно галактянско „семейство“ от разумни раси, състоящо се от клиентите неошимпанзета и неоделфини и от техните човешки патрони.

Зукири — отглеждани от г'кеките животни слуги, които са способни да запомнят и рецитират съобщения, но не са толкова интелигентни, колкото неошимпанзетата.

Зхоши — патроните на кхюините.

Измунути — червена гигантска звезда, неудобно близо до слънцето на Джиджо. Бълва въглероден вятър и скрива планетата от инспекциите на Института по миграциите.

Илии — матриархално племе от ездачки, живеещо тайно в Спектралния поток.

Ифни — навярно съкращение от „Инфинити“ (Безкрайност). Според космонавтската традиция, име, давано на богинята на късмета. Персонификация на случайността или Закона на Мърфи.

Каменния юмрук — огромен скален перваз над Библос, който е миниран от сапъорите и ще унищожи крепостта в Съдния ден.

Кидура — приблизително половин секунда.

Кикви — предразумна раса от амфибии, местни обитатели на Китръп.

Китръп — богат на тежки метали воден свят, на който екипажът на „Стрийкър“ е загубил капитан Крейдейки и мнозина други по време на бягство от ужасна клопка.

Клиент — раса, все още намираща се в период на служба при патроните, които са я ъплифтирали от предразумно животинско състояние.

Кси — ливади сред Спектралния поток, дом на илиите.

Лорници — домашни животни, отглеждани като слуги от кхюините. Лорниците са радиално симетрични и имат четири крака с по три пръста.

Лусен — най-голямата от трите луни на Джиджо.

Мидура — единица за време, приблизително седемдесет и една минути.

Многоизмерният свят или Многоизмерната система — място за оттегляне на раси, които почти са изпреварили цивилизацията на Петте галактики. Огромна, разпръсната сграда от водороден сняг, създадена да заобикаля и използва цялата енергия на малка звезда.

Моргран — точка на прехвърляне, където „Стрийкър“ е бил атакуван за първи път от бойни кораби на фанатичните религиозни кланове.

Мулк-паяци — форма на живот, създадена чрез биоинженерство за унищожаване на сгради и техника на светове, обявени за угарни.

Неоделфини — ъплифтирани делфини, клиенти на човечеството.

Неошими, неошимпанзета — ъплифтирани шимпанзета, първите клиенти на човечеството. Изцяло ъплифтираните неошими могат да говорят. „Недовършените“ неошими, придружили човеците на Джиджо, са неми.

Ниханически — друг човешки език отпреди контакта, произлизащ от смесване на японски и китайски.

Нур — интелигентни, сръчни, но пакостливи същества, подобни на видри. Нури не се поддават на опитомяване, но търпеливите и

добродушни хууни използват нури на корабите си. Другите преждевременно ги смятат за досадни.

Оакка — планета, на която се намира регионалната централа на Института по навигация и на която „Стрийкър“ едва е избегнал клопка и предателство.

Оейли — трети ъплифтни спътници и „приемни патрони“ на джофурите, фанатични членове на Съюза на верните. Като експерти по генетика, оейлите променили трекската биология и психология. Те им прибавили господарски пръстени и така ги превърнали в джофури.

Отпадъци — всеки неподлежащ на биологично разпадане отпадъчен материал, обречен на изхвърляне в Бунището за рециклиране от тектоничните огньове на Джиджо.

Папагалски бълхи — характерни, генетично създадени от буюрите насекоми, които могат да запомнят и рецитират кратки изрази. Първите човеци на Джиджо си мислели, че полудяват, когато „чували гласове“.

Пассен — най-малката луна на Джиджо.

Патрон — галактянска раса, ъплифтирала поне един животински вид.

Пидура — приблизително четири дни.

Платото Дуден — най-старият и най-голям г'кекски анклав.

„Полкджхи“ — джофурски боен кораб, приземил се на Джиджо в търсене на „Стрийкър“.

Прародителите — легендарната първа космическа раса, поставила началото на цикъла на ъплифта два милиарда години преди описваните събития.

Преждевремци — престъпници, опитващи се да колонизират светове, обявени от Галактическият институт по миграциите за угарни. На Джиджо терминът означава група, опитваща се да установи нови незаконни селища извън границите на Склона.

Примитивен делфински — полуезик, използван от неъплифтираните делфини на Земята.

Път на изкуплението — цел на ортодоксалните религиозни фракции на Джиджо, които смятат, че преждевремските раси трябва да деволюират до предразумно състояние и че само така могат да избегнат наказанието за колонизиране на угарен свят и да получат втори шанс за ъплифтиране. Според тях глейвърите вече вървят по Пътя.

Риф — дял от Бунището, намиращ се в южния край на Склона.

Ръбатата планина — планинска верига, обозначаваща източната граница на Склона.

Рюк — квазигъбести симбионти, помагачи на Шестте раси да „четат“ емоциите и езика на тялото на другите.

Сапър — специалист по унищожаване, който минира селищата на Шестте раси в случай, че настане Съдният ден. Централата на гилдията се намира в град Тарек.

Светото яйце — загадъчна маса от пси-активен камък, появила се от вулкан един век преди описваните събития и съпътствана от широко разпространени видения.

Свещени свитъци — текстове със загадъчен произход, единственото написано на Джиджо в периода между заминаването на буюрите и въвеждането на хартиени книги от хората. Свитъците учели г'кеките и по-късните заселници за нуждата от криене, грижа за планетата и „изкупление“.

Спектрален поток — суров пустинен район в южната централна част на Склона, смятан за необитаем. Покрит с пластове блестящ пси-активен вулканичен камък и фотоактивни кристали.

Стресов атавизъм — стресово състояние, срещащо се при новоъплифтираните видове, при което индивидите губят висшите си познавателни функции.

„Стрийкър“ — земянитски космически кораб с екипаж от неоделфини. Откритията на „Стрийкър“ довели до безпрецедентно преследване от страна на десетки галактянски фракции, всяка от които домогваща се до тайните на делфините.

Съборът на Обединението — годишен празник, който отбелязва и укрепва Великия мир между преждевременските раси на Джиджо. Включва поклонение на Светото яйце.

Съветът Терагенс — ръководен орган на междузвездното правителство на човечеството, занимаващ се с отношенията между земянитския клан и галактянското общество.

Съдният ден — според пророчеството, времето, когато Шестте раси на Джиджо ще бъдат съдени за престъпленията си. Мнозина се надяват, че дотогава потомците им ще са като глейвърите — невинни, далеч напред по Пътя на изкуплението.

Тарек — най-големият град на Склона на мястото на сливане на Рони и Бибур. Централа на Гилдията на сапъорите.

Топорджик — псевдоматериален субстрат, направен от органично нагънато време.

Торген — една от луните на Джиджо.

Точка на прехвърляне — район със слабо пространство-време, който позволява на корабите, влизащи по точно определен начин, скорост, по-висока от светлинната.

„Убежище“ — тайнокораб, докарал човешките преждевремци на Джиджо повече от двеста години преди описваните събития.

Урчачка — родният свят на урсите.

Урчачкин — урски клан, дал убежище на човешки жени и коне в Спектралния поток.

„Ууфонска мечта“ — батискаф, построен от Клецовръх с помощта на Алвин, Хък и Ур-ронн. Оборудван от Уриел Ковачката.

Фин — английско съкращение за неоделфин.

Фувнтуси — шестокраки дървоядни паразити на Джиджо.

Шимпанзе или **„шим“** — частично ъплифтиран вид, придружил човеците на Джиджо. Неми, но способни да общуват чрез езика на знаците.

Церемония на смилане — редуциране на мъртви тела и връщане на плътта в джиджойската екосистема. Често включва поглъщане на плът от специализирани трекски пръстени. Неподлежащите на разпадане останки се третират като отпадък и се пращат в Бунището.

Човекоподражател — жаргонен термин за същество, което имитира човеците, защото земянитските текстове все още господстват в литературния живот на Джиджо.

Ъплифт — процесът на превръщане на предразумен животински вид в напълно разумна раса, която е в състояние да влезе в галактянското общество. Извършва се от раса патрон.

Ядура — приблизително четирийсет и три часа.

Яйце — вж. Светото яйце.

Онези, които са жадни за мъдрост,
често я търсят или в най-високите
висини, или в най-дълбоките
дълбини.

И все пак чудеса могат да се открият
и на плитки места, там,
където животът се заражда,
разцъфва и умира.

Кой връх или горда планина
предлага толкова живи уроци,
колкото предлага течащата река,
подмолният риф или гробът?

— от буюрски стенен надпис,
открит полупотънал в блато
край Далечното
влажно светилище.

„СТРИЙКЪР“

[Пет ядури по-рано]

КАА

** Каква странна участ ме доведе,
* бягайки от зимни въртопи,
* през пет галактики? **

** Само за да открия убежище
* на изоставена планета (гола!)
* в бурен разкош! **

Така си мислеше той, докато се премятеше вихрено, изхвърляше напред гладкото си сиво тяло с енергични удари на опашката и се наслаждаваше на водата, милваща голата му плът.

Слънчевите лъчи пронизваха кристалните плитчини покрай килимите морски цветя като блестящи снопове. Из осветените зони се виждаха сребристи местни създания, напомнящи плоскочелюстни риби, които привличаха погледа му. Каа сподави инстинктивното желание да се хвърли след тях.

„Може би по-късно.“

Засега се задоволи да плува в течната тъкан на водата, която се плъзгаше около него без полепващата по тялото мазнота на моретата на Оакка, зелено-зеленият свят, на който всеки път, щом изплуваше на повърхността, от дихателния му отвор излизаха сякаш сапунени мехурчета. „Не че на Оакка си струваше усилието да дишаш. На онази ужасна планета нямаше достатъчно добър въздух, за да поддържа живота дори на изпаднала в кома видра.“

Това море имаше и приятен вкус, а не тръпчив като на Китръп, където всяко излизане от кораба водеше до поемане на отровна доза тежки метали.

Не, водата на света Джиджо беше чиста, със солен привкус, напомнящ на Каа за течението, което минаваше в залива край Академията на Флорида в щастливите дни на далечната Земя.

Той примижа и се помъчи да си представи, че отново си е у дома, че преследва кефал край Бискайския риф, далеч от жестоката вселена. Но не успя. Имаше една основна разлика, която му напомняше, че е на друг свят.

Звукът.

— плисък на вълни в континенталния шелф — сложен ритъм, породен от три, а не от една луна.

— ехо на вълни, разбиващи се в бряг, чийто жулещ пясък имаше странен, остър строеж.

— непостоянно далечно стенание, издавано сякаш от самия океан.

— завръщащите се вибрации на собствените му сонарни прещраквания, които регистрираха ята от рибоподобни същества, движещи перките си по непознати начини.

— и най-вече бръмченето на двигател точно зад него... машинен напев, който изпълваше дните и нощите на Каа от пет дълги години.

А сега — ново прещракващо стенание. Отсечената поезия на дълга.

** Смили се, Каа, и ни кажи*

** в научна проза*

** дали е безопасно да дойдем? **

Гласът преследваше Каа като трептящо звуково съзнание. Той неохотно се завъртя, за да се обърне към подводницата „Хикахи“, импровизирана от древни части, пръснати по дълбокото морско дъно на тази планета — самоделна машина, устройваща екипаж от бегълци. Вратите от мидени черупки се затваряха бавно и тромаво като челюсти на огромен хищник и отново се отваряха, за да позволят на други да изплуват след него... ако им съобщеше, че е безопасно.

Каа прати тринарния си отговор, усилен от лазерно устройство, имплантирано в черепа му зад лявото око.

** Ако водата бе всичко,*

** сега щяхме да сме в рая.*

** Но почакайте! Ще проверя горе! **

Дробовете му вече искаха своето, затова се подчини на инстинкта и описа спирала нагоре към блестящата повърхност. „Готов или не, аз идвам, Джиджо!“

Обичаше да пронизва плътната граница между море и небе, за миг да лети в безтегловност и после с плясък и пяна от издишан въздух да потъва обратно. И все пак се поколеба преди да вдиша. Уредите показваха атмосфера, сходна със земната, но мисълта за поемането на дъх пращаше по тялото му нервни тръпки.

Ако не друго, въздухът имаше по-приятен вкус от водата! Каа се въртеше и буйно биеше с опашка, радостен, че лейтенант Тш'т определи него да излезе на разузнаване — да е първият делфин, първият земянит, плувал в това сладко, чуждо море.

После погледът му се плъзна по назъбена сиво-кафява линия, която обхващаше хоризонта в едната посока и беше съвсем близо.

Брегът.

Планини.

Спря да се върти и погледна към близкия континент — обитаем, както вече знаеха. Но от кого?

Предполагаше се, че на Джиджо не бива да има разумен живот.

„Може би също като нас просто се крият тук от враждебния космос.“

Това бе една от възможностите.

„Поне са избрали приятен свят — прибави Каа, като се наслаждаваше, на въздуха, водата и прелестните облаци, надвиснали над гигантска планина. — Хм, дали рибата става за ядене?“

** Дали докато те чакаме,*

** натъпкани в този тесен херметичен шлюз,*

** да не хвърлим едни карти? **

Сарказмът на лейтенанта го накара да потръпне. Каа припряно прати назад пулсови вълни.

** Щастieto пак се усмихва*

** на нашата уморена шайка.*

** Добре дошли, приятели, на Брега на*

*Ифни. **

Навярно беше самонадеяно да предизвиква богинята на случайността и съдбата, капризната Ифни, която сякаш по всяко време бе готова да поднесе на екипажа на „Стрийкър“ поредната изненада. Нова неочаквана беда или чудотворно избавление. Но Каа винаги беше изпитвал влечение към неофициалната покровителка на космонавтите. В изследователската служба „Терагенс“ може би имаше и по-добри пилоти от него, но никой не хранеше по-дълбоко уважение към случайността. Нима собственият му прякор не бе „Късметлията“?

Поне доскоро.

Отдолу чу тътена на отварящите се врати. Скоро Тш'т и другите щяха да се присъединят към него в това първо проучване на повърхността на Джиджо — свят, който за кратко бяха видели от орбита, а после бяха наблюдавали от най-дълбоката, най-студена падина във всичките му морета. Спътниците му скоро щяха да пристигнат, но за още няколко мига планетата беше само негова — копринената вода, ритъмът на прибоя, благоуханият въздух, небето и облаците...

Той размаха опашка и се издигна още по-нависоко. Не бяха обикновени облаци — разбра Каа, загледан към огромната планина, която се издигаше на източния хоризонт. Върхът ѝ бе покрит с бяло. Имплантираният в дясното му око обектив сканираше спектъра и пращаше информация до оптичния му нерв — пара, въглеродни окиси и топлина.

„Вулкан“ — осъзна Каа и това поохлади възторга му. Част от планетата беше геологично активна. Същите сили, които я правеха подходяща за скривалище, криеха и опасности.

„Ето откъде идва стонът“ — помисли си той. Сеизмична активност. Взаимодействие на слаби земетръси и отделяне на газ от планетната кора с горния пласт на морето.

Вниманието му привлече друго движение, приблизително в същата посока, но много по-близо — светла издутост, която би могла и

да е облак, ако не бе фактът, че приличаше на крило на птица и се опъваше в опит да надбяга вятъра.

Платно. Двумачтова шхуна, грациозна и болезнено позната от родните Карибски морета.

Носът ѝ пореше водата, кърмата ѝ оставяше пенлива следа, която всеки делфин с радост би яхнал.

Увеличителният обектив се фокусира и се проясни. Той различи двуноги фигури, които теглеха въжета и се суетяха по палубата досущ като екипаж от човешки моряци.

... Само че не бяха човешки същества. Каа зърна люспести гърбове, завършващи с гръбнак с остри шипове. Краката им бяха покрити с бяла козина, а под широките им брадички трептяха жабешки ципи — моряците пееха нисък, тътнещ работен напев, който той долавяше въпреки голямото разстояние.

Усети вледеняващи тръпки на неприятно разпознаване.

„Хууни! В името на Петте галактики, какво правят тук?“

Чу шум от перки, порещи водата — Тш'т и другите се издигаха, за да се присъединят към него. Сега трябваше да докладва, че тук живеят врагове на Земята.

Мрачно осъзна, че тази новина няма да му помогне скоро да върне прозвището си.

И отново си помисли за капризната богиня на несигурната съдба. И си спомни собствения си тринарен израз, сякаш отразен от заобикалящите го чужди води.

** Добре дошли...*

** Добре дошли...*

** Добре дошли на Брега на Ифни... **

ПРЕЖДЕВРЕМЦИТЕ

НЕПОЗНАТИЯТ

Съществуването прилича на скитане из огромна къща. Къща, разрушена от земетръси и пожари, и сега пълна с горчива, необяснима мъгла. Винаги, когато успее да отвори някоя врата и да разкрие някое кътче от миналото, всяко откровение му носи остри вълни страдание.

След време се научава да не се поддава на болката. Или по-скоро всяка болка и пробождање изпълняват ролята на знак, потвърждаващ, че трябва да е на правилния път.

Пристигането му на тази планета — стремглаво падане през пламтящо небе — трябваше да завърши с милостива пустота. Какъв късмет беше запратил обгореното му тяло от кладата в зловонно блато?

Особен късмет.

Оттогава е познал всякакви страдания, от остри болки до едва доловими пробождания. Като ги анализира, той научава многобройните начини, по които може да боли.

Първите мъки непосредствено след катастрофата се бяха дължали на ужасните рани и обгаряния — въртоп от толкова яростно страдание, че почти не бе забелязал, когато разнородна група местни диваци го откараха със самоделна лодка като грешници, издърпващи паднал ангел от коварно тресавище. Бяха го спасили от удавяне, само за да се изправи пред друго проклятие.

Същества, настояващи да се бори за разбития си живот, когато би било много по-лесно просто да умре.

По-късно, докато го лекуваха, други видове страдание подеха симфонията на болката.

Мъките на ума.

В живота му зеят пропасти, огромни бели петна, мрачни и пусти — там, където изчезналите спомени би трябвало да са заемали мегапарсеци и години. Всяка пропаст е ужасно вледеняваща —

болезнена празнота, по-дразнеща от сърбеж, който не можеш да почешеш.

Откакто е започнал да се скита по този свят, той е проучвал мрака отвътре. И с оптимизъм се вкопчва в няколко малки трофея от битката.

Един от тях е Джиджо.

Той повтаря думата в ума си — името на тази планета, на която шест изгнанически раси живеят във варварски съюз, смесена култура, различна от всяка друга под безброя звезди.

Друга дума изплува в мислите му все по-лесно с постоянното ѝ използване — Сара. Онази, която се грижеше за него в дървесния си дом над селската воденица... която бе успокоила прииждащата паника след първото му събуждане, паника, предизвикана от вида на щипки, нокти и слузести пръстеновидни купчини — физиката на хууни, треки, кхюини и други, споделящи това примитивно изгнаническо съществуване.

Знае и други думи, като Кърт и Прити... приятели, на които сега се доверява почти колкото на Сара. Приятно му е да си мисли имената им с лекотата, с която някога, в дните преди катастрофата, са идвали всички думи.

Но е особено горд с последната си победа.

Емерсън...

Това е неговото име, толкова дълго останало забравено. Само преди ден от тъмницата му го беше освободил ужасен шок — скоро след като предизвика банда човешки бунтовници да предадат урските си съюзници в бой с ножове, в сравнение с който космическите битки изглеждаха стерилни. Кървавата лудост завърши с мощен взрив, разкъсал мръсната палатка, пронизал затворените клепачи на Емерсън със светлина и победил тъмничарите на разума.

И тогава, сред зашеметяващите лъчи за миг бе зърнал... своя капитан.

Крейдейки...

Ослепителният блясък се превърна в сияеща пяна, разкъсвана от силни удари на опашка. От нея изплува дълга сива фигура с лъскави зъби. Гладката глава се усмихваше въпреки ужасната рана зад лявото око... също като онази, лишила Емерсън от дар слово.

От гирляндите мехурчета се оформят изрази на реч, която не прилича на нито един от езиците на местните обитатели на Джиджо или на който и да е велик галактянски клан.

- * Във въртенето
на циклоида*
- * идва време
за изплуване на повърхността.*
- * Време за възобновяване
на дишането,
на действието.*
- * За повторно присъединяване
към великата мечта
на морето.*
- * Настъпи време
за теб, мой стари приятелю.*
- * Време да се събудиш
и да видиш какво кипи... **

Смаяно осъзнаване придружаваше вълните от пронизваща мъка, по-ужасно от каквато и да било беда или дразнеща вцепененост.

Тогава го изпълни срам. Защото единствено смъртта можеше да оправдае забравянето на...

Крейдейки...

Земята...

Делфините...

Ханес...

Джилиън...

Как ли се бяха изплъзвали от ума му през месеците, докато се скиташе из този варварски свят с лодка, кораб и керван?

Чувството за вина можеше да го погълне... само че новите му приятели спешно се нуждаеха от помощта му и той трябваше да се възползва от краткото преимущество, предложено му от взрива, за да

победи и плени похитителите им. Когато над разкъсаната палатка и мъртвите тела се спусна здрач, той вече беше помогнал на Сара и Кърт да завържат оцелелите врагове — и урси, и човеци — макар че тя очевидно смяташе избавлението им за временно.

Скоро се очакваха още по-фанатични подкрепления.

Емерсън знаеше какво искат бунтовниците. Искаха него. Не бе тайна, че е дошъл от звездите. Щяха да го предадат на небесните ловци с надеждата срещу нараненото му тяло да получат гаранции за оцеляването си.

Сякаш нещо вече можеше да спаси изгнаническите раси на Джиджо, след като Петте галактики ги бяха открили.

Сгушени около слаб огън, без друг заслон освен дрипите на палатката, Сара и останалите наблюдаваха ужасяващите поличби, които кръстосваха ледените съзвездия.

Първо от космоса се появи могъщ титан, който се понесе към близките планини, ревящ за страшно отмъщение.

По-късно по абсолютно същия път мина второ чудовище, толкова огромно, че като че ли отслаби привличането на Джиджо, докато профучаваше в небето, изпълвайки всички с дълбоки предчувствия.

Скоро след това сред планинските върхове проблесна златна мълния — бой между гиганти. Но Емерсън не се интересуваеше кой е победил. Можеше да каже, че нито един от корабите не е неговият, космическият дом, за който бе копнял... и който се молеше никога повече да не види.

Ако имаше късмет, „Стрийкър“ щеше да е далеч от този обречен свят и да носи в трюма си съкровище от древни загадки — навярно ключ към нова галактическа ера.

Нима всичките му саможертви не целяха да помогнат на „Стрийкър“ да избяга?

След преминаването на колосите останаха само звезди и леден вятър, който шумолеше из сухата степна трева. Емерсън тръгна да търси разпръснатите се товарни животни на кервана. С магаретата приятелите му можеха да успеят да избягат преди да пристигнат още фанатици...

После се разнесе тътен, разтърсил земята под краката му. Ритмичен напев, нещо като

*таранта таранта
таранта таранта*

Това можеше да е само тропот от препускащи урски копита, очакваните бунтовнически подкрепления, дошли отново да ги пленят.

Само че по някакво чудо от мрака се появиха съюзници — неочаквани избавители, и урси, и човеци — които доведоха със себе си удивителни животни.

Коне.

Оседлани коне, очевидно също толкова голяма изненада за Сара, колкото и за него. Емерсън си бе мислил, че създанията са изчезнали от този свят, и все пак ето, че бяха тук и изплуваха от нощта, сякаш от сън.

Така започна следващият етап от неговата одисея. Езда на юг, бягство от сянката на онези ужасни кораби, бързо насочване към силуета на неутихнал вулкан.

Сега нараненият му мозък се чуди — има ли някакъв план? Цел?

Старият Кърт очевидно се доверява на тези изненадващи спасители, но трябва да има още нещо.

Емерсън е уморен да бяга без посока.

Предпочита да бяга нанякъде.

Докато конят му се носи напред, към старата музика на живота му се присъединяват нови болки — ожулени бедра и натъртено седалище, което го боли при всеки удар на копитата.

*таранта, таранта, таранта-тара
таранта, таранта, таранта-тара*

Чувството за вина се слива с усещане за неизпълнени задължения и той скърби за вероятната участ на новите си джиджоски приятели след откриването на тайната колония.

И все пак...

След време Емерсън си спомня как да облекчава люшкането си на седлото. И когато изгревът покрива с роса ветрилообразните дървета край речен бряг, роящи пъстри мушици политат под косите лъчи и танцуват, докато опрашват поле с лилави цветя. Когато Сара поглежда назад от коня си и му праща една от редките си усмивки, болките му като че ли загубват значение. Дори страхът от ужасните звездни кораби, разцепили небето с яростната арогантност на двигателите си, не може да помрачи растящата му радост, докато препускат към все още неизвестни опасности.

Емерсън не може иначе. Такъв е характерът му — да използва всяко възможно оправдание за надежда. Докато конските копита удрят по древната земя на Джиджо, напевът им го понася по позната нишка и му напомня за ритмична музика, съвсем различна от упоритата скръбна песен на нещастieto.

тарантара, тарантара
тарантара, тарантара

Под настоящите удари на този отсечен звук нещо в него внезапно прецъква. Тялото му неволно реагира, когато от някакво заключено ъгълче на мозъка му заприиждат неочаквани думи, придружени от разтуптяваща сърцето мелодия. Стихове се изливат в постоянен поток през дробовете и гърлото му още преди да осъзнае, че пее.

<i>„Макар по тяло и по ум</i>	<i>{тарантара,</i>
<i>тарантара}</i>	
<i>да сме страхливи ний,</i>	<i>{тарантара!}</i>
<i>за дебнещата ни опасност</i>	<i>{тарантара,</i>
<i>тарантара}</i>	
<i>слепи ний не сме...</i>	<i>{тарантара!}“</i>

Приятелите му се усмихват — това се е случвало и преди.

„Но щом опасността е близо, {тарантара,
тарантара}
успяваме страха да скрием {тарантара!}
като всички други тук,
като вси-чки дру-ги тук!“

Сара се засмива, присъединява се към припева и дори киселите урски придружители изпъват дългите си шии и зафъфлят.

„Но щом опасността е близо, {тарантара,
тарантара}
успяваме страха да скрием {тарантара!}
като всички други тук,
като вси-чки дру-ги тук!“

ПЪРВА ЧАСТ

Всяка от преждевремските раси, образуващи Общностите на Джиджо, разказва различна история, предавана от поколение на поколение и обясняваща защо предците ѝ се отказали от богоподобните си сили и рискували ужасни наказания, за да стигнат на това далечно място — като се промъкнали с тайнокораби покрай патрулите на Институтите, роботите стражи и глобусите на зангите. Седем вълни от грешници, всяка от които дошла да посее незаконното си семе на свят, обявен за забранен за заселване. Свят, оставен да се възстановява в мир, но не и от такива като нас.

Г'кеките първи пристигнали на земята, която наричаме Склона, земята, разположена между влажните планини и свещеното море — половин милион години след като последните законни наематели — буюрите — напуснали Джиджо.

Защо г'кекските основатели доброволно се отказали от предишния си живот на пътуващи сред звездите богове и граждани на Петте галактики? Защо предпочели да живеят като паднали диваци без удобствата на техниката или каквато и да е друга морална утеха освен няколкото платинени свитъка?

Според легендата нашите г'кекски братовчеди избягали заради заплахата от изстребление, ужасно наказание за катастрофални загуби на хазарт. Но не можем да сме сигурни. До пристигането на човеците писмото е било забравено изкуство, така че тези разкази може да са изопачени от изтеклото време.

Знаем само, че заплахата, накарала ги да изоставят любимото си пътуване сред звездите и да потърсят убежище на суровия Джиджо, където колелата им толкова трудно се движат по скалистата земя, не може да е била незначителна. Дали г'кекските предци са видели с четирите си остри очи, гледащи във всички посоки от върха на изящни стълбчета, някаква мрачна съдба, довявана от галактическите ветрове? Дали онова първо поколение не е виждало друг изход? Навярно са обрекли потомците си на този варварски живот като последно средство.

Не много след г'кеките, приблизително преди две хиляди години, група треки припряно се спуснала от небето, сякаш се страхувала да не я преследва някакъв страшен враг. Без да губят време, те потопили тайнокораба си в най-дълбоката морска падина и после се установили тук, за да се превърнат в най-мирното ни племе.

Каква опасност ги докарала от спиралните пътища?

Като гледа познатите купчини мазни пръстени, източници на уханна пара и кротка мъдрост във всяко селище по Склона, всеки джиджоец навярно се затруднява да си представи, че треките могат да имат врагове.

След време те споделили своята история. Врагът, от който бягали, не бил някаква друга раса, нито пък смъртоносна вендета сред звездните богове в Петте галактики, а друг аспект на собствената им същност. Някои пръстени — съставни части на физическите им тела — неотдавна били видоизменени по начин, който превърнал вида им в ужасяващи същества. В джофури, могъщи и страшни сред благородните галактянски кланове.

Такава участ тези трекски основатели смятали за непоносима. Затова решили да станат незаконни бегълци преждевремци на свят, поставен под възбрана — за да избегнат ужасна съдба.

Задължението да са велики.

Твърди се, че глейвърите дошли на Джиджо не от страх, а в търсене на Пътя на изкуплението — онзи вид невинна забрава, който компенсира всякакво минало. Тази цел те постигнали далеч по-добре, отколкото всеки друг, показвайки на останалите от нас пътя, ако, разбира се, посмеем да последваме техния пример.

Независимо дали този свещен път ще стане и наш, ние трябва да уважаваме постижението им — превръщането им от прокълнати бегълци в раса на благословени идиоти. Като пътуващи сред звездите безсмъртни, те биха могли да бъдат държани отговорни за престъпленията си, включително за незаконното си заселване на Джиджо. Но глейвърите вече са намерили убежище в чистотата на невежеството и са свободни да започнат наново.

Ние милостиво ги оставяме да ровят из кухненските ни бунища и под дънерите за насекоми. Някога притежавали могъщ интелект, те вече не се числят сред преждевремските раси на Джиджо. Вече не са опетнени с греховете на предците си.

Кхюините били първите, пристигнали с предпазлива амбиция.

Водени от фанатични ракообразни сиви матрони, колонистите от първото им поколение решително щракнали и с петте си щипки на каквато и да било идея за съюз с другите изгнанически раси на Джиджо. Вместо това те се стремели към господство.

След време този план се провалил, понеже сините и червените кхюини се отказали от исторически определените си подчинени роли и поели да търсят свой собствен път, като оставили разгневените си сиви императрици, неспособни да налагат старите феодални задължения.

Нашите високи хуунски братя дълбоко си поемат дъх винаги, когато се повдигне въпросът защо са тук. Те изпълват изумителните си гръклянни торбички с ниски медитативни умбли. С напевни мелодии хуунските старейшини разказват, че предците им не избягали от страшна опасност, нито от потисничество или нежелани задължения.

Защо тогава са дошли и са рискували ужасно наказание, ако някога се разбере, че потомците им незаконно живеят на Джиджо?

Най-старите хууни просто свиват рамене с раздразнена енергичност, сякаш не знаят причината и не трябва да ги безпокоят с такива въпроси.

Някои обаче споменават за мъглява легенда, според която някога галактянски оракул предложил на пътуващ сред звездите хуунски клан уникална възможност, ако посмее да се възползва от нея. Възможност да си възвърнат нещо, което им било отнето, макар те никога да не били знаели, че са го загубили. Скъпоценно рождено право, което можели да открият на забранен свят.

Но в по-голямата си част винаги, щом някой от високите надуе гръклянната си торбичка, за да запее за минали времена, той изтътва дълбока, радостна балада за примитивни салове, лодки и морски кораби, които хууните изобретили с подръчни средства скоро след кацането си на Джиджо. Неща, които техните строги звездни братовчеди никога не биха си направили труда да потърсят във всезнаещата Галактическа библиотека, а още по-малко да благоволят да построят.

Легендите, разказвани от бързоногите урси, загатват, че техните предци били престъпници, дошли на Джиджо, за да се размножават — като избягали от ограниченията, наложени им в цивилизованите части на Петте галактики. Като имаме предвид техния кратък живот, горещ темперамент и буен сексуален живот, урските основатели

спокойно биха могли да изпълнят Джиджо с вида си... или вече да са изчезнали, също като митичните кентаври, на които смътно напомнят.

Но те избегнали и двата капана. След безброй тежки сражения в ковачницата и на бойното поле урсите заели достойно място в Общностите на шестте раси. С гръмовните си стада и съвършеното си владение на стоманата, те живеят пламенно и сурово, като компенсират краткия си живот сред нас.

Накрая, преди два века, дошли земяните и донесли със себе си шимпанзета и други съкровища. Но най-ценният дар на хората била хартията. Със създаването на печатната съкровищница на Библос те станали господари на знанието в нашата окаяна изгнаническа общност. Книгопечатането и образованието променили живота на Склона и поставили началото на нова научна традиция, така че по-сетнешните поколения изгнаници вече не се страхували да изучават своя свят, хибридната си цивилизация и дори собствената си същност.

Що се отнася до причината за пристигането на хората по този начин — като нарушили галактическите закони и рискували да загубят всичко, само за да се скрият заедно с другите преждевремци под страшното небе — техният разказ е най-странният сред историите на изгнаническите кланове на Джиджо.

Дорти Чанг-Джоунс и Хуф-алх-Хюо,
„Етнография на Склона“.

ПРЕЖДЕВРЕМЦИТЕ

АЛВИН

Докато лежах замаян и полупарализиран в металната килия, заслушан в бръмченето на двигателите на механичния морски дракон, който ме отнасяше заедно с приятелите ми в неизвестността, нямаше как да следя изтичането на времето.

От разбиването на самоделната ни подводница, на нашата прекрасна „Ууфонска мечта“, сигурно бяха изминали поне два дни преди да се свестя достатъчно, за да се запитам: „Ами сега?“.

Смътно си спомням лицето на морското чудовище, когато за първи път го видяхме през примитивния ни илюминатор, осветено от прожектора на „Мечтата“. Тази гледка продължи само миг, докато огромното метално нещо се издигаше към нас от черните, ледени глъбини. Ние четиримата — Хък, Клещовръх, Ур-ронн и аз — вече се бяхме примирили със смъртта... обречени на забрава на морското дъно. Експедицията ни се беше провалила, вече не смеехме да си мислим за подводни приключения, а като уплашени хлапета изпразнихме червата си от ужас, докато чакахме жестоката бездна да разбие на безброй парченца изкорубения ни дървесен дънер.

Внезапно пред нас изскочи онази огромна фигура и широко разтвори челюсти, за да погълне „Ууфонска мечта“ цяла.

Е, почти цяла. Докато влизахме в пастта ѝ, понесохме страничен удар.

Сблъсъкът разби малката ни капсула.

Последвалото все още ми е в болезнена мъгла.

Предполагам, че няма нищо по-страшно от смъртта, но след онзи удар имаше мигове, в които гърбът ме болеше толкова силно, че исках просто да изтътна през натъртената си гръклянна торбичка последна умбла и да кажа сбогом на младия Алвин Хф-уейюо — начеващ

лингвист, човекоподражателски писател, суперски дързък и непочтителен син на Му-фаук и Йоуг-уейоо от пристанището Ууфон, Склона, Джиджо, Галактика четвърта, Вселената.

Но останах жив.

Струва ми се, че просто не изглеждаше по хуунски да се предам след всичко, което бях преживял заедно с приятелите си, за да стигна дотук. Ами ако бях единственият оцелял? Бях длъжен пред Хък и другите да продължа.

Килията ми — затвор, болнична стая? — е само два на два на три метра. Съвсем недостатъчно пространство, дори за не съвсем пораснал хуун. И става още по-тясно винаги щом някой шестокрак метален демон се опита да се напъха вътре, за да лекува наранения ми гръб, докосвайки ме с — както предполагам (или се надявам!) — тровава предпазливост. Въпреки усилията им, болката приижда на ужасни вълни и отчаяно копнея за лекарствата на Стария Смрадльо — нашият трекски аптекар у дома.

Идва ми наум, че може би никога вече няма да мога да ходя... да видя семейството си или да зърна морските птици, прелитащи над отпадъчните кораби, хвърлили котва под куполовидните дървета на Ууфон.

Опитах се да говоря на насекомоподобните гиганти, които влизат и излизат от килията ми. Макар че тялото на всеки от тях е по-дълго от височината на баща ми с разширен заден край и тръбовидна черупка, твърда като буюрска стомана — не можех да не си ги представям като огромни фувнтуси, онези шестоноги гадини, които гризат стените на дървените къщи и изпускат сладникава смрад.

Тези същества миришат на прегряла машинария. Въпреки опитите ми да контактувам с тях на десетина земянитски и галактянски езици, те изглеждат по-неразговорчиви дори от фувнтусите, които ние с Хък като малки ловяхме и дресирахме, за да си правим цирк.

Хък ми липсваше през това мрачно време. Липсваше ми нейният бърз г'кекски ум и саркастично остроумие. Липсваше ми даже начинът, по който закачаше козината на крака ми с колелата си, за да привлече вниманието ми, ако твърде дълго зяпах към хоризонта, изпаднал в хуунски моряшки транс. За последен път бях видял тези колела безпомощно да се въртят в устата на морския дракон точно след

като гигантските челюсти схрускаха скъпата ни „Мечта“ и ние се затъркаляхме сред треските на аматорския си подводен съд.

Защо не се втурнах към приятелката си в онези мрачни мигове след катастрофата? Колкото и да ми се искаше, беше трудно да виждам или чувам нещо, докато вятърът с писък нахлуваше в кабината и изтласкваше навън горчивото море. Отначало трябваше да полагам усилия, само за да мога да си поема дъх. После, когато се помъчих да се помръдна, гърбът ми не реагира.

Спомням си също, че в онези мъгляви моменти зърнах Ур-ронн: размахваше дългата си шия, крещеше и вършеше наоколо с четирите крака и с двете си тънки ръце, ужасена да не потъне в отвратителната вода. Кожата ѝ бе покрита с кръв, разкъсана от острите парчета на стъкления илюминатор, който гордо беше направила в работилницата на Уриел Ковачката.

И Клещовръх бе там. От цялата ни група той имаше най-големи шансове да оцелее под вода. Като червен кхюин, приятелят ми беше свикнал да тича из солените плитчини на петте си бронирани с хитинова обвивка крака — макар че случайното ни премятане в бездънната бездна надхвърляше всичко, което дори той бе очаквал. Струва ми се, че Клещовръх изглеждаше жив... или желанието ме кара да се самозаблуждавам?

Последният ми смътен спомен от нашето „избавление“ е изпълнен с ужасни образи, а после съм изгубил съзнание... за да се свестя в тази килия, не на себе си и сам.

Понякога фувнтусите правят нещо „полезно“ с гърба ми и той ме боли толкова силно, че с готовност бих издал всяка тайна, която ми е известна. Разбира се, ако фувнтусите изобщо задават въпроси, а те никога не го правят.

Така че не се налага да говоря за поставената ни от Уриел Ковачката задача — да открием забранено съкровище, което преди векове предците ѝ са оставили на морското дъно. Подводен таен склад, скрит, когато урските заселници потопили корабите и машините си, за да станат просто поредната паднала раса. Само нещо ужасно неотложно можеше да подтикне Уриел да наруши Договора като извърши такава контрабанда.

Предполагам, че под „неотложност“ трябва да се разбира пристигането на чуждоземни крадци, прекъснали Събора на Обединението на шестте раси и заплашили целите Общности с геноцид.

Накрая болките в гърба ми отслабнаха достатъчно, за да прероя раницата си и да продължа да описвам злополучното си приключение в този орфан дневник. Това малко повдигна духа ми. Даже никой от нас да не оцелее, някой ден разказът ми може да стигне до вкъщи.

Израснал в малко хуунско селище и поглъщал приключенските романи на Кларк и Ростан, Конрад и Си Шиан, аз мечтаех народът на Склона някога да каже: „Леле, този Алвин Хф-уейюо е бил страшен разказвач, не по-лош от който и да е старовремски земянит“.

Това можеше да е единственият ми шанс.

Затова прекарвах дълги мидури, стиснал в големия си хуунски юмрук тъп въгленов молив, и описвах епизодите до този момент — разказ за това как се оказах в това ужасно, ужасно положение.

— Как четирима приятели построиха самоделна подводница от кожи на гущери и изкорубен дънер на дърво гару, представяйки си лов на съкровища във Великото бунище.

— Как Уриел Ковачката подкрепи проекта ни в планинската си работилница и го превърна от полуреална мечта в действителна експедиция.

— Как четиримата се промъкнахме в обсерваторията на Уриел и чухме човешки мъдрец да говори за звездни кораби в небето, навярно носещи предречената присъда на Шестте раси.

— И как „Ууфонска мечта“ скоро увисна на стълб до Крайната скала, където свещената бездна на Бунището минава край брега. И как съскайки през разцепената си горна устна, Уриел ни каза, че на север наистина е кацнал кораб. Но с този крайцер не пристигнали галактянски съдии. С него дошли други престъпници, още по-ужасни от нашите грешни предци.

Така че ние затворихме херметичната врата и огромната манивела се завъртя. Но когато стигнахме до обозначеното на картата място, открихме, че тайният склад на Уриел е изчезнал! Нещо по-лошо

— когато потърсихме проклетото нещо, „Ууфонска мечта“ се загуби и падна от ръба на една подводна скала.

Като прелиствам написаните дотук страници, мога да кажа, че разказът ми за пътуването е написан от някой, изпитвал мъчителна болка. И все пак се усеща чувство на драматизъм, което сега не мога да се надявам да постигна. Особено онзи момент, в който дъното изпод колелата ни изчезва и ние усещаме, че пропадаме в истинското Бунище.

Към сигурна смърт.

Докато не ни измъкнаха фувнтусите.

И тъй, ето ме тук, погълнат от метален кит, командван от загадъчни безмълвни същества, без да имам представа дали приятелите ми са живи, или съм останал сам. Дали са само осакатени, или умират.

Дали похитителите ми имат нещо общо с кацналия в планината звезден кораб?

Или са друга загадка, изплувала от миналото на Джиджо? Навярно останки от изчезналите буюри? А може би са още по-древни призраци?

Отговорите изглеждат оскъдни и откакто завърших разказа за пропадането и гибелта на „Ууфонска мечта“, не смея да изразходвам повече скъпоценна хартия за разсъждения. Трябва да оставя молива, макар че това ме лишава от последния ми щит срещу самотата.

През целия си живот са ме вдъхновявали човешките книги и съм си се представял като герой от някаква суперска история. Сега мога да остана нормален само ако се науча да ценя търпението.

Да оставя времето да тече, без да се тревожа.

Най-после да живея и да мисля просто като хуун.

АСКС

Можете да ме наричате Аскс.

вие, пъстроцветни пръстени, натрупани на висока, островърха купчина, изпускаща уханни миризми, споделящи хранителния сок, който се изкачва по общата ни сърцевина, или восъка на спомените, който се стича надолу от сетивния ни връх.

вие, пръстените, които изпълнявате различни роли в това общо тяло, топчест конус, висок почти колкото хуун, тежък колкото син кхюин и бавен по земята като престарял г'кек с пропукана ос.

вие, пръстените, които всеки ден гласувате дали да подновите нашия съюз.

От вас, пръстени, аз/ние искаме решение. Да продължим ли с тази измислица? С този „Аскс“?

Едносъставните същества — човеците, урсите и другите наши скъпи другари в изгнанието — упорито използват името „Аскс“, за да обозначават тази свободно свързана купчина мазни пръстени, сякаш ние/аз наистина имаме установено име, а не просто название за удобство.

Разбира се, всички едносъставни същества са луди. Ние, треките, отдавна сме се примирили да живеем във вселена, изпълнена с егоизъм.

Но не сме могли да се примирим — и това е причината за нашето изгнание на Джиджо — с перспективата да станем най-големи егоисти от всички.

Някога нашата/моята купчина от подути тръби играеше ролята на скромнен селски аптекар, служещ на другите с нашите смирени секреции близо до крайбрежните блатата на Далечното влажно светилище. После започнаха да ни/ми оказват почит и да ни наричат „Аскс“, главен мъдрец на трекския клан и член на Ръководния съвет на Шестте.

Сега стоим сред пустошта, която някога беше прекрасна празнична поляна. Сетивните ни пръстени и неврални пипала се

отдръпват от гледки и звуци, които не могат да понасят. И така, ние на практика оставаме слепи. Мощните полета на два огромни като планини звездни кораба брулят съставните ни кръгове.

Но и съзнанието за тези кораби избледнява...

Ние оставаме в мрак.

Какво се случи преди малко!

Успокойте се, пръстени мои. Такова нещо се е случвало и преди. Прекалено силният шок може да извади трекската купчина от строя и да предизвика празноти в спомените за близкото минало. Но има и друг, по-сигурен начин да разберем какво се е случило. Невралната памет е повърхностна. Много по-добре е да разчитаме на бавния/надежден восък.

Обмисляме пресния восък, стичащ се по общата ни сърцевина, все още гладък и горещ, впечатан със събития, неотдавна развили се на тази злощастна поляна, на която преди се издигаха пъстри павилиони и веселите ветрове на Джиджо развяваха знамена. Типичен празник, годишен събор на обединението на Шестте раси, който отбелязва техния столетен мир. Докато...

Това ли е споменът, който търсим?

Почакайте... звезден кораб пристига на Джиджо! Не се прокрадва тайно през нощта като нашите предци. Не лети надалеч като тайнствен зангски глобус. Не, това е арогантен крайцер от Петте галактики, командван от сдържани чуждопланетни същества, наречени ротени.

Проследете този спомен за това как за първи път зърнахме ротенските господари, най-после появили се от металното си леговище, толкова красиви и благородни в сиянието си, излъчващи величествено обаяние, заслонило дори техните човешки слуги. Колко прекрасно е да си звезден бог! Дори богове, които са „престъпници“ според галактическия закон.

Нима те далеч не ни затъмниха, нас, нещастните варвари? Както слънцето затъмнява лоена свещ?

Но ние, мъдреците, осъзнахме ужасяващата истина. След като използваха познанията ни за Джиджо, за да ограбят този свят, ротените не можеха да си позволят да оставят свидетели.

И нямаше да ни пощадят.

Не, това е прекалено отдавна. Опитайте пак.

Ами тези други синкави следи, пръстени мои? Червен огнен стълб, изригнал в нощта? Взрив, опустошил нашето свято поклонение? Спомняте ли си вида на ротенско-даникската станция, нейните подпори, изкривени и обвити и пушеци? Изгорялата и съкровищница от биопробы? И най-ужасното — смъртта на един от ротените и един от небесните човеци?

Призори Ро-кенн и нашите върховни мъдрци си размениха долни обвинения и ужасяващи заплахи.

Не, това също се случи преди ден. Погладете восъка, който е още по-пресен.

Тук откриваме широк пласт от ужас, зловещо блестящ по мазната ни сърцевина. Цветовете/тъканта му сливат гореща кръв с леден огън и отделят мирис на горящи дървета и овъглени тела.

Спомняте ли си как Ро-кенн, оцелелият ротенски господар, се закле да отмъсти на Шестте раси и заповяда на смъртоносните си роботи да ни нападнат?

„Убийте всеки, когото видите! Смърт за всички, видели нашата тайна!“

Но после — чудо! Взводовете на храброто ни опълчение. Те се изливат от заобикалящата ни гора. Джиджойски диваци, въоръжени само със стрели, сачмени пушки и смелост. Сега спомняте ли си как нападнаха връхлитащите демони на смъртта... и ги победиха!

Восъкът не лъже. Това се случи само преди мигове, докато тези стари трекски пръстени можеха само озадачено да зяпат ужасните останки от битката, удивени, че ние/„аз“ не сме се превърнали в купчина пламтящи тръби.

Макар че наоколо лежаха убити и ранени, победата беше очевидна. Победа за Шестте раси! Ро-кенн и богоподобните му слуги

бяха обезоръжени и от разширените им очи струеше изненада от този обрат на постоянно търкалящия се зар на Ифни.

Да, пръстени мои, „аз“ зная, че това не е последният спомен. Той е отпреди много мидури. Очевидно след това трябва да се е случило нещо. Нещо ужасно.

Навярно даникският разузнавателен кораб се е върнал от изследователската си обиколка и с него е дошъл един от яростните небесни човеци, които боготворят ротенските си патрони. Или пък се е върнал главният ротенски кораб в очакване на съкровище от биоплячка, само за да завари пробите унищожени, станцията разрушена и другарите си взети в плен.

Това може би обяснява мириса на саждиво опустошение, който изпълва нашата сърцевина.

Но по-късни спомени няма. Восъкът още не се е втвърдил.

За треките това означава, че всъщност нищо не се е случило.

Засега.

Навярно положението не е толкова лошо, колкото изглежда.

Това е способност, която ние, треките, сме си върнали с идването си на Джиджо. Дарба, компенсираща многобройните неща, от които сме се отказали с изоставянето на звездите.

Дарбата на оптимистичното мислене.

РЕТИ

Яростният вятър на полета изсушаваше влагата в разплаканите ѝ очи и ѝ спестяваше срама от сълзите, които се стичаха по лицето ѝ. И все пак Рети можеше да плаче от гняв при мисълта за загубените надежди. Легнала по очи върху твърдата метална плоча, вкопчила се в ръбовете ѝ с ръце и крака, тя усещаше силния вятър като клони, които закачаха косата ѝ и я шибаха по лицето, понякога до кръв.

Но иначе просто се бореше за живота си.

Предполагаше се, че чуждоземната машина под нея трябва да е неин верен слуга! Но проклетото нещо не искаше да намали скоростта на паническото си отстъпление, дори след като всички опасности отдавна бяха останали назад. Ако Рети паднеше, в най-добрия случай щяха да ѝ трябват дни, за да се довлече обратно до родното си село, където само преди по-малко от мидура ѝ бяха устроили кратка, но ужасна засада.

Мислите ѝ бушуваха. Плановете ѝ се провалиха само за няколко удара на сърцето — и всичко това по вина на Дуер!

Тя чу младия ловец да стене, хванат от метални ръце под машината. Но докато повреденият боен робот безразсъдно продължаваше да бяга, Рети не обръщаше внимание на мъките на Дуер, навлечени му от самия него с изминаването на целия път до тези гадни Сиви хълмове от спокойния му дом край морето — Склона, — където шест разумни раси живееха на много по-високо равнище на безпросветна мизерия, отколкото собственият ѝ роден клан от окаяни диваци. Защо им беше на склонярите да се влачат на две хиляди левги, за да стигнат до тази ужасна пустош?

Какво се бяха надявали да постигнат Дуер и неговите приятели? Да победят жестоките роднини на Рети ли?

Можеше да прави със смрадливия ѝ клан каквото си иска, изобщо не ѝ пукаше! А също и с бандата на урските преждевремци, които Кун бе победил с огън от разузнавателния си кораб. Да, можеше. Само че не можеше ли тихо да изчака в гората, докато Рети и Кун си

свършат работата и отлетят? Защо му трябваше да припира и да напада робота ѝ?

„Сто на сто го направи от злоба. Сигурно не е можел да понесе мисълта, че съм единствената местна, която има възможност да се чупи от тая дупка.“

В душата си обаче Рети разбираше, че не е така. Сърцето на Дуер не беше такова.

„Мойто пък е.“

Когато ловецът отново простена, тя ядосано измърмори:

— Ако не успея да се измъкна от тази каша, дето я забърка, ще съжаляваш още повече, Дуер!

Толкова за славното ѝ завръщане у дома.

Отначало ѝ се бе струвало забавно да се завърне, да се спусне от осеяното с облаци небе със сребърната стрела на Кун и гордо да се изправи пред удивените погледи на дрипавите си братовчеди, тормозили я цели четиринайсет ужасни години. Какъв по-подходящ връх на отчаяната ѝ игра отпреди няколко месеца, когато най-последно беше намерила смелост да избяга от цялата тази мръсотия и бедност, за да се отправи сама в търсене на легендарния Склон, който дедите ѝ бяха напуснали заради „свободния“ живот на диви преждевремци.

Далеч от досадните правила на мъдреците за това какви животни можеш да убиваш. Далеч от отегчителните закони колко бебета можеш да имаш. Далеч от необходимостта да търпиш съседи с четири крака или такива, които се търкалят на бръмчащи колела.

Рети изсумтя от презрение към основателите на племето си.

„Далеч от книги и медицина. Живот на диви зверове!“

Беше ѝ писнало и избяга, за да намери нещо по-добро или да умре.

Пътуването, което насмалко щеше да завърши фатално, почна през ледени потоци и сухи пустини. Най-тежкото ѝ преживяване бе през планинския проход, водещ към Склона, когато преследваше загадъчната метална птица и попадна в паяжината на мулк-паяка. Паяжина, превърнала се в страшен капан — пипалата на паяка се затвориха около нея и от тях закапаха златисти капчици, ужасно съхраняващи...

Врхлетя я неканен спомен — Дуер, който с блестящо мачете си пробиваше път през смъртоносния гъсталак и после я скри с тялото си

от пламналата паяжина.

Спомни си пъстрата птица, озарена от пожара, коварно убита от робот, идентичен с нейния „слуга“. Онзи, който сега я отнасяше Ифни знае къде.

Един завой присви стомаха ѝ и едва не я изхвърли от робота.

— Идиот! — изкрещя тя. — Никой вече не стреля по теб! Имаше само няколко склоняри и всичките бяха далеч. Вече нищо на Джиджо не може да те хване!

Но обезумялата машина се носеше напред върху възглавница от невероятна божествена сила.

Можеше ли машината да усети презрението ѝ? На Дуер и дваматрима негови приятели, въоръжени с примитивни стрелящи пръчки, им бяха трябвали само няколко дури, за да обезвредят и отблъснат така наречения боен бот, макар и на известна цена.

„Ифни, каква каша! — Тя се загледа в саждивата дупка, останала от откъснатата по време на изненадващото нападение на Дуер антена. — Какво ще кажа на Кун?“

Положението ѝ на почетна звездна богиня вече беше разклатено. Разгневеният пилот можеше просто да я изостави сред тези хълмове, където бе отраснала, сред диваците, които мразеше.

„Няма да се върна в племето закле се Рети. — По-добре да ида при дивите глейвъри и да ровя буболечки в Отровната равнина.“

Всичко беше по вина на Дуер, разбира се. Не можеше да понася стоновете на този млад глупак.

„Насочваме се на юг, накъдето отлетя Кун. Роботът сигурно бърза да докладва лично, след като вече не може да говори от разстояние.“

И понеже бе виждала колко вещ е Кун в мъченията, Рети осъзна, че се надява раната на крака на Дуер отново да се отвори. Смъртта от загуба на кръв щеше да е много по-безболезнена.

Машината прекоси Сивите хълмове и се спусна към осеяната с дървета прерия. Потоците се сливаха в река, която бавно се извиваше към тропиците.

Пътуването стана по-спокойно и Рети рискува отново да седне. Но роботът не пое по очевидно най-краткия път над водата, а следваше всеки завой и понякога прелиташе покрай покритите с тръстика плитчини.

Районът изглеждаше приятен. Подходящ за отглеждане на стада или земеделие, ако знаеш как да го правиш и не се страхуваш, че ще те заловят.

Това ѝ напомни за всички чудеса, които беше видяла на Склона, след като едва се спаси от мулк-паяка. Народът там владееше всевъзможни хитри изкуства, които липсваха на нейното племе. И все пак, въпреки фантастичните им вятърни мелници и градини, метални сечива и хартиени книги, когато стигна на Поляната на събора, склонярите ѝ се сториха смаяни и уплашени.

Онова, което толкова бе объркало Шестте раси, беше неотдавнашното пристигане на звезден кораб, сложил край на продължилата две хилядолетия изолация.

Космонавтите ѝ се бяха сторили прекрасни. Кораб, собственост на невидими ротенски господари, но управляван от човеци, толкова красиви и знаещи, че Рети би дала всичко, за да е като тях. А не обречена дивачка с обезобразено лице, водеща мизерно съществуване на забранен свят.

В нея се беше събудила дръзка амбиция... и тя я бе осъществила със смелост и кураж! Рети опозна онези надменни мъже и жени — Линг, Беш, Кун и Ран — и се постави на услугите им. И когато я помолиха, с радост отведе яростния Кун в стария лагер на племето си и само за четвърт ден се отрече от предишното си геройско пътуване, като дъвчеше галактянски вкусотии, загледана през прозореца на кораба към пустошта под тях.

Мръсните ѝ братовчеди си платиха за годините на тормоз — и смаяно я гледаха, преобразена от парцаливо гаменче в Рети, звездната богиня.

Само този триумф да можеше да продължи!

Дуер я повика и тя сепнато се върна в действителността.

Надникна през ръба и видя обруленото му от вятъра лице, буйната черна коса, спечена от засъхнала пот. Единият крачол на

панталона му от еленова кожа бе подгизнал под набързо направената превръзка, макар че кръвотечението очевидно беше спряло. Хванат в здравите пипала на робота, Дуер стискаше лъка си, сякаш това бе последното нещо, с което би се разделил. Рети почти не можеше да повярва, че някога е смятала това примитивно оръжие за достатъчно ценно, за да го открадне.

— Какво искаш? — попита тя.

Младият ловец я погледна и изхърка:

— Вода!

— Дори да имам — измърмори тя, — защо трябва да я деля с теб?

Шумолене на кръста ѝ. От торбичката на колана ѝ се подаде тясна глава. Проблеснаха три тъмни очи — две с клепачи и едно без зеница, многофасетно, досущ като скъпоценен камък.

— жена не лъже тоз! жена има водна бутилка! аз усеща горчив неин мирис.

При тази неканена намеса на миниатюрния си „съпруг“ Рети въздъхна.

— Останала ми е само половинка. Никой не каза, че ще пътуваме дълго!

Малкият урски мъжкар неодобрително изсъска:

— жена поделя я с тоз, иначе лош късмет идва! Не намира безопасна дупка за личинки или ларви!

Рети едва не възрази, че бракът ѝ с „аз“ не е действителен. Двамата никога нямаше да имат „личинки“. Но урсът изглеждаше категоричен в намерението си да играе ролята на нейна джобна съвест.

„Изобщо не трябваше да му разказвам как Дуер ме спаси от мулк-паяка. А твърдят, че мъжките урси били тъпи. Какъв късмет да се омъжа за гений!“

— Уф... добре де!

Бутилката, чуждоземно чудо, тежеше колкото водата в нея.

— Недей я разлива — предупреди ловеца тя и отпусна червеното въже. Той жадно я хвана.

— Не бе, глупако! Запушалката не се издърпва като тапа. Завърти я, докато не се отвори. Така е добре. Леле, че невеж склоняя!

Рети не спомена за това, че идеята за въртяща се запушалка беше озадачила и самата нея, когато Кун и другите временно я бяха приели

сред даниките. Разбира се, това бе преди да стане толкова образована.

Рети нервно го наблюдаваше как пие.

— Не хаби нито капчица. И да не си посмял да я изпиеш цялата! Чуваш ли ме? Стига, Дуер. Стига вече!

Но той не обръщаше внимание на протестите ѝ и продължаваше да пие въпреки ругатните ѝ. После, когато изпразни бутилката, ѝ се усмихна с напуканите си устни.

Прекалено смаяна, за да реагира, Рети разбра — тя би направила абсолютно същото.

„Да — отвърна вътрешният ѝ глас. — Но не го очаквах от него.“

Гневът ѝ се изпари, когато Дуер се изви, наведе се и присвил очи заради вятъра, хвана въжето в едната си ръка, а бутилката в другата, сякаш очакваше нещо да се случи. Летящата машина прехвърли един нисък хълм, издигна се над някакви трънливи шубраци, после се спусна от другата страна, избягвайки клоните на няколко дървета. Рети здраво се държеше, „аз“ се гушеше в безопасност в торбичката ѝ. Когато подскачането свърши, тя отново надникна надолу... и се дръпна, сепната от две черни мънистени очи!

Пак този проклет нур! Онзи, който Дуер наричаше Калнокракия. Тъмното гъвкаво създание на няколко пъти се опита да се изкатери от мястото си между тялото на ловеца и пролуката в корпуса на робота. Но на Рети не ѝ харесваше как Калнокракия се облизва към „аз“ и показва острите си като игли зъби. Сега нурът стоеше върху гръдния кош на Дуер и опипваше с предни лапки за следващия си опит.

— Чупи се! — замахна към ухилената тясна муцуна тя. — Искам да виждам какво прави Дуер.

Нурът с въздишка се върна на мястото си под едната страна на робота.

Вниманието ѝ привлече син проблясък и Дуер хвърли бутилката долу. Тя се плъосна в плитката вода, остави зад себе си пенлива бразда, а после младият мъж я изтегли обратно.

„И аз трябваше да се сетя! Ако бях достатъчно близо, за да го направя.“

Дуер беше загубил кръв, затова не можеше да не го остави да пие и да пълни шишето още няколко пъти преди да ѝ го върне.

„Да. Не мога. А и той ще ми го върне пълно.“

Хрумна ѝ тревожна мисъл.

„Ти му вярваш. А той е враг. Докара цял куп неприятности на теб и на даниките. Но ти би му доверила живота си.“

Рети не изпитваше подобно доверие в Кун, този обожаваш ротените звезден воин.

Дуер за последен път напълни бутилката и я вдигна нагоре.

— Благодаря, Рети...

Лицето ѝ се изчерви — усещане, което не ѝ харесваше.

— Няма нищо. Просто ми хвърли въжето.

Не успя да го хване дори след пет-шест опита. „Какво ще стане, ако не мога да си взема шишето?“

Нурът се размърда, захапа въжето, после се покатери по гърдите на Дуер и се плъзна към ръката на Рети. „Е — помисли си тя, — щом иска да е от полза...“

Протегна ръка надолу, нурът подскочи и се изкатери с нокти по нея като по лиана. Рети ахна, но преди да успее да реагира, Калнокракия вече бе горе и самодоволно се хилеше.

Малкият „аз“ изскимтя, скри глава в торбичката и затвори ципа.

Рети видя, че по ръкава ѝ се просмукват кървави петна, и гневно замахна, за да блъсне нура долу. Но Калнокракия с лекота отскочи, после чаровно се ухили, приближи се с нисък гърлен звук и ѝ подаде бутилката в двете си сръчни предни лапки.

С тежка въздишка Рети я взе и остави нура да се настани отгоре — в отсрещния край, по-далеч от „аз“.

— Очевидно не мога да се избавя от нито един от вас, нали? — попита тя.

Калнокракия изцвъртя. Отдолу Дуер се засмя — иронично и уморено.

АЛВИН

Чувствах се самотен, затворен в тясната метална килия и измъчван от разяждаща болка. Далечното бръмчение на двигателя ми напомняше за приспивните умбли, които пееше баща ми, когато лежах болен от шарка или възпаление на торбичката. От време на време звукът се изостряше като стон на обречен дървен кораб, заседнал в плитчини, и караше люспите ми да настръхват.

Накрая заспах...

... после се събудих и с ужас открих, че две шестоноги метални чудовища ме завързват в устройство от стоманени тръби и ремъци! Отначало ми заприлича на уреда за мъчения, който бях виждал в илюстрираното от Доре издание на „Дон Кихот“. Опитите ми да окажа съпротива не постигнаха нищо друго освен ослепителна болка.

Накрая с известно смущение разбрах. Това не беше уред за мъчения, а гръбна шина, специално направена за тялото ми така, че да поема тежестта на наранения ми гръб. С мъка сподавих паниката от усещането на плътно притиснатия до мен метал, когато създанията ме изправиха на крака. Като се олюлявах от изненада и облекчение, разбрах, че мога да ходя, макар и всяка крачка да ме караше да потръпвам.

— Ами, благодаря ви, големи грозни буболечки — казах на побликия от гигантските фувнтуси. — Но можехте първо да ме предупредите.

Не очаквах отговор, но един от тях обърна бронираното си тяло — с гърбица и разширена задна част — и се наведе към мен. Приех жеста като любезен поклон, макар че навярно за тях означаваше нещо друго.

Този път излязоха, без да затварят вратата. Като се присвивах от усилие, бавно напуснах стоманения си ковчег и последвах огромните създания по тесния коридор.

Вече бях разбрал, че съм на борда на някаква подводница, достатъчно голяма, за да помести в трюма си дори най-големия хуунски кораб, плаващ из джиджоските морета.

Въпреки това ми напомняше за чудовището на Франкенщайн, създадено от части от много тела. Същото очевидно се отнасяше и за чудовищния съд, който ме отнасяше кой знае къде. Всеки път, щом минехме през врата, сякаш навлизахме в друг кораб, направен от други майстори... от съвсем различна цивилизация. Палубата и стените в един от отсеците бяха от снабдени стоманени листове, в друг от някаква нишковидна материя — гъвкава, но здрава. Коридорите меняха размерите си — от широки до болезнено тесни. Налагаше се да се привеждам под ниски тавани... а това изобщо не бе забавно в състоянието, в което се намираше гърбът ми.

Накрая със свистене се отвори плъзгаща се врата. Единият от фувнтусите ми даде знак с извитата си долна челюст да вляза вътре и аз се озовах в сумрачно помещение, много по-голямо от килията ми.

Сърцата ми се изпълниха с радост. Пред мен стояха приятелите ми! Всичките — живи!

Бяха събрани край кръгъл илюминатор и гледаха мастиленосините океански гълбини. Можех да се опитам да се промъкна тихо, за да ги изненадам, но кхюините и г'кеките буквално имат „очи на тила“, поради което беше истинско предизвикателство да стреснеш Хък и Клещовръх.

(На два пъти наистина съм успявал да го направя.)

Когато те извикаха името ми, Ур-ронн завъртя дългата си шия и изпревари другите на четирите си тракащи копита. Хвърлихме се в разновидовите си обятия.

Хък първа върна нещата в обичайното им русло, като изръмжа на Клещовръх:

— Внимавай с щипките си, Рачешко лице! Ще ми счупиш някоя спига! Дръпнете се назад, всичките. Не виждате ли, че Алвин го боли? Направете му място!

— Кой го казва! — отвърна Ур-ронн. — Лявото ти колело току-що ну френаза фръстите на краката, Октофодска главо!

Не го бях забелязал, толкова се радвах отново да чуя сприхавото им пубертетско джавкане.

— Хр-рм. Дайте да ви погледна. Ур-ронн, изглеждаш толкова... по-суха от последния път, когато те видях.

Урската ни приятелка мрачно се засмя през ноздрата си. По тялото ѝ имаше големи голи участъци — козината там беше опадала от

водата.

— На нашите донакени ин тряваше доста врене, за да регулират влажността в стаята ни, но накрая усфяха — отвърна тя. По кожата ѝ имаше белези — следи от несръчните усилия на фувнтусите да зашият раните ѝ от разбитото стъкло на „Ууфонска мечта“. За щастие нейният вид не играе същите брачни игри като някои раси. За урсите не е важен външният вид, а статусът. Някоя и друга видима драскотина щеше да е от полза на Ур-ронн, за да покаже на другите ковачки, че е била тук.

— Да. И сега знаем как миришат урсите след истинска баня — прибави Хък. — Трябва да го правят по-често.

— Ти ли ни го казваш? Ани фотта на онази твоя зелена очна явълка...

— Стига, стига! — засмях се аз. — Бихте ли си затворили устата за достатъчно време, за да мога да ви погледна, а?

Ур-ронн беше права. Очните стълбчета на Хък се нуждаеха от почистване и приятелката ми имаше основателна причина да се тревожи за сплиците си. Много от тях бяха счупени и новоизтъканите нишки едва започваха да обвиват краищата им. Известно време щеше да ѝ се наложи да внимава как се движи.

Що се отнася до Клещовръх, той изглеждаше по-щастлив от когато и да било.

— Май беше прав, че в дълбините има чудовища — казах на нашия червенокорубест приятел. — Макар че изобщо не приличат на онези, за които ни разка...

Извиках, понеже гърбът ми като че ли бе пронизан от остри иглички, чак до шийния гребен. Бързо познах ръмженето на нашия малък нур Хуфу — изразяваше радостта си и искаше незабавно да изтътна умбла.

Преди да успея да проверя дали наранената ми гръклянна торбичка е в състояние да го направи, Ур-ронн подсвирна от мястото си до тъмното стъкло.

— Фак включиха фрожектора — със сподавено благоговение изсвистя тя. — Фовързай, Алвин. Трява да фогледнеш!

Тромав заради шината, аз застанах на мястото, което ми направиха. Хък ме погали по ръката.

— Винаги си искал да видиш това, приятел — каза тя. — Е, гледай и се диви. Добре дошъл във Великото бунище.

АСКС

Ето и друг спомен, пръстени мои. Събитие, последвало кратката Битка на Поляната толкова бързо, че екотът на войната все още кънтеше из опустошените ни горски каньони.

Достатъчно ли се е втвърдил вече восъкът? Можете ли да погладите и усетите ужасното безпокойство, страшната красота на онази вечер, докато гледахме към мощния непремиващ блясък, преминаващ над нас?

Проследете мазния спомен за искрата, пресякла небето, която ставаше все по-ярка, колкото повече приближаваше.

Никой не се съмняваше какво е това.

Крайцерът на ротените, завърнали се за биоплячката, ограбена от този крехък свят.

Завърнали се за останалите тук свои другари.

Вместо генни съкровища екипажът ще открие, че станцията им е разрушена, а колегите им са убити или пленени.

И още по-лошо — че сме видели истинските им лица! Ние, изгнаниците, можем да свидетелстваме срещу тях пред галактянските съдии. Ако, разбира се, оцелеем.

Не трябва да си гений, за да осъзнаеш бедата, която ни сполетя. Нас, шестте паднали раси на забранения Джиджо.

Както би се изразил някой земянитски писател, ние сме затънали до шия в лайна.

САРА

От тревожна мъгла пътуването се превърна в нещо, предизвикващо... почти свръхестествен възторг.

Но не и отначало.

Когато неочаквано я настаниха върху препускащо същество, изскочило направо от митологията, първата ѝ реакция беше ужасена изненада. Със сумтящите си ноздри и огромна глава конят бе пострашен от каменния паметник на изчезналия вид в Тарек. Мускулестото му тяло се огъваше с всеки скок напред и разтракваше зъбите ѝ, докато пресичаха предпланините в централната част на Склона пол светлината на бледата луна.

Дори две безсънни денонощия по-късно появата на ескадрона от легендарни животни в разрушения лагер на урунтаите заедно с въоръжени урси все още ѝ се струваше като сън. Сара и нейните приятели тъкмо се бяха спасили — предишните им похитители лежаха или мъртви, или завързани с ивици плат от разкъсаната палатка — но тя всеки момент очакваше отново да попадне в плен. Само че вместо нови врагове от мрака бяха изскочили тези озадачаващи спасители.

Озадачаващи за всеки друг освен за Кърт Сапъора, който посрещна новодошлите като дългоочаквани приятели. Докато Джома и Непознатия с възклицания се дивяха на истинските коне, Сара изобщо не успя да реагира, когато се озова върху седлото.

Длетото прояви желание да остане до слабия огън и да се грижи за ранените, макар че всяко нещастно завъртане на синия му купол излъчваше завист. Сара би разменила мястото си с кхюинския си приятел, но хитиновата му броня беше прекалено тежка, за да бъде носена от кон. Едва имаше време насърчително да му махне с ръка преди групата да поеме по същия път, по който бе дошла, и да я отнесе в нощта.

От чаткащите копита скоро я заболя глава.

„А това сигурно е нищо в сравнение с плена при човешките шовинисти на Дединджър и онези урунтайски фанатици.“ Макар и нетраен като летлива сапъорска смес, съюзът на ревнителите беше обединил сили, за да плени Непознатия и да го продаде на ротенските

нашественици. Но те бяха подценили тайнствения пътешественик. Въпреки немотата си, звездният човек бе намерил начин да възпламени подозрителността между урси и човеци в кървава битка.

„И така ни направи господари на съдбата си, макар и за кратко.“

После се бяха срещнали с друг съюз между човеци и кентавровидни урси! Много по-добронамерена група, но също толкова твърдо решена да я отведе Ифни знае къде.

Когато ярката Торген се издигна над хълмовете, Сара погледна към урските воители, чиито сиво-кафяви хълбоци бяха покрити с бойни цветове, по-фини от ярките багри на Урунтай. И все пак в очите им пламтеше същият мрачен огън, в който войната хвърляше урските души. Докато галопираха в боен строй, тънките им ръце стискаха арбалети, а дългите им шии се извиваха в напрегнато внимание. Макар и много по-дребни от конете, урските бойци излъчваха ужасяващо коварство.

Човешките им спасители бяха още по-удивителни. Шест жени, дошли от север с девет оседлани коня, сякаш очаквали да се върнат само с още двама-трима души.

„Но ние сме шестима. Кърт и Джомма. Прити и аз. Непознатия и Дединджър.“

Нямаше значение. Мрачните ездачи изглеждаха безразлични към факта, че се налага да пътуват по две на кон.

„Затова ли всички са жени? За да не претоварват конете?“

Въпреки че ловко яздеха огромните си коне, жените изглеждаха неспокойни заради хълмистия терен, осеян с дерета и скали. Сара разбра, че не обичат да пътуват нощем по непознати пътища. И не можеше да ги обвинява.

Не познаваше нито една от тях. Това би могло да я изненада преди месец, като имаше предвид малкото човешко население на Джиджо. Склонът, изглежда, беше по-голям, отколкото си бе мислила.

„Дуер често разказваше за пътуванията си на разузнавателни мисии, възложени му от мъдреците. Твърдеше, че е бил навсякъде в диаметър от хиляда левги.“

Брат й никога не бе споменавал за яздещи коне амазонки.

Сара за миг се зачуди дали не идват от космоса, тъй като това очевидно беше годината на космическите кораби. Но не. Въпреки странния жаргон, напрегнатата им реч се отнасяше към джиджойски

диалекти, които тя познаваше от проучването си. И макар, изглежда, да не познаваха района, ездачките знаеха, че трябва да се навеждат, за да избягват мигуровите дървета, когато пътят минаваше близо до лепкавите им клони. Въпреки че с жестове го бяха предупредили да не докосва шушулките им, Непознатия любопитно протегна ръка към една от тях и трябваше да го научи от собствен опит.

Тя погледна към Кърт. Сухото лице на сапъора изразяваше все по-голямо задоволство с всяка измината левга на юг. За него съществуването на конете не бе изненада.

„Казвали са ни, че нашето общество е открито. Но очевидно има тайни, известни само на малцина.“

Не всички сапъори ги знаеха. Племенникът на Кърт с радостно удивление бъбреше, докато разменяше широки усмивки с Непознатия...

Сара се поправи.

„С Емерсън...“

Хвърли поглед към тъмнокожия мъж, спуснал се от небето и облекчил болките от изгарянията си в мрачното блато край Доло. Звездният пътешественик вече не беше онзи полутруп, за който се бе грижила в дървесната си къща, и се оказваше изобретателен любител на приключенията. Макар и все още почти съвсем ням, само преди няколко мидури той беше започнал да се удря по гърдите и безспирно да повтаря тази дума — „Емерсън“, — гордо просиял от успех, който здравите хора приемат за даденост. Произнасянето на собственото си име.

Емерсън изглеждаше съвсем спокоен на коня си. Дали това означаваше, че тези животни все още се използват на божествените светове от Петте галактики? За какво можеха да служат там, където чудотворни машини изпълняваха всяко желание само при едно кимване?

Сара погледна шимската си помощничка, за да види дали ездата не е отворила огнестрелната рана на Прити. Прегърнала с две ръце през кръста една от ездачките, Прити през цялото време беше затворила очи, несъмнено потънала в любимата си вселена от абстрактни фигури и форми свят, по-добър от този на мъката и обърканата нелинейност.

Оставаше Дединджър, водачът на бунтовниците, който яздеше със завързани ръце. Сара не изпитваше състрадание към превърналия се в пророк някогашен учен. След годините, прекарани в проповядване на войнствена ортодоксалност и в насочване на пустинните си последователи към Пътя на изкуплението, бившият мъдрец очевидно познаваше търпението. На напомнящото на ястреб лице на Дединджър обаче се бе изписало изражение, което я разтревожи.

Хладнокръвна преценка.

Разтракваният зъбите тръс се ускори, когато хълмистата пътека излезе на равен терен. Скоро урските воители на Улашу изостанаха, неспособни да поддържат такова темпо.

„Не е чудно, че някои урски кланове са негодували срещу конете след заселването на човеците на Джиджо. Животните са ни осигурявали подвижност — качество, любимо на урските капитани.“

Преди два века, след като нанесла тежко поражение на новопристигналите човеци, първоначалната фракция на Урунтай обявила конете на земяните за военен трофей и ги избила до един.

„Смятали, че вече няма да представляваме пречка за тях, след като ни принудят да се бием пеш.“ Грешка, оказала се фатална, когато Дрейк Стари образувал съюз за борба с Урунтай и издал водачите на култа при водопадите на Мокрите копита.

„Само че в крайна сметка конете очевидно не са изчезнали. Как е възможно през цялото това време съществуването на клан от ездачи да остане в тайна?“

И също толкова озадачаващо: „Защо се появяват сега и рискуват да бъдат разкрити като идват на среща с Кърт?“

Сигурно се дължеше на кризата със звездните кораби, сложила край на благословената и в същото време проклета изолация на Джиджо. Какъв смисъл имаше да пазят тайните си, щом беше дошъл Съдният ден?

През облачното небе вече се процеждаше утринната светлина. Сара бе изтощена и вдървена. Пред тях се разкриваха тъмнозелени хълмове.

Най-после групата спря край сенчест поток. Нечии ръце я насочиха към проснатото на земята одеяло и тя с въздишка се стовари

върху него.

Сънят дойде, изпълнен с образите на хората, които беше оставила.

Нило, нейният престарял баща, работещ в любимата си хартиена мелница, без да подозира, че някои заговорничат за нейното унищожаване.

Мелина, майка ѝ, мъртва вече от години, която бе останала чужда след пристигането си в Доло с мъжка рожба на ръце.

Слабият Джошу, любимият на Сара в Библос, чието докосване я караше да забравя дори за надвисналия Каменен юмрук. Красив мошеник, чиято смърт обърка живота ѝ.

Дуер и Ларк, нейните братя, отправили се за събора на поляните в Ръбатата планина... където по-късно бяха видели да се спускат звездните кораби.

Умът на Сара кипеше, докато тя се мятеше насън.

Накрая сънува Длетото, чийто кхюински кошер отглеждаше раци зад долоския бент. Длетото, който беше спасил Сара и Емерсън в лагера на Урунтай.

Изглежда, напоследък постоянно ми се налага да ви догонвам изсвири през три от кракоустите си кхюинският ѝ приятел. — Но не се безпокой, ще ви настигна. Случва се прекалено много, за да го пропусна.

За Сара яката броня на Длетото бе като скала. Тя му отговори насън:

— Ще накарам вселената да спре... няма да ѝ дам да направи нищо интересно, докато не дойдеш.

Сънуван или не, смехът на синия кхюин стопли Сара и тревожната ѝ дрямка потъна в по-спокойни ритми.

Слънцето беше преполовило издигането към зенита си, когато някой разтърси Сара и я върна към реалния свят — една от мълчаливите ездачки, която използва архаична дума, за да съобщи, че е време за закуска. Сара предпазливо се изправи. Вълни от болка обливаха тялото ѝ.

Омете паница овесена каша с непознати трекски подправки, докато жените оседлаваха конете и гледаха как Емерсън свири на любимата си цитра, изпълвайки долината с весела, подходяща за път мелодия. Въпреки утринната си раздразнителност, Сара знаеше, че звездният мъж просто се опитва да компенсира състоянието си. Песента бе начин да преодолее немотата си.

Кърт сгъваше спалния си чувал.

— Виж — каза на възрастния сапърор Сара, — благодарна съм на приятелите ти, че ни спасиха и така нататък. Но не можеш сериозно да се надяваш да яздим чак до... Маунт Гуен. — Произнесе името така, че прозвуча като една от луните на Джиджо.

На каменното лице на Кърт се изписа усмивка — нещо, което се случваше съвсем рядко.

— Имаш ли по-добро предложение? Естествено, ти се канеше да отведеш Непознатия при върховните мъдреци, но този път е преграден от разгневените урунтаи. И не забравяй, че снощи видяхме два звездни кораба да летят право към Поляната на събора. Ръцете и пипалата на мъдреците вече трябва да са заети.

— Как мога да забравя? — измърмори тя. Образите на гигантите, с рев пресекли небето, се бяха отпечатали в паметта ѝ завинаги.

— Можеш да се скриеш в някое от селата, през които ще минем, но ми се струва, че когато лекарството на Пзора свърши, Емерсън ще има нужда от първокласен аптекар.

— Ако продължим на юг, ще стигнем до Гент. Оттам можем да стигнем до Овум с кораб по реката.

— Ако допуснем, че все още плават кораби... и че Овум все още съществува. И въпреки това, не трябва ли да скриеш чуждоземния си приятел при всички тези важни събития? Ами ако му предстои да играе някаква роля? Да помогне на мъдреците и Общностите? Готова ли си да провалиш единствения му шанс да се върне у дома си?

Сара разбра какво иска да каже Кърт — че възпира Емерсън като дете, отказващо да пусне на свобода излекувано горско животинче.

Около звездния човек кръжаха мухи в ритъма на странната мелодия. Откъде ли я бе научил? На Земята ли? До някоя неизвестна звезда?

— Така или иначе — продължи Кърт, — ако издържиш на ездата с тези огромни животни още известно време, можем да стигнем до

Маунт Гуен по-бързо, отколкото до Овум.

— Това е лудост! Ако пътуваш по море, трябва да минеш през Овум. А обиколният път е още по-тежък — през фуниевидните каньони и Долината.

Очите на Кърт проблеснаха.

— Казвали са ми, че има... по-пряк път.

— Пряк ли? На юг? Край Гент се намира Долината на острия пясък, ужасен преход дори при благоприятни условия — а сега не е така. Забрави ли, че там са последователите на Дединджър?

— Не, не съм забравил.

— Тогава, ако приемем, че успеем да минем покрай пустинниците и огнените дюни, остава Спектралният поток, в сравнение с който всяка пустиня е като тучна ливада!

Кърт само сви рамене, но очевидно искаше Сара да продължи заедно с него към искрящата планина, далеч от мястото, където тя се беше заклела да отведе Емерсън. Далеч от Ларк и Дуер, от ужасната привлекателност на яростните звездни кораби. Към най-свещената част на Джиджо, известна най-вече с едно — с това как планетата се подновява с изтичаща лава.

АЛВИН

Може би се дължеше на сгъстената атмосфера, която дишахме, или на непрестанното бръмчене на вибриращите двигатели. Или пък на пълния мрак навън, който оставяше впечатление за невероятна дълбочина, по-голяма от онази, на която бедната малка „Ууфонска мечта“ попадна в търбуха на това гигантско метално морско чудовище. Един-единствен лъч — неизмеримо по-силен от онзи на миниатюрната ни подводница — пронизваше чернотата и разкриваше сцени, по-страшни и от най-фантастичните ми кошмари. Дори буйното въображение на Верн, Пукино или Мелвил не беше успяло да ме подготви за онова, което се виждаше в този блуждаещ кръг, докато плавахме през подводен каньон, покрит с всевъзможни древни отпадъци. Тук бяха струпани накуп толкова много страхотни неща, че...

Признавам, че съм объркан. Според текстовете по английска литература има два основни начина, по които писателят може да опише непознати предмети. Единият е да класифицира гледките и звуците, мерките, пропорциите, цветовете — да каже, че този предмет е направен от групи огромни кубове, свързани с прозрачни тръби, а онзи напомня за грамадна сфера, отворена от едната страна и влачеща смачканите си вътрешности като блестяща лента, като знаме, което някак си се противопоставя на времето и морските течения.

О, мога да подредя думите и да представя красиви картини, но този метод в крайна сметка не се оказа успешен, защото не можех да определя на какво разстояние се намират тези неща! Очите ми напразно търсеха опорни точки. Някои предмети — пръснати по тинестата панорама — ми се струваха толкова огромни, че в сравнение с тях гигантската ни подводница изглеждаше мъничка, като рибка сред ято великански змиорки. Що се отнася до цветовете, въпреки прожектора водата обагряше всичко в смъртоносно синкавосиво. Подходяща окраска за саван на това място на леденостудена смърт.

Друг начин да опиша неизвестното е да го сравня с неща, които вече познавате... само че този метод се оказа още по-неподходящ! Дори Хък, която открива сходство в абсолютно непонятни за мен

предмети, смаяно зяпаше с четирите си очни стълбчета огромните камари древни останки.

О, някои от нещата внезапно разпознавахме — например когато прожекторът се плъзна по редове от прозорци, издънени подове и разбити стени. Натрупани на хаотична планина, много от потъналите кули лежаха с върха надолу или дори пронизвайки се. Заедно те образуваха град, по-голям от всеки, за който бях чел даже в писанията за стари времена. И все пак някой го беше изскубнал целия из основи и го бе потопил тук, за да бъде преобразен по единствения начин, по който могат да се преобразяват такива неща — в огнената утроба на майка Джиджо.

Спомних си някои книги от земната епоха на Решимостта, когато хората отпреди контакта самостоятелно решавали как да се развиват по-нататък и да спасят своя роден свят след вековете на използването му като помийна яма. В „Случаят на полуизядения клонинг“ на Алис Хамет убиецът успява да избегне обвинение в убийство, само за да получи десетгодишна присъда за изхвърляне на доказателства в морето! В онези дни хората не правели разлика между цепнатините на буницата и океанското дъно като цяло. Изхвърлянето си било изхвърляне.

Чувствах се странно да виждам невероятния, покрит с отпадъци пейзаж от две гледни точки. Според галактическия закон това беше свещена част от самосъхранителния цикъл на Джиджо — картина на благочестива грижовност. Но тъй като бях израснал с човешки книги, можех да сменя перспективата и да открива скверност, място на ужасен грях.

„Градът“ остана зад нас и ние продължихме да зяпаме странни форми, непознати величествени предмети, устройства, създадени от цивилизация на звездни богове, неподдаващи се на разбиране от обикновени прокълнати смъртни. От време на време зървах проблясъци в мрака извън блуждаещия лъч — мълнии сред руините, сякаш тук-там стари сили продължаваха да действат и да хвърлят искри като избледняващи спомени.

Шепнехме си и всеки от нас се връщаше към онова, което познаваше най-добре. Ур-ронн размишляваше за природата на материалите, от какво са направени нещата или какви функции са изпълнявали. Хък се кълнеше, че вижда надписи, всеки път, щом

прожекторът се плъзнеше по върволица подозрителни сенки. Клещовръх настояваше, че всичко това били звездни кораби.

Бунището приемаше догадките ни по същия начин, по който се отнасяше и към всичко останало — с търпеливо безсмъртно мълчание.

Някои огромни предмети вече бяха потънали дълбоко в тинята и отгоре се виждаха само върховете им. „Именно тук океанската плоча на Джиджо рязко се спуска под Склона и привлича кората, тинята и всичко друго към магмата, която подхранва къкрещите вулкани — казах си аз. След време всички тези могъщи неща ще се превърнат в лава или в скъпоценна руда, за да бъдат използвани от някоя бъдеща раса наематели на този свят.“

Това ме накара да се замисля за платнохода на баща ми и за опасните пътувания, които той предприемаше, за да превозва сандъци със свещени отпадъци, пращани от всяко племе на Шестте като частично изкупление за греховете на предците ни. С ежегодни ритуали всяко селище пресява част от земята, пречиства я от буюрски останки и от нашето собствено замърсяване.

„Петте галактики могат да ни накажат, че живеем тук. И все пак ние спазваме закони и сме верни на Свитъците.“

Хууните пеят историята за Фу-уфяуо, капитан на отпадъчен кораб, който един ден видял, че се задава буря, и изхвърлил товара си преди да стигне до тъмносините води на Бунището. Бъчви и контейнери се изсипали далеч от преобразяващата цепнатина и се пръснали по плиткото морско дъно, за да осквернят място, което не се променяло и възобновявало. За наказание Фу-уфяуо бил завързан и отведен в Равнината на острия пясък, за да прекара остатъка от дните си в куха дюна, пиейки достатъчно зелена роса, за да остане жив, но не и за да поддържа душата си. След време сърдечният му прешлен бил смлян на прах и пръснат в пустинята, където водата нямало да измие пращинките и отново да ги пречисти.

„Но това е Бунището — помислих си аз, като се мъчех да проумея чудото. — И ние сме първите, които го виждат... Освен фувнтусите. И всичко останало, което живее тук долу.“

Усетих, че се уморявам. Въпреки шината и патериците, болката в гърба ми постепенно се усилваше. И все пак ми беше трудно да се откъсна от леденостудения илюминатор.

Като следвахме лъча на прожектора в подводния мрак, ние се спуснахме сякаш в минна шахта към нещо като купчина скъпоценности — блестящи предмети с форма на игли, сплеснати глобуси, лъскави палачинки или валчести цилиндри. Скоро над нас се извиси грамадна искряща камара, по-широка от „Ууфонска мечта“ и по-голяма от вулкана Гуен.

— Това вече определено са кораби! — заяви Клещовръх и посочи с щипката си. Притиснати към стъклото, всички зяпахме грамадите от тръби, сфери и цилиндри, много от които с роговидни израстъци, напомнящи на бодли на уплашен скален ленивец.

— Това трябва да са вероятностните звездни кораби, използвани за пътуване между галактики — заключи Хък на основата на жадно поглъщаните от нея разкази за епохата на „Убежище“.

— Вероятностни фланци — на галактически шест я поправи Ур-ронн. В техническите въпроси тя бе далеч пред нас с Хък. — Май сте прави.

Нашият кхюински приятел се подсмихна доброволно, когато прожекторът освети една от грамадните купчини заострени предмети. Скоро всички познахме очертанията, описвани в древните текстове — товарни, куриерски, пощенски кораби и крайцери — изоставени много отдавна.

Когато се понесохме към планината изхвърлени космически машини, бръмченето на двигателя малко утихна. Дори най-малкият от тези кораби бе толкова по-голям от металните фувнтуси, колкото възрастен трек от птича курешка.

— Чудя се дали в тази купчина е някой от корабите на предците ни — замислено каза Хък. — Нали знаете, онези, които са докарали основателите ни. „Ладду кек“ или „Убежище“.

— Налко вероятно — изфъфли на английски Ур-ронн. — Недей завравя, че сне в Цефнатината. Това е сано страничен каньон от Бунището. Фредците ни сигурно са фотофили коравите си в главната цефнатина, където са и фовечето вуюрски останки.

Тази мисъл ме накара да премигна. „Това — страничен каньон? Малко разклонение на Бунището?“

Разбира се, тя беше права! Но това пораждаше потресаващ образ. Какви ли колосални количества останки можеха да са изхвърлени през вековете в главната цепнатина! Не бе чудно, че благородните галактияни

оставяха световите на угар в продължение на десет или повече милиона години. На планетите сигурно им трябваше много време да смелят всички създадени от разумни същества неща и да ги стопят в природна материя.

Помислих си за отпадъчния кораб на баща ми, за проскърцващите му мачти и за трюма, пълен със сандъци с всичко онова, което изгнаниците не могат да рециклират. След две хиляди години всички останки, които ние, преждевремците, пращаме в Бунището, нямаше да могат да се сравняват дори само с една от тези планини изхвърлени звездни кораби.

Колко ли богати са били буюрите и другите богове, за да потопят такива съкровища! Някои от изоставените кораби изглеждаха достатъчно големи, за да погълнат всяка къща, хута или колиба, построени от Шестте раси. Виждахме тъмни портали, кулички и стотици други детайли и болезнено осъзнавахме факта, че тези мрачни чудовища са потопени тук, за да почиват в мир. Сънят им не биваше да бъде смуцаван от такива като нас.

Стремглавото ни спускане към планините от мъртви кораби започна да става обезпокояващо. Дали някой от другите усещаше, че се движим ужасно бързо?

— Може би това е техният дом — предположи Клещовръх, докато се носехме към изкривена овална развалина, голяма наполовина колкото „Ууфонска мечта“.

— Може би фувнтусите са направени от части от стари машини, които са били изхвърлени тук — допусна Хък. — И сами са се сглобили от отпадъците? Както този кораб е от всякакви останки...

— Навярно са вили слуги на вуюрите — прекъсна я Ур-ронн. — Или раса, живяла тук още фо-рано. Или нутанти, като в онази история от...

— На някого от хрумвала ли му е най-простата мисъл? — намесих се аз. — Че може просто да са като нас?

Приятелите ми се обърнаха и ме погледнаха, а аз свих рамене.

— Възможно е фувнтусите също да са преждевремци. Не ви ли е идвало наум?

Отговориха ми озадачените им лица. Със същия успех бих могъл да допусна, че домакините ни са нури.

Е, никога не съм претендирал, че мисля бързо, особено когато изпитвам такива болки.

Нямахме никаква представа за разстояние и не можехме да определим нито перспективата, нито скоростта, с която се движим. Хък и Ключовръх нервно мърмореха, докато подводницата ни се спускаше към планината кораби на заден ход.

Всички подскочихме стреснато, когато една огромна плоча от корозирал метал се плъзна настрани само няколко дури преди да се блъснем в нея. Вмъкнахме се в отвор, зейнал сред грамадата отпадъци, и се запромъквахме по тунел от корпуси на космически кораби, пробиващ фантастичната купчина междוזвездни останки.

АСКС

Прочетете нововтвърдилият се восък, пръстени мои.

Вижте как се пръсна народът на Шестте раси, как събори празничните павилиони и отнесе ранените, за да избяга преди очакваното пристигане на ротенския звезден кораб.

Нашият най-стар мъдрец, представителят на г'кеките Вуббен изрецитира частта от Свитъка на поличбите, която предупреждава за опасностите на разединението. И наистина, Шестте раси трябваше повече от всякога да се стремят да не обръщат внимание на различията във формите и корубите ни. В плътта и козината ни.

— Вървете си вкъщи — казахме на племената ние, мъдреците. — Погрижете се за маскировъчните си решетки. За вашите мрежи от мъглоплат. Спотаете се на тайните места на Джиджо. Пригответе се за бой, ако можете. И да умрете, ако се наложи.

Ревнителите, които бяха предизвикали тази криза, предположиха, че ротенският кораб може би разполага със средства да открие Ро-кенн и неговите лакеи, навярно като надуши мозъчните вълни или телесните имплантанти на нашите пленници.

— За да сме сигурни, нека изхвърлим костите им в потоците лава!

Враждебно настроената фракция, наречена „Приятели на ротените“, поиска да освободим Ро-кенн и да се покорим на божествената му воля. Това не бяха само човеци, но и кхюини, г'кеки, дори неколцина урси, благодарни за церове, получени в клиниката на чуждоземците. Някои смятат, че изкуплението може да се постигне и в този живот, без да се налага да следват дългия път, осветен от глейвърите.

Накрая други виждат в този хаос възможност да уредят стари вражди. Носят се слухове за анархия по целия Склон. За съборени или изгорени прекрасни неща.

Какъв парадокс! Същата свобода, която дава тласък на развитието, да затруднява поддържането на единство. Няма ли да е по-добре, ако имаме дисциплина и ред като феодалната държава, към която в миналото са се стремили сивите царици?

Твърде късно е да съжаляваме. Остава време само за импровизация — както са ни казвали, изкуство, не особено уважавано в Петте галактики.

Но за бедни диваци като нас това може би е единствената надежда.

Да, пръстени мои. Сега можем да си спомним всичко.

Погалете въздуха и вижте керваните, които потеглят към равнините, горите и морето. Нашите пленници са отведени на места, където дори могъщите средства на космически кораб няма да успеят да ги открият. Слънцето се скрива и звездите покриват огромните простори, наречени Вселена. Царство, което е недостъпно за нас и в което нашите врагове се носят, когато поискат.

Някои остават в очакване на кораба.

Ние гласувахме, нали? Ние, пръстените, които изграждат Аскс? И решихме да останем. Нашият съвкупен глас ще говори с разгневените чуждоземци от името на Общностите. Като отпуснахме основния си пръстен върху твърд камък, ние прекарахме времето, заслушани в сложните звуци на Светото яйце, разтърсващи мазната ни сърцевина със странни блестящи мотиви.

Уви, пръстени мои, нито един от тези спомени не обяснява сегашното ни положение, не загатва за това, че трябва да се е случило нещо ужасно.

Ами тази нововтвърдила се въздушна пътека?

Можете ли да доловите в нея лъскавите очертания на огромен космически кораб? Долетял с рев от същата онази част на небето, която неотдавна слънцето напусна?

Или това всъщност е слънцето, завърнало се, за да увисне яростно над долината?

Огромният кораб проучва нашата долина с всепроникващи лъчи и търси следи от онези, които е оставил тук.

Да, пръстени мои. Проследете този въздушен спомен.

Готови ли сме да преоткрием истинската причина за ужаса?

ЛАРК

Лятото тежко притискаше Ръбатата планина и поглъщаше оголените краища на ледници, много по-стари от шестте изгнанически раси. От време на време пропукващо статично електричество замъгляваше планинските склонове, безброй тревни стъбла се издигаха към небето като отчаяни пипала. Проливни дъждове прекъсваха слънчевия пек — водни завеси, които покриваха склоновете с воден пласт и се издигаха към планинските върхове, увенчани с корони от дъги и пронизвани от мълнии.

От висините се спускаха силни трусове и стигаха чак до бреговете на отровно езеро, покрити с четирийсет хектара изсъхнали, обрасли с гъби лиани. Някога могъщ аванпост на галактянската култура, сега това място представляваше джунгла от каменни плочи, обезформени от пагубните векове. Из долината се носеха остри миризми, дължащи се на разяждащите изпарения на езерото или на капките, бликащи от безброй ерозирали пори.

Най-младият мъдрец на Общностите на Джиджо откъсна парче жълт мъх от разпадаща се лиана — едно от безбройните пипала, съставлявали тялото на половинмилионгодишното създание, мулк-паяка, отговорен за разрушаването на този древен буюрски град и за постепенното му завръщане към природата. Ларк за последен път беше видял това място в края на зимата — когато търсеше сред снежната виелица следите на Дуер и Рети, бегълци от смъртоносната ярост на същия този паяк. След онова безумно избавление нещата се бяха променили. Големи участъци от мулковия кабел просто бяха изчезнали, събрани неотдавна, за което никой не си бе направил труда да му спомене при назначаването му тук. Повечето от останалите лиани бяха покрити с този мъх.

— *Spirolegita cariola* — измърмори видовото име той и разтърка мъха между пръстите си. Беше непозната, мутирала разновидност. Мутацията очевидно бе специалитетът на това странно, сурово място.

„Чудя се какво ще направи то за мен — за всички нас, — ако останем тук за дълго.“

Ларк не беше молил за тази задача. Да е тъмничар. Чувстваше се омърсен дори само от думата.

Поредица от безсмислени срички го накара да се обърне към покривалото от мъглоплат между каменните плочи.

— Това е пречистводятелен сеятор за торг...

Гласът се разнасяше от плътната сянка под мъглоплата — силен женски алт, макар и малко апатичен и изразяващ примирение. Последва тихо изтракване от хвърлен върху купчина предмет.

— А това трябва да е било жлезоскалпел, навярно използван в ритуали на хиханическа секта... разбира се, ако не е просто поредното буюрско майтапчийско устройство.

Ларк заслони очи с ръка и погледна към Линг, младата небесна биоложка и помощничка на ротенските звездни богове, която беше придружавал като „местен водач“ седмици наред... докато Битката на Поляната само за няколко удара на сърцето не обърна местата им. След онази неочаквана победа върховните мъдреци му я бяха поверили — задължение, за което никога не бе молил, дори да означаваше изключително повишение.

„Сега съм високопоставен знахар сред диваци — с известна язвителност си помисли той. — Върховен пазител на чуждоземни пленници.“

А навярно и палач. Тази възможност го накара да потръпне. Много по-вероятно беше да предадат Линг на нейните даникско-ротенски другари в рамките на някаква сделка, сключена от мъдреците. А може би всеки момент щяха да я спасят орди от непобедими роботи, които щяха да се справят с малкото подразделение на въоръжените с мечове придружители на Ларк като глутница мечки санти, помитащи безпомощно бръмчащите защитници на зиломедно дърво.

„Така или иначе, тя ще бъде свободна. Линг може би ще живее на родния си свят в Петте галактики още триста години и ще разказва разкрасени истории за приключенията си сред свирепите варвари на нашата окаяна незаконна колония. Междувременно най-доброто, на което ние, падналите можем да се надяваме, е просто да оцелеем. Да продължим с мъка да изкарваме прехраната си от бедната уморена Джиджо и да се радваме, ако някоя от Шестте раси в крайна сметка

успее да се присъедини към глейвърите по Пътя на изкуплението. Пътят към блажената забрава.“

Ларк предпочиташе всичко да свърши по някакъв благороден и героичен начин. Общностите на Джиджо да загинат в защита на този крехък свят, за да може той да се върне към прекъснатия си отдих.

Това беше неговата ерес, разбира се. Ортодоксална вяра, според която Шестте раси бяха грешници, но можеха да смекчат вината си, като живеят в мир на Джиджо. Но Ларк смяташе това за лицемерие. Заселниците колкото се може по-скоро трябваше да сложат край на престъплението си, при това внимателно и доброволно.

Той не криеше радикалните си убеждения... и затова всичко бе станало толкова объркващо, след като върховните мъдреци му повериха такава голяма власт.

Чуждоземната жена вече не носеше блестящите одежди на даникския си звезден клан — потайната група от човеци, които боготворяха ротенските господари. Вместо това беше облечена в блуза, която не ѝ бе по мярка, и пола от джиджойска домотъкана вълна. И все пак на Ларк му беше трудно да откъсне поглед от красотата ѝ. Говореше се, че звездните човеци можели да си сменят лицето само с мисъл. Линг твърдеше, че няма такова нещо, но никоя друга жена на Склона не можеше да се сравнява по хубост с нея.

Под бдителните погледи на двама капрали от опълчението тя седеше по турски и разглеждаше колекцията на мъртвия мулк-паяк — странни метални предмети, затворени в полупрозрачни златисти пашкули като древни насекоми в кехлибар. Останки от буюрите, последните законни наематели на тази планета, заминали си преди половин милион години, когато Джиджо бил обявен за угарен свят. По пепелявия бряг на езерото бяха пръснати безброй яйцевидни съхранителни балони. Вместо да унищожи всички следи от разумен живот, местният мулк-паяк очевидно беше решил да запази предметите. Да ги колекционира, ако Ларк можеше да вярва на невероятната история, разказвана от Дуер.

Лъскавите обвивки го изнервяха. Отделяно от порестите тръби, това вещество едва не бе задушило Дуер и дивото преждевременно момиче Рети в същата нощ, в която два чуждоземски робота бяха запалили живота блато от корозивни лиани и бяха сложили край на

дългия, безумен живот на паяка. Златистата материя бе странна на пипане, сякаш под обвивка от плътен кристал се криеше гъста течност.

— „Топорджик“ — беше нарекла гладкото вещество Линг по време на едно от изследователските им пътувания. — Много е рядък, но съм чувала разни истории. Говори се, че е псевдоматериален субстрат, направен от органично нагънато време.

Каквото и да означаваше това. Звучеше като нещо, което би могла да каже Сара в опит да обясни любимия си свят на математиката. Като биолог, той намираше за странно живо същество да изпуска от дългите си пипала „нагънато време“, както очевидно бе правил мулк-паякът.

Винаги след като разгледаше някой предмет, Линг се навеждаше над лист от най-качествената хартия на Ларк, за да си вземе грижливи бележки, дълбоко съсредоточена, сякаш всяка буква от детинския ѝ почерк беше произведение на изкуството. Като че ли никога до този момент не бе държала молив, но се беше заклела да усъвършенства това ново умение. Като галактическа пътешественичка, тя се справяше с огромни количества информация, манипулираше с многоизмерни екрани, пресяваше данните за сложната екосистема на този свят и от името на ротенските си господари търсеше някакво биосъкровище, което си струваше да открадне. Преминаването към ръкописни записки за нея сигурно бе като прехвърляне от звезден кораб на трекски дървен сал.

„Това е падане от много високо — от полубогиня до пленничка на недодялани преждевремци.“

Цялото това усърдно водене на бележки сигурно разсейваше мислите ѝ от последните събития — от ужасния ден, в който само на две левги под гнездото на Светото яйце базата ѝ беше избухнала и народът на Джиджо бе въстанал. Но Ларк усещаше нещо повече от съзнателно разсейване. Като записваше думите върху хартия, Линг извличаше същото съсредоточено удоволствие, каквото ѝ носеше всяка свършена работа. Въпреки постоянно кипящия си гняв, той намираше това за достойно за уважение.

За мулк-паяците се разказваха народни предания. Говореше се, че през еоните, прекарани в смилане на металните и каменни останки

от миналото, някои придобивали странни мании. Преди Ларк бе смятал тези легенди за суеверие, но за този паяк Дуер се оказваше прав. Доказателствата за колекционерската страст на мулковия звяр лежах в безчет капсули сред овъгления гъсталак — най-голямото съкровище от галактянски боклуци по целия Склон. Това правеше бреговете на отровното езеро идеално скривалище за заловен чуждоземец, в случай че завърналият се звезден кораб разполага с устройства за търсене на изчезнали членове на екипажа. Макар че сериозно не я бяха претърсвали и не ѝ бяха взели всички вещи, Линг можеше да има в тялото си някакъв подлежащ на откриване елемент — придобит по време на израстването ѝ на далечен галактянски свят. В такъв случай всички буюрски предмети наоколо можеха да скрият присъствието ѝ.

Имаше и други идеи.

„Корабните сензори може да не проникват дълбоко под земята“ — беше предположил един човешки техник.

„Или пък — бе отбелязала една урска ковачка — близките потоци лава могат да заблудят чуждоземските очи.“

Другите пленници — Ро-кенн и Ран — бяха отведени на такива места с надеждата в крайна сметка да задържат поне един от тях. Беше заложен животът на всяко дете и личинка от Шестте и си струваше да опитат всичко. Възложената на Ларк задача бе важна. И все пак той се дразнеше и му се искаше да прави нещо повече от това да чака края на света. Носеха се слухове, че други се готвели за борба срещу звездните престъпници. Ларк почти не разбираше от оръжия — неговата специалност бяха естествените потоци от живи видове. И все пак им завиждаше.

Къркорещо хриптене го накара да се втурне към дъното на палатката, където приятелят му Утен клечеше като пепелява хитинова могила. Ларк грабна самоделния аспиратор, който беше измайсторил от бамбукови стъбла, свински мехур и втвърден мулков сок, напъха отвора му в една от кракоустите на големия кхюин и започна да помпи, за да изсмуче храчките, които задръстваха дихателните тръби на Утен. После повтори същото и с петте му крака, докато неговият партньор и колега започна да диша по-леко. Централният купол на кхюина се повдигна и зрителната му лента изсветля.

— Б-благодаря ти, Л-Ларк-арк... съ-съжалявам, че съм ти та-
тако-такова бре-бреме-ме...

Некоординираните му кракогласове звучаха като пет миниатюрни кхюина, които се прекъсваха един друг. Или на трек с безразборно натрупани речеви пръстени. Трескавата слабост на Утен изпълни гърдите на Ларк с изгаряща болка. В гърлото му бе заседнала буца и той с мъка успя да произнесе няколко ободрителни думи.

— Просто си почини, братко. Скоро ще се върнем в полето... да копаем фосили и да развиваме нови теории, за да объркваме твоите сини майки.

Това предизвика слаб клобочещ смях.

— К-като-то г-говорим-рим за ереси... изглежда, че ти и Хару... Хару... Харулен-улен ще постигнете своето.

Споменаването на другия сив кхюин го накара да потрепери от още по-дълбока скръб. Утен не знаеше за съдбата на братовчед си, а Ларк нямаше намерение да му каже.

— Какво имаш предвид?

— Изглежда-жда, че нашествениците-ниците са открили начин да избавят Джиджо поне от една от на-на-напастите на Ш-ш-шестте...

— Недей да говориш така — прекъсна го Ларк. Но Утен беше изрекъл общоразпространеното мнение. Болестта му объркваше г'кекския лекар, който почиваше в съседната палатка, усукал от изтощение и четирите си очи. Треската плашеше войните от опълчението. Всички знаеха, че кхюинът е бил заедно с Ларк в унищожената даникска станция и се е ровил из забранени неща.

— Беше ми мъчно, когато-гато ревнителите-лите взривиха чуждоземската база. — Корубата на Утен трепереше, докато се мъчеше да си поеме дъх. — Даже когато ротените се опитаха да злоупотребят с нашето Свето яйце... и ни пратиха измамни мечти като клинове-нове... за да разделят-лят Шестте раси... Дори това не оправдаваше... негостоприемното-емното убийство.

Ларк избърса очите си.

— Ти си по-милостив от повечето други.

— Остави ме да довърша-ърша. Искях-ках да кажа, че сега вече знаем какво са целели през цялото време чуждоземците-земците... нещо по-ужасно от мечтите. Създаване-ване на организми, които да ни унищожат-жат-жат.

Значи Утен бе чул слуховете — или пък се беше досетил сам.

Биологично оръжие. Геноцид.

— Като във „Война на световите“. — Това бе един от любимите стари романи на Утен. — Само че с разменени роли.

Сравнението на Ларк накара сивия кхюин да се засмее — дрезгаво, разпокъсано свистене.

— Аз... винаги-наги съм се отъждествявал... с онези... с онези бедни марсианци-анци-анци.

Очната му лента се замъгли и загуби светлината на съзнание. Куполът се отпусна. Ларк провери дихателните функции на приятеля си и откри, че не са се влошили. Утен просто се беше уморил.

„Толкова е силен“ — помисли си той, като галеше твърдата коруба.

„Ние смятаме сивите за най-силни от силните. Но хитинът не е пречка за лазерния лъч.“

Харулен трагично се бе уверил в това. Смъртта беше настигнала братовчеда на Утен по време на Битката на Поляната, когато опълчението на Шестте раси едва бе успяло да победи роботите убийци на Ро-кенн. Бяха го постигнали единствено с преимущество на изненадата. Чуждоземците изобщо не допускаха, че диваците могат да имат книги, описващи как се прави огнестрелно оръжие — примитивно, но достатъчно мощно отблизо.

За Харулен обаче победата беше дошла твърде късно. Прекалено саможертвен или упорит, за да избяга, еретическият водач прекара последните си яростни мигове в съскане на сложно съставени молби за спокойствие и разум, като викаше едновременно в пет посоки и призоваваше всички да отпуснат ръце и да преговарят — докато огромното му рачешко тяло не бе разцепено на неравни части от робот убиец точно преди машината да бъде унищожена от небето.

„Сивите матрони от Тарек ще тъгуват“ — помисли си Ларк, поставил ръце върху широката коруба на Утен и отпуснал глава върху петнистата повърхност, заслушан в хрипливото, мъчително дишане на приятеля си. Искаше му се да е в състояние да направи нещо повече.

Иронията беше само една от многото горчилки в устата му.

„Винаги съм смятал, че ако краят наистина настъпи, кхюините ще си идат последни.“

ЕМЕРСЪН

Пейзажите на Джиджо бързо се носят покрай тях, сякаш тайнствените ездачки се страхуват, че всяко забавяне може да превърне плахата надежда в прах.

Поради немотата си Емерсън няма никаква представа накъде и защо са се отправили толкова припряно.

От време на време Сара се обръща на седлото си и насърчително му се усмихва. Но лицето ѝ е заобиколено от рюковите багри на съмнението — ореол от емоция, който Непознатия може да прочете, също както някога е откривал смисъла на буквите, изписващи се по инфоекран. Навярно би трябвало да намери начин да я успокои, тъй като зависи от нейното напътствие в този странен и опасен свят. И все пак Емерсън не може да се насили да се разтревожи. Просто има прекалено много други неща, за които да мисли.

Когато керванът се насочва към лъкатушеща речна долина, влажността се усилва. Усойни миризми мислено го връщат в блатото, в което беше попаднал след катастрофата, безпомощен и разкъсван от болка. Но той не се обезсърчава. Емерсън с радост посреща всяко усещане, което би могло да разбуди случаен спомен — звук, мирис или гледка, разкриваща се след следващия завой.

Някои открития вече се носят из залива от време и празнота, сякаш винаги са си били там. Имена, свързани с лица и дори с кратки спомени за отделни събития.

Том Орли... толкова силен и умен. Винаги предусещащ опасността. Но един ден бе вкарал кораба в беда. Достатъчна и за Петте галактики.

Хикахи... най-милият делфин. Най-добрият приятел. Хвърлил се да спаси своята любима и капитан... за да не го видят никога вече.

Тошио... момче, винаги готово за смях. Млад мъж с храбро сърце. Къде ли е сега?

Крейдейки... капитанът. Мъдър делфин. Осакатен като самия него.

За миг Емерсън се удивлява на приликата между нараняването на Крейдейки и своето... Но тази мисъл събужда разкъсваща болка,

толкова яростна, че далечният образ полита и изчезва.

Том... Хикахи... Тошио... Той повтаря имената. Всяко от тях е свързано с приятел, когото не е виждал от... е, от много отдавна.

Други, по-неотдавнашни спомени изглеждат по-недостъпни и помъчителни.

Суеси... Тш'т... Джилиън...

Той многократно мълви всеки звук въпреки разтракващата зъбите езда и трудното координиране на език и устни. Прави го, за да се упражнява — как иначе ще възвърне предишното си умение да изговаря думите, както навремето, когато е бил известен с интелекта си... преди в главата и паметта му да зейнат ужасни дупки.

Някои имена идват лесно, тъй като ги е научил след свестяването си в дървесната колиба на Джиджо.

— Прити, малкото шимпанзе, което го учи с примери. Макар и няма, то проявява усет и към математиката, и към сардоничния език със знаци.

— Джома и Кърт... звуци, свързани с младия и възрастния вариант на едно и също тясно лице. Чирак и майстор в уникално изкуство, предназначено да унищожи всички язовири, градове и къщи, които незаконните заселници са построили на този забранен свят. Емерсън си спомня за Библос, архива от хартиени книги. Там Кърт бе показал на племенника си експлозивните заряди, които можеха да разрушат пещерата и да превърнат библиотеката в прах. Ако получеха такава заповед.

— Плененият фанатик Дединджър, който язди зад сапъорите. Почернялото му от слънцето лице е набръчкано. Водач на човешки бунтовници с разбирания, които Емерсън не е в състояние да проумее, освен че не проповядват обич към посетители от небето. Докато групата напредва, сивите очи на Дединджър блуждаят и преценяват следващия му ход.

Няколко имена и места — сега тези звуци имат смисъл. Това е напредък, но Емерсън не е глупак. Съзнава, че преди да попадне на този свят трябва да е знаел стотици думи. От време на време разбира по нещо от разговорите на спътниците си. Откъслеци, които само го дразнят.

Понякога потокът от думи става досаден и той се чуди дали ако говорят по-малко, народите няма и да враждуват по-малко помежду си.

Дали няма да прекарват повече време в гледане и слушане?

За щастие думите не са единственото му занимание. Музиката натрапчиво го привлича, а по време на почивките той играе математически игри с Прити и Сара, чертае фигури по пясъка. Те са негови приятели и той се наслаждава на смеха им.

Емерсън има още един прозорец към света.

Толкова често, колкото може да си го позволи, той плъзва над очите си рюка — подобна на маска ципа, която превръща света в цветове. През всичките си досегашни пътувания никога не е срещал такова създание — вид, използван от шестте раси, за да разбират настроенията на другите. Ако го носи прекалено дълго, той му причинява главоболие. И все пак ореолите, които заобикалят Сара, Дединджър и другите, го очароват. Понякога му се струва, че в багрите има нещо повече от емоция... макар че не може да го определи. Все още.

Емерсън си спомня една истина. Съвет, извлечен от мрачния кладенец на миналото му, който го кара да е нащрек.

Животът може да е пълен с илюзии.

ВТОРА ЧАСТ

Легендите разказват за много безценни текстове, загубени в една печална нощ по време на несравнима беда, наричана от някои „Нощта на призраците“, когато изгоряла една четвърт от Библоския архив. В един от томове, унищожени в мрака на онази жестока зима, имало рисунки на буюрите — могъщата раса, заминала си от Джиджо пет хиляди века преди това.

Оцелели са малко свидетелски разкази за бедствието, но според някои, които са виждали книгите от отдела по ксенология преди той да изгори, буюрите били плоски същества, далечно напомнящи на жабите, представени на страница деветдесет и шеста от „Справочник на земните форми на живот“ на Клиъри, макар и със слонски крака и остри, насочени напред очи. Говори се, че били майстори в създаването на полезни организми и че били известни с изумителната си мъдрост.

Но други прежедремски раси вече знаели това и от устните си предания, и от многобройните хитроумни помощни същества, които летят из горите на Джиджо и навярно все още търсят своите заминали си господари. Но не разполагаме почти с нищо друго за расата, чиято могъща цивилизация царувала на този свят в продължение на повече от милион години.

Как е възможно толкова много познание да бъде загубено за една-единствена нощ? Днес това ни се струва странно. Защо първите човешки колонисти не са отпечатали копия на тези толкова ценни текстове преди да потопят тайнокораба си в океанските бездни? Защо не са ги

пръснали из целия Склон, за да съхранят познанието от всевъзможни беди?

В защита на нашите предци трябва да си спомним колко напрегнати са били времената преди Великия мир или появата на Яйцето. Когато звездният кораб „Убежище“ се промъкнал покрай прашния блясък на Измунути и последната вълна от престъпни заселници заразила забранения свят, петте разумни раси на Джиджо (освен глейвърите) били постигнали колебливо равновесие. В онези дни урските кланове и надменните кхюински царици често се срещали в битка, докато сред хуунските племена се водела постоянна борба за граждански права на треките. Влиянието на върховните мъдреци се отнасяло само до четенето и тълкуването на Говорящите свитъци, единствените съществуващи тогава документи.

В такава гореща среда попаднала последната вълна от преждевремски бегълци, които открили неизползвана екологична ниша. Но човешките колонисти не се задоволили просто да се заемат със свободно земеделие като поредния клан от безпросветни заселници. Вместо това преди да потопят „Убежище“ те за последен път използвали двигателите му. С божествените му сили човеците издълбали крепостта Библос, после повалили хиляди дървета и ги превърнали в новоотпечатани книги.

Това толкова удивило Другите пет, че едва не струвало живота на човеците. Разярени, кхюините от Тарек обсадили далеч по-малобройните земянити. Други, също толкова разгневени от тази, както им се струвало, ерес срещу Свитъците, не потеглили срещу хората само защото мъдреците им отказали да обявят свещена война. Това дало на човешките водачи време да сключат сделки, като спечелят различните племена и кланове с практични съвети от книгите и полезни неща. Клеми за спиците на г'кеките. По-добри платна за хуунските капитани. А на урските ковачки — отдавна търсения начин за изработване на прозрачно стъкло.

Само след няколко поколения, когато учените мъдреци се събрали, за да сключат Великия мир, да поставят имената си върху нова хартия и да разпратят копия до всяко селце на Склона, нещата се били променили. Четенето се превърнало в общоразпространен навик и дори писането вече не се смятало за грях.

Все още има ортодоксално малцинство, което се обявява против тракането на печатарските преси. Членовете му благочестиво настояват, че грамотността подхранва паметта, а оттук и изповядването на същите разбирания, които вкарали пътуващите ни сред звездите предци в беда. Те твърдят, че трябва да възпитаваме безразличие и забрава, за да тръгнем по Пътя на изкуплението.

Навярно са прави. Но, изглежда, малцина в наши дни бързат да последват глейвърите по този благословен път. Засега. Първо трябва да подготвим душите си.

А мъдростта, заявяват новите мъдреци, може да се придобие само от книгите.

„Изковаването на мира“, историческа медитативна умбла от Омир Ауф-пугуаой

„СТРИЙКЪР“

КАА

Изхвърлен от безмилостната съдба на брега на Ифни.

Изхвърлен на брега като кит, който никога вече няма да се върне у дома.

Изхвърлен на брега по пет начина...

Първо, откъснат от Земята от враждебни извънземни, изпитващи смъртна омраза към земяните изобщо и конкретно към екипажа на „Стрийкър“, макар Каа никога да не беше разбирал защо.

Второ, далеч от галактиката на Земята и отвян от курса по каприза на хиперпространството — макар и мнозина от екипажа все още да обвиняваха Каа и да го наричаха „пилотска грешка“.

Трето, звездният кораб „Стрийкър“ бе намерил убежище на забранен свят, оставен да си отдъхне от разумен живот. Според някои — идеалният рай. Според други — капан.

Четвърто, когато уморените двигатели на кораба най-после спряха, „Стрийкър“ се оказа в призрачно царство дълбоко в най-тъмното кътче на планетата, далеч от въздух и светлина.

„А сега и това — помисли си Каа. — Изоставен дори от корабокрушенски екипаж!“

Разбира се, когато го помоли да остане в малък аванпост заедно с още трима доброволци за компания, лейтенант Тш'т не го бе казала точно така.

— Това ще е първата ти важна задача, Каа. Възможност да покажеш на какво с-с-си с-с-способен.

„Да — помисли си той. — Особено ако не ме пониже хуунски харпун, и не ме повлекат зад някой от техните кораби.“

Това се беше случило едва предишния ден. Той следеше един от местните платноходи и се опитваше да разбере с каква цел и закъде плава, когато младият му помощник Мопол се хвърли напред и яхна пенливата следа на дървения кораб... любимо развлечение на Земята.

Само че тук това бе толкова тъпо, че Каа изобщо не се беше сетил да го забрани предварително.

По-късно, когато се върнаха в убежището си, Мопол се опита да си намери извинение.

— Освен това не с-с-съм причинил никаква вреда.

— Никаква вреда ли? Та ти им позволи да те видят! — сгълча го Каа. — Не видя ли, че започнаха да хвърлят копия във водата точно когато те измъкнах оттам?

Гладкото тяло на Мопол зае упорита поза.

— Те никога не са виждали делфин. С-с-сигурно с-с-са с-с-си помислили, че с-с-сме някакви местни риби.

— Така и трябва да с-с-си остане, чуваш ли ме?

Мопол изсумтя двусмислено съгласие, но епизодът разтревожи Каа.

По-късно, докато размишляваше за собствените си прегрешения, той работеше сред облаци дънна тиня и свързваше оптични влакна с кабела, който подводницата „Хикахи“ бе оставила на връщане към скривалището на „Стрийкър“. Новоинсталираната му камера би трябвало да му позволи по-лесно да следи хуунската колония, чиито скрити под камуфлажни покривала докове и къщи се намираха край съседния залив. Вече можеше да докладва, че хууните кроят селището си от небето, а не от морето. Тази информация можеше да се окаже важна.

И все пак никога не го бяха учили да шпионира. Той беше пилот, по дяволите!

Не че бе успял да натрупа сериозен опит в началото на мисията на „Стрийкър“. Тогава главният пилот Кийпиру винаги получаваше трудните и бляскави задачи. Когато Кийпиру изчезна на Китръп заедно с капитана и неколцина други, Каа най-после получи възможност да упражни уменията си — за добро или лошо.

„Но сега «Стрийкър» не отива никъде. Неподвижният кораб не се нуждае от пилот и предполагам, че могат да ме жертват.“

Каа свърши работата си и тъкмо прибираше работните ръце на хамута си, когато нещо сребристосиво светкавично проблесна край него и силно раздвижи водата. Плитчините се изпълниха с делфински смях.

** Признай го, звездни търсачо!*

** Ти не ме чу и не ме видя*

** да се издигам от мрака! **

Всъщност Каа от известно време знаеше, че младежът се приближава, но не искаше да обезсърчава Заки в упражняването на изкуството на тайното промъкване.

— Използвай английски — отсечено нареди той.

Ситни конични зъби проблеснаха под косите слънчеви лъчи, когато младият делфин се завъртя, за да се обърне към Каа.

— Тринарният е толкова по-лесен! От английския ме боли глава.

Малцина човеци биха могли да разберат репликите, разменени между двата неоделфина. Подобно на тринарният, този подводен диалект се състоеше главно от отсечени стонове и прещраквания. Но граматиката му беше сходна с тази на стандартния английски. А граматиката определя начина на мислене — или поне така учеше Крейдейки, когато този майстор на изкуствата кининк живееше сред екипажа на „Стрийкър“ и му предаваше мъдростта си.

„Крейдейки го няма вече от години, изоставен заедно с господин Орли и другите, когато избягахме от бойните флоти на Китръп. Но ни липсва всеки ден. Той бе най-добрият от нашия вид.“

Когато Крейдейки говореше, всеки забравяше, че неоделфините са примитивни, недовършени същества, най-младата и най-несигурна разумна раса в Петте галактики.

Каа се помъчи да отговори на Заки така, както смяташе, че би го направил капитанът.

— Болката, която усещаш, с-с-се нарича „концентрация“. Тя не с-с-се постига лесно, но е дала възможност на човешките ни патрони с-с-съвсем с-с-сами да с-с-стигнат звездите.

— Да. И виж какво им донесе това — отвърна Заки.

Преди Каа да успее да отговори, младежът изпълни спирала на предпазливост, за да провери за опасност. Това нарушаваше правилата за сигурност, но с изтичането на всеки следващ джиджоски ден строгата дисциплина изглеждаше все по-маловажна. Това море бе прекалено приятелско, за да насърчава прилежанието.

Каа последва Заки до повърхността. Издишаха и поеха сладкия въздух, носещ далечен мирис на дъжд. Говоренето на английски с генно изменените им дихателни отвори извън водата изискваше друг диалект, характерен със съскане и цвъртене, който повече звучеше като човешка реч.

— Добре — каза Каа. — Докладвай с-с-сега.

Другият делфин отметна глава.

— Червените раци не подозират нищо. С-с-съсредоточили с-с-са с-с-се върху рачешките си ферми. С-с-съвсем рядко някой от тях вдига поглед, когато с-с-се приближим.

— Те не с-с-са раци, а кхюини. И ви дадох с-с-строга заповед. Не трябваше да с-с-се приближавате толкова, че да ви видят!

Хууните се смятаха за по-опасни, затова Каа беше запазил тази част от задачата за себе си. И все пак разчиташе Заки и Мопол да са дискретни, докато разузнават кхюинското селище в покрайнините на рифа. „А може би съм сгрешил.“

— Мопол искаше да опита деликатесите на червените, затова извършихме диверсия. Подбрах ято зеленоопашати риби — онези, дето имат вкус на с-с-саргасови змиорки — и ги подкарах право през кхюинската колония! И знаеш ли какво? Оказа се, че раците имали автоматични мрежи, които използват тъкмо за такива случаи! Щом ятото с-с-се оказа в с-с-селището им, те ги пуснаха и го хванаха цялото!

— Имали с-с-сте късмет, че не с-с-са хванали и вас. Какво е направил този път Мопол?

— Докато червените бяха заети, нападна рачешките ферми. — Заки се изкикоти от удоволствие. — Между другото, запазих ти един. С-с-страхотни с-с-са.

Заки носеше на хълбока си минихамут само с една манипулаторна ръка, която се сгъваше, докато плуваше. По неврален сигнал механизмът се плъзна в защитата му торбичка и той извади малкото гърчещо се същество и го подаде на Каа.

„Как да постъпя?“ Каа погледна рака. Ако го приемеше, само щеше да насърчи недисциплинираността на Заки. Но ако го отхвърлеше, щеше да изглежда досаден.

— Ще почакам да видя дали няма да ви с-с-стане нещо — каза той на младежа. Не трябваше да експериментират върху местната

фауна със собствените си тела. За разлика от Земята, екосистемите на повечето планети представляваха смесица от видове от Петте галактики, донесени от раси, наемали света понякога в продължение на десет милиона години. До този момент много от местните рибовидни се бяха оказали ядовити и вкусни, но всяка следваща жертва можеше да им отмъсти като ги отрови.

— Къде е с-с-сега Мопол?

— Върши, каквото ни нареди — отвърна Заки. — Наблюдава как червените раци с-с-си взаимодействат с хууните. Видяхме ги да влачат към пристанището две шейни, натоварени с водорасли. После с-с-се върнаха с товар дърво. Нали разбираш... насечени дънери.

Каа кимна.

— Значи наистина търгуват, както подозирахме. Хууните и кхюините заедно обитават забранен с-с-свят. Какво ли означава това?

— Кой знае? Ако не бяха загадъчни, нямаше да с-с-са извънземни. Може ли вече да с-с-се връщам при Мопол?

Каа не хранеше илюзии за това какво става между двамата млади космонавти. Това навярно пречеше на работата им, но ако повдигнеше въпроса, Заки щеше да го обвини във фалшива свенливост или още по-лошо, в „ревност“.

„Само да бях истински водач — помисли си той. — Лейтенантът изобщо не трябваше да ми поверява командването.“

— Да, върви — отвърна Каа. — Но с-с-само вземи Мопол и с-с-се върнете в с-с-скривалището. С-с-става късно.

Заки високо издигна тяло върху опашката си.

** Да, о, възвишени!*

** Твоята заповед ще бъде изпълнена,*

** както всички приливи и отливи се
покоряват на луните. **

С тези думи младият делфин удари с опашка и потъна в морето. Скоро се виждаше само лъскавата му гръбна перка.

Каа се замисли за двусмисленото нахалство на последния тринарен израз на Заки.

От човешка гледна точка — според причинно-следствената логика, на която расата патрон учеше своите клиенти делфини — океанът прииждаше и се отдръпваше в зависимост от гравитационното привличане на слънцето и луната. Но имаше и други древни начини на мислене, използвани от китообразните предци много преди човеците да променят гените им. В онези дни нямало никакво съмнение, че приливите и отливите са най-мощната сила. Според старата примитивна религия те контролирали луната, а не обратно.

С други думи, тринарният израз на Заки бе дързък и граничеше с неподчинение.

„Тш'т допусна грешка — горчиво си помисли Каа, докато плуваше към убежището. — Изобщо не трябваше да ни оставят сами тук.“

По пътя пак се сблъска с най-голямата тукашна опасност. Не хуунски копия или кхюински щипки, нито дори извънземни бойни крайцери, а самата Джиджо.

„Никога не трябва да се влюбваш в това място.“

Ароматът на океана го зовеше, както и кадифената тъкан на водата. Тя го мамеше с начина, по който рибите изразяваха уважението си към него като бягаха, но не прекалено бързо, че да не може да ги хване, ако поиска.

Най-изкусителни бяха нощните пулсиращи екоти, които проникваха през стените на заслона им — далечни, едва доловими ритми. Мрачни и в същото време напомнящи за песните на китовете у дома.

За разлика от Оакка, зелено-зеленият свят — или от ужасния Китръп — тази планета, изглежда, имаше гостоприемно море. Море, в което делфините можеха да плуват в мир.

И навярно да забравят.

Когато Каа влезе през малкия херметичен шлюз, Брукида го очакваше. Самият заслон представляваше надуваем балон, полунапълнен с вода и закотвен за океанското дъно. До едната стена беше устроена лаборатория за геолога металург, възрастен делфин, който слабееше все повече с отдалечаването на „Стрийкър“ от дома.

Пробите на Брукида бяха взети, когато „Хикахи“ проследи един хуунски платноход отвъд континенталния шелф до дълбока цепнатина. Там корабът бе изхвърлил товара си! Докато буретата, бъчвите и сандъците потъваха в мрака, няколко от тях бяха погълнати в зейналата паст на подводницата и взети за анализ.

Брукида вече беше открил „аномалии“, както се изразяваше, но сега го бе възбудило нещо друго.

— Докато те нямаше, получихме с-с-съобщение. На път за „С-с-стрийкър“ Тш’т е открила нещо удивително.

Каа кимна.

— Още бях тук, когато ни с-с-съобщи, не с-с-си ли с-с-спомняш? Намерили са древен с-с-склад, оставен от незаконни заселници, когато...

— Това е нищо. — Каа отдавна не беше виждал стария учен толкова оживен. — После Тш’т отново с-с-се обади и каза, че с-с-са с-с-спасили група хлапета от удавяне.

Каа премигна.

— Хлапета ли? Искаш да кажеш...

— Не човеци или фини. С-с-само почакай да чуеш какви с-с-са... и как с-с-са с-с-се оказали под водата.

ПРЕЖДЕВРЕМЦИТЕ

АЛВИН

Само няколко дури преди да се блъснем част от стената от останки пред нас се раздвижи. Надупчените корпуси на звездните кораби сякаш по вълшебство се плъзнаха настрани и пред фувнтуса се отвори дълъг тесен тунел.

Шмугнахме се вътре. До стъклото се извисиха неравни стени, прекъснаха лъча на прожектора и ни оставиха в полумрак. Двигателите подеха дивия си рев... после потънаха в тишина.

Поредица от металически изтраквания разтърси корпуса. Мигове по-късно вратата на нашето помещение се отвори и увенчана с щипка ръка ни даде знак да излезем навън.

Очаквах ни няколко фувнтуса — насекомоподобни същества с дълги тела в метална обвивка и огромни лъскави черни очи. Нашите загадъчни спасители, избавители и похитители.

Моите приятели се опитаха да ми помогнат, но аз ги помолих да ме оставят.

— Хайде, момчета. И без вас ми е достатъчно трудно да се оправям с тези патерици. Тръгвайте. Ще вървя точно след вас.

На отбивката към старата ми килия понечих да завия наляво, но нашите шестоноги водачи ни посочиха да тръгнем надясно.

— Трябва да си взема нещата — казах на най-близкия фувнтус. Но той махна отрицателно с механичните си клещи и ми прегради пътя.

По дяволите, помислих си, спомнил си за дневника и раницата, които бях оставил в стаята си. Бях си мислил, че ще се върна.

Минахме през всевъзможни врати и дълги лъкатушни коридори с метална облицовка. Ур-ронн отбеляза, че някои от спойките изглеждали направени „набързо“. Възхищавах се на професионалното й хладнокръвие пред тази страховита техника.

Не мога да кажа точно кога напуснахме морския дракон и влязохме в по-голямата база/лагер/град/кошер, но малко по-късно тромавите движения на фувнтусите като че ли станаха по-спокойни. Дори един-два пъти долових онзи особен скърцащ звук, който преди бях смятал за реч. Но нямаше време да се вслушвам. Всяка следваща крачка ми носеше силни пристъпи на болка.

Най-после излязохме в коридор, който оставяше усещане за трайност с белезникавите си стени и меко осветление, сякаш излъчващо се от целия таван. Подът леко се издигаше нагоре в двете посоки и изчезваше от поглед на четвърт хвърлей на стрела. Като че ли се намирахме в огромен кръг, макар тогава да не бях в състояние да си представя за какво може да се използва такъв странен коридор.

Още по-изненадваща беше комисията по посрещането! Неочаквано се изправихме пред две същества, които не биха могли да изглеждат по-различно от фувнтусите — освен че също имаха по шест крайника. Стояха изправени на задните си крака, бяха облечени в туники от сребрист плат и протягаха четирите си люспести ръце със свързани с ципа пръсти в жест, който, надявах се, означаваше „добре дошли“. Бяха дребни и стигаха едва до над горните ми колене или до равнището на червената хитинова коруба на Ключовръх. Главите им бяха увенчани с корони от влажни извити нишки. Имаха силно изпъкнали очи. С бързо цвъртене съществата ни дадоха знак да ги последваме, докато големите фувнтуси с очевидна готовност се върнаха назад.

Ние, четиримата ууфончани, се посъветвахме с погледи... после с вълнообразно свиване на рамене в кхюински стил безмълвно се обърнахме, за да последваме новите си водачи. Усещах, че Хуфу мърка на рамото ми, заляпана в дребните същества. Заклех се да захвърля патериците си и да хвана нура, ако се опита да се метне срещу някой от домакините ни. Съмнявах се, че са толкова безпомощни, колкото изглеждат.

Всички врати от двете страни на коридора бяха затворени. На еднаква височина на стената до всяка от тях бе залепено нещо като хартиена лента. Хък посочи с едно от очните си стълбчета, после запремигва с морзови сигнали:

„ОТДОЛУ ИМА ТАЙНИ!“

Грокирах какво иска да каже. Значи домакините ни не искаха да прочетем означенията на вратите им. Това означаваше, че използват някоя от известните на Шестте раси азбуки. Изпитвах същото любопитство, което излъчваше и Хък. В същото време обаче се приготвих да я спра, ако понечи да откъсне някоя от лентите.

Една от вратите с тихо съскане се плъзна настрани и нашите дребни водачи ни посочиха да влезем вътре.

Завеси разделяха голямо помещение на успоредни части. Зърнах смайващо множество от лъскави машини, но не им обърнах голямо внимание заради онова, което в следващия момент се появи точно пред нас.

Всички се заковахме на място, озовали се пред четири познати наглед същества — урс, хуун, червен кхюин и млад г'кек!

„Това са собствените ни образи“ — осъзнах аз, макар че очевидно не бяха огледални отражения, защото можехме да виждаме през тях. И пред погледа ни всяка от фигурите започна да прави приканващи жестове към различна оградена със завеси ниша.

След първоначалния шок забелязах, че образите не са наши пълни копия. Урсът имаше добре поддържана кожа, а моят хуунски аналог стоеше изправен без шина. Дали тази разлика означаваше нещо? Хуунската карикатура ми се усмихна по старомодния начин с размърдване на гръклянната торбичка, но не прибави гримасата с уста и устни, типична за джиджойските хууни след пристигането на хората.

— Да бе, точно — прошепна Хък, загледана в изкуствения г'кек пред нея, чиито колела и спици лъщяха. — Абсолютно сигурна съм, че са преждевремци, Алвин.

Потръпнах. Значи предишното ми предположение беше грешно. Нямахме смисъл да ме дразни.

— Хр-рм... млъкни, Хък.

— Това са холографски фрожекции — изфъфли Ур-ронн на английски, единственият джиджойски език, подходящ за такова заключение. Думите произхождаха от човешки книги, наследени от времето на Великото отпечатване.

— Както к-кажеш — рече Клецовръх, докато призраците отстъпваха към различни оградени със завеси ниши. — Какво ще правим сега?

— Имаме ли някакъв избор? — измърмори Хък. — Всеки от нас ще последва своя човек. Ще се видим от другата страна.

С неравномерно въртене на колелата си тя тръгна след блестящото г'кекско изображение. Зад нея се плъзна завеса и я скри от погледа ми.

— Желая и на двана ви довра вода — въздъхна Ур-ронн.

— Огън и пепел — учтиво отговорихме ние с Клещовръх и тя се затътри след урската фигура.

Лъжливият хуун весело ми махна да вляза в крайното дясно отделение.

— Само името, чина и серийния номер — казах на Клещовръх.

Неговото загрижено „А?“ се разнесе едновременно от три кракоусти. Когато погледнах назад, окото на купола му продължаваше нерешително да се върти и да гледа във всички други посоки освен към прозрачния кхюин пред него.

Помежду ни се спусна завеса.

Моят безмълвен водач в хуунска форма ме отведе при бял обелиск, изправена плоча, която заемаше средата на малкото помещение. Даде ми знак да застана от дясната му страна върху метална плоскост в основата му. Когато го направих, открих, че бялата повърхност до лицето и гърдите ми е мека. Щом стъпих върху плоскостта, цялата плоча започна да се накланя... и да се завърта надолу и напред, за да се превърне в маса, върху която вашият покорен слуга лежеше по корем. Хуфу с гърлено мърморене скочи от раменете ми, после зави, когато изотдолу се издигна тръба и се насочи към лицето ми!

Бих могъл да се съпротивлявам или да се опитам да избягам. Но какъв смисъл имаше? Когато от тръбата заизлиза цветен газ, мирисът му ми напомни за посещенията ми в ууфонската ни болница като дете. „Домът на смрадта“, както го наричахме ние, хлапетата, макар че нашият трекски аптекар беше много мил и ако слушахме, винаги отделяше бонбон от горния си пръстен...

Съзнанието ми започна да избледнява. Надявах се, че този път ще ме очаква и вкусна плодова пита.

— Лека нощ — измърморих аз, докато Хуфу цвъртеше и виеше. После за известно време всичко потъна в мрак.

АСКС

Погалете новоизтеклия восък, пръстени мои, още горещ след последните новини.

Ето, проследете този вой, тътнещ вик на стъписване, отекнал из замръзналите върхове и разклатил могъщите бамбукови дървета.

Само преди мигове ротенският кораб величествено увисна над унищожената си станция и потърси по Поляната следи от загубените си пъпки, от изчезналите членове на екипажа си.

Разярен изглеждаше пулсиращият кораб, мрачен и заплашителен, готов да мъсти.

И все пак ние/аз останахме на място, нали, пръстени мои? Дългът задържа тази трекска купчина, натоварена от Съвета на мъдреците да преговаря с ротенските господари.

Бяха останали и други, които обикаляха изпотъпканата Поляна на събора. Любопитни зяпачи или такива, които поради лични причини искаха да предложат верността си на нашествениците.

Така че ние/аз не бяхме единствените свидетели на онова, което се случи. Присъстваха още неколкостотин, страхопочтително зяпнали ротенския кораб, който опипваше долината с лъчи и търсеше сред степените, покрити със сажди останки разрушената база.

После внезапно се разнесе ужасен звук. Вик, който продължава да цвърти неутвърден по мазната ни сърцевина. Сигнал за мъчителен страх, идващ от самия кораб!

Ще си спомним ли още? Смейте ли да проследим восъчната следа още по-нататък? Въпреки че отделя изгаряща топлина?

Да?

Смели сте, пръстени мои...

Вижте ротенския кораб — внезапно окъпан в светлина!

Мощни лъчи се изливат върху него отгоре... насочени от нещо ново, блестящо като сияйното слънце.

Това не е слънце, а друг космически кораб! Неизмеримо по-голям от стройното тяло на генния пират, извисил се над него като изцяло натрупан трек над нововлениран пръстен.

Можем ли да вярваме на оська? Възможно ли е нещо да е толкова огромно и мощно като тази блестяща грамада, плъзнала се с гръм над нас?

Попаднал в капан, ротенският кораб издава ужасни стържещи звуци и се мъчи да избяга от новодошлия гигант. Но пороят от светлина го притиска със сила, която се разлива над долината. Сякаш изграден от твърда материя, лъчът въпреки волята му го кара да се спусне надолу и накрая той ляга върху наранената пръст на Джиджо.

Потоп от яркожълти багри облива по-малкия крайцер и го покрива на пластове — сгъстяващи се като капки дървесен сок. Скоро ротенският кораб лежи безпомощно на земята. Листа и вейки неподвижно замръзват във въздуха до затворения в златна клетка корпус.

А над него виси нова сила. Колос.

Изгарящата светлина отслабва.

Гигантът се спуска с рев, говорещ за непреодолима мощ. Камък от небето, разпукал скалите и вдлъбнал долината с ужасната си тежест.

Сега осьчаният поток променя курса си. Стопената същност от дестилирана болка поема в нова посока.

Накъде ли, пръстени мои?

Над пропаст.

Към ада.

РЕТИ

Рети мислеше за птицата си. Пъстрата птица, толкова красива, толкова несправедливо осакатена, толкова напомняща на самата нея с упоритата си съпротива.

Всичките ѝ приключения започнаха в деня, в който Джаз и Бом се върнаха от лов и се впуснаха в хвалби, че ранили загадъчно летящо създание. Техният трофей — блестящо перо — беше искрата, която отдавна очакваше. Тя прие това като предзнаменование, потвърдило решимостта ѝ да избяга. Като знак, че най-после е време да напусне дрипавото си племе и да потърси по-добър живот.

„Всеки търси нещо“ — помисли си Рети, докато роботът следваше поредния завой на мрачната река към последното известно местоположение на летящия разузнавателен кораб на Кун. Тя имаше същата цел, но и се страхуваше от нея. Даникският пилот щеше да се отнесе жестоко с Дуер. Можеше да накаже и нея заради многобройните ѝ провали.

Рети се закле да се сдържа и дори да се унижи, ако се наложи. „Само звездните хора да изпълнят обещанието си и да ме вземат със себе си, когато напуснат Джиджо... Трябва да го направят! Аз им дадох птицата. Ран каза, че това било следа, дето щяла помогне на даниките и техните ротенски господари да открият...“

Тя се поколеба.

Какво да открият?

„Сигурно нещо адски им трябва, че да нарушат галактянския закон с тайното си пристигане на Джиджо.“

Рети никога не беше разбирала всички онези приказки за „генно пиратство“ — че ротенската експедиция била дошла да търси животни, почти готови да мислят. Когато е израснал близо до природата и се е борил с други живи същества за прехраната си, човек бързо разбира, че всички мислят. Зверове, риби... ами че някои от братовчедите ѝ се молеха даже на дървета и камъни!

Отговорът на Рети бе: „И какво от това?“ Нима галайтерът нямаше да е толкова смрадлив, ако можеше да чете? Или пък въргалящият се клéb нямаше да е толкова отвратителен, ако

рецитираше стихове, докато се валяше в торището? Природата бе коварна и опасна. Момичето достатъчно се беше напатило и с радост щеше да я замени с живота в някой светъл галактянски град.

Рети изобщо не вярваше, че хората на Кун са прекосили огромния космос само за да научат някакви си зверове да дрънкат.

Тогава каква бе истинската причина? И от какво се страхуваха?

Роботът избягваше дълбоките места, сякаш силовите му полета се нуждаеха от скала или пръст, за да го отблъскват нагоре. Когато реката се разшири и притоците също се превърнаха в реки, се оказа невъзможно да продължат напред. Нямаше как да заобиколят дори на запад. Машината раздражено бръмчеше, оказала се насред вода от всички страни.

— Рети! — дрезгаво я повика отдолу Дуер. — Говори й пак!

— Вече й говорих, не помниш ли? Ти си виновен — нали й откъсна антената!

— Ами... опитай отново. Кажй й, че мога... че има начин да пресечем реката.

Рети погледна надолу към него.

— Преди се опита да я убиеш, пък сега й предлагаш помощ, така ли?

Той сбърчи лице.

— Иначе просто ще умра в ръцете й. На летящия кораб трябва да има храна и лекарства. Поне така съм чувал за тези чуждоземни човеци. Защо само ти да обираш целия каймак?

Тя не можеше да каже кога престава да говори сериозно и започва да й се подиграва. Не че имаше значение. Ако се оказеше полезна, идеята на Дуер можеше да промени отношението на Кун към него.

„И към мен“ — мислено прибави тя.

— О, добре де.

И както я бяха учили, се обърна към машината директно.

— Робот четири! Слушай и се подчинявай на заповедите ми! Нареддам ти да ни спуснеш долу, тъй че да решим как да пресечем този поток. Пленникът май знае как.

Отначало роботът не реагира, а продължи да обикаля между две високи точки в търсене на брод. Но накрая бръмченето на тласкачите му се промени. Металните ръце спуснаха Дуер и го оставиха да се претърколи върху покрития с мъх бряг. Известно време младият мъж полежа на земята, пъшкаше и дишаше като изхвърлена на сухо риба.

Скована, Рети се смъкна от горната платформа и потрепери, когато стъпи на твърда земя. Краката ѝ бяха изтръпнали болезнено, макар навярно състоянието ѝ да не беше толкова тежко, колкото на Дуер. Тя коленичи и го побутна по лакътя.

— Как си? Да ти помогна ли да станеш?

Очите на ловеца излъчваха болка, но той поклати глава. Въпреки това момичето го прегърна през рамо, помогна му да седне и провери вкоравената превръзка на бедрото му. Раната бе спряла да кърви.

Чуждоземният робот безшумно чакаше. Дуер се изправи и се олюля.

— Може би ще успея да ти помогна да прекосиш водата — обърна се към машината той. — Ако го направя, ще промениш ли начина, по който ни возиш? Ще правиш ли почивки и ще ни помогнеш ли да намерим храна? Какво ще кажеш?

Последва продължително мълчание — после се разнесе цвъртящ звук. По време на чиракуването си за звездно дете Рети беше понаучила малко галактически две и позна високите ноти, които означаваха „да“.

Дуер кимна.

— Не мога да обещаая, че планът ми ще успее. Но ето какво предлагам.

Всъщност бе просто, почти очевидно, и все пак Рети гледаше на Дуер с други очи след като ловецът излезе от реката. Докато още беше до кръста във водата, роботът прелетя над главата му. Машината като че ли се плъзгаше по тялото на младия мъж, докато не стигна до място, където полетата ѝ можеха да се отблъснат от твърда земя.

По целия път през реката Дуер изглеждаше така, сякаш носеше голяма осемстранна шапка, която се поклащаше на главата му като балон. Когато Рети му помогна да седне, очите му блестяха, а косата му се бе изправила.

— Хей! — сръга го с лакът тя. — Добре ли си?

Погледът му блуждаеше. Но след няколко дури той отговори:

— Хм... ами... да, добре съм.

Момичето поклати глава. Дори Калнокракия и „аз“ бяха престанали да си разменят убийствени погледи.

— Беше... толкова странно! — отбеляза Рети. Не можеше да се насили да каже „смело“, „вълнуващо“ или „безумно“.

Той потръпна, сякаш нараненото му тяло едва сега започваше да праща сигнали на замаяния му мозък.

— Да... така е. Наистина странно.

Роботът отново изцвъртя. Рети предположи, че тройният писък означава „Стига почивка. Да вървим!“

Този път, когато продължиха полета си на юг, двамата бяха отпред заедно с Калнокракия и малкия „аз“ и се топлеха, сгушени един в друг.

Рети беше слушала за този район от самохвалковците Джаз и Бом. Теренът бе равнинен, осеян с мочурища и още много потоци.

АЛВИН

Събудих се замаян като шим, дъвкал листа от гигри. Но поне не чувствах болка.

Все още лежах върху меката плоча, но усещах, че неудобната шина от ремъци и метални тръби е изчезнала. Завъртях глава и погледнах към съседната ниска маса. Върху една бяла табла лежах дванайсет познати ми на вид неща, жизненоважни за хуунските ритуали на живота и смъртта.

„Ифни! — помислих си. — Чудовищата са ми отрязали гръбначните кости!“

После ме осени.

„Почакай. Ти имаш два гръбнака. Всъщност не трябваше ли следващата година да започнеш да губиш първия си...“

Наистина загревах адски бавно. Дължеше се на болката и лекарствата.

Отново погледнах таблата и видях всичките си бебешки прешлени. Обикновено те се отделят в продължение на няколко месеца и на тяхно място се появяват острите шипове на възрастен хуун. По време на катастрофата двата гръбнака сигурно се бяха блъснали един в друг, притискайки нервите и карайки природата да побърза. Фувнтусът сигурно беше решил да извади старите ми прешлени, независимо дали са се развили новите.

Дали бяха действали на сляпо? Или познаваха хуунския организъм?

„Обмисляй нещата едно по едно — казах си. — Усещаш ли куките на пръстите на краката си? Можеш ли да ги движиш?“

Пратих сигнали, за да сваля обвивката на ноктите си, и усетих съпротивлението на материята на масата. Дотук добре.

Протегнах лявата си ръка и открих, че гърбът ми е покрит с нещо гладко, здраво и еластично.

В мозъка ми се врязаха думи. Неестествено равен глас, говорещ на галактически седем със странен акцент.

— Новата ортопедична шина ще ти помогне да понасяш натиска от движенията си, докато прешленоидите от следващия етап в

развитието ти се втвърдят. Въпреки това те съветвам да не се движиш прекалено рязко.

Шината обгръщаше цялото ми тяло. За разлика от предишната, в тази се чувствах уютно и удобно.

— Моля те, приеми моите благодарности — отвърнах на официален галседем като предпазливо се приповдигнах на лакът и завъртях глава в другата посока. — Както и извиненията ми за неудобствата, които може да ти е причинило това...

Замълчах. Там, където бях очаквал да видя фувнтус или някоя от дребните амфибии, стоеше призрачна фигура като предишните холографски прожекции, само че сложно абстрактна. Във въздуха до леглото се носеше вихрен хаос от линии.

— Нямаше никакви неудобства. — Гласът като че ли идваше от образа. — Интересуваше ни какво става в света на въздуха и светлината. За нас вашето неочаквано пристигане — спускането ви в морски каньон близо до нашия разузнавателен кораб — беше също толкова голям късмет, колкото и нашето присъствие за вас.

Макар и опиянен от лекарствата, можех да доловя сложната ирония в забележките на вихреното създание. Въпреки че се държеше любезно, то ми напомняше, че оцелелите от „Ууфонска мечта“ му дължат живота си.

— Наистина — съгласих се аз. — Макар че ние с приятелите ми можехме изобщо да не паднем в бездната, ако някой не беше взел онова, което ни пратиха да търсим в по-плитки води. За всичко беше виновно отдалечаването ни от онова място.

Местеците се линии засияха с премигваща синкава светлина.

— Значи твърдите, че онова, което сте търсили, ви принадлежи? Че е ваша собственост?

Сега бе мой ред да се замисля, за да не попадна в някаква клопка. Според правилата, установени от Свитьците, складът, който Уриел ни бе пратила да търсим, не би трябвало да съществува. Той нарушаваше духа и буквата на закона, който постановяваше, че преждевременските заселници на забранен свят трябва донякъде да компенсират престъплението си като се откажат от божествените си устройства. Радвах се, че говоря на официален език, който ме принуждаваше да внимавам повече, отколкото ако, използвах нашите местни диалекти.

— Твърдя... че имаме право да го наблюдаваме... и да си запазим възможността по-късно да предявим претенции върху него.

Сред въртящите се линии се появиха лилави вихри и почти можех да се обзаложа, че странното създание изглежда развеселено. Навярно беше провело същия разпит с приятелите ми. Може и да съм красноречив — Хък казва, че никой не е по-добър от мен на галседем — но никога не съм твърдял, че съм най-умният от нашата банда.

— Въпросът може да се обсъди друг път — отвърна гласът. — След като ни разкажеш за живота си и за последните събития в горния свят.

Това разбуди нещо в мен... латентния търговски инстинкт, който се крие във всеки хуун. Владееенето на сложното изкуство на пазаренето. Внимателно и предпазливо седнах и оставих гъвкавата шина да поеме по-голямата част от тежестта ми.

— Хр-р-рм. Искате да се откажем от единственото, което притежаваме — от нашата история, както и от тази на предците ни. Какво предлагате в замяна?

Гласът доста успешно имитира разкаяно хуунско изтътване.

— Нашите извинения. Не ни дойде наум, че ще го приемете по този начин. Уви, вие вече ни разказахте много неща. Сега ще ви върнем вашата информационна база. Моля, приемете нашите извинения, че проникнахме вътре без разрешение.

Отвори се врата и в помещението влезе една от дребните амфибии, която носеше в четирите си тънки ръце моята раница!

А отгоре ѝ лежеше скъпият ми дневник, целият оръфан и изпомачкан, но въпреки това най-ценното нещо за мен на света. Грабнах го и прелистих страниците.

— Бъди спокоен — каза въртящото се създание. — Макар и полезно, проучването ни на този документ само изостри нашия апетит за информация. Твоите икономически интереси не са накърнени.

Замислих се.

— Прочели сте дневника ми, така ли?

— Отново се извиняваме. Струваше ни се разумно, когато се опитвахме да разберем нараняванията ти и причините за появата ви в това царство на тежък и влажен мрак.

Думите за пореден път като че ли съдържаха пластове от значения и намеци, които едва долавях. Искаше ми се разговорът да

свърши колкото може по-скоро и да се посъветвам с Хък и другите.

— Сега бих искал да видя приятелите си — казах на вихреция се образ на английски.

Той потрепна, сякаш кимваше.

— Много добре. Беше им съобщено да те очакват. Моля те, последвай създанието, застанало до вратата.

Малката амфибия ми помогна да стъпя на пода и внимателно провери тежестта ми. Докато се намествах в гъвкавата шина, почти не изпитвах болка. Взех дневника, но погледнах назад към раницата и таблата с бебешките ми прешлени.

— Тези неща ще са на сигурно място тук — обеща гласът.

„Надявам се — помислих си аз. — Мама и татко ще ги искат... ако изобщо някога отново видя Му-фаук и Йоугуейюо и особено... ако никога не се завърна.“

— Благодаря ти.

Пъстрото създание се завъртя.

— За мен е удоволствие да ти услужа.

Здраво стиснал дневника, последвах дребното същество навън. Когато погледнах назад към леглото, вихрещата се прожекция вече я нямаше.

АСКС

Ето го най-последно. Образа, който търсехме, вече достатъчно изстинало, за да го погалим.

Да, пръстени мои. Време е отново да гласуваме. Ще останем ли бездейни, или ще погледнем онова, което най-вероятно ще е истински ужас?

Нашият първи познавателен пръстен настоява, че сме длъжни да преодолеем естествената треска склонност да избягваме неприятни въпроси.

Съгласни ли сме? Ще бъдем ли Аскс и ще посрещнем ли действителността такава, каквато е? Какво решавате, пръстени мои?

погалете восъка...

проследете пътеките...

вижте как идва могъщият кораб...

Чудовищният кораб с непреодолим рев се спуска и смазва всички оцелели дървета в южната част на долината, разрушава речния бент и запреща хоризонта като планина.

Усещате ли го, пръстени мои? Предчувствието. Изпълващо сърцевината ни с люти пари?

В огромния корпус на звездния кораб се отваря врата, достатъчно голяма, за да погълне цяло село.

На светлия фон се очертават силуети.

Заострени конуси.

Купчини пръстени.

Ужасни роднини, които сме се надявали никога вече да не видим.

САРА

Сара с умиление си спомняше за дивата среднощна езда, защото сега конете препускаха със скорост, от която изобщо не чувстваше задника си.

„А като си помисля, че като малка си мечтаех да яздя като героите от приключенските романи.“

Когато конете забавяха крачка, тя поглеждаше към загадъчните ездачки. Жените седяха на огромните митологични животни съвсем спокойно. Наричаха се „илии“ и дълго време бяха пазили съществуването си в тайна. Но сега нуждата ги принуждаваше да пътуват открито.

„Възможно ли е да го правят само за да ни отведат там, където иска да иде Кърт Сапъора? Като се има предвид, че мисията му е от жизнено значение, защо иска моята помощ? Аз се занимавам с теоретична математика и лингвистика. И дори в математиката съм изостанала с векове според земните стандарти. А в сравнение с галактяните съм просто интелигентна знахарка.“

Колкото по-надолу се спускаха, покрай толкова повече селища минаваха. Отначало това бяха урски лагери с подземни работилници и кошари, скрити от яростното небе. По-нататък видяха язовири, в които кошери на сини кхюини се грижеха за подводни ферми. Когато приближиха до една крайречна горичка, откриха, че „дърветата“ са изкусно сгънатите мачти на хуунски риболовни лодки и кораби хута. Сара дори зърна село на г'кекски тъкачи, в което яки дънери поддържаха рампи, мостове и въжени тротоари за интелигентния колесат клан.

На пръв поглед селищата бяха пуси. Но в курниците имаше кокошки и маскировъчните покрития бяха добре поддържани. „Пладне не е подходящо време за мотаене, особено когато в небето блуждаят зловещи призраци.“ Всеки, надигнал се от следобедна дрямка, би видял само неясни, скрити в прах препускащи фигури.

Но по-късно не успяха да останат незабелязани — представители и на шестте раси започнаха да излизат от убежищата си и с викове посрещаха зверовете и ездачите. Мрачните илии не им отговаряха, но

Емерсън и малкият Джома махаха на удивените селяни. Това караше Сара да се смее и тя се присъедини към тях, за да превърне конната процесия в нещо като весел парад.

Когато конете вече бяха изтощени почти до смърт, влязоха в гора, в която ги очакваха две жени, облечени в кожени дрехи. Говореха мъчително познат на Сара диалект. Очакваше ги и топла храна — и дванайсет отпочинали коня.

„Къде са живели тези хора през цялото това време?“

Пустинният пророк Дединджър дойде при нея. Искаше да поговорят за тази загадка, но тя отбягна разговора. Обаянието на интелекта му не си струваше да търпи ужасния му характер. Предпочиташе да прекара малкото си свободно време с Емерсън. Макар и ням, раненият звезден мъж имаше добра душа.

На юг от Голямото блато нямаше много селища. Но тук процъфтяваха треките — от високи образовани купчини, известни с билковото си производство, чак до диви конуси от по пет, четири и дори три пръстена, хранещи се със загниваща материя така, както сигурно го бяха правили предците им на забравения им роден свят преди тяхната раса патрон да ги насочи по Пътя на ъплифта.

Сара си представяше геометрични дъги и отвлечаше мислите си от жегата и умората, за да навлезе в свят от параболи и вълнообразни фигури, свят, неограничаван от времето и разстоянията. Когато вдигна поглед, вече се смрачаваше и от лявата им страна се виждаше широка река. По отсрещния ѝ бряг блещукаха слаби светлинни.

— Кръстопътят на Трейболд. — Дединджър гледаше към селото, сгушено под камуфлажните лиани. — Жителите му най-последно са сторили нужното... въпреки че това означава неудобства за пътници като нас.

Жилестият бунтовник изглеждаше доволен.

„Моста ли има предвид? — зачуди се Сара. — Нима местните фанатици са го разрушили, без да получат заповед от мъдреците?“

Дуер, нейният много пътувал брат, ѝ беше описвал земите отвъд Гент като чудо на маскировката — селата напомняли на хаотично повалени дървета. Но в последно време дори това не можеше да задоволи пламенните последователи на свитъците.

Под последните избледняващи лъчи тя видя между двата пясъчни бряга окаян скелет от овъглени дънери.

„Точно като в Бинг. Какво толкова има в мостовете, че привличат фанатиците?“

Напоследък всичко направено от разумни същества можеше да е мишена на ревнителите.

„Могат да разрушат работилниците, бентовете и библиотеките. Ще последваме глейвърите в тяхната блажена забрава. Може да се окаже права ереста на Дединджър, не тази на Ларк.“

Сара въздъхна. „А моята винаги е била най-неправдоподобна.“

Въпреки че бе пленник, Дединджър изглеждаше уверен в крайния успех на каузата си.

— Сега нашите водачи ще загубят дни, докато се мъчат да наемат лодки. Няма какво повече да отлага Съдния ден. Ха! Сапъорите и техните приятели си мислят, че могат да променят съдбата!

— Млъквай — отсече Кърт.

— Знаеш ли, винаги съм смятал, че вашата гилдия ще е на наша страна, когато настъпи време да оставим суетата и да поемем по Пътя на изкуплението. Не е ли ужасно цял живот да си готов да взривиш всичко, само за да се откажеш в последния момент?

Кърт извърна поглед.

Сара очакваше ездачките да се отправят към някое рибарско село. Хуунските лодки може би щяха да са достатъчно големи, за да превозват по един кон оттатък реката, макар че така можеха да ги видят отдалеко. И още по-лошо, това щеше да даде време на урунтайските подкрепления или на консервативните последователи на Дединджър да ги настигнат.

Но за нейна изненада групата се отклони от крайречния път и пое на запад по тясна пътека през гъсти храсталаци. Две от илиите останаха назад, за да скрият всички следи.

„Възможно ли е селището им да е в тези гъсталаци?“

Но ловците и събирачите от няколко раси със сигурност обикаляха из този район. Нито един таен конен клан не можеше да остане скрит за повече от сто години!

Загубила ориентация в лабиринта от дървета, Сара внимателно следеше ездачката пред себе си. Нямахше желание да се загуби и да остане сама в мрака.

Пътеката се издигаше все по-нагоре и накрая стигна до хребет, от който се виждаха хълмове, разположени на равни разстояния един от друг — стръмни могили, заобикалящи долина, покрита с гъста растителност. Заради симетричността им Сара ги помисли за буюрски руини.

После нещо друго привлече вниманието ѝ и тя забрави за археологията. Проблясък много левги на запад.

Широките склонове на планината се очертаваха на звездния фон. От върха се стичаха червено-оранжеви нишки.

„Течаща лава.

Кръвта на Джиджо.

Вулкан.“

Сара премигна. Можеха ли вече да са стигнали до...

— Не — сама си отговори тя. — Това не е Гуен. Това е Огнената планина.

— Ех, защо Огнената планина не беше целта ни, Сара? Всичко щеше да е много по-просто — обади се застаналият до нея Кърт. — Уви, ковачките тук са консервативни. Те не понасят забавленията и развлеченията, упражнявани там, където отиваме.

„Забавления? Развлечения?“ Може би Кърт се опитваше да я обърка с гатанки?

— Вече не смяташ, че ще изминем целия път до...

— До другата голяма ковачница ли? Да, Сара. Ще го изминем, не се безпокой.

— Но моста го няма! После идва пустинята, а след това Спек...

Тя замълча, понеже групата пое надолу към обрасла с тръни клисура между хълмовете. Ездачките на три пъти слизаха от конете, за да разместват хитроумни прегради, които приличаха на скали или дънери. Накрая стигнаха до малка поляна, на която водачките им се срещнаха и се прегърнаха с друга група облечени в кожа жени. Там гореше огън... и се носеше гостоприемемен аромат на храна.

Въпреки тежкия ден Сара успя сама да скочи от коня и да почисти умореното животно. Яде пак права — съмняваше се, че някога отново ще е в състояние да седи.

„Трябва да видя как е Емерсън. Да проверя дали си взима лекарството. Може би няма да е зле да му разкажа някоя история или да му попея, за да се успокои след всичко това.“

До нея се приближи дребна фигура, която издаваше нервно пухтене.

„Не-Ходи-Дупка — показва с движения на сърчните си ръце Прити. — Дупка-Страшна.“

Сара се намръщи.

— За каква дупка говориш?

Шимпанзето я хвана за ръка и я задърпа към няколко илии, които пренасяха багаж към нещо ниско и правоъгълно.

„Каруца“ — разбра Сара. Голяма, с четири коела вместо обичайните две. В нея бяха впрегнати отпочинали коне, но накъде ли щяха да се отправят? Със сигурност не през този гъсталак!

После видя за каква „дупка“ говори Прити — зейнала чернота в основата на коничен хълм. Отвор с гладки стени и равен под. По средата на тунела минаваше тънка светлолента.

Джомо и Кърт вече бяха в каруцата. Зад тях седеше завързан Дединджър със смаяно изражение на аристократичното си лице.

Емерсън стоеше на входа на пещерата и надаваше викове като малчуган, който проучва пещера отначало с ехото на собствения си глас. Звездният мъж се усмихна и я хвана за ръка. Сара стисна дланта му и дълбоко си пое дъх.

„Е, обзалагам се, че Дуер и Ларк никога не са влизали в такова нещо. Може би все пак от трима ни моята история ще е най-интересна.“

АЛВИН

Открих приятелите си в мрачна стая, в която ледена мъгла скриваше всички очертания. Въпреки че куцуках с патерици, когато се приближих към силуетите на Хък и Ур-ронн, тежките ми стъпки бяха почти безшумни. Малката Хуфу се беше свила върху корубата на Клещовръх. Всички бяха обърнати с гръб към мен и гледаха надолу към някаква мека светлина.

— Хей! Какво става? — попитах аз. — Така ли посрещ...

Хък махна към мен с едно от очните си стълбчета.

— Радваме-се-че-си-добре-но-сега-млъкни-и-ела-насам.

Малцина други жители на Склона можеха да свържат всичко това в една-единствена дума-израз на галтри. Не че умението ѝ я извиняваше за грубостта.

— Хр-рм. И-аз-се-радвам-да-те-видя, о-прекалено-погълната-за-да-ме-приветства-с-подходяща-учтивост — по същия начин отговорих аз.

Когато се приближих, забелязах колко много са се преобразили спътниците ми. Кожата на Ур-ронн блестеше, колелата на Хък бяха балансирани, а корубата на Клещовръх бе закърпена и полирана. Дори Хуфу изглеждаше лъскава и доволна.

— Какво има? — започнах аз. — Какво зяпате всички...

Гласът ми секна, когато видях, че стоят на балкон без перила, гледащ към източника на бледата светлина и на ледената мъгла — светъл кафеникавожълт куб, висок две хуунски дължини и със символ от едната страна. Спирала с пет лъча и изпъкнал център, пресечена с блестяща вертикална пръчка.

Независимо от това колко много са паднали жителите на Склона и колко време е минало, откакто предците ни са летели като звездни богове, тази емблема е известна на всяка личинка и дете. Изрисувана на всеки екземпляр от Светите свитъци, тя предизвиква благоговение, когато пророците и мъдреците говорят за загубени чудеса. Обозначен на този замръзнал куб, символът можеше да означава само едно — че сме близо до повече познания, отколкото може да си представи който и да е на Джиджо. Ако човешкият екипаж на тайнокораба „Убежище“ бе

продължил да печата книги до ден-днешен, те биха съдържали само капчица от съкровището пред нас, създадено още преди да са се появили много от звездите в небето.

Великата библиотека на цивилизацията на Петте галактики.

Казвали са ми, че мигове като този подтикват големите умове към красноречие.

— Б-божичко — отбеляза Клещовръх.

Ур-ронн не беше чак толкова лаконична.

— Въфросите... — изфъфли тя. — Въфросите, които ножен да зададен...

Сръгах Хък с лакът.

— Е, нали каза, че искаш да намериш нещо за четене.

За първи път през всичките години, откакто я познавах, на нашата малка колесата приятелка като че ли не й достигаха думи. Очните й стълбчета трепереха. Единственият звук, който издаде, бе тиха въздишка.

АСКС

Ако ние/аз имахме пъргави крака за тичане,
сега аз/ние щяхме да ги използваме, за да избягаме.
Ако ние/аз имахме остри нокти,
аз/ние щяхме да изровим дупка и да се скрием вътре.
Ако ние/аз имахме криле,
аз/ние щяхме да отлетим.

Тъй като тези полезни умения ни липсват, пръстените членове на нашата съставна купчина едва не гласуват завинаги да се оттеглят, да се затворят за света, да отхвърлят обективната вселена и да изчакат непоносимото да отминие.

То няма да отминие.

Това ни напомня нашият втори познавателен пръстен.

Много от мазните пътеки от мъдрост, които покриват старата ни сърцевина, са направени след четене на учени книги или след продължителни дискусии с други мъдреци. Тези пътеки от философски възглед потвърждават мнението на нашия втори пръстен. Колкото и трудно да е за треките да го приемат, космосът не изчезва, когато се обърнем навътре към себе си. Изглежда, логиката и науката доказват обратното.

Вселената продължава да съществува. Важните неща продължават да се случват едно след друго.

И все пак е трудно да накараме нашите треперещи сетивни пръстени да се обърнат към гигантския кораб, който неотдавна се спусна от небето и сякаш изпълва долината.

Още по-трудно е да гледаш към люка — отвор, широк колкото най-голямата сграда в Тарек.

А най-трудно е да съзреш най-ужасната от всички възможни гледки — онези братовчеди, от които ние, треките, преди много време сме избягали.

Ужасни и силни — могъщите джофури.

Колко величествени изглеждат тези блестящи пръстени, които се олюляват на фона на осветения портал и безмилостно гледат към наранената поляна, смазана под ужасната тежест на кораба им. Поляна, пълна с престъпници полузверове, разнородна сган, примитивни наследници на бегълци.

Изгнаници, напразно смятали, че могат да избегнат неизбежното.

Нашите съграждани от Общностите страхливо шепнат, все още ужасени от поражението на по-малкия ротенски кораб — онази мощ, от която са се бояли месеци наред, сега е притисната до земята и е затворена в капан от смъртоносна светлина.

Да, пръстени мои, аз/ние усещаме, че някои от Шестте — бързите и благоразумните — се завъртат на пети и изчезват веднага след кацането на кораба. Тласкани от любопитство или благоговение, други глупаво се приближават към него. Навярно им е трудно да свържат фигурите, които виждат, с каквото и да било чувство за опасност.

„Безобиден като трек“ — казва поговорката. В края на краищата каква заплаха може да представляват заострените купчини мазни пръстени?

О, мои/наши бедни невинни съседи. Скоро ще разберете.

ЛАРК

Тази нощ сънува последния път, когато беше видял Линг да се усмихва — преди нейният и неговият свят завинаги да се променят.

Струваше му се толкова отдавна... Огряната от луната поклонническа процесия гордо крачеше покрай вулканични отвори и високи скали, за да изрази общата надежда и уважение към Светото яйце. Дванайсет дузини облечени в бяло поклонници — кхюини и г'еки, треки и урси, човеци и хууни — изкачващи се по тайна пътека към святото място. За първи път ги придружаваха гости от космоса — ротенски господар, двама даники и техните роботи — за да присъстват на обредите на единството на странно дивашко племе.

Сънува поклонението в неговия последен мирен миг преди братството да бъде погубено от думите на чуждоземците и делата на фанатиците. Особено усмивката на лицето й, когато му съобщи радостната новина.

— Идват кораби, Ларк. Много кораби!
Време е да върнат всички ви у дома.

Две думи все още пулсираха като искри в нощта. Ритмично горещи, когато протегна ръце към тях насън.

... кораби...

... дом...

... кораби...

... дом...

Една от думите изчезна, но не знаеше коя. Другата стискаше здраво и блясъкът й се усилваше. Странна светлина, която не познаваше прегради и проникваше през плът и кости. Сияние, което предлагаше да му покаже всичко.

Всичко друго освен...

Освен че сега нея я нямаше. Бе отнесена от изчезналата дума.

Пронизван от болка от самотното нощно видение, Ларк се мяташе в подгизналите от пот завивки. Треперещата му дясна ръка

силно се притискаше към гърдите му, пръскащи се от вълните на агония.

Той тежко въздъхна и с лявата си ръка един по един разтвори пръстите на дясната. Нещо се изтърколи от дланта му...

Беше каменното парче от Светото яйце, което бе отчупил като немирно дете и оттогава носеше за наказание. Докато сънят избледняваше, Ларк си представи каменния талисман, пулсиращ от топлина в синхрон със сърцето му.

Погледна към покритието от мъглоплат, през което се процеждаха лунните лъчи.

„Оставам в мрак на Джиджо“ — помисли си Ларк. Копнееше още веднъж да види сиянието, изпълвало съня му. Светлината, която като че ли щеше да му разкрие далечни гледки.

По-късно същия ден, когато един нервен боец от опълчението им донесе таблите с обета в палатката, Линг му каза:

— Виж, това е тъпо. Всеки от нас се държи така, сякаш другият е някакво дяволско изчадие. Нямаме време да се караме — твоят и моят народ са пред трагичен сблъсък.

Ларк си бе мислил същото, но нацупената ѝ затвореност му се струваше непреодолима. Сега Линг искрено срещаше погледа му, сякаш искаше да навакса загубеното време.

— Бих казал, че сблъсъкът вече е факт — отбеляза той.

Тя стисна устни и кимна.

— Прав си. Но няма да е честно да обвинявам целите ви Общности за деянията на неколцина, неупълномощени от...

Ларк горчиво се засмя.

— Дори когато се опитваш да си искрена, пак се държиш снизходително, Линг.

Тя го изгледа за миг, после кимна.

— Добре. Вашите мъдrecи наистина *post facto* одобриха атаката на ревнителите като ни задържаха в плен и ни заплашиха с изнудване. С основание можем да кажем, че вече сме...

— Във война. Така е, скъпа ми бивша работодателко. Но пропускаш нашия *casus belli*. — Искаше му се да покаже, че дори дивакът може да пусне някой латински израз. — Ние се борим за живота си. А сега знаем, че целта на ротените още отначало е била геноцид.

Линг погледна покрай него към г'кекския лекар, който изкарваше все по-големи количества отвратителна течност от дихателните отвори на някакъв кхюин, отпуснат в безсъзнание в дъното на заслона. Двамата с Утен месеци наред бяха преценявали качествата на местните видове за вероятно ъплифтиране. Болестта на сивия не бе абстракция.

— Повярвай ми, Ларк. Не зная нищо за тази болест. Нито пък за номера, който твърдите, че направил Ро-кенн, като се опитал да излъчи пси-въздействия чрез вашето Яйце.

— Твърдя ли? Допускаш, че ние може да сме разполагали с техниката, за да извършим такава измама, така ли?

Линг въздъхна.

— Не отхвърлям изцяло тази идея. Вие, джиджойците, още от самото начало използвахте предразсъдъците ни. Нашата склонност да ви приемаме за невежи варвари. Трябваша ни седмици, за да разберем, че все още сте грамотни! Едва в последно време осъзнахме, че сигурно имате стотици книги, може би дори хиляди!

На лицето му се изписа иронична усмивка.

— Повече ли? Много повече? — възкликна Линг. — Но къде са? Кълна се в брадата на фон Деникен — как?

Ларк остави настрана почти недокоснатия си обяд, пресегна се към раницата си и извади дебел том с кожена подвързия.

— Адски много пъти ми се е искало да ти покажа това. Сега, предполагам, вече няма значение.

С жест, който Ларк оцени, Линг избърса ръце преди да вземе книгата и внимателно да разлисти страниците. Той скоро разбра, че онова, което отначало е приел за уважение, всъщност говори за неопитност. Линг не беше държала много хартиени книги.

„Навярно ги е виждала само в музей.“

Ситно отпечатаният текст бе придружен с литографски илюстрации. Линг възкликна, когато видя плоските неподвижни изображения. Много от показаните видове бяха минали през изследователския павилион на даниките през месеците, в които двамата с Ларк бяха работили рамо до рамо в търсене на животни, притежаващи специфичните особености, необходими на ротенските й господари.

— На каква възраст е този текст? Тук ли го откри, сред всички тези руини? — Линг посочи купчината предмети, останали от отдавна

заминалите си буюри и запазени в кехлибарени пашкули от мулк-паяка.

Ларк изпъшка.

— В името на Ифни, Линг! Книгата е написана на английски.

Тя енергично кимна.

— Разбира се. Прав си. Но тогава кой...

Ларк се пресегна и отвори тома на титулната страница.

„ФИЛОГЕННА ВЗАИМОЗАВИСИМОСТ НА ЕКОЛОГИЧНИТЕ СИСТЕМИ НА ДЖИДЖОСКИЯ СКЛОН“

— Това е първата част. Втората все още е в суров вид. Съмнявах се, че ще живеем достатъчно, за да завършим третия том, затова оставихме пустините, моретата и тундрите за някой друг.

Линг зяпна заглавието и поглади двата реда с по-ситни букви под него. Погледна Ларк, после обърна очи към умирация кхюин.

— Точно така — каза Ларк. — Живееш в една палатка и с двамата автори. И тъй като ти подарявам този том, имаш рядка възможност. Искаш ли автографи и от двама ни? Май ще си последната, която има този шанс.

Горчивият му сарказъм отиде напразно. Тя очевидно не разбираше думата „автограф“. Във всеки случай мястото на биоложката Линг отново бе заето от покровителствената чуждоземна нашественичка. Младата жена прелистваше страниците и тихо си мърмореше.

— Тази книга щеше да ни е невероятно полезна по време на проучването ни!

— Тъкмо затова не ти я показвах.

Линг му отвърна с кратко кимване. Като се имаха предвид различните им мнения за генното пиратство, неговата позиция беше разбираема.

Накрая тя затвори тома и поглади корицата.

— Този подарък е чест за мен. Такова постижение! Не мога и да предполагам какво ви е струвало да го напишете при тези условия, при това само двамата...

— С помощта на други и стъпили на раменете на онези преди нас. Така е в науката. Всяко поколение трябва да постига повече и да натрупва нови познания...

Гласът му секна, когато осъзна какво говори.

„Прогрес? Та това е отстъпничеството на Сара!... Във всеки случай за какво се горещя толкова? Какво от това, ако чуждоземски болести унищожат всички разумни същества на Джиджо? Нима преди време самият аз не смятах същото за благодат? Не ми ли се струваше идеалният край за нашата незаконна колония? За нашето престъпно нашествие, което никога не е трябвало да бъде допускано?“

По време на болестта на Утен Ларк постепенно бе осъзнал, че понякога смъртта може да изглежда абстрактно желана, но че когато нещата станат лични, положението коренно се променя.

Ако Харулен Еретика бе оцелял, би могъл да му помогне да остане верен на галактическия закон, който основателно забраняваше заселването на угарни светове. „Нашата цел беше да изкупим егоистичния грях на предците ни. Да избавим Джиджо от заразата.“

Но Харулен го нямаше, бе разкъсан на парчета от ротенски робот, и сега Ларк се измъчваше от съмнения.

„Всъщност би било по-добре Сара да е права. Само да можем да видя тук някакво благородство. Нещо, за което да си струва да останем. И за което да се борим... Всъщност не искам да умра.“

Линг отново се зарови в наръчника. Тя по-добре от другите можеше да оцени труда, на който двамата с Утен бяха посветили живота си. Професионалното й мнение можеше да хвърли мост над разделящата ги бездна.

— Искан ми се да имам нещо също толкова ценно, което да ти подаря — каза тя.

Ларк се замисли.

— Наистина ли?

— Разбира се.

— Добре тогава, почакай малко. Веднага се връщам.

В дъното на заслона г'кекският лекар показва със сплетените си очни стълбчета, че състоянието на Утен не се е променило. Добра новина, тъй като всяка промяна щеше да е за лошо. Ларк поглади хитиновата коруба на приятеля си. Искаше му се да е в състояние да го утеши.

— Аз ли съм виновен, че се зарази, стари приятелю? Накарах те да дойдеш с мен сред останките от станцията, за да търсим тайните на чуждоземците. — Той въздъхна. — Не мога да поправам стореното. Но онова, което е в чантата ти, може да помогне на други.

Ларк взе торбата на Утен, отнесе я при Линг, бръкна вътре и опипа няколко хладни плоски предмета.

— Намерихме нещо, което можеш да ми помогнеш да се науча да чета. Ако обещанието ти е сериозно.

Ларк постави една от плочките в ръката ѝ — светлокафява и гладка като стъкло, с гравирани от двете ѝ страни спирала.

Няколко дури Линг я разглежда, после вдигна очи. Лицето ѝ изразяваше нещо ново.

За първи път, откакто се познаваха, очите на Линг като че ли издаваха, че си има работа с равен.

АСКС

Успокойте се, пръстени мои. Никой не може да ви принуди да погалите въска въпреки волята си.

Като трек, ние сами сме си господари, свободни да не си спомняме непоносими неща преди да сме готови.

„Нека въскът се охлади още малко — иска мнозинството от пръстените — преди да посмеем пак да погледнем.“

Но нашият втори познавателен пръстен се колебае. Той настоява, че ние/аз не трябва да отлагаме повече сблъсъка с ужасната новина за джофурите, нашите страшни братовчеди, пристигнали на Джиджо.

Нашият втори познавателен пръстен ни напомня за Дилемата на солипсизма — загадката, накарала нашите трекски основатели да избягат от Петте галактики.

Солипсизъм. Митът за върховния „аз“.

Повечето смъртни разумни същества на едно или друго равнище изповядват тази концепция. Индивидът може да възприема другите със сетивата и разума си и все пак да ги смята за плод на въображението си или за автомати. За карикатури без значение.

В солипсизма светът съществува за всеки отделен индивид.

Подложена на безпристрастен анализ, идеята изглежда безумна. Особено за треките, тъй като никой от нас не е в състояние да живее или мисли сам. И все пак егоизмът може да е полезен за амбициозните същества, като се превръща в двигател на стремежа им към успех.

За да си „велик“, очевидно трябва да си безумен.

Земянитските мъдреци познават този парадокс от продължителната си изолация. Невежи и самотни, човеците имали безброй странни суеверия и отчаяно изпитвали концепции, върху които нито един ъплифтиран вид изобщо не би се замислил. Според вълконските предания човеците безкрайно се борили със собственото си непреодолимо его.

Някои се опитвали да потискат индивидуалността и да се избавят от предразсъдъците си. Други се отказали от личната амбиция в полза

на по-голяма — на семейството, религията или водача си.

По-късно минали през етап, по време на който индивидуализмът бил възхваляван като най-висша добродетел и младите били учени да дават воля на егото си извън всякакви естествени граници. Трудове от тази безумна епоха на индивидуализма могат да се открият в Библоския архив — от всяка страница се излива надменна ярост.

Накрая, точно преди контакта, се появил нов подход.

Някои от текстовете използват думата „зрелост“.

Ние, треките — новоъплифтирани от тъжните блата на нашия роден свят — като че ли не сме били в състояние да постигнем величие, независимо колко умения дали на пръстените ни нашите патрони, благословените пои. Да събираме мъдър восък и да пътуваме сред звездите. Но за раздразнение на патроните ни ние не сме харесвали съперничесвата, бушуващи в Петте галактики. Отчаяните домогвания и страстта ни се стрували безсмислени.

Тогава поите довели експерти. Оейлите.

Оейлите се съжалили над недъга ни. С огромно умение те ни дали средства за постигане на успех. На величие.

Оейлите ни дали нови пръстени...

Пръстени на мощ.

Пръстени на егоцентрична слава.

Пръстени, които превърнали обикновените треки в джофури.

Твърде късно ние и поите сме научили, че амбицията си има цена.

И тогава сме избягали, нали, пръстени мои?

По щастлива случайност някои треки успели да се откажат от тези „дарове“ на оейлите и избягали.

От онези дни са оцелели съвсем малко восъчно-кристални паметни клетки. Спомени, изпълнени с ужас от онова, в което сме се превръщали.

Навремето нашите предци не са виждали друга възможност, освен да избягат.

И все пак... остра болка на съзнание се процежда през вътрешната ни сърцевина.

Дали не е имало и друг начин?

Дали не сме можели да останем и някак да се опитаме да укротим онези ужасни нови пръстени? Колкото и напразно да изглежда днес бягството на дедите ни... дали не е било и погрешно?

След присъединяването си към върховните мъдреци този трекски Аскс много мисли над земянитските книги в проучване на самотната им епохална битка — мъчителна борба за овладяване на собствената им дълбоко индивидуалистична природа. Все още я имало, когато се откъснали от люлката на Земята, за да осъществят контакт с галактическата цивилизация.

Тези занимания на Аскс остават без заключителен резултат, но аз/ние открихме някои интересни неща.

Изглежда, че фундаменталното изискване е храброст.

Да, пръстени мои?

Много добре. Мнозинството е убедено от втория познавателен пръстен.

Ние/аз отново ще проследим ужасната нова пътека от последни спомени.

Блестящи конуси гледаха надолу към обърканите зяпачи, които бяха останали и се лутаха по опустошената поляна. На входа на гигантския кораб лъскавите купчини мазни пръстени изпускаха обилни пари, докато наблюдаваха дивашкото множество — нас, хипнотизираните представители на шест изгнанически раси.

По конусите им играят пъстри цветове — багри на бързо обсъждане. Въпреки огромното разстояние аз/ние усещаме противоречията, бушуващи сред могъщите джофури, докато се карат помежду си. Докато решават съдбата ни.

Ходът на събитията прекъсва и нашите стичащи се мисловни потоци се сливат.

Близо е.

Най-после стигнахме съвсем близо до сегашния момент. До настоящето.

Можете ли да го усетите, пръстени мои? Мига, в който нашите страховити братовчеди свършиха спора си какво да правят с нас? Сред

проблясващата ненавист на разискването им внезапно се появи яростна решимост. Онези, които командваха — могъщи купчини, чиято власт е огромна — издадоха заповедта си със смайваща увереност.

Такава категоричност! Такава непреклонност! Тя ни обля, макар да бяхме на шест хвърлея на стрела от тях.

После от огромния кораб засия нещо друго.

Остриета от адска светлина.

ЕМЕРСЪН

Никога не е обичал дупките. Тази едновременно го плаши и интригува.

Пътуването е странно. Вози се в дървена каруца, теглена от четири коня, проскърцваща по тунел с неравни стени, напомнящ на някакви безкрайни черва. Единствената светлина — бледа светлолента — сочи право напред и назад в двете срещуположни посоки.

Тази двойственост е като проповед. След влизането им в скрития горски вход времето загубва яснотата си — миналото и бъдещето се замъгляват. Също като живота му, след като се свести на този дивашки свят с дупка в главата и с милиони тъмни пространства, в които би трябвало да има спомени.

Емерсън усеща, че това място предизвиква дълбоко в черепа му асоциации. Връзки, които дращят и вият отвъд бариерите на амнезията му. Ужасни спомени се мерзелят точно извън обсега на ума му. Тревожни спомени за жалък ужас, които ръмжат и хапят всеки път, щом се опита да ги достигне.

Сякаш са поставени под стража.

Странно, това не му пречи да докосва преградите. Прекарал е прекалено много време в компанията на болката, за да се страхува от нея. Запознат с нейните особености и поведение, Емерсън смята, че вече я познава също толкова добре, колкото и самия себе си.

Всъщност по-добре.

Като преследвано животно, което се уморява да бяга и се обръща срещу преследвача си, той жадно тръгва по следата на страха и стига до източника му.

Чувството не е споделено от всички. Макар че конете се задъхват и копитата им кърпят, екотите са приглушени, почти като в смъртта. Спътниците му са нервно прегърбени на тясната си пейка и дъхът им се издига като пара в ледения въздух.

Кърт Сапъора като че ли не е толкова изненадан от всичко това, колкото Сара или Дединджър — сякаш старецът отдавна е подозирал

за съществуването на подземен проход. И все пак очите му постоянно блуждаят, сякаш за да забележат някакво движение в мрака наоколо. Неспкойни изглеждат дори мълчаливите ездачки. Сигурно са минавали по този път и преди, но Емерсън усеща, че тунелът не им харесва.

Тунел.

Изговаря думата и гордо я прибавя към списъка си с възстановени съществителни имена.

Тунел.

Някога този термин е означавал нещо повече от обикновена дупка под земята — някога, когато работата му е била да настройва мощни двигатели, носещи се из космическия мрак. Тогава той е означавал...

Не му идват наум други думи. Убягват му дори образите, макар че колкото и да е странно, от някакъв ъгъл на мозъка му, увреден по-малко от центъра на речта, се изливат уравнения. Уравнения, които обясняват тунелите по чист, стерилен начин — като многоизмерни тръби, водещи покрай коварните плитчини на хиперпространството. Уви, за негово разочарование формулите нямат никаква сила да съживят спомените.

Те не носят издайническата диря на страха.

Запазил се е и безотказният му усет за ориентация. Емерсън го разбира, когато съзнава, че проходът минава под широка река, но не вижда просмукваща се вода. Тунелът е дело на галактияни, създаден, за да просъществува векове или еони — докато не дойде определеното му време за разрушаване.

На планетата това време много отдавна е настъпило. Проходът би трябвало да е изчезнал заедно с всички големи градове, когато Джиджо е бил оставен на угар. По някакво недоглеждане огромните разрушителни машини и живите киселинни езера са го пропуснали.

Сега отчаяни бегълци използват древния тунел, за да се скрият от враждебното небе, внезапно изпълнило се с кораби.

Макар подробностите все още да са му мъгляви, Емерсън знае, че от много отдавна е бягал от звездни кораби заедно с Джилиън, Ханес, Тш'т и екипажа на „Стрийкър“.

В ума му проблясват лицата, придружаващи всяко от имената. Споменът за страданието го кара да изсумти и да стисне клепачи. Лица, за които копнее... и които отчаяно се надява никога вече да не види. Той знае, че някак трябва да е бил жертван, за да помогне на другите да избягат.

Дали планът е успял? Дали „Стрийкър“ е избягал от онези ужасни кораби? Или Емерсън напразно е изстрадал всичко това?

Спътниците му дишат тежко и се потят. Изглежда, застоялият въздух им тежи, но за Емерсън това е просто друг вид атмосфера. През годините е дишал много видове. Тя поне подхранва дробовете...

... за разлика от вятъра на зелено-зеления свят, където дори спокойният ден може да е смъртоносен, ако шлемът ти се повреди...

А неговият шлем наистина се беше повредил, спомня си той, във възможно най-неподходящия момент, докато се опитваше да пресече сплъстена покривка от полурастения и отчаяно тичаше към...

Сара и Прити високо ахват, прекъсват мислите му и го карат да вдигне поглед, за да види какво се е променило.

Каруцата бързо навлиза в неочаквано разширение на тунела. Неравните стени се отдръпват настрани и потъват в дълбоките сенки, където се мерзелят десетки големи предмети — корозирали от времето тръбовидни коли. Някои са смачкани от скални свличания. Камари камъни препречват пътя на други.

Емерсън вдига ръка, за да погали ципестото, леко като воал създаване на челото си. Рюкът потръпва при докосването му и се плъзва надолу, за да покрие с прозрачната си мембрана очите му. Някои цветове се замъгляват, други стават по-ярки. Древните коли заискряват като призраци, сякаш ги гледа не през пространството, а през времето. Почти е в състояние да си ги представи в движение, изпълнени с енергия, фучащи из мрежа, която някога е опасвала жива цивилизация.

Ездачките, седнали на най-предната пейка, дръпват юздите и гледат право напред, обгърнати от напрежение. Ципата на рюка показва на Емерсън нервното им, суеверно благоговение. За тях това не е безопасна гробница за прашни реликви, а страховито обиталище на призраци. На духове от епоха на богове.

Създанието на челото му го интригува. Как превежда чувствата този малък паразит — дори между толкова различни същества като хората и трепките — при това без никакви думи? Всеки, който отнесе такова съкровище на Земята, би бил богато възнаграден.

От дясната страна на Емерсън Сара успокоява шимпанзето — прегърнала го е. Малката Прити се е свила от страх от мрачната глуха пещера, но цветовете на рюка издават в поведението ѝ нюанс на измама. Начин да разсее господарката си от собствените ѝ клаустрофобични страхове.

Емерсън разбиращо се усмихва. Цветовете, които заобикалят Сара, показват онова, което вече знаят и голите очи — че младата жена копнее някой да се нуждае от нея.

— Няма нищо, Прити — утешава я тя. — Шт. Няма нищо.

Изразите са толкова прости, толкова познати, че Емерсън ги разбира. Чувал е същите думи, докато се е мятал в делириум през мрачните дни след катастрофата, когато нежните грижи на Сара го върнаха от изпълнената с черни огньове бездна.

Огромното подземие продължава напред и само светлолентата им помага да не се отклонят от курса. Емерсън поглежда назад и вижда малкия Джом, седнал на последната пейка. Мачка шапката в ръцете си, а чичо му Кърт се опитва тихо да му обясни нещо и сочи към тавана и стените — навярно размишлява какво ги поддържа... или каква експлозивна сила ще е нужна, за да ги разруши. До тях, със завързани ръце и крака, бунтовникът Дединджър излъчва чиста омраза към пещерата.

Емерсън изсумтява от раздразнение. Колко мрачни са спътниците му! Бил е на места, безкрайно по-страшни от тази безопасна гробница... някои от тях дори може да си спомни! Ако изобщо си спомня нещо от предишния си живот със сигурност, това е фактът, че веселото пътуване минава много по-бързо, независимо дали си в дълбокия космос, или на прага на ада.

Той изважда от торбата в краката си миниатюрната цитра, която Ариана Фу му е подарила в Библоския архив — онази прекрасна сграда с безкрайни коридори, пълни с хартиени книги. Без да си прави труда да взима чукчетата, поставя инструмента в скута си и дръпва няколко струни. Чистите звуци откъсват другите от тревожния им шепот и те поглеждат към него.

Въпреки немотата си, той е открил начини да подтиква и убеждава. Музиката идва от място, различно от това на речта, както и песните.

Свободни асоциации пресяват скритите в сенки архиви на паметта. Чекмеджета и шкафове, незаклучени от травмите на живота. Емерсън открива мелодия за пътуване по друг тесен път. Път, чийто край има надежда.

Песента се излива сама. Гласът му е неукрепнал, но силен.

*Имах магарица, казваше се Сал.
Двайсет километра по Ери канал,
карахме товари, бяхме си другари,
двайсет километра по Ери канал.*

*Съчки, пръчки, слама
въглища, сено,
вечно бяхме двама,
все едно, все едно...*

В мрака не е лесно да разсее тревогите им. Усеща и смазващата тежест на скалата, и на безбройните изтекли години. Но запява по-високо и скоро гласът на Джомма подема припева, колебливо последван от Сара. Ушите на конете потрепват. Те изцвилват и препусват в галоп.

Подземната зала отново се стеснява, стените рязко се доближават. Светлолентата потъва в тунела.

Песента на Емерсън за миг секва, прекъсната от проблясък на паметта. Внезапно той си спомня за друго рязко потъване... спускане през портал, отворил се във вакуумния мрак... после вселената го притиска отвсякъде...

*и още нещо.
Редица от светлосини очи.
Старите...*

Но песента има свой собствен живот. Тя непреодолимо се излива от някакво весело кътче на ума му и замъглява кратките ужасни видения, кара го да изпее следващия куплет с дрезгава, гърлена предизвикателност.

*Ето го и моста, стигаме града,
чакат ни на гости, ала за беда...*

Спътниците му се отдръпват от приближаващите се стени и притискат рамене един до друг. Проходът отново ги поглъща.

ТРЕТА ЧАСТ

Щом някой продължителен епизод на колонизация най-после завърши, вулканичното рециклиране е сред най-често използваните методи за освобождаване от отпадъчни продукти на жив свят. Там, където естествените тектонични цикли осигуряват огромна привличаща мощ, конвекционните процеси на планетата могат да стопят и смесят елементите, някога изграждали оръдията и устройствата на цивилизацията. По този начин материалите, които иначе могат да се окажат отровни за новопоявилите се видове, се пречистват от угарната среда и светът потъва в задължителен период на сън.

Какво става после с тези материали зависи от процесите в планетната мантия, които са специфични за всеки свят. Някои конвекционни системи превръщат стопеното вещество в рудни залежи. В други случаи то се размива от подпочвени води и стимулира освобождаване на огромни количества магма. Възможни са и внезапни отделяния на вулканичен прах, който за кратко покрива планетата и по-късно може да се открие в металните съставки на тънки седиментни пластове.

Всеки от тези процеси може да доведе до смущения на местната биосфера и до изчезването на отделни видове. Предизвиканото плодородие обаче обикновено се оказва достатъчно полезно, за да компенсира това, като насърчи развитието на нови предразумни раси...

„Наръчник по галактография за невежи вълконски земянити“, специално издание на Библиотечния институт, на Петте галактики, частично покриващо задължението от
35-а година ЕС, година 42 ЕС

„СТРИЙКЪР“

ХАНЕС

Суеси изпитваше носталгия за човешкия си живот. От време на време дори му се искаше все още да е човек.

Не че не беше благодарен за дара, който получи от Старите на онова странно място, наречено Многоизмерната система, където превърнаха старото му, изнемогващо тяло в нещо по-трайно. Иначе вече щеше да е мъртъв — студен като гигантските трупове, заобикалящи го в тази мрачна гробница на кораби.

Древните съдове изглеждаха спокойни и отпуснати във величествен отдых. Изкушаваше се да направи същото и да остави еоните да текат, без да се вълнува или бори.

Но бе прекалено зает, за да отдели време за смърт.

— Ханес — изпраща направо в слуховия му нерв някакъв глас. — Две минути, Ханес. После мис-с-сля, че ще сме готови да продължим с ряз-з-зането.

Снопове силна светлина пронизаха водния мрак и очертаха ярки овали по заобления корпус на земянитския звезден кораб „Стрийкър“. Изкривени силуети пресичаха лъчите — дългите вълнообразни сенки на работници, облечени в херметична броня. Движеха се бавно и предпазливо.

Тук беше по-опасно, отколкото в пълния вакуум.

Суеси вече нямаше ларинкс, нито дробове, за да диша. Но имаше глас.

— Готов съм, Каркаетт — отвърна той, после се заслуша в думите си, излъчени като сазерни импулси. — Моля те, поддържай настройката. Трябва да улучиш.

Една от многото сенки се обърна към него. Въпреки твърдата броня опашката на делфина изпълни завъртане с ясно значение.

„Довери ми се... имаш ли друг избор?“

Суеси се засмя — потръпване на титаниевия му гръден кош, заменил стария маймунски смях със синкопирани задъхвания. Не носеше същото удоволствие, но пък Старите като че ли не използваха много смеха.

Каркаетт ръководеше групата си, която извършваше последните приготовления, а Суеси наблюдаваше. За разлика от някои други от екипажа на „Стрийкър“, инженерният състав с всяка изтекла година ставаше все по-подготвен и уверен. След време те може би вече нямаше да се нуждаят от окуражаването на представител на расата патрон. Когато този ден настъпеше, Ханес спокойно щеше да умре.

„Видях прекалено много неща. Загубих прекалено много приятели. Все някога ще ни залови някоя от извънземните фракции, които ни преследват. Или пък накрая ще имаме възможност да се обърнем към някой от великите институти само за да научим, че Земята е изчезнала, след като сме втурнали да бягаме из вселената. И в двата случая не искам да доживея до това време. Старите могат да задържат проклетото си безсмъртие.“

Суеси се възхищаваше на работата на опитната си група, която с предпазлива увереност монтираше специално построената резачна машина. Аудиосензорите му регистрираха тихо мърморене — напеви кининк, помагащи на делфините да се съсредоточат върху ясни мисли и задачи, на каквито мозъците на предците им не бяха способни. Инженерни мисли — от онези, които някои делфински философи наричаха „най-мъчителната цена за ъплифта“.

Околната среда имаше обратния ефект — огромно гробище от отдавна мъртви звездни кораби, призрачни купища, погребани в гостоприемните океански бездни, които делфините по традиция свързваха с най-тайните си култове и мистерии. Плътната вода като че ли усилва всяко изтракване на инструмент. Всяко завъртане на механична ръка странно отеква в дълбините.

Англическият може и да беше езикът на инженерите, но за моментите на решително действие делфините предпочитаха тринарния. Гласът на Каркаетт издаваше увереност във взривен израз на делфинско хайку.

** В пълен мрак,
в който въртенето на циклоида никога не
идва...*

** вижте — решителност! **

Режещото устройство изстреля огън към кораба, който беше техен дом и убежище... който ги бе пренесъл през невъобразими ужаси. Корпусът на „Стрийкър“ — съветът Терагенс го беше купил от търговец на кораби трета ръка и го бе преоборудвал за изследователска работа — беше гордостта на бедния земянитски клан, първият съд, пратен с делфински капитан и предимно делфински екипаж да провери истинността на милионгодишната Велика библиотека на цивилизацията на Петте галактики.

Сега капитана го нямаше, нямаше я и една четвърт от екипажа. Мисията им се бе превърнала в катастрофа и за земянитския клан, и за Петте галактики. Що се отнася до корпуса на „Стрийкър“ — някога толкова блестящ, въпреки старостта си — сега той лежеше, покрит с мантия от толкова черна материя, че в сравнение с него водите на бездната изглеждаха светли. Вещество, което поглъщаше фотоните и притискаше кораба надолу.

„О, през какво ли не премина заради нас!“

Това беше последното изпитание за техния беден кораб.

Някога го бяха галили странните полета на галактическият приливен басейн, наречен Плиткия куп, където „удариха бинго“, като попаднаха на огромна изоставена флота, съдържаща загадки, недокосвани от хиляди еони. С други думи, където всичко тръгна на лошо.

Яростни лъчи го бяха лютели в точката на прехвърляне Моргран, където смъртоносна засада почти бе успяла да хване в капан „Стрийкър“ и неговия нищо неподозиращ екипаж.

Докато ремонтираха кораба на отровния Китръп, едва избягаха от множеството дърлеци се помежду си бойни кораби, като скриха „Стрийкър“ в един тенанински крайцер, макар че това означаваше да изоставят много приятели.

Оакка, зеленият свят, изглеждаше идеална цел — секторна централа на Института по навигация. Кой по-добре можеше да се нагърби със съхранението на тяхната информация? Както обясни навремето Джилиън Баскин, техен дълг като галактически граждани беше да представят проблема на великите институти — тези могъщи организации, чиито безпристрастни господари можеха да поемат ужасното бреме от уморения екипаж на „Стрийкър“. Струваше им се съвсем логично — и едва не им коства живота. Предателството на агентите на тази „неутрална“ институция показва колко силен смут е обхванал цивилизацията. Предчувствието на Джилиън спаси земяните — както и смелата атака на Емерсън Данайт, нападнал базата на заговорниците.

Състоянието на „Стрийкър“ се влоши още повече.

За известно време все пак намериха убежище в Многоизмерната система, онзи огромен лабиринт, в който ги подслониха древни същества. Но това само доведе до ново предателство, още изгубени другари и бягство, още повече отдалечило ги от дома.

Накрая, когато им се струваше, че няма накъде повече да бягат, Джилиън откри нещо в библиотечния клон, който бяха заловили на Китръп. Синдром, наречен „Пътят на преждевремеца“. Проследила тази податка, тя начерта опасен курс, който можеше да ги отведе в безопасност, макар че означаваше да преминат през пламъците на гигантска звезда, по-голяма от орбитата на Земята. Нейните сажди покриха „Стрийкър“ с пластове, чиято тежест корабът едва носеше.

Но все пак стигна до Джиджо.

„От орбита този свят изглеждаше прекрасен. Жалко, че успяхме да го видим само веднъж преди да се спуснем в корабното гробище.“

Под сонарното ръководство на делфините техници импровизираната резачка атакува корпуса на „Стрийкър“. Водата кипна и се превърна в пара с такава мощ, че пещерата в металната планина се изпълни с кънтящи екоти. Беше опасно да освобождават толкова много енергия в затворено пространство. Отделените газове можеха да взаимодействат в експлозивна смес. Или да издадат убежището им. Някои предполагаха, че рискът е прекалено голям... че ще е по-добре да изоставят „Стрийкър“ и да се опитат да активират някой от древните кораби наоколо.

В момента тази възможност се проучваше. Но Джилиън и Тш'т решиха да опитат друго и помолиха групата на Суеси да извърши още едно възкресение.

Решението зарадва Ханес. Беше вложил в „Стрийкър“ твърде много, за да се откаже сега. „В корпуса му може би има повече от мен, отколкото е останало в тялото на този киборг.“

Извърнал сензорите си от мощния блясък на резачката, той се загледа в планината изхвърлени кораби, заобикалящи пещерата им. Те му говореха, макар и само във въображението му.

„Ние също имаме своите истории — казваха развалините. — Всеки от нас гордо е бил изстрелван, летял е с надежда, умело и многократно е бил ремонтиран, бил е почитан от онези, които сме пазили от пустотата на космоса много преди вашата раса да започне да мечтае за звездите.“

Суеси се усмихна. Някога всичко това можеше да го впечатли — идеята за кораби на милиони години. Но сега знаеше истината за тези древни корпуси.

„Стари ли? — помисли си той. — Виждал съм стари кораби. Кораби, в сравнение с които повечето звезди изглеждат млади.“

Резачката изпускаше невероятно количество мехурчета. Виеше и изстрелваше йонизирани мълнии към черния пласт само от няколко сантиметра разстояние. Но когато най-после я изключиха, резултатът от цялата тази унищожителна сила ги разочарова.

— Само т-това ли сме свалили? — недоверчиво попита Каркаетт, загледан в малкия участък разяден въглерод. — С т-тази скорост ще ни трябват години да го почистим целия!

Партньорката на инженера Чучки, толкова едра, че почти пръскаше екзокостюма си, с благоговение отбеляза на тринарен:

** Загадки се роят*

** отчаяно в сенките на Ифни —*

** къде отиде енергията! **

На Суеси му се прииска все още да има глава, която да поклати, или рамене, които да свие. Вместо това той изпусна в черните води цвъртяща въздишка — като делфин, излязъл на брега.

** Не в името на Ифни,*

** а на нейния изобретателен работодател —*

** как ми се иска да знаех! **

ДЖИЛИЪН

За човешко същество не е лесно да се престори на извънземен.
„Особено ако извънземният е тенанин.“

Покривало от измамни багри заобикаляше Джилиън и обличаше лъжата в псевдоплът, осигурявайки ѝ лъскава кожа и ниско двуного тяло. Гребенът на главата ѝ се разлюляваше винаги, когато кимаше. Всеки, застанал на повече от два метра разстояние, щеше да види мощен воин с бронирана кожа и медальони от стотици звездни кампании — а не стройна русокоса жена с уморени очи, лекарка, принудена от обстоятелствата да командва малък боен кораб.

За момента маскировката беше доста добра. Трябваше да е такава. Джилиън я усъвършенстваше повече от година.

— Гр-фмф плтит — измърмори тя.

Когато започваше с тези измами, машината Нис превеждаше на тенанински английските ѝ въпроси. Но сега Джилиън смяташе, че владее този галактянски диалект също толкова добре, колкото и всеки друг жив човек. Навярно дори колкото Том.

„Въпреки това обаче звучи странно. Като малчуган, който се забавлява, като имитира с уста пърдене.“

Понякога най-трудно ѝ бе да не избухва в смях. Не трябваше да го допуска, разбира се. Тенанините не бяха известни с чувството си за хумор.

Тя продължи с ритуалния поздрав.

— Фхишмишингул парффул, мф!

Ледена мъгла изпълваше мрачната стая — изпускаше я бежов куб, излъчващ бледа светлина. Джилиън не можеше да не мисли за него като за вълшебна кутия — контейнер, нагънат в много измерения, съдържащ много повече, отколкото който и да е кораб.

Тя стоеше на балкон без перила, маскирана така, че да прилича на някогашните собственици на кутията. Спиралният символ изглеждаше замъглен, сякаш емблемата лукаво я гледаше с душа, по-стара от нейната.

— Тофторф-ф парффул. Фишфингтумпти парффул.

Гласът отекваше дълбоко. Ако Джилиън наистина беше тенанин, ниските тонове щяха да погаят гребена ѝ и да предизвикат почтително внимание. Клонът на Библиотеката на Земята говореше като мила човешка баба, безкрайно опитна, търпелива и мъдра.

— Готов съм да наблюдавам — прошепна говорителят в ухото ѝ, превеждайки на английски думите на машината. — После ще бъда на разположение за консултация.

Това бе вечната размяна. Джилиън не можеше просто да поиска информация от архива. Трябваше и да даде.

Обикновено това не би било проблем. Всеки библиотечен клон на голям космически кораб следеше с камери контролната зала и външността на корпуса, за да запази ЗП — запис за потомците. В замяна осигуряваше бърз достъп до мъдростта, обхващаща близо два милиарда години и извлечена от големите колкото планета архиви на Библиотечния институт на цивилизацията на Петте галактики.

„Само че сега има пречка“ — помисли си Джилиън.

„Стрийкър“ не беше „голям космически кораб“. Неговите ЗП камери бяха здрави, евтини и трудни за манипулиране — единственият вид, който бедната Земя можеше да си позволи. Този куб представляваше огромно съкровище, спасено на Китръп от могъщ боен крайцер, собственост на богат звезден клан.

Джилън искаше кубът да продължава да си мисли, че е на онзи крайцер и служи на тенанински адмирал. Затова бе тази измама.

— Директните ти наблюдателни камери все още са повредени — обясни тя на същия диалект. — Донесох ти обаче някои по-нови образи, заснети от портативни записващи устройства. Моля те, приеми и вземи тази информация.

Джилън даде знак на Нис, интелигентния помощник-робот, който се намираше в съседното помещение. До куба незабавно се появи поредица от живи сцени. Образи на подводната цепнатина, която местните джиджойци наричаха „Бунището“ — внимателно редактирани, за да не се виждат определени подробности.

„Играем опасна игра“ — помисли си тя, докато премигващите холосимулации показваха огромни камари древни останки, изоставени

градове и космически кораби. Идеята бе да се престорят, че поради тактически причини тенанинският крайцер „Огънят на Крондор“ се крие в това царство на мъртви машини... и да го направят, без да покажат стройния корпус на „Стрийкър“ или каквато и да било следа от делфини, дори без да разкрият името и местоположението на тази планета.

„Ако успеем да се върнем у дома или стигнем до неутрална институтска база, законът ни задължава да предадем този клон. За него ще е най-безопасно да научи колкото е възможно по-малко.“

Във всеки случай, Библиотеката можеше да не се окаже особено добронамерена към обикновени земяни. Беше по-добре да продължава да си мисли, че си има работа с официалните си наематели.

След катастрофата на Оакка Джилиън бе приела това за своя основна лична задача — измама, целяща да получат информация от трофея си. В много отношения библиотечният куб беше по-ценен от останките, които „Стрийкър“ бе взел от Плиткия куп.

Всъщност хитростта беше постигнала по-добри резултати, отколкото очакваше. Част от спечелените до този момент данни можеха да се окажат от жизнено значение за съвета Терагенс.

„Ако допуснем, че някога успеем да се върнем у дома.“

След Китръп, когато „Стрийкър“ загуби най-способните и интелигентни членове на екипажа си, това в най-добрия случай изглеждаше малко вероятно.

През двайсет и втория век човечите още преди контакта почти бяха достигнали галактянските стандарти в една конкретна техническа област.

Холографията.

Вълшебниците на специалните ефекти от Холивуд, Луанда и Аристарх бяха сред първите, уверено впуснали се в извънземните изкуства, без да се плашат от нещо толкова тривиално като милиардгодишна преднина. Само няколко десетилетия по-късно земяните можеха да кажат, че са усъвършенствали тази тясна област до равнището на най-великите пътуващи сред звездите кланове...

Виртуозността да лъжат с образи.

„В продължение на хиляди години, когато не сме драпали за храната си, ние сме си разказвали легенди. Мамели сме. Пораждали сме илюзии. Правели сме филми.

Без наука нашите предци се върнали обратно към магията.

Към убедителното разказване на неистини.“

Затова на Джилиън ѝ се струваше странно, че нейната тенанинска маскировка постига такъв добър резултат. Макар и ужасно голяма, очевидно „интелигентността“ на този клон коренно се различаваше от нейната, въпреки ограниченията ѝ.

„Или просто не го интересува.“

Джилиън от собствен опит знаеше, че библиотечният куб приема почти всякаква информация, стига да се състои от правдоподобни сцени, каквито никога преди не е виждал. Така че пред него проблясваше бездната на Джиджо — този път панорама, която се получаваше по фиброкабел от западното море, излъчвана от изследователската група на Каа близо до обитаемия район, наречен Склона. Пред погледа на прожекторните лъчи зееха древни сгради, потънали и безоки. Ако не друго, тази пустош поне беше по-огромна от убежището на „Стрийкър“. Грамада от създадени от разумни същества предмети, трупани в продължение на милион години.

Накрая образите свършиха.

Последва кратка пауза. След това бежовата кутия отбеляза:

— Събитийният поток не е свързан с предишния. Събитията не се случват в причинно-времевия порядък, свързан с инерциалните движения на този съд. Това резултат от споменатата повреда ли е?

Джилиън слушаше това оплакване — всъщност абсолютно същите думи — още откакто започна с тази измама малко след като Том донесе трофея на борда на „Стрийкър“... само дни преди да отлети и да изчезне от живота ѝ.

Тя отговори със същия блъф, както винаги.

— Точно така. До края на ремонта причините за всички несъответствия могат да бъдат излагани в дневника на „Огънят на Крондор“. А сега, моля те, пригответи се за консултацията.

Този път нямаше забавяне.

— Продължи с питането си.

С помощта на преподавател, който държеше в лявата си ръка, Джилиън сигнализира на Нис. Тимбримското шпионско устройство

незабавно започна да праща въпроси, порой от премигваща светлина, който нито едно органично същество не можеше да проследи. Скоро информационният поток стана двупосочен — блясък, който накара Джилиън да извърне очи. Може би сред тези данни щяха да открият нещо полезно за екипажа на „Стрийкър“, нещо, което щеше да увеличи шанса им да оцелеят.

Но океанът на Джиджо им осигуряваше сигурно убежище, както и планината от изхвърлени кораби около тях. Във всеки случай, рискът очевидно си струваше.

Само по-голямата част от даваната от куба информация да не беше толкова объркваща! Много от данните очевидно бяха предназначени за пътуваща сред звездите раса с далеч по-голям опит и образование от тези на екипажа на „Стрийкър“.

„Още по-лошото е, че интересните неща, които можем да покажем на Библиотеката, вече са на свършване. Ако не й осигурим нищо ново, тя може окончателно да откаже да ни сътрудничи.“

Това бе една от причините, поради които предишния ден беше решила да пусне четирите местни хлапета в мъгливото помещение при архива. Тъй като Алвин и неговите приятели все още не знаеха, че са на борда на земянитски кораб, нямаше да са в състояние да издадат нещо сериозно, а въздействието върху библиотечния клон можеше да си струва риска.

Естествено кубът изглеждаше смаян от уникалната гледка на урс и хуун, приятелски застанали един до друг. А само по себе си съществуването на жив г'кек бе достатъчно, за да задоволи пасивното любопитство на архива. Малко по-късно той с готовност даде исканата информация за различните типове изхвърлени кораби, заобикалящи „Стрийкър“, включително параметрите, използвани от древните буюрски пултове за управление.

„Това беше полезно. Но се нуждаем от повече. Много повече. Сигурно скоро ще се принудя да се отплащам с истински тайни.“

Джалиън разполагаше с някои ценни данни, които можеше да използва... ако посмееше. В кабинета й, само няколко врати по-нататък по коридора, лежеше мумифициран труп на повече от милиард години.

Херби.

За да им отнемат тази мумия — и да получат координатите на мястото, от което идваше — повечето фанатични псевдорелигиозни

съюзи в Петте галактики преследваха „Стрийкър“ още отпреди Китръп.

„Обзалагам се, че ако ти покажа стария Херби, ще получиш удар и ще изплюеш и последния факт, който съхраняваш — загледана в ледения бежов куб, си помисли тя. — Странното е, че... ми се иска никога да не бях виждала тази проклета мумия — нищо в цялата вселена не би могло да ме направи по щастлива.“

Като момиче, Джилиън бе мечтала да пътува сред звездите и някой ден да извърши смели, забележителни неща. Двамата с Том бяха планирали кариерата — и брака — си с една-единствена цел. Да стигнат до самия ръб между Земята и загадките на опасния космос.

Когато си спомни за тази наивна амбиция и за странното ѝ осъществяване, Джилиън едва не се изсмя, но стисна устни и успя да сдържи горчивата си ирония.

За момента трябваше да поддържа благоприличието на тенанински адмирал.

Тенанините не обичаха иронията. И никога не се смееха.

ПРЕЖДЕВРЕМЦИТЕ

ЕУАСКС

Спокойно можете да свиквате с това, пръстени мои.

Пронизителните усещания, които изпитвате, са Моите властни влакънца, пълзящи надолу по нашата обща вътрешна сърцевина, задминаващи бавните, остарели въсържни пътеки, свързващи и проникващи във вашите многобройни пръстеновидни тела и носещи им нов ред.

Ето, започва урокът, с който ще ви науча да сте покорни слуги на нещо по-голямо от самите вас. Вече не сте купчина от слабо свързани съставни части, постоянно препиращи се и парализирани от нерешителност. Край на безкрайното гласуване за позициите, които трябва да бъдат поддържани от крехкото и колебливо „аз“.

Такива били купчините на нашите примитивни предци, мислещи самостоятелно, макар и донякъде обединено, в богатите на аромати блата на света Джофекка. Презирани от други звездни кланове, ние сме изглеждали необещаващ материал за ъплифтиране. Но великите, напомнящи на голи охлюви пои открили в нашите замислени деди потенциал и започнали да възвисяват тези невероятни купчини.

Уви, милион години по-късно поите се разочаровали от инертния ни трекски характер.

— Създайте нови пръстени за нашите клиенти — помолили те умните оейли, — за да ги подтикват, насочват и тласкат напред.

Оейлите го направили, толкова майсторски владеели генетичните изкуства.

КАКЪВ БИЛ ТЕХНИЯТ ВЪЛШЕБЕН ДАР?

Нови, амбициозни пръстени.

Господарски пръстени.

КАТО МЕН.

АЛВИН

Това е проверка. Опитвам нов страхотен начин на писане.

Ако изобщо може да се нарече „писане“ — изговарям думите на глас и гледам как изреченията се появяват във въздуха над малката кутия, която ми дадоха.

О, суперско е, да! Снощи Хък използва новия си автописар, за да изпълни стаята с думи и глифи на галтри, галосем и всеки мъгляв диалект, който знаеше, искайки преводи до момента, в който сякаш отвсякъде беше обградена от блестящи символи.

Нашите домакини ни дадоха машините, за да ни помогнат да опишем историята на живота си, особено съвместното съществуване на Шестте раси на Склона. В замяна вихрецият се глас ни обеща награда. По-късно ще можем да задаваме въпроси на голямата ледена кутия.

Хък направо полудя от това предложение. Свободен достъп до клон на Великата библиотека на Петте галактики! Леле, все едно да кажеш на Кортес, че може да получи карта на Изчезналите златни градове. Или пък когато легендарният хуунски герой Юк-уоурфмин открил паролата за управлението на автоматичните фабрики на Къртърн. Дори моят литературен съименник не би могъл да буди повече страхопочитание, даже когато открил великите ужасни тайни на Ванамонд и Лудия мозък.

За разлика от Хък обаче, аз приемам тази перспектива с мрачна тревога. Като детектив от някой старовремски земен роман, трябва да попитам: „къде е уловката?“

Дали щом им кажем всичко, което знаем, няма да нарушат обещанието си?

Може би ще подправят отговорите. (Как бихме могли да разберем?)

А навярно ще ни оставят да питаме куба каквото си искаме, защото си мислят, че тази информация няма да ни е от полза, тъй като никога повече няма да се приберем вкъщи.

От друга страна, да речем, че са искрени. Да речем, че наистина получим възможност да зададем въпросите си на библиотечния клон,

това хранилище на мъдрост, събирана от милиардгодишна цивилизация.

И какво бихме могли да го попитаме?

Току-що прекарах цяла мидура в експериментиране. Диктувах текст. Връщах се и пренаписвах всичко отначало. Автописарят естествено е много по-гъвкав от драскането с молив и топката от гума гуару за триене! С движение с ръка мога да местя части от текста като твърди предмети. Даже няма нужда да говоря на глас, а просто да си мисля думите като онова леко гъделичкане, когато си мърмориш под нос така, че никой да не те чуе. Зная, че това не е истинско четене на мисли — машината трябва да долавя промените в мускулите на гърлото ми или нещо подобно. Чел съм за такива неща в „Епохата на Черния Джак“ и „Скитникът от Лунния град“. Но въпреки това е смущаващо.

Също като онзи път, когато поисках да видя малкия машинен речник на английските синоними! Винаги съм смятал, че имам богат запас от думи, тъй като бях научил наизуст синонимния речник на Роже^[1]! Но се оказва, че в този том са пропуснати повечето от заемките от хинди и арабски. Тази малка кутия съдържа достатъчно думи, за да накара нас с Хък да се почувстваме неграмотни... е, поне мен.

Приятелите ми са в съседни стаи и рецитират собствените си спомени. Предполагам, че Хък набързо ще издрънка нещо сензационно и небрежно блестящо, за да задоволи домакините ни. Ур-ронн ще е педантична и суха, докато Ключовръх ще започне да разказва страшни истории за морски чудовища. Аз имам преимущество, тъй като дневникът ми вече съдържа по-голямата част от нашата история — как ние, четиримата търсачи на приключения, се озовахме на това място със странно извити коридори дълбоко под вълните.

Така че имам време да се чудя защо фувнтусите се интересуват от нас.

Възможно е да е само от любопитство. От друга страна, ами ако нещо, което кажем тук, накрая се обърне във вреда на народа ни на Склона? Не мога да си представя как може да стане това. Искам да

кажа, че не знаем никакви военни тайни — освен за урския таен склад, който Уриел Ковачката ни прати да вземем. Но вихрещият се глас вече знае за него.

В миговете, когато съм в по-бодро настроение, си представям как фувнтусите ни връщат съкровището и ни откарват до Ууфон с металния си кит, как сякаш се връщаме от света на мъртвите като легендарния екипаж на „Хукуф-тау“... за огромна изненада на Уриел, Урдоннол и нашите родители, които вече сигурно са ни прежалили.

Оптимистичните фантазии се редуват с други сцени, от които не мога да се избавя. Например онова, което се случи точно след като подводницата прекъсна смъртоносното пропадане на „Ууфонска мечта“. Мъгляво си спомням паякообразните същества с изпъкнали очи, които обикаляха из останките на „Мечтата“ и разговаряха на странен език, после отскочиха назад в смъртен ужас при вида на Зиз, безвредната малка трекска купчина, дадена ни от Тюг Алхимика.

Порои от огън пръснаха бедния Зиз на парченца.

Не мога да не се чудя защо някой би направил толкова гадно нещо.

Вече мога да се заемам за работа.

Как да започна разказа си?

„Наричайте ме Алвин...“

Не. Прекалено изтъркано. Какво ще кажете за това?

„Една сутрин Алвин Хф-уейноо се събуди, за да открие, че се е превърнал във великан...“

Не. Така насочвам нещата прекалено близо към вкъщи.

Може би трябва да използвам за образец „20000 левги под водата“. Ето ни нас, бегълци, държани в гостоприемнен плен в подводен свят. Въпреки че е женска, Хък би държала тя да е героичният Нед Ланд. Ур-ронн ще е професор Аронакс, разбира се, което означава, че или Клещовръх, или аз трябва да сме смешният прислужник Консей.

А кога най-после ще срещнем Немо?

Хмм. Един от недостатъците на този вид писане е, че поправките са прекалено лесни. Това насърчава отплесването в приказки, докато добрите стари молив и хартия означават, че наистина трябва предварително да решиш какво ще на...

Чакайте малко. Какво беше това?

Ето го пак. Далечно кънтене... само че този път по-силно. По-близо.

Струва ми се, че не ми харесва. Изобщо.

Ифни! Този път подът се разтърсва.

Тътенът ми напомня за вулкана Гуен, който се оригва, пъшка и кара всички в Ууфон да се чудят дали това не е дългоочакваното Голямо...

„Джики гръклянна гнилоч! Този път няма лъжа. Това са експлозии, които бързо се приближават!“

Сега се разнася и друг звук — като зукир, разпищял се, 'щото е седнал върху бодлив гуцер.

Такъв звук ли издават сирените? Винаги съм се чудил...

„Гиштуфуйеюо!“ Осветлението помръква. Подът се разтърсва...

Какво става, за Ифни!

[1] Питър Марк Роже (1779–1869) — английски лекар и автор на синонимен речник. — Б.пр. ↑

ДУЕР

Гледката от най-високата дюна не беше обещаваща.

Даникският разузнавателен кораб се намираше поне на пет-шест левги в морето, малка точица, едва видима отвъд характерната линия, където водата от светло синкавозелена ставаше почти черна. Летящата машина се носеше назад-напред, сякаш търсеше нещо, което е забравила. От време на време, когато вятърът променеше посоката си, долавяха слабия грохот на двигателите ѝ, но на всеки четирийсетина дури Дуер виждаше от търбуха на гладкия кораб да пада нещо, което проблясваше на утринното слънце преди да потъне в морето. После изтичаха още десет дури и океанската повърхност се издуваше, покрита с кипяща пяна, сякаш дълбоко под водата огромно чудовище се гърчеше в смъртна агония.

— Какво прави Кун? — попита Дуер и се обърна към Рети, която бе заслонила очи и гледаше към далечния кораб. — Имаш ли някаква представа?

Момичето сви рамене, „аз“, малкият урски мъжкар, проточваше шия, насочил трите си очи на юг. Роботът нетърпеливо се люлееше и подскачаше нагоре-надолу, сякаш се опитваше да сигнализира на кораба с тялото си.

— Не зная, Дуер — отвърна Рети. — Мисля, че е нещо, свързано с птицата.

— Птицата — безизразно повтори той.

— Нали знаеш. Моята метална птица. Онази, дето я спасихме от мулк-паяка.

— Онази птица ли? Щеше да я показваш на мъдреците. Как стана така, че попадна при чуждоземците?

— Даниките искаха да разберат откъде е дошла. Затова Кун ме помоли да го доведе тук и да вземем Джаз, понеже той е видял мястото, дето птицата е кацнала на брега. Изобщо не съм си мислила, че това означава да остана в селото... — Тя прехапа устни. — Джаз трябва да е довел Кун тук. Кун спомена, че искал да „изкара дивеча от скривалището му“. Сигурно се мъчи да хване още птици.

— Или онзи, който е направил твоята птица и я е пратил на брега.

— Или пък него. — Тя кимна. Очевидно се чувстваше неудобно. Дуер реши да не настоява за подробностите около сделката ѝ със звездните човечи.

Докато пътуваха на юг, тинестите потоци станаха повече и това принуждаваше ловеца да „пренася“ робота още няколко пъти преди на здрачаване най-после да спрат за почивка. Последва кратък сблъсък, когато бойната машина със заплахи се опита да го накара да продължат. Но нейните божествени оръжия бяха повредени по време на засадата в преждевременския лагер и Дуер, без да трепне, застана пред щракащите щипки на робота. Помагаше му някаква странна разсеяност, сякаш под въздействието на пулсиращите полета на машината умът му някак си беше пораснал. Илюзия или не, това усещане му позволи да блъфира.

С неохота, която изглеждаше почти човешка, роботът отстъпи. Край малкия огън Дуер подели с Рети магарешката пастърма, която извади от торбичката си. След кратко колебание момичето даде и собствения си дял от вечерята, две малки питки, запечатани в гладка обвивка. Тя показва на младия мъж как да разопакова своята и се разсмя на изражението му, когато в устата му избухна вкусът на силни, странни подправки. Той също се засмя и едва не се задави с даникския сладкиш. Сладостта му си спечели място в неговия „Списък на нещата, които се радвам, че направих преди да умра“.

По-късно, сгъшен край въглените до Рети, Дуер сънува поредица от фантастични видения, далеч по-силни от обикновено — навярно резултат от „носенето“ на робота. Вместо смазваща тежест, той си представяше лекота, сякаш тялото му свободно се носеше във въздуха. Под затворените му клепачи се нижеха неразбираеми гледки... предмети, блестящи на тъмен фон, газообразни форми, сияещи със своя собствена светлина. Веднъж го изпълни странно чувство за нещо познато, безвременно впечатление за нежна близост.

„Яйцето“ — си бе помислило спящото му съзнание. Само че свещеният камък изглеждаше особено — не огромна скала, разположена в планински процеп, а нещо като огромно тъмно слънце, чиято чернота затъмняваше блясъка на обикновените звезди.

Подновиха пътуването си на разсъмване и преди изгрев-слънце пресякоха само още два потока. После роботът ги отнесе нагоре и на изток по брега, докато стигнаха до тези дюни — за да могат да погледнат към странните сини води на Цепнатината.

Поне Дуер си мислеше, че това е Цепнатината, която разделяше континента. „Ех, да беше тук телескопът ми“ — каза си той. С него можеше да получи някаква представа какво се опитва да постигне пилотът на разузнавателния кораб.

„Да изкара дивеча от скривалището му“ — бе казала Рети.

Ако това беше целта на Кун, даникският звезден воин можеше да научи някой и друг номер за лова. Дуер си спомняше един от уроците, които преди години му бе преподавал старият Фалън.

„Независимо колко е мощно оръжието ти и какъв дивеч преследваш, никога не е добра идея да си едновременно и викач, и стрелец. Ако си сам, откажи се да изкарваш животното от бърлогата му. Самотният ловец се научава на търпение и тихо следи поведението на дивеча.“

Този подход имаше един недостатък. Изискваше способност за съпреживяване. И колкото по-добре се научиш да чувстваш като жертвата си, толкова по-голяма е вероятността някой ден изобщо да престанеш да я наричаш така.

— Е, установихме поне едно — отбеляза Рети, загледана в робота, който правеше знаци с ръце от най-високото място на дюната като малко момче, махащо на родителите си, които са прекалено далеч, за да го чуят. — Сигурно съвсем си строшил комуникационното му устройство. Не работи даже от съвсем малко разстояние.

Дуер бе истински впечатлен. По време на престоя си при чуждоземците Рети беше научила много неща.

— Смяташ ли, че пилотът може да ни види с голи очи, когато поеме обратно към селото, за да те вземе? — попита той.

— Възможно е... ако допуснем, че изобщо иска да го направи. Може съвсем да забрави за мен, щом открие каквото му трябва, и просто да отлети на запад към ротенската станция, за да докладва.

Дуер знаеше, че Рети вече е позагубила благоразположението си към небесните човеци. Гласът ѝ звучеше горчиво, защото на борда на онази далечна летяща точица се взеше Джаз, нейният мъчител. Тя се

бе готвила да му отмъсти. Но сега Джаз стоеше до пилота и му се мазнеше, докато Рети стърчеше тук долу.

Тревогата ѝ беше очевидна. Ами ако най-големият ѝ враг спечелеше наградата, за която се бе борила? Нейния билет за звездите?

— Е, тогава най-добре да се погрижим да не ни подмине, когато прелети над нас.

Самият Дуер не гореше от желание да се срещне със звездния пилот, който толкова безмилостно беше обстрелял от небето бедните урски заселници. Не хранеше илюзии, че Кун ще се отнесе към него любезно. Но разузнавателният кораб предлагаше живот и надежда за Рети. А навярно като отвлечеше вниманието на даника, някак си можеше да предотврати бързото му завръщане на Сивите хълмове. Данъл Одзава бе убит по време на кратката битка с робота, но Дуер все още можеше да спечели време за Лена Стронг и урската водачка, за да се споразумеят със старата банда на Рети... и да се скрият някъде, където звездните богове никога нямаше да ги намерят. Забавянето на Кун можеше да е последната ценна услуга на Дуер.

— Хайде да запалим огън — предложи момичето и посочи към брега, покрит с изхвърлени от минали бури дървета.

— Тъкмо се канех да кажа същото — отвърна Дуер.

Тя се подсмихна.

— Да де, точно така! Естествено.

САРА

Отначало древният тунел изглеждаше ужасен и мрачен. Сара постоянно си представяше как някоя прашна буюрска кола оживява — като разгневен дух, понесъл се към малката конска каруца, решен да накаже глупците, навлезли в призрачното му царство. Известно време страхът напълно я сковаваше, тя дишаше накъсано и остро и сърцето ѝ бързо туптеше.

Но страхът има един голям враг, по-силен от увереността или смелостта.

Умората.

Уморена от седенето на пейката, накрая Сара се пребори с мрачната потиснатост. Тя скочи от каруцата и потича до нея — първия път само за да раздвижи крака, но после и за по-дълги периоди.

След известно време упражнението дори ѝ се струваше приятно.

„А може би просто се приспособявам. В настъпващия свят може да няма място за интелектуалци.“

Емерсън се присъедини към нея и се ухили, докато тичаше с дълги крачки. Скоро тунелът започна да губи властта си и над някои от другите. Напрежението на двете ездачки от тайнственото племе на илиите — Кефа и Нули — видимо спадаше с всяка следваща левга към дома.

Но къде беше той?

Сара си представи карта на Склона и описа широка дъга приблизително на юг от Гент. Това не обясняваше къде през цялото това време може да се е крил конен клан.

„Ами някоя празна, гигантска магмена пещера под вулкан?“

Каква прекрасна мисъл. Някакво вълшебно убежище със скрити степи, далеч от зъбещото се небе. Подземен свят като в приключенски роман отпреди контакта, разказващ за огромни вечни пещери, тайнствени светлинни източници и абсурдни чудовища.

Разбира се, природните закони не позволяваха съществуването на такова място.

„Но може би буюрите — или някои по-предишни наематели на Джиджо — са използвали същите сили, които са издълбали този тунел,

за да направят скривалище? Място, където да пазят съкровища, докато горният свят се пречисти от нещата, направени от разумни същества?“

Тази мисъл накара Сара да се подсмихне. Но тя не я отхвърли.

По някое време тя се обърна към Кърт.

— Е, сега вече участвам в това. Кажи ми какво е толкова спешно, че ние с Емерсън трябваше да те последваме през целия този път.

Но сапърът само поклати глава и отказа да говори пред Дединджър.

„Какво може да направи еретикът? — помисли си Сара. — Да скъса въжетата си и да избяга, за да разкаже на света ли?“

Пустинният пророк изглеждаше здраво завързан. И все пак беше смущаващо да вижда на лицето му изражение на ведра увереност, сякаш сегашните обстоятелства само оправдаваха каузата му.

„Времена като тези са благоприятни за еретиците... като оси издайници, налетели на клюка. Не трябва да се изненадваме, че фанатиците стават все повече.“

Свещените свитъци предписваха на незаконните колонисти на Джиджо два начина, които да им помогнат донякъде да изкупят наследения си грях — като пазят планетата и като следват Пътя на изкуплението. Още от дните на Дрейк и Ур-Чоун мъдреците бяха учили, че и двете цели са съвместими с търговията и удобствата на ежедневието. Но някои пуристи не бяха съгласни и настояваха, че Шестте раси трябва да направят своя избор.

„Ние не би трябвало да сме тук — твърдеше фракцията на Ларк. — Ние преждевремците би трябвало да контролираме раждаемостта, за да спазваме галактическия закон и да оставим този угарен свят на мира. Едва тогава грехът ни ще бъде опростен.“

Други смятаха, че трябва да се отдаде предимство на изкуплението.

„Всеки клан трябва да последва примера на глейвърите — проповядваше култът на Дединджър и Урунтай. — Спасение и възраждане постигат онези, които се освободят от пречките на ума и преоткрият дълбоката си природа. Първата преграда, която трябва да се премахне — котвата, която задържа нашите души — е познанието.“

И двете групи наричаха днешните върховни мъдреци истински еретици, които развъртават масите с нерешителна умереност. Когато бяха дошли смъртоносните звездни кораби, новопокръстените се насочиха към по-чиста вяра и проповядваха прости послания и силно лекарство за ужасните времена.

Сара знаеше, че собствената ѝ ерес няма да привлече ученици. Струваше ѝ се неподходяща за Джиджо — планета на престъпници, обречени на една или друга забрава. И все пак...

„Всичко зависи от гледната точка.“

Така учеше един трекски мъдрец.

„ние/аз често се заблуждаваме от очевидното.“

ЛАРК

От високата, полюляваща се бамбукова гора се появи препускащ урски куриер.

„Възможно ли е това да е моят отговор?“

Ларк беше пратил един от опълченците само преди няколко мидури със съобщение за Лестър Камбъл в скривалището на върховните мъдреци. Но не. Урсът бе изминал дългия път от Поляната на Събора. В бързането си той дори не изчака Ларк да среже вената на завързаната симла и гостоприемно да му предложи чаша димяща кръв. Вместо това човеците удивено зяпнаха, когато вестителят потопи муцуна в кофа с неразредена вода и изобщо не трепна от горчивия вкус.

Помежду жадните глътки той им събщи ужасната новина.

Както се говореше, вторият звезден кораб бил огромен като планина и препречвал реката, така че около пленения ротенски крайцер скоро се образувало блато, което заобикаляло другарите на Линг с още една преграда. Оцелели свидетели съобщавали, че на ярко осветения вход на бойния кораб видели познати очертания. Набръчкани конуси. Силно лъщящи купчини пръстени.

Само неколцина от очевидците, познаващи древните легенди, разбирали, че това не е добър знак, и имали малко време да разпространят предупреждение преди ужасни лъчи да разкъсат нощта и да покосят всичко на разстояние от десет хвърлея на стрела.

Призори смелчаци, дръзнали да погледнат от близките върхове, видели ивица опустошена земя, покрита с мазни петна и кървави останки. „Отбранителна линия“ — предположили смаяните очевидци, макар че такова благоразумие изглеждало неприсъщо за всесилни звездни богове.

— Какви са жертвите? — попита Джени Шен, сержант от опълченското подразделение на Ларк, ниска мускуеста жена, приятелка на брат му Дуер. Всички бяха видели премигващите светлини в далечината и бяха чули звуци, напомнящи гръмотевици, но не си бяха представяли, че се е случило нещо толкова ужасно.

Урсът разказа за стотици мъртви... и че сред тях бил един от върховните мъдреци на Общностите. Аскс стоял до група любопитни зрители и смутени почитатели на чуждоземците, които чакали да поговорят с гостите. След като прахът и пламъците утихнали, трекът не се виждал никъде.

Г'кекският лекар, който се грижеше за Утен, изрази скръбта, изпълваща всички, като сви и четирите си очни стълбчета и удари по земята с тласкателния си крак. Това олицетворяваше ужаса. Аскс беше популярен мъдрец, готов да обмисля проблеми, поставени от всеки от Шестте раси — от брачни съвети до разделяне на имуществото на разроен кхюински кошер. Аскс можеше да „мисли“ в продължение на дни, седмици или дори цяла година преди да даде отговор — или няколко отговора, оставящи възможност за избор.

Преди куриерът да си замине статусът на Ларк като младши мъдрец му позволи да хвърли поглед на рисунките в пощенската му чанта. Той показва на Линг скица на огромен овален космически кораб, в сравнение с който онзи, докарал я на този свят, изглеждаше съвсем малък. Лицето ѝ се помрачи. Очертанията на кораба бяха непознати и страшни.

Вестителят на Ларк — двуног човек — бе изчезнал сред високия бамбук по разсъмване. Носеше молба до Лестър Камбъл да прати личния библиотечен клон на Линг, така че тя да може да разчете запаметяващите плочки, които младият учен и Утен бяха открили в разрушената станция.

Направено предишната вечер, нейното предложение се ограничаваше до търсене на информация за епидемии, особено за онази, която сега покосяваше кхюинската общност.

— Ако наистина е замислял геноцид, Ро-кенн е престъпник според собствените ни закони.

— Макар че е ротенски господар? — скептично попита Ларк.

— Да. Няма да е проява на нелоялност от моя страна да го изоблича или да докажа обратното. Но въпреки това — прибави тя, — не очаквай да ви помагам да воювате срещу колегите и патроните ми. Не че можете да постигнете нещо след като са вдигнали отбраната си. Веднъж вече ни изненадахте с тунели и барут като унищожихте

малка изследователска база. Но ще се уверите, че звездният кораб е неуязвим дори за най-добре въоръжените ви ревнители.

Този разговор се проведе преди да разберат за втория кораб. Преди да научат, че могъщият ротенски крайцер е пленен от истински космически гигант.

Докато чакаха отговора на Камбъл, Ларк прати войниците си да претърсят опожарения гъсталак край брега на езерото и да съберат златистите съхранителни пашкули. Галактянската техника беше създадена така, че да издържа милиони години, и сред всички събрани от мулк-паяка чудновати боклуци случайно можеха да попаднат на работещо четящо устройство. Във всеки случай си струваше да опитат.

Докато преглеждаха купчината кехлибарени балони, двамата с Линг подновиха играта си на предпазливи въпроси и избягване на отговори. обстоятелствата се бяха променили, Ларк вече не се чувстваше глупаво в нейно присъствие, но въпреки това трябваше да внимава.

Отначало Линг го попита за Великото отпечатване, събитието, преобразило раздирания от вражди съюз на джиджойските преждевремски раси дори в по-голяма степен, отколкото появата на Светото яйце. Ларк ѝ отговори честно, но без да споменава за Библоския архив. Вместо това ѝ разказа за печатането, фотокопирането и особено за производството на хартия с неговите никога неспиращи чукчета и сита за съхнене, наблюдавани от зоркия поглед на баща му, прочутия Нило.

— Сигурна аналогова база данни със случаен достъп, абсолютно невидима от космоса. Не се използва електричество, нито дигитална информация, които да бъдат засечени от орбита — удиви се тя. — Даже когато виждахме книги, ние приемахме, че са преписвани на ръка — съвсем примитивен процес. Представи си само, вълконска технология да се окаже толкова резултатна... при особени обстоятелства, разбира се.

Въпреки това признание Ларк се чудеше на даниките, които като че ли твърде лесно бяха готови да пренебрегнат постиженията на собствените си човешки предци — освен когато някое от тях можеше да се обясни с ротенска намеса.

Беше негов ред да пита и той реши да се отклони в друга посока.

— Ти изглеждаше също толкова изненадана, колкото и всички останали, когато създанието маска се смъкна от лицето на Ро-пол.

Говореше за събитията точно преди Битката на Поляната, когато мъртвият ротен бе останал без красивата си симбиотична маска. Топлите му и изразителни по-рано очи безжизнено бяха изпъкнали от силно издължено лице, почти муцуна на хищник, лице, като определено не бе хуманоидно.

Линг никога не беше виждала някой от господарите си в това състояние. Тя предпазливо отвърна на въпроса на Ларк:

— Аз не съм от Вътрешния кръг.

— Какво е това?

Тя дълбоко си пое дъх.

— Ран и Кун имат достъп до информация за ротените, която не е известна на повечето даники. Ран дори е бил в един от тайните ротенски домове. Повечето от нас никога не получават такава милост. Когато не сме на някаква мисия, ние живеем със семействата си в покритите каньони на анклава Пория заедно със стотина от нашите патрони. И дори там двете раси не се срещат ежедневно.

— И все пак да не знаеш нещо толкова основно за онези, които твърдят, че са...

— О, носят се слухове. Понякога можеш да видиш ротен, чието лице изглежда странно... сякаш част от него е... хм, поставена не както трябва. Може би ние помагаме за тази измама като предпочитаме да не я забелязваме. Във всеки случай, не това е въпросът, нали?

— А какъв е тогава?

— Ти намекваш, че би трябвало да съм ужасена от факта, че носят симбионти, за да са по-хуманоидни. За да изглеждат по-красиви в нашите очи. Но защо ротените да не използват изкуствени средства, щом така могат по-добре да ни водят и да насочват расата ни към величие?

— Ами онова незначително нещо, наречено „честност“? — промълви Ларк.

— Вие казвате ли всичко на вашите шими или зукири? Нима понякога родителите не лъжат децата си за тяхно добро? Човек не се ли стреми да изглежда добре пред любимия? Това нечестност ли е? Помисли, Ларк. Какви са шансовете друга раса да изглежда в човешките очи също толкова величествено красива, колкото и нашите

патрони? О, тяхното обаяние сигурно отчасти датира от първите етапи на ъплифта на Старата Земя, когато са издигнали нашите маймуноподобни предци почти до пълен разум преди да започне Великото изпитание. Това може да ни е дълбоко втъпено на генетично равнище... също както кучетата са били научени да копнеят за човешка милувка. Въпреки това ние все още сме недовършени същества. Все още сме примитивно емоционални. Искам да те питам нещо, Ларк. Ако твоята работа беше да ъплифтираш лекомислени, упорити създания и откриеше, че носенето на козметичен симбионт ще улесни ролята ти на учител, нямаше ли да го използваш?

Тя побърза да продължи преди Ларк да успее да отговори с категорично „не“.

— Нима някои от представителите на твоите Шест не използват с подобна цел рюкове? Онези симбионти, които полагат ципестите си тела върху очите ви, смучат по малко кръв и в замяна ви превеждат емоции? Рюковете не са ли жизненоважен елемент от сложните взаимоотношения във вашите Общности?

— Хр-рм — умблира като неуверен хуун Ларк. — Рюковете не ни помагат да лъжем. Самите те не са лъжа.

Линг кимна.

— Но пък вие никога не сте били изправени пред толкова сложна задача, колкото ротените — да ъплифтирате такива блестящи и опърничави същества като човеците. Раса, чийто потенциал за бъдещо величие в същото време ни прави капризни и опасни, склонни на отклонения в погрешна посока и фатални грешки.

Ларк сподави желанието си да възрази. Тя можеше само да задълбава все повече и да се оправдава, притисната в ъгъла без желание да се измъкне оттам. Поне сега признаваше, че един от ротените може да е извършил зло — че действията на Ро-кенн може да са престъпни.

„А кой знае? Възможно е наистина да е така. Кроежи на престъпен индивид. Навярно расата е толкова прекрасна, колкото твърди тя. Няма ли да е чудесно, ако човечеството наистина имаше такива патрони?“

Линг изглеждаше искрена, когато казваше, че командирът на ротенския кораб ще разнищи нещата докрай.

— Изключително важно е да убедите вашите мъдреци, че трябва да освободят пленниците и да предадат трупа на Ро-пол, както и онези „фотограми“, които вашият портретист е направил. Изнудването няма да помогне срещу ротените — трябва да разберете това. Не е в характера им да отвърщат на заплахи. И все пак в по-далечен план „доказателствата“, които сте събрали, могат да причинят вреда.

Това беше преди смайващата новина — че самият ротенски кораб е пленен и заключен в клетка от светлина.

Ларк замислено разглеждаше едно от златните яйца на мулк-паяка, докато Линг продължаваше да говори за тежката, но славна съдба, която нейните господари подготвят за импулсивното, блестящо човечество.

— Знаеш ли — отбеляза той, — в логиката на цялата тази ситуация има нещо абсурдно.

— Какво искаш да кажеш?

Ларк прехапа устната си като урс, изпълнен с неувереност. После реши — бе време да сваля картите.

— Хайде засега да оставим настрани новия звезден кораб. Ротените може да имат кръвни вражди, за които да не знаеш нищо. А може и да е друга банда генни пирати, дошли да ограбят биосферата на Джиджо. А е възможно да са пристигнали и магистратите от Галактическият институт по миграциите, за да ни съдят, както е предсказано в Свитъците. За момента обаче, хайде да видим какво доведе до Битката на Поляната — в резултат на която ти си моя пленница. Всичко започна, когато Блур фотографира мъртвата Ро-пол без маската ѝ. Ро-кенн пребледня и нареди на роботите си да убият всеки, когото видят. Но самата ти веднъж ме увери, че не е нужно да унищожавате местните свидетели на посещението на вашата група. Че господарите ти можели да се справят с проблема, даже ако устните и писмени свидетелства, описващи идването на човешки и ротенски генни пирати, оцелеят стотици или хиляди години.

— Така е.

— Но ти признаваш, че генното пиратство е забранено от галактическият закон! Зная, мислиш, че ротените са над такива неща. И все пак те не искат да бъдат заловени на местопрестъплението. Да речем, че достоверни свидетелства, а може би дори снимки най-после стигнат до инспекторите на Института по миграциите следващия път,

когато посетят Джиджо. Свидетелски показания за теб, Ран и Кун. Човешки генни пирати. Даже на мен ми е известно, че в Петте галактики господства правилото „Варди своя род“. Ро-кенн случайно да ти е обяснил как ротените ще попречат Земята да бъде наказана?

На лицето на Линг се изписа мрачно изражение.

— Искаш да кажеш, че ни е изиграл. Че ме е накарал да разпространявам сред местните лъжливи уверения, докато през цялото време е замислял да пусне микроби и да унищожи всички свидетели.

Очевидно й беше тежко да го изрече.

Линг се изненада, когато Ларк поклати глава.

— Така си мислех отначало, когато кхюините започнаха да се разболяват. Но сега ми се струва, че става дума за нещо още по-ужасно.

Това привлече вниманието й.

— Какво може да е по-ужасно от масово убийство? Ако обвинението се докаже, Ро-кенн ще бъде върнат въпреки във вериги! И ще бъде наказан така, както никой ротен до този момент.

Ларк сви рамене.

— Възможно е. Но остави това и помисли малко. Отначало Ро-кенн не е разчитал само на болестта. О, навярно е имал цяла колекция от микроби — преносители на зараза, използвани по време на някогашни войни в Петте галактики. Пътуващите сред звездите кхюини несъмнено отдавна са разработили средства срещу вирусите, вилнеещи в лимфните тръби на Утен. Сигурен съм, че те ще убият много повече от нас.

Линг понечи да възрази, но Ларк продължи:

— Въпреки това аз поназнайвам нещичко за действието на епидемиите в естествени екосистеми. Ще е невероятна случайност, ако дори цяла поредица от болести унищожи всички представители на Шестте. Някой случаен имунитет ще спре разпространението и на най-умело създадените бацили. Нещо повече, колкото повече орediaва населението, толкова по-трудно ще е да бъдат заразени оцелелите... Не, Ро-кенн се нуждае от още нещо. От хвърляне на Общностите в тотална война! Война, която може да бъде използвана и подклаждана, толкова ужасна, че всяка от расите да преследва жертвите си и на най-далечните кътчета на Джиджо, готова да помогне за разпространението на нови паразити, за да унищожи враговете си.

Той виждаше, че Линг се мъчи да открие начин да заобиколи логиката му. Но тя лично бе видяла пси-записите на Ро-кенн — мъчителни видения, предназначени да разпалят фатална вражда между Шестте. Присъстващите не се подведоха, защото предварително бяха предупредени, но ако посланията бяха излъчени според планове... усилените чрез непреодолимите вълнови форми на Светото яйце?

— Ще разкажа за това, когато се върна у дома — тихо обеща Линг. — Той ще бъде наказан.

— Радвам се да го чуя — продължи Ларк. — Но още не съм свършил. Разбираш ли, дори ако съчетаеше епидемиите с война, Ро-кенн изобщо не би могъл да е сигурен, че шестте раси ще бъдат напълно унищожени или че ще елиминира вероятността достоверните свидетелства да бъдат предавани от поколение на поколение — навярно съхранени в някоя пещера, — за да стигнат до магистратите от Института. От друга страна, той би могъл да окаже влияние върху това коя раса ще оцелее накрая и коя ще загине първа. Особено добре му е известно как да манипулира съдбата на един конкретен вид. На Homo sapiens така както го виждам, планът на Ро-кенн се състои от няколко части. Първо, трябва да се погрижи за разпалването на омраза към земяните. Второ, трябва да отслаби другите пет раси като разпространи болести, за които после да бъдат обвинени хората. Но крайната му цел е да направи така, че хората на Джиджо да изчезнат. Изобщо не го интересува дали ще оцелеят неколцина други, които могат да разкажат за случилото се.

Линг го зяпна.

— И каква полза ще има от това? Нали казваш, че свидетелствата могат да се предават...

— Да, но когато земяните на Джиджо се превърнат само в омразен спомен, историята ще разказва единствено, че някога долетял кораб, пълен с хора, откраднал гени и се опитал да убие всички. Никой няма да си направи труда да подчертае какви хора са го направили. В бъдещето — навярно само след няколко века, ако някой прати анонимно съобщение — ще пристигнат галактянски съдии и ще научат, че тези ужасни неща са извършили хора от Земята. И цялата тежест на санкциите ще понесе Земята, а ротените ще се измъкнат съвсем сухи.

Линг дълго мълча, замислена над логиката му. Накрая вдигна поглед с широка усмивка.

— За малко успя да ме разтревожиш, но открих в аргументите ти грешка!

Ларк наклони глава.

— Казвай.

— Твоят пъклен сценарий би могъл да е логичен, като изключим два пропуска. Първо: ротените са патрони на цялото човечество. Макар и в момента управлявани от дарвинистките глупаци от съвета Терагенс, Земята и нейните колонии все пак представляват огромното мнозинство от нашия генетичен фонд. Ротените никога няма да позволят зло да сполети родния ни свят. Дори в настоящата галактическа криза те действат задкулисно, за да осигурят на Земята безопасност.

Ето го пак — споменаване за ужасните събития, които се случваха на мегапарсеци разстояние. Ларк копнееше да проследи тази нишка, но Линг продължи да оборва аргументацията му.

— Второ: да речем, че Ро-кенн е искал цялата вина да бъде хвърлена върху човеците. Защо тогава той и Ро-пол излязоха от станцията? Нима като се показаха и позволиха да нарисуват портретите им и да запишат думите им те не изложиха на опасност ротените по същия начин, по който ти твърдиш, че била застрашена Земята?

Линг изглеждаше готова да приеме, че непосредственият ѝ господар може да е престъпник или луд, но с помощта на логиката защитаваше своята раса патрон. Ларк изпитваше смесени чувства и не му се искаше да разрушава такава вяра. Той също изповядваше своите ереси.

— Съжалявам, Линг, но сценарият ми въпреки всичко е валиден. Първото ти твърдение е вярно само ако е истина, че ротените са наши патрони. Зная, това е принципната концепция, с която си израснала, но вярата не означава, че е така. Ти признаваш, че твоят народ, даниките, е малоброен, че живее в изолиран анклав и се среща със съвсем малко ротени. Като оставим настрана митовете за древни посетители и египетските пирамиди, единственото, с което наистина разполагаш, са техните разкази за предполагаемата им връзка с нашата раса. А това може да е обикновена измама. Що се отнася до второто ти твърдение,

само виж как се развиха събитията. Ро-кенн със сигурност е знаел, че са го нарисували, когато излезе онази вечер и използва въздействието си върху тълпата, за да хвърли семената на раздора. След толкова продължителен съвместен живот всяка от шестте раси е повлияна от идеалите за красота на другите, а ротените наистина бяха красиви! Ро-кенн може дори да е знаел, че сме в състояние да гравираме рисунките си върху дълготрайни плочки. По-късно, когато видя първите фотографски изображения на Блур, той даже не мигна. О, престори се, че преговаря с мъдреците, но и двамата с теб можем да кажем, че не се страхуваше от това изнудване. Само печелеше време до завръщането на кораба. И можеше да успее — ако Блур не беше вдигнал покривалото на трупа на Ро-пол и не го бе снимал, гол и без маска. Едва тогава Ро-кенн изпадна в убийствена истерия и заповяда на роботите да извършат масово убийство!

— Зная — поклати глава Линг. — Това беше лудост. Но трябва да го разбереш. Смущаването на покая на мъртвец е много сериозно. Това трябва да го е накарало да загуби самообладание...

— Да загуби самообладание ли! Той много добре знаеше какво прави. Помисли, Линг. Да предположим, че някой ден наблюдателите от Института видят снимки, показващи човеци и загатващи за изключително хуманоидни същества, за които никой никога не е чувал, извършили престъпления на Джиджо. Могат ли такива примитивни изображения наистина да повдигнат обвинение срещу ротените? Навярно биха могли, ако ротените наистина изглеждаха така. Но докато Блур не засне голото лице на Ро-пол, нашите груби рисунки не представляваха заплаха за сигурността на ротените. Защото след век-два онези симбионти вече няма да съществуват и никой няма да знае, че ротените са изглеждали по този начин.

— За какво говориш? Всеки даник вижда ротените такива, каквито изглеждат със симбионтите. Очевидно ще има хора, които ще знаят...

Гласът ѝ секна и тя зяпна Ларк.

— Сигурно не искаш да кажеш...

— Защо не? Сигурен съм, че след продължителната връзка с народа ви те са създали необходимите средства. Когато човеците изиграят ролята си на изпълнители на замислите им, вашите „патрони“ просто ще използват широк спектър от изкуствено създадени вируси,

за да убият всички даники по същия начин, по който възнамеряваха да унищожат човечите на Джиджо. А щом изпитат оръжието си върху нашите народи, те спокойно ще могат да го продадат на враговете на Земята. В крайна сметка, когато цялата ни раса изчезне, кой ще възрази, че сме били невинни? Кой ще си направи труда да търси други виновници за поредица незначителни престъпления, извършени из Петте галактики от групи двуноги, много приличащи на...

— Стига! — извика Линг и рязко се изправи. Златните пашкули се изсипаха от скута ѝ.

Ларк неумолимо продължи:

— Откакто напуснахме Поляната, не си мисля почти за нищо друго. И всичко е логично. Включително причината, поради която ротените не ви позволяват да използвате неврални слушалки.

— Казах ти вече. Забранено е, защото от тях можем да полудеем!

— Нима? Защо тогава ги ползват самите ротени? Защото са по-еволюирали ли? — изсумтя той. — Във всеки случай, чувал съм, че в наше време човечите навсякъде другаде ги използват съвсем спокойно.

— Откъде знаеш за човечите навсякъде другаде...

Ларк бързо я прекъсна.

— Истината е, че ротените не могат да рискуват, като ви оставят да осъществявате директна връзка ум-компютър, защото някой ден можете да проникнете във Великата библиотека и да разберете, че сте били пионки...

Линг отстъпи една крачка.

— Моля те, Ларк... не искам да слушам повече за това. Той изпита желание да спре, да се смили над нея.

Но го потисна. Трябваше най-после да ѝ каже всичко.

— Признавам, че това е ужасна измама — да използват човечите като подставени лица за генно пиратство и други престъпления. Дори преди два века, когато е пристигнал „Убежище“, нашата раса е имала отвратителна репутация на нископоставени граждани на Петте галактики. Така наречените „вълкони“, без древен клан, който да ни защитава. Ако някой бъде заловен, това ще сме ние. Ротените хитро са го измислили. Въпросът обаче е защо човечите са позволили да ги използват по този начин? Отговорът може би се крие в историята, Линг. Според нашите текстове, по времето на контакта човечите страдали от силен комплекс за малоценност, дължащ се на срещата им

с могъщата цивилизация на звездни богове. Твоите и моите предци са избрали различни начини да се справят с него, но всички те са се хванали за сламки в търсене на повод за надежда. Заселниците от „Убежище“ искали да избягат някъде надалеч от бюрократите и могъщите галактянски кланове — място, където свободно да се размножават и да осъществят романтичната стара мечта за колонизиране на гранични земи. За разлика от тях, твоите даникски деди с готовност са повярвали на баснята, разказана им от банда добри оратори. Легенда, която ласкаела наранената им гордост и обещавала велика съдба за неколцина избрани човеци и техните потомци... ако, разбира се, направят точно каквото им кажат. Дори това да означава да възпитат децата си като крадци на служба при галактически гангстери.

Линг протегна треперещата си длан към него, сякаш се опитваше физически да отблъсне думите му.

— Помолих те... да престанеш — задъхано повтори тя. Лицето ѝ бе изкривено от болка.

Ларк млъкна. Беше стигнал твърде далеч, независимо че го правеше в името на истината. Като се мъчеше да запази останалото си достойнство, тя се завъртя и закрачи към киселинното езеро под буюрските развалини.

„Дали изобщо някой може да понесе разрушаването на най-скъпите си представи? — помисли си Ларк, загледан в младата жена, която хвърляше камъчета във водата. — Повечето от нас биха отхвърлили всички доказателства преди да си помислят, че могат да грешат.

Но ученият в нея няма да ѝ позволи с лека ръка да отхвърли доказателствата. Тя трябва да приеме фактите, независимо дали ѝ харесва.

Трудно е да се научиш да гледаш истината в очите. Понякога е много мъчително.“

Ларк знаеше, че чувствата му не са пример за яснота. В него кипеше гняв, примесен със срам, и чистотата на собствените му убеждения не оправдаваше този срам. Изпитваше детинско удоволствие, че е успял да разруши предишната самодоволна надменност на Линг... и огорчение, че е открил такова чувство да тлее в душата му. Радваше се, че е прав, макар че този път може би щеше да е по-добре, ако се оказеше обратното.

„Точно когато я накарах да ме приеме като равен и може би да започне да ме харесва, трябваше да прегазя живота ѝ и да съборя идолите, които е възпитана да боготвори, да ѝ покажа окървавените ръце на нейните богове.

Можеш да спечелиш спора, момче. Дори можеш да я убедиш. Но възможно ли е тя да ти прости, че си го направил?“

Той поклати глава. Може би току-що се бе отказал от прекалено много неща само заради удоволствието от жестоката искреност.

ЕУАСКС

Не се страхувайте, по-малки мои части.

Усещанията, които изпитвате, може да ви се струват като болки, но те изразяват своего рода обич, която с времето ще ви стане скъпа. Сега Аз съм част от вас, едно с вас. Никога няма да направя нищо, за да ни причиня вреда, стига този съюз да изпълнява функцията си.

Хайде, погалете воська, ако искате, защото от старите начини за спомняне все още има някаква полза (стига да служат на Моята цел). Проследете последните образи и нека заедно си спомним събитията, довели до нашия нов съюз. Пресъздайте сцената, доловена от Аскс, благоговейно зяпнал огромния джофурски кораб „Полкджхи“, който връхлетя от небето, взе пиратите в плен и кацна в тази опустошена долина. Бедни, разединени, разсеяни Аскс — нима ти/ние не гледахме, разтреперани от страх?

Да, мога да погала друга причина. Непреодолимото чувство за дълг. Дълг към безличното обединение от полусъщества, които вие наричате Общности.

Като Аскс, вашата купчина възнамеряваше да говори от името на тези Общности. Аскс очакваше да се изправи пред пътуващи сред звездите човеци и същества, известни като „ротени“. Но после на портала на нашия кораб видя джофурски фигури.

Нима след известно колебание вие не се обърнахте и не се опитахте да избягате?

Колко бавна бе преди промяната тази купчина! Когато могъщият кораб изстреля огнените си ножове, как реагирахте на смъртоносната буря? На горещите лъчи, които разкъсваха дърво, камък и плът, но пазеха тази купчина от стари пръстени? Ако тогава притежавахте прекрасните нови тичащи крака, които имаме сега, вие може би щяхте да се хвърлите сред онази вихрушка. Но Аскс беше бавен, прекалено бавен дори да скрие другарите си с трекската си грамада.

Загинаха всички, освен тази купчина.

НЕ СЕ ЛИ ГОРДЕЕТЕ?

Следващият лъч от кораба подхвана този пъстър конус, издигна го в нощния въздух и понесе мазните пръстени към вратите, зейнали,

за да ги приемат.

О, колко хубаво говори тогава Аскс, въпреки объркването си! С изненадваща свързаност за купчина без господар, галейки възчнените нишки на красноречието. Аскс умоляваше и убеждаваше загадъчните същества, които гледаха иззад ослепителната светлина.

Накрая тези същества се плъзнаха напред. Звездният кораб се изпълни с изпаренията на ужасния страх на Аскс.

Колко обединени бяхте, пръстени Мои! Свидетелството на възка е ясно. В онзи момент вие бяхте едно както никога дотогава.

Обединени във взаимната си боязън да видите своите братовчеди, от които преди много цикли са се опитали да избягат дедите ви.

Нас, джофурите, могъщите и свършените.

ДУЕР

Роботът много помогна за събирането на изхвърлени от водата дървета и за трупането им на склона на високата дюна, гледаща към Цепнатината. Той неуморно изсипваше товара си, после се хвърляше за още в онази посока, която му показваше протегнатата ръка на Рети. Даникската машина отново изглеждаше готова да се подчинява — стига заповедите да целяха присъединяване към Кун.

Нейната всеотдайна преданост към господаря ѝ напомняше на Дуер земните истории за кучета — разкази, които майка му му четеше като дете. Струваше му се странно, че заселниците от „Убежище“ са взели със себе си коне, магарета и шими, но не и кучета.

„Ларк или Сара може би знаят причината.“

Това беше обичайна мисъл за Дуер, когато се сблъскаше с нещо неразбираемо. Само че сега тя бе пропита с болка, защото знаеше, че може никога вече да не види брат си и сестра си.

„Може би Кун няма да ме убие веднага. Може да ме върне вкъщи окован във вериги преди ротените да унищожат Шестте раси, за да скрият следите си.“

Такава беше ужасната участ, която върховните мъдреци бяха предсказали за падналите заселници на Джиджо, а Дуер смяташе, че те би трябвало да знаят най-добре. Спомняше си, че Лена Стронг размишляваше за средствата, които чуждоземците могат да използват, за да извършат този геноцид. По време на дългото им пътуване на изток от Ръбатата планина тя с мрачна наслада продължаваше да се самоизмъчва. Дали престъпните звездни богове щяха да обсипят Склона с огън и да го пречистят от ледниците, та чак до морето? Дали щяха да стопят ледените шапки и да издавят всички? Болезнените ѝ размисли бяха като техен пети спътник, докато Дуер водеше двете силни жени и дребния мъдрец покрай район, покрит с хиляда левги отровна трева, към Сивите хълмове в отчаян опит да запазят частица от човешката цивилизация на Джиджо.

Ловецът за последен път беше видял Дженин, Лена и Данъл по време на кратката битка край колибите на родния клан на Рети. Същият този робот бе посякъл със смъртоносните си лъчи бедния

Данъл само мигове преди да бъде унищожено собственото му огнестрелно устройство.

Всъщност бойният робот не бе куче, за да го опитоми или да се сприятели с него. Нито пък би проявил благодарност за помощта на Дуер да пресече реките.

Калнокракия също не беше по-добър другар. Носенето на дърва бързо отегчи гъвкавия нур и той избяга, за да разузнае брега, после яростно започна да копае там, където мехурчета издаваха заровен кошер пясъчни миди. Дуер копнееше да изпече малко от този деликатес... докато не видя, че Калнокракия отваря и поглъща всички, без да остави нито една за човеците.

„Полезен като нур“ — помисли си той и сподави глада си, докато мъкнеше нов наръч дърва. Мокасините му потъваха дълбоко в пясъчния склон.

„А може би Кун ще ме нахрани преди да ме завърже на уредите си за мъчения.“

Миниатюрният „аз“ гордо стоеше на върха на растящата купчина дърва и с тръбен глас викаше напътствия, сякаш без урски насоки човеците никога нямаше да накладат хубав огън. „Съпругът“ на Рети изсъска, разочарован от скромния принос на Дуер — сякаш фактът, че бе ранен, изгладнял и беше прелетял половината Джиджо в лапите на робота не го извиняваше. Ловецът не му обърна внимание и изсипа товара си. После се обърна към морето и заслони очи, за да потърси разузнавателния кораб на Кун.

Съзря го надалеч — сребриста точица, вършееща над тъмносините води на Цепнатината. На равни интервали от стройната машина падаше нещо малко и блестящо. „Експлозив“ — предположи Дуер, защото двайсетина дури след потъването на всеки от предметите във водата морето внезапно се надигаше, покрито с бяла пяна. Понякога до брега се донасяха остри, почти мелодични звуци.

Според Рети Кун се опитваше да изкара нещо — или някого — от бърлогата му.

„Надявам се да не улучиш“ — помисли си младият мъж... макар че ако ловът минеше успешно, звездният пилот можеше да е по-благоразположен към пленниците.

— Чудя се какво ли разправя Джаз на Кун — притеснено каза Рети. — Ами ако станат приятели?

Ловецът изчака роботът да изсипе нов товар с дърва и да се отпрати за още. После отвърна:

— Да не си променила решението си? Все още бихме могли да се опитаме да избягаме. Да унищожим робота. Да се скрием от Кун. И да тръгнем сами.

Рети се усмихна с изненадваща топлота.

— Хей, Дуер, това да не е предложение? И какво ще направим? Ще си основем свой малък преждевременски клан тук, в пясъчната пустош? Нали знаеш, аз вече си имам един съпруг и ще ми трябва неговото разрешение, за да си взема втори.

Всъщност той имаше предвид да се опитат да се върнат на Сивите хълмове, където Лена и Дженин със сигурност се нуждаеха от помощ. Или пък, ако този път ѝ се стореше прекалено тежък и Рети твърдо откажеше да се завърне в племето, което мразеше, можеха да поемат на запад и за месец-два да стигнат до Долината, ако по пътя успяваха да си осигуряват храна.

— Освен това — по-остро продължи тя, — аз все още искам да получа апартамент в анклава Пория. Като онзи, дето Беш и Линг ми го показаха на снимка, с те-ра-са и легло, направено от облак. Мисля, че ще е по-гот, отколкото да издрапам остатъка от дните си тук с диваците.

Дуер сви рамене. Не беше и очаквал да се съгласи. Като „дивак“, той имаше свои собствени основания да продължи с трупането на дърва за огън, за да привлекат вниманието на Кун.

— Пък и във всеки случай, предполагам, че роботът няма втори път да се остави да го изненадаш.

На Дуер му трябваше известно време, за да осъзнае, че тя току-що му е направила комплимент. Той оцени своеобразността му, защото знаеше, че може би никога вече няма да получи друг.

Мигът на необичайна топлота бе прекъснат, когато внезапно нещо голямо прелетя покрай тях толкова бързо, че въздушната му следа събори и двамата на земята. Следотърсаческият опит на Дуер му позволи да проследи мъглявия предмет... до върха на една недалечна дюна, от която изригна облак пясък.

Беше роботът, който започна да копае с бясна скорост. Само за няколко удара на сърцето машината изрови дупка, скри се вътре и насочи оцелелите си сензорни обективи на юг и запад.

— Хайде! — каза Дуер и грабна лъка и колчана си. Рети спря само за да вземе виещия и съскащ „аз“. Побягнаха надолу по склона, после ловецът спря и започна да копае с ръце.

Много отдавна Фалън Разузнавача го бе научил: „Ако не знаеш какво става в критичен момент, виж какво прави някое създание, което знае.“ Щом роботът изпитваше внезапна потребност да се скрие, Дуер смяташе, че е разумно да го последва.

— Ифни! — прошепна Рети. — Сега пък какво прави, по дяволите?

Тя все още беше изправена — и гледаше към Цепнатината. Дуер я дръпна в дупката и проточи шия, за да погледне навън.

Даникският пилот очевидно смяташе, че нещо не е наред. Малкият кораб се носеше към брега и постепенно се спускаше. „Търси прикритие — помисли си младият мъж. — Навярно може да се зарови под земята като робота.“

Понечи да се обърне, за да види какво е хвърлило Кун в такава паника, но точно в този момент корабът рязко зави и отчаяно започна да се движи на зигзаг. Опашката му изстрелваше огнени топки, като искри, издигащи се от пламтящ дънер. Те караха въздуха да трепти по странен начин, замъглявайки очертанията на корпуса.

Изад Дуер към бягачия кораб проблеснаха яростни светлинни лъчи. Повечето се пречупиха в отклоняващите сфери, но един ги заобиколи и порази целта.

В последния момент Кун завъртя маневрената си летателна машина и стреля срещу нападателите си точно преди ракетата да го улучи.

Дуер натисна главата на Рети надолу и затвори очи.

Взривовете разтърсиха земята по-слабо, отколкото очакваше — поредица от глухи, едва доловими трусове.

Вдигнали покритите си с пясък лица, те видяха и победителя, и победения в кратката битка на божествени колесници.

Корабът на Кун падна в блатата отвъд дюните. От улучената му задна част се издигаше дим.

Победителят кръжеше над жертвата си и сияеше със сребрист блясък, който изглеждаше повече кристален, отколкото метален. Новодошлият беше по-голям и по-могъщ на вид от даникския разузнавателен съд.

Кун изобщо нямаше шанс.

— Тя каза, че някой щял да се окаже по-силен — едва доловимо промълви Рети.

Дуер поклати глава.

— Кой?

— Онази смрадлива урска водачка. Че ротените трябвало да се страхуват от някой по-голям. Значи е била права.

— урс смрадлив? — възрази „аз“. — ти жена защо говори тъй?

Рети погали малкия мъжкар и той доволно въздъхна.

Улученият разузнавателен кораб се олюля от нова експлозия, този път очертала ярък правоъгълник в стената му. От отворилата се дупка изскочиха две двуноги фигури, последвани от дим, който излизаше от вътрешността. Като се препъваха в тъмната вода, мъжете стигнаха до едно потънало в буренаци островче и паднаха изнемощели на земята.

Другият кораб направи предпазлив кръг и постепенно се запуска надолу. Когато се завъртя, Дуер видя, че от една пролука в корпуса му се издига светъл дим. В рева на двигателите му се долавяше дрезгава нотка, която ставаше все по-силна. Скоро и вторият кораб кацна близо до първия.

„Е, Кун май също попадна в плен — каза си Дуер. — Но защо това трябва да ме радва?“

АЛВИН

Раздрусващите костите удари с всяка следваща дура ставаха все по-ужасяващи и отекваха в нашия подводен затвор. Понякога прекъсваха за малко, но после се възобновяваха с нова сила и разтърсващият се под не позволяваше на мен, бедния хуун, да стоя на едно място.

Не ми помагаха нито патериците и шината, нито малкият автописар, изпълващ стаята със собствените ми думи. Като залитах през тях, аз търсех нещо здраво, за което да се хвана, а писарят продължаваше да сгъстява словесната мъгла, записвайки отчаяните ми проклетия на английски и галседем. Успях да открия скоба на стената и с всички сили се вкопчих в нея. Разтърсващите експлозии звучаха като гигант, тропач с огромни ботуши все по-близо... и по-близо...

После, когато се уплаших, че някоя спойка ще се пропука и в подводницата ще нахлуят тъмните, тежки води на Бунището... тътенът неочаквано престана.

Тишината беше почти също толкова объркваща, колкото и ужасните взривове. Гръклянната ми торбичка безполезно гъгнеше. Изпадналата в истерия Хуфу дращеше раменете ми и чупеше люспите ми на парченца.

За щастие хууните нямат голяма дарба за паника. Може би реакциите ни са прекалено бавни или пък ни липсва въображение.

После вратата се отвори и при мен се втурна една от малките амфибии и изписука няколко кратки израза на опростен галдве.

Покана. Вихрещият се глас искаше отново да разговаряме.

— Навярно би трябвало да споделим познания — каза той, когато четиримата (и Хуфу) се събрахме.

Хък и Клещовръх, които можеха да гледат на всички страни едновременно, размениха многозначителни погледи с нас с Ур-ронн. Бяхме здраво разтърсени от доскорошното къртене и друсане. За това не ни беше подготвил дори фактът, че бяхме израснали до вулкан!

Гласът като че ли идваше от пространство, в което се вихреха абстрактни линии, но аз знаех, че това е илюзия. Фигурите и звуците бяха прожекции, излъчвани от някаква същност, чието истинско тяло се намираше някъде другаде. Очаквах Хуфу всеки момент да скочи и да разкъса някоя завеса, разкривайки дребен мъж в смарагдовозелен карнавален костюм.

„За селяни ли ни мислят, че да се вържем на такъв трик?“

— Познания ли? — изсумтя Хък и отдръпна назад трите си очи като увити една в друга змии. — Искаш да споделим познания? Тогава ни кажи какво става! Мислех си, че ще се пръснем на парчета! Земересение ли беше? Да не сме всмукани в Бунището?

— Уверявам ви, че не е така — разнесе се отговорът на равен галшест. — Източникът на взаимната ни тревога е горе, а не долу.

— Ексфлозии — промълви Ур-ронн, като изсумтя през гривата на муцуната си и удари със задното си копито. — Това не вяха зенетресения, а фодводни взривове. Чисти, силни и ного влизки. Вих казала, че някой тан горе не ви харесва ного.

Клещовръх рязко изсъска и аз погледнах към нашата урска приятелка, но вихрещият се глас призна:

— Много проникателно предположение.

Не можех да кажа дали беше впечатлен, или просто саркастичен.

— И тъй като нашата нестна гилдия на сафьорите не е в състояние да фостигне такъв фодвиг, това фредфолага, че инате други ногъщи врагове, ного фо-силни от нас, славите Шест.

— Отново основателно заключение. Вие сте много умна млада дама.

— Хр-рм — прибавих аз, за да не бъда изключен от сардониичната обида. — Учили са ни, че и най-простата хипотеза винаги трябва отначало да бъде проверявана. Затова нека се досетя — преследват ви същите, които са кацнали на Поляната на Събора. Онези генни пирати, за които Уриел получи съобщение преди да заминем. Така ли е?

— Чудесен извод, а може би дори верен... макар че спокойно може да е и някой друг.

— Някой друг ли? Какво искаш да ка-ка-а-жеш? — попита Клещовръх, като повдигна три крака и опасно се олюля на останалите си два. Хитиновата му коруба блестеше в тревожни тъмночервени

багри. — Че чу-чу-чуждоземците на Поляната може да не са единствените ли? Че имате цял куп врагове?

Абстрактните мотиви се сгъстиха във вихър от преплетени линии. Възцари се тишина. Малката Хуфу, която още от самото начало изглеждаше очарована от гласа, сега забиваше нокти в рамото ми, хипнотизирана от спиралната форма.

— Колко врагове имате? — сподавено попита Хък.

— О, скъпи деца. Май поне половината от познатата звездна вселена е прекарала години, за да ни преследва.

Клещовръх изтрака с щипки и Хък изпусна ниска, тъжна въздишка. Собствената ми мрачна съзерцателна умбла изкара Хуфу от трансa й и тя нервно изцвъртя.

Ур-ронн просто изсумтя, сякаш бе очаквала това. В края на краищата, нима те почти винаги не правят така, когато нещата като че ли не могат да станат по-лоши? Ифни има богато, макар и отворително въображение. Многогранныят зар на богинята на съдбата постоянно се търкаля.

— Е, струва ми се, това означава... хрм-м... че можем да забравим всичките си предположения, че вие, фувнтусите, сте древни джиджойци или местни същества от глъбините.

— Или останки от изхвърлени буюрски машини — продължи Хък. — Или морски чудовища.

— Да — разочаровано прибави Клещовръх. — Вие сте просто поредните луди галактични-тани-тани.

Вихрещият се мотив изглеждаше объркан.

— А вие морски чудовища ли предпочитате?

— Остави това — отвърна Хък. — Няма да разбереш.

Линиите се огънаха и се олюляха.

— Страхувам се, че може би си права. Вашата малка група ужасно ни озадачи. Толкова много, че неколцина от нас предположиха заговор — че сте пратени, за да всеете смут в редиците ни.

— Какво искаш да кажеш?

— Вашите ценности, вярвания и очевидна взаимна обич допринасят за разрушителна обвързаност, която смятаме за неизменно вкоренена в природата на действителността. Напомням ви, че този

смут не е съвсем неприятен. Като мислеща същност, един от основните ми мотиви може да се нарече „копнеж за изненада“. А онези, с които работя, са не по-малко озадачени от непредвиденото чудо на вашата дружба.

— Радвам се, че ни намирате за забавни — също толкова сухо и саркастично, колкото преди малко и гласът, отбеляза Хък. — Значи вие сте дошли тук да се скриете като нашите предци?

— Има известни сходства. Но ние не възнамерявахме да останем. А само да направим ремонт, да съберем провизии и да изчакаме удобен прозорец в най-близката точка на прехвърляне.

— Значи Уриел и мъдреците може би грешат за кораба, който е пристигнал на Поляната, така ли? Че са банда генни пирати — това може да е било само за прикритие. Вие ли сте действителната причина за нашите неприятности?

— Неприятността е присъща на метаболизиращата същност. Защо иначе вие, млади любители на приключенията, толкова жадно я търсехте? Но във вашето оплакване има истина. Ние смятахме, че сме избягали от всичките си преследвачи. Корабът, който е кацнал в планината, може да е случаен или да е бил привлечен от комбинирането на неблагоприятни фактори. Във всеки случай, ако знаехме за вашето съществуване, щяхме да потърсим убежище на друга планета, навярно в някой мъртъв град на една от луните ви, макар че такива места не са толкова подходящи за сериозен ремонт.

Трудно ми беше да повярвам в това. Аз съм просто невеж дивак, но от класическите научни фантастики, с които съм израснал, можех да си представя, че работя в някой призрачен лунен град заедно с героя, чието име нося, и събуждам за живот могъщи машини, спали векове наред. Що за пътуващи сред звездите същества биха смятали мрака и солената вода за по-„подходящи“ от чистия вакуум?

Потънахме в мрачно мълчание, неспособни да продължим да се сърдим на създания, с такава готовност приемащи отговорността. Във всеки случай, не бяха ли и те бегълци от преследващите ги галактики?

„Или от правосъдието“ — хрумна ми друга, тревожна мисъл.

— Можеш ли да ни кажеш защо всички са ви толкова ядосани? — попитах аз.

Вихрещата се фигура се превърна в тясна, въртяща се фуния, чийто тесен край изглеждаше малък и много далечен.

— Също като вас, ние се ровехме и проучвахме непосещавани места, въобразявахме си, че сме смели изследователи... — с безкрайна тъга отвърна гласът. — Докато не ни сполетя нещастieto да открием точно онова, което търсехме. Неочаквани чудеса, за каквито не можехме и да сънуваме. Без да нарушаваме никакъв закон, ние искахме само да споделим откритието си. Но преследвачите ни изоставиха всякакви преструвки за законност. Като гиганти, борещи се за комар, те поведоха ужасна война помежду си за възможността да ни пленят! Уви, онзи, който спечели нашето съкровище, със сигурност ще го използва срещу всички други.

Ние отново зяпнахме, а Клецовръх прошепна с всичките си кракоусти едновременно:

— С-с-съкровище-ище-ище...?

Хък се приближи към вихреция се мотив.

— Можеш ли да докажеш това, което ни каза току-що?

— Не в момента. Не и без да изложи народа ви на още по-голяма опасност.

Зачудих се какво би могло да е по-опасно от геноцида, за който Уриел бе говорила като за вероятен резултат от контакта с генните пирати.

— Въпреки това — продължи гласът, — навярно ще се окаже възможно да повишим равнището на взаимната си увереност. Или дори съществено да си помогнем. Взаимно.

САРА

Да предположим, че двамата най-внимателни наблюдатели на света присъстват на едно и също събитие. Те никога няма да се съгласят какво точно се е случило. Нито пък могат да се върнат и да проверят. Събитията могат да се записват, но миналото не може да се повтори.

„А бъдещето е още по-мъгляво — територия, за която измисляме истории и планираме стратегии, които никога не се осъществяват според първоначалния замисъл.“

Извлечени от трудове отпреди контакта на древната Земя, любимите уравнения на Сара представяха времето като измерение, сходно с няколкото оси на пространството. Галактянските специалисти се подиграваха на тази идея и наричаха релативистичните модели на Айнщайн и други учени „наивни“. Но Сара знаеше, че изразите съдържат истина. Трябваше. Бяха прекалено красиви, за да не са част от универсален план.

Това противоречие я отвлеche от математиката към въпросите на езика — как речта ограничава ума така, че някои идеи се раждат лесно, докато други не могат да се изразят. Земянитските езици — английски, росически и ниханически — изглеждаха особено склонни към парадокси, тавтологии и „доказателства“, които звучаха убедително, но се оказваха противоположни на действителния свят.

Но хаосът се беше промъкнал и в галактянските диалекти, използвани от другите изгнанически раси на Джиджо още преди пристигането на земянитските заселници. За някои библоски лингвисти това говореше за деволуция, за отстъпване на звездната образованост пред дивачеството и в крайна сметка за предразумно сумтене. Но предната година на Сара ѝ бе хрумнало друго обяснение, основаващо се на информационната теория отпреди контакта. Откритие, толкова интригуващо, че тя беше напуснала Библос, за да работи върху него.

„Или просто си търсех извинение да си ида?“

След като Джошу умря от шарка — и майка ѝ от удар, проучването на неизследвана област ѝ се струваше съвършеното

убежище. Уединена в самотната дървесна къща само с Прити и книгите си, Сара си мислеше, че се е откъснала от външния свят.

„Но вселената знае как да разбива стените.“

Тя погледна лъскавата тъмна кожа и енергичната усмивка на Емерсън и се изпълни с нежност и гордост. Освен с немотата си, звездният мъж вече по нищо не приличаше на онзи полутруп, който беше открила в мулк-блатото край Доло и когото бе върнала от смъртта.

„Може би трябва да се откажа от интелектуалните си преструвки и да се заема с онова, което умея.“ Ако Шестте раси започнеха да се бият помежду си, щеше да има повече нужда от медицински сестри, отколкото от теоретици.

Мислите ѝ блуждаеха, хаотично орбитиращи около тънката светла линия по средата на тунела. Нейната неизменност като че ли укоряваше Сара за тайната ѝ ерес, за странната богохулствена вяра, която на Джиджо изповядваше навярно единствено тя.

Остарялата идея за прогрес.

Останала без дъх от поредното тичане, Сара отново се качи на каруцата и видя, че Прити нервно пухти. Наведе се да провери раната на малкото шимпанзе, но Прити се отскубна и се покатери върху пейката, засъска и озъбена се вгледа напред.

Жените, които управляваха конете, също изглеждаше смутени. Сара дълбоко пое дъх и усети аромат на ливади, примесен с остра металическа миризма... нещо свършено чуждо.

А това там не беше ли мъждукаща светлина, там, където светлолентата изчезваше в далечината?

Скоро слабото сияние стана очевидно. Емерсън свали рюка над очите си, после отново го вдигна.

— Събуди се, чичо! — каза Джома и разтърси Кърт за рамото. — Май стигнахме!

Но блясъкът още дълго остана далечен. Дединджър нетърпеливо мърмореше и Сара за първи път бе съгласна с него. Очакването пътуването им да завърши правеше останалата част от тунела почти непоносима.

Конете, без да ги карат, ускориха ход. Кефа и Нули затършуваха под пейката си и раздадоха на всички тъмни очила. Само Емерсън не се нуждаеше от тях, защото рюкът правеше изкуствената защита ненужна. Сара разгледа очилата.

„Дневната светлина сигурно ще ни се струва непоносима след като се измъкнем от тази дупка.“ И все пак очите им бързо щяха да се приспособят към горния свят. Тази предпазна мярка ѝ се струваше излишна.

„Най-после ще разберам къде се е крил през всички тези години конният клан.“ Нетърпението ѝ се смесваше с тъга, защото никаква действителност — дори някакво божествено галактянско чудо — не можеше да се сравнява с фантастичните картини от романите отпреди контакта.

„Загадъчен портал към някаква успоредна реалност? Царство, носещо се в облаците?“

Тя въздъхна. „Вероятно е някоя затънтена планинска долина, където селяните са прекалено невежи, за да правят разлика между магаре и кон.“

Древният проход започна да се издига. Светлолентата постепенно избледняваше, външната светлина започна да се разлива по стените като течност от някакъв далечен резервоар. Скоро Сара можеше да различи формите. Назъбени очертания.

Премигна от удивление, когато осъзна, че се приближават към групи от тройни челюсти, напомнящи на гигантска урска уста, със зъби, достатъчно големи, за да пронижат цялата каруца!

Поведението на илиите я поуспокои. Кефа и Нули, изглежда, не се страхуваха от назъбения отвор. И все пак, когато видя, че зъбите са метални — покрити с люспеста ръжда, — Сара не успя да се убеди, че това е само мъртва машина.

„Огромно буюрско устройство.“

Никога не беше виждала подобно нещо. Почти всички огромни сгради и машини на педантичните буюри бяха изхвърлени в морето през последните им години на Джиджо. В бездната бяха потънали цели градове, а на мястото на останалите бяха посети мулк-паяци.

„Защо тогава деконструкторите не са унищожили това нещо?“

Зад огромните челюсти се виждаха дискове, осеяни с блестящи камъни. Сара разбра, че това са диаманти, големи колкото главата ѝ.

Каруцата се раздруса, когато Кефа насочи конете по лъкатушна пътека през грамадното гърло на машината, заобикаляйки дисковете.

И изведнъж Сара се сети:

„Та това е деконструктор! Сигурно е разрушавал тунела и се е повредил. Но защо никой не си е направил труда да го поправи или да го махне оттук.“

После видя причината.

„Лава.“

Езици и поточета замръзнал базалт се промъкваха през десетки цепнатини, където се бяха втвърдили преди половин милион години. „Бил е развален от изригване на вулкан.“

Много по-късно миньори от някоя от Шестте раси сигурно бяха разчистили тясна пътека в търбуха на мъртвата машина, пробивайки последния участък, разделящ тунела от повърхността. Сара забеляза следи от кирки. Сигурно бяха използвани и експлозиви. Това можеше да обясни факта, че гилдията на сапъорите знаеше за подземния проход.

Искаше ѝ се да прецени реакцията на Кърт, но точно в този момент каруцата излезе иззад последния остър завой и се заизкачва по стръмна рампа към порой от светлина.

Сара припряно си сложи очилата, защото светът избухна в цветове.

Вихреци се пронизителни цветове.

Цветове, които пицяха.

Цветове, които пееха с толкова яростни мелодии, че ушите ѝ запулсираха.

Цветове, които я накараха да сбърчи нос. Полазиха я почти болезнени тръпки. Пътниците едновременно простенаха, когато каруцата стигна до най-високата точка на рампата и навън се разкри гледка, по-чужда и от сънуван пейзаж.

Въпреки тъмните очила всеки връх и долина блестяха в повече нюанси, отколкото Сара можеше да назове.

Замаяна, тя подреди впечатленията си. От едната страна се намираше гигантският деконструктор със зъби от корозирал метал, потънал във вълни от замръзнала магма. Вълни, които се простираха до хоризонта — пласт след пласт сияен камък.

Най-после знаеше отговора на въпроса си.

Къде на Склона която и да било голяма тайна можеше да се запази в продължение на повече от век?

Дори Дединджър, пророкът от Пустинята на острия пясък, високо изпъшка — толкова очевидно беше.

Намираха се на последното място на Джиджо, на което някой би търсил живи същества.

В самия център на Спектралния поток.

ЧЕТВЪРТА ЧАСТ

ИЗ ЗАПИСКИТЕ НА ДЖИЛИЪН БАСКИН

Иска ми се да можех да се представя на Алвин. Струва ми се, че вече познавам хлапето, след като прочетох дневника му и подслушвах разговорите му с неговите приятели.

Тяхното познаване на английските идиоми от двайсет и трети век е толкова съвършено и пламенният им ентусиазъм е толкова различен от този на хууните и урсите, които съм срещала преди да пристигна на Джиджо, че често почти забравям, че слушам извънземни. Разбира се, ако оставя настрана странната интонация, която приемат за даденост.

После един от тях излага зловещо изкривена логика, което ми напомня, че в крайна сметка те не са просто човешки хлапета, преоблечени в карнавални костюми, за да приличат на рак, кентавър и сепия в инвалидна количка.

Докато разговаряха, те се чудеха (и не мога да ги обвинявам) дали са затворници, или гости в това подводно скривалище. Разсъжденията им доведоха до широкообхватна дискусия, сравняваща пленничеството на различни известни литературни герои. Ето най-интересните им идеи:

Ур-ронн вижда „Ричард II“ като разказ за законен бизнес преврат, а Болингбрук като истинския чирак на краля.

Червеният кхюин Клецовръх твърди, че героят от хрониките на Фенг Хо бил държан в императорския харем въпреки волята му, макар че имал достъп до осемстотинте красавици и че можел да си тръгне по всяко време.

Според Хък пък било досадно, че Шекспир бил отделил толкова малко внимание на злата жена на Макбет и особено на опита ѝ да избегне греха, като потърси изкупление в предразумно състояние. Хък има идея за

продължение, в което да опише „ъплифта на дамата от угарното ѝ състояние“. Нейната амбициозна творба щяла да е моралите за предателството и съдбата в Петте галактики!

Като оставя настрана тези ексцентрични осенения, аз съм удивена, че една безпросветна общност от изгнаници тук на Джиджо внезапно е потънала в писмено познание, донесено ѝ от човешки заселници. Каква иронична противоположност с положението на Земята, със собствената ни култура, почти изличена от излагането ѝ на влиянието на Великата галактическа библиотека. Невероятно е, че Шестте раси очевидно са се приспособили с жизненост и увереност, ако Хък и Алвин изобщо могат да се смятат за типични техни представители.

Желая успех на експериментите им.

Признавам, че все още ми е трудно да разбира религията им. Те като че ли приемат за даденост концепцията за „изкупление“ чрез деволюция, но нейната привлекателност ми убягва.

За моя изненада, корабната ни лекарка каза, че я разбирала много добре.

— Всеки делфин израства, чувствайки призива — рече ми Маканий. — Насън умовете ни все още се носят из безкрайните песенни земи на Делфинския сън. Той ни зове да се завърнем към изконната си природа винаги, когато напрежението на разумността стане прекалено силно.

Този делфински екипаж е под напрежение от цели три дълги години. Персоналът на Маканий трябва да се грижи за двайсет и четирима пациенти, които вече са „избавени“, както би се изразил някой джиджоец. Тези делфини са се върнали към изконната си природа, да. С други думи, ние сме ги загубили като другари и опитни колеги също толкова сигурно, както ако бяха мъртви.

Маканий се бори с упадъка винаги, когато открие симптомите му, и все пак запазва философското си

настроение. Тя дори предлага теория, обясняваща защо идеята толкова ме отвращава.

Каза нещо подобно:

— Навярно вие, човеците, се страхувате от този житейски път, защото расата ви е трябвало сама да постигне разумността си в продължение на хиляди безпросветни поколения. Ние, фините — и урсите, кхюините и хууните, както и всеки друг галактянски клан — сме получили този дар от някоя раса, която е извървяла пътя преди нас. Не можете да очаквате да го ценим толкова много, колкото вас, които е трябвало да се борите за същото на такава цена. Привлекателността на така наречения Път на изкуплението навярно е като бягането от училище. Има нещо изкусително в идеята да се откажеш, да изоставиш учението и усилията да поддържаш точността на ума си. И какво, ако се отпуснеш? Потомците ти ще получат нова възможност. Ново начало нагоре по пътя на ъплифта с нови патрони, които да им показват посоката.

Попитах Маканий дали смята това за особено привлекателно. Идеята за нови патрони. Дали делфините ще са по-добре с напътствието на друга раса, вместо Homo sapiens?

Тя се засмя и отговори на възхитително двусмислен тринарен:

** Когато зимата праща лед*

** и ръмжи по небето на север,*

** ленивите обичат топлото*

*течение! **

Забележката на Маканий ме накара отново да се замисля над въпроса за произхода на човека.

Повечето хора на Земята, изглежда, предпочитат да не дават директен отговор на въпроса дали нашият вид е получил помощ от генетични експерти преди епохата на

науката и после на контакта. Упоритите дарвинисти все още имат стабилни позиции, но малцина притежават смелостта да твърдят, че галактянските специалисти грешат, когато на основата на древния си опит заявяват, че единственият път към разумността е ъплифтът. Мнозина земни граждани приемат думите им за истина.

Така че в популярни предавания по медиите и в частни разговори сред човеци, делфини и шими продължава спорът за това кои може да са били нашите изчезнали патрони. При последното преброяване имаше седемдесет кандидати — от тувалийците и летаните, та чак до слънчеви духове и пътешественици във времето от някакво странно деветнайсетото измерение.

Докато съвсем малко делфини вярват в изчезналите патрони, мнозинството са като Маканий. Те твърдят, че ние, хората, трябва да сме го направили сами, борейки се срещу мрака без каквато и да било външна намеса.

Как го каза капитан Крейдейки? А, да.

— Съществува расова памет, Том и Джил. Спомени, които могат да се разкрият чрез дълбок медитативен кининк. От нашите мъгляви като сън легенди идва един конкретен образ — на маймуноподобно същество, което гордо плава в морето върху дънер. То твърди, че съвсем само го било издълбало с каменна брадва и че иска поздравления от безразличния космос... И аз ви питам: кой нормален патрон би оставил клиента си да постъпи по такъв начин? Начин, който ви е правил толкова смешни? Не. Още отначалото знаехме, че вие, хората, сте били ъплифтирани от аматьори. От самите себе си.

Поне така си спомням думите на Крейдейки. На Том му се сториха забавни, но си спомням как предположих, че нашият капитан крие част от историята. Че има още, че я запазва за друг път.

Само че друг път нямаше.

Докато онази вечер вечеряхме с Крейдейки, „Стрийкър“ се носеше по неясен страничен път в Плиткия куп.

След ден-два всичко се промени.

Вече е късно и трябва да свършвам с тези бележки. Да се опитам малко да поспя.

Ханес докладва за противоречиви резултати от инженерната работа. Двамата с Каркаетт открили начин да свалят от корпуса на „Стрийкър“ част от въглеродното покритие, но по-сериозната работа само още повече щяла да повреди и без това слабите ни стени, така че за момента това било изключено.

От друга страна, контролните параметри, които измъкнах от библиотечния куб, позволили на групата на Суеси да върне към живот два от онези изхвърлени звездни кораби! Те, разбира се, са си боклуци, иначе буюрите са щели да ги вземат със себе си, когато са си заминавали. Но, изглежда, престоят в ледената вода не им се е отразил. Навярно корпусите ще могат да се използват за нещо. Във всеки случай поне инженерите ще имат с какво да се занимават.

Нуждаем се от развлечение, след като сега „Стрийкър“, изглежда, за пореден път е хванат в капан. Галактянските крайцери отново ни притиснаха в далечен ъгъл на вселената, копнеейки да отнемат живота и тайните ни.

Как?

Непрекъснато мисля за това. Как са успели да ни проследят?

Пътят покрай Измунути изглеждала съвсем сигурен. Други преди нас успешно са бягали оттам. Например предците на Шестте раси.

Трябваше да се получи.

В другия край на тази тясна стая гледам към малка фигура под лъча на прожектора. Моят най-близък спътник, откакто Том изчезна.

Херби.

Нашата награда от Плиткия куп.

Носител на надежди и лош късмет.

Дали онези безброй прозрачни кораби, които открихме в онази странна вдлъбнатина в пространството, не са били прокълнати? Дали когато Том намери път сред техните искрящи полета и взе Херби като сувенир, не е донесъл и проклятието, което ще ни преследва, докато не върнем проклетия труп в милиард годишната му гробница?

Преди древната мумия ми се струваше хипнотизираща. Загатването ѝ за хуманоидна усмивка ми изглеждаше почти иронично.

Но постепенно я намразих и заедно с нея целия космос, из който това откритие ни накара да бягаме.

С радост бих я дала, за да се върне Том. За да забравим последните три години. За да се върнем в онези невинни стари дни, когато Петте галактики бяха просто много, много опасни и все още имаше такова нещо като дом.

„СТРИЙКЪР“

КАА

— Но ти каза, че хууните с-с-са наши врагове!

Гласът на Заки беше предизвикателен, макар че позата му — с наведена глава и повдигната опашка — говореше за неувереност. Каа използва това и раздвижи водата с гръдните си перки, като зае изправената стойка на офицер от Земянитската изследователска служба.

— Това с-с-са били други хууни — отвърна той. — Катастрофата на Нудаун с-с-се е с-с-случила много отдавна.

Заки разтърси тъпата си муцуна и вдигна пръски към влажния купол.

— Извънземните с-с-са с-с-си извънземни. Те ще унищожат земяните при първа възможност с-с-също като с-с-соросите, тандуасите и всички други гадни галактиани!

Заключението накара Каа да потръпне, но след две години, прекарани в бягство, такива твърдения се срещаха често. Той също беше подхранвал самосъжалителния образ на Земята, изправена срещу цялата вселена. Но ако това бе вярно, мъките отдавна щяха да са завършили с унищожение.

„Ние имаме съюзници, дори приятели... и неохотното съчувствие на неутралните кланове, които провеждат разисквания какво да правят с фанатизма, обхващащ Петте галактики. Накрая мнозинството може да стигне до единодушие и да предприеме действия за възстановяването на цивилизацията. Може дори да накажат нашите убийци... само че каква полза за нас?“

— Всъщност — каза Брукида, като се извърна от работната си маса, — аз не бих отнесъл хууните към с-с-същата категория като другите ни преследвачи. Те не с-с-са религиозни радикали, нито пък жадни за власт завоеватели. Кисели бюрократи — това е по-точно определение. Досадни педанти, което е и причината толкова много от

тях да работят в галактическите институти. На Нудаун те с-с-само налагали закона. Когато човешките заселници оказали с-с-съпротива...

— Те с-с-са с-с-си помислили, че ги нападат! — възрази Заки.

— Да — кимна Брукида. — Но земните колонисти не били чували за контакта и не разполагали с апаратура, за да чуят галактянските запитвания. Когато пристигнали, за да отправят последно ритуално предупреждение, хуунските с-с-служители с-с-се с-с-сблъскали с-с-с нещо, което го нямало в наръчниците им... въоръжени нарушители. Варвари, които не знаели галактянски езици. Последвали грешки. Военни подразделения заприиждали от Джоф...

— Това няма нищо общо с-с-с с-с-сегашния ни проблем — прекъсна историческата лекция на Брукида Каа. — Заки, трябва да престанеш да късаш рибарските мрежи на местните хууни! Това с-с-само привлича вниманието към нас.

— Гневно внимание — прибави Брукида. — Те стават предпазливи, Заки. Последния път хвърлиха много копия.

Младият делфин изсумтя.

** Нека китоловците хвърлят!*

** Като в някогашните есенни бури —*

** вълните бушуват, двуноги потъват! **

Каа потръпна. Само допреди мигове Заки копнееше да отмъсти за човеците, загинали на някаква затънтена колония още по времето, когато делфините не могли да говорят. Сега пък сърдитият младеж събираше всички двуноги в един къп и откриваше в себе си омраза от дните преди мъжете и жените да се превърнат в пазители на Земята. Не можеше да се спори с ум, който действа по този начин.

И все пак работата на Каа беше да налага дисциплина.

** Ако повториш тази постъпка,*

** никой харпун не ще жилне гърба ти така,*

** както моите зъби! **

Това бе страхотно хайку — определено не като класическия поетичен тринарен, който използваше капитан Крейдейки, за да смайва екипажа си, извайвайки всеотдайна преданост от вълни на прекрасни звуци. Но предупреждението разтърси Заки. Каа го последва нагоре и прати мощен сонарен лъч от челото си, който прониза тялото на младежа и долови бушуващия в него страх.

„Когато се съмняваш — помисли си той, — върни се към средствата на предните.“

— С-с-свободен с-с-си — завърши Каа. — Върви да почиваш. Утре с-с-също ни чака дълъг ден.

Заки покорно се подчини и се оттегли в отделената със завеси ниша, която споделяха с Мопол.

Уви, Каа знаеше, че този кратък успех няма да трае дълго.

„Тш'т ни каза, че мисията е важна. Но се обзалагам, че е пратила тук всички нас, защото тъкмо ние сме онези, без които «Стрийкър» спокойно може да мине.“

Тази нощ сънува, че пилотира кораба.

Неоделфините имаха усет за това — твърде преждевременно развита дарба за този най-млад разумен вид в Петте галактики. Само триста години след като човешките генетици бяха започнали да променят делфините, звездният кораб „Стрийкър“ беше пратен да докаже умението на делфинските екипажи. Съветът Терагенс реши, че това може да помогне за стабилизиране на разклатените позиции на Земята и тя да стане известна като източник на блестящи пилоти.

Каа Късметлията естествено се радваше, че са го избрали за тази експедиция, макар това да му навяваше тревожна мисъл.

„Бях добър... но не и най-добрият.“

В полудрямка Каа отново преживя страшната засада на Моргран, бягството, което дори след толкова време продължаваше да го ужасява.

Застанал на мястото си на мостика, безпомощен да направи каквото и да било, освен да наблюдава как главният пилот Кийпиру изпълнява със стария изследователски кораб клас „Снарк 4“ маневри, на които би завидял дори тандуански боен крайцер. Кийпиру спокойно избегна скритите мини и полетата капани, после се хвърли обратно във въртопа на Моргран без помощта на насочващи изчисления.

Въпреки двете дълги години споменът беше все така жив.

Около тях се рояха нишки на прехвърляне, зашеметяваща мъгла от измерни ексцентричности. По каприза на церебралната еволюция опитните делфински пилоти се отличаваха със способността да си представят в сонарното си въображение искрящите пространствено-времеви цепнатини. Но Каа никога не се беше носил сред такава плетеница! Ураган от преплетени нишки. Ако подходеха под неправилен ъгъл, всяка от тях можеше да отхвърли кораба обратно в нормалното пространство.

... И все пак корабът някак си пъргаво се прехвърляше от нишка на нишка, Кийпиру избяга от преследвачите, заобикаляше обичайните търговски пътища и накрая откара „Стрийкър“ в убежище, избрано от капитан Крейдейки.

На Китръп, където можеха да открият средства за ремонт под формата на чист изотопен метал, растящ като корали в отровно море...

... Китръп, роден свят на две неизвестни раси, едната потънала в блато от отчаяние, а другата изпълнена с надежда за ново...

... Китръп, където никой не би трябвало да успее да ги открие...

... Но ги откриха. Галактики, яростно сражаващи се в небето...

... И скоро Кийпиру изчезна заедно с Тошио, Хикахи и господин Орли...

... и Каа разбра, че е по-добре някои желания никога да не се изпълняват.

Разбра, че в крайна сметка изобщо не е искал да стане главен пилот.

През следващите години натрупа опит. Справи се добре, макар и не блестящо, с пилотирането по време на бягствата от Оакка и Многоизмерната система.

Но не достатъчно добре, за да запази прякора си.

„И все пак никой не каза, че може да го направи по-добре.“

Като цяло, това не беше спокоен сън.

Преди разсъмване Заки и Мопол пак започнаха да се търкат и писукат зад тънката завеса, която едва не разкъсаха с вършеещите си опашки. Би трябвало да го правят навън, но Каа не смееше да им заповяда.

— Типично с-с-следпубертетно поведение — каза му Брукида край машината за храна. — Младите мъжки с-с-ста-ват раздразнителни. При делфините в природата общите за двата пола игри престават да с-с-са достатъчни, когато младите насочат мислите с-с-си към с-с-спечелването на женските. Младите с-с-съюзници често подлагат на проверка с-с-статуса с-с-си като заедно предизвикват по-възрастни от тях.

Каа знаеше всичко това, разбира се. Но не можеше да се примири с „типичното поведение“. „Аз никога не съм се държал така. О, естествено, бях противен, арогантен млад фин. Но никога не съм бил нарочно груб, нито пък съм се проявявал като някакво деволюирало животно.“

— Може би Тш'т не трябваше да включва в групата женски — замислено рече той.

— Нямаше да помогне — отвърна възрастният металург. — Ако онези двамата бяха с-с-сами на борда, от тях нямаше да има полза. Нашите женски фини имат високи с-с-стандарти.

Каа изплю парче полусдъвкиан кефал и избухна в смях, благодарен на грубия хумор на Брукида, макар че сред екипажа на „Стрийкър“ този въпрос се смяташе за деликатен — петицията за размножаване, която някои разпространяваха и подписваха.

Каа промени темата.

— Как върви анализът на онова, което хууните изхвърлиха в морето?

Брукида кимна към работната си маса, върху която бяха отворени няколко бурета. Сред купчини сивкав прах се виждаха парченца кости и кристали.

— До този момент с-с-съдържанието потвърждава информацията, която хуунското момче е записало в дневника с-с-си.

— Удивително. Бях с-с-сигурен, че е измама, подготвена от нашите врагове. Полученото от „С-с-стрийкър“ копие на ръкописния дневник изглеждаше напълно невероятно.

— Очевидно разказът му е верен. На този с-с-свят наистина живеят заедно шест раси. Като елемент от ориентираните им към екологията ритуали, те пращат неподлежащите с-с-си на рециклиране отпадъци в морето, където ги изхвърлят в с-с-специално определени райони. Включително части от труповете.

— И ти с-с-си открил...

— Човешки останки — кимна Брукида. — Както и от шими, хууни, урси... всички онези, за които пише младият Алвин.

Всичко това продължаваше да смайва Каа.

— А има и... джо-джофури. — Той едва успя да произнесе думата.

Брукида се намръщи.

— Очевидно е въпрос на определение. С-с-свързах с-с-се с-с-с Джилиън и Нис. Те предполагат, че тези така наречени треки може да с-с-са заблудили другите раси като част от с-с-сложен, мащабен заговор.

— Възможно ли е?

— Не съм с-с-сигурен. Не е задължително да участват всички треки. С-с-само неколцина с-с-с тайни господарски пръстени и с-с-скрито оборудване, за да управляват с-с-съплеменниците си. Нещата не с-с-са ми съвсем ясни. Но Джилиън е питала заловения библиотечен клон. И това изглежда твърде вероятно.

Каа нямаше какво да отговори. Такива въпроси му се струваха толкова сложни, че единствената му реакция бе да потръпне от върха на човката си чак до крайчеца на опашката си.

Прекараха още един ден в шпиониране на местните преждевремци. Хуунското пристанище Ууфон, изглежда, отговаряше на описанията в дневника на Алвин... макар и по-примитивно в очите на същества, виждали небесните кули на Танит и блестящите градове на земната луна. Хууните очевидно обръщаха много повече внимание на корабите си, отколкото на своите домове. Изящните платноходи бяха покрити с прекрасни резби и носовете им бяха украсени с фигури на божества.

Докато един от корабите минаваше покрай Каа, делфинът дочу дълбоки тътнещи звуци на радостна песен.

„Трудно ми е да повярвам, че това са същите същества, които Брукида описва като безчувствени педанти. Може би има две раси, които си приличат по външност и име.“ Каа мислено си отбеляза да прати допитване в ежедневния си доклад.

Хууните не бяха сами на палубата. Той видя по-дребни същества, сърчно катерещи се по такелаж, опита се да използва миниатюрната камера, но образите се движеха прекалено бързо, за да улови нещо повече от неясна мъгла.

„Стрийкър“ също искаше по-добри изгледи от вулкана, който очевидно представляваше индустриален център на прежевремските раси. Джилиън и Тш'т възнамеряваха да пратят на брега още един робот, въпреки че предишните бяха изчезнали. Каа направи спектрален анализ на излъчванията на вулкана и откри следи от трамвай, скрит на фона на скалистите склонове.

Често проверяваше Заки и Мопол, които както никога стриктно изпълняваха поверената им задача да шпионират колонията на червените кхюини.

Но по-късно, когато тримата се връщаха обратно в базата, Мопол мудро се влачеше последен.

— Трябва да е от нещо, което съм ял — измърмори синият делфин, когато от корема му изригнаха неприятни къркории.

„О, страхотно — помисли си Каа. — Сто пъти съм го предупреждавал да не опитва местните създания преди Брукида да ги анализира!“

Мопол се кълнеше, че нямало нищо. Но когато слънцето започна да залязва и водата около заслона им се смрачи, той отново започна да пъшка. Брукида го прегледа с малкия им медицински скенер, но не успя да определи какво му е.

TH'T

Формално тя командваше най-известния звезден кораб на Земята — красавец, почти нов според галактянските стандарти, едва деветстотингодишен. Съветът Терагенс го беше купил от пунтиктински търговец на употребявани кораби, а после го бе преоборудвал и преименувал в „Стрийкър“, за да демонстрира уменията на неоделфинските пътешественици.

Уви, очуканият кораб едва ли някога отново щеше да кръстосва големите спирални пътища. Беше обременен с дебело покритие от плътен звезден прах — а сега и хванат в капан дълбоко под водата, докато преследвачите претърсваха бездните със звукови бомби — и по всичко изглеждаше, че е обречен да се присъедини към огромната планина призрачни съдове, потънали в бавно поглъщащата ги тиня на океанските глъбини.

Нямаше го вълнението, което отначало изпълваше Тш'т. Възбудата от полета. Радостта. Нито пък откриваше голямо удоволствие от „командването“, тъй като не разработваше стратегии и не взимаше важни решения. Тази роля изпълняваше Джилиън Баскин.

За нея оставаше уреждането на десетки хиляди подробности... например, когато недоволният готвач я беше спрял в пълния с вода коридор, за да я убеди да му позволи да изплува в царството на светлината.

— Тук долу е прекалено тъмно и с-с-студено за риболов! — оплака се Булла-йо, чиято работа бе да помага в осигуряването на храна за сто капризни делфина. — Херметичните костюми адски затрудняват движенията на моята група. А виждала ли си така наречената риба, която улавяме в мрежите си? С-с-странни създания, целите в шипове и излъчващи с-с-светлина!

— Доктор Маканий определи поне четирийсет разпространени вида местни морски същества като вкусни и хранителни — отвърна Тш'т, — с-с-стига да ги допълваме с-с-със с-с-съответните прибавки.

Булла-йо обаче измърмори:

— Всички си падат по екземплярите, които уловихме по-рано в горния с-с-свят на вълни и открит въздух. Там горе плуват огромни ята

прекрасни с-с-създания.

После премина на тринарен:

** Където свършеното слънце
* кара прелестната риба да сияе,
* докато бяга от нас! **

— Ако искаш прясна храна — заключи той, — позволи ни да с-с-се издигнем на повърхността, както ни обеща!

Тш'т въздъхна, ядосана от разсеяността на Булла-йо. През този ранен етап на еплифтирането си неоделфините често разбираха нещата така, както им се искаше, без да обръщат внимание на противоречията.

„От време на време го правя и самата аз.“

Тя се опита да прояви търпение, както някога ги учеше Крейдейки.

— Доктор Баскин се отказа от плановете с-с-си да прати нови групи на обяната от с-с-слънчева с-с-светлина повърхност — каза тя на Булла-йо, чиито изпъстрени страни и къса човка разкриваха наследство от делфините стенос.

— Нима не си забелязал, че над тази дълбока цепнатина бяха регистрирани гравитационни излъчвания? Или че някой хвърля звукови взривове и с-с-се опитва да ни открие?

Булла-йо наведе човка в поза на упорито нахалство.

— Можем да изплуваме голи... без да носим уреди, които извънземните с-с-са в с-с-състояние да засекат.

Тш'т се удиви на еднопосочното му мислене.

— Това би могло да с-с-стане, ако излъчванията бяха надалеч, да речем в орбита или на голяма височина. Но с-с-след като в общи линии знаят местоположението ни, те могат да обикалят ниско и бавно в търсене на радиохимични с-с-следи от молекулите в с-с-самата ни кръв. Изплувалите на повърхността фини незабавно биха ни издали.

Иронията имаше горчив вкус за Тш'т, защото тя знаеше нещо, което нямаше намерение да сподели с Булла-йо. „Те ще ни открият, независимо колко предпазни мерки нареди да вземем Джилийн.“

Така че каза успокояващо:

— Просто плувай на воля малко повече време, нали, Булла-йо? Аз с-с-също обичам да преследвам с-с-сребриста риба из топли води. Всичко може да с-с-се реши с-с-скоро.

Готвачът свадливо, но вече по-спокойно отдаде чест като плесна с гръдните си перки, и отплува да си гледа задълженията... но Тш'т знаеше, че кризата ще се повтори. Делфините не обичаха да са толкова надалеч от слънчевата светлина или от цикъла на приливите и отливите. Те не бяха създадени да живеят толкова надълбоко, където звуковите вълни се носеха по странен, обезпокоителен начин.

„Това е царството на физетер, спермацетовия кит, високочелия пратеник на древните богове на мечтите, който се спуска в дълбините, за да се бори с дългоръки демони.“

Бездната беше място, където от тъмните наноси се носеха надежди и кошмари от минало, настояще и бъдеще — място, което трябваше да остане за спящите неща.

„Ние, неоделфините, сме суеверни до дъното на душата си. Но какво може да се очаква, след като нашите любими патрони са човеци? Самите те са вълкони, примитивни според стандартите на милиардгодишната галактянска култура.“

Така си мислеше, докато дишаше дълбоко и изпълваше дробовете си с богатата на въздух течност — „оксивода“ — генетично импровизиран начин на дишане, достатъчен, но никога приятен. Още една причина мнозина от екипажа да копнеят за чистия, светъл свят на повърхността.

Тя се завъртя към мостика на „Стрийкър“ и силно се оттласна през шипящата течност, като остави кипящи облаци зад опашката си. Всяко от мехурчетата издаваше слаб звук и при появата си, и при сливането си със свръхобогатената вода. Понякога общият им шепот напомняше на призрачни аплодисменти — или на подигравателен смях, — преследващи я из целия кораб.

„Поне не се самозаблуждавам — помисли си Тш'т. — Справям се отлично. Така казва Джилиън и ми предава своята увереност. Но аз зная, че не съм създадена да командвам.“

Изобщо не беше очаквала да заеме този пост, когато пригоденият за екипаж от неоделфини „Стрийкър“ излезе от орбита около Земята. Тогава — преди около две години корабно време — Тш'т бе само младши лейтенант, пета в командването след капитан Крейдейки. И

всички знаеха, че ако се наложи, Том Орли и Джилиън Баскин могат да поемат ръководството... както Джилиън в крайна сметка и направи по време на кризата на Китръп.

Тш'т не негодуваше срещу тази човешка намеса. С бягството от капана на Китръп Том и Джилиън бяха направили чудо, макар това да беше довело до раздялата им.

Не бе ли тъкмо това работата на човешките водачи и герои? Да се намесват, когато има опасност някоя криза да погуби клиентите им?

„Но към кого да се обърнем, когато положението стане прекалено ужасно дори за хората?“

Галактианската традиция следваше строга — някои я наричаха „потискаща“ — йерархия на задължения. На расата клиент към нейния патрон. На този патрон към неговия дарител на разум... и така нататък по безкрайната верига на тплифта чак до легендарните Прародители. Същата верига на преданост, криеща се в основата на реакцията на някои фанатични кланове при новината за откритието на „Стрийкър“ — флот от изоставени кораби с древни, боготворени обозначения.

Но пирамидата на верността си имаше и положителни страни. Тя означаваше, че всеки нов вид получава помощ, за да пресече ужасната бездна, разделяща обикновените животни от пътуващите сред звездите граждани. И ако не са в състояние да ти дадат исканите отговори, твоите патрони могат да попитат своите. И така нататък.

Джилиън се беше опитала да се обърне към тази система и отведе „Стрийкър“ от Китръп на Оакка, зеления свят, в търсене на съвет от безпристрастните учени от Института по навигация. След неуспеха си там тя подири помощ в Многоизмерната сфера — онова огромно ледено място, гигантска снежинка, обхващаше цяла слънчева система — с надеждата, че почитените същества, които живеят там, могат да им предложат мъдро избавление или поне убежище.

Доктор Баскин нямаше вина, че нито един от тези рисковани ходове не постигна особен успех. „Идеята ѝ беше правилна — помисли си Тш'т. — Но Джилиън остава сляпа за очевидното.

Кой е най-вероятно да помогне, когато си в беда и те преследва готова да те линчува тълпа?

Съдилищата ли?

Учените от някой университет?

Или собственото ти семейство?“

Тш'т не бе посмяла да предложи идеята си. Подобно на Том Орли, Джилиън се гордееше с романтичния образ на самостоятелно развилия се земянитски клан, сам срещу вселената. Тш'т знаеше, че отговорът ѝ ще бъде отрицателен.

Затова тайно бе започнала да осъществява собствения си план още преди „Стрийкър“ да избяга от Многоизмерната система.

„Какво друго бих могла да направя, след като корабът ни беше преследван от ужасни флоти, най-добрите членове на екипажа ни бяха изчезнали и Земята бе поставена под обсада? Нашите тимбримски приятели едва можеха да помогнат сами на себе си. Междувременно галактическите институти се оказаха покварени и Старите ни излъгаха.

Нямахме друг избор.

... Аз нямах друг избор.“

Бе ѝ трудно да се крие, особено от някой, който толкова добре познаваше делфините, като Джилиън. След пристигането на „Стрийкър“ тук Тш'т седмици наред почти се бе надявала, че непокорството ѝ ще се окаже напразно.

После съобщиха за гравитационни следи. Звездни кораби, навлезли в пространството на Джиджо.

„Е, значи в крайна сметка дойдоха“ — беше си помислила тя, като скри задоволството си, докато другите от екипажа шумно изразяваха недоволството си и се жалваха, че сега безмилостните врагове вече ги били притиснали в тъгъла на изоставен свят.

Искаше ѝ се да им каже истината, но не смееше. Тази добра новина трябваше да почака.

„Ифни признава, че съм била права.“

Тш'т спря пред мостика и напълни генетично изменените си дробове с оксигена. Обогати кръвта си, за да мисли ясно преди да започне следващия етап от плана си.

„За клиентната раса има само една истинска възможност, когато любимите ѝ патрони изглеждат победени и тя няма друг избор.

Нека боговете на древните земни океани научат и разберат какво съм направила.

И още какво може да ми се наложи да направя.“

ПРЕЖДЕВРЕМЦИТЕ

НИЛО

Някога буюрският градски център се е простирал между двете реки, от Рони чак до далечния Бибур.

Кулите отдавна бяха изчезнали, изскубнати и потопени в морето. На тяхно място над тинестите, мазни блатата се издигаха папрати и напомнящи на облаци вуови дървета. Лиани на мулк-паяк покриваха няколкото обли хълмчета, останали от огромния град, но дори тези пипала вече се бяха отдръпнали, почти изпълнили унищожителната си роля.

За Нило това бе пустош, богата на живот, но безполезна за която и да е от Шестте раси, освен навярно като трекски ваканционен курорт.

„Какво правя тук? — зачуди се той. — Би трябвало да съм в Доло, да се грижа за мелницата си, а не да обикалям из това блато и да правя компания на една луда жена.“

Хуунските моряци зад Нило ругаеха с изразително тътнене. Негодуваха срещу мъчителното пътуване из тези окаяни мочурища. Подходящото време за събиране беше в началото на сухия сезон, когато гражданите се редуваха да търсят в блатата буюрски останки, пропуснати от търпеливия мулк-паяк. Сега, когато всеки ден бушуваха дъждовни бури, условията за тази дейност бяха отвратителни. Тинестите канали бяха плитки и в същото време имаше реална опасност от внезапно прииждане на водите.

Нило погледна възрастната жена, която седеше в инвалидна количка на носа и се взираше сред дърветата с рюк над очите.

— Екипажът не е доволен, мъдрец Фу — каза ѝ той. — Предпочитат да изчакаме, докато стане безопасно.

— Страхотна идея — без да се обръща към него, му отговори Ариана Фу. — Да чакаме четири или повече месеца, докато блатата се напълнят с вода, каналите се преместят и онова, което търсим, потъне

в тинята. Разбира се, тогава бездруго ще е прекалено късно и информацията няма да е от никаква полза.

Нило сви рамене. Жената вече се беше оттеглила и нямаше официални правомощия. Но като бивш върховен мъдрец на всички човеци на Джиджо, Ариана имаше морално право да иска всичко — включително да накара Нило да напусне любимата си хартиена мелница до големия долоски язовир и да я придружи в това абсурдно търсене.

„Не че има какво толкова да правя в мелницата — той го знаеше. — Търговията секна заради паниката от онези омразни звездни кораби и никой не дава големи поръчки.“

— Сега е най-подходящото време — продължи Ариана. — В края на сухия сезон водното равнище е ниско, листата опадат и имаме много по-добра видимост.

Нило й вярваше. Повечето млади мъже и жени изпълняваха задълженията си в опълчението и в групата участваха предимно подрастващи и старци. Във всеки случай дъщерята на Нило бе сред онези, които по време на рутинна събираческа обиколка преди няколко месеца бяха открили Непознатия от космоса точно в този район. И той беше длъжник на Ариана за това, че му донесе вест за Сара и момчетата — че били добре, когато ги видяла за последен път. Мъдрец Фу прекарала известно време с дъщеря му и я придружила от Тарек до Библоския архив.

Нило усети, че по бузата му плъзва капчица... десетата, откакто напуснаха реката, за да поемат през това безкрайно бласто. Протегна ръка под навъсеното небе и се помоли истинските порои да почакаат още няколко дни.

„Но иначе нека вали! Езерото е полупразно. Трябва ни водно налягане за колелото, иначе ще се наложи да затворя мелницата поради липса на енергия.“

Мислите му се насочиха към работата — купуването и събирането на рециклиран плат от шестте раси. Към пулпирането и пресяването. Към пресоването, сушенето и продаването на фини листове, с които родът му бе известен още откакто човеците бяха донесли на Джиджо благословената хартия.

Благословен дар, който някои наричаха проклетие. Този радикален възглед сега получаваше подкрепа от простите селяни,

изпаднали в паника от наближаващия край на дните...

Отгоре изкънтя вик.

— Там! — посочи жилест млад женски хуун, покатерил се високо на мачтата. — Хр-р... Трябва да е корабът на Непознатия. Нали ви казвах, че трябва да е някъде тук!

Уайхюф-ейхюго беше придружавала Сара по време на онова съдбовно събиране — задължение, изпълнявано от всички граждани. Макар да нямаше гръклянна торбичка като мъжкарите, тя живо умблира, горда от напътствията си.

„Най-послед! — помисли си Нило. — Сега Ариана ще направи рисунките си и ще можем да напуснем това ужасно място.“ Преплетените мулкови кабели го нервираха. Покритият с обсидиан връх на кораба им спокойно разкъсваше изсъхналите лиани. И все пак му се струваше, че сякаш потъват в някакъв демоничен капан.

Ариана измърмори нещо и Нило премигна и се обърна.

— Какво казваш?

Старицата посочи напред. Очите ѝ любопитно блестяха.

— Не виждам никакви сажди!

— И какво от това?

— Непознатия беше обгорен. Дрехите му бяха овъглени парцали. Помислихме, че корабът му трябва да е паднал в пламъци — навярно след битка с други чуждоземци високо над Джиджо. Но погледни само. Виждаш ли някакви следи от пожар?

Корабът заобиколи последната вуова горичка и от другата и страна се показва заоблена метална капсула, която блестеше сред изпочупени клони. Единственият отвор повече напомняше на разтворените венчелистчета на цвете, отколкото на люк. При падането си корпусът бе очертал ивица, сочеща на северозапад, и беше разполовил няколко от хълмчетата.

Нило имаше известен опит като наблюдател и това му помогна да прецени големината на машината. Беше малка — всъщност не по-голяма от хуунския кораб — и определено не бе величествен крайцер като онзи, който беше разцепил небето над Доло, предизвиквайки истерия сред гражданите му. Заоблените очертания напомняха на Нило за сълза, а не за нещо, направено от разумни същества.

Две капки дъжд капнаха на лицето и челото му. Трета — на ръката му. В далечината се разнесе остър тътен на гръмотевица.

— Приближете се, бързо! — настоя Ариана и разтвори скицника си.

Хууните с недоволно мърморене натиснаха греблата.

Нило напрегнато се взираше в чуждоземския кораб, но можеше да мисли за него единствено като за „отпадък“. Когато Шестте раси обикаляха из буюрски обекти, целта им беше само да търсят предмети, които могат да са им от полза за известно време вкъщи или в работилниците. Но полезно или не, в крайна сметка всичко отиваше в буретата, за да бъде изхвърлено във Великото бунище. Така заселниците си въобразяваха, че помагат за пречистването на Джиджо — и навярно, че носят повече полза, отколкото вреда на този свят.

— Ифни! — сподавено въздъхна Нило, загледан в машината, която бе докарала Непознатия от космоса. Можеше да е малка за звезден кораб, но изглеждаше прекалено тежка, за да бъде пренесена на ръка. — Ще падне адски много работа, докато измъкнем това нещо оттук, да не говорим за изхвърлянето му в морето.

На юг отново изтътна гръмотевица.

ЕУАСКС

Ние, джофурите, сме научени, че е ужасно да си трек — купчина без главна същност. Обречена на разединен живот, изпълнен с мъглява отпуснатост.

Всички възхваляват могъщите оейли, поели ни от прекалено плахите пои и довършили последните етапи от нашия ъплифт.

Същите тези оейли създали нови господарски пръстени, за да съсредоточат и обединят природата ни.

Без пръстени като Мен нашата раса не би могла да стане велика и страшна в Петте галактики.

И все пак, докато се уча да свързвам многобройните ни малки същности в нашата нова цялост, Аз съм удивен колко живи са тези постари мазнини, които покриват вътрешната ни сърцевина! Мазнини, датиращи още отпреди Моето сливане с вашата стара купчина пръстени. Колко лъскаво ясни изглеждат тези спомени въпреки противоречивите си хармонии. Признавам, че съществуването ви е имало сила и енергия, когато вие/ние сте били само Аскс.

Навярно съм изненадан, защото Самият Аз съм толкова млад, едва наскоро извлечен от страната на нашия корабен командир — от собствения ембрионален пръстен на онази велика купчина.

Да, това е висш произход. Така че представете си изненадата да се окажа в такава ситуация! Създаден за задължения в господстващата каста, Аз съм съчетан от прагматични съображения с безредна купчина провинциални пръстени, зле образовани и пълни със странни, примитивни идеи. Принуден съм да оставя най-добрите неща за по-късно, когато може да се извърши реконфигуративна операция...

О, ТОВА ПРЕДИЗВИКВА РЕАКЦИЯ У НЯКОИ ОТ ВАС? Особено нашият втори познавателен пръстен намира тази мисъл за смущаваща.

Не се страхувайте, пръстени Мои! Приемете тези мълнии на болезнена обич като утешения, напомнящи ви за вашето място — не да оспорвате, а само да изпълнявате. Уверявам ви, че процедурата, за която говоря, е вече нещо съвсем обичайно при могъщите джофури. Когато един от пръстените се отделя с цел да бъде включен в нова

купчина, често могат да се възстановят и също да се използват почти половината от останалите компоненти! Разбира се, повечето от вас са стари и жреците могат да решат, че носите заразата на други раси, което би попречило на включването ви в нови конуси. Но заклевам се: когато настъпи моментът, Аз, вашият любим господарски пръстен, най-вероятно ще осъществя прехода в добро здраве и ще пренеса в Моята величествена нова купчина скъпите спомени за нашата връзка.

Зная, че този факт ще ви достави огромно удоволствие, когато го обмислите в нашата обща сърцевина.

ЛАРК

Тишина изпълваше бамбуковата гора като в катедрала — гъсти сиво-зелени колони, издигащи се, за да подпрат небето. Всеки величествен ствол имаше обвивка като корубата на петокрак кхюин. Някои се извисяваха толкова нависоко, колкото Каменния покрив на Библос.

„Сега зная как се чувстват насекомите сред море от пампасова трева.“

Докато вървеше по тясната пътека сред гигантските стълбове, Ларк често можеше да разпери ръце и едновременно да докосне два от огромните дънери. Единствено сержантката от неговото опълченско подразделение, изглежда, не се поддаваше на клаустрофобията, обземаща пътниците на това странно място с вертикална перспектива. Блуждаещите погледи на другите воини бяха напрегнати.

— Колко остава до платото Дуден? — попита Линг. Лъскавата пот по шията ѝ попиваше в домотъкканото ѝ джиджойско яке. Резултатът не беше толкова предизвикателен, колкото Ларк си спомняше от предишните им пътувания — тогава тънката тъкан на даникския гащеризон плътно прилепваше към биоскулптираното ѝ тяло и караше дъха му да секва.

„Във всеки случай вече съм мъдрец и не мога да си позволя това.“ Повишението му бе донесло само неприятни отговорности.

— Никога не съм минавал по този пряк път — отвърна Ларк, макар че двамата с Утен бяха скитали из тази планина в търсене на данни за книгата си. Имаше други пътеки и не можеше да се очаква, че колесатите г'кеки, които формално отговаряха за този район, ще обръщат внимание на поддържането на такава малка просека. — Предполагам, че ще стигнем за две мидури. Искаш ли да си починеш?

Линг отметна от очите си няколко мокри кичура.

— Не. По-добре да продължим да вървим.

Бившата генна пиратка, изглежда, се дразнеше от Джени Шен, дребната сержантка, чиито жилести ръце прегръщаха арбалета като любимо дете. Джени често поглеждаше Линг, сякаш преценяваше кой неин жизненоважен орган е подходящ за мишена. Всички можеха да

усетят пулсиращата враждебност между двете жени. Линг предпочиташе да умре, отколкото да прояви слабост пред сержантката.

Но Ларк откриваше във взаимната им неприязън и нещо положително. Това отклоняваше гнева на Линг от него, особено след като той беше развенчал любимите й ротенски богове. Оттогава чуждоземската биоложка се държеше учтиво, но с мълчалива самовглъбеност.

„Никой не обича да бъде лишаван от най-принципните си вярвания — особено ако го направи някой примитивен дивак.“

Ларк наду бузи и бавно изпусна въздуха — хуунски жест, равносилен на свиване на рамене.

— Хр-рм. Ще починем на следващия хълм. Дотогава би трябвало да сме излезли от най-гъстия бамбук.

Всъщност най-обраслият район вече бе останал зад тях. Гората там беше толкова гъста, че вятърът караше огромните стволоче да се трийт един в друг и да издават нисък барабанен звук, който отекваше в костите на пътниците. Те вървяха в колона по един и се промъкваша странично там, където маркираната с изсечени по стволоче знаци пътека съвсем се стесняваше.

„Бях прав, че оставих Утен — помисли си той в опит да убеди самия себе си. — Само издръж още малко, стари приятелю. Може би ще намерим нещо, за да ти помогнем. Моля се да успеем.“

Видимостта бе ограничена от стелещата се мъгла — водните запаси на високите дървета разпръскваша фини капчици, които напояваша влажната колонада. На няколко пъти минаха покрай голи пространства, където престарелите растения бяха нападали, за да се превърнат в купища останки.

От време на време Ларк виждаше през мъглата и други символи, изсечени върху стволоче извън пътеката. Тайнствени знаци на галдве и галшест... придружени от върволици английски цифри.

„Защо някой би си направил труда да драска из бамбукова гора?“

Дори забеляза неясни фигури — първо човек, после неколцина урси и накрая двама треки. Промъкваша се сред огромните зелени колони. Поне се надяваше, че заострените конуси са треки. Те изчезнаха като призраци преди да успее да ги разгледа.

Сержант Шен поддържаше прекалено бързо темпо, за да има време за проучвания. Ларк и неговата пленница бяха повикани от

двама от върховните мъдреци — заповед, която имаше приоритет над всичко останало. И въпреки тежкия път последната вест от Поляната на Събора беше достатъчна, за да ускорява крачките им.

Куриерите им бяха съобщили, че джофурският крайцер все още е препречил свещената долина, самодоволно отпуснат сред причинените от самия него опустошения. Плененият ротенски кораб бил в двоен затвор — първо от златен пашкул, а сега и от образуващото се езеро. Джофурите ежедневно пращали две по-малки машини, пронизващи небето ками, които проучвали Склона и моретата. Никой не знаел какво търсят звездните богове.

Въпреки случилото се в нощта на кацането на огромния кораб — убийството на Аскс и други на Поляната — върховните мъдреци се канели да пратят ново пратеничество от храбри доброволци с надеждата да преговарят. Никой не предложи на Ларк да участва. Мъдреците му готвеха други задачи.

Човеците не бяха единствените, извършили дребна измама, когато пристигнали, за да създадат незаконната си колония на забранения Джиджо.

Екипажът на „Убежище“ отложил потопяването на скъпоценния си кораб в океанската бездна с повече от година след приземяването си. Година, през която човеците използвали божествените си машини, за да секат дървета и печатат книги... после съхранили томове в твърдина, която издълбали под огромна каменна скала, заобиколена с високи стени и река. В онези първи дни — особено по време на урските и кхюинските войни — библоската крепост служела като убежище, докато човеците станали достатъчно силни, за да предизвикват уважение.

Някога сивите царици също имали цитадела, изваяна след пристигането им от могъщите двигатели преди техният тайнокораб да потъне под вълните. Разположени край днешния Овум, пещерите на Шуд сигурно бяха изглеждали непревземаеми. Но този подземен лабиринт потънал под издигащите се водни маси, когато сините и червени работници захвърлили робските си задължения и се отправили да търсят нови домове и съдби далеч от хитиновите си императрици.

Платото Дуден беше най-старото преждевременно укрепление. След Тарек то образуваше сърцето на г'кекския живот на Джиджо, място на чудни каменни рампи, извиващи се като изящен филигран и позволяващи на колесатите да взимат остриите завой от своите станове и работилници до скритите под дървета платформи, където цели семейства спяха, свързали главините си в бавно въртящи се групи. Скрита под покритието от мъглоплат, тази система напомняше на картините в някои земянитски книги, в които се разказваше за времената отпреди контакта — нещо средно между „развлекателен парк“ и магистрални надлези в някой огромен град.

Лицето на Линг просия от удивена радост, когато видя селището. Младата жена кимаше, докато Ларк ѝ обясняваше преплетения мотив от тесни пътища. Подобно на Библос, укреплението Дуден не бе създадено, за да трае вечно, защото това би нарушило Изгнаническото съглашение. Някой ден всичко това трябваше да изчезне — признаваха г'кекските старейшини. И все пак спиците на колесатите потръпваха от греховна гордост от техния любим град. Техният дом.

Докато Линг се дивеше, Ларк наблюдаваше оживеното укрепление с нови чувства.

„Това е единственият им дом. Освен ако ротените не са излъгали, изглежда, че в Петте галактики вече няма останали г'кеки. Ако загинат и на Джиджо, ще изчезнат завинаги.“

Докато гледаше как малчуганите с безразсъдна смелост фучат по изящните рампи, развели очните си стълбчета и с нажежени колела, Ларк не можеше да повярва, че вселената ще допусне това.

Най-после групата стигна до хребет, покрит с нормална гора. Докато почиваха, от клоните на гаруво дърво на пътеката пред тях се спусна зукир — с вретеновидни ръце и крака, покрит с бели спирали пухкав торг. Ценни помощници и любимци на г'кеките, зукирите правеха поносим живота на колесатите на тази планета, на която почти нямаше пътища и препъващите ги камъни бяха прекалено много.

Съществото присви очи към групата, после с подскоци се приближи, като душеше въздуха. Безпогрешно подмина другите човеци и се насочи към Ларк.

„Зукирът винаги познава мъдреца“ — гласеше поговорката. Никой нямаше представа как го правят, тъй като в много отношения те не бяха толкова интелигентни, колкото шимите. Повишението на Ларк

датираше от съвсем малко време и той се чувстваше неудобно в новия си статус на младши мъдрец — и все пак зукирът с лекота го разпозна. Той притисна влажните си ноздри към китката му и го подуши. После доволно изгука и пъхна в ръката му навит пергамент. На него пишеше само:

„СРЕЩА В СВЕТИЛИЩЕТО“.

ЛЕСТЪР КАМБЪЛ

В един тесен каньон на половин левга разстояние чакаха двама върховни мъдреци: Лестър Камбъл и Остра като нож прозорливост, синият кхюин, чиято прословута състрадателност я правеше любимка на Шестте.

Тук пътеките също бяха равни и добре поддържани за г'кеките, тъй като районът беше част от тяхното плато Дуден. По ливадите се движеха колесати фигури и се грижеха за закриляните, които живееха в сламени заслони под дърветата. Според свитъците това бе светилище на свещените невинни — онези, чието съществуване обещавахе бъдеще за Шестте раси.

Няколко от блажените се събраха около Остра като нож прозорливост, като кудкудякаха или писукаха на западнали варианти на галактянски езици. Това бяха най-вече хууни и урси, макар че пред погледа на Лестър към тълпата се присъедини червен кхюин и няколко трекски купчини боязливо се приближиха, като изпускаха радостни миризми. Всички получиха потупване или милувка от кхюинския мъдрец, сякаш щипките ѝ бяха нежни ръце.

Лестър наблюдаваше колегата си и с чувство на вина разбираше, че не би могъл да се сравнява с нея по милостивост. Блажените бяха висши същества и стояха над обикновените представители на Шестте. Тяхната простота беше доказателство, че другите раси трябва да последват примера на глейвърите, които напредваха по Пътя на изкуплението.

„Видът им би трябвало да ме изпълва с радост — помисли си той. — И все пак мразя да идвам на това място.“

Представители и на шестте раси живееха в прости заслони под стените на каньона и за тях се грижеха местни г'кеки, както и доброволци от целия Склон. Винаги, когато кхюинско, хуунско или урско селище откриеше сред малките си някое с дарба за невинност, талант за животинска наивност, пращаха щастливеца тук за отглеждане и изследване.

„Има само два начина за избягване на проклятието, наследено от собствените ни предци — помисли си Лестър, като се мъчеше да си

вярва. — Можем да направим онова, което иска еретическата група на Ларк — да престанем да се размножаваме и да оставим Джиджо на мира. Можем и да потърсим друг вид забрава, който ще върне децата на нашите деца към предразумно състояние. Пречистени и готови за нов цикъл на ъплифт. Така те ще могат да открият нови патрони и навярно по-щастлива съдба.“

Така предписваха Свещените свитъци дори и след всички компромиси, направени след появата на Светото яйце. Като се имаше предвид положението на изгнаническите раси, живеещи тук за ограничено време и изправени пред ужасяващо наказание, когато ги откриеше някой галактически институт, каква друга цел можеха да имат?

„Но аз не мога да го направя. Не мога да гледам това място с радост. Земянитските ценности ми пречат да виждам тези същества като извисени. Те заслужават нежност и състрадание — но не и завист.“

Това беше собствената му ерес. Лестър се извърна, но видя друга група „блажени“. Този път човеци, седнали по турски в кръг под дърво илхуна, отпуснали ръце върху коленете си и напяващи тиха, звънлива мелодия. Мъже и жени, чиито меки усмивки и отнесени погледи като че ли говореха за търсената простота... но Лестър знаеше, че усмивките и погледите лъжат!

Много отдавна и той бе тръгнал по същия път. С помощта на методи за медитация, произхождащи от стари земянитски религии, Камбъл седеше точно под такова дърво, освобождаваше ума си от земни мании и го тренираше да търси Истината. И за известно време като че ли успяваше. Другите почтително му се кланяха и го наричаха „просветлен“. Вселената му се струваше ясна, сякаш звездите бяха свещен огън. Сякаш се беше слял с всички създания на Джиджо, дори с елементите, изграждащи камъните около него. Живееше в хармония, с малко храна, малко думи и още по-малко имена.

Такава ведрост! Понякога болезнено му липсваше.

Но след известно време постепенно осъзна, че откритата от него яснота всъщност е безплодна пустота. Приятна, но нямаща нищо общо с изкуплението. Нито за самия него, нито за расата му.

„Другите пет не използват самодисциплина или концентрация, за да търсят простотата. Кой е виждал глейвърите да медитират до някой

гнил пън, пълен с вкусни насекоми? Простотата идва при тях по естествен път. Те изживяват своята невинност. Когато угарният период на Джиджо най-после завърши, някой велик клан с радост ще осинови новия подвид на глейвърите и отново ще ги насочи към Висшия път, навярно с по-голям шанс, отколкото са имали първия път. Но тези патрони не биха избрали нас. Никой благороден древен клан не търси самодоволни дзен-учители, готови да обясняват собственото си просветление. Това не е простота, с която можеш да се похвалиш. Това е простота, основаваща се на гордостта на индивида.“

Разбира се, въпросът може би беше спорен. Ако джофурският кораб представляваше Великите институти на цивилизацията на Петте галактики, тези гори скоро щяха да са пълни с инспектори, разследващи две хиляди годишни престъпления срещу угарен свят. Само глейвърите щяха да са в безопасност, понеже навреме бяха успели да се избавят. Другите шест раси щяха да плащат за загубения залог.

„Ами ако не представляват институтите?“

Ротените се бяха оказали престъпници, генни пирати. Възможно ли бе и джофурите да са такива? Отново щяха да са заплашени от геноцид. Г'кекският клан беше особено ужасен от последната новина от Поляната.

„От друга страна, може би ще успеем да сключим сделка. Или просто ще си заминат, оставяйки ни в същото състояние, в каквото бяхме преди.“

В такъв случай местата като това светилище отново щяха да се превърнат в основната надежда за утрешния ден... за пет от Шестте раси.

Някой го дръпна за ръкава и прекъсна мрачните му мисли.

— Мъдрец Камбъл? Хм... посетителите, които... хм... очаквате... струва ми се...

Беше младеж с широки скули, ясни сини очи и светла кожа. Момчето би изглеждало високо — почти гигант, — но прегърбената стойка го правеше по-ниско. И постоянно допираше пръсти до слепоочията си, сякаш в някакъв поздрав.

Лестър внимателно заговори на английски, единственият език, който хлапакът изобщо бе успял да научи.

— Какво казваш, Джими?

Момчето преглътна и усилено се съсредоточи.

— Струва ми се, че... хм... хората, които искахте да видите... струва ми се, че са тук... мъдрец Камбъл.

— Ларк и даникската жена ли?

Енергично кимване.

— Да, сър. Пратих ги в навеса за гости... да почакат вас и другия велик мъдрец. Да не съм сбъркал нещо?

— Не си, Джими. — Лестър приятелски стисна ръката му. — А сега върви. Кажи на Ларк, че скоро ще дойда.

Широка усмивка. Момчето се завъртя тромаво и се затича натам, откъдето беше дошло.

„Ето го другия вид човеци, които идват на това място — помисли си Лестър. — Нашите нищи духом...“

Древният евфемизъм му се стори странен.

„На пръв поглед хора като Джими отлично отговарят на изискванията. Простодушни. Невинни. Нашите идеални пратеници за Пътя.“

Той погледна блажените, заобиколили Остра като нож прозорливост — урси, хууни и г'еки, пратени тук от почтителните си раси, за да правят тъкмо това. Да бъдат първи по Пътя.

„Според стандартите на свитъците те не са идиоти. Макар и със скромни способности, те не са грешни. Те са водачи. Но никой не може да каже такова нещо за Джими. Като оставим настрана състраданието, той си е идиот. Всеки може да го види.“

Ние можем и трябва да го обичаме, да му помагаме и да му бъдем приятели.

Но той не води човечеството наникъде.“

Лестър даде знак на своя син кхюински колега с урско поклащане на глава, за да покаже, че е време за срещата им. Остра като нож прозорливост отвърна със завъртане на зрителния си купол в бърза поредица от премигвания на галдве, която означаваше, че скоро ще дойде.

Човешкият мъдрец се обърна и тръгна натам, накъдето бе изчезнал Джими, като се мъчеше да върне мислите си към настоящата криза. Към проблема с джофурския боен кораб. Към неотложните планове, които трябваше да обсъди с младия еретик и жената от

звездите. Трябваше да ги помоли да приемат едно ужасяващо предложение — невероятно и опасно.

И все пак, докато минаваше покрай кръга монотонно напъващи човеци — здрави мъже и жени, които се бяха отказали от фермите, семействата и полезните си умения, за да живеят, без да работят, в тази долина — Лестър откри, че размислите му са изпълнени с горчиво негодувание. Думите в главата му не бяха достойни за върховен мъдрец, той го знаеше. Но не можеше да не си го мисли.

„Слабоумни и медитиращи, това са двата вида, които нашата раса праща тук. Не истински «блажени» души. Не и според стандартите, установени в свитъците. Човеците почти не правят истински крачки по Пътя на изкуплението. Ур-Джах и другите са любезни. Те се преструват, че и ние имаме такава възможност, такава потенциално спасение.

Но не е така. Нашият вид е стерил.

Със или без присъда от звездите — единственото бъдеще за човеците на Джиджо е проклятието.“

ДУЕР

От мястото на катастрофата се издигаше дим. Инстинктът му подсказваше да не се приближава. Всъщност сега, докато даникският робот се спотайваше в дупката си и не проявяваше интерес към пленниците си, имаше шанс да избяга.

Ами ако Рети поискаше да остане?

Нека! Лена и Дженин щяха да се зарадват, че Дуер е успял да измине дългия обратен път до Сивите хълмове. Това би трябвало да е възможно с помощта на верния му лък. Наистина, Рети се нуждаеше от него, но другите на север имаха повече основание да разчитат на предаността му.

Дуер все още беше зашеметен от еката на кратката битка, в която могъщият даникски разузнавателен кораб бе свален от ужасяващия новодошъл. И двата кораба бяха зад следващата дюна, небесни колесници с неизмерима мощ... а Рети настояваше да се приближат още повече!

— Трябва да разберем какво става — прегракнало прошепна тя.

Той ѝ отправи остър поглед, изискващ тишина, и тя за пръв път се подчини, давайки му време да помисли.

„Лена и Дженин може би за известно време са в безопасност, след като Кун вече не е в състояние да се върне, за да ги зарази. Ако даниките и ротените имат врагове на Джиджо, всички звездни богове навярно ще са прекалено заети да се бият помежду си, за да преследват някаква си малка група на Сивите хълмове.“

Дори без напътствията на Данъл Одзава Лена Стронг бе достатъчно опитна, за да сключи тристранна сделка със старата банда на Рети и урските преждевремци. С помощта на „наследството“ на Данъл обединеното им племе можеше да посее семена в пустошта. Ако приемеше, че най-ужасното става на Склона, тяхната група все още може би щеше да успее да намери Пътя.

Дуер поклати глава. Понякога му беше трудно да се съсредоточи. Още откакто позволи на робота да използва тялото му като проводник за полетата си, сякаш някъде в него едва доловимо шепнеха гласове.

Също като тогава, когато лудият стар мулк-паяк се промъкваше в мислите му.

Във всеки случай, не му бе работа да размишлява за съдбата, нито да взима решения като мъдреците. Някои неща бяха очевидни. Не дължеше на Рети нищо. Тя заслужаваше да я изостави. Но не можеше да го направи.

Затова въпреки съмненията си Дуер кимна на момичето и с подчертани движения с ръце му даде да разбере, че е по-добре да не издава нито звук. Рети отвърна с весело свиване на рамене, което като че ли казваше: „Естествено... докато не реша нещо друго.“

Той прехвърли лъка и колчана си през рамо и двамата запълзяха напред, докато не стигнаха до хребета на дюната. Предпазливо погледнаха през храсталака солени папрати към небесните кораби — по-малкият сега представляваше димяща развалина, полупотънала в мрачното блато. Кацнал наблизко, по-големият също не се бе измъкнал от битката невредим. От едната му страна се виждаше дълбока цепнатина, от която се издигаше пушек, всеки път, щом двигателите се опитваха да запалят.

На едно блатисто островче лежаха проснати, почти без да мърдат, двама мъже. Кун и Джаз.

Дуер и Рети изкопаха нова дупка, в която да се скрият, и после започнаха да наблюдават, за да видят кой — или какво — ще се появи.

Не чакаха дълго. В по-големия цилиндър се отвори люк и от него излетя сепващо позната фигура — осемстранна колона с увиснали ръце, близък родственик на повредения робот, който Дуер познаваше прекалено добре. Само че тази машина блестеше, боядисана на сини и розови райета — окраска, чийто вид беше мъчителен за ловеца.

Тя също имаше роговиден издатък отдолу. „Това трябва да е устройството, което ѝ позволява да се движи над вода — помисли си той. — Щом роботът е подобен, дали това не означава, че враговете на Кун също са човеци?“

Но не, Данъл бе казал, че такива машини са много разпространени сред половин милион пътуващи сред звездите раси и с всеки следващ еон се променяли съвсем бавно. Този нов робот можеше да принадлежи на която и да е от тях.

Машината приближи към Кун и Джаз и освети телата им с прожектор, чийто лъч се виждаше ясно въпреки ярката слънчева

светлина. Дрехите им се раздвижиха, претърсени от прозрачни пръсти. После роботът се спусна надолу с протегнати ръце. Кун и Джаз все още лежаха, когато той отново се издигна с няколко предмета в щипките си.

Трябва да беше даден сигнал, защото от отворения люк към блатото се спусна рампа. „Кой ли ще нагази в тази тиня? — зачуди се Дуер. — Или се готвят да спуснат лодка?“

Той се приготви да види някаква странна чуждоземска раса, навярно с тринайсет крака или плъзгаща се и оставяща слузеста следа. Няколко велики клана бяха известни като врагове на човечеството още по времето на „Убежище“, като например легендарните сороси или насекомopodobните тандуаси. Дуер дори хранеше слаба надежда, че новодошлите може да са от Земята и да са изминали цялото това огромно разстояние, за да обуздаят престъпните си братовчеди. В Петте галактики живееха и родственици на хууни, урси и кхюини, всички с кораби и огромни средства на разположение.

Три фигури започнаха да се спускат по рампата.

— Това са треки! — яхна Рети.

Дуер удивено зяпаше трите ужасяващи на вид купчини с колани с устройства, увиснали от манипулативните им пръстени. Заострените конуси стигнаха до тинестата вода и нагазиха в нея. Изведнъж плавателните им крака, които изглеждаха тромави на рампата, ги оттласнаха с невероятна скорост към двамата оцелели.

— Но нали треките би трябвало да са миролюбиви?

„Така е“ — помисли си Дуер. Прииска му се да е обръщал повече внимание на уроците, които майка му изнасяше на Сара и Ларк. Текстове от мъгляви книги, разказващи за неща, които не се преподаваха в училище. Той потърси името в паметта си, но не успя. И все пак знаеше, че то съществува. Име, което някога е предизвиквало страх.

— Струва ми се... — прошепна ловецът, после решително поклати глава. — Струва ми се, че това не са треки. Поне не такива, каквито ги знаем ние.

АЛВИН

Отначало картината трудно се поддаваше на интерпретация. Светкавично се редуваха мъгляви синьо-зелени образи и пращаха тръпки по все още невъзстановения ми гръбнак. Хък и Клещовръх, изглежда, възприемаха по-бързо, сочеха към различни предмети на дисплея и разбиращо сумтяха. Изживяването ми напомняше за пътуването ни с „Ууфонска мечта“, когато бедният Алвин винаги последен грокираше какво става.

Накрая разбрах — наблюдавахме далечна местност в света на слънчеви лъчи и дъжд!

(Колко пъти двамата с Хък бяхме чели за някой литературен герой, гледащ далечно място с камера с дистанционно управление. Странно. Една идея може да е позната от романите и в същото време да събужда страхопочитание, когато най-после се сблъскаш с нея в истинския живот.)

Дневна светлина струеше в плитчини, в които бавно се поклащаха зелени водорасли. Пред погледа ми за миг преминаваха ята сребристи фигури — видове, които нашите рибари носеха в мрежите си, предназначени за сушене и за гърнетата в хуунските хути.

Вихрещият се глас каза, че до подвижните камери имало звукови устройства, което обясняваше клокочещите шумове. Клещовръх постоянно мърдаше корубата си и съскаше носталгични оплаквания през петте си кракоусти, затыжил се за кошарите на кхюинското си гнездо. Но Ур-ронн скоро се нагледа и с отвратен вой извърна лъскавата си глава, влудена от вида на толкова много вода.

Прибоят за миг стана силен. После разпенената вода се отдръпна от обектива и ние видяхме пясъчен пейзаж. Камерата бързо и ниско до земята се понесе навътре към сушата.

— При нормални обстоятелства бихме пратили робот на брега нощно време. Но въпросът е неотложен. Трябва да разчитаме на горещия блясък на земята, за да скрие появата му.

Ур-ронн въздъхна облекчено, доволна от изчезването на бурните води.

— Това не кара да се зачудя — каза тя, — защо досега не сте фращали шфиони.

— Всъщност пратихме няколко да търсят следи от цивилизация. Два вече отдавна закъсняват, но други показаха сепващи образи.

— Като например? — попита Хък.

— Като например хуунски моряци, управляващи дървени платноходи в открито море.

— Хр-рр... Какво странно има в това?

— И червени кхюини, живеещи без надзор от страна на сиви или сини, съвсем свободни, мирно търгуващи със своите хуунски съседи.

Клещовръх се обиди и изсумтя, но гласът продължи:

— Заинтригувани, ние пратихме подводна експедиция отвъд Цепнатината. Нашите изследователи проследиха един от вашите отпадъчни кораби и събраха образци от свещените му останки. После, когато се връщаше в базата, нашият разузнавателен съд попадна на урския „таен склад“, който сте били пратени да вземете. Естествено ние решихме, че истинските му собственици трябва да са изчезнали.

— Нима? — дяволито попита Ур-ронн. — И защо?

— Защото бяхме видели живи хууни! Кой би могъл да си представи урси и хууни да живеят мирно на място, по-малко от един кубичен парсек? Щом хууните бяха живи, ние заключихме, че всички урси на Джиджо трябва да са мъртви.

— О, така ли? — отбеляза Ур-ронн, изви дългата си шия и ми хвърли свиреп поглед.

— Представете си нашата изненада, когато видяхме примитивен съд да се носи към нашата подводница. Изкорубен дънер, съдържащ...

Гласът млъкна. Камерата отново се раздвижи. Ние се наведохме напред, когато обективът се плъзна над пясък, покрит с ниски храсти.

— Хей — възрази Ур-ронн. — Нислех си, че не можете да изфолзвате радио или каквото и да е друго, което може да се засече от косноса!

— Точно така.

— Тогава как фолучавате тези оврази в реално време?

— Отличен въпрос, зададен от някой без пряк опит в такива неща. В този случай роботът трябва да измине само около километър по брега. Може да разгърне фиброкабел, който излъчва образи, без да го засекат.

Потръпнах. Нещо в току-що изречените думи ме потресе по зловещо познат начин.

— Това ина ли нещо овщо с експлозиите? — попита Ур-ронн. — С неотдавнашното нафадение фо този овект от страна на онези, които виха искали да ви унищожат?

Вихрещата се фигура се сви, после се разшири.

— Вие четиримата наистина схващате бързо и имате въображение. Разговорът с вас е необичайно преживяване. А аз съм създаден, за да оценявам необичайните преживявания.

— С други думи, да — грубо рече Хък.

— Преди известно време летяща машина започна да претърсва това море с пипала от звук. Часове по-късно започна да хвърля дълбочинни взривове в очевиден опит да ни изкара от нашата планина от останки. Положението стана още по-тежко, когато в този район се появиха гравитационни полета на друг кораб. Засякохме ритми на въздушна битка. В кратко и отчаяно сражение бяха разменени ракети и смъртоносни лъчи.

Клещовръх се олюля от крак на крак.

— Божичко-ичко-ичко! — въздъхна той и срина престореното ни безразличие.

— После двата съда внезапно престанаха да летят. Инерциалните им следи изчезнаха близо до настоящото местоположение на работа.

— Колко близо? — попита Ур-ронн.

— Много близо — отвърна гласът.

Вцепенени, ние проследихме хипнотична сцена от бързо движение. Високи до глезена трънливи растения, прелитащи покрай обектива с главозамайваща скорост. Камерата профучаваше край храсталаци от саблевидни папрати, докато роботът набираше височина над огромно мочурище.

Изведнъж проблесна нещо сребристо! После друго. Заоблени страни на...

И тогава се случи.

Без предупреждение, точно когато зърнахме за първи път вълнуващата гледка на катастрофиралите летящи кораби, екранът внезапно се изпълни с ухилено лице.

Отскочихме назад и извикахме от изненада. Отдръпнах се толкова бързо, че дори модерната шина не успя да ми спести

пронизващата болка. Ноктите на Хуфу се забиха в рамото ми и нурът удивено запищя.

Лицето весело оголи блестящи остри зъби. Черни мънистени очи ни гледаха, нелепо уголемени, толкова изпълнени с животинска веселост, че всички простенахме, познали образа.

Нашият малък робот се издигна, опита се да избяга, но ухиленият демон здраво го стискаше с двете си предни лапи. Създанието вдигна острите си нокти и се приготви за нападение.

Тогава вихрещият се глас заговори — звуци, които отлетяха и после се върнаха през малките говорители на робота. Това бяха само четири думи на галседем, произнесени със странен акцент и изключително висок тон, едва доловим за хуунския слух.

— Братко — бързо каза гласът на странния нур. — Моля те, престани.

ЕУАСКС

Пристига съобщение, че сме загубили следите на кораба!

Нашият светлинен крайцер, пратен да преследва машина на ротенските бандити.

По време на такава рутинна задача не се очакваха проблеми. Това повдига тревожни въпроси. Възможно ли е да сме подценили силата на тази разбойническа банда?

Ти, наш втори познавателен пръстене, ти осигуряваш достъп до много спомени и мисли, натрупани от нашата купчина преди Аз да се присъединя и да стана ваш господарски пръстен. Спомени от времето, когато ние/вие сте били просто Аскс.

Ти си спомняш, как сте чули човешките генни крадци да правят абсурдни твърдения. Например, че техните патрони — тези загадъчни „ротени“ — са като цяло непознати на галактянското общество. Че ротените скрито оказвали огромно влияние. Че не се страхували от могъщите бойни флоти на великите кланове в Петте галактики.

Ние от бойния кораб „Полкджхи“ сме чували подобни басни и преди да пристигнем на тази планета. Приемахме ги за обикновени легенди. Смешно прикритие, напразно опитващо се да скрие действителната самоличност на престъпниците.

АМИ АКО ИСТОРИЯТА Е ВЯРНА?

Никой не може да се съмнява, че съществуват тайнствени сили — древни, далечни и могъщи. Възможно ли е съдбата ни да се е пресякла с някоя загадъчна сила тук, в тази изоставена галактика, далеч от дома?

ИЛИ ПЪК ПРИЕМЕТЕ ИДЕЯТА В ПО-ШИРОК СМИСЪЛ. Възможно ли е такава силна раса тайно да стои зад всички земянити и да ги насочва? Да ги закриля от участта, която обикновено сполита вълконите? Това би обяснило много странности в последните събития. Може също да вещае опасности за нашия Съюз на верните.

НО НЕ! Фактите не подкрепят този страх.

Вие, примитивни провинциални пръстени, не можете да го разберете, затова нека ви обясня.

НЕ МНОГО ОТДАВНА с „Полкджхи“ се свързаха някои дребни търговци на данни, безскрупулни паразити, продаващи информация. Чрез човешки агенти тези „ротени“ осъществиха контакт с нас — великите и благочестиви джофури, — защото корабът ни се случи да патрулира наблизко. Те също смятаха, че джофурите ще платят два пъти за информацията, която искаха да ни продадат.

— ВЕДНЪЖ за сведения, които да ни помогнат да открием онова, което търсим, изчезнал земянитски съд, години наред преследван от десет хиляди кораба, най-скъпоценна плячка в Петте галактики.

— И ВТОРИ ПЪТ за информация, отнасяща се за проклетите от предците г'кеки, оцелели останки, намерили убежище тук преди много планетни цикли, осуетявайки нашия справедлив унищожителен гняв.

Ротените и техните слуги се надяваха да получат добра печалба като ни продадат тази информация, освен генетичните боклуци, които може да са откраднали от този непожънат свят. Сделката сигурно им се е струвала идеална, защото и двете страни трябваше винаги да я запазят в тайна.

Това поведение на велика и възвишена сила ли е? Издигнала се над тривиалните проблеми на смъртните?

Нима божествени същества щяха да са толкова изненадани от местни диваци, унищожили тяхната подземна станция с обикновени химически експлозиви?

Проявиха ли се като толкова могъщи, когато ние полуобърнахме нашите пръстени в акт на благочестиво предателство и се хвърлихме срещу техния кораб? И го замразихме в стаза с помощта на хитър трик?

Не, това не е благоразумен начин на разпитване, пръстени Мои. Безпокоя се, че само ще хвърлите на вятъра обединените ни умствени способности, като тръгнете по задънен път.

Това отклонение — НЕ Е ЛИ ПОРЕДНОТО НАПРАЗНО УСИЛИЕ ДА БЪДА ОТВЛЕЧЕН ОТ КОНКРЕТНОСТТА НА ЦЕЛТА, КОЯТО Е МОЙ ОСНОВЕН ПРИНОС КЪМ КУПЧИНАТА?

А може би някой от вас продължава да се опитва да долови така наречените напътствени сигнали от онази глупава скала, която

наричате „Светото яйце“?

Навярно тези мъгляви разединени усилия целят нов бунт?

ОЩЕ ЛИ НЕ СТЕ РАЗБРАЛИ?

Да ви покажа ли пак защо оейлите са създали Моя вид и са ни нарекли „господарски пръстени“?

Нека оставим тези глупави размисли и да обсъдим други обяснения за изчезването на кораба. Навярно, когато нашият екипаж свали разузнавателния съд на ротените, те са попаднали на нещо друго?

Нещо много по-мощно и важно?

...?

Вярно ли е това? Наистина ли нямате никаква представа за какво намеквам?

Дори не се досещате? Е, повечето от обитателите на Петте галактики — дори загадъчните занги — знаят за кораба, който търсим. Съд, преследван от половината армади в познатия космос.

Наистина сте живели изолирано, провинциални Мои пръстени! Мои примитивни по-малки същности, които не сте чували за кораб, управляван от полудиви делфини.

Колко странно наистина.

САРА

Сара се страхуваше, че може да ослепее или да полудее без тъмните очила, раздадени от ездачките илии. Няколко блуждаещи проблясъка бяха достатъчни, за да пронижат нервите ѝ с неестествени цветове, които пищяха за внимание, викаха я, молеха я да свали стъклата, да погледне... и навярно да се загуби в свят от местеща се светлина.

Дори виждани в тъмносини тонове, скалите наоколо изглеждаха изпълнени с тайнствен смисъл. Сара си спомни как легендарният Одисей, когато минавали покрай легендарните сирени, наредил на хората си да напълнят ушите си с восък, а после се завързал за мачтата, за да може само той да чува зова на изкусителните, докато екипажът отчаяно гребял покрай ярките, мамещи плитчини.

Дали щеше да я заболи, ако свалеше очилата и погледнеше вълнообразния пейзаж? Дали приятелите ѝ, макар и хипнотизирани, щяха да я спасят? Или гледката завинаги щеше да погълне ума ѝ?

Хората рядко споменаваха за Спектралния поток — бяло петно на картите на Склона. Дори коравите мъже, които скитаха из пустинята на острите пясъци и пронизваха пясъчни ленивци под кухите дюни, стояха на почтително разстояние от тези отровни земи. Област, както се предполагаше, лишена от всякакъв живот.

Сара си спомни за един ден преди почти две години — тогава майка ѝ вече умираше в къщата край хартиената мелница и водното колело тихо и скръбно напяваше. Когато се беше приближила до стаята на Мелина, Сара чу Дуер с притаен глас да говори за това място.

Разбира се, нейният по-малък брат имаше право да патрулира навсякъде, дори извън Склона, и да следи за нарушения на Съглашението и Свитъците. Сара почти не се изненада, когато разбра, че е посещавал тези отровни земи с влудяващи багри. Но от доловените през отворената врата откъси ѝ се стори, че Мелина също е виждала Спектралния поток — преди да дойде на север, да се омъжи за Нило и да отгледа децата си край спокойната зелена Рони. Майка и син бяха разговаряли тихо, с поверителност, типична за край смъртен одър, и по-късно Дуер никога не бе споменавал за това.

Но най-много я разтърси замечтаният глас на майка ѝ.

— Дуер... припомни ми пак за цветовете...

Конете, изглежда, не се нуждаеха от очила, а двете ездачки равнодушно носеха своите, сякаш по-скоро за да предотвратят добре познато им дразнене, а не ужасна опасност. Изпълнена с облекчение след излизането им от буюрския тунел, Кефа шепнеше на Нули и Сара за първи път чу двете илии да се смеят.

Сега мислите ѝ бяха по-свързани и изненадата започна да отстъпва място на любопитството. „Ами хората, които са по рождение далтонисти?“ Въздействието сигурно включваше нещо повече от обикновени честотни вариации на електромагнитния спектър, както урските очила навярно имаха и друга функция, освен да правят цветовете по-тъмни. Трябваше да има още някакъв ефект. Поляризация на светлината? Или пси?

Рюкът на Емерсън му вършеше същата работа като очилата, но изведнъж звездният мъж свали ципестия симбионт, погледна с незащитени очи и потръпна, видимо разтърсен от сетивно претоварване, сякаш в окото му се бе забила хуунска чесалка. Сара понечи да се наведе към него — но първоначалната му реакция продължи само миг. Секунда по-късно Емерсън ѝ се усмихна с измъчена наслада.

„Е, нищо не можеш да направиш“ — помисли си тя, повдигна очилата на челото си...

И първо се изненада, че няма болка. Ирисите ѝ се приспособиха, така че силата на светлината бе поносима.

Обаче усети пристъп на гадене, когато светът като че ли се помръдна и разтвори... сякаш гледаше през пласт след пласт застъпващи се образи.

Теренът представляваше напластени потоци лава, ерозирали каньони и издигнати плата. Само че сега изглеждаше като еднообразен гоблен, върху който някакъв луд г'кекски художник с блестящи бои и плътни нишки е избродирал призрак. Всеки път щом Сара премигнеше, впечатленията ѝ се променяха.

— Извисяващите се плата бяха вълшебни замъци, чиито плющящи знамена образуваха сияещи валма от мъгла...

— Прашните долини се превръщаха в искрящи басейни. Реки от живак и потоци от кръв сякаш течаха нагоре като преливащи въртопи

от неподдаващи се на смесване течности...

— Нагънатата като спомен недалечна скала напомняше на буюрска архитектура — кулите на Тарек, — само че с пусти прозорци, заместени от милион прекрасни сияйни светлини...

— Погледът ѝ се насочи към прашния път и към вдигащия се под колелата на каруцата вулканичен прах. Но на друга плоскост прахът като че ли се превръщаше в блестящи звезди...

— После прехвърлиха нисък хълм и пред тях се разкри най-невероятният мираж... няколко тесни долини, всяка заобиколена от стръмни склонове — като океански вълни, замръзнали с разпенени гребени. Долините под тях изглеждаха зелени, покрити с невероятни ливади и абсурдни дървета.

— Кси — съобщи Кефа и весело зашепна с онзи акцент, който се беше сторил на Сара зловещо познат...

... и тя внезапно разбра защо!

Изненадата я накара да пусне очилата на очите си.

Замъците и звездите изчезнаха...

... но ливадите останаха. Можеше да види четирикраки фигури, които пасяха истинска трева и пиеха от съвсем истински поток.

Кърт и Джома въздъхнаха. Емерсън се засмя, Прити плесна с ръце. Но Сара бе прекалено зашеметена, за да промълви дори звук. Защото вече знаеше истината за Мелина Южнячката, жената, която преди много време беше дошла край Рони, както се предполагаше, от далечната Долина, за да стане съпруга на Нило. Мелина, веселата ексцентричка, която отгледа три необикновени деца край непрестанно тътнещата долоска мелница.

„Майко... — вкаменена от удивление си помисли Сара. — Това трябва да е бил твой дом.“

Останалите ездачки пристигнаха след няколко мидури заедно с урските си спътници, мръсни и уморени. Илиите разседлаха верните си коне преди да се освободят от собственото си снаряжение и да се хвърлят в топлия вулканичен поток под извисяващите се скали, където почиваха Сара и другите гости.

Докато наблюдаваше Емерсън, Сара се увери, че поне още една част от мозъка му трябва да е невредима, защото звездният човек

гледаше голата женственост на ездачките с обичайното мъжко внимание.

Тя сподави пронизалата я ревност — разбираше, че собственото ѝ тяло изобщо не може да се сравнява със загорелите атлетични фигури на тези жени.

Емерсън погледна към нея и лицето му потъмня още повече от изчервяване, толкова срамежливо и разкаяно, че Сара се засмя на глас.

— Гледай, но не пипай — каза тя и вдигна пръст. Той не можеше да разбере всички думи, но проумя нежното предупреждение.

Ухилен, звездният мъж сви рамене, сякаш казваше: „Кой, аз ли? Даже не бих си и помислил!“

Пътниците от каруцата вече се бяха изкъпали, макар и постеснително. Не че голотата беше табу по Склона. Но илиите се държаха така, сякаш не знаеха — или не се интересуваха — за простия факт, че всички човешки момичета още в училище получават основна информация за другия пол. Че мъжкият *Homo sapiens* реагира с примитивна възбуда, сложно вплетена в зрителните му нерви.

„Навярно защото нямат мъже“ — помисли си Сара. Наистина, тя виждаше само жени, които си вършеха работата сред плевниците и заслоните. Имаше и урси от приятелското племе Улашу, които се грижеха за безценните си симлови и магарешки стада в периферията на оазиса. Двете разумни раси не се избягваха — Сара зърна приятелски срещи. Но в това тясно царство всеки имаше свой любим участък.

Улашу познаваха Кърт и сигурно бяха прекарвали известно време във външните райони на Склона. Всъщност някои илии също навярно от време на време ходеха там и се движеха сред нищо неподозиращите селяни от Шестте раси.

„Мелина е имала добро прикритие, когато е пристигнала в Доло с препоръчителни писма и с бебето Ларк. Всички са решили, че идва някъде от Долината. Типичен предварително уреден втори брак.“

Нило като че ли никога не се бе притеснявал, че най-големият му син има неизвестен баща. Мелина fino обезкуражаваше въпросите за миналото си.

„Но такава тайна...“

Групата на Улашу водеше пленник. Улгор, урският номад, сприятелил се със Сара в Доло, само за да заложи капан, довел до

пленияването им от фанатиците на Дединджър и възродените урунтаи. Сега бяха разменили ролите си. Трите очи на Улгор гледаха стъписано удивителния оазис.

„Колко биха мразили това място урунтаите! Техните предшественици са взели всичките ни коне, за да ги избият до крак. По-късно урските мъдреци се извинили — когато Дрейк Стари унищожил Урунтай. Но как може да се поправи смъртта?“

Не може. Но е възможно да се избегне пълното изчезване. Докато наблюдаваше кобилките и жребчетата да подскачат след майките си под ярката надвиснала скала, Сара се чувстваше почти радостна. Този оазис можеше да остане скрит дори за всевиждащите шпионски очи на чуждоземските звездни господари, смутени от заобикалящата го земя на илюзии. Навярно Кси щеше да оцелее, когато разумният живот от останалата част от Склона бъдеше изличен.

Отведоха Улгор при пустинния пророк Дединджър. Двамата не си казаха нито дума.

Отвъд жените, които се плискаха в потока, и отвъд пасящите стада се простираше блестящ пейзаж, където всяка вълничка и издатина се превръщаха в хиляди невероятни неща. „Царство на илюзията“ беше подходящо име за Спектралния поток. Човек несъмнено свикваше с него и с премигване се избавяше от дразнещите химери, които никога не се оказваха полезни или информативни. А може би илиите не се нуждаеха от мечти, тъй като живееха в сърцето на фантазиите на Джиджо.

Ученият в Сара се чудеше защо илюзията въздейства еднакво върху всички раси и как такова чудо би могло да се появи по естествен път. „В Библос не се споменава за нищо подобно. Но когато «Убежище» е напуснал Земята, човеците са разполагали със съвсем малка част от галактическия справочен материал. Навярно това е често срещано явление, откривано на много светове.“

Но колко по-удивително щеше да е, ако Джиджо е направил нещо уникално!

Тя погледна към хоризонта и остави ума си свободно да асоциира формите от искрящи цветове, докато не я сепна мек женски глас.

— Имаш очите на майка си, Сара.

Тя премигна и се върна към действителността. До нея бяха застанали двама души, облечени в кожените си дрехи на илии. Единият бе първата стара жена, която виждаше тук.

Другият беше мъж.

Сара се изправи и премигна, познала мъжа.

— Ф-фалън?

Някогашният главен следотърсач бе остарял от времето, когато обучаваше Дуер на изкуствата на пустошта. Но все още изглеждаше як и се усмихваше широко.

— Но аз си мислех, че си мъртъв! — възкликна Сара.

Той сви рамене.

— Хората си мислят, каквото им скимне. Никога не съм казвал, че съм умрял.

Коана от дзен, ако Сара изобщо беше чувала такава. Но после си спомни какво ѝ бе казала старицата. Макар и скрита от блясъка на пустинята, тя като че ли беше поела от багрите на Спектралния поток.

— Казвам се Форуни — представи се жената. — Аз съм старша ездачка.

— Познавала си майка ми?

Старицата хвана ръката ѝ. Маниерите ѝ напомняха на Сара за Ариана Фу.

— Мелина ми беше братовчедка. Липсваше ми през всички тези години — макар че от време на време ни пишеше за забележителните си деца. Вие тримата доказвате правотата на избора ѝ, въпреки че изгнанието трябва да е било тежко за нея. Нашите коне и сенки трудно се напускат.

— Заради Ларк ли е заминала майка ми?

— Ние знаем как да правим така, че да раждаме повече момичета. Когато се роди момче, го даваме на дискретни приятели на Склона и взимаме в замяна момиче.

Сара кимна. Размяната на деца бе разпространена практика и помагаше за заздравяване на съюзите между селища и кланове.

— Но майка ми не е искала да се откаже от Ларк.

— Точно така. Така или иначе се нуждаехме от агенти там и можехме да разчитаме на Мелина. Тя замина и решението ѝ се оказа правилно... макар че тъгувахме, когато чухме за смъртта ѝ.

Сара кимна, после попита:

— Защо сте само жени?

Старицата присви очи — в тъгълчетата им имаше дълбоки бръчки от живот, прекаран в примижаване.

— Това се изисквало в договора, когато лелите от племето Урчачкин предложили на някои човеци и коне убежище на най-тайното им място, за да ги предпазят от урунтаите. По онова време нашите мъже смущавали урсите — толкова силни и буйни, за разлика от собствените им съпрузи. Струвало им се по-просто да уредят нещата само с жени. Освен това по време на пубертета някои от момчетата са склонни да отхвърлят обществените ограничения, независимо колко грижливо са отгледани. Все някога някой млад мъж щял да напусне земята на илиите без съответната подготовка — и това щяло да е достатъчно. В желанието си да си създаде име той можел да издаде тайната ни на Общностите.

— Понякога момичетата също се държат така — отбеляза Сара.

— Да, но така сме имали по-голям шанс. Помисли си за младите мъже, които познаваш, Сара. Представи си как биха се държали те.

Тя си представи братята си да израстват в този малък оазис. Ларк щеше да е трезв и надежден. Но на петнайсет години Дуер бе съвсем различен от онова, което беше станал на дваисет...

— И все пак виждам, че не всички сте жени...

Старшата ездачка се усмихна.

— Нито пък оставаме девствени. От време на време водим тук зрели мъже — често главни следотърсачи, мъдреци или сапъори — мъже, които вече знаят тайната ни и са на достатъчна възраст, за да са улегнали и разумни... но стъпката им все още е запазила силата си.

Фалън се засмя, за да прикрие краткото си смущение.

— Моята стъпка вече не е най-добрата ми черта.

Форуни го стисна за ръката.

— Ще издържиш още доста време.

Сара кимна.

— Урско решение. — Понякога групи млади урси, които нямаха възможност да издържат собствени съпрузи, си взимаха общ и си го предаваха от торбичка на торбичка.

— След толкова много поколения самите ние може би сме придобили не малко урски особености — позасмя се старшата ездачка.

Сара погледна към Кърт Сапъора, който седеше върху един гладък камък и изучаваше древни, грижливо пазени текстове. Край него се излежаваха Джома и Прити.

— Значи сте пратили експедицията да доведе Кърт, защото сте искали още...

— Ифни, не! Кърт е прекалено стар за такива задължения, а когато водим нови партньори, го правим съвсем дискретно. Нима той не ти е обяснил за какво е всичко това? Своята роля в настоящата криза? Причината, поради която заложихме толкова много, за да доведем тук всички ви?

Сара поклати глава, а Форуни разшири ноздри и изсъска като урска леля, ядосана от глупави малчугани.

— Е, той си знае. Аз знам само, че трябва да ви придружим по останалата част от пътя колкото се може по-скоро. Тази нощ ще починете тук, племеннице. Но уви, семейните спомени трябва да почакаат, докато кризата отмине... или докато не ни погуби всички.

Сара кимна, приела с примирение новината за предстоящата нова тежка езда, но все пак попита:

— Оттук можем ли да видим...

На набръчканото лице на Фалън се изписа нежна усмивка.

— Ще ти покажа, Сара. Не е далеч.

Сара хвана стария следотърсач за ръка, а Форуни ги помоли да се върнат скоро за празничен пир. Сара вече беше доловила ароматите от готварския огън, но мислите ѝ бързо се насочиха към това, което щеше да види. Пресякоха малките чудни морави, после шубраците, в които пасяха симлите, и тръгнаха по стръмен проход между два хълма. Слънцето залязваше и на западния хоризонт вече можеше да се види най-малката луна Пасен.

После Сара чу музика. Познатите звуци на Емерсъновата цитра, които тихо се носеха пред тях. Не искаше да го прекъсва, но сиянието я привличаше — блясък, който се издигаше от Джиджо и изпълваше гледката отвъд оазиса.

Под първите лунни лъчи вълнистият терен изглеждаше преобразен. Ярките цветове бяха изчезнали, но въпреки това багрите странно въздействаха на въображението. Беше нужно усилие на волята, за да не поеме нататък по склоновете, привлечена от измамните океани и замъци, призрачните градове и звездните пейзажи,

безбройните вълшебни светове, които пропитият ѝ с модели мозък извайваше от опаловите лъчи и сенки.

Фалън я хвана за лакътя и я завъртя към Емерсън.

Звездният мъж стоеше на една издадена скала, подпрял цитрата пред себе си, и свиреше на четирийсет и шестте ѝ струни. Мелодията бе странна. Ритъмът беше последователен, но не можеше да се разграничи — като математически поредици, които не искат да се слеят.

Силуетът му се очертаваше на фона на премигващия огън. Емерсън свиреше за вихъра на природата.

Огънят не бе въображаем — не беше плод на лесно заблуждаващо се око. Той се вълнуваше и извиваше в далечината по склоновете на могъщ връх, който се извисяваше чак до небето.

Жива лава.

Горещата кръв на Джиджо.

Нектар на възраждането на планетата.

Звездният мъж удряше с чукчетата по опънатите струни и свиреше за Маунт Гуен, изпълняваше серенада на вулкана, а той му се отплащаше с ореол от пречистващ пламък.

ПЕТА ЧАСТ

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЛЕЗНО СРЕДСТВО/ СТРАТЕГИЯ, ОСНОВАВАЩО СЕ НА НАШИЯ ОПИТ НА ДЖИДЖО

ИЗТЕКЛО Е ПОЧТИ ХИЛЯДОЛЕТИЕ, ОТКАКТО Е БИЛО РЕГИСТРИРАНО ГОЛЯМО ИЗБУХВАНЕ НА ТРЕКИЗЪМ

Тези епидемии били често срещани смущения там, където нещастните пръстени били откривани да креят без нито един господарски пръстен, който да ги насочва. Но в паметта на живия восък няма нито дума за такова събитие.

Нашият кораб „Полкджхи“ реагира на това откритие на Джиджо с отвратена омраза.

НЕКА ОБАЧЕ СЕГА СПРЕМ и се замислим как Великият джофурски съюз може да се поучи/да извлече полза от този експеримент. Никога досега наши братовчеди не са живели в такава близост с други раси. Макар и замърсени/заразени, тези треки също са придобили восъчен опит по отношение на урски, хуунски и кхюински форми на разумен живот — както и на човешки вълкони и на г'кекски гадини.

НЕЩО ПОВЕЧЕ, същите онези особености, които ние, джофурите, намираме за отблъскващи в естествените трекски пръстени — тяхната липса на център, същност или амбиция — изглежда, им позволяват да съпреживяват с единните същества! Другите пет раси на Джиджо вярват на тези купчини пръстени. Те им доверяват тайни, споделят с тях, натоварват някои треки с медицински задачи и дори с власт върху продължаване/прекъсване на живота.

ПРЕДСТАВЕТЕ СИ ТАЗИ ВЪЗМОЖНОСТ. ДА РЕЧЕМ, ЧЕ ОПИТАМЕ ДА ИЗВЪРШИМ ИЗМАМА.

НАРОЧНО бихме могли да създадем нови треки и да уредим да „избягат“ от нежните обятия на нашия благороден клан. Искрено вярвайки, че бягат от „потисническите“ господарски пръстени, тези купчини ще бъдат подбудени да потърсят убежище сред някоя от расите, които наричаме свои врагове.

Да предположим също, че с помощта на това умение за празно съпреживяване те си създадат приятелства сред противниците ни. След поколения те стават верни другари.

И в този момент ние уреждаме агенти да отвлекат — да пожънат — някои от тези лъжливи треки и да ги превърнат в джофури, точно както направихме, когато преобразихме Аскс в Еуаскс чрез добавяне на необходимите господарски пръстени.

Нима това няма да ни осигури бърза информация за нашите врагове?

ЕСТЕСТВЕНО експериментът с Еуаскс не постигна пълен успех. Преди края на преобразяването старият трек Аскс успя да стопи много от въсърните спомени. Последвалата частична амнезия ни затрудни.

И все пак това не понижава стойността на плана — да внедрим сред враговете си съпреживяващи шпиони. Шпиони, на които вярват, защото самите те смятат, че са истински приятели! Въпреки това с дара на господарските пръстени ние можем да върнем загубените си братя когато и където и да ги открием.

„СТРИЙКЪР“

МАКАНИЙ

В просторната класна стая имаше два вида ученици.
Едната група излъчваше надежда, другата — отчаяние.
Едната беше незаконна, другата — нещастна.
Първите бяха невинни и нетърпеливи.
Вторите вече бяха видели и чули прекалено много.

добра риба...

добрариба, добрариба...

добра-добра РИБА!

Доктор Маканий никога не бе чувала на борда на „Стрийкър“ да се говори на първичен делфински. Поне не докато майсторът на кининка Крейдейки стягаше екипажа с непоколебимия си пример.

Уви, днес старата реч често можеше да се чуе — простото емоционално писукане, използвано от непроменените делфини в древните морета на Земята. Като корабна лекарка, дори Маканий понякога откриваше, че сумти отделни изрази, когато отвсякъде я притиснеха неприятности... и когато никой не я слушаше.

Маканий се намираше в просторно, полупълно с вода помещение. Учениците нетърпеливо се бутаха край големия резервоар и чакаха да бъдат нахранени. Имаше почти трийсет неоделфина, както и дванайсет шесторъки маймуноподобни фигури, които се катереха по покритите с лавици стени или чевръсто плуваха с ципестите си ръце. Беше останала само половината от първоначалната киквийска група, след като припряно ги бяха отвели от далечния Китръп, но оцелелите изглеждаха здрави и щастливи да лудуват с делфинските си приятели.

„Все още не съм сигурна, че постъпихме правилно, като ги взехме. Неоделфините са прекалено млади, за да поемат отговорността

да станат патрони.“

Двама учители се опитваха да въведат ред сред неуправляемото множество. По-младата инструкторка — бившата главна медицинска сестра Пипоу — използваше въртяща се хамутна ръка, за да взима живи хапки от резервоара и да ги хвърля на нетърпеливата тълпа ученици. Онзи, който бе говорил на първичен — делфин на средна възраст с апатичен поглед — пляскаше с челюст около нещо синьо с гърчещи се пипала: по нищо не приличаше на риба. И все пак, докато дъвчеше, финът радостно напяваше:

Добрариба... добра-добра-добра!

Маканий познаваше бедния Джекаджека отпреди „Стрийкър“ да напусне Земята — бивш астрограф, който обичаше своите камери и блестящата чернота на космоса. Сега Джекаджека беше поредната жертва на дългото отстъпление на „Стрийкър“.

„Това пътуване трябваше да продължи половин година, а не две и половина, без да му се вижда краят. Една млада клиентна раса не би трябвало почти сама да се изправя пред предизвикателствата като нас.“

От тази гледна точка й се струваше чудно, че само четвърт от екипажа страда от деволуционна психоза.

„Внимавай, Маканий. Самата ти също можеш да поемеш по този път.“

— Да, наистина са вкусни, Джекаджека — напевно рече Пипоу, като превърна изблика на деградирания делфин в урок. — Можеш ли да ми кажеш на английски откъде идва този нов вид „риба“?

По-интелигентната половина от класа, онази, която имаше бъдеще, нададе нетърпеливи сумтения и писукания. Но Пипоу погали стария делфин със сонарно насърчение и скоро изцъклените очи на Джекаджека малко се проясниха. За да й достави удоволствие, той се съсредоточи.

— О-от в-вън... Добро с-с-лънце... добра вод-д-да...

Другите ученици възнаградиха постижението му с високи аплодисменти. Но то всъщност не означаваше нищо. Лекарите също не можеха да направят нищо. Причината нямаше органичен произход.

„Деградацията е последното убежище от тревогата.“

Маканий одобряваше решението на лейтенант Тш'т и Джилиън Баскин да не показват на екипажа дневника на Алвин.

„Ако има нещо, от което да не се нуждаем в момента, това е да научим, че съществува религия, проповядваща деволюция.“

Пипоу свърши с храненето на деградиралиите възрастни, докато партньорът ѝ се грижеше за децата и киквите. После пъргаво се завъртя към наблюдаващата ги Маканий, прекоси помещението с два мощни удара с перки и изплува сред облак пръски.

— Да, докторе? Искате да ме видите ли?

Кой не би искал да види Пипоу? Кожата ѝ лъщеше с младежки блясък и доброто настроение никога не ѝ изневеряваше, дори когато екипажът трябваше да избяга от Китръп и да изостави толкова много приятели.

— Трябва ни опитна сестра за специална акция. Продължителна, страхувам се.

От челото на Пипоу се разнесоха прещракващи писукания.

— Аванпостът на Каа? Ранени ли има?

— Не съм сигурна. Възможно е да е хранително отравяне... или кингриична треска.

Тревожното изражение на Пипоу се поуспокои.

— В такъв случай не може ли Каа сам да се погрижи? Имам сериозни задължения тук.

— Олачан може да поеме нещата, докато те няма. Пипоу поклати глава — човешки жест, вече възприет толкова дълбоко, че го използваша дори деградиралиите фини.

— Трябва да има двама учители. Не можем да смесваме за продължително време децата и киквите с нещастните.

До този момент, въпреки нарастващия брой подписи под досадната петиция за размножаване, на кораба се бяха родили само пет делфински бебета. Но тези пет малки заслужаваха грижливо напътствие. И това в двойно по-голяма степен се отнасяше за киквите — предразумни, които изглеждаха зрели за ъплифтиране от някой щастлив галактянски клан, спечелил правото да ги осинови. Това натоварваше екипажа на „Стрийкър“ с още една морална отговорност.

— Аз лично ще се занимавам с киквите... и ще освобождаваме родителите на децата от задължения на ротационен принцип, за да помагат в яслата. Повече нищо не мога да направя, Пипоу.

— Познавам Каа. Сигурно е забравил да почисти водните филтри.

Всички знаеха, че пилотът отдавна копнее за Пипоу. Делфините бяха способни да сканират душевното си състояние със сонар, така че никой не можеше да скрие такива прости, трайни чувства.

Бедният Каа. Нищо чудно, че бе загубил прякора си.

— Има още една причина да заминеш — тихо продължи Маканий.

— Така си и мислех. Да не е с-с-свързано с гравитационните сигнали и дълбочинните бомби?

— Да, скривалището ни е изложено на опасност — потвърди лекарката. — Джилиън и Тш'т имат намерение скоро да преместят „Стрийкър“.

— Искате да помогна за откриването на друго убежище ли? Като сканирам други камари боклук по пътя? — Пипоу въздъхна. — Какво още? Да композирам симфония, да изобретя звезден двигател и междувременно да сключа договори с местните?

Маканий се подсмихна.

— Според всички сведения огряното от слънцето море горе е най-приятното, в което сме попадали след заминаването си от Калафия. Всички ще ти завиждат.

Пипоу със съмнение изсумтя, а Маканий прибави на тринарен:

** Легендите, разказвани от китовете,*

** наричат една особеност „възхитителна“ —*

** приспособимостта! **

Беше ред на Пипоу да се засмее. Тъкмо такова нещо би казал капитан Крейдейки, ако беше тук.

След малко в болничния отсек Маканий приключи с последния си пациент — обичайните психосоматични заболявания и неизбежните

наранявания при работа навън в бронирани костюми — запояване на метал под планина от изхвърлени кораби. Поне броят на стомашните оплаквания беше намалял, след като групи с мрежи бяха започнали да ги снабдяват с местна храна. Горното море на Джиджо, изглежда, изобилстваше с живот, голяма част от който ядивен, ако не забравяха и съответните добавки. Тш'т дори мислеше да позволи свободното разхождане навън... но точно тогава сензорите регистрираха навлизането на звездни кораби в орбита.

Преследване ли беше това? Нови разярени флоти, алчни за тайните на „Стрийкър“? Никой не би трябвало да е успял да проследи пътя на Джилиън край свръхгиганта, чиито саждиви ветрове бяха обезвредили стражевите роботи на Института по миграциите.

„Но идеята не се оказа толкова оригинална, колкото се надявахме. Други са дошли преди нас, включително престъпна банда човеци. Не би трябвало да се изненадваме, че и преследвачите ни са се досетили за същото.“

Хронометърът ѝ изпиука. Корабният съвет — двама делфини, двама човеци и един луд компютър — отново щеше да заседава, за да измислят как да се справят с неумолимата вселена.

Имаше и шести член, който присъстваше мълчаливо и на всеки завой предлагаше нови комбинации от възможности и катастрофи. Без неговата помощ „Стрийкър“ отдавна щеше да е унищожен или пленен.

„А може би без нея всички вече щяхме да сме си вкъщи.“

Така или иначе, нямаше как да избегнат нейното участие.

Ифни, капризната богиня на късмета.

ХАНЕС

Така едва ли щяха да направят нещо. Доктор Баскин постоянно изтегляше членовете на групата му в машинното отделение и ги прещасаше по други задачи.

— Прекалено рано е да се отказваме от „Стрийкър“, казвам ти! — измърмори той.

— Не се отказвам — възрази Джилиън. — Но това въглеродно покритие адски тежи...

— Най-после успяхме да анализираме състава му. Изглежда, че звездният вятър на Измунути не е бил просто атомен или молекулярен въглерод, а вид звездни сажди, съставени от тръби, спирали, сфери и така нататък.

Джилиън кимна, сякаш го беше очаквала.

— На галдве това се нарича... — Прехапаните й устни издадоха високо прещракване, което означаваше „контейнер, дом за отделни атоми“. — Направих някои проучвания в заловения библиотечен куб. Изглежда, преплетената мрежа от тези микроформи може да става свръхпроводяща и да отвежда огромни количества топлина. С уредите, с които разполагаме, няма да можете да я отделите лесно.

— Възможно е такава материя да си има и преимущества.

— Библиотеката казва, че са успели да я синтезират само няколко клана. Но каква полза от нея, ако прави корпуса тежък и покрива оръжейните ни портове, така че да не можем да се бием?

Суеси възрази, че нейната алтернатива едва ли е по-добра. Наистина, заобикаляше ги огромна камара от древни звездни кораби и бяха реактивирали двигателите на няколко от тях. Но това съвсем не означаваше, че са намерили заместител за изследователския кораб клас „Снарк“, служил толкова вярно на екипажа им.

„Това са кораби, които буюрите са смятали, че не си струва да взимат със себе си при евакуирането им от тази система!“

И най-вече, как се предполагаше, че делфините ще управляват звезден кораб, построен още докато човеците са се учили да делят оръдия от кремък? „Стрийкър“ беше чудо на интелигентния компромис, преоборудван за същества без крака и ръце — или

движещи се с помощта на шестоноги двигателни устройства, или плуващи из просторни помещения, пълни с вода.

„Делфините са превъзходни пилоти и специалисти. Някой ден навярно много галактянски кланове ще наемат по един-двама и ще им предлагат специални условия като на ценни професионалисти. Но малко раси биха искали кораб като «Стрийкър» с всички неприятности, които го следват.“

Джалиън не отстъпваше.

— И преди сме се приспособявали. Някои от тези стари кораби сигурно имат конструкция, която можем да използваме.

Преди съвещанието да завърши Ханес направи последното си възражение.

— Знаете ли, цялото това бъркане на други двигатели, а и на нашите, може да доведе до изпускането на проследим сигнал, въпреки пластовете вода над нас.

— Зная, Ханес — мрачно го погледна тя. — Но скоростта е от жизнено значение. Нашите преследвачи вече имат приблизителна представа къде сме. В момента може и да са заети, но скоро ще дойдат. Трябва да сме готови да преместим „Стрийкър“ в друго скривалище или да се евакуираме на нов кораб.

И така, Суеси се примири с изтеглянето на персонал, прекрати работата по корпуса и прати по-многобройни групи да проучват извънземните развалини — задача, която едновременно беше и опасна, и привлекателна. Много от изоставените останки изглеждаха по-ценни от съдовете, които бедната Земя купуваше от търговци на използвани кораби. При други обстоятелства това Бунище можеше да се окаже страхотна находка.

— При други обстоятелства — измърмори той. — При други обстоятелства изобщо нямаше да дойдем тук.

ПРЕЖДЕВРЕМЦИТЕ

ЕМЕРСЪН

Какъв прекрасен покой!

Още от прелестния залез той свири на звездите и ръмжащия вулкан... после на полумесец от искрящи отражения по лицето на най-голямата луна. Мъртви градове, много отдавна изоставени във вакуума.

Сега Емерсън се обръща на изток към новия ден. Потънал в топла умора, застанал на височината над тесните ливади на Кси, той се изправя пред грубото нахлуване на зората.

Сам.

Дори ездачките се бяха прибрали в заслоните си по изгрев-слънце — време, когато блестящите лъчи помитат всички цветове, оставени от нощта, и ги изличават като мощни вълни от пъстра светлина. Болезнено остра като парчета строшено стъкло.

Предишната му същност може би щеше да го намери за прекалено мъчително — онзи логичен инженер, който винаги знаеше кое е действително и как да го класифицира. Интелигентният Емерсън, толкова умел в поправянето на повредени неща. Той би се уплашил от този яростен прилив. От този зашеметяващ ураган от болезнени лъчи.

Но сега това му се струва нищо в сравнение с другите му страдания след катастрофирането му на този свят. Например в сравнение с лишаването му от част от собствения му мозък, светлинната буря дори не може да се нарече „дразнеща“. По-скоро е като ноктите на петдесет мяукащи котета, дращеци загрубялата му кожа.

Емерсън широко разперва ръце и се отваря за омайващата земя, чиито багри преодоляват преградите в ума му, изгарят бариерите и избавят от плена на вцепенеността спазъм от освободени образи.

Под безбройните лъскави пластове от странни картини искрят опасни каньони. Космически експлозии. Водни светове с изпъкнали

островчета, блестящи като метални гъби. Къща, построена от лед, която обхваща цяла една пламтяща червена звезда, превръщаща слънцето в далечно въгленче в кроткия домашен огън.

Тези и безброй други гледки трептят пред очите му. Всяка от тях иска внимание и се преструва на вярно отражение на миналото. Но повечето са илюзии, той знае.

Фаланга от облечени в брони девойки размахват разклонени мълнии срещу огнедишащи дракони, от чиито рани по пустинните пясъци текат дъги. Макар и заинтригуван, той не обръща внимание на такива сцени и помага на рюка си да отблъсква маловажното, фантастичното, лесното.

Какво му остава?

Изглежда, много.

Кристалните частици на недалечен поток лава отразяват жилещи слънчеви лъчи, които окото му възприема като далечни мощни експлозии. Пред него в яростна битка загиват огромни кораби и Емерсън губи всякакво чувство за перспектива. Взаимно се унищожават ескадри. Движещи се гънки изкривено пространство помитат цели флотилии.

Истина!

Той знае, че това е действителен спомен. Незабравим. Прекалено ужасен, за да бъде заличен от съзнанието.

Тогава защо досега го е нямало?

Емерсън се мъчи да оформи думи и използва рядката им сила, за да заключи спомена там, където му е мястото.

„Аз... съм... виждал... това... в... действителност.

Аз... бях... там.“

Поглежда за още. Ето в онази посока, сред онова скалисто поле лежи галактическа спирала, където почти никога не кипят пространствени вълни. Там се крият загадки, необезпокоявани от приливите на времето.

Докато някой най-после не се появява, по-скоро от любопитство, отколкото поради проява на здрав разум, и не нарушава гробничната тишина.

„Някой...?“

Той избира по-точна дума.

„... Ние...“

А после още по-точна.

„Стрийкър“!

Леко завъртане и го вижда сред скалистите пластове на отсрещното плато. Стройна гъсенична форма с шипове отстрани, предназначени да задържат кораба в тази вселена... вселена, враждебна на всичко, което представлява „Стрийкър“. Емерсън го гледа с носталгия. Целият в белези, често нанесени от собствената му ръка. Красотата на корпуса може да се възприеме само от онези, които го обичат.

„... които го обичаха...“

Думите имат силата да насочват ума. Той оглежда хоризонта, този път, за да потърси човешко лице. Лице, което е обожавал без надежда да получи в замяна нищо друго освен приятелство. Но образът ѝ го няма в замайващия пейзаж.

Емерсън въздъхва. Засега е достатъчно да подреди откритията си. Една от връзките се оказва особено полезна. Щом от нея боли, трябва да е действителен спомен.

Какво може да означава този факт?

Дори самият въпрос като че ли кара черепа му да се пръска от болка!

Възможно ли е целта да е тъкмо такава? Да му попречи да си спомни?

Обливат го пронизителни усещания. Този въпрос е най-ужасен! И никога не трябва да бъде задаван!

Емерсън стиска главата си и повтаря:

„Никога, никога, никога...“

Олюлява се назад и надава вой като ранено животно. Звукът пропада като зашеметена птица... и точно преди да се разбие в скалите, падането спира.

После рязко се издига и се връща при него... като смях!

Емерсън изревава.

Реве презрително.

Реве с предизвикателна радост.

През порой от сълзи задава въпроса и се наслаждава на отговора. Най-после знае, че не е страхливец. Амнезията му не е истерично бягство. Не е отстъпление пред травмите на миналото.

Случилото се с ума му не е случайно.

По гръбнака му сякаш се стича горещо олово — програмираните задръжки се мъчат да го спрат. Сърцето му тупти и заплашва да пръсне гърдите му. Но Емерсън не забелязва това и се изправя пред истината с яростно въодушевление.

„Някой... е... направил... това...“

Издигнал се от пресеченото плато, пред него се появява образът на студени очи. Светли очи. Загадъчни, древни и коварни. Сигурно биха били ужасяващи — за някой, който има какво да губи.

„Някой... е... направил... това... с... мен!“

Свил юмруци, с мокро лице, той вижда как цветовете се сливат, очите му се изпълват с течна болка. Но това вече няма значение.

Не онова, което вижда.

Само онова, което знае.

Непознатия надава вик, слял се с безвременните хълмове.

Вик на предизвикателство.

ЕУАСКС

Те проявяват смелост.

Вие бяхте прави за това, пръстени Мои.

Ние, джофурите, не очаквахме някой да дойде толкова скоро след като „Полкджхи“ опустоши район от двайсет кореча около мястото ни на кацане. Но сега идва делегация, която размахва бяло знаме.

Отначало този символ обърква комуникационния персонал на „Полкджхи“. Но собствените асоциативни пръстени на тази купчина предават съответния спомен за човешка традиция — използването на бял флаг за обозначаване на примирие.

НИЕ СЪОБЩАВАМЕ НА КАПИТАНА-ВОДАЧ. Тази възвишена купчина изглежда доволна от нашите услуги. Пръстени Мои, вие наистина сте добре информирани за гадините! Тези безстойностни наглед пръстени, останали от предишния Аскс, съдържат восьъчни знания за човеците, които могат да се окажат от полза за Съюза на верните, ако в Петте галактики наистина настъпи предреченото време на промени.

За наше раздразнение във Великата библиотека почти няма информация за малкия клан от Земята. Каква ирония, че трябва да открием богати познания на такъв примитивен, безпросветен свят като този Джиджо. Познания, които могат да допринесат за целта ни най-после да унищожим вълконите.

Какво? Вие треперите от тази перспектива?

В радостно очакване на служба? В очакване, че още един враг на нашия клан ще бъде постигнат от гибел?

Не. Вместо това вие треперите и изпълвате сърцевината ни с бунтовни пари!

Клети Мои заразени пръстени. Толкова ли сте пропити от чуждоземски идеи, че наистина изпитвате обич към отвратителните двуноги? И към оцелелите г'кекски гадина, които сме се заклели да унищожим?

Навярно отровата прекалено се е разпространила във вас, за да сте полезни, въпреки опита си.

Оейлите са били прави. Без господарски пръстени купчината може да стане само сантиментален трек.

ЛАРК

С домотъкана риза и панталони високият звезден господар беше не по-малко внушителен, отколкото в старата си черно-сребриста униформа. Яките ръце и клиновидното тяло на Ран изкушаваха да си представяш невероятни неща... като например да го изправиш в състезание по борба срещу напълно развит хуун.

„Това може да го лиши от надменността му — помисли си Ларк. — В този тип няма нищо, което принципно да го прави нещо повече. — Физиката и високомерното поведение на Ран бяха плод на същата технология, дала на Линг красота на богиня. — И аз бих могъл да съм толкова силен — и да живея триста години, — ако не се бях родил в тази окаяна пустош.“

Ран говореше английски със силен даникски акцент и заваляше думите също като ротенските си господари.

— Услугата, която искаш, е едновременно опасна и нелепа. И защо изобщо трябва да ви помагам?

Пазен от воини от опълчението, звездният мъж седеше в една пещера над платото Дуден. Камуфлажните рампи се сливаха със заобикалящата ги гора под покривала от мъглоплат. Далечните хребети зад г'кекското селище сякаш се вълнуваха, когато огромните бамбукови гори се олюляваха от вятъра. От геотермалните отвори до пещерата се издигаше пара, която скриваше пленника от галактянските уреди — или поне така се надяваха мъдреците.

Пред Ран имаше купчина инфоплочки, носещи знака на Галактическата библиотека — същите онези кафяви плоски предмети, които Ларк и Утен бяха открили в разрушената даникская станция.

— Мога да ти изредя няколко причини — изръмжа биологът. — Половината кхюини, които познавам, са болни или умират от някакъв гаден бацил, пуснат от вас, копелета такива...

Ран презрително махна с ръка.

— Това е твое предположение.

В гърлото на Ларк беше заседнала буца от гняв. Въпреки всички уличаващи доказателства, Ран упорито отхвърляше възможността за създадени от ротените геноцидни вируси. „Твоята хипотеза е напълно

абсурдна — бе казал той. — Тя категорично противоречи на добрия характер на нашите господари.“

Отначало Ларк реагира с удивление. „Добър характер ли?“ Нима Ран не присъстваше, когато нещастният портретист Блур беше фотографирал ротенско лице без маската му и Ро-кенн заповяда на роботите си безмилостно да убият всички наоколо?

Не постигна нищо и като повтори точка по точка обвиненията, които бе изложил на Линг. Едрият мъж се отнасяше с прекалено презрение към всичко джиджойско, за да обърне внимание на логични аргументи.

„Или пък е участвал във всичко това и сега отричането е единствената му защита.“

Линг мрачно седеше на пънче от сталагмит, неспособна да погледне в очите бившия си командир. Бяха потърсили помощта на Ран едва след като тя не успя да прочете откритите архиви със собствената си инфолупа.

— Добре — започна отново Ларк. — Щом справедливостта и милостта не могат да те убедят, може би ще помогнат заплахите!

Дрезгав смях от страна на едрият мъж.

— Да не би да имаш излишни зложници, млади варварино? Разполагате само с нас тримата, за да ви пазим от огъня. Запахата ти не е убедителна.

— Положението се промени, Ран. Преди се надявахме да ви разменим срещу отстъпки. Сега ротенският кораб и вашите другари са затворени в балон. И ще преговаряме не с твоите господари, а с джофурите. Мисля, че когато ви предадем на тях, те няма много да се загрижат за видимите поражения по тялото ти.

Лицето на Ран беше абсолютно безизразно. Ларк прие това за напредък.

— Моля те — намеси се Линг. — По този начин няма да постигнеш нищо. — Тя се изправи и се приближи до даникския си колега. — Ран, възможно е да се наложи да прекараме остатъка от живота си с тези хора или да понесем онази участ, която ни готвят джофурите. Лекарството може да заглади отношенията ни с Шестте. Техните мъдреци обещаха да ни простят, ако бързо открием средство срещу болестта.

Безмълвната гримаса на Ран не се нуждаеше от рюкски превод. Той не желаше прошката на мъдреците.

— Помисли и за фотограмите — продължи Линг. — Ти си от Вътрешния даникски кръг, така че може и преди да си виждал истинските лица на ротените. Но аз бях шокирана. Тези фотографски изображения очевидно дават на местните джиджойци известно преимущество. От вярност към нашите госпо... към ротените, трябва да помислиш и за това.

— И на кого ще покажат снимките си? — подсмихна се Ран. После хвърли поглед към Ларк и изражението му се промени. — Всъщност вие не бихте...

— Да ги дадем на джофурите ли? Защо да си правим труда? Те могат да отворят вашия звезден кораб когато си поискат и да направят пълна дисекция на господарите ви. Разбери, Ран, вече няма никаква полза от маскировка. Джофурите здраво са увили пръстените си около вашите господари.

— Около любимите патрони на цялото човечество!

Ларк сви рамене.

— Истина или не, това не променя нищо. Ако поискат, джофурите са способни да обявят анатема на ротените в целите Пет галактики. И последствията може да са катастрофални.

— Ами вашите Шест раси? — разпалено попита Ран. — Всички вие също сте престъпници. Ще бъдете наказани — не само човеците и другите, които живеете тук, но и родните клонове на всички видове из целия космос!

— Да — кимна Ларк. — Но ние винаги сме го знаели. Израснали сме с чувството на вина. То обагрят цялостните ни възгледи за живота. — Той се усмихна. — Но се чудя дали оптимист като теб, въобразяващ си, че го очаква велика съдба, може да се примири със загубата на всичко, което познава и обича.

Лицето на даника най-после помрачня.

— Ран — настоя Линг, — трябва да допринесем за общата кауза. Той я изглежда иронично.

— Без разрешението на Ро-кенн ли?

— Той не е тук. Дори Ларк не знае къде е. Така или иначе, вече съм убедена, че трябва да помислим какво е най-добро за човечеството... за Земята... без ротените.

— Не е възможно да мислим за едното без другото!

Тя сви рамене.

— Тогава да постъпим прагматично. Ако помогнем на джиджойците, те ще направят същото за нас.

Едрият мъж скептично изсумтя. Но след няколко дури леко подритна инфоплочките и каза:

— Добре. Но това не е от библиотеката на станцията. Щях да позная цветните глифове. Вече си се опитвала да получиш достъп, така ли?

Линг кимна.

— Е, може би аз ще имам по-добър шанс.

Той отново погледна Ларк.

— Знаеш какъв риск поемаш щом включиш лупата си, нали?

Биологът кимна. Лестър Камбъл вече му беше обяснил. Най-вероятно гейзерите и микротрусовете, постоянно пулсиращи под Ръбатата планина, щяха да скрият дигиталната информация, отделена от малкото устройство, но...

„И все пак, за да са сигурни, всички колонии — от г'кеките и глейвърите до урсите и човеците — са потопили тайнокорабите си в Бунището. Не е запазен нито един компютър. Предците ни сигурно са смятали тази опасност за съвсем реална.“

— Няма нужда един преждевременно да ти чете лекция за риска — каза той. — Известно ни е, че животът ни зависи от постоянно търкалящия се зар на Ифни, а не от собствените ни победи. Нашата цел е да отложим поражението колкото се може повече.

Храната им донесе Джими — един от блажените, живеещи в светилището на изкуплението, жизнерадостен младеж, едър почти колкото Ран, но с много по-благодарно поведение. Освен това той донесе на Ларк писмо от мъдрец Камбъл. Пратеничеството при джофурите пристигнало на Поляната на Събора с надеждата да установи контакт с последните нашественици.

Ръкописният текст завършваше с въпроса:

„Някакъв напредък?“

Ларк сбърчи лице. Нямаше представа какво означава в този случай „напредък“ и освен това се съмняваше, че изобщо е постигнал

такъв.

Линг помогна на Ран да вкара бежавите плочки в инфолупата, която му върнаха за целта.

В книгите от дните преди „Убежище“ се разказваше за дигиталния свят — царство на безчет измерения, възможности и корелации, в което всяка симулация можеше да придобие осезаема реалност. Разбира се, описанията оставаха неразбираеми поради липсата на практически опит. „Но аз не съм като прословутия островитянин, смаян от пушките и компаса на капитан Кук. Имам свои концепции, разбирам малко от математика, имам представа за възможното.“

Поне така се надяваше Ларк.

После се разтревожи, че даниките могат да го изиграят. Да се престорят, че се сблъскват със затруднения, за да печелят време.

Нямаше какво да губи. Утен щеше да умре, после и други хитинови приятели. Нещо повече, от крайбрежието се носеха слухове за хуунски селяни, които гъгнели и хриптели с напукани от странна болест гръклянни торбички.

„Я се стегни! — мислено се укори той. — Какво му е трудното да използваш компютърен показалец, за да потърсиш нещо?“

Ран захвърли инфоплочката и възкликна:

— Шифрована е!

— Така си и мислех — рече Линг. — Но смятах, че ти, като член на Вътрешния...

— Дори на нас не ни казват всичко. Аз зная в общи линии кода на ротените, но този тук е различен. — Той се намръщи. — Но ми е някак познат.

— Можеш ли да го разшифроваш? — попита Ларк, взрян в хаоса от носещи се символи.

— Не и с тази примитивна лупа. Трябва ни нещо по-голямо. Истински компютър.

Линг се изправи и погледна многозначително Ларк. Но го остави той да вземе решението.

— Хр-рм — изсумтя Ларк. — Струва ми се, че ще мога да го уредя.

Под близките дървета се упражняваше смесена рота от опълчението. Бойните краски придаваха на войните храбър вид. Но Ларк видя съвсем малко яки кхюини — петоногата бронирана гвардия на джиджойската бойна мощ.

Като един от неколцината живи джиджойци, летели на борда на чуждоземска машина и лично видели уредите на пришълците, Ларк знаеше каква случайност е била победата в Битката на Поляната — където копията, арбалетите и пушките бяха надделели над пътуващите сред звездите богове. Този невероятен късмет нямаше да се повтори. И все пак имаше основания да продължат обучението. „Това ангажира времето на доброволците и не им позволява да разпалят старите си вражди. Каквото и да се случи — независимо дали се покорим със сведени глави пред окончателната присъда, или загинем в битка — не можем да си позволим да бъдем разединени.“

Лестър Камбъл ги посрещна в палатка, разпъната до клокочещ горещ извор.

— Поемаме риск като правим това — каза мъдрецът.

— Имаме ли друг избор? — попита Ларк и прочете отговора в очите на Лестър.

„Можем да оставим Утен и безброй други кхюини да умрат, ако това е цената, която трябва да платим за живота на другите.“

Ларк не можеше да търпи статуса си на мъдрец. Мразеше начина, по който се очакваше да разсъждава — да обмисля компромиси, които те омърсяват, както и да ги погледнеш.

— Поне можем да опитаме — въздъхна Камбъл. — Съмнявам се, че устройството изобщо ще се включи.

Върху груба дървена маса човешките и урски помощници на Камбъл сравняваха няколко лъскави предмета с древни илюстрации. Ран удивено гледаше уредите, донесени от брега на далечното киселинно езеро.

— Но аз си мислех, че сте изхвърлили всичките си дигитални...

— Така е. Нашите предци са ги изхвърлили. Тези предмети са останали от буюрите.

— Невъзможно. Буюрите са си заминали преди половин милион години!

Ларк накратко му разказа историята — за лудия мулк-паяк с мания за колекциониране. Създание, предназначено да разрушава,

прекарало хилядолетия в запечатване на съкровища в пашкули от втвърдено време.

С цената на денонощни усилия трекските алхимици бяха открили смес за разтваряне на златистите обвивки и бяха върнали съдържанието им в реалния свят. „Какъв късмет, че тези специалисти се случиха наблизко“ — помисли си Ларк. Уморените треки стояха настрани и изпускаха жълта пара от синтезиращите си пръстени.

Ран поглади един от предметите — черен трапецoid, очевидно по-голям братовчед на неговата портативна инфолупа.

— Енергийните кристали изглеждат негентропични и невредими. Знаете ли дали още работи?

Ларк сви рамене.

— Познат ли ти е този тип устройства?

— Галактянската техника е сравнително стандартна, макар че хората не са съществували като такива, когато е било създадено това нещо. Този модел е по-съвършен от онези, които съм използвал, но...

— Небесният човек седна пред древната машина и натисна една от изпъкналостите ѝ.

От устройството внезапно бликнаха струи светлина, които стигнаха почти до тавана. Върховният мъдрец и групата му отскочиха назад. Урските ковачки изсумтяха и усукаха дългите си шии, а човешките техники незабелязано започнаха да правят жестове, за да отблъснат злите сили.

„Нашата образованост е на изключително ниско равнище дори при личните помощници на Камбъл.“

— Буюрите са говорили предимно на галактически три — каза Ран. — Но галдве е почти универсален, така че първо ще опитаме с него.

Той премина на този синкопиран код, като изричаше прещраквания, пропуквания и пъшкания толкова бързо, че Ларк скоро не бе в състояние да следи тайнствения диалект на компютърните команди. Ръцете на звездния бог се движеха сред носещите се във въздуха образи. Линг се присъедини към опитите му и се пресягаше да хваща нищо не означаващи за Ларк псевдообекти, като отхвърляше всички, които не ѝ се струаха важни, за да даде на Ран място за работа. Скоро въздухът се проясни и в него останаха да се носят група дванайсетостени, по чиито страни пробягваха символи.

— Буюрите са били добри програмисти — отбеляза на галшест Ран. — Макар че основната им страст са били биологичните изобретения, не са били боси и в дигиталните изкуства.

Ларк хвърли поглед към Лестър, който беше минал от другата страна на масата и редеше върху нея пирамида сетивни камъни — купчина блестящи опали. Мъдрецът нервно потропваше с крак и следеше за каквато и да било искрица предупредителен огън.

Опълченската рота отвън бе изчезнала. И правилно. Никой със здрав разум не би останал близо до тях.

Ран измърмори проклятие.

— Надявах се, че машината ще разпознае особеностите на кода, ако е стандартен търговски шифър, масово използван в Петте галактики — изръмжа Ран. — Или че може да има специфики, характерни за дадена раса или съюз. Компютърът обаче казва, че използваният в тези инфоплочки криптографски подход не му е известен. Техниката на шифроване била... новаторска.

Ларк знаеше, че сред великите стари звездни кланове този термин се смята за малко обиден.

— Възможно ли е да е система, разработена след като буюрите са напуснали Джиджо?

Ран кимна.

— Половин еон е доста време даже според галактянски-те стандарти.

— Ами ако кодът е земянитски? — обади се Линг.

Ран я погледна, кимна и премина на английски.

— Това може би обяснява смътната му познатост. Но защо им е на ротените да използват земянитски код? Нали знаеш какво е мнението им за вълконската технология?

— Ран — прекъсна го Линг. — Тези плочки може да не са принадлежали на Ро-кенн или Ро-пол.

— А на кого тогава? Казваш, че изобщо не си ги виждала. Аз също. Остава...

Той премигна, после удари с тежкия си юмрук по дървената маса.

— Трябва да разгадаем това нещо! Линг, предлагам да използваме цялата енергия на машината, за да открием ключа.

Ларк пристъпи напред.

— Сигурен ли си, че е разумно?

— Нали търсиш лекарство за болестта на приятелите си? Е, джофурският крайцер лежи върху развалините на нашата станция, а собственият ни кораб е негов пленник. Това може да е единственият ви шанс.

Ран очевидно имаше друга причина за това внезапно усърдие. И все пак явно всички искаха едно и също — засега.

Лестър изглеждаше недоволен, но кимна и се върна при сетивните си камъни.

„Правим го заради теб, Утен“ — помисли си Ларк и отстъпи крачка, защото пространството над праисторическия компютър се изпълни с образи. Безброй глифове и символи се сблъскваха като снежинки в арктическа виелица. Буюрската машина използваше изумително мощния си дигитален интелект, за да реши сложната загадка.

Докато Ран работеше сред въртопа от знаци, лицето му изразяваше бясна ярост. Негодуващ гняв, който можеше да се дължи на една-единствена причина.

Предателство.

Изтече цяла мидура преди древният компютър да съобщи предварителните резултати. Дотогава Лестър Камбъл вече се беше изтощил. Туниката му бе подгизнала от пот, дъхът му хриптеше. Но мъдрецът не искаше да позволи някой друг да поеме наблюдението на сетивните камъни.

— Нужно е продължително обучение, за да усетиш предупредителните сияния — поясни той. — В момента, ако погледна по точно определен начин, едва мога да различа слаб блясък в пролуката между два от най-долните камъни.

„Продължително обучение ли?“ — зачуди се Ларк като се взря в крехката пирамида и веднага долови слабо сияние. Напомняше пламъка, облизващ съда, в който се вари мъртъв трек по време на подготвянето му за завръщане в цикъла на Джиджо.

— Някой ден — продължи Камбъл, — ако имаме време, ще те научим да усещаш пасивния резонанс, Ларк. В този случай той е предизвикан от джофурския боен кораб. В момента огромните му

двигатели почиват на четирийсет левги отгук. За съжаление дори това поражда достатъчен шум, за да скрие други смущения.

— Какви например?

— Например друга група гравитационни репулсори... които се приближават.

Ларк мрачно кимна. Подобно на богат урски търговец с два съпруга в люпилните си торбички, големите звездни кораби носеха по-малки — войнствени и бързи, — които да пращат на смъртоносни задачи. Това беше основната опасност, от която се страхуваше Лестър.

Младият биолог помисли дали да продължи да наблюдава работата на двамата даники, които призоваваха софтуерни демони в търсене на математически ключ. Но каква полза да зяпа неразбираемостта? Вместо това се наведе към камъните — знаеше, че всеки проблясък е ехо на титанични сили като онези, които движеха слънцето.

Известно време не усещаше нищо повече освен бледосинкавия пламък. Но после започна да забелязва друг ритъм, синхронен с нямото сияние. Източникът пулсираше близо до гръдния му кош над туптящото му сърце.

Той плъзна ръка в туниката си и стисна своя амулет — парчето от Светото яйце, което висеше на кожен ремък. Беше топло. Ритъмът като че ли се усилваше с всяка изтекла дура и болезнено отекуваше в ръката му.

„Какво общо би могло да има Яйцето с двигателите на галактянски крайцер? Освен общата си решимост да ме измъчват, докато умра?“

Сякаш отдалеч чу гневния вик на Ран. Едрият даник удари по масата и едва не прекатури камъните.

Камбъл отиде да види какво става. Но Ларк не можеше да го последва. Чувстваше се прикован от сила, която се разпространяваше нагоре по ръката му. Опипа гърдите си, после раздвижи присвитите си крака.

— Тх-хъхнн...

Опита се да проговори, но думите му убягваха. Сякаш беше лишен от воля да се помръдне.

Година след година се бе стремил да направи онова, което други поклонници постигаха без усилие — единение с дара на Джиджо, с

Яйцето, онова загадъчно чудо. На някои то даваше блаженство — напътствени мотиви, дълбоки и силни. Утеха за трудностите на изгнанието.

Но никога на Ларк. Никога на грешника.

Досега.

Но вместо покой изпитваше горчива болка, пареща в устата му като стопен метал. Тъпанчетата му драцеха, сякаш през тясна тръба се опитваха да прекарат голяма скала. Празнотите в сетивните му възприятия бяха като вакуумната бездна между планети. Скъпоценните камъни бяха луни, изящно докосващи се една друга.

Пред хипнотизирания му поглед от мекото сияние израсна издутина като пъпка от розов храст. Тя се раздвижи, отдели се от родителя си и запълзя по повърхността на един от камъните, прехвърли се на друг и постепенно продължи нагоре.

Движението едва се забелязваше. Без изострената си чувствителност Ларк може би нямаше да го види.

„Нещо идва.“

Но можеше да реагира само с каталептично гърголене.

Зад него се разнесоха нови яростни проклетия — Ран беснееше от някакво откритие. Около побеснелия чуждоземен се движеха фигури... Лестър и стражите от опълчението. Никой не обръщаше внимание на Ларк.

Той отчаяно търсеше центъра на волята си. Онази част, която заповядва на крака да крачи, на окото да се върти, на гласа да произнася думи. Но душата му сякаш беше пленена от безцветната топка огън, която плавно се издигаше нагоре.

След като вече бе привлякъл вниманието му, блясъкът не искаше да го пусне.

„Това ли искаш? — полумолитвено, полуукорително попита Яйцето той. — Ти ми показва опасността... но сега не ми позволяваш да предупредя за нея?“

Дали изтече още една дура — или десет, — докато искрицата се изкачваше по следващия камък? С тихо пращане тя прехвърли нова пролука. Още колко трябваше да измине, за да стигне върха? Каква ли скриваща небето сянка щеше да мине над тях, когато се случеше това?

Внезапно в полезрението на Ларк наистина попадна огромен силует. Гигантска сферична форма, грамадна и замъглена за

хипнотизирания му, нефокусиран поглед.

После от фигурата се разнесе глас:

— Хм... мъдрец Куулън?... Добре ли сте?

Ларк безмълвно зовеше човека по-близо. „Точно така, Джими. Още мъничко наляво...“

С облекчаваща внезапност пламъчето изчезна, скрито от кръглото лице на Джими Блажения — Джими Идиота, — на което беше изписано тревожно изражение. Младежът докосна покритото с пот чело на Ларк.

— Да ви донеса ли нещо, мъдрецо? Малко вода?

Освободен от хипнотичния капан, Ларк най-после откри волята си... да чака на същото място, където я държеше винаги.

— Ъхххх...

Той дълбоко си пое дъх. Болка изпълни вцепененото му тяло, но Ларк я сподави и си наложи да произнесе две прости думи.

— ... всички... вън!

ЕУАСКС

Те бързо изпълняват обещанията си, нали, пръстени Мои?

Виждате ли с каква готовност местните приеха исканията ни?

Изглеждате изненадани, че действаха толкова енергично, за да ни умиловат, но Аз го очаквах. Какво друго решение можеха да вземат, след като така наречените им мъдrecи разбират как стоят нещата?

Предназначението на другите раси, по-малки Мои пръстени, е същото като вашето — да се подчиняват.

„КАК СЕ СЛУЧИ ТОВА?“ — питате вие.

Да, имате Моето позволение да погладите старите восъчни мазнини и да проследите последните спомени. Но Аз ще ви ги преразкажа по по-удобен начин, така че да можем заедно да се радваме на добрия завършек.

ЗАПОЧВАМЕ с пристигането на пратениците — по един от всяко дивашко племе, навлезли в тази опустошена долина пеш или на колела, тътрейки се като животни по останките, заобикалящи нашия величествен „Полкджхи“.

Смело застанали под надвисналата стена на блестящия ни кораб, те се редуват да викат към най-близкия отворен люк и произнасят красиви речи от страна на своите примитивни Общности. С изненадващо красноречие цитират важни моменти от галактическия закон, поемат от страна на предците си цялата отговорност за присъствието си на този свят и любезно искат ние на свой ред да им обясним причината за нашето идване тук.

Дали сме официални инспектори и съдии от Института по миграциите, питат те. И в противен случай, какво оправдание имаме ние за нарушаването на покоя на тази планета?

Каква дързост! Тя извънредно разстройва нашата младша Купчина-жрец, тъй като сега очевидно сме длъжни да се оправдаем пред варварите.

< < Защо Просто Не Изгорим Това Последно Пратеничество Също Като Предишното? > >

На този въпрос нашият величествен Капитан-водач отвърна:

< < Нищо Не Ни Струва Да Изпуснем Информативна Пара По Посока На Полудеволюираните Същества. И Не Забравяйте, Че Искаме Да Получим От Тях Някои Данни! Спомнете Си, Че Измамните Същества, Наречени Ротени, Предложиха Да Ни Продадат Ценна Информация Преди Справедливо Да Ги Предадем. Навярно Същите Тези Данни Могат Да Се Извлекат От Местните На Много По-Ниска Цена, Което Ще Ни Спести Времето И Усилията Сами Да Ги Дирим. > >

Нима тогава младшата Купчина-жрец не продължи да настоява?

< < Погледнете Надолу Към Ужасите! Изчадия! Те Се Смесват Под Сянката На Нашия Велик Кораб — Урски Форми Рамо До Рамо С Хууни? Бедните Заблудени Трекски Братовчеди Стоят Близко До Вълконски Човеци? А Там Сред Тях, Най-Ужасните... Г'кеки! Какво Можем Да Получим Като Разговаряме С Кръвосмесители? Незабавно Ги Взривете! > >

О, ПРЪСТЕНИ МОИ, нима нещата нямаше да са по-прости за нас/Мен, ако Капитан-водачът се беше съгласил и бе приел съвета на младшия жрец? Вместо това нашият възвишен командир се наведе към старшата Купчина-жрец за нови консултации.

А неговата царствена същност се изпъна нагоре, кула от петдесет прекрасни пръстена, и заяви:

< < Аз/Ние Признаваме, Че Това Е Унизителна Задача. Но Нищо Не Ни Струва Да Съблюдаваме Съответния Етикет И Ритуал.

< < Затова Нека Поверим Задачата На Еуаскс. Нека Купчината Еуаскс Разговаря С Тези Деволюирали Диваци. Нека Еуаскс Разбере Какво Знаят За Двата Вида Плячка, Които Търсим. > >

Така и стана. Задачата беше поверена на тази импровизирана хибридна купчина. Да бъде смирен посредник. Да преговаря с полуживотни.

По този начин Аз/ние научихме колко ниско е мнението на нашите джофурски събрата за нас.

НО СЕГА ТОВА НЯМА ЗНАЧЕНИЕ. Спомняте ли си с каква самоувереност се заехме с определената ни задача? Ние се спуснахме с гравитационна чиния в унищожената гора, където ни очакваха шестимата пратеници. Нашият асоциативен пръстен позна двама от тях — Фухуун-дау, който поглаждаше бялата си хуунска брада, и Вуббен, най-мъдрият от г'кеките. Тези двама отначало извикаха от радостна изненада, смятайки, че са видели своя изчезнал приятел Аскс.

После, осъзнали грешката си, шестимата се отдръпнаха и издадоха различни стъписани звуци. Особено трекът сред тях — нашият/вашият заместник сред върховните мъдреци? — който изглеждаше най-разтревожен от нашето преобразяване. О, как трепереше тази купчина от местни пръстени, за да долови нашето джофуриране! Нямах ли нейният разединен съюз да се разпадне на място? Без господарски пръстен, който да ги свързва и напътства, нямаше ли съставните пръстени да разкъсат мембраните си и да изпълзят на различни страни, завръщайки се към животинските навици на предците ни?

Накрая шестимата представители се възстановиха достатъчно, за да слушат. С прости думи Аз им обясних какви са стремежите на „Полкджхи“ в тази далечна система.

НИЕ НЕ СМЕ ОТ ИНСТИТУТА ПО МИГРАЦИИТЕ — казах им Аз/ние, — макар че се позоваваме на клауза от галактическия закон, за да се овластим и да арестуваме ротенските генни пирати. Равнодушният космос няма да ни задава въпроси, ако/когато изправим пред съда тях... или престъпните заселници.

Към кого ще се обърнат диваците?

НО НЕ Е ЗАДЪЛЖИТЕЛНО ДА ГО НАПРАВИМ.

Тези думи успокоително прибавих Аз. Има по-големи престъпници от окаяните изгнаници, изхвърлени на забравен риф, стремящи се към изкупление по единствения възможен за тях начин.

НАШИТЕ ОСНОВНИ УСИЛИЯ са насочени към търсенето на изчезнал съд, управляван от земянитски делфини. Кораб, издирван от десет хиляди флоти из целите Пет галактики. Кораб, носещ тайни и навярно ключ към нова ера.

Аз казах на пратениците, че можем да платим за информацията, ако местните жители ни помогнат да съкратим търсенето си.

(Да, пръстени Мои — Капитан-водачът също обеща да плати на онези ротенски негодници, когато корабът им се свърза с нашия в скоковото пространство, за да ни предложи ценни данни. Но онези нетърпеливи глупаци издадоха прекалено много в алчността си. Ние им дадохме мъгляви обещания, пратихме ги за още доказателства... после тайно ги проследихме преди сделката окончателно да бъде подписана! Когато ни доведоха до този свят, за какво друго можеха да ни послужат? Вместо да им платим, ние заловихме кораба им.

Наистина, те може би имаха още информация за продаване. Но ако делфинският кораб е в тази система, ние съвсем скоро ще го открием.)

(Да, пръстени Мои, нашата паметна сърцевина очевидно не пази восъчни отпечатыци от „делфински кораб“. Но други на Джиджо може би знаят нещо. Навярно крият данните от своя трекски мъдрец. Така или иначе, можем ли да вярваме на спомените, наследени от Аскс, който коварно стопи много сърцевинни мазнини?

Затова трябва да попитаме джиджойските пратеници с помощта на заплахи и възнаграждения.)

Докато пратениците обмисляха въпроса за делфинския кораб, Аз продължих с нашето второ искане. Нашата цел да наложим дълго отлаганото правосъдие!

МОЖЕ ДА НАМЕРИТЕ ТОВА ДОПЪЛНИТЕЛНО ИСКАНЕ ЗА НЕПРИЯТНО ИЛИ НЕЛОЯЛНО. НО НЯМАТЕ ДРУГ ИЗБОР. ТРЯБВА ДА СЕ ПРЕКЛОНИТЕ ПРЕД НЕУМОЛИМОСТТА НА НАШАТА ВОЛЯ. ЖЕРТВАТА, КОЯТО ИСКАМЕ, Е ЖИЗНЕНОВАЖНА. ДАЖЕ НЕ СИ И ПОМИСЛЯЙТЕ ЗА ОТКАЗ!

Хуунският мъдрец изгътна дълбока умбла и наду грък-лянната си торбичка.

— Не разбираме какво искате да кажете. Какво трябва да жертваме?

На този очевиден опит за извъртане аз решително отговорих, като прибавих вълнообразни сенки на акцентиране по нашите горни пръстени.

ЗНАЕТЕ КАКВО ТРЯБВА ДА НИ БЪДЕ ДАДЕНО. СКОРО ЩЕ ОЧАКВАМЕ СИМВОЛИЧНА ЧАСТ. АВАНС, С КОЙТО ДА ПОКАЖЕТЕ, ЧЕ СТЕ РАЗБРАЛИ.

С тези думи Аз заповядах на нашия манипулативен пръстен да насочи всичките ни пипала към стария г'кек.

Към Вуббен.

Този път тяхната реакция показва разбиране. Някои бивши пръстени на Аскс споделиха тяхното отвращение, но Аз ги укротих с електрически мълнии на дисциплина.

Заплашените варвари се оттеглиха и отнесоха със себе си думите на небесата.

Не очакваме измъчените преждевремци да ни се обадят в продължение на ден-два. Междувременно Капитан-водачът решава да прати втория ни летателен кораб на изток, за да помогне на другия, чийто ремонт върви прекалено бавно. Той е свален близо до дълбоката цепнатина. (Удобно скривалище за изчезналия земянитски кораб!)

Преди се опасяхме, че делфините са обстрелвали кораба ни и че самият „Полкджхи“ ще трябва да изпълни тази задача. Но нашата купчина-тактик изчисли, че ротенският разузнавателен съд ни е улучил просто случайно. Изглежда безопасно да пратим по-малка машина.

После, когато ремонтният ни кораб се готвеше да отлети, регистрирахме сигнал точно от онези планини! Какво друго можеше да е освен джиджойските пратеници, отвръщащи на Моите/нашите искания!

Вторият ни кораб беше отклонен на север за тази нова задача.

И ето! Г'кекско селище — малък град на колесатите демони — скрито в гората!

О, и без това щяхме да го открием. Нашето картиране едва бе започнало.

И все пак този жест е насърчителен. Той показва, че Шестте (които скоро ще станат пет) притежават достатъчно разумна способност, за да пресметнат шансовете си, да осъзнаят неизбежното и да сведат до минимум загубите си.

Какво, пръстени Мои? Изненадани ли сте? Очаквали сте по-голяма сплотеност от вашите прехвалени Общности? Повече вярност?

Тогава гледайте и се учете, восъчни Мои красавци. Това е само началото.

ЛАРК

Възрастния човешки мъдрец тичаше през гората и хлипаше:

— Аз съм виновен... За всичко съм виновен аз... изобщо не трябваше да позволявам... толкова близо до бедните г'еки...

По тесните пътеки между гигантските дънери на бамбука прииждаше поток от бегълци.

За онези, които бягаха под бамбука, думата „безопасност“ може би никога повече нямаше да е същата. В продължение на две хиляди години укрепленията на платото Дуден бяха предлагали закрила на най-старата и най-слаба преждевременска раса. И все пак никаква защита не би могла да устои на небесния крайцер, профучал над тази скрита долина съвсем скоро след предупреждението на Ларк. Някои бегълци — онези, които имаха достатъчно кураж да погледнат назад — завинаги щяха да носят образа на ужасния кораб, кръжащ като хищна птица над изящните рампи, къщи и работилници.

„Трябва да е бил привлечен от буюрския компютър — от неговия «дигитален резонанс». Бяхме прекалено близо до бедните г'еки...”

Подтикван от необходимостта от отговори — и от любопитството си към всички галактянски неща, — Камбъл беше позволил на Линг и Ран да пуснат машината с пълна сила, за да разшифроват тайнствените записи. Все едно да размахат примамка над тази част на Ръбатата планина и да призват злия вятър.

Някои от бягащите през гората не изглеждаха толкова уплашени. Джени Шен хвърляше яростни погледи и командваше своите опълченци, така че Ран и Линг нямаша никаква възможност да свият настрана и да се скрият в бамбука. Не че двамата даники имаха къде да идат. Те бяха също толкова стъписани, колкото и всички останали.

Ушите на Ларк все още пищяха от болезнено ярките лъчи на джофурския кораб, разкъсали крехкото покритие от мъглоплат и оголили платото Дуден под жестокото слънце. Безброй колесати фигури напразно се лутаха като колония от кошерни червеи в разрушена дупка.

Лъчите угаснаха и от летящата грамада се стовари нещо още по-ужасно.

Златна мъгла. Порой от течна светлина.

В този момент Ларк загуби и последните си останки от смелост и също се хвърли в бамбука, бягайки от бедствие, за което самият той бе помогнал.

„Не си само ти, Лестър. Ще имаш компания в ада.“

ДУЕР

Калнокракия изглеждаше по-обезумял от всякога.

Като премигваше в облак от бръмчащи комари, Дуер наблюдаваше лудия нур, приклеknал над някакво безпомощно създание, което беше хванал край брега. Стискаше плячката с предните си лапи и показваше острите си зъби на обреченото животно, имало нещастieto да се окаже близо до него. Калнокракия не проявяваше интерес към двата покрити със сажди звездни кораба, кацнали точно зад дюната.

„И защо да се интересува? — помисли си Дуер. — Всеки галактянин, който го зърне, просто ще го помисли за поредната джиджойска гадинка. Да ти е сладко, Калнокраки. Ти поне не трябва да се криеш под горещия пясък!“

Скривалището беше изключително неудобно. Някаква сянка осигуряваше туниката му, опъната на две стрели и покрита с пясък. Но трябваше да споделя този тесен заслон с Рети — меко казано, неудобна комбинация. Още по-неприятни бяха някакви съвсем малки мушички, които сякаш намираха човешкия дъх за неустоим. Едно по едно насекомите прииждаха към импровизираната дупка, от която се виждаха само лицата на Дуер и Рети. Насочваха се към устите им и неизбежно попадаха вътре. Рети кашляше, плюеше и ругаеше, въпреки молбите на Дуер да запази тишина.

„Тя не е обучавана за такива ситуации“ — помисли си той, като се мъчеше да проявява търпение. По време на чиракуването му майстор Фалън често го оставяше в ловно укритие дни наред, а после тайно се промъкваше обратно, за да го наблюдава. За всеки звук, който издадеше Дуер, Фалън прибавяше по още една мидура, докато младежът научи стойността на тишината.

— Искане ми се да престане да си играе с храната — измърмори Рети, като хвърляше яростни погледи към Калнокракия. — Или да донесе малко и на нас.

Коремът на Дуер също къркореше, но той отвърна:

— Не мисли за това. Опитай се да поспиш. След залез-слънце ще помислим как да се измъкнем.

Тя за първи път изглеждаше готова да последва съвета му. Рети като че ли се проявяваше в най-добра светлина, когато положението станеше най-тежко.

„С това темпо ще стане светица преди всичко да е свършило.“

Той погледна наляво към блатото. Двата чуждоземски кораба лежаха в мочурищата само на два хвърлея на стрела разстояние. Това правеше двамата човеци лесни мишени, ако се размърдаха. Нямаше и никаква гаранция, че през нощта положението ще се промени.

„Чувал съм, че звездните богове имали устройства, които надушвали топло тяло, движещо се в мрака, и други, засичащи метал и оръдия.“

Измъкването оттук нямаше да е лесно. Навярно дори щеше да е невъзможно.

Едно щеше да е да се предаде на Кун. Рети навярно щеше да успее да придума звездния пилот да пощади живота на Дуер. Може би.

Но новодошлите, които бяха свалили кораба на Кун... Дуер усети как настръхва, докато наблюдаваше заострените купчини от блестящи гевреци да разглеждат повредения си кораб, заобиколени от летящи роботи.

„Защо да се страхувам? Приличат на треки, а треките са безвредни, нали?“

Но не и когато връхлетят от космоса, мятайки мълнии.“

Искаше му се по-внимателно да е слушал религиозните служби като дете, вместо да се занимава с друго, докато четяха Светите свитъци. Някои откъси бяха написани от пръстеновидните след пристигането на тайнокораба им — текстове, съдържащи предупреждения. Изглежда, не всички купчини мазни пръстени бяха доброжелателни. „Какво име използваша?“ Дуер се помъчи да си спомни думата, означаваща трек, който не е трек, но не успя.

Понякога му се искаше повече да прилича на брат си и сестра си — да е способен да мисли задълбочено, да помни големи пасажии от книгите, на които да се позовава. Ларк или Сара със сигурност биха използвали по-добре това принудително бездействие. Щяха да претеглят алтернативите, да преценят възможностите и да разработят някакъв план.

„Но единственото, което правя сега аз, е да дремя и да мисля за храна. И да копнея да се почеша.“

Все още не бе достатъчно отчаян, за да тръгне към сребристия кораб и да се предаде. Само гледаше как чуждоземците и техните помощници продължават да се занимават с повредения корпус.

Клюмаше в полудрямка и се бореше с един особено досаден сърбеж, бодливо усещане в главата си. Чувството се беше усилвало от момента, в който за първи път „пренесе“ даникския робот през реката. Винаги когато се бе просвал изтощен на отсрещния бряг, събуждането напомняше на излизане от яма. И с всяко следващо пресичане беше ставало още по-лошо.

„Поне няма да се наложи пак да го правя.“ Сега роботът също се криеше, безполезен и безсилен, след като корабът на Кун бе свален и господарят му беше взет в плен.

Сънят на Дуер бе неспокоен и тревожен — и от мъчителните болки, и от кошмари.

Винаги беше сънувал. Като дете често се сепваше в мрака и пицеше, докато не вдигнеше на крак цялата къща, от Нило и Мелина чак до шимите и слугите, които се събираха край него, за да го успокояват. Не помнеше кошмарите, които толкова го бяха ужасявали, но продължаваше да сънува странно живи и ясни сънища.

„Но вече не си струва да пицям.

Освен ако не броя Единствения по рода си.“

Дуер си спомни стария мулк-паяк от планинското киселинно езеро, който един съдбовен ден по време на първата му самостоятелна обиколка из Ръбатата планина го бе заговорил направо в мислите му.

— лудият паяк, който беше опитал всякакви измами, за да примами Дуер в паяжината си и да го включи в своята „колекция“,

— същият паяк едва не улови Дуер през онази ужасна нощ, в която Рети и нейната „птица“ попаднаха в неговия лабиринт от разяждащи лиани... преди цялата мрежа да избухне в адски пламъци.

Той неспокойно си представи живите кабели, изграждащи тялото на паяка, гърчещи се и пълзящи все по-близо, за да затворят ужасния си капан. И как изпускаха тежки отровни пари и течности, които парализираха кожата.

Чувстваше пясъчната дупка около себе си като спирала от клупове, стягащи го в здрава прегръдка, едновременно ужасна и нежна.

„Никой друг не би могъл да те оцени така, както аз — напяваше ведро търпеливият Единствен по рода си. — Ние имаме обща съдба, безценни мой, мое съкровище.“

Дуер се чувстваше като в капан, по-скоро пленник на неспокойния сън, отколкото на обгръщащия го пясък.

— Ти си само... плод... на въображението ми... — промълви той.

Разнесе се напевен смях и мелодичният глас отвърна:

„Винаги си твърдял така, макар че предпазливо ме избягваше. До нощта, в която едва не те хванах.“

— Нощта, в която ти умря! — отговори Дуер. Думите бяха само полъх на дъха му.

„Вярно е. Но наистина ли смяташ, че това е бил краят ми?“

Моят вид е много стар. Самият аз съм живял половин милион години, които прекарах в бавно разяждане и разтопяване на твърдите останки от буюрите. През това време мислех дълги мисли и нямаше как да не науча всичко, което може да се научи за смъртта.“

Дуер разбра — всеки път, когато беше помагал на даникския робот да пресича реките, играейки ролята на проводник за пулсиращите му полета, те някак си го бяха променяли вътрешно. Бяха го направили по-чувствителен. Или го бяха подлудили. Така или иначе, това обясняваше ужасния сън.

Той понечи да отвори очи, но умората го притискаше и единственото, което успя да направи, бе да примижи към блатото.

До този момент винаги беше гледал към двата чуждоземски кораба — по-големият с форма на сребриста пура и по-малкият, напомнящ на бронзов връх на стрела. Но сега Дуер разгледа околността. Самото блато, а не блестящите натрапници.

„Те са просто отпадъци, безценни мой. Не обръщай внимание на преходните изкуствени неща, кратки фантазии на ефимерни същества. Планетата ще ги погълне с малко търпелива помощ от онези като мен.“

До този момент вниманието му бе отвличано от корабите и не беше забелязал знаците. Недалечна квадратна форма, чиято симетричност бе почти скрита от високата растителност. Поредица пълни с жабуняк хлътвания на еднакво разстояние едно от друго, изчезващи някъде в далечината.

Това беше древен буюрски обект, разбира се. Навярно отдавна разрушено пристанище или крайморски курорт, чиито руини бяха оставени на милостта на вятъра и дъжда.

„С помощта на приятел на наранената планета“ — с нова гордост се разнесе гласът.

„Ние, които помагаме за изличаване на белезите.

Ние, които подкрепяме разяждащата сила на времето.“

Да, ето там! Между сенките на собствените си мигли Дуер различи сред блатните растения стройни форми, като нишки, втъкани сред корените и листата, извиващи се из тинестите плитчини. Дълги тръбовидни очертания, които едва доловимо се движеха. Но с търпение можеше да проследи промените.

„О, на какво търпение можеше да се научиш, ако беше дошъл при мен! Вече щяхме да сме едно с Времето, любими мой, мой единствени.“

Не бе само усиливащото се раздражение от досадния глас — в крайна сметка Дуер знаеше, че си го въобразява. Осенилата го мисъл най-последно му даде сили да се отърси от съня и вече буден, той отново се взря в бледите извиващи се следи във водата. Бяха истински.

— Това е мулково бласто — прошепна ловецът. — И още е живо.

Рети се размърда и сприхаво попита:

— И какво от това? Още една причина да се махнем от това гадно място.

Но Дуер се усмихна. Освободил се от мъчителната полудрямка, той откри, че мислите му придобиват внезапен обрат.

Нурът все така си играеше с пляката си — право на хищника според природния закон. Преди поведението на Калнокракия го беше дразнило. Но сега го прие като предзнаменование.

Всичките му неуспехи и рани — и обикновеният здрав разум, — изглежда, го подтикваха да избяга от това смъртоносно място.

Но сега в ума му бе кристализирала нова идея, ясна като водите на недалечната Цепнатина.

„Няма да бягам — реши той. — Всъщност не зная как се бяга.“

Ловец — той беше роден и обучен за ловец.

АЛВИН

И така, ние наблюдавахме далечни събития през вълшебното око на фувнтусите, когато камерата внезапно започна да се разтърсва и се озовахме пред ухиленото лице на гигантски нур! Невероятно уголемен, какъвто може би го вижда блатната мишка в мига преди да се превърне в негов обяд.

Хуфу реагира с остро изсъскване. Ноктите ѝ се забиха в рамото ми.

Вихрещият се глас, нашият домакин, изглеждаше също толкова изненадан, колкото и ние. Въртящата се холограма се изви като шия на объркан урс и закима, сякаш се консултираше с някой, който не се виждаше. Долових шепот, който можеше да е на припрян английски или галседем.

После се чу галшест със силен акцент. Нашият домакин се обръщаше към странния нур.

— Братко — бързо рече той. — Моля те, престани.

И странният нур престана и завъртя глава, за да изгледа робота от едната страна до другата.

Наистина, ние, хууните, използваме нури като помощници на нашите кораби и те научават много думи и прости команди. Но това е на Склона, където получават за награда ферментирани топки и сладки умбли. Как беше възможно нур, живеещ на изток от Ръбатата планина, да научи галшест?

Като промени височината и интонацията, гласът отново опита, едва доловимо за хуунския ми слух.

— Братко, ще ни проговориш ли, в името на Шегаджията?

Ние с Хък се спогледахме удивено. Какво се опитваше да постигне гласът?

И тогава си спомних едно от онези полусъзнателни видения от момента, в който злощастната „Ууфонска мечта“ бе погълната от зейналата паст на подводния кораб на фувнтусите. Аз и моите приятели бяхме захвърлени върху метален под и скоро през мъглата от болка видях да се появяват шестоноги чудовища — смачкваха под краката си уредите ни, размахваха фенери и надаваха възкличания на

език, който не разбирах. Покритите с броня същества ми се сториха жестоки, когато застреляха бедния малък Зиз, петопръстенния трек. После помислих, че са полудели при вида на Хуфу. Спомням си, че превиха металните си крака и коленичиха пред моя любимец, като бръмчаха и пропукваха, сякаш се опитваха да го накарат да говори.

А сега пак същото! Може би гласът се надяваше да уговори див нур да освободи дистанционно контролирания робот? Хък ми намигна с две от очите си знак, означаващ развеселено презрение. Звездни богове или не, нашите домакини, изглежда, бяха пълни глупаци да очакват разбиране от страна на нур.

Така че бяхме страшно изненадани — дори повече от Клецовърх и Ур-ронн, — когато фигурата на екрана щракна с челюсти и съсредоточено се намръщи. После се разнесе скърцащо писукане... отговарящо на същия неофициален език.

— В им'то на Ш'гадж'та... кой с'ти, п'дяв'те?

Дръпнах се рязко и заздравяващият ми гръбнак болезнено пропука. Изтътнах умбла на удивление. Хък въздъхна, а зрителната лента на Клецовърх се завъртя по-бързо и от развълнуваната холограма. Само Хуфу, изглежда, не осъзнаваше нищо. Тя самодоволно се облизваше, сякаш не беше чула нищо.

— Какво правите бе, лайна такива! — виеше Хък. И четирите й очи възбудено се въртяха, което показваше, че по-скоро е бясна, отколкото уплашена. От двете й страни я придружаваха два огромни шестоноги фувнтуса, които я носеха за колелата.

Макар и неохотно ние, останалите, проявихме повече покорство. Клецовърх трябваше да навежда червената си хитинова коруба, за да минава през някои от вратите, докато следваше две от дребните амфибии, връщащи ни в кораба, който ни бе довел в това подводно убежище. Навела ниско глава в поза на пълно униение, Ур-ронн се тътреше зад него.

Аз подскачах с патериците си зад Хък, като внимавах да съм извън обсега на тласкателния й крак, който риташе стените на коридора.

— Нали ни обеща да ни обясниш всичко! — извика тя. — Каза, че ще можем да задаваме въпроси на Библиотеката!

Нито фувнтусите, нито амфибиите й отвръщаха, но в ушите ми още звучеше вихрещият се глас.

— Не можем повече да държим четири деца при условия, които ви излагат на риск — бе казал той. — Това място може отново да бъде бомбардирано, при това с още по-голяма ярост. А и вече знаете прекалено много, за да сте в безопасност.

— Какво толкова знаем? — озадачено попита Клещовръх. — Ченурите могат да говорят-орят-орят ли?

Холограмата утвърдително кимна.

— И други неща. Не можем да ви държим тук, нито да ви върнем вкъщи, както възнамерявахме отначало, тъй като това може да се окаже фатално и за самите вас, и за семействата ви. Ето защо решихме да ви пратим на друго място. Място, споменато в дневниците ви, където можете да останете нужното време.

— Почакай! — настоя Хък. — Обзалагам се, че ти дори не си главният. Сигурно си само компютърно... нещо. Искам да разговарям с някой друг! Дай да видим шефа ти!

Кълна се, че въртящият се мотив изглеждаше едновременно изненадан и развеселен.

— Какви проникателни млади хора! След като се срещнахме с вас четиримата, трябваше да коригираме много свои предположения. Тъй като съм програмиран да намирам противоречията за приятни, нека ви благодаря за преживяването. Искрено ви желая всичко добро.

Забелязах, че гласът изобщо не отговори на въпроса на Хък.

„Типичен възрастен“ — помислих си. Независимо дали са хуунски родители или чуждоземски устройства... те са принципно еднакви.

Когато излязохме от коридора и се върнахме в лабиринта от проходи, водещи към подводницата, Хък се успокои. Фувнтусите я пуснаха на пода и тя тръгна заедно с нас. Продължаваше да мърмори забележки за физиологията, навиците и родителите на фувнтусите, но по самодоволно усукалите й се очни стълбчета виждах, че позира.

Очевидно смяташе, че е постигнала нещо коварно и хитро.

На борда на подводницата получихме нова стая с илюминатор. Явно фувнтусите не се страхуваха, че можем да запомним околността.

Отначало това ме разтревожи.

„Дали няма да ни затворят в някоя друга възстановена развалина под друга купчина отпадъци в някой далечен каньон на Бунището? В такъв случай кой ще дойде да ни вземе, ако ги унищожат?“

Гласът беше споменал, че ще ни пратят на „сигурно“ място. Може да ви се струва странно, но не се бях чувствал в безопасност, откакто напуснахме сушата при Крайната скала. Какво искаше да каже гласът с това, че щели да ни отведат на място, където и без друго сме „искали да идем“?

Подводницата бавно се плъзна през изхода на тунела — явно импровизиран проход, построен от корпусите на древни звездни кораби, свързани с пръти и греди. Ур-ронн каза, че това отговаряло на вече известното ни — че фувнтусите са пристигнали на Джиджо наскоро и че навярно са бегълци като предците ни, но с една голяма разлика.

„Те се надяват да си тръгнат.“

Завиждах им. Не за очевидната опасност, в която се намираха, преследвани от смъртни врагове, а за възможността, която имаха. Да си тръгнат. Да отлетят към звездите, дори пътят да водеше към сигурна гибел. Наивен ли бях да смятам, че свободата оправдава всичко? Да си помисля, че ако мога, бих си сменил мястото с тях?

Може би тази мисъл хвърли семената за по-късното ми прозрение. За момента, в който внезапно всичко дойде на мястото си. Но дотогава имаше още време.

Преди подводницата да излезе от тунела зърнахме фигури, които се движеха в мрака сред дълги сенки, протягащи се от местещи се източници на силна светлина. Отначало ослепителният блясък и пълният мрак ни пречеха да различим много неща. После Ключовърх разпозна фигурите.

Това бяха фувнтуси, големите шестоноги създания, чиято походка изглеждаше толкова тромава вътре. Сега за първи път ги виждахме да плуват, да се оттласкват с механичните си крака или да ги използват като сръчни работни ръце. Разширението в задния край на телата им сега придобиваше смисъл — това бе голяма перка, която изцяло ги носеше из тъмните води.

Вече бяхме решили, че може би не са чисто механични същества. Ур-ронн смяташе, че носят тежката метална коруба като броня и че

истинските създания са вътре.

„Сигурно защото нямат крака“ — помислих си аз. Разбихах също, че стоманените черупки крият самоличността им. Но ако бяха родени да плуват в морето, защо продължаваха да носят корубите си и навън?

Забелязахме ярки блясъци — подводно запояване и рязане. „Ремонт — казах си аз. — Бой ли са водили преди да кацнат на Джиджо?“ Представих си образи от космическите опери, които господин Хайнц не одобряваше — той държеше да разширяваме вкусовете си с Кийтс и Башо. Копнеех да се приближим и да видим бойните рани... но после подводницата навлезе в някакъв тесен проход и фувнтуският кораб изчезна.

Скоро изплувахме в чернотата на Бунището. През стъкления диск сякаш проникна вледеняващ студ и ние отстъпихме назад... особено след като прожекторите бяха изключени и външният свят опустя. Виждаха се само случайни синкави сияния на морски създания, опитващи се да привлечат партньор.

Легнах на металния под, за да дам отдох на гърба си. Усещах ритъма на двигателите, които вибрираха под мен. Напомняше ми за тътнещата песен на някакъв богоподобен хуун, който никога не спира, за да си поеме дъх. Напълних гръклянната си торбичка и започнах да умблирам в синхрон. Хууните мислят най-добре на фона на постоянна мелодия.

Имах да мисля за много неща.

Накрая на приятелите ми им дотегна да зяпат черната пустота навън и всички се събраха около малката Хуфу и започнаха да се опитват да я накарат да говори. Клещовръх настоя да се присъединя към тях и да подобря настроението ѝ с моряшки умбли, но аз отказах. Познавах я от съвсем мъничка и нямаше как да ме е заблуждавала през цялото време. Във всеки случай, бях забелязал разлика в онзи странен нур на брега, онзи, който беше разговарял с вихреция се глас на галшест. Хуфу никога не бе имала такъв блясък в очите...

... макар че като се замислих — да, бях сигурен, че съм виждал този поглед и преди — само у няколко нура, излежавали се по кейовете на Ууфон или скачали по мачтите на корабите. Странни и животни, малко по-сдържани от обикновеното. Мълчаливи като събратята си, те

все пак изглеждаха някак по-будни. По-преценяващи. По-развеселени от цялата оживена дейност на Шестте раси.

Никога не им бях обръщал много внимание, тъй като дяволитият характер е типичен за всички нури. Но сега може би знаех какво ги е правило различни.

Въпреки че често ги свързват с хууните, нуриите не са дошли на Джиджо заедно с нас така, както шимите, лорниците и зукирите са пристигнали заедно с човешките, кхюинските и г'кекските преждевремци. Когато сме се появили и сме започнали да строим първите си горди салове, те вече били тук. Винаги сме смятали, че са местни животни, появили се или по естествен път, или биологично променени и оставени от буюрите като закачка, отправена към следващите наематели на планетата. Макар че са ни от полза, ние, хууните, не се заблуждаваме, че са наши.

Накрая Хък се отказа и остави Клецовръх и Ур-ронн да продължават да увещават нашия отегчен талисман. Моята г'кекска приятелка се приближи до мен и известно време тихо почиваше. Но не успя да ме заблуди нито за кидура.

— Е, казвай — попитах я. — Какво си отмъкнала?

— Какво те кара да смяташ, че съм взела нещо? — престори се на невинна тя.

— Хр-ррм. Какво ще кажеш за фалшивия начин, по който беснееше в убежището? А щом излязохме от коридора, внезапно се укроти и изражението ти стана, все едно че си откраднала скъпоценностите на короната изпод носа на стария Ришелъ.

Хък потръпна и рефлексивно усуква очните си стълбчета. После се подсмихна.

— Е, тук ме хвана, Д'Артанян. Добре де. Виж какво взех.

С усилие се надигнах. Хък се приближи още повече до мен. Спиците ѝ бръмчаха от възбуда.

— Използвах тласкателните си крака. Постоянно ритях с тях по стената и успях да отмъкна едно от тези неща.

Подобната ѝ на пипало ръка се разтвори и видях тясна правоъгълна ивица от нещо, което приличаше на дебела хартия. Пресегнах се да я взема.

— Внимавай, лепкава е от едната страна. Мисля, че в една книга се споменаваше за „лепенка“. Малко я посмачках, когато я откъснах от

стената. Страхувам се, че не е останал ясен отпечатък, но ако се вгледаш внимателно...

Взрях се в ивицата — едно от покритията, които бяхме видели по стените винаги на една и съща височина отляво на всяка врата. Те със сигурност скриваха обозначения на някакъв неизвестен език.

— Не ме забеляза, когато я откъснах, нали? — попита Хък. — И не си видял какво пише отдолу?

— Хр-р. Иска ми се да бях.

— Е, няма значение. Просто адски внимателно се вгледай от тази страна. Какво виждаш?

Нямах острия поглед на Хък, но хууните също имат добро зрение. Втренчих се в нещо, което ми приличаше на заоблени очертания с празно пространство и остро завиване от дясната страна.

— Символ ли е?

— Точно така. А сега ми кажи — на коя азбука?

Съсредоточих се. Кръговете бяха основна съставна част в повечето стандартни галактянски кодове. Но точно тази фигура ми се струваше характерна само за една азбука.

— Ще ти кажа какво е първото ми впечатление, макар че може и да греша.

— Казвай.

— Хр-рм... прилича ми на английска буква. И по-точно на буквата „О“.

Хък изпусна през устния си отвор доволна въздишка. И четирите ѝ очни стълбчета се разлюляха, сякаш раздвижени от весел вятър.

— И моето впечатление е такова.

Скупчихме се до илюминатора, понеже корпусът започна да скърца и да се разтърсва, което говореше за рязка промяна в налягането. Скоро външният свят започна да изсветлява и разбрахме, че подводницата приближава целта си. През плитките води зад стъклото струяха слънчеви лъчи. И на четиримата малко ни се зави свят — от промяната на налягането, предполагам. Клещовръх надаваше съскащи викове, радостен, че се е завърнал в познат свят, където щеше да си е у дома. (Макар и без удобствата на клановото си гнездо.) Скоро водата се отдръпна от прозореца и видяхме сушата.

Наклонени обелиски и бетонни скелети, събрани на огромни групи по брега.

„Буюрски руини — помислих си. — Това трябва да са шубраците на юг от Цепнатината, където някои градове са били оставени само на разрушителното въздействие на вълните и вятъра. Гласът сигурно е прочел дневника ми и е научил, че искаме да дойдем тук. Щом се налага да бъдем поставени под карантина, това е най-подходящото място.“

Преди да се качим на „Ууфонска мечта“ Хък бе мечтала за тези древни обекти. Сега тя подскачаше на колелата си, изгаряща от нетърпение да слезе на брега и да започне да чете стенните надписи, които, както казваха, изобилствали на това място.

В стаята влезе една от шестоногите амфибии и ни даде знак бързо да я последваме. Несъмнено фувнтусите искаха да ни свалят на брега преди да бъдат забелязани от враговете си. Хък тръгна след Клещовръх. Ур-ронн ме погледна и разтърси дългата си шия в урско свиване на рамене. Поне тя сигурно мечтаеше да избяга от цялата тази вода и влага. Районът пред нас изглеждаше приятно сух.

Но не би.

Този път се разбунтувах аз.

— Не! — Здраво стъпих на пода и гръклянната ми торбичка изкърна: — Никъде не мърдам!

Приятелите ми се обърнаха и ме зяпнаха — и сигурно видяха хуунския ми инат в положението на крайниците ми и в начина, по който стисках патериците. Амфибията се развълнува и стъписано записука.

— Няма да слезем! — настоях аз.

— Алвин, всичко е наред-ред — измърмори Клещовръх. — Те обещаха да ни оставят много храна, а и аз мога да ловувам по брега...

Поклатих глава.

— Няма да позволим да ни захвърлят заради собствената ни тъпа безопасност като безпомощни хлапетии. Надалеч оттам, където се случват истинските неща. Важните неща!

— За какво говориш? — попита Хък. Амфибията напразно продължаваше да маха с четирите си ръце. Накрая се появиха два големи фувнтуса. Облечените им в метал дълги хоризонтални тела висяха между шест стоманени крака. Но аз отказах да се подчиня.

Посочих най-близкия, който ме гледаше с огромните си черни изцъклени очи, разположени от двете страни на заострената му глава.

— Свържете се с вихреция се глас и му кажете. Кажете му, че можем да ви помогнем. Но ако ни оставите на този бряг, няма да имате никаква полза. По този начин няма да ни запушите устата, защото по най-бързия начин ще намерим обратния път до вкъщи. Ще се насочим към Цепнатината и ще сигнализираме на приятелите си. И ще им кажем истината за вас!

— Каква истина, Алвин? — прошепна Ур-ронн.

Издадох дълбока умбла, за да подчертая думите си.

— Че знаем кои са.

САРА

Очакваше да види по стените закачени ласа, юзди и седла. Може би една-две китари. Обаче тук, в Кси, имаше пиано.

Също като онова у дома в Доло, където Мелина често часове наред четеше на децата си. И избираше мъгляви книги, които като че ли никой друг нямаше желание да поръчва от Библоския архив — изпомачкани страници, носещи мириса на Великото отпечатване отпреди двеста години. Плюс книги с написана музика, които поставяше върху скъпоценното пиано, направено ѝ от Нило като част от брачната зестра.

Сега, в голямата зала на илиите Сара прокарваше пръсти по белите и черни клавиши, галеше фините следи, оставени от зъбите на опитни кхюински резбари, представяше си майка си като малко момиче, отгледано в това тясно царство на коне и умопомрачителни илюзии. За Мелина напускането на Кси сигурно бе като заминаване за друга планета. Дали беше изпитала облекчение след клаустрофобичната теснота на буюрския тунел и как бе започнала новия си живот в снежния север? Дали бе продължила да копнее за скритите поляни? За възбудата от ездата? За пасторалната чистота на живот, неограничаван от мъже?

Дали ѝ бяха липсвали багрите, по-ярки, отколкото в сън или кошмар?

„Кой те е научил да свириш на пиано, мамо? Кой е седял до теб на същата тази пейка, както самата ти седеше до мен и се опитваше да скриваш разочарованието си от несръчните ми пръсти?“

Върху полирания капак на пианото лежаха нотни листа. Сара ги прехвърли и си спомни древните композиции, които някога хипнотизираха майка ѝ дури наред и предизвикваха ревността на малката Сара към тези ситни точки, осейващи петолинията. Точки, които Мелина превръщаше в прекрасни хармонии.

По-късно осъзна истинското вълшебство на музиката. Защото можеше да се възпроизвежда отново и отново. В известен смисъл писаната музика беше безсмъртна.

Типичният джиджойски ансамбъл — секстет, включващ представители от всяка преждевременска раса — импровизираше. Композициите никога не бяха съвсем същите като предишните и следващите. Тази специфика особено се харесваше на сините кхюини и хууните, които според легендата не бяха имали свободата да импровизират в строгото галактянско общество. Те изразяваха удивление, когато понякога човешките им партньори предлагаха да запишат някое успешно парче на трекски восък или на хартия.

„Защо? — питаха те. — Всеки миг заслужава отделна песен.“

Джиджойски начин на възприемане на нещата, съзнаваше Сара.

Тя докосна клавишите и изсвири гамата. Макар да бе загубила тренинг, упражнението беше като стар приятел. Нищо чудно, че Емерсън също търсеше утеха в музиката, която му напомняше за пощастливи дни.

И все пак мислите ѝ закипяха, когато премина на някои прости любими мелодии, като започна с „Für Elise“.

Според библиските антропологически текстове най-древните култури на Земята се характеризираха с импулсивна музика, също като джиджойския секстет. Но малко преди да открият собствения си път в космоса хората също бяха преминавали към писмени форми.

„Стремели сме се към ред и памет. Това трябва да е изглеждало убежище в хаоса, изпълвал мрачния ни живот.“

Разбира се, оттогава бе минало много време. Тогава математиката също беше преживяла велика епоха на откривателство. „Дали това е обща особеност? Дали съм избрала математиката поради същата причина, поради която Мелина е обичала този инструмент? Защото въвежда в хаоса на живота елемент на предвидимост?“

Върху стената падна сянка и Сара се върна в действителността. Обърна се и видя кафявите очи на Форуни, старата водачка на конния клан.

— Извинявай, че ти попречих, мила — каза сивокосата жена. — Но като те гледах, почти повярвах, че Мелина се е върнала при нас и свири със същата изразителност, както някога.

— Боя се, че не приличам много на майка си. И не свиря така добре.

Старицата се усмихна.

— Добрият родител иска рожбата му да го превъзхожда — да постигне онова, което самият той не е в състояние. Но мъдрият родител оставя детето само да избере в какво да изпъкне. Ти си избрала област на дълбока мисъл. Зная, че тя много се е гордеела с теб.

Сара ѝ благодари за любезността с кимване, но афоризмите не я утешиха. „Ако действително зависеше от мен, не мислиш ли, че щях да съм красива като Мелина? Загадъчната жена, която удивляваше хората с много изящни дарби?

Математиката сама ме избра... привлече ме с хладната си безкрайност и загатване за универсална истина. Но кой се вълнува от моите уравнения? Кой наблюдава лицето и фигурата ми с нескривана наслада?

Мелина умря млада, но заобиколена от хора, които я обичаха. Кой ще плаче за мен, когато вече ме няма?“

Водачката на илиите сигурно разбра неправилно намръщеното ѝ изражение, защото попита:

— Моите думи ли те разстроиха? За еретичка ли ме смяташ, защото вярвам, че поколенията се развиват? Нима това ти се струва странно разбиране за тайно племе, което се крие дори от цивилизация на бегълци?

Сара откри, че ѝ е трудно да отговори.

„Защо децата на Мелина бяха толкова странни според джиджойските стандарти? Макар ереста на Ларк да изглежда противоположна на моята, ние имаме обща особеност — и двамата отхвърляме Пътя на изкуплението. В книгите, които ни четеше мама, често се говореше за надежда, породена от някаква форма на съпротива.“

— Вие и вашите урски приятелки сте спасили конете, когато са изглеждали обречени — отвърна тя накрая. — Вашият съюз е предшественик на онзи на Дрейк и Ур-Чоун. Вие сте общество от всеотдайни жени, които внимателно избират мъжете си сред най-добрите джиджойци. Живеете в прекрасно уединение и виждате човечеството откъм най-добрата му страна. Така че, не се изненадвам, че илиите са оптимисти до дъното на душата си.

Форуни кимна.

— Казвали са ми, че с проучванията си в областта на теорията на езика ти си стигнала до подобни заключения.

Сара сви рамене.

— Аз не съм оптимистка. Не в личен план. Но като цяло ми се струва, че мога да открия система в еволюцията на джиджойските диалекти, както и в новата литература на Склона. Не че това вече има значение, след като дойдоха чуждоземци, за да...

— Ти не смяташ, че ни е предопределено да станем като глейвърите и да получим втора възможност като изпаднем в забрава, нали? — прекъсна я старицата.

— Говориш за онова, което би могло да се случи, ако звездните кораби изобщо не бяха дошли. Вече спорих за това с Дединджър. Ако Джиджо беше оставен на мира, според мен щеше да има възможност за... — Тя поклати глава и промени темата. — Като става дума за Дединджър, успяхте ли да го откриете?

Форуни мрачно потръпна.

— Минало е съвсем малко време, откакто е избягал. Изобщо не си мислехме, че ще се окаже толкова изобретателен, за да е в състояние да оседлае и открадне кон.

— Имал е време да се научи. Поне с гледане.

— Ясно ми е, че сме проявили наивност. Отдавна не сме имали пленници в Кси. За съжаление следите не водят обратно към тунела, където можехме да го заловим в мрака. Поел е направо през Спектралния поток.

Сара се опита да си го представи — сам, на кон, пресичащ огромна пустиня от отровни скали и пронизителна светлина.

— Мислиш ли, че има шанс да успее?

— Искаш да кажеш дали можем да го хванем преди да умре там ли? — Форуни сви рамене. — Фалън вече не е толкова пъргав, колкото някога, но преди мидура потегли с няколко от най-умелите ни млади ездачки. Скоро би трябвало да върнат този фанатик... и тогава ще го пазим по-внимателно.

Форуни млъкна и погледна ръката си. Върху кожата ѝ беше кацнало насекомо, което търсеше вената ѝ. Сара разпозна вид комар, често срещан на Склона. Това бяха бавни насекоми, които лесно се смачкваха, но кой знае защо, Форуни го остави да забие тънкото си хоботче и да се нахрани. Когато свърши, насекомото изпълни кратък танц, изпълнен с резки, канещи движения.

Сара смаяно гледаше. Комарите рядко оцеляваха след кацането си върху човешка кожа, за да направят това.

„Ела с мен — като че ли казваше той с всяко завъртане на малкото си коремче и опашка. — Бързо ела с мен.“

Сара разбра, че това трябва да е поредното оцеляло създание на изчезналите буюри. Полезен куриер, ако човек знае как да го използва.

Форуни въздъхна.

— Уви, мила братовчедке, време е да тръгваш. Заедно с Кърт и другите трябва да побързате за там, където имат най-голяма нужда от вас.

„Каква нужда? — зачуди се Сара. — За какво ли може да е полезен човек като мен в такива времена?“

И отново поеха на юг, този път на коне. Отначало минаха по древния буюрски транзитен тунел, оцелял след повреждането на деконструктора. Но скоро видяха, че цели участъци от прохода са пропукани като обвивката на кхюинска ларва. После трябваше да яздят на открито, обливани от блестящите вълни на Спектралния поток. Илиите им раздадоха наметала с качулки, но цветовете сякаш пулсираха по огледалните плащове и търсеха дупки, през които да проникнат под тях.

Кърт и Джома яздеха отпред с Кефа, водачката. Старият сапър се навеждаше напред на седлото си, сякаш това можеше да им помогне по-бързо да стигнат до целта си. След тях беше Прити, която яздеше магаре, по-подходящо за дребното шимпанзе.

Емерсън изглеждаше странно затворен, макар че от време на време се усмихваше на Сара. Не сваляше ръка от очите си, но постоянно въртеше глава и тя разбра, че ципестият симбионт не само смекчава ярките багри, а сигурно ги преобразува, превежда ги. Понякога звездният мъж замръзваше на седлото си... но Сара не можеше да каже дали от болка, изненада или възторг.

Най-отзад бе Улгор, урският предател. Той благоразумно не се беше опитал да избяга през отровната равнина заедно с бившия си съюзник Дединджър. Пазен от двама урси от Кси, той въртеше глава с все по-голямо нетърпение, колкото повече приближаваха Маунт Гуен, и

урските му ноздри се разширяваха от мириса на дим и стопена скала. Вулканът постепенно се извисяваше и скриваше хоризонта на юг.

Сара се чувстваше изненадващо добре. Тялото ѝ най-последно бе свикнало със седлото. Когато пътят ставаше стръмен и ездачите скачаха от конете, за да ги поведат, вълни успокоителна топлина обливаха краката ѝ и я изпълваха със сили.

„Значи в края на краищата даже отшелничка математичка като мен може да се научи. А може би тази еуфория е първоначален симптом на кислородна недостатъчност заради височината?“

Докато се изкачваха по един от безбройните хълмове край вулкана, и тримата урси неочаквано се хвърлиха напред. Забравили за различните си роли, те възбудено съскаха и вдигаха облаци пемза. Очертали се на фона на небето, дългите им шии едновременно се люлееха.

Накрая Сара и Емерсън стигнаха до билото и видяха огромен кратер — един от многобройните отвори на вулкана, който продължаваше да се издига още много левги на югоизток.

Но тъкмо този кратер беше хипнотизирал урсите. От отворите покрай назъбения кръг се издигаше пара. Сара предпазливо свали очилата си. Базалтът тук бе от по-груба порода. Бяха излезли от Спектралния поток.

— Това е било мястото на първата ковачница — благоговейно поясни Улгор и посочи с муцуна надясно. Сара видя прекатурени каменни блокове, прекалено грубо изсечени, за да са останали от буюрите. Тези порутени заслони бяха издигнати от първите урски ковачки, дръзнали да напуснат равнините в търсене на топлината на лавата с надеждата да се научат да леят огнената материя на джиджойския бронз и стомана. Сивите царици яростно се противопоставяли на тази авантюра — смятали това за светотатство — също както по-късно и Великото печатане на човеците.

Но с вековете светотатството се беше превърнало в традиция.

— Нависоко трябва да са открили по-добри условия — отбеляза Джомма, защото пътеката продължаваше нагоре по склона. Един от урсите кимна.

— Но тъкмо от това нясто първите урси открили тайния фът фрез Спектралния поток. Тайната на Кси.

Сара кимна. Значи затова група урси бе осуетила плана на могъщите урунтаи да унищожат конете след пристигането на човеците. Ковачките от онези дни не се бяха интересували от игрите за власт на върховните лели на равнинните племена. За тях не беше имало значение как миришат земяните или животните, които яздят, а само фактът, че притежават съкровище.

„Книгите, които земяните печатали. В тях се разкривали тайните на металургията. Трябвало е да ги споделим с ковачките или да загинем.“

Значи постъпката им не се дължеше на чист идеализъм — да установят тайна колония в Кси. Човеците бяха платили своята цена. „Може и да сме най-добрите инженери на Джиджо, но не се занимаваме с ковачество. И вече зная защо.“

Макар да бе израснала сред тях, Сара все още се удивляваше колко различни са урсите един от друг. Техните характери и мотиви — от фанатици до прагматични ковачки — бяха също толкова разнообразни, колкото и при човешките същества. „Още една причина стереотипите да са не само вредни, но и глупави.“

Скоро пред тях се разкри прекрасна гледка. От лявата им страна лежеше Спектралният поток, вълшебно царство, макар и тъмносиньо заради разстоянието и очилата. Лабиринтът от пъстри каньони се простираше чак до ивицата блестяща белота — Равнината на острия пясък. Домът на Дединджър, където от груби пустинни обитатели набеденият пророк създаваше народ от саможертвени ревнителите. Хора, които се смятаха за авангард на човечеството по Пътя на изкуплението.

В противоположната посока, на югозапад, отвъд пропастите в многократно нагъвалата се планина, Сара видя друго чудо — огромния океан, в който се осъществяваше обещаното възраждане на живота на Джиджо. Мястото, където почиваше прахът на Мелина. И на Джошу. Мястото, където планетата измиваше греха, като поглъщаше и стопяваше всичко, пратено ѝ от вселената.

„Склонът е толкова малък, а Джиджо е толкова голям. Дали звездните богове ще ни съдят сурово за това, че тихо и кротко сме живели в едно от кътчетата на забранения свят?“

Винаги имаше надежда, че чуждоземците могат просто да си свършат работата, да си заминат и да оставят Шестте раси да продължат по избрания от съдбата път.

„Да — заключи тя. — Има две възможности — малка и голяма.“

Пътуването продължи, вече по-често пеш, и колкото по на изток отиваха, заобикаляйки южните части на Ръбатата планина, толкова по-величествена ставаше гледката. Сара отново забеляза възбуда сред урсите. Тук-там от отвори в земята се издигаха пари и караха конете да танцуват и сумтят. После на известно разстояние под пътеката видя червено сияние — лъкатушещ поток лава, стичащ се няколко хвърлея на стрела надолу по склона.

Навярно се дължеше на умората, редкия въздух или пресечения терен, но когато извърна поглед от огнената река, незащитените ѝ очи се плъзнаха по планината и бяха сварени неподготвени от мощен проблясък. След прекараното в Кси време острата светлина я накара да потръпне.

„Какво е това?“

Проблясъкът се повтаряше на неравни интервали, сякаш далечният планински връх ѝ говореше.

„Това вече трябва да е илюзия — помисли си тя. — Трябва да е... но пък е толкова далеч от Спектралния поток!“

Струваше ѝ се... почти можеше да се закълне... че е видяла широко разперените криле на някаква гигантска птица или дракон, носещ се между...

Беше минало много време, откакто за последен път бе поставяла на изпитание издръжливостта си на ходене. Препъна се в някакъв камък, отчаяно се олюля в опит да запази равновесие, но не успя.

Извика, падна и се затъркала по сипея.

— Сара! — извика някой. Прити изпищя безнадеждно.

Сара видя нещо през окървавените си пръсти. Бавно движеща се река, от която се разнасяше ужасна топлина. Имаше същия цвят като кръвта ѝ... и тя шеметно се носеше към нея.

НИЛО

Докато се връщаха, Ариана Фу мислеше за рисунките си на малката космическа капсула, докарала на Джиджо Непознатия. Междувременно Нило се пенеше и мърмореше, че се били забавили и че работниците му нямало да спазят графика, а щели да се излежават като хууни по време на следобедна дрямка.

По време на кризата търговията беше замряла и складовото дърво бе пълно, но Нило не искаше да спира производството на хартия. Какво щеше да представлява Доло без пъшкащото водно колело, думкането на пулпиращия чук или сладкия аромат, който се носеше от съхнещите на слънце нови листове?

Кърмчията весело умблираше и напояваше постоянен ритъм за екипажа, придвижващ с прътове малкия кораб. Нило протегна ръка, за да провери за дъжд — преди малко бяха капнали няколко капки и на юг бе изгътнала тревожна гръмотевица.

Блатото остана назад, поточетата отново се сляха в река. Скоро младежите щяха да се хванат за греблата и да се понесат по езерото зад долоския язовир.

Умблата на кърмчията се извиси и проточи като тревожен стон. Неколцина от екипажа се наведоха и погледнаха водата. „Наистина изглежда малко бърза“ — помисли си Нило. Последните блатни растения останаха назад и покрай тях започнаха бързо да прелитат дървета.

— Всички на греблата! — извика младият женски хуун, който командваше екипажа. Все още неукрепнали след неотдавнашното си израстване, тръбните й шипове неспокойно потръпваха.

Корабът се разтърсваше и летеше по течението. Нило си спомни за бързеите на много левги надолу край Тарек — беше минал през тях, когато придружаваше отпадъчното буре на жена си до морето.

„Но тук няма бързеи! Изчезнали са след напълването на езерото още преди векове!“

Напълно объркан, майсторът на хартия се хвана с две ръце за парапета. Навлизаха в странен участък на реката. Участък, който не би трябвало да е тук.

Носеха се по тесен канал. От двете му страни се виждаха обичайните брегове — но дърветата постепенно отстъпваха мястото си на водни растения, а корабът се спускаше все по-надолу и по-надолу, увлечен от непреодолима сила.

„Вече трябваше да сме в езерото — мислеше си Нило. — Къде е отишло езерото?“

Водата кипеше сред пръснати камъни и рязко променяше курса си. Плаването бе истинско изпитание за моряците, но Нило не забелязваше водещата се борба, макар единствено от нея да зависеше дали ще оцелее. Поглед му блуждаеше по тинестата равнина, която доскоро е била езерно дъно. По средата ѝ безпрепятствено се носеше река Рони — също както преди идването на земянитите.

„Язовирът... Язовирът...“

Двама сини кхюини простенаха. Бяха от местния кошер, чиито рибарници и кошари за омари спокойно се бяха простирали над бента. Сега от тях не бе останало нищо. Корабът продължаваше да лети надолу.

Нило премигна.

Бентът все още стоеше — почти непокътнат. Но „почти“ не бе дума от голяма полза за един бент. Сърцето на майстора едва не спря, когато той видя зейналата в единия край дупка — съвсем близо до любимата му мелница.

Единственото, което можеше да чуе, беше ужасният рев на водопада пред тях.

ШЕСТА ЧАСТ

ИЗ ЗАПИСКИТЕ НА ДЖИЛИЪН БАСКИН

Решението ми може да не е съвсем рационално.

Алвин би могъл да блъфира, за да избегне изгнанието. Може би няма представа кои сме.

Възможно е също да е стигнал и до истината. В края на краищата делфините се споменават в много от земните книги, които е чел. Макар и в изцяло бронирано шестоного двигателно устройство, очертанията на фина могат да се разпознаят, ако се вгледаш както трябва. А щом идеята му е хрумнала, богатото му въображение лесно е допълнило останалото.

Като предпазна мярка бихме могли да откараме хлапетата много по на юг или в подводно убежище. Така биха били в безопасност — безопасност и за самите тях, и за нас. Така предложи Тш'т преди да наредя на „Хикахи“ да ги върне обратно.

Признавам, че съм пристрастна. Алвин и неговите приятели ми липсват. Защо разединените раси на Петте галактики не могат да се сдружат като тях?

От друга страна те са достатъчно големи, за да избират сами съдбата си.

Получихме доклад от медицинската сестра. Докато отивала да прегледа болен член на групата на Каа, Пипоу забелязала още две купчини изхвърлени космически кораби, по-малки от тази, но подходящи в случай, че скоро се наложи да преместим „Стрийкър“. Ханес прати техници да започнат подготвителни работи.

Отново трябва да разчитаме на същата основна група от петдесетина опитни делфини. Надеждните, чиято способност за съсредоточаване е останала невредима след трите ужасни години. Онези, които не са уплашени от

суеверни слухове за морски чудовища, дебнещи сред мъртвите буюрски машини.

Що се отнася до преследвачите ни, не сме засичали повече гравитационни следи от летящи съдове на изток от планината. Това може да е добра новина, но отсрочката ме нервира. Едва ли всичко може да приключи само с два малки космически кораба. Около петстотин километра на северозапад сензорите регистрират някакво огромно звездно чудовище. Може би това е големият крайцер, свързан с двата съда, паднали наблизо?

Те не може да не разбират, че този район представлява интерес.

Струва ми се странно, че не са ни проследили.

Сякаш са убедени, че цялото време на света е тяхно.

Нис успя да размени само още няколко думи с така наречения нур, с който нашият малък робот се сблъска на брега. Но създаването ни държи в напрежение и се отнася към малката разузнавателна машина като към любима играчка или към плячка, която дразни с ухапвания и драскания. И в същото време го носи в уста, като внимава да не се оплете във фиброкабела, което ни позволява кратки, мъчителни гледки от катастрофиралите небесни кораби.

Бяхме смятали, че „нурите“ са просто деволюирани титлали, представляващи интерес единствено като любопитно явление. Но щом някои все още са в състояние да говорят, на какво още може да са способни?

Отначало смятах, че Нис най-добре ще успее да се справи с тази объркваща среща. В края на крайщата нурът така да се каже, ѝ е „братовчед“.

Но семейните връзки могат да означават и съперничество между роднини, дори презрение. Може би

тимбримската машина просто не е подходяща за наш представител.

Още една причина да горя от нетърпение Алвин да се върне.

Имах време да продължа с изследването на Херби.

Иска ми се по някакъв начин да можех да определя изотопните профили отпреди да умре, но химическите анализи на взетите от древната мумия проби показват значително по-кратък отрязък от време, отколкото данните за космическа радиация на кораба, на който се качи Том.

С други думи, Херби изглежда по-млад от съда, в който го откри Том.

Това може да означава много неща.

Възможно ли е Херби просто да е труп на някой крадец на по-ранен гроб, промъкнал се на борда само преди няколко милиона, а не преди един-два милиарда години?

Или пък противоречието е резултат от онези странни полета, които открихме в Плиткия куп? Полетата, обгръщащи флота призрачни кораби и правещи го почти невидим? Дали корпусите на огромните мъртви машини са реагирали на времето по различен начин от съдържанието си?

Това ме кара да се чудя за бедния лейтенант Ячапан-жан, който беше убит от същите тези полета и чийто труп трябваше да бъде оставен там. Възможно ли е някоя бъдеща експедиция да открие добре запазеното тяло на делфин и да се юрне из вселената, въобразявайки си, че е намерила мумия на прародител?

И по този начин да обърка най-младата разумна раса с най-старата. Каква ирония!

И за тях, и за нас.

Херби си е все същият. И все пак се кълна, че понякога го заварвам да се усмихва.

Понякога нашият откраднат клон на Галактическата библиотека става странен и неразбираем. Ако не бях маскирана като тенанински адмирал, големият куб сигурно изобщо нямаше да ми каже нищо. Но понякога откривам, че библиотеката дава уклончиви отговори, когато ѝ показвам символите, копирани от Том на борда на изоставения кораб.

Един от глифовете прилича на емблемата, която може да се види на всеки библиотечен клон в познатия космос — огромно спирално колело. Само че вместо пет ръкава, въртящи се около общ център, тази има девет! Стилизираната галактическа спирала е покрита с осем концентрични овала и прилича на мишена.

Никога преди не съм виждала такова нещо.

Когато настоявам да получа отговор, нашият откраднат архив казва, че символът... е много стар и че използването му е „... меметически неправилно“.

Не знам какво означава това.

С риск да придавам човешки качества на машина, клонът като че ли става раздразнителен, сякаш не обича да го объркват. Виждала съм това и преди. Земянитските изследователи откриват, че някои теми правят библиотеките докачливи, като че ли те не обичат да ровят в по-стари файлове... А може би това е само начин, за да не признаят, че има неща, които не са им известни.

Това ми напомня за дискусиите, които двамата с Том често водехме с Джейк Демуа в опит да разберем вселената.

Според теорията на Джейк галактянската история, която твърди, че обхваща повече от милиард години, всъщност е точна само за сто и петдесет милиона от тях.

— С всеки следващ еон по-назад — казваше той — усещаме, че ни се представя грижливо скалъпена легенда.

О, има данни, че дишащите кислород звездни пътешественици съществуват от десет пъти повече време. Със сигурност някои от записаните в официалните анали

древни събития са автентични. Но и много неща са разкрасени.

Вледеняваща мисъл. Предполага се, че великите институти са отдадени на истината и приемствеността. В такъв случай как е възможно вярна информация да бъде „меметически неправилна“?

Да, това изглежда твърде абстрактен въпрос в момент, в който „Стрийкър“ — а сега и Джиджо — е изправен пред ужасни и непосредствени опасности. И все пак не мога да не си мисля, че всичко се слива в едно тук — на дъното на планетното гробище, където тектоничните плочи стопяват историята и я превръщат в руда.

Попадали сме в бавно въртящите се зъбни колела на машина, по-голяма, отколкото сме си представяли.

„СТРИЙКЪР“

ХАНЕС

Понякога ужасно му липсваше младият му приятел Емерсън, чиито тайнствени умения бяха помагали на „Стрийкър“ да мърка като леопард, носейки се по космическите пътища.

Разбира се, Ханес се възхищаваше на способните фини от машинното отделение — отзивчиви, работливи колеги без каквито и да било признаци на деволюиране. Но делфините бяха склонни да си представят предметите като звукови фигури и често интуитивно правеха изчисленията си според начина, по който звучаха вибрациите на двигателя. Полезен метод, но не винаги сигурен.

От друга страна, Емерсън Данайт...

Ханес никога не беше познавал друг с по-ясно разбиране за квантово-вероятностното маневриране. Не тайнствената хиперизмерна теория, а практическите аспекти на гъвкавото движение в гънките на пространство-времето. Освен това Емерсън владееше перфектно делфинския тринарен... и по-добре от Ханес изразяваше сложните идеи на неоделфинския хибриден език. Полезно умение на този кораб.

Уви, сега в машинното отделение бе останал само един човек, който трябваше да се грижи за измъчените двигатели, отдавна плачещи за ремонт.

Разбира се, ако Ханес Суеси изобщо можеше още да се нарече човек.

„Нещо повече ли съм отпреди? Или по-малко?“

Сега той имаше „очи“ из цялото машинно отделение — камери с дистанционно управление, директно свързани с поставения му в керамична обвивка мозък. С помощта на роботи Ханес можеше да контролира Каркаетт и Чучки в отсрещния край на просторното помещение и дори малките групи, работещи върху извънземни кораби в огромното подводно сметище. И бе в състояние да предложи съвет и

утеха, когато фините ставаха нервни или когато телата им се гърчеха в делфинска клаустрофобия.

За жалост, способностите на киборг не му помагаша да преодолее самотата.

„Не трябваше да ме оставяш сам — укори той липсващия дух на Емерсън. — Нали беше инженер, а не таен агент или звезден пилот! Не ти беше работа да се размотаваш навън и да вършиш геройски дела.“

Имаше си специалисти за такива задачи. На „Стрийкър“ бяха придадени неколцина „герои“ — индивиди със съответната подготовка и характер, позволяващи им да посрещат опасни предизвикателства и да импровизират във всякакви ситуации.

За съжаление, тях вече ги нямаше — капитан Крейдейки, Том Орли, лейтенант Хикахи и дори младия курсант Тошио — ужасна цена за бягството от Китръп.

„От друга страна — някой трябваше да ги замести“ — призна Ханес.

Всъщност Емерсън беше постигнал невероятен успех на Оакка, зеления свят, когато Съюзът на верните им устрои капан, докато Джилиън се опитваше да уреди мирното им предаване на представителите на Института по навигация.

Дори подозрителната машина Нис не смяташе, че неутралните галактянски бюрократи могат да изневерят на клетвите си и да нарушат обявеното от „Стрийкър“ примирие. Предполагаше се, че това не е възможно. Ако Емерсън самоотвержено не бе пресякъл джунглата, за да унищожи джофурската полева предавателна станция, „Стрийкър“ щеше да попадне в лапите на един фанатичен клан — тъкмо онова, което съветът Терагенс беше казал, че не трябва да допускат.

„Но ти позволи този успех да ти замае главата, нали? За кого се мислеше? За новия Том Орли ли? А след няколко месеца направи онова безумно изпълнение — да пикираш с набързо приготвен тенанински изстребител из Многоизмерната система и да стреляш безразборно, за да «прикриваш» нашето бягство. И какво постигна, освен че загина?“

Спомняше си гледката от мостика на „Стрийкър“ към вътрешната кухня на огромната ледена структура, голяма колкото слънчева система и построена от кондензирана първична материя. Назъбена пореста структура с бледа звезда в центъра. Изстребителят на

Емерсън фучеше сред покритите с шипове простори и пръскаше ярки, но безполезни лъчи, а лапите водороден лед се приближаваха, за да го сграбчат.

„Глупав героизъм. Ако наистина искаха, Старите можеха да спрат «Стрийкър» също толкова лесно, колкото спряха теб.

Но те бяха решили да ни оставят да избягаме.“

Той потръпна при спомена как завърши смелата, но безсмислена „диверсия“ на Емерсън с взрив болезнена светлина, проблясък на фона на огромния сияен многоизмерен купол. А после „Стрийкър“ избяга по тунел между измеренията и се плъзна чак до забранената Галактика четвърта. И когато стигна там, заобиколи търговските пътища на една дишаща водород цивилизация и профуча покрай саждив свръхгигант, чиито изригвания най-после можеха да скрият следите на земяните.

„Други тайно са идвали на Джиджо преди нас и Измунути е изличавала следите им.“

Трябваше да го направи и сега.

Но Ханес знаеше, че този път е различно.

„За главите на другите не е била обявена награда. А с наградата, предложена за «Стрийкър» от богатите патрони, може да се купи половин спирален ръкав.“

Ханес въздъхна. Неотдавнашната атака с дълбочинни взривове не беше точна, следователно ловците само предполагаха приблизителното им местоположение на морското дъно. Но преследването продължаваше. И той имаше да върши работа.

„Поне имам оправдание да избегна следващото заседание на проклетия корабен съвет. Бездруго това е фарс, тъй като накрая винаги правим каквото реши Джилиън. Но пък ще сме луди, ако не го правим.“

Каркаетт сигнализира, че мотиваторът е балансиран. С помощта на ръката на киборга Ханес нагласи калибрационните дискове на главния пулт, като се опитваше да подражава на сръчните движения на Емерсън. Биомеханичните устройства, които заместваха ръцете му, бяха превъзходен дар, но му липсваше осезаемото удоволствие от допира с върховете на пръстите.

„Старите бяха щедри... после ни обраха и ни изхвърлиха. Дадоха ни живот и след това го взеха. Можеха да ни предадат заради

наградата... или да ни подслонят в многоизмерния си свят. Но не направиха нито едното, нито другото.“

Целта им не се поддаваше на човешко разбиране. Навярно всичко, случило се после, беше част от някакъв загадъчен план.

„Понякога си мисля, че човечеството щеше да е по-добре, ако просто си бе останало в люлката.“

ТШ'Т

Тя каза на Джилиън Баскин какво мисли за решението.

— Все пак не с-с-съм с-с-съгласна да върнем обратно младите преждевремци.

Русокосата жена я погледна с уморени очи. Меките бръчки в ъгълчетата им се бяха появили едва след заминаването на „Стрийкър“.

— Изгнанието изглежда най-подходящо за тяхно собствено добро. Но може би ще са по-полезни тук.

— Да... ако приемем, че казват истината за хууни и джофури, живеещи заедно с-с-с човеци и урси, четящи хартиени книги и цитиращи Марк Твен!

Джалиън кимна.

— Невероятно, зная. Но...

— Помисли за съвпадението! Тези така наречени хлапета и тяхната детска батисфера се появиха едва когато нашата разузнавателна подводница откри стар урски таен склад!

— Щяха да загинат, ако „Хикахи“ не ги беше спасил — отбеляза корабната лекарка Маканий.

— Възможно е. Но вижте, веднага с-с-след пристигането им тук регистрирахме гравитационни двигатели, насочили с-с-се право към този каньон. После някой започна да бомбардира бездната! С-с-случайно ли е това? Или с-с-са ги довели шпиони?

— И да докарат бомбите върху с-с-собствените с-с-си глави? — презрително изсумтя делфинската лекарка. — По-простото обяснение е, че с-с-са засекли някой от разузнавателните ни роботи и с-с-са го проследили до този район.

Всъщност Тш'т знаеше, че четирите преждевремски деца не са довели галактяните до Цепнатината. Те нямаха нищо общо с това. Виновна бе самата тя.

Когато „Стрийкър“ се готвеше да избяга от Многоизмерната система, поел по поредния от блестящите, отчаяни маршрути на Джилиън, Тш'т импулсивно беше пратила тайно съобщение. Молба за помощ към единствения източник, в който бе сигурна. И така уреди среща на Джиджо и разкри целта на кораба.

„По-късно Джилиън ще ми благодари — беше си помислила навремето тя. — Когато нашите ротенски господари дойдат да се погрижат за нас.“

Само че сега образите от брега показваха колко трагично са се объркали нещата.

Два малки кораба, катастрофирали в блато... и от по-големия се бяха появили яростни, безмилостни джофури.

Тш'т се чудеше как е възможно разработеният ѝ с добри намерения план да доведе до такива ужасни резултати. „Дали ротените са се оставили да ги проследят? Или съобщението ми е било засечено?“

Тревогата и чувството за вина постоянно гризяха съвестта ѝ.

В обсъждането се намеси нов глас. Мелодичен. Излъчващ се от спирала от въртящи се линии, която сияеше в единия край на заседателната маса.

— Значи блъфът на Алвин е изиграл роля за вашето решение, така ли, доктор Баскин?

— Нима е блъфирал? Тези хлапета са израснали с Мелвил и Бикъртън. Може да е познал фигурите на делфините под екзокостюмите. Възможно е по време на разговора да сме се изпуснали и ние.

— Само Нис е разговаряла лично с тях — отбеляза Тш'т, като издаде челюст към вихрещата се холограма.

Тя отвърна с необичайна разкаяност.

— Като преглеждам записите, признавам, че съм използвала термини като „километър“ и „час“... по корабен навик. Алвин и приятелите му може да са ги свързали с обширните си познания по английски, тъй като галактяните не биха използвали вълконски мерни единици.

— Искаш да кажеш, че тимбримските компютри могат да допускат грешки, така ли? — подигравателно попита Тш'т.

Въртящият се мотив издаде тихо изтътване, в което всички присъстващи разпознаха философския умблиращ звук на замислен хуун.

— Гъвкавите същества проявяват способност да се учат на нови неща — поясни Нис. — Затова и моите създатели ме дариха да служа

на борда на този кораб. Тъкмо това е причината тимбримите да се сприятелят с вас, земянитски негодници.

В сравнение с обичайната язвителна насмешливост на машината, тази забележка бе сравнително безобидна.

— Във всеки случай — продължи Джилиън, — не блъфът на Алвин ме накара да взема такова решение.

— Какво тогава? — попита Маканий.

Холограмата на Нис се завъртя с пъстри проблясъци и отговори вместо Джилиън.

— Незначителният проблем с титлала... с нура, който говори. Той се оказа недружелюбен и не ни даде никаква информация, въпреки че спешно трябва да разберем какви са причините за присъствието им тук. С доктор Баскин вече постигнахме съгласие. Децата ни трябва поради тази причина. И най-вече Алвин.

За да го убеди да разговаря с нас.

ПРЕЖДЕВРЕМЦИТЕ

ЕМЕРСЪН

Той се самообвинява. Мислите му са блуждали из далечни места и времена. Разсеян, Емерсън бавно реагира, когато Сара пада.

До този момент има напредък в усилията да подреди миналото си парче по парче. Трудна задача, тъй като част от мозъка му липсва — онази част, която някога му е осигурявала думи.

Здраво втълпени задръжки пречат на опитите да си спомни и го наказват за всяко усилие с ярост, която го кара да пухти и да се облива в пот. Но чудната гледка помага за малко. Пречупващи се цветове и полутечни пейзажи разтърсват някои от кътчетата, в които лежат оковани спомени.

Един от тях изскача на повърхността цял. Стар спомен от детството. Съседите им са имали едра германска овчарка, която е обичала да лови пчели.

Кучето дебнеше плячката си по изключително нетипичен начин — приклякваше и потръпваше като смешно тромава котка, преследвайки нищо неподозиращото насекомо из цветните лехи и високата трева. После се хвърляше напред и затваряше пчелата в мощните си челюсти.

Емерсън с удивено удоволствие зяпаше, докато бясното бръмчене отекваше зад оголените зъби на овчарката, последвано от миг, в който пчелата се отказваше да протестира и използваше жилото си. Кучето сумтеше, гримасничеше и кихаше. Но кратката болка не бе нищо в сравнение с очевидния му триумф. Ловът на пчели придаваше смисъл на кучешкия му живот.

Емерсън се чуди защо тази метафора толкова силно отеква в главата му. Той ли е кучето, надделял над болката, за да си възвръща спомен след спомен?

Или е пчелата?

Спомня си само отделни неща за надменните същества, ограбили ума му и после захвърлили тялото му на Джиджо. Но знае как са възприемали неговия вид — като насекоми.

Той си представя, че има остро жило и копнее за възможност да накара Старите да кихат. Мечтае да ги научи да намразят вкуса на пчелите.

Емерсън подрежда спечелените с мъка спомени. Огърлица с много повече празноти, отколкото перли. Най-лесно си връща фактите от детството, юношеството и годините на обучение в Земянитската изследователска служба...

Дори когато конният керван напуска земята с пронизителните цветове и започва да се изкачва по стръмна планинска пътека, той има други средства, които да използва — музиката, математиката и знаците с ръце, с помощта на които разменя с Прити простодушни шеги. През почивките скицникът му помага да изследва подсъзнанието си — той нахвърля нетърпеливи щрихи и криви, за да извлича спонтанни образи от мрачното време.

„Стрийкър...”

Корабът придобива форма, сякаш се рисува сам — прелестен цилиндър с роговидни израстъци, подредени във вериги по дължината му. Той го рисува под вода — заобиколен от носещи се водорасли — нещо несвойствено на космически кораб, но логично, когато изплуват други спомени.

„Китръп...”

Онзи ужасен свят, на който „Стрийкър“ пристигна да търси убежище след като едва избяга от изненадваща засада, научавайки, че стотици флоти воюват помежду си за правото да го заловят.

„Китръп.“ Планета с отровни океани... но удобно място за ремонт след като само шестима членове на екипажа имаха крака, на които да стоят. Останалите — умни, темпераментни делфини — се нуждаеха от вода, в която да работят. Освен това изглеждаше подходящо място, за да се скрият след катастрофата на...

„Моргран.“

Точка на прехвърляне. Най-безопасният от петнайсет други начина за пътуване от звезда на звезда. Просто се хвърляш към някоя под съответния ъгъл и разстояние и излизаш в някоя друга точка от

обратната страна на звездното колело. Беше успял да го направи дори земяниятският бавнокораб „Везарий“, макар и случайно, преди човечеството да разполага с технологиите на галактянската наука.

Мисълта за Моргран му напомня за Кийпиру, най-добрия пилот, когото е познавал. Той бе спасил „Стрийкър“ с дързост, смаяла организаторите на засадата, като го насочи обратно към въртопа, надалеч от бушуващата космическа битка...

... като другата битка, избухнала седмици по-късно над Китръп. Прекрасни блестящи флоти, съкровища на знатни кланове, унищожавачи за миг гордостта на много светове. Ръката на Емерсън лети, докато рисува експлодиращи дъги върху лист местна хартия. После се ядосва на неспособността си да изобрази кипящата ярост, която е наблюдавал със собствените си очи...

Когато групата отново яхва конете, Емерсън прибира рисунките си доволен, че рюкът скрива стичащите се по лицето му сълзи.

По-късно, когато стигат до димящ вулканичен кратер, той внезапно си спомня друг, направен от нагънато пространство... Плиткия куп... последния проучен от „Стрийкър“ обект преди да се отправят към Моргран — пусто място без нищо, което да си струва да се отбележи, твърдеше Галактическата библиотека.

Тогава какво прозрение или предчувствие беше подтикнало капитан Крейдейки да се отправи към такъв необещаващ обект?

Армадата изоставени кораби, които „Стрийкър“ откри там, бе причина за всичките му проблеми. Емерсън можеше да си представи безмълвните ковчези, огромни като луни, но почти прозрачни, сякаш не можеха да решат дали да ги има, или не.

Този спомен боли по различен начин. По него лежат следи от нокти, сякаш някаква външна сила подробно го е преглеждала — навярно в опит да разпознае съзвездията. Да проследи пътя на „Стрийкър“ до конкретна точка в пространството.

Емерсън смята, че навярно не е успяла. Съзвездията никога не са били негова специалност.

„Няма нужда да го правиш, Емерсън.“

Тези думи се разнасят от спомен, с много месеци по-късен от Моргран и Китърп, и той рязко вдига глава.

Обръща се към земята на трескавите багри, сега гледана отвисоко. После открива във вълнообразните блясъци нейното лице. Тревожно лице, обременено със стотици животи и жизненоважни тайни. Тя отново проговаря и думите ѝ се носят цели, защото никога не ги е пазил в части от мозъка си, предназначени за обикновени разговори.

Защото всичко, което му е казвала, винаги му се е струвало като музика.

„Трябваш ни тук. Хайде да потърсим друг начин.“

Но друг начин нямаше. Дори саркастичният тимбримски компютър на Джилиън не успя да предложи такъв преди Емерсън да се качи на борда на отмъкнат тенанински изстребител и да направи отчаян залог.

Като се вглежда назад във времето, той се надява да види в очите на Джилиън същите чувства, които е изпитвала, изпрацайки Том на опасна мисия.

Вижда тревога, дори нежност. Но не е същото.

ЛАРК

Лицето на сержантката беше покрито с камуфлажна боя. По черната ѝ коса все още имаше пръст и трева — бе се завила из цепнатини и храсталаци. И все пак Ларк никога не беше виждал Джени Шен да изглежда по-добре.

„Хората се стремят да правят онова, за което са родени. В случая на Джени, това е да бъде воин. Тя би предпочела да живее по времето, когато старите и младите Дрейкове с кръв и огън са изковавали Великия мир, а не по време на самия мир.“

— Дотук добре — докладва младата разузнавачка от опълчението. Гащеризонът от мъглоплат скриваше очертанията ѝ сред сенките, хвърляни от фенера. — Приблжих се достатъчно, за да видя, че пратениците влизат в долината, за да отнесат на джофурите отговора на мъдреците. Доляяха два стражеви робота, за да ги разгледат, особено бедния Вуббен — подушиха го от колелата до очните стълбчета. После и шестимата пратеници поеха към Поляната, придружени от роботите. Това означава, че в тази част от района патрулират само един-два робота! Не бихме могли и да мечтаем за по-добра възможност за действие.

— Точно така — обади се Ран. Високият звезден пътешественик се бе облегал на варовиковата стена и бе скръстил ръце. Не беше въоръжен, но се държеше така, сякаш това е негова експедиция. — Разбира се, че ще продължим. Друга възможност няма.

Въпреки престорената самоувереност на Ран планът всъщност бе на Ларк. Същото се отнасяше и за решението дали да продължат. Той щеше да носи отговорността, ако бъдеха пожертвани трийсет храбри живота... или ако постъпката им предизвикаше смъртоносното отмищение на джофурите.

От друга страна, Шестте раси не можеха да платят цената, която искаха нашествениците. Докато мъдреците се мъчеха да преговарят за отстъпки, някой трябваше да види дали няма по-добър начин. Начин изобщо да не плащат.

От всички кътчета на пещерата — един от многобройните димящи лабиринти сред хълмовете — го наблюдаваха тревожни очи.

Погледът на застаналата надалеч от Ран Линг беше сред най-безпощадните. Дватама звездни господари бяха скарани след съвместния им опит да разшифроват тайнствените инфоплочки — онзи кошмарен следобед, в който Ран извика „измяна!“ и после над платото Дуден се спусна ужасна златиста мъгла. Всеки от даниките имаше своя собствена причина да помага в тази отчаяна мисия.

Докладът на Джени не ободри Ларк. „Само един-два робота.“ Според помощниците на Лестър Камбъл имаше вероятност останалите машини да се крият под земята в очакване на приближаваща се заплаха. Погледнато откъм положителната страна, районът бе покрит с вулканични отвори и земята постоянно се разтърсваше. Светото яйце напяваше фини насочващи съзвучия — излъчвания, които караха амулета на Ларк да трепери до гърдите му.

Всички го гледаха в очакване на решението му — човешки, урски и хуунски доброволци, плюс няколко кхюина, които още не се бяха разболели.

— Добре — кимна той. — Да вървим.

Напрегната, решителна заповед. Усмивната, Джени тръгна да я предаде в пещерата.

На Ларк всъщност му се искаше да каже: „По дяволите, не! Да се махаме оттук. Ще почерпя всички, за да вдигнем наздравица за бедния Утен.“

Но ако споменеше името на приятеля си, напирещата в гърдите му мъка можеше да го накара да се разплаче. Затова зае мястото си в колоната фигури, които се тътреха по мрачния проход, слабо осветен от залепени на стените светлоленти.

Мислите му блуждаеха. Например чудеше се къде на Склона Шестте раси биха могли едновременно да вдигнат една и съща наздравица. Малко гостилници сервираха и алкохол, и прясна кръв от симла, тъй като човеците и урсите се отнасяха с презрение към навиците си на хранене. А повечето треки любезно отклоняваха предложенията да ядат пред представители на други раси.

„Знам един бар в Тарек... разбира се, ако Тарек вече не е задушен със златен дъжд. След Дуден джофурите може да се насочат към по-големите градове, в които живеят г'еки. Всъщност защо г'еките изобщо са пристигнали на Джиджо? Те могат да се движат по Пътя на изкуплението само ако е павиран.“

Ларк поклати глава.

„Дреболии. Мозъчните синапси продължават да действат дори когато единствената ти грижа е да следваш човека пред теб... и да не си блъснеш главата в някой сталактит.“

Когато поглеждаха към него, последователите му виждаха спокойна, уверена поза. Но неспокойният му ум постоянно беше изпълнен с порой от думи.

„В момента би трябвало да скърбя за приятеля си.

Би трябвало да наема трек и да уредя пищна погребална церемония, така че полираната коруба на Утен достойно да се присъедини към костите и вретената на предците му във Великото бунище.

Длъжен съм да направя официално посещение на сивите кхюини в онази пращна зала, от която някога са управлявали по-голямата част от Склона. Залата на деветдесетте издялани със зъби колони, в която те продължават да се преструват, че са запазили царственото си величие. Но как бих могъл да обясня на тези кхюински матрони, че са умрели двама от най-великите им синове — Харулен, убит от чуждоземски лазери, и Утен, жертва на епидемия?

Как да кажа на тези сиви императрици, че могат да ги последват и други техни деца?“

Утен бе най-добрият му приятел, негов колега, споделял страстта му към приливите и отливите на крехката екосистема на Джиджо. Макар че никога не беше изповядвал ереста му, Утен бе единственото същество, разбирало защо преждевременските раси не би трябвало да са идвали на този свят. Единственият, разбирал защо някои галактянски закони са добри.

„Аз съм виновен за смъртта ти, приятелю. Но ако успея да изпълня всичките си други задължения, може би ще успея да уредя нещо, за да го компенсирам.

Справедливост.“

Останки осейваха земята в последната голяма пещера, пръснати тук по време на Заговора на ревнителите, когато група млади бунтовници бяха използвали същите тези коридори, за да поставят експлозиви под даникската изследователска станция и да изгорят

приятелката на Линг Беш заедно с един от ротенските звездни господари. Последниците от това събитие продължаваха да се разпространяват като вълни след падането на голям камък в езеро.

Сега върху развалините на станцията лежеше джофурският боен кораб, но никой не предлагаше повторно да използват същата стратегия. Ако изобщо се допуснеше, че могъщ звезден крайцер може да бъде взривен, за това щяха да са нужни толкова огромни количества сапъорско тесто, че групата на Ларк щеше да пренася бъчви чак до следващия Ден на основателите. Във всеки случай нямаше доброволци, готови да се приближат до смъртоносното космическо чудовище. Планът на Ларк предвиждаше да стигнат на не повече от няколко хвърлея на стрела от него. И въпреки това пътят щеше да е тежък и изпълнен с опасности.

— Оттук нататък става прекалено тясно за сивите — каза Джени.

Урските партизани погледнаха към значително стесняващия се проход и едновременно усукаха дългите си шии, подушили миризма, която тяхната раса не обичаше.

Сивите кхюини приклекнаха, докато другите сваляха товарите от хитиновите им гърбове. Ако имаха достатъчно време, те можеха да разширят коридора с нокти и с твърдите си като диамант зъби, но Ларк смяташе, че е по-добре да ги прати обратно. Кой знае колко време им оставаше — нали джиджойските ветрове бързо разпространяваха заразата? Дали я причиняваше геноциден вирус? В разшифрованите инфоплочки Линг беше открила доказателства за това, макар че Ран продължаваше да отрича вероятността да е от ротенски произход.

Ръмжащият звезден пилот бе влуден от друг извлечен от плочките факт.

Сред екипажа от генни пирати беше имало шпионин. Някой, който грижливо бе водил дневник и беше записвал всяка простъпка на ротените и техните човешки слуги.

Агент на съвета Терагенс!

Очевидно управителният орган на Земята имаше информатор сред клана човешки фанатици, боготворящи ротенските господари.

На Ларк ужасно му се искаше да разпита Линг, но нямаше време за старата им игра на въпроси и отговори. Не и след като избягаха от ужаса на платото Дуден заедно с изпадналите в паника помощници на Лестър Камбъл през бамбуковия лабиринт.

После допрепускаха групи от урското опълчение, за да пазят треките, и насочиха групата на Камбъл към убежища на запад и юг.

Дори след като стигнаха в скривалището, нямаха време за разговори. Линг прекара времето си при лекарите, за да им преведе малкото, което беше прочела от записките на шпионина за кхюинската болест.

Междувременно Ларк се оказа заобиколен от бясна дейност и командваше все по-голям брой последователи.

„Това доказва факта, че отчаяните хора следват всеки, който има план. Дори толкова безумен като моя.“

Хуунски носачи поеха товара на сивите и керванът отново потегли. Най-отзад вървяха шест сини кхюини, толкова млади, че корубите им все още бяха влажни от ларвените обвивки. Макар и дребни за вида си, те се нуждаеха от помощ от страна на мъжете с чукове и лостове, които разбиваха варовиковите препятствия по пътя им. Планът на Ларк разчиташе тъкмо на тези млади доброволци.

Но той се надяваше, че невероятният му замисъл не е единствената им надежда.

Ларк погали амулета си. Камъкът бе студен. Засега Яйцето беше спокойно.

Стигнаха до разклонение, където по-рано ревнителите, натоварени с бъчви експлозивно тесто, бяха свили наляво към пещерата под ротенската станция. Но групата на младия биолог пое надясно. Разстоянието бе по-кратко, но пък пътят беше по-опасен.

Джими Блажения вървеше сред яките мъже и помагаше да разширяват пътеката, като се хвърляше срещу препятствията с такава ярост, че Ларк трябваше да се намеси.

— Спокойно, Джими! Ще събудиш рециклираните мъртви!

Това предизвика смях сред потните работници и кънтящи умбли сред неколцина хуунски носачи. Смели хууни. Ларк знаеше, че техният вид не обича затворените пространства. Обикновено спокойни под земята, урсите ставаха все по-нервни с всеки следващ признак за приближаването на водата.

Никой от тях не се радваше, че са близо до гигантския звезден крайцер.

Векове наред Шестте раси се бяха страхували от Деня, в който щяха да пристигнат кораби на Институтите, за да ги съдят за техните

престъпления. И все пак, когато наистина бяха дошли, огромните крайцери не водеха възвишени магистрати, а крадци, следвани от брутални убийци. Докато ротените и техните човешки слуги бяха изглеждали лукави и коварни, джофурите бяха смразяващи.

„Те искат нещо, което не можем да им дадем. Ние не знаем нищо за «делфинския кораб», който търсят. И бихме предпочели да бъдем прокълнати, отколкото да им предадем своите г'кекски братя.“

И така Ларк, който беше прекарал живота си с надеждата да дойдат галактяните и да сложат край на незаконната колония на Джиджо, сега водеше последователите си в отчаян опит да победи звездните богове.

„След Великото отпечатване човешката литература е оказала силно влияние. Тя е пълна с окаяни каузи. Усилия, с които не би се заело никое рационално същество.“

Скоро се получи съобщение от разузнавачите пред тях.

„Наближаваме водата.“

Това гласеше съобщението, пратено от Джени Шен.

„Така — помисли си Ларк. — Оказах се прав.“

После прибави:

„Засега.“

Течността беше мазна и студена. От нея се носеше спарена миризма.

Но това не спря двамата млади сини кхюини да пропълзят в черната вода, като развиваха макара с кабел от мулкови нишки. Хууни с ръчни помпи надуваха въздушни мехури, докато Ларк се готвеше да влезе в тъмното влажно място.

„Да не би да си размислил?“

Джени провери предпазния му костюм от гущерови мембрани. Той можеше да го предпази от студа, но това най-малко тревожеше биолога.

„Свикнал съм да издържам на студ. Но дано въздухът да е достатъчно.“

Мехурите бяха непроверявано досега изобретение. Всеки от тях представляваше трекски пръстен с газ под налягане. Джени закрепил един за гърба му и му показва как да диша през месестата му изпъкналост — гумено пипало, което щеше да му осигурява свеж въздух и да отвежда стария.

„Лесно свикваме да зависим от отделяните от треките вещества, които правят местната храна ядивна, с дестилирания от треките алкохол, който повдига духа на празниците ни. Трекски аптекари ни приготвят лекарства със синтезиращите си пръстени. И все пак ме отвращава мисълта да пъхна едно от тези неща в устата си.“

Имаше вкус на лигава лоена свещ.

В отсрещната част на тясното пространство Линг и Ран бързо се приспособяваха към тази джиджойска новост. Разбира се, те не трябваше да превъзмогват културни задръжки, свързващи треките със смилането на мъртвите и гнилите отпадъци.

— Хайде де — смъмри го Джени с тих глас, който опари ушите му. — Само да не ми повърнеш в ръцете! Сега си мъдрец. Всички те гледат!

Той кимна — две отсечени поклащания на глава — и отново опита. Захапал със зъби тръбата, Ларк направи така, както го беше учила. Нахлулият в устата му кислород не смърдеше толкова гадно, колкото очакваше. Навярно съдържаше слаб релаксant. Аптекарите си знаеха работата.

„Да се надяваме, че техните звездни братовчеди няма да се сетят за това.“

Това предположение лежеше в основата на плана му. Джофурските командири може би бяха взели мерки срещу директно нападение изпод земята. Но навярно нямаше да очакват проблеми от пълния с вода подземен проход.

„Ротените ни подцениха. За Ифни и Яйцето, джофурите може да направят същото.“

Всеки от гмурците носеше и рюков симбионт, за да предпазва очите му и да му помага да вижда на слабата светлина на фосфорните фенери. Екипировката завършваше с ципести ръкавици и плавници.

Лекият смях на Линг го накара да се обърне. Тя сочеше към него.

— Да не мислиш, че изглеждаш по-добре? — отвърна той на тромавото създание, в което се беше превърнала: по-чудовищна и от ротен без маска. Хууните престанаха да разтоварват багажа до водата и се присъединиха към веселието с добродушни умбли, а техните нури се хилеха и оголваха острите си като игли зъби.

Ларк си представи сцената в света на светлината над пластовете скала. Джофурският крайцер бе възседнал планинската долина и

препречваше естествения път на потока. Образувалото се в резултат езеро сега обхващаше повече от една левга.

„В момента трябва да сме на няколко хвърлея на стрела от брега. Чака ни доста плуване преди да стигнем до самото езеро.“

Но нищо не можеше да направи. Целта им беше трудно достижима във всяко отношение.

Мехурчета във водата. На повърхността се показва кхюински купол, последван от още един. Младите сини изпълзяха навън, като дишаха тежко от многобройните си кракоусти, и развълнувано докладваха на галшест:

— Пътят към откритата вода — той е чист. Добро време — това постигнахме. До целта — сега ще ви придружим.

Хууните и урсите възторжено извикаха, но Ларк не се радваше.

На тях не им предстоеше да изминат останалата част от пътя.

Водата преобразяваше кухините и пещерите. Плавниците им вдигаха облаци от тиня и във фосфорните лъчи се носеха безброй разсейващи точки. Верният рюк на Ларк правеше фокуси с поляризацията и отчасти проясняваше мъглата. И все пак се изискваше пълна съсредоточеност, за да избягва сблъсъците с назъбените варовикови скали. Водещото въже му помагаше да не се загуби.

Плуването в подземна пещера много напомняше по усещане на това да е младши мъдрец на Общностите — преживяване, към което никога не се беше стремил, нито пък го бе предвиждал в предишния си живот на учен еретик.

Колко тромави изглеждаха човеците до грациозните млади кхюини, които със светкавични движения на краката си се подпираха на неравните стени и чевръсто се отгласкваха напред.

Кожата му беше изтръпнала на местата, където го стягаха гущеровите ципи. Други участъци горяха от напрегането. По-обезпокоително бе усукващото се трекско пипало в устата му, което странно предусещаше нуждите му. То не му позволяваше да задържа дъх, както би направил човек, съсредоточен върху някакъв непосредствен проблем, а гъделичкаше гърлото му, за да предизвика издишане. Първият път той едва не повърна. (Ами ако наистина повърнеше? Нямаше ли и Ларк, и пръстенът да се задушат? Или

трекът щеше да приеме „дара“ му като вкусна, предварително смляна награда?)

Младият биолог беше толкова съсредоточен върху водещото въже, че не забеляза прехода от скалистите катакомби към мрачна равнина от потънали ливади, дървета и носещи се останки. Но скоро тинестите участъци останаха назад и проникващата през входа дневна светлина освети Поляната на Събора — сега дъно на планинско езеро, — придавайки на познатите очертания зловеща неестественост.

Минаха покрай бамбукова горичка, чиито оцелели стволоче бяха достатъчно високи, за да достигат до повърхността. Кхюините се събраха около една от тръбите и започнаха да смучат въздух, а когато се наситиха, поведоха Ларк и другите човеци към следващия участък.

Двамата звездни човеци плуваха отделно, той вдясно, тя вляво. Джени придружаваше едрият мъж — въпреки разликата в ръста, тя бе по-опитна да следи Ран. Ларк не се отдалечаваше от Линг и я наблюдаваше как плува край златистата стена.

Макар че имаше повече опит с галактянските божествени машини от другите джиджойци, сега биологът за първи път се приближаваше до крайцера, чието драматично появяване толкова брутално беше сложило край на Събора на обединението. Бе изглеждал толкова величествен и страшен! Могъщ и непобедим. И все пак сега беше безпомощен. Мъртъв или пленен.

Ларк колебливо разпознаваше някои особености като котвите, задържащи кораба от квантово-вероятностни смущения... каквото и да означаваше това. Самоуките техники, които работеха за Лестър Камбъл, не бяха сигурни дори за принципите на действие на звездните кораби. Що се отнася до самия върховен мъдрец, Лестър не бе участвал в свиканото от Ларк съвещание, а предпочете да остане да размишлява в палатката си, изпълнен с чувство на вина заради гибелта на платото Дудед.

Въпреки усещането за опасност Ларк откриваше някаква зловеща красота в това царство, в което слънчевата светлина проникваше на коси снопове, осеяни с искрящи частички — безмълвен, странно съзерцателен свят.

Освен това, макар и увито в гущеровите мембрани, атлетичното тяло на Линг постоянно привличаше погледа му.

Групата заобиколи звездния крайцер и плътна сянка внезапно скри слънцето. Можеше да е облак или планински скат. Но после Ларк разбра:

„Това е джофурският кораб.“

Колкото и да бяха замъглени от тъмната вода, куполообразните очертания го накараха да потръпне. Машината величествено се извисяваше на езерния бряг и можеше да погълне целия ротенски кораб.

Тогава му хрумна странна мисъл.

„Първо ротените ни изпълниха със страхопочитание. После видяхме как тяхното «величие» рухва пред истинска мощ. Ами ако това се повтори? Какво би могло да победи джофурите? Летяща планина, която да скрие в мрак целия Склон?“

Представи си последователни вълни от „кораби“, всеки по-голям от предишния, огромни като луните, после като целия Джиджо и — защо не? — като слънцето или дори могъщата Измунути!

„Въображението е най-удивителното нещо на света. То позволява на нищожния дивак да изпълни ума си с фантастични невероятности.“

Когато Линг заплува по-бързо нагоре. Ларк я последва... и спря. Младата жена прокара ръка по златистата преграда само на метри от зейнал отвор. Люк, разкриващ ярко осветена вътрешност. На портала стояха няколко фигури — трима човеци и ротенски господар, носещ обаятелната си симбиотична маска. Четиримата проучваха всеобхватния си златен затвор с уреди и на лицата им се бяха изписали загрижени изражения.

И бяха замръзнали в кристализирало време.

Отблизо жълтият пашкул напомняше на консервиращите балони, оставени от планинския мулк-паяк, онзи, чиято безумна събирателска страст едва не беше струвала живота на Дуер и Рети. Но този капан нямаше формата на правилен овоид. Той приличаше на полустопена свещ със застъпващи се златисти вълни около основата. Джофрите бяха щедри в дара си от замръзнало време, изливайки достатъчно, за да обгърне изцяло кораба.

„Като платото Дуден“ — помисли си Ларк.

Това изглеждаше съвършен начин да унищожих враговете си, без да използваш разрушителен огън. „Навярно джофурите не могат да рискуват да навредят на екосферата на Джиджо. Това би било тежко

престъпление пред великите институти, също като генното пиратство и незаконното заселване.“

От друга страна, нашествениците не бяха проявили такива задръжки, когато опустошиха гората с кораба си. Така че златният капан може би имаше друга цел. Да плени, а не да убие? Навярно г'кекските обитатели на платото Дуден все още можеха да бъдат избавени от сияещата си гробница.

Тъкмо от тази мисъл бе изходил Ларк преди три дни. Набързо бяха провели експерименти, като разтопиха още от реликвите на мулк-паяка с помощта на нови трекски разтворители. Никой от запазените екземпляри бяха птици и влечуги, много отдавна попаднали в клопката на паяка.

След разтопяването на пашкулите всички те бяха мъртви.

„Навярно джофурите имат по-съвършени методи за съживяване — си бе помислил Ларк. — Или нямат намерение да връщат живота на жертвите си, а само да ги запазят като вечни трофеи.“

Но през нощта, насън, му беше хрумнала нова идея.

„Хиверните снасят яйцата си под дълбок сняг, който се стопява през пролетта. Така всяко от яйцата потъва в лепкава кал, която после се втвърдява. Но пръстта отново омеква през дъждовния сезон. Тогава ларвите на хиверните излизат.“

Когато се събуди, идеята вече се бе оформила изцяло.

„Космическият кораб има херметично затворен корпус също като яйцето на хиверна. Ротенският крайцер може да е в затвор, но екипажът му е невредим. Онези вътре навярно все още са живи.“

А сега доказателството беше пред очите му. Четиримата на портала очевидно знаеха, че златната преграда обгръща кораба им, и я проучваха с уредите си.

Само че имаше един проблем — не помръдваха. Изглежда, не съзнаваха, че ги наблюдават само от една хуунска дължина разстояние.

Линг надраска нещо върху покритата си с восък плоча и я вдигна пред Ларк.

„ВРЕМЕТО ВЪТРЕ Е РАЗЛИЧНО.“

Той взе собствената си плоча, закачена за кръста му.

„ПО-БАВНО ЛИ Е?“

Отговорът й го обърка.

„МОЖЕ БИ.“

ИЛИ Е КВАНТИЗИРАНО.
ФАЗОИЗМЕСТЕНО.“

Обърканото му лице изразяваше повече от каквито и да било написани думи. Линг изтри плочата и отново написа: „ПРАВИ ТОЧНО КАТО МЕН.“

Той кимна. Тя размаха ръце и крака и се обърна с гръб към кораба. Ларк направи същото и погледът му се плъзна по опустошената Поляна. Всички дървета бяха съсечени от лазерни лъчи. Водата правеше всичко мъгляво, но му се стори, че вижда сред останките кости. Урски ребра и хуунски гръбнаци сред ухилени човешки черепи. Трупове не трябваше да се изхвърлят така. Не беше почтително нито към мъртвите, нито към Джиджо.

„Може би джофурите ще ни позволят да посеем мулк-паяк в това ново езеро — помисли си той. — Трябва да направим нещо, за да почистим тази бъркотия.“

Ларк се сепна от сръгването на Линг. „СЕГА ПАК СЕ ЗАВЪРТИ“ — пишеше на восъчната ѝ плоча. Той отново повтори маневрата ѝ... и зяпна от изненада.

Бяха се преместили!

Както и преди, на портала стояха статуи. Само че сега позата им се бе променила! Единият човек сочеше навън и на лицето му се бе изписало удивление. Другият като че ли гледаше право към Ларк.

„Направили са го, докато сме били с гръб към тях, така ли?“

Потокът на времето в златистата обвивка беше абсолютно неразбираем.

„МОЖЕ БИ ЩЕ УСПЕЕМ ДА ГО НАПРАВИМ“ — написа Линг.

Ларк срещна погледа ѝ и забеляза, че очите ѝ излъчват напрегната, изпълнена с надежда ирония.

Той кимна.

„Определено.“

АЛВИН

Прекарах по-голямата част от обратния път, забил нос в дневника си. Спомних си всички неща, които бях видял и чул след спускането на „Ууфонска мечта“ под Крайната скала. Клещовръх любезно сдъвка молива ми, за да го подостри. После си легнах и написах предишната част.

Онова, което беше започнало като догадка, постепенно се превръщаше в твърда увереност.

Съсредоточаването отвличаше мислите ми от нервното очакване и болката в бавно възстановяващия ми се гръб. Моите приятели ме молеха да им обясня, но аз типично по хуунски се инатях и не се съгласявах да им се доверя. В края на краищата фувнтусите бяха направили всичко възможно, за да скрият самоличността си.

Вихрещият се глас ни бе казал, че го правят, за да ни предпазят. Може би това бяха само покровителствени глейвърски глупости. Типично за възрастните. Но ако е говорил истината? Как бих могъл да рискувам живота на приятелите си?

Когато настъпи моментът, ще се изправа пред гласа сам.

САРА

Тя се носеше в математически облак.

Навсякъде около нея плуваха сияещи дъги и конични фигури, сякаш направени от огън. Профучаваха метеорити, блестящи по определените им от гравитацията пътеки.

После към веселите фигури се присъединиха по-величествени и тя предположи, че може да са планети с еклиптични, а не параболични орбити. Всяка имаше своя собствена рамка, около която, изглежда, се движеха всички други маси.

Надигаха се и се спускаха...

Надигаха се и се спускаха...

Танцът им говореше за забравена наука, която Сара някога бе изучавала в неясен текст от Библоския архив. Нейното име се промъкна през делириума ѝ — „орбитална механика“ — сякаш управляването на бавните обиколки на слънцата и луните не беше по-сложно от поддържането на вятърна мелница или водно колело.

Сара смътно усещаше физическа болка. Но тя се донасяше до нея сякаш през обвивка от мухлясали дрехи, като нещо неприятно, напъхано в дъното на килер. Силната миризма на трекски мехлеми изпълваше ноздрите ѝ и притъпяваше всяко страдание, освен едно... тревожната мисъл: „Ранена съм“.

Понякога се разбуждаше достатъчно, за да чуе реч... няколко фъфлещи урски гласа... дрезгавите думи на Кърт Сапъора... и скованите, педантично блестящи изрази, които познаваше от пощастливите дни.

„Пурофски. Тайнственият мъдрец...“

Но какво прави тук?

... и къде е това „тук“?

По едно време успя да повдигне клепащи с надеждата да разреши загадката. Но после бързо реши, че сигурно все още сънува. Защото не можеше да съществува място като това, което виждаха замъглените ѝ очи — свят на въртящо се стъкло. Вселена от прозрачни чинийки, дискове и колела, наклонящи се едно към друго под странни ъгли, ритмично отразяващи снопове светлина.

Бе прекалено зашеметяващо. Тя отново затвори очи, но въртопът продължи да беснее в ума ѝ под формата на абстракции.

Синусоидна вълна изпълни мисленото ѝ полезрение, но вече не статичната форма, която познаваше от мастилени фигури в книгите. Тази се вълнуваше като езерна повърхност и тук времето очевидно беше независима променлива величина.

Скоро към първата вълна се присъедини втора с два пъти по-голяма честота, после трета с още по-сгъстени пикове и спадове. Новите цикли се сливаха и се съчетаваха в безкрайна поредица — „превръщане“, — чиято сума изграждаше нова сложна фигура с назъбени върхове и долини като планина.

„Безредие... хаос...“

Планината ѝ напомни за последното нещо, което беше видяла преди да се претърколи от тясната пътека по острите камъни към реката от огън.

„Проблясъци от далечен връх... дълъг-къс, къс-дълъг, среден-къс-дълъг...“

Кодирано съобщение на светлинен език, много сходен с галдве...

Настоятелни думи за криене и битка...“

От време на време безредното блуждаене на трескавите ѝ мисли бе прекъсвано от лек допир до челото ѝ — топъл плат или нежно докосване. Тя позна дългите пръсти на Прити, но имаше и нещо друго, мъжки допир до ръката, лицето или дланта ѝ.

Когато ѝ запя, Сара разбра, че това е Непознатия... Емерсън... по странния му акцент и по начина, по който стиховете се изливаха от паметта му гладко като река, без той да се замисля за конкретна дума или израз. И все пак мелодията не беше синкопирана земянитска балада, а джи-джойска народна приспивна песен. Майка ѝ я пееше винаги, когато бе болна — и самата Сара я шепнеше на мъжа от космоса скоро след като катастрофира на Джиджо.

*Една умблираща торбичка приспивна песен пее,
две ръце сладко те галят,
три мазни пръстена пуфтят и изпускат облаци
весела пара,
четири очи танцуват и бдят над съня ти.*

*Пет лапи резбоват за теб нова кутия с надежди,
шест ще те преведат с кънтящи копита през
прерията,
седем са скритите мисли дълбоки,
но осем са нежните звуци на камък огромен.*

Макар и в полусъзнание, тя разбра нещо важно. Емерсън не би могъл да пее, ако думите не бяха съхранени дълбоко в душата му. Това означаваше, че тя го е развълнувала, когато са разменили ролите си.

Всички мехлеми на света — и дори студената красота на математиката — не можеха да направят толкова много за нея. Онова, което най-после я върна към живота, беше фактът, че е липсвала на някого.

ЕУАСКС

Задачата ни изпълваше с блажено чувство за достойнство, нали, пръстени Мои? На тази купчина от неугледни, новоподредени пръстени беше възложена благородната функция да обясни на пратениците на шестте раси новата заповед за живота на този свят.

ПЪРВО: те не трябва да се надяват, че от онези институти, които посредничат между десет хиляди пътуващи сред звездите раси, ще пристигнат велики съдии. Страстите в Петте галактики се разгарят. Институтите са се оттеглили наред с плахите, така наречени „умерени“ кланове, колебаещо се, пасивно мнозинство. Днес единствено великите религиозни съюзи проявяват смелост и воюват за пътя, по който трябва да се завъртят галактическите колела в такова време на промени.

НИЕ СМЕ ВАШИТЕ СЪДИИ, казахме на пратениците. От любезност ние, екипажът на „Полкджхи“, решихме да бъдем и полицаи, и съдии, за да накажем седемте раси, нарушили угарния мир на този свят.

За да демонстрираме тази си благосклонност, ние с много дни отложихме важната работа, която ни доведе тук, макар че това означаваше да оставим другарите си сами да извършват ремонта в онова бласто на изток, докато останалата ни корвета обикаля Склона, фотографира и записва доказателства. Това също ни дава възможност да проявим неустойчивото величие на своята мощ. Ние го направихме, като унищожихме сгради, които преждевремците не би трябвало да използват, ако целта им наистина е расовото изкупление.

ЗАБЕЛЯЗАХМЕ, ЧЕ В ТАЗИ РАБОТА ВИЕ НЕ НИ ПОМОГНАХТЕ МНОГО, ПРЪСТЕНИ МОИ. (Приемете тези укорни мълнии като проява на нежно напътствие.) Аскс стопи много спомени преди пленяването му и разговора с него, но ние/Аз все пак си спомняме някои отвратителни неща. Например били сме уважавани за това, че помагаме за насочването на параходите по Бибур, а също за рафинерията в Тарек, сграда, наречена „Дом на миризмите“.

НЕ СЕ БЕЗПОКОЙТЕ. След време ние от „Полкджхи“ ще открием всички смехотворни предмети на греха, ценени от твърдоглавите преждевремци. Ще сложим край на използването на оръдия, това скандално лицемерие от страна на онези, които са избрали Пътя надолу!

ВТОРО: нашето непреклонно искане на справедливост. Върховните мъдреци проявиха изненадващо благоразумие и малко след последната ни среща излъчиха сигнал. Потрепване на компютърно знание, отвелo нашата корвета при платото Дуден. Но този символичен жест няма да е достатъчен. Ние искаме да ни бъде предаден всеки жив представител на г'кекската раса. Това не би трябвало да е трудно. На тази дива планета без пътища те са изключително неподвижни същества.

— Моля, не унищожавайте нашите колесати братя — настойчиво умоляват пратениците. — Нека г'кеките потърсят свято убежище по Пътя на изкуплението. Защото не е ли казано, че възвръщането на невинността слага край на всички дългове и вражди?

Отначало ние приемаме това като пореден безсмислен опит за защита. Но после нашата старша Купчина-жрец изненадващо се съгласява! Нещо повече, тази величествена камара прави необичайно предложение.

ЕТО ВЪПРОСА, зададен от Купчината-жрец:

Какво по-голямо отмъщение за г'кеките от изчезването на расата им?

ОТГОВОР: да видим как г'кекската раса има нова възможност за осиновяване и техните нови патрони да са джофурите! По време на повторното им ъплифтиране можем да ги превърнем в такива, каквито ни се струва подходящо — в създания, които предишните им същности биха презирали!

Отмъщението е най-пълно, когато се изпълни с въображение. Това оправдава съгласието ни с жреца. Този вид купчина наистина е полезен.

Разбира се, този дързък план има някои сложни страни. Това означава да не съобщим на Петте галактики за преждевременската зараза. Нашият джофурски клан трябва да я запази в тайна и да се грижи за Джиджо като за своя лична градина.

ЗНАЧИ СПОРЕД ГАЛАКТИЧЕСКИЯ ЗАКОН СТАВАМЕ ПРЕСТЪПНИЦИ. Но това няма никакво значение. Защото тези закони ще се променят, когато нашият съюз поеме водачеството през следващата историческа фаза.

Особено ако Прародителите наистина са се завърнали.

ТРЕТО: възможността да извлечем полза. Навярно ротенските генни пирати са попаднали на нещо. Джиджо изглежда изключително богат за угарен свят. (Буюрите са се грижили добре за него, когато планетата е била пълна с биовъзможности.) Възможно ли е ротените вече да са открили предразумна раса? Зряла за ъплифтиране? Дали да не подкупим гениите пирати, за да получим достъп до тяхната информация, вместо да ги запечатваме във време?

ОТХВЪРЛЕТЕ ТАЗИ ИДЕЯ. Те вече са известни като изнудвачи и предатели. Ние можем да доведем собствените си биолози, за да проучат Джиджо.

И КОЙ ЗНАЕ? Навярно бихме могли да дадем тласък на преждевременските раси по пътя, към който сами се стремят? Глейвърите вече са напреднали много към невинността си. Хууните, урсите и кхюините имат живи звездни братовчеди, които могат да възразят, ако ги осиновим прекалено скоро. Но сигурно ще променят решението си, когато из галактиките запламтят огньовете на войната. Що се отнася до човешките вълкони, според последните данни техният роден свят е под обсада.

Навярно тези на Джиджо вече са единствените оцелели от вида си.

ОСТАВА ДА ПОМИСЛИМ ЗА НАШИТЕ ТРЕКСКИ РОДНИНИ. Бунтовните пръстени, дошли тук, за да отхвърлят дара на оейлите — специализираните пръстени, които ни дават целенасоченост и съдба. Мъчително е да гледаме как треките се влачат като нашите смехотворни предци. Такива тромави същества, толкова отпуснати и неамбициозни! Би трябвало незабавно да започнем програма за създаване на господарски пръстени в големи количества. Когато ги преобразим, нашите братовчеди ще са идеални средства за господство и контрол, способни умело да управляват тази планета от наше име без повече разходи за клана ни.

ВСИЧКИ ТЕЗИ ВЪПРОСИ НИ СЕ СТРУВАТ ОТ ОСНОВНО ЗНАЧЕНИЕ. И все пак още отначало някои членове на екипажа се горещаха с приказки за отмъщение, печалба или изкупление. Дори съдбата на местните треки изглеждаше маловажна в сравнение с причината, довела тук „Полкджхи“.

Намеците на ротените, че знаят местонахождението на изчезналия кораб.

Корабът, носещ новина за завръщането на Прародителите.

НЕЗАБАВНО ОСТАВЕТЕ ВСИЧКИ ДРУГИ ГРИЖИ! — настояват тези купчини. Пратете останалата ни корвета на изток! Не чакайте екипажът на първата сам да извърши ремонта. Доведете и разпитайте човешките роби на ротените. Претърсете дълбоките води, където може да се крие корабът. Не се бавете повече!

Но нашият Капитан-водач и Купчината-жрец са съгласни, че още няколко дни не са от значение. Ние напълно владеем този свят. Плячката не може да ни избяга.

ЛАРК

Слаба дневна светлина проникваше в езерото. Клоните на няколко потънали дървета се олюляваха като под полъх на вятъра. Рюкът върху очите му помагаше да вижда и усилваше бледите лъчи, но Ларк намираще сенките за зловещи и му се струваше, че всичко това не може да е действително.

Докато работеше под водата заедно с Ран и Линг, той участваше в странен ритуал на общуване с попадналите в капан обитатели на консервиращия балон. Сега порталът на кораба се беше изпълнил с хора и ротени, нетърпеливо притискащи се към златната преграда. И все пак отвън не се виждаше никакво движение. Онези вътре все още бяха като статуи, като восъчни скулптури, изобразяващи хора с тревожни лица.

Но когато Ларк и другите плувци се извръщаха, „статуите“ променяха позите си с невероятна скорост.

Според напрегнатото обяснение на Линг, написано върху восъчната й плочка, пленниците обитавали „КВАНТОВО ОТДЕЛЕН СВЯТ“. Тя прибави нещо за „ПОЗНАВАТЕЛНА ИНТЕРФЕРЕНЦИЯ ОТ ОРГАНИЧНИ НАБЛЮДАТЕЛИ“ и изглежда, смяташе, че това е достатъчно. Но Ларк не можеше да проумее защо негледането трябва да променя нещо. Сара несъмнено щеше да го разбере повече от него, провинциалния биолог. „Преди я дразнех, че книгите, които най-много обича, са пълни с безполезни абстракции. Концепции, от които никой джиджоец никога няма да се нуждае. Колко малко съм знаел!“

За Ларк всичко това бе особено ненавременен вид магия, сякаш капризната богиня Ифни беше измислила златистата преграда, за да изпита търпението на смъртните.

За щастие, микротрекските пръстени снабдяваха човешките плувци с достатъчно въздух. Когато запасите се изчерпаха, малките треки разпериха широки ветрила и ги размахаха в езерната вода. Това осигури свеж кислород за Ларк и другите. Поредната възхитителна особеност на постоянно адаптиращите се пръстеновидни. С тях, както и с костюмите от гущерови мембрани и рюковете, за обитателите на балона плувците приличаха на странни морски чудовища. Накрая

обаче пленниците инсталираха електронно табло, на което проблеснаха английски букви.

„НАВЯРНО ИМАМЕ ОБЩА ЦЕЛ“ — казваха те.

До този момент идеята на Ларк действаше. За разлика от трагедията на платото Дуден, затворниците на балона се бяха намирали в херметичен корпус, попречил на златистата течност да намокри телата и животоподдържащите им устройства. Нещо повече, леденото езеро достатъчно компенсираше топлината, така че двигателите им не ги бяха изпекли. Бяха пленени и заключени в странно време. Но бяха живи.

Когато погледна към един от ротенските господари, Ларк с лекота различи маската на създанието. Генерираните от рюка цветове разделяха обаятелното му лице, толкова красиво в очите на хората, на две части, всяка със своя собствена аура. Върху горната половина лежеше месест симбионт, който оформяше царствено чело, високи скули и величествен нос. Мъртвешката сивота показваше, че върху очните ябълки на ротена има някакъв вид синтетични лещи, а прекрасните бели зъби бяха в изкуствена обвивка.

„Внушителна маскировка“ — помисли си той. И все пак дори без маските си ротените бяха забележително хуманоидни, сходство, което несъмнено беше породило коварния им план да спечелят на своя страна неколцина впечатлителни земяни през отчаяните, наивни дни непосредствено след контакта и да ги превърнат в избрано племе от верни помощници — даниките. Ако действаха умело, това би позволило на ротените да извършат безброй престъпления, като използваха за мръсната работа посредничеството на хората. А ако даниките бъдеха заловени на местопрестъплението, за всичко щеше да отговаря Земята.

От тази гледна точка обитателите на пленения кораб бяха заслужили участието си. Ларк навярно би гласувал да ги оставят в това положение, докато Джиджо не рециклира останките им. Само че сега бе надвиснала още по-голяма опасност и нямаше къде другаде да търсят съюзници срещу джофурите.

Търпението на пленниците очевидно се беше изчерпало. Показваше го последният ред от съобщението им.

„ИЗМЪКНЕТЕ НИ ОТТУК!“

Ран, високият даникски водач, започна да пише върху восъчната си плочка:

„ВЪЗМОЖНО Е ДА СМЕ В СЪСТОЯНИЕ ДА ГО НАПРАВИМ.
ТРЯБВА ДА ИЗПЪЛНИТЕ СЛЕДНОТО...“

Ларк понечи да грабне плочката, но Линг стигна първа до него и изтръгна перото от ръката му. Изненада, а после и гняв засия по онази част на лицето му, която се виждаше между рюка и дихателния пръстен. Но едрият мъж бе сам и знаеше, че Джени Шен е заредила в арбалета си смъртоносни стрелички. Сержантката наблюдаваше от известно разстояние, за да не пречи на странния разговор.

Линг замени съобщението на Ран с друго:

„КАК ПРЕДЛАГАТЕ ДА НАПРАВИМ ТОВА?“

Тя прехвърли през шията си ремъка, така че плочата да увисне на гърба ѝ с текста навън. После кимна и Ран и Ларк се завъртяха. Зловещо усещане плъзна по гърба на младия биолог, докато си представяше припряното раздвижване зад тях. Без наблюдатели ротените и даниките бяха свободни от замръзналото време, можеха да прочетат съобщението на Линг и да напишат отговор.

„Никога не съм се интересувал сериозно от физика — помисли си той. — Но ми се струва, че във всичко това има нещо напълно абсурдно.“

Плувците оставиха течението да ги завърти обратно. Бяха изтекли само няколко дури, когато отново погледнаха към люка, но повечето от ротенските и човешките фигури вече бяха променили позите си. На електронното табло сияеше нов надпис.

„ПРЕДПОЧИТАН МЕТОД: УНИЩОЖЕТЕ ДЖОФУРИТЕ.“

Мехурчета изригнаха от дихателната тръба на Ларк — той едва не се задави от смях. Линг погледна към него и изрази съгласието си с поклащане на глава. Втората половина от съобщението беше по-сериозна.

„ДРУГА ВЪЗМОЖНОСТ: ДАЙТЕ НА ДЖОФУРИТЕ КАКВОТО ИСКАТ.

ОТКУПЕТЕ СВОБОДАТА НИ!“

Ларк разгледа многобройните статуи. Лицата им бяха отчаяни. Не можеше да не се трогне, когато го молеха да спаси живота им. „В известен смисъл вината не е тяхна. Предците им са сключили глупава сделка от тяхно име, също като моите. В онези дни, точно след

срещата си с галактянската култура, земяните трябва да са били и луди, и лековерни.“

Трябваше му усилие, за да вкорави сърцето си, но Ларк разбираше, че се налага.

„КАКВО МОЖЕТЕ ДА НИ ПРЕДЛОЖИТЕ В ЗАМЯНА?“ — бе написала Линг.

Ларк и Ран едновременно я погледнаха. Но Линг като че ли не съзнаваше, че думите ѝ имат и конкретен, и общ смисъл. Отново се завъртяха и дадоха на пленниците възможност да прочетат въпроса и да отговорят. Докато описваше бавен кръг, Ларк хвърли поглед към нея, но живите очила правеха директния контакт с очите ѝ невъзможен. Излъчваната от рюка ѝ аура изразяваше мрачна решителност.

Ларк очакваше да завари пленниците в смут, разтревожени от намека на Линг. После разбра. „Те ни виждат само когато сме с гръб към тях. Възможно е дори да не знаят, че тук са Ран и Линг!“

„ВСИЧКО, КАКВОТО ИМАМЕ.“

Такъв беше искреният отговор, изписан със сияещи букви. Следващото съобщение на Линг насочваше право към въпроса.

„РО-КЕНН Е РАЗПРОСТРАНИЛ КХЮИНСКА И ХУУНСКА ЕПИДЕМИЯ.

МОЖЕ БИ И ДРУГИ.

ИЗЛЕКУВАЙТЕ ГИ ИЛИ ИЗГНИЙТЕ ТУК.“

Това обвинение едва не накара Ран да избухне. Във фаринкса му отекуна задавен гняв и се понесе на мехурчета нагоре. Ларк се уплаши, че те могат да отнесат ругатните му чак до повърхността на езерото. Звездният мъж се опита да изтръгне плочката от ръцете на Линг и двамата за кратко се сборичкаха. Но когато Ларк направи движение с длан през гърлото си, Ран хвърли поглед към Джени. Придружавана от младите кхюини, сержантката се приближаваше, вдигнала смъртоносния си арбалет.

Раменете на даникския пилот увиснаха и той механично изпълни следващата процедура по завъртането. Младият биолог чу нисък стържещ звук и разбра, че Ран скърца със зъби.

Ларк очакваше пленените звездни пътешественици да протестираат и да твърдят, че са невинни. И естествено, когато погледна към тях, на таблото пишеше:

„ЕПИДЕМИИ ЛИ? НЕ ЗНАЕМ НИЩО ЗА ТОВА.“

Но Линг бе непреклонна до степен, която очевидно изненадваше Ран, с яростни думи тя каза на пленниците — нейни бивши приятели и колеги — следващия път да отговорят искрено, защото иначе ще бъдат оставени на съдбата си.

Това най-после предизвика неохотно признание.

„РО-КЕНН ИМАШЕ ВЪЗМОЖНОСТИ
И ОТ НЕГО ЗАВИСЕШЕ ДАЛИ ДА РЕШИ ДА ИЗПОЛЗВА
ТАКИВА СРЕДСТВА.

ИЗМЪКНЕТЕ НИ ОТТУК.

МОЖЕМ ДА ВИ ДАДЕМ ЛЕКАРСТВО.“

Сияещата наситеност на рюковата аура на Линг изпълни Ларк със страхопочитание. До този момент тя сигурно беше хранила слаба надежда, че всичко това е грешка... че има някакво друго обяснение.

Сега вече нямаше никакви колебания. В сравнение с нейната ярост избухването на Ран не представляваше нищо.

Докато двамата даники даваха воля на гнева си, всеки поради различна причина, Ларк взе восъчната си плоча и написа отговор:

„НЕЗАБАВНО ПРИГОТВЕТЕ ЛЕКАРСТВОТА.

НО НИ ТРЯБВА ОЩЕ НЕЩО.“

Бе логично джофурите да използват това странно оръжие — да излеят химически синтезирано темпорално вещество върху врагове си. Това отговаряше на расовата им дарба да манипулират с органична материя. Но в своята надменност господарските пръстени бяха пропускали нещо.

„Те имат братовчеди на Джиджо, които са верни на Шестте.“

Наистина, местните треки нямаха амбициозен характер и им липсваха познания по галактянската наука. И все пак група надарени местни аптекари бяха анализирали веществото — плътна квазижива тъкан — само по вкуса му. Без да разбират загадъчните му темпорални ефекти, те бяха успели да отделят от жлезите си противосредство.

За съжаление, не можеха просто да приготвят сместа и да натрият златния пашкул около ротенския кораб. Поради едина-единствена причина — антидотът се разтваряше във вода. Използването му под повърхността на езерото представляваше проблем.

Но имаше изход. При платото Дуден те откриха, че консервиращите балони на стария мулк-паяк могат да се притиснат

към златната степа и да се слоят с нея, преминавайки през преградата като камъни, потъващи в мека глина.

Ларк бе наредил да донесат още балони от древната съкровищница на съществото, което Дуер наричаше Единствен по рода си. Сръчните петонogi сини кхюини доближиха няколко яйцевидни предмета до посочената им от него част на стената точно от отсрещната страна на люка. Балоните бяха изкорубени и превърнати в бутилки, затворени от единия край със запушалки от трекски восък. Във всеки от тях можеха да се видят машини и други реликви от буюрско време, лъщящи като насекоми, запечатани в кехлибар. Само че сега тези останки като че ли плуваха в пяната вътре.

Отначало усилията на кхюините почти не дадоха видими резултати. Водата резонираше, но без да последва сливане. Ларк написа на плочата си заповед:

„НИКОЙ ДА НЕ ГЛЕДА!“

Линг енергично кимна. Когато край опустошеното г'кекско селище бяха провеждали предишните експерименти, отвътре нямаше наблюдатели. Поне не живи. Тук сцената се следеше по странно редуващ се начин от живи същества от двете страни на покритието. Навярно несиметричните квантови ефекти означаваха, че пред погледа на наблюдатели не може да се случи нищо.

Мина известно време, докато обяснят на пленниците, че трябва да се обръщат с гръб към външния свят. Но скоро всички ротени и човеци от двете страни се извърнаха. Прибрали зрителните си куполи в корубите си, младите кхюини сляпо забутаха балоните. „Това трябва да е най-странният начин да направиш нещо“ — помисли си Ларк, загледан към потопената някогашна Поляна на Общностите на Шестте раси. През целия му живот учители и водачи бяха казвали, че ако иска да свърши нещо както трябва, трябва да му посвети цялото си внимание. Но този противоположен начин на действие — при който се изискваше тъкмо невнимание — му напомняше за ниханическите мистици в Долината, упражняващи „дзен-изкуства“ като стрелба с лък със завързани очи, за да култивират в себе си откъснатост и готовност за Пътя на изкуплението.

Той отново погледна към Линг, звездната биоложка. Аурата ѝ продължаваше да кипи, но вече в по-студени нюанси. „Приключила е с верността си към някогашните си съюзници. Дали вече е избрала

нови?“ Искаше му се да могат да идат някъде на уединено — и сухо — място и да поговорят без предишните предпазливи въпроси и отговори. Но не бе сигурен, че и тя иска същото. Фактът, че се е оказал прав, не означаваше, че Линг трябва да му е благодарна, задето е разбил идолите от детството ѝ.

След известно време тя кимна и отново се завъртяха.

Ран доволно изсумтя и Ларк усети, че сърцето му се разтуптяна.

Балоните бяха проникнали през по-голямата част от преградата! Изтощените сини кхюини радостно се разбъбриха и побързаха към бамбуковата горичка, за да подишат въздух през импровизирания си шнорхел.

Ларк написа съобщение на пленниците в ротенския кораб.

„ДА СЕ ОТСТРАНЯТ ВСИЧКИ,
ОСВЕН 2 ДРЕБНИ ЧОВЕЦИ
С ВЪЗДУШНИ РЕЗЕРВОАРИ
НОСЕТЕ ЛЕКАРСТВАТА!“

Когато се обърнаха следващия път, от другата страна стояха само две жени. Бяха дребни, но дори през плувните им костюми се виждаха добре развитите им фигури — закръглени и със съвсем тънки талии. Очевидно се бяха възползвали от същото козметично биоскулптиране, което правеше Линг и покойната Беш толкова поразителни. „Там в космоса е друга вселена, в която можеш да се оформиш като бог.“

Ларк заплува към мястото, където крайт на мулковата капсула стърчеше от джофурската преграда. По-голямата част от балона беше дълбоко потънала в нея. Отворът в отсрещния му край бе запечатан с дебел слой трекски восък.

Биологът извади от торбичката си инструмент, даден му от един от помощниците на Лестър Камбъл. Техникът го беше нарекъл „отварачка за консерви“.

— Проблемът ни е да направим така, че разтворителят да влезе в контакт с преградата, но не и с водата — бе обяснил той. — Решението ни е да използваме новата трекска течност, за да отворим няколко мулкови балона. После покриваме стените на кухнята с неутрален восък и я пълним с разтворител. Дупката е запечатана, така че имаме напълно затворен съд...

— Виждам, че вътре сте оставили стара буюрска машина — отбеляза Ларк.

— Течността няма да ѝ навреди, а машината ни трябва вътре. Няма значение за какво са я използвали буюрите, стига да можем отново да я активираме с дръпване на шнура, закрепен за запушалката. При отпушване съдържанието влиза в контакт с джофурската стена! Съвсем просто е.

Ларк не беше толкова сигурен. Нямаше как да разберат дали хитроумните импровизирани електрически устройства ще работят под вода, заобиколени от полета, изкривяващи времето. „Сега ще проверим“ — помисли си той и дръпна активатора.

За негово облекчение буюрското устройство заработи според очакванията... и разгъна придатък, навит и еластичен като опашка на ленивец.

„За какво ли са те използвали? — запита се биологът, докато наблюдаваше машината. — Дали притежаваш достатъчно съзнание, за да се чудиш къде се намираш? И къде са отишли господарите ти? Имаш ли вътрешен часовник, за да разбираш, че е изминал половин милион години? Или за теб времето в балона е спряло?“

Навитата ръка се размота, докато машината се опитваше да се изправи и дърпаше шнура, свързан със запушалката в другия край. Тя се хлъзна, запъна се, после се хлъзна още малко...

Трудно му бе да следи събитията в район с „квантово отделено време“. Нещата като че ли ставаха на етапи. Понякога следствието сякаш предхождаше причината или пък Ларк виждаше отсрещната страна на въртящ се предмет, докато по-близките му части оставаха някак замъглени. Странен начин на възприемане, който му напомняше за „кубистките“ произведения на изкуството, изобразени в древните книги, които майка му обичаше да взима от Библоския архив.

Накрая запушалката се освободи. От отвора на импровизираната бутилка заизлиза червеникава пяна и се плъзна към златната стена. Сърцето на Ларк се разтуптя и той усети, че амулетът му, парченцето от Светото яйце, реагира с повишаваща се топлина. С лявата си ръка биологът опипа костюма си от гущерови мембрани, но не успя да пъхне пръсти и да стисне вибриращия камък.

Ран доволно сумтеше, докато пенливата течност се разпространяваше, разяждайки джофурската преграда. Разширяващата се дупка скоро стигна до съседната „бутилка“, вкарана в стената до първата. След мигове бликнаха нови струи разтворител. Материалът на

преградата като че ли потръпна, сякаш беше жив. Сякаш изпитваше болка. Пъстри вълни пробягаха из уголемяващата се кухня.

Всички бяха толкова хипнотизирани от процеса, че дълго никой не поглеждаше към двете жени, докато случайно течение не отнесе Ларк настрана и не го обърна към тях. Останали без наблюдатели, даникските жени трябва да бяха преживявали хода на времето до известна степен линейно. Изглеждаха напрегнати, извърнати настрана от червената пяна, приклекли до затворената вътрешна врата на херметичния шлюз. Балонът бавно се приближаваше към тях. През прозрачните им маски се виждаха уплашените им лица. Никой не знаеше какво ще се случи, когато съскащият кипеж пробие стената.

Ако успееш да направят тунел, той щеше да е широк по средата, но ужасно тесен в двата края. Освен това материалът на стената не беше твърд, а от много плътна течност, която вече пускаше пипалата си към отвора. Дори да успееш да пробият преградата, това нямаше да продължи дълго.

„Ако изчисленията ни не са верни... ако двата края се отворят в обратния ред... бихме могли да започнем отначало. В пещерата имаме още бутилки с течност. Но още колко пъти ще можем да опитаме?“

И все пак не можеше да сподави гордостта си.

„Ние не сме безпомощни. Сблъскали се с непреодолима мощ, ние импровизираме. Упорстваме.“

Тази мисъл представляваше иронично потвърждение на ереста, която бе изповядвал през целия си съзнателен живот.

„Ние не сме създадени за Пътя на изкуплението. Колкото и да се опитваме, никога няма да извървим пътя към невинността.

Ето защо расата ни изобщо не е трябвало да идва на Джиджо.

Ние сме създадени за звездите. Мястото ни просто не е тук.“

НИЛО

Старецът не знаеше коя е най-тъжната гледка.

Понякога му се искаше корабът да се бе преобърнал по време на ужасяващото преминаване през бързеите, така че да не му се налага да гледа такива неща.

Трябваше им половин ден тежък труд с греблата, за да преодолеят силното течение и да стигнат до Доло. Когато наближиха купчината дърва, някога изграждали пристана, всички гребци бяха капнали от умора. По тинестия бряг заприиждаха селяни, за да им помогнат да изкарат кораба на сушата и да отнесат Ариана Фу. Въпреки възраженията на Нило един силен хуун го взе на ръце като бебе и го остави на сигурно място под могъщо гаруво дърво.

Мнозина от оцелелите апатично обикаляха наоколо, но други бяха образували работни групи, чиято първа задача бе да съберат отпадъците. Особено мъртвите. Те бързо трябваше да се рециклират, както изискваше свещеният закон.

Нило видя дълга редица трупове — предимно човешки, разбира се. Смътно забеляза майстора дърводелец и Джоби Водопроводчика. Много работници лежаха изкаляни и с натрошени кости върху влажната пръст. Още повече бяха изчезнали във въртопа, когато езерото беше заляло мелничния улей и работилниците. Дървесните фермери обаче почти не бяха претърпели загуби. Животът им по горските върхари не ги бе изложил на опасност.

Никой не разговаряше, макар че мнозина следяха с погледи майстора на хартия, докато Нило вървеше по редицата и потръпваше или изпъшкваше, щом познаеше свои работници, чираци или стари приятели. Стигнал до края, той не се обърна, а продължи да върви към мястото, което беше център на неговия живот.

„Езерото беше ниско. Може би наводнението не е разрушило всичко.“

Отначало му се стори, че е отнесен далеч от родното си село. Там, където някога бяха спели спокойни води, сега имаше почти цяла левга мочурища. През отсамната стена на любимия му бент течеше река.

За местните кхюини бент и дом беше едно и също. Сега кошерт им лежеше разцепен и стаята за ларвите бе срязана на две. Групи зашеметени възрастни сини се опитваха да отнесат оцелелите личинки далеч от яростните слънчеви лъчи.

Нило с ужас сведе поглед към мястото, където се беше намирала прочутата мелница за хартия и нейното изящно водно колело.

От дома му, работилниците и резервоарите за пулп бяха останали само основите.

Гледката разкъсваше сърцето му. Той извърна очи, но малко по-надолу по течението видя други сини кхюини апатично да работят на брега в опит да освободят един от своите от някаква мрежа. От бавните им движения ставаше ясно, че жертвата сигурно е мъртва, навярно удавила се в плитчините.

Нило мрачно позна трупа на старата женска — самата Дървоядка — по белезите на корубата. Още един загубен приятел и тежък удар за всички по бреговете на горна Рони, които ценяха богатата й мъдрост:

После позна и капана, задържал я достатъчно дълго, за да задуши дори син кхюин. Беше попаднала в плетеница от дърво и метални жици. Нещо от собствения дом на Нило.

„Безценното пиано на Мелина, което поръчах да направят на огромна цена.“

От гърлото му най-после се изтръгна стон. Оставаше му да живее само с крехката надежда, че децата му са в безопасност и че няма да им се наложи да видят тези неща.

Но къде беше тази безопасност? Къде можеха да се чувстват на сигурно място, щом звездните кораби бяха в състояние да се спуснат от небето и само за миг да разрушат труда на пет поколения?

Внезапни думи го откъснаха от мрачните мисли за самоубийство. — Не го направих аз, Нило.

Той се обърна и видя, че наблизо е застанал друг човек. Негов приятел, почти също толкова стар. Хенрик Сапъора, чийто малък син придружаваше Сара и Непознатия в пътуването им към далечни земи. Отначало думите на Хенрик объркаха Нило. Трябваше да преглътне преди да намери сили, за да отговори.

— Разбира се, че не си. Казват, че е дошъл небесен кораб...

Сапъорът поклати глава.

— Глупци или лъжци. Или нямат усет за време, или са били замесени.

— Какво искаш да кажеш?

— О, кораб наистина прелетя, да, и ни хвърли един поглед. После си продължи по пътя. Туй стана почти мидура по-късно. Появи се цяла банда, най-вече фермери. Свалиха печатите на няколко от експлозивите ми под един от вълноломите на бента и поднесоха към тях факел.

Нило премигна.

— Какво казваш? — Той зяпна, после отново премигна. — Но кой?...

Хенрик отвърна само с една дума.

— Джоп.

ЛАРК

Групата триумфално изплува от леденото езеро в пещерата. Бяха постигнали почти всичко, което искаха да направят. Но ги очакваше лоша новина.

Ларк изнемогваше от умора, докато го събличаха от водолазния екип и бършеха мокрото му тяло. Струваше му се някак странно, че се е върнал, сякаш от заминаването им бяха минали векове.

Напрегната тъга изпълваше гласа на човешкия капрал, който докладваше за случилото се в отсъствието на Ларк.

— Всичките ни сиви бяха поразени едновременно и започнаха да се давят в слуз. После се разболяха и двама млади сини. Пратихме ги горе при аптекар, но се говори, че там епидемията била още по ужасна. Може би нямаме много време.

Даникските жени все още бяха объркани от преживяването си — започнало с нахлуване на вода през херметичния шлюз, когато преградата най-после се беше пробила. След това идваше кошмарното припряно промъкване през тесния отвор преди тунелът да се затвори и да заключи телата им в течно време като бедните г'еки на платото Дуден.

Квантово изместените образи в прохода едва не бяха обезсърчили Ларк. Вместо на женски фигури те приличаха на хаотично свързани телесни части, гърчещи се през тръба, която постоянно се местеше около тях. Дори за миг зърна една от жените с вътрешностите навън.

Но ето че сега бяха тук и стояха пред него. Като се бореха с гаденето, двете бегълки изпълниха своята част от сделката и незабавно се захванаха за работа с малката машина, която бяха донесли със себе си. В замяна на лекарството джиджойците щяха да помогнат и на други от екипажа да се измъкнат от пленения кораб и после да координират съвместни действия срещу джофурите — несъмнено нещо съвсем отчаяно, изискващо всички оскъдни познания и средства на двете групи, а също и огромна доза от късмета на Ифни.

Идеята за всичко това принадлежеше на Ларк... но въпреки това биологът смяташе, че шансовете им са също толкова големи, колкото и

на заек да се промъкне невредим през бърлога на лигър.

— Симптомите? — попита първата жена. Косата ѝ имаше странен червен оттенък, какъвто Ларк не бе виждал никога.

— Още ли не знаете какъв е вирусът? — попита Джени Шен.

— На борда на изследователската станция се пазеха различни видове патогенни микроорганизми — отвърна другата, величествена брюнетка, наглед по-възрастна от всички останали даники. Изглеждаше четирийсетинагодишна, което означаваше, че може да е дори на два века.

— Ако Ро-кенн наистина е пуснал някой от тях — продължи тя, — трябва да определим точно кой.

Макар и без рюк, Ларк с лекота долови фаталистичната неохота в гласа ѝ. Като помагаше да се справят с епидемията, тя всъщност признаваше, че Ро-кенн се е опитал да извърши геноцид... и че корабът им винаги е носил средствата, необходими за такова престъпление. Може би също като Линг до този момент жената не бе имала представа за всичко това. Единствено пълната безпомощност трябва да беше принудила ротените да го разкрият на човешките си слуги и на джиджойските преждевремци.

Изражението на Ран показваше, че високият звезден воин не е съгласен с решението. И Ларк знаеше защо.

„Това надхвърля обикновения морал и престъпленията срещу галактическия закон. Нашите местни кхюини и хууни имат роднини в космоса. Ако се разчуе, те могат да поискат кръвно отмъщение от ротените. Земята също би могла да заведе дело, за да си върне даникското население, което ротените са крили в продължение на два века.“

Ран очевидно смяташе, че рискът е прекалено голям. Че корабът и екипажът е трябвало да се жертват, за да се запази тайната.

„Лош късмет, Ран — помисли си Ларк. — Очевидно твоите колеги предпочитат живота.“

Докато Линг описваше болестта, покосила пред очите ѝ Утен, Ларк чу, че Ран нетърпеливо шепне на Джени Шен:

— Ако ще измъкваме другите, трябва да свършим работата докрай! Има да пренасяме оръжия и припаси. Трекската формула трябва да се изпълни на борда на кораба, за да направим траен проход...

Сержантката рязко го прекъсна:

— След като проверим лекарството, звездни човече. Иначе другарите ти и техните господари могат да си седят в собствените си лайна, докато Джиджо изстине.

„Цветисто“ — с мрачна усмивка си помисли Ларк.

Скоро вкараха в машината всички съществени факти.

— Много хууни проявяват признаци на нова болест — напомни Линг.

— Ще стигнем и до нея — отвърна червенокосата. — Това ще отнеме една-две минути.

Ларк следеше символите, които проблясваха по малкия екран. „Пак компютри“ — тъжно си каза той. Разбира се, това устройство беше много по-малко от големия процесор, който използваша край платото Дуден. Това „дигитално познание“ можеше да бъде заглушено от геологичната активност в района, както и от петдесетте метра плътна скала.

Но можеше ли да е сигурен?

Устройството издаде висок звън.

— Синтезът е завършен — съобщи по-възрастната жена и вдигна малка прозрачна стъкленица със зеленикава течност. — Това са само две-три дози, но би трябвало да са достатъчно, за да проверим лекарството. Можем да произведем повече на борда на кораба. А това означава, че ще се нуждаем от постоянен тунел през преградата, разбира се.

Очевидно смяташе, че сега даниките държат всичко в свои ръце. Стиснала епруветката с три пръста, тя продължи:

— Може би сега е моментът да обсъдим въпроса как всяка от страните ни ще помогне на другата, вие с хора, а ние ще осигурим...

Гласът ѝ секна, защото Линг изтръгна стъкленицата от ръката ѝ, завъртя се, даде я на Джени Шен и каза:

— Тичай.

Джени отпраши с два възбудени нура, които лаеха по петите ѝ.

Завръщането при пленения кораб трябваше да почака до разсъмване. Дори добре настроен рюк не можеше да усилва несъществуваща светлина.

Линг искаше двете спасени даникски жени да продължат да произвеждат лекарства срещу всеки от патогените, изброени в малката библиотека, в случай че се разпространят и други епидемии, но Ларк отхвърли идеята. След трагедията при Дуден всички компютри го изнервиха и искаше този тук да работи колкото се може по-малко. Нека ротените произведат още количества ваксина в кораба си и да ги вземат заедно с други провизии, ако и когато бъде направен нов тунел, каза биологът. Линг като че ли бе готова да спори, но после стисна устни и сви рамене. Взела един от фенерите, тя се оттегли в ъгъла на пещерата, далеч от Ран и бившите си колеги.

Ларк отдели известно време, за да напише доклад до върховните мъдреци, с който молеше за още бутилки трокски разтвор и описваше предварителните очертания на коалиция между Шестте раси и бившите им врагове. Не че хранеше много вяра в такъв съюз.

„Те обещават оръжия и друга помощ — написа биологът. — Но аз настоявам за предпазливост. Фхуун-дау описва ротените като галактянски «дребни престъпници». Освен това трябва да имаме предвид сравнителната лекота, с която бяха победени. Ето защо би трябвало да предпочетем всяка изгодна сделка, която може да се сключи с джофурите, без, разбира се, да им позволяваме да извършат масово убийство. Бунтът трябва да се смята за последно средство.“

Мъдреците можеха да намерят препоръките му за странни, тъй като съюзът с ротените бе станал възможен благодарение на собствения му план. Но Ларк не откриваше противоречия. Отключването на врата не означава, че трябва да влезеш вътре. Той просто вярваше в проверката на възможностите.

После нямаше какво друго да прави, освен да чака и да се надява, че лекарите бързо ще пратят добри новини. Дори не можеха да запалят огън във влажната пещера.

— Студено е — отбеляза Линг, когато Ларк мина покрай нея. Той търсеше място да постеле спалния си чувал... не толкова близо, че да го сметне за натрапник, но все пак достатъчно, в случай че го повика.

„Това покана ли беше? Или обвинение?“

Последното му се струваше по-вероятно. Линг може би щеше да е по-добре, ако бе останала при топлотата на модерната техника, за да се грее на блясъка на вярата си в месии.

— Да — измърмори той. — Студено е.

Бе му трудно да се приближи повече. Не можеше да очаква нищо друго, освен отблъскване. Месеци наред връзката помежду им се основаваше на общата им игра, напрегната битка на интелект, отчасти разпит, отчасти съревнование... с мигове на напрегнато полуеротично флиртуване. Накрая беше спечелил той, но не благодарение на собствените си способности. Греховете на нейните ротенски богове му бяха дали оръжие, което му оставяше една-единствена възможност — да разбие всичките ѝ представи. Оттогава двамата заедно се бяха мъчили да постигнат общи цели без каквито и да било лични разговори.

В резултат Ларк я бе привлякъл за съюзник на Джиджо, само за да загуби онова, което се беше родило помежду им.

И не се чувстваше победител.

— Разбирам защо те наричат еретик — наруши неловкото мълчание Линг.

Или от срамежливост, или от неувереност, Ларк не бе поглеждал право към нея. Сега видя, че в скута ѝ е отворена книга, осветявана от бледия лъч на фенера. Беше томът по джиджойска биология, написан от него и Утен. Трудът на неговия живот.

— Аз... опитвах се да не смесвам това с научната работа — отвърна Ларк.

— Смяташ ли, че е възможно? Използваш класификация, противоречаща на начина, по който галактянската наука е дефинирала и категоризирала видовете в продължение на милиард години.

Той разбираше какво прави Линг и това го радваше. Взаимната им страст към биологията представляваше неутрална територия, където нямаше защо да се намесват въпросите за вината и срама. Той се приближи и седна на един камък.

— Мислех си, че говориш за моята джиджойска ерес. Преди участвах в едно движение... — той потръпна, спомнил си за своя приятел Харулен, — което целеше да убеди Шестте раси да сложат край на незаконната ни колония... с доброволни средства.

Тя кимна.

— Високоетична позиция според галактянските стандарти. Макар и нелека за органични същества, които са програмирани за секс и размножаване.

Ларк усети, че се изчервява.

— Е, това вече не зависи от нас — отвърна той. — Даже да победим вирусите на Ро-кенн, джофурите могат да ни унищожат, ако поискат. Или пък да ни предадат на институтите и тогава ще настъпи Съдният ден, описан в Свещените свитъци. След последните няколко месеца това навярно ще е истинско облекчение. Поне така винаги сме си представяли края.

— И все пак народът ти се е надявал, че това няма да се случи, докато не изкупите греха си. Да, знаей, че това е вашата джиджойска ортодоксална вяра. Но говорех за научна ерес — за начина, по който двамата с Утен сте организирали животинските типове в труда си — по видове, род и така нататък. Използвате старата класификационна система от предконтактната земянитска таксономия.

Той кимна.

— Наистина имаме няколко книги, обясняващи галактянската категоризация. Но повечето от томовете ни идват от архивите на Земята. Когато е излязал „Убежище“, малко човешки биолози са били преминавали на галактянската систематология.

— Никога не съм виждала такава класификация да се използва в истинска екосистема — отбеляза Линг. — Аргументацията ви е сериозна.

— Ами, в нашия случай просто се налагаше. Опитваме се да разберем миналото и настоящето на Джиджо, като го изучаваме период по период. За да открием доказателства, единственото, с което разполагаме, са общите особености на живите животни... и на фосилите, които изкопаваме. Това може да се сравни с картирането на историята на даден континент чрез изучаване на скалните му пластове. В голямата си част земянитската наука отпреди контакта е тъкмо такава. Все едно да събираш доказателствата за престъпление дълго след като трупът е изстинал. Галактяните никога не са имали нужда от тези методи на интерполиране. През еоните те просто са наблюдавали и записвали издигането и спадането на планините и разклоняването на видовете. Или сами са създавали нови видове с генно инженерство и ъплифтиране.

Линг замислено кимна.

— Учили са ни да презираме вълконската наука. Предполагам, че това се е отразило на начина, по който се отнасях към теб, когато... е, ти знаеш.

Ако това беше извинение, Ларк с радост го прие.

— Доколкото си спомням, и аз не бях съвсем честен с теб.

Тя сухо се засмя.

— Вярно, не беше.

Отново настана мълчание. Ларк понечи да продължи разговора за биология, но внезапно осъзна, че тъкмо това не бива да прави. Онова, което по-рано запълваше неловката тишина, сега само щеше да утвърди чисто колегиалния характер на отношенията им. Той несръчно промени темата.

— Какъв... — Ларк преглътна. — Аз имам брат и сестра. Може вече да съм го споменава. Ти имаш ли семейство... там...

Остави въпроса висящ и за миг се уплаши, че е засегнал прекалено болезнена и лична тема. Но облекченото ѝ изражение показваше, че Линг също иска да продължи.

— Имах малък брат, още бебе — отвърна тя. — И обща дъщеря, чиито горни родители бяха много мили. Всички те ужасно ми липсват.

През следващата мидура Ларк объркано слуша за сложния даникски начин на живот в далечния анклав Пория. И остави Линг да излее тъгата си — нали сега нейните освободени другари ѝ бяха чужди и нищо вече нямаше да е същото.

По-късно изглеждаше съвсем естествено да опъне спалния си чувал до нейния. Разделени от пластове дрехи и пухест торг, телата им споделяха топлината си, без да се докосват. И все пак в сърцето си Ларк усещаше чудно спокойствие.

„Тя не ме мрази.“

Това бе добро начало.

Отначало второто гмуркане като че ли вървеше по-бързо. Сега вече знаеха пътя, макар че неколцина човешки доброволци трябваше да заместят болните сини кхюини.

Последните новини за болестта бяха окуражителни. Ваксината, изглежда, беше помогнала на първите няколко жертви. Нещо повече, треките също можеха да я синтезират. И все пак още бе твърде рано да се радват. Дори в случай на пълно излекуване имаше проблеми с разпространението на лекарството. Дали щеше да стигне до всички отдалечени общности преди да загинат цели села на кхюини и хууни?

Когато стигнаха при ротенския кораб, откриха, че в херметичния шлюз вече ги чакат членове на екипажа с водолазна екипировка — трима човеци и един ротен — с няколко малки сандъка припаси. Те стояха неподвижни като восъчни фигури, докато Ларк и Линг обучаваха новите си помощници на странното изкуство, което бяха усвоили предния ден. После дойде време да започнат с пробиването на нов тунел през златистата темпорална материя.

Отново изпълниха процедурата със завъртанията, за да позволят на онези вътре да подготвят портала. След това доброволците се приближиха с мулковите консервиращи балони, които бяха изкорубени и превърнати в бутилки за специалния разтворител. За пореден път трябваше да ги вкарат в преградата, без да гледат към никого. Първите няколко опита не дадоха резултат... докато Джени хвана един от новите помощници любопитно да надзърта. Въпреки съпротивата на водата тя го зашлеви толкова силно, че звукът се разнесе като остро плущение.

Накрая успяха. Шест от балоните бяха вкарани на различно разстояние в преградата. Също като предния ден, Ларк използва „отварачката за консерви“, за да включи древната буюрска машина, която на свой ред издърпа восъчната запушалка и предизвика верижна реакция, отворила пролука в плътния материал. Той отстъпи назад, отново хипнотизиран от разпространяващата се червена пяна и постепенно разширяващата се кухина.

Внезапно някой го потупа по рамото.

Беше Джени, младата сержантка от опълчението, която настойчиво го подканяше да погледне към восъчната й плочка.

„КЪДЕ Е РАН?“

Ларк премигна и сви рамене. Високият даникски водач бе наблизил само допреди миг. Лицето на Джени изразяваше тревога. Биологът написа на собствената си дъска:

„ДВАМАТА С ЛИНГ ЩЕ ПОТЪРСИМ НА СЕВЕР.

ПРАТИ ДРУГИ НА ЮГ И ИЗТОК.

ТИ ОСТАНИ.“

Джени неохотно се съгласи. Работата на Ларк почти беше свършена. Ако тунелът се отвореше според очакванията, през него щеше да се измъкне нова група бегълци и сержантката трябваше да ги отведе в пещерите.

Линг кимна и двамата бързо заплуваха на север. С общи сили трябваше да успеят да надвият Ран, ако окажеше съпротива. Всъщност къде би могъл да иде едрият мъж? Нямаше голям избор.

Но Ларк въпреки това се тревожеше. Ран можеше да стигне до брега на езерото и да избяга. Беше в състояние да причини много вреди, или още по-лошо, да бъде заловен и разпитан от джофурите. Той бе як, но колко дълго щеше да издържи на галактянските методи на разпит?

Линг го хвана за ръката и посочи нагоре към повърхността. Там се виждаха чифт плавници.

„Какво прави горе?“ — зачуди се биологът, докато се издигаха след избягалия даник. Когато се приближиха, двамата видяха, че Ран всъщност е стигнал на повърхността! Главата и раменете му бяха извън водата. „Да не би да иска да види джофурския кораб? На всички ни се иска, но никой не посмя.“

Докато плуваха нагоре, Ларк внезапно различи сянката на гигантския съд. За първи път получаваше представа за приблизително сферичната му форма и невероятните размери на корпуса му, напълно препречил Поляната на Събора и образувал това езеро. Израснал близо до язовир, младият мъдрец имаше усет за налягането на всичката тази вода. Когато корабът се издигнеше, за да се върне сред звездите, щеше да последва ужасно наводнение.

Тръбата в устата му тревожно се размърда. Трекският въздушен пръстен се съпротивляваше на издигането, като съскаше и пулсираше, за да се приспособи към променящото се налягане. Но Ларк повече се страхуваше, че джофурите могат да забележат Ран.

„Ако имаме късмет, с тези гущерови ципи той ще прилича на плаващи останки... на каквито ще се превърне, когато свърша с него?“ — Усещаше, че гневът му все повече се разгаря. Протегна ръка, за да сграбчи Ран за глезена.

Кракът стреснато потръпна... после отчаяно зарита и се откъсна от ръката му.

Линг го хвана за ръката и за втори път му посочи.

Пред Ран имаше някакъв предмет — ротенски миникомпютър! Той натискаше копчетата и в същото време се държеше на повърхността.

„Копеле!“ Ларк се оттласна нагоре и се опита да му изтръгне устройството, без вече да се интересува дали ще го видят. Ран със същия успех би могъл да размахва прожектор и да бие барабан.

Щом биологът изплува над водата, звездният пилот замахна с юмрук към него — несъмнено опитен удар, ако бяха на сушата. Тук във водата обаче Ран загуби равновесие и ударът попадна в ухото на Ларк.

Линг изплува зад бившия си колега и обвини ръце около шията му. Ларк се възползва от това, заби крака в гърдите на Ран и задърпа, докато изтръгна компютъра от ръцете му.

Уви, това не беше достатъчно, за да сложи край на опасността. Екранът все още светеше.

— Как се изключва това проклетото нещо? — извика на Линг той.

Тя обаче бе заета — Ран се мъчеше да я удари и да я отхвърли от себе си. Ларк разбираше, че даникът трябва да бъде обезвреден, при това бързо. Той вдигна компютъра колкото можеше по-високо — и силно го блъсна в главата на пилота.

Без опора ударът не беше толкова силен, колкото се надяваше, но отвлече вниманието на Ран от Линг.

Вторият опит постигна по-добър резултат. Даникът простена и се отпусна във водата.

За съжаление, разтърсването не повреди здравето на устройството, което продължаваше да сияе дори след като Ларк нанесе с него последен, трети удар.

Ран се носеше по повърхността с широко разперени ръце. Дишаше плитко, но шумно през трекския си пръстен. Линг заплува към Ларк и го прегърна през рамо за опора, после протегна ръка и изключи компютъра.

„Така е по-добре... макар да се говори, че галактяните можели да засичат дигитално познание дори когато машината е изключена.“

Ларк затвори капака, пусна устройството във водата и хвана Линг.

И изведнъж върху тях падна сянка и тялото ѝ замръзна в прегръдките му.

Внезапно стана ужасно студено.

Двамата разтреперани погледнаха нагоре.

ДУЕР

Тази нощ беше сред най-странните в живота на Дуер, въпреки че започна по съвсем обикновен начин — караница с Рети.

— Няма пък да ходя там! — почти викна тя.

— Трябва. Когато тръгна надолу по склона, ти поемаш в обратната посока. Върви половин левга на запад и ще стигнеш до онова гористо възвишение, покрай което минахме на идване. Видях следи от много дивеч. Можеш да поставиш примки или да потърсиш мехурчета от миди по пясъка. Най-вкусни са печени, но не е за препоръчване да палиш огън...

— И да те чакам, така ли? Да приготвя хубава манджа за великия ловец след като пребори цялата гадна вселена само с една ръка?

Язвителният ѝ сарказъм не можеше да скрие страха ѝ. Дуер не се заблуждаваше, че Рети се тревожи за него. Несъмнено не ѝ се искаше да остане сама.

Над дюните и тресавищата се спускаше мрак. Помръкващата светлина им даде шанс най-после да се измъкнат от пясъка и да се отдалечат от катастрофиралите кораби.

— Казвам ти, няма да правим нищо! — зашепна Рети. — Сигурна съм, че Кун е имал време да повика помощ преди да падне. Ротенският кораб скоро ще дойде. Вече всеки момент ще долети, ще спаси Кун и ще прибере плячката му. Тогава просто ще трябва да се изправим и да почнем да викаме.

По време на дългото чакане Рети очевидно беше обмислила положението. Според нея пълният с нетрекски пръстени изстребител бе онова, което Кун беше търсил, докато пускаше дълбочинни бомби, за да изкара плячката си от леговището ѝ. По тази логика кратката небесна битка представляваше отчаяна съпротива на приклепачен в ъгъла враг. Но Кун не му бе останал дължен и сега плячката лежеше безпомощна в блатото въпреки усилията да я ремонтират.

Според Рети ротенските господари скоро щяха да дойдат и да довършат работата, като вземат нетреките в плен. Ротените със сигурност щяха да са доволни от този успех. Достатъчно, за да забравят предишните грешки на Дуер. И нейните.

Стройна теория. Но защо нетрексият кораб бе атакувал от запад, вместо да изплува от водата, където Кун беше хвърлял бомбите си? Дуер не бе специалист по начините, по които звездните богове враждуваха помежду си, но инстинктът му подсказваше, че Кун е бил хванат по бели гащи.

— В такъв случай онова, което се каня да направя, ме поставя в добра позиция спрямо твоите приятели — отвърна той.

— Ако оцелееш, докато дойдат, в което се съмнявам! Онези гадини долу ще те забележат веднага щом се качиш на дюната.

— Възможно е. Но аз внимателно наблюдавах. Спомняш ли си, когато стадо блатари минаха покрай двата кораба, за да пасат смачканите при катастрофата растения? Предполагам, че стражевите роботи ще ме вземат за примитивно местно животно...

— Тук си прав — измърмори Рети.

— ... и ще ме оставят на мира, поне докато не се приближа съвсем.

— И после? Ще нападнеш звезден кораб с лък и стрели?

Дуер се сдържа да не напомни на Рети как лъкът му някога й се бе струвал истинско съкровище и как беше рискувала да го открадне.

— Оставям стрелите при теб — каза той. — Върховете им са стоманени и ако са с мен, те ще разберат, че не съм животно.

— Би трябвало да питат мен. Веднага ще им кажа, че си!

— стига, жена!

Тънкият гласец бе на малкия урски „съпруг“ на Рети, който я почистваше от песъчинките с гъвкавия си език.

— имай разум, жено! храбро момче кара очи на кораб гледат към него, така че ти и аз избяга! всички други негов приказки ала-бала. лъжи, кара нас ходим на сигурно място, бъди добра с храбро момче-мъж! поне туй направи!

Докато Рети премигваше, смаяна от укорите на „аз“, Дуер се чудеше. Всички ли урски мъжкарите се отнасяха към жените си по този начин и ги гълчаха от тежките гънки на люпилните им торбички? Или „аз“ беше различен? Дали някоя предишна съпруга не го бе изхвърлила тъкмо заради това?

— Вярно ли е, Дуер? — попита Рети. — Наистина ли се жертваш зарад мен?

Той се опита да разгадае очите ѝ, да прецени какъв отговор ще я накара да направи каквото ѝ казва. Избледняващата светлина го принуди да гадае.

— Не, не е вярно. Наистина имам план. Рискован е, но искам да опитам.

Рети внимателно го изгледа, както я бе изгледал и той. Накрая кратко се изсмя.

— Какъв лъжец! „аз“ е прав. Прекалено си добър, за да оцелееш, без някой да те наглежда.

„Какво?“ — помисли си Дуер. Беше се опитал да ѝ каже истината с надеждата, че ще я убеди да тръгне. Само че Рети реагираше по начин, който той не очакваше.

— Тогава е решено — потвърди тя с решителен поглед, който ловецът отлично познаваше. — Идвам с теб, Дуер, където и да идеш. Така че, ако искаш да ме спасиш, най-добре да тръгнем на запад.

— Това не е запад! — след около половин мидура остро прошепна тя.

Дуер не ѝ обърна внимание и продължи да се взира в мрака, затънал до пъпа във вода. „Жалко, че трябваше да оставим «аз» при вещите си“ — помисли си той. Малкият урски мъжкар осигуряваше на „жена“ си здравословна доза благоразумие. Но нямаше да издържи на водата.

Дуер се надяваше, че скоро ще се намеси инстинктът за самосъхранение на Рети и тя сама ще млъкне.

Бяха почти голи и газеха из тръстиките в мочурището към двата заоблени силуета на корабите. И победителят, и победеният млчаха под бледожълтото сияние на Пасен, най-малката от луните на Джиджо.

В гъсталаците гнездяха дълговрати блатни лебеди, които дремеха след тежък ден, прекаран в лов из плитчините. Най-близките повдигаха напомнящите си на копия глави, поглеждаха двамата човеци, после отново заспиваха.

Кал покриваше ловеца и преждевремското момиче от глава до пети, донякъде скривайки топлинните им излъчвания. Според древните предания това би трябвало да накара патрулиращата стражева машина да ги види като по-малки, отколкото са в

действителност. Освен това Дуер беше избрал бавен обиколен маршрут, за да подсили впечатлението за търсеци храна животни.

Във водата плуваха тънки създания с блестящи люспи и докосваха с опашки бедрата на Дуер. Далечно плискане показваше, че някой нощен ловец се е хванал на работа сред острата трева. Из тази влажна джунгла бродеха гладни същества. Рети като че ли го съзнаваше и за известно време отново млъкна.

Ако знаеше колко мъгляв е планът на Дуер, момичето може би щеше да завие достатъчно високо, за да хвърли всички заспали водни птици в панически полет. Всъщност ловецът действаше съвсем инстинктивно. Искаше отблизо да погледне нетрекия кораб... и да потвърди впечатлението си за това бласто. Но, за да провери идеята си, трябваше да постигне определено състояние на ума.

„За какво си мислех онзи ден, в който за първи път се свързах... или халюцинирах... с гласа на Единствения по рода си?“

Бе се случило преди няколко години по време на първата му самостоятелна обиколка из Ръбатата планина. Беше възбуден от повишението в майстор ловец, изпълнен с чувство за свобода, защото вече бе един от малцината на Джиджо, имащи право да скитат където поискат, дори далеч отвъд заселения Склон. Светът му се струваше безграничен.

И все пак...

И все пак той живо си спомняше момента, когато излезе от тясна пътека сред бамбуковата гора — тясна колкото да мине сам човек и сякаш висока чак до луната. Внезапно гората свърши и той се озова в скалиста долина под безкрайно синьо небе. Пред него лежеше мулково езеро, заобиколено от натрошени камъни.

Онова, което беше почувствал в онзи миг, бе нещо много повече от облекчение след излизането от затворено пространство. Умът му като че ли се изпълни с усещане за разтваряне, за кратко усилило способността му да вижда — особено могилата от буюрски руини. Изведнъж той съзря древните кули такива, каквито сигурно се бяха надигали преди много време, блестящи и горди. И за миг се по чувства странно у дома си.

Тогава за първи път чу гласа на паяка, шепнещ, мамещ, зовящ го да приеме сделка. Честна размяна. С негова помощ ловецът можеше да престане да живее, но никога нямаше да умре. Можеше да се слее със

славното минало и да се присъедини към паяка в пътуването му през времето.

Сега, докато газеше под звездната светлина в мрачното блато, Дуер отново се помъчи да изпита онова чувство, онова усещане за разтваряне. По мириса и допира на това място можеше да каже, че и тук могъщи кули са пронизвали небето и то много по-величествени, отколкото в планината. Унищожението им беше напреднало, не оставаше почти нищо за разтрошаване и разтваряне. И все пак той някак знаеше какво и кога се е издигало из тези земи.

Тук редица от чисто бели обелиски някога бе приветствала слънцето.

А ето там буюрски крака бяха крачили по търговска аркада, пълна с екзотични стоки.

Близо до онзи прозрачен фонтан замислени буюрски умове се бяха занимавали със задачи, които надхвърляха неговото разбиране.

По булевардите се бяха носили гласове... не само на буюри, но и на безброй други видове мислещи същества.

Величаво време, макар и изтощително за всяка планета, чиято плът е трябвало да изхранва такава гладна, активна цивилизация. След милион години на бурно използване Джиджо ужасно се беше нуждал от почивка. И силите на мъдростта му го бяха осигурили. Всички гласове бяха замлъкнали. Кулите бяха съборени и тук се бе заселил друг вид живот, отдаден на изличаването на белезите по търпеливо, не толкова безумно същество...

...?

Да?

Кой... върви...?

Думите колебливо се плъзнаха в ума на Дуер.

Кой ме вика... кой ме буди... от сънените ми размисли?

Първоначалният порив на Дуер беше да потисне гласа — навярно той бе само плод на въображението му. Нервната му система се бе повлияла от пренасянето на работа през ледените потоци. Самоизмамата беше нещо нормално след онова преживяване, последвано от дни на гладуване. Във всеки случай обичайната му защита срещу Единствения по рода си бе да възприема гласа на мулк-паяка като илюзия.

Кой е илюзия?

Аз, същество, което спокойно надживява империи?

Или ти, едnodневке, живееща и умираща за толкова време, колкото ми отнема само един мой сън?

Дуер отлагаше приемането на гласа. Отначало искаше да се увери. Предпазливо продължаваше да газии търсеше лианите, които беше видял от върха на дюната. Недалечно хълмче изглеждаше подходяща възможност. Въпреки буйната растителност то имаше симетричните очертания на разрушена постройка. И естествено Дуер скоро откри, че пътят му е препречен от кабели, някои дебели колкото китката му, водещи към древната сграда. Носът му се сбърчи от мириса на разредени разяждащи течности, пренасяни от усуканите лиани.

— Хей, това е мулково блато! Ние газим право в паяка!

Дуер кимна, безмълвно потвърдил откритието на Рети. Ако момичето искаше да си тръгне, знаеше обратния път.

Паяците често се срещаха на Джиджо. Малчуганите ходеха да изследват мулковите леговища, макар че ако не внимаваха, рискуваха да се върнат с киселинни изгаряния. От време на време някое селско дете умираше от глупавата грешка да влезе прекалено надълбоко. Но авантюрата запазваше привлекателността си. Качествени буюрски реликви се откриваха само там, където лианите бавно разяждаха останките от отдавна забравени дни.

Имаше безброй народни легенди за тези създания, чиито тела бяха изградени от самите лиани. В някои митове се твърдеше, че говорили на избрани представители на Шестте, макар Дуер никога да

не беше срещал човек, който да признава, че това се е случвало с него. И никога не бе чувал за друг мулк-паяк като Единствения по рода си, който привличаше живи същества в паяжината си и запечатваше „уникални“ съкровища в ковчези от втвърдяващо се желе.

Ти си се срещал с него? С лудия паяк от планината?
Наистина ли си разменял мисли с него? И си избягал?
Невероятно интересно.

Мисловните ти мотиви са много ясни за еднодневка.
Това се среща рядко...
Колко си странен!

Да, точно така му говореше Единственият по рода си. Това създание бе последователно. Или поне такава беше въображението на Дуер.

Думите се върнаха, този път с нотка на раздразнение.

Ти се ласкаеш, като смяташ, че можеш да си представиш същество, толкова съвършено като мен! Макар да признавам, че си интригуващ за преходно създание.

Значи ти е нужно потвърждение за моята обективна реалност? Как бих могъл да се докажа?

Вместо да отговори директно, Дуер небрежно си помисли, че ще е интересно да види лианите пред него да се движат.

Като по твоя заповед ли? Забавна идея.
Но защо не?

Върни се само след пет дни. За това кратко време ще откриеш, че всички те са на нови места!

Дуер презрително се подсмихна.

Не е ли достатъчно, мой лекомислени приятелю? Виждал си мулково същество да се движи по-бързо, така ли?

О, но онова е било лудо, полудяло от самотата, височината и диетата от пропити с пси камъни. Вманиачил се е по смъртността и природата на времето. Определено не очакваш от мен такава недостойна припряност, нали?

Подобно на Единствения по рода си, този паяк някак можеше да изсмуква човешката памет на Дуер и да я използва, за да образува по-добри изречения — по-ясна реч — от самия него. Но ловецът знаеше, че има и по-добър начин от думите. Вместо това той си пожела да се обърне обратно.

Почакай! Ти ме заинтригува. Разговорите, които водим със себеподобните си, са толкова безлични. Може да се каже дори тъпи — правим безкрайни сравнения на различните отпадъци, които ядем. И колкото повече остаряваме, толкова по-досадно става...

Кажи ми, ти да не си от някоя от отчаяните раси, които напоследък се заселиха отвъд планината? Онези, които говорят ли говорят, но почти никога не строят?

Зад Дуер Рети измърмори:

— Какво става!

Но той само й даде знак да го следва надалеч от мулковите кабели.

Добре! Ще го направя. Ще се помръдна заради теб!
Ще се помръдна така, както не съм правил от векове.

Гледай ме, малка премигваща формо на живот. Гледай!

Дуер погледна назад и видя, че няколко лиани потреперват. Движението им се усилваше с всяка изтекла дура, те се напрягаха и отпускаха, докато няколко от най-големите не се оплетоха във възлеста топка. Изминаха още дури... после от водата изскочи кабел и се издигна нависоко.

„Нова бамбукова издънка прави същото само за един ден“ — помисли си Дуер, без да си прави труда да излъчва мисълта към паяка.

Сравняваш ме с бамбук?

С бамбук?

Нахална мушица! Тъкмо ти си плод на моето въображение! Възможно е да си само недосмляно парче бетон или гадна стомана, която смуцава сънищата ми...

Не, почакай! Не си тръгвай още. Мисля, че има нещо, което ще те убеди.

Кажи ми какво е то.

Кажи ми какво ще те накара да ме признаеш и да си поговориш с мен.

Дуер изпита желание да говори направо. Да изрази желанието си под формата на искане. Но не. Опитът му с Единствения по рода си го беше научил. Онзи мулк-паяк може и да бе луд, но явно споделяше общи личностни особености с вида си.

Знаеше, че няма да е лесно. Затова остави идеята му да се изплъзне под формата на фантазия... на мечта. Когато Рети отново се опита да го прекъсне, той рязко махна с ръка и продължи да си представя какво би могъл да напрани паякът, за да го убеди в действителността си. Нещо, което би могло да го впечатли.

Следващата мисъл на мулковото създание изглеждаше заинтригувана.

Наистина ли?

И защо не?

Новият отпадък, за който споменавах, и без това вече ме безпокои. Такива огромни купчини метал и летливи органични отрови от много време не съм си имал работа с толкова пречистени същности.

Сега се тревожиш, че отпадъкът може отново да излети, да замърси някоя част на Джиджо извън обсега на което и да е мулково същество, така ли? Страхуваш се, че може никога да не бъде рециклиран както трябва?

Не се тревожи, моя малка едnodневке! Аз ще се погрижа за това.

Остави го на мен.

АЛВИН

Бях прав! Фувнтусите са земянити!

Още не бях разбрал какви са дребните амфибии, но големите шестоноги създания са делфини. Също като онези в „Царят на моретата“ или „Сияйният бряг“... само че тези говорят и карат космически кораби! Колко суперско!

А има и човеци.

Небесни човеци!

Е, поне двама.

Срещнах се с жената, която командва — казва се Джилиън. Освен всичко останало тя каза няколко мили думи за моя дневник. Всъщност ако някога успеят да се измъкнат оттук и да се върнат на Земята, жената ми обеща да ми намери издател и да го публикува.

Само си представете! Нямам търпение да кажа на Хък.

В замяна Джилиън иска само една услуга.

ЕУАСКС

О, как само се заблуждават!

Това ли означава да поемеш по Пътя надолу?

Понякога раса от граждани решава да промени курса и да отхвърли съдбата, определена ѝ от патрон и клан. Цивилизацията на Петте галактики позволява няколко традиционни пътя, но ако се провалят всички други мерки, за всички остава едно убежище — пътят, който води назад, от пътуващ сред звездите разум към животинска природа. Пътят към нова възможност. Да започнеш отново с нов патрон, който да те води напред.

Това Аз/ние можем да разберем. Но трябва ли този път да има преходна фаза между гражданин и тъпо животно? Фаза, през която полудеволюираните видове стават адвокати?

Сега техните пратеници стоят пред нас и цитират параграфи от галактическия закон, запазени в свещения им фолклор. Особено многословен е г'кекският представител. Да, пръстени Мои, вие разпознавате този г'кек като Вуббен — „приятел и колега“ от дните ви като Аскс трека. О, колко ловко изопачава логиката този мъдрец на преждевремци, заявявайки, че неговият народ не е отговорен за дълга, който видът му дължи на нашия клан по правилата на вендетата. Дълг за пълно изчезване.

Старшата Купчина-жрец на борда на нашия кораб настоява, че заради протокола трябва да изслушаме тези глупости преди да продължим със справедливото си отмъщение. Но повечето от купчините от екипажа на „Полкджхи“ застават на страната на нашия Капитан-водач, който нетърпеливо секретира и изпуска пари с всяко пулсиране на яростната си смилаща сърцевина. Накрая Капитан-водачът праща сигнал за прекратяване до Мен/нас. До верния Еуаскс.

— ДОСТАТЪЧНО! — високо прекъсвам аз Вуббен с дарената ни от оейлите решителност. И четирите му очни стълбчета изненадано отскачат при суровия екот на гласа ми.

— СПОРНИТЕ ВИ АРГУМЕНТИ СЕ ОСНОВАВАТ НА НЕВЕРНИ ПРЕДПОЛОЖЕНИЯ.

Те застават пред нас/Мен, смразени от укора ни. Мълчание, по-присъщо за полуживотни, отколкото целият този излишен брътвеж. Накрая кхюинският мъдрец Остра като нож прозорливост свежда синьо-зелената си коруба и казва:

— Може ли да попитаме за какви предположения говориш?

Нашият втори познавателен пръстен изпълнява гърчещо се извиване, което трябва да преодолее с яростни мълнии от болка, за да попреча на цветните клетки на бунтовния пръстен видимо да проблеснат. „Обуздай се — заповядвам аз и налагам властта си на нашите съставни същности. — Недей се опитва да даваш сигнали на бившите си другари. Усилието не ще постигне нищо.“

Този минибунт ме лишава от възможност да поддържам величествен глас. И все пак думите ни не са по-малко сурови.

Вашите погрешни предположения са в три насоки — отвърщам Аз на замисления син кхюин. — Първо, вие смятате, че законът все още господства в Петте галактики. Второ, смятате, че би трябвало да се чувстваме ограничени от процедурите и прецедентите от последните десет милиона години. Но най-погрешното ви предположение е, че изобщо би трябвало да ни е грижа.

ДУЕР

Не беше достатъчно просто да убеди мулк-паяка. Дуер трябваше да се промъкне още по-близо и да наблюдава, защото създаването нямаше ясна представа за бързина.

Ловецът можеше да усети съсредоточеността му, докато местеше течностите си и събираше сили от периферия, обхващаща левга след левга по крайбрежието на Цепнатината. Умопомрачителни бяха дори самите размери на съществото, далеч по-голямо от лудия планински паяк, едва не погълнал Дуер и Рети. Този гигант се намираше в последните етапи на унищожаването на огромен град, кулминация на неговото предназначение, а следователно и на живота му. Преди хилядолетия той може би нямаше да обърне внимание на Дуер, както заетият работник не обръща внимание на мишката, дращеща в ъгъла. Сега обаче скуката го караше да реагира на всеки нов глас, предлагащ му облекчение от безграничната досада.

И все пак Дуер се чудеше.

„Защо можех да разговарям с Единствения по рода си? А сега и с този паяк? Ние сме толкова различни — създания, намиращи се от двете противоположни страни на планетния цикъл.“

Ако не друго, чувствителността му се беше усилила... навярно от силовите полета на даникския робот. Но вроденият му усет трябваше да се свърже с онова, което го правеше изключителен ловец.

„Съпреживяване.“ Интуитивно усещане за потребностите и желанията на живите същества.

Свещените свитъци споменаваха за такива сили. Пси-дарби. Те не се препоръчваха за народа на Шестте, който трябваше да стои настрана от огромната космическа сцена. Затова Дуер никога не го споменаваха нито на Сара, нито на Ларк, дори на Фалън, макар да смяташе, че старият главен разузнавач го подозира.

„Правил ли съм това и преди? — помисли си той за начина, по който бе накарал паяка да се размърда. — Винаги съм вярвал, че съпреживяването ми е пасивно. Че се вслушвам в животните и това ми помага в лова. Но дали през цялото време, без да го съзнавам, не съм им въздействал? Когато изстрелвам стрела, дали неосъзнатото ми

желание я кара винаги да улучва? Или насочвам полета на пѣдпѣдка, за да попадне на пътя на стрелата? Дали карам танигера да свие наляво, така че камъкът ми да го улучи?“

Това го накара да изпита чувство за вина.

„Е? Ами сега? Изгладнял си. Защо не повикаш да дойде някоя риба или птица, за да ги хванеш?“

Някак си разбираше, че няма да се получи.

Поклати глава и прочисти мислите си за непосредствените въпроси. Заоблените силуети точно пред него откъсваха неравни парчета от звездното небе. Два небесни кораба, неподвижни, но въпреки това тайнствени и смъртоносни. Дуер потопи прѣст във водата, опита вкуса ѝ и потръпна от някакво отвратително вещество, което изтичаше в блатото от едната или и от двете катастрофирали машини.

После долови шум, който се носеше от по-големия съд. Тракане и чукане. Несъмнено екипажът работеше, за да го ремонтира. Въпреки твърденията на Рети ловецът не вярваше, че новият ден ще посрещне ротенски звезден кораб, извисил се в небето, за да прибере и загубените си другари, и отдавна търсената плячка. По-вероятно му се струваше тъкмо обратното.

Така или иначе, имаше да върши работа.

„Докато мъдреците не ми наредят нещо друго, ще продължавам да изпълнявам заповедите на Данъл Одзава.

Той каза, че трябва да защитаваме Джиджо.

Мястото на звездните богове не е тук, също като на преждевремците. Даже още по-малко.“

Чу подсвирване, усети някакво движение и се приведе. С крайчеца на окото си зърна проблясваща фигура стражеви робот на катастрофиралите нетреки, завръщащ се от патрулния си обход.

Мулк-паякът долови безпокойството му и изрази любопитство.

Още отпадъци?

Без да нарушава съдържаността си, Дуер предложи на създанието да се съсредоточи върху настоящата си задача и да остави него да се

тревожи за летящите неща.

Спомените потвърждават, че един от тези летящи механизми е убил моя брат от планината. Може и наистина да беше луд, но работата му остана недовършена. Сега кой ще го замести?

Основателен въпрос. Този път Дуер си помисли думи.

„Ако оцелеем в тези кризисни времена, мъдреците ще посеят мулкови пъпки в езерото на стареца. Така правим ние. Като помага за освобождаването от буюрските, останки, всяко поколение на Шестте оставя Джиджо малко по-чист и компенсира незначителните щети, които нанасяме. Свитьците казват, че това може да облекчи наказанието ни, когато съдиите дойдат.

Но сега не се безпокой за този робот. Имаш работа, върху която да се съсредоточиш. Ето там, в корпуса на по-големия кораб, има цепнатина, отвор...”

Усети, че космите на тила му настръхват, и позна характерното гъделичкане на гравитационни полета.

Спотаи се като животно и дори се опита да мисли като такова, докато бръмчащото смущение преминеше. Затвори очи, но прииждащите образи бяха непреодолими. Искри летяха от урска ковачница. Парещи пръски обливаха потопено село. Звездна светлина се отразяваше от странна риба, чиято напомняща на нурска муцуна уста се разтваряше в кисела усмивка...

Ужасната сила се отдалечи. Той отвори очи, за да проследи робота, който се носеше на изток по линията на фосфоресциращия прибой, после изчезна сред дюните.

Сега в основата на по-големия небесен кораб се събираха и гърчеха повече лиани, чиито издънки се промъкваха все по-нависоко. Тази безумна идея разчиташе на едно предположение — че вече достатъчно повредени, защитните системи на кораба ще следят за „неестествени“ неща като метали или енергийни източници. При нормални обстоятелства повечето растения и животни не биха представлявали заплаха за якия корпус на съда.

Тук вътре ли?

Въпросът на паяка се придружаваше от мислени образи на отвор с назъбени ръбове, пробит в стената на нетрекия кораб... резултат от контраатаката на Кун, докато собственият му съд беше паднал в пламъци. Зрителното внушение бе далечно и мъгляво. Но усещаше силен мирис на материя. Паякът не знаеше или пък не се интересуваше как работят галаксиянските машини, а само от какво са изградени — и какви синтезирани сокове най-бързо ще унищожат това смущение на угарния покой на Джиджо. „Да, там вътре — помисли си Дуер. — А и навсякъде отвън.“

„Освен прозрачния илюминатор“ — прибави той. Нямаше смисъл да предупреждават създанията като покрива прозорците им с пълзящи лиани. Нека ги откриеха на сутринта. Дотогава, с късмет на Ифни, вече щеше да е твърде късно.

„Не забравяй...“ — започна ловецът. Но паякът го прекъсна.

Зная. Ще използвам най-яките си кабели.

Мулковото моновлакно беше най-здравият материал, известен на Шестте. Дуер лично бе виждал как само едно такова въже тегли мотриси чак до върха на Маунт Гуен. И все пак звездните богове сигурно имаха оръдия, с които можеха да срежат дори толкова здраво нещо. Освен ако вниманието им не бъдеше отвлечено.

Времето течеше. На лунна светлина блатото изглеждаше като оживяло. Дуер виждаше вълни и резки проплъзвания — около кораба се събираха все нови лиани. Змиевидни кабели пълзяха покрай него, но сега ловецът не изпитваше ужаса от близостта на Единствения по рода си. „Всичко зависи от целта.“ Някак си знаеше, че това огромно същество не му мисли злото.

На неравни интервали от време Рети го предупреждаваше с птичи крясъци за завръщането на стражевия робот. Дуер се боеше, че той може да открие страхливата даникска машина, която се бе заровила в пясъка. Тогава джофурите навярно щяха да излязат и да осветят блатото с ослепителни изкуствени лъчи.

Той бавно обикаляше около кораба и преценяваше размерите му. Но докато броеше крачките си, мислите му се отнесоха към Сивите хълмове, където в момента Лена Стронг и Дженин Уорли трябваше да обединяват в едно племе старата банда на Рети с оцелелите урски преждевремци.

„Тежка задача, но ако изобщо някой е в състояние да я изпълни, това са тъкмо те.“

Но му бе мъчно за тях. Сигурно бяха самотни сега, след като Данъл Одзава вече го нямаше. „А и мен, отнесен в лапите на ротенска машина. Сигурно си мислят, че и аз съм умрял.“

Дженин и Лена все пак разполагаха с наследството на Одзава — книги и оръдия. А и с урски мъдрец, който да им помага. Може би щяха да успеят. Това беше работа на Дуер — да се грижи никой да не им пречи.

Знаеше, че този негов план е невероятен. Ако бе тук, Ларк със сигурност би измислил нещо по-добро.

„Но аз съм такъв, какъвто съм. Дуер Дивака. Истински късмет за Джиджо.“

До него достигна гласът на паяка:

И тук вътре ли?

Умът му отново се изпълни с образа на пробития отвор в стената на кораба. Лунна светлина се процеждаше през назъбената дупка в корпуса. Лиана след лиана пропълзяваха през нея и вече отделяха разяждащи сокове. Но Дуер усети, че паякът привлича вниманието му още по-навътре, към отсрещната стена.

Оттам струяха силни сини, явно изкуствени лъчи, идващи от някакво помещение от другата страна.

„Корабът навярно вече не е херметично затворен.“

Жалко, че не се беше случило високо в планината. Треките мразеха студената зима. Леденият вятър чудесно би свирил през този отвор!

„Не — отговори на паяка той. — Не влизай в осветеното пространство. Не още.“

Гласът се върна, замислено сериозен.

Тази светлина... може ли да попречи на работата ми?

„Да — потвърди Дуер. — Може.“

В същия момент вниманието му бе привлечено от някакво движение на югоизток. Покрай мулковите лиани се промъкваше тъмна фигура.

„Рети! Но тя трябваше да стои на пост...“

Моментът не бе подходящ за импулсивните й постъпки. След по-малко от мидура щеше да изгрее следващата луна и двамата трябваше да се измъкнат преди нетреките да разберат какво става.

Мулковите кабели с неприсъща любезност се отдръпваха от пътя му, докато бързаше след момичето, като се опитваше да не вдига много шум. Очевидната й цел беше другият катастрофирал кораб, някога могъщият небесен кон, с който Кун бомбардираше Цепнатината в преследване на загадъчната си плячка. От дюните Дуер и Рети бяха видели поражението му и падането му в блатото, а после и пленяването на двамата човеци на борда.

„Това можеше да се случи и с нас.“ Дуер повече от всякога съжаляваше, че са оставили урския „съпруг“ на Рети, нейната съвест и здрав разум.

По отношение на смуцаващата светлина.

Помислих си, че би искал да знаеш.

Вече се погрижих за това.

Докато пресичаше открито пространство, Дуер отблъскваше мисленото докосване на паяка. Чувстваше се оголен. Положението малко се подобри, когато заобиколи две покрити с тръстика хълмчета. Но стражевият робот все още патрулираше някъде из района. След като Рети вече не стоеше на пост, той можеше да разчита единствено на собствените си сетива, за да го предупредят, ако машината мине наблизо.

Усети предупредително потръпване.

„Наблюдават ме!“

Бавно се завъртя — очакваше да види блестящите оръжия на безлик убиец. Но над тръстиката не кръжеше чуждоземска машина. Вместо това от върха на възвишението, което можеше да е стена на буюрска къща, го гледаха очи. И му се хилеха остри зъби.

Калнокракия!

Пак го бе направил.

„Някой ден тъпкано ще ти го върна за моментите, когато си ме плашил до смърт.“

Този път Калнокракия имаше спътник — по-дребно създание, което държеше в лапите си. Последната му плячка? То не се съпротивляваше. Мъничките му зеленикави очи като че ли блестяха с хладно любопитство. Усмивката на нура канеше Дуер да предположи кой може да е този нов приятел.

Ловецът нямаше време за игри.

— Забавлявайте се — измърмори той и продължи към тинестия бряг. Тъкмо завиваше могилката и търсеше Рети в сенките на ротенския кораб, когато зад него отекна силен екот и тропот. Дуер се приведе и погледна назад.

От тази страна машината изглеждаше невредима — лъскава колесница на звездни богове, готова всеки момент да се извиси в небето.

Но после над рампата се появи правоъгълна пукнатина и от нея се заиздигаха валма дим — като зловещи призраци, носещи се в нощта.

Смущението е преодоляно.

Мисловното докосване на паяка изглеждаше доволно, дори гордо.

Тъмни фигури се лутаха из стелещите се сажди, после се спуснаха по рампата, като издаваха болезнено хриптене. Дуер преброи трима нетреки... после два двуноги силуета, които бягаха от отровните облаци.

От онова, което последва, му се пригади — самотни гевреци, плъзгащи се трекски пръстени, откъснати от восъчните си сърцевини, които ги бяха обединявали в разумни същества. От мрака изскочи голям пръстен — тичаше безцелно на пулсиращите си крака и точеше след себе си слуз и сребристи нишки. Последва го друг нещастен кръг, чиито очни ивици панически гледаха във всички посоки, докато прииждащите черни облаци не го погълнаха.

Не съм се държал така — с такава енергия и решителност — още от първите дни, когато все още живите буюрски машини понякога се опитваха да се крият и възпроизвеждат сред развалините. По онова време ние, мулковите унищожители, бяхме бързи. Едва после започнаха дългите векове на търпеливо разяждане.

Виждаш ли сега колко ефикасен може да е моят вид, когато почувства, че се налага? И когато имаме достойна публика? Сега ще ме признаеш ли, о, уникална млада едnodневке?

Дуер се обърна и се затича сред облак от пръски.

Ротенският разузнавателен кораб беше фатално повреден, разцепен по средата и с отрязани криле. Ловецът откри отворен люк и се покатери вътре. Металната палуба под босите му крака бе студена и чужда.

В кораба не проникваше дори бледата лунна светлина, така че му трябваше време да намери Рети в един от ъглите. Момичето вадеше съкровища от един от шкафовете и ги пъхаше в чанта. „Какво търси? Храна ли? След всички отрови на звездните богове, излели се тук след катастрофата?“

— Няма време за това — извика той. — Трябва да се махаме оттук!

— Дай ми една дура — отвърна Рети. — Зная, че е тук. Кун я държеше на една от тези лавици.

Дуер погледна през илюминатора. Стражевият робот отново се беше появил, кръжеше над нетрекския кораб и осветяваше с мощен

лъч окаляните оцелели в блатото.

Нещо ново внезапно порази сетивата му — звук. Поредица от вибриращи тонове разтърси въздуха. Във водата се протегнаха стотици кабели, които обкръжиха звездния кораб и заплующиха около него. Едно от въжетата разкъса оцеляла купчина пръстени и запрати горните в тинята. Други оцелели припряно започнаха да отстъпват все по-надълбоко в блатото.

Роботът се спусна надолу и смъртоносният му лъч затанцува по напрегащите се мулкови кабели. Но вече бе твърде късно. Нещо или някой вече сигурно беше подкопал калта под кораба, защото машината започна да потъва. През люка ѝ с клокочене нахлуваше тиня.

— Намерих я! — радостно извика Рети и прегърнала плячката си, отиде при Дуер до вратата. Нейната метална птица. В нея беше човъркал кой ли не и вече никой не би могъл да я помисли за живо същество. „Поредният гаден робот“ — помисли си той. Проклетото от Ифни нещо му беше донесло толкова много неприятности. И все пак за преждевременското момиче то бе символ на надежда. Първият предвестник на свободата.

— Хайде — прошепна Дуер. — Тази развалина е единственото убежище в района. Оцелелите със сигурност ще заприихдат насам. Трябва да се махаме.

Докато вървяха през блатото, на лицето Рети грееше усмивка. Тя следваше всеки негов ход с радостното покорство на човек, който вече няма нужда да се бунтува.

Той знаеше, че също трябва да е доволен. Планът му бе надхвърлил всички очаквания. Но единственото чувство, което изпитваше, беше празнота.

„Навярно след като бях ранен, пребит, изтощен и гладувах вече съм прекалено претръпнал, за да чувствам нещо.

Или всъщност никога не съм обичал последната част от лова.

Убиването.“

Скриха се в най-близкия гъсталак. И докато Дуер се опитваше да избере път до дюните, изведнъж го заговори глас.

— Привет. Струва ми се, че трябва да поговорим.

Беше благодарен на мулк-паяка. Дължеше му разговора, който създаването желаше, а също и признание за силата му. Но се чувстваше прекалено изчерпан за това мисловно усилие. „Не сега —

помисли си той. — По-късно, обещавам ти. Ако оцелея през тази нощ.“

Но гласът упорстваше. И Дуер скоро разбра — думите не отекваха в главата му, а във въздуха, изречени с нисък, познат тембър. Идваха точно отгоре.

— Хей? Човеците в блатото? Чувате ли ме?

После гласът се приглуши, сякаш високоговорителят се бе завъртял настрани, за да се обърне към някой друг.

— Сигурни ли сте, че това нещо работи? — попита той.

Объркан и въпреки нежеланието си, Дуер се чу да отговаря:

— Откъде да знам какво работи и какво не? Кой си ти, за Джиджо?

Думите отново прозвучаха ясно и с очевидна готовност.

— А! Добре. Значи сме във връзка. Това е страхотно!

Ловецът най-после видя откъде идва гласът. Точно над него клечеше Калнокракия, последвал го, за да му досажда от новото си място. И при нура беше новият му спътник — онзи със зелените очи.

Рети ахна и Дуер внезапно разбра — второто създаване бе също като птицата на момичето!

— Добре — изръмжа Дуер. Търпението му към безкрайните игри на Калнокракия се изчерпваше. — Какво става?

Създанието със зелените очи издаде нисък тътнещ звук, изненадващ за толкова малко същество. Дуер премигна, сепнат от познатото вибриране на хуунска умбла.

— Хр-р-рм... Е, като начало, нека се представя.

Официалното име, което са ми дали моите старци, е Хф-уейюо... Но можете да ме наричате Алвин.

СЕДМА ЧАСТ

ПРИТЧА

Учителю — попита ученикът. Вселената е толкова сложна, че Създателят със сигурност не може да е използвал само воля, за да я приведе в движение. Когато е замислял Своя план и е заповядвал на ангелите да изпълнят волята Му, Той трябва да е използвал компютри.

Преди да отговори отрицателно, великият учен се замисли.

Грешиш. Никоя действителност не може да се моделира напълно от изчислителна машина, която се съдържа и участва в същата тази действителност. Господ не е използвал компютър, за да създаде световите. Използвал е математика.

Ученикът дълго разсъждава над тази мъдрост, после възрази:

Навярно наистина е било така, когато всичко се е свеждало до измислянето и създаването на света, учителю и до предвиждане на бъдещите последствия за съдбата — но какво ще кажеш за поддръжката? Космосът е толкова огромен, той е такава сложна мрежа от решения. Всяка фемтосекунда^[1] се прави избор и в зависимост от него живите същества печелят или губят. Как е възможно помощниците на Създателя да покриват тези безброй местни разклонения без да използват компютърни модели?

Но великият учен укорително извърни поглед.

Ифни е онази, която решава тези неща. Но тя не се нуждае от сложни устройства, за да определя местните събития. От името на Създателя тя управлява световите с помощта на зар.

[1] Една квадрилионна част от секундата. — Б.пр. ↑

„СТРИЙКЪР“

КАА

Подводният заслон бе тесен за петте делфина, събрали се пред малкия холоекран, за да наблюдават пряко предаваното нападение. Образите от далечната битка бяха мъгляви, но въпреки това вълнуващи.

Докато Брукида, Заки и Мопол се блъскаха от лявата му страна, Каа остро съзнаваше присъствието на Пипоу отдясно. Тя нарушаваше мисловното и хормоналното му равновесие — особено когато случайно течение я докоснеше до него. За Каа това иронично доказваше сложната природа на разума му — факта, че се ужасява от близостта на индивида, когото най-много копнее да вижда.

За щастие спектакълът на екрана отвличаше мислите му — предаван по тънка фиброоптична нишка от шпионска камера, намираща се на стотици километри на песъчливия бряг над Цепнатината. Тежки, ниски облаци скриваха слънцето. Но с подсилване на контраста зрителят все пак можеше да различи в синята вода сенките, които се приближаваха към брега.

Внезапно от вълните изскочиха бронирани фигури — шестоноги чудовища с хоризонтални цилиндрични тела, силно разширени отзад. Те се понесоха напред и нагазиха в блатото, като стреляха с лазери. Придружаваха ги три малки летящи робота.

Лагерът на врага представляваше проста платнена палатка откъм подветрената страна на разбит космически кораб. Охраняваше я само един стражеви робот, който яростно се издигна при появата на чудовищата... после се превърна в димящ въглен и потъна в блатната пяна. Оцелелите джофури можеха само безпомощно да стоят, докато атаката ги помиташе. Очните им клетки мрачно пулсираха на върха на заострените им пръстени и гледаха в почуда, неспособни да проумеят това унижение. Величествени същества, взети в плен от обикновени делфини.

От най-младата раса на вълконския клан на Земята.

Каа се радваше, като гледаше как другарите му си разменят ролите с омразните купчини мазни гевреци. Джофурският съюз безмилостно преследваше „Стрийкър“ по звездните пътища. Тази малка победа му доставяше почти също толкова удоволствие, колкото и битката на света Оакка, където вражеската база беше нападната в тил и това даде възможност на „Стрийкър“ отново да поеме на път.

„Само че тогава не трябваше да наблюдавам отдалече. Пилотирах кораба, за да прибера инженер Данайт и през цялото време ме обстрелваха.“

В онези дни все още бе Каа Късметлията.

Заедно с Пипоу и другите той гледаше как лейтенант Тш'т сочи с металните ръце на екзокостюма си и заповядва на членовете на групата да подберат пленниците към брега. От вълните изригна китоподобно чудовище, което разтвори мощните си челюсти.

Въпреки гъстите облаци нападателите трябваше да побързат с тази фаза от битката, за да не бъдат засечени.

Един от джофурските пленници се препъна във водата. Съставните му пръстени запулсираха, заплашвайки да разкъсат слузестия си конус. Радостен от объркването на враговете, Мопол весело зацвъртя, размаха перки и опръска ниския таван на заслона.

Пипоу прати на Каа кратко сонарно изщракване, за да привлече вниманието му към поведението на Мопол.

** Разбираш ли какво исках да кажа? ** — попита на тринарен тя.

Каа утвърдително кимна. Всички признаци на болестта бяха изчезнали, заменени от примитивна възторженост. Мопол несъмнено копнееше да участва в атаката и да измъчва мъчителите.

Пипоу естествено беше раздразнена от това, че ѝ се бе наложило да измине целия този път през непознати води, в които се спотайваха страшни звукови сенки, само за да регистрира случай на кингриична треска. Името водеше произхода си от архаична дума, означаваща „симулация“. Делфинските космонавти знаеха многобройни изобретателни начини да причиняват симптоми на хранително отравяне, за да имитират болест и да се отклонят от служебните си задължения.

— И аз с-с-си помислих с-с-същото още отначало — бе ѝ казал Каа. — Маканий реши да прати сестра просто за всеки с-с-случай.

Това изобщо не умилистави Пипоу.

— Задачата на командира е да мотивира — упрекна го тя. — Ако работата е тежка, ти трябва да мотивираш подчинените си още повече.

Каа все още трепереше от думите ѝ. И все пак те също го озадачаваха, защото Мопол нямаше очевидна причина да се прави на болен. Въпреки другите си недостатъци той не беше мързелив. Така или иначе, условията в този аванпост бяха по-приятни, отколкото на „Стрийкър“, където през повечето време трябваше да дишат неприятната окси-вода и сънят им бе нарушаван от странните звукови ефекти на високото налягане в заобикалящата ги бездна. Тук вълните бяха като коприна и рибата беше вкусна, а задачата им да шпионират бе разнообразна и забавна. Защо ѝ беше на Мопол да симулира, щом това означаваше да бъде затворена в компанията само на стария Брукида?

На екрана шестима напълно объркани джофури бяха качени на борда на подводницата, докато на брега лейтенант Тш'т се съветваше с двама местни човеци, облечени в кални дрипи млад мъж и още по-младо момиче изглеждаха изтощени до смърт. Мъжът накуцваше, носеше лък и колчан със стрели, а спътничката му държеше малък счупен робот.

Брукида нададе вик, разпознал шпионската сонда, създадена от самия него преди няколко месеца бе я направил във формата на джиджойска птица.

Младежът посочи една дюна и каза нещо, което камерата не можеше да предаде. Почти незабавно трите земянитски бойни робота се понесоха към възвишението и предпазливо закръжиха над него. Секунди по-късно от дупка в склона изригна пясък и оттам изскочи голям робот, видимо повреден от сериозни сблъсъци. Той колебливо спря, сякаш неуверен дали да се предаде, или да се самоунищожи. Накрая машината се плъзна към брега, където делфински воители в екзоскостюми носеха на носилки още двама човеци. Тези мъже също бяха целите в кал. Но под мръсотията се виждаше, че дрехите на поедрия са галактянско производство. Плененият робот зае позиция до него и го придружи на борда на подводницата.

Последна се качи Тш'т заедно с двамата млади човеци. Младежът се забави за миг, благоговейно загледан в херметичния

шлюз, зяпнал като някакво хищно животно. Но момичето излъчваше радост и очевидно изгаряше от нетърпение да влезе вътре.

После на брега остана само лейтенант Тш'т. Гледаше към едно малко създание, което лениво се изтягаше на брега, ближеше лъскавата си козина и се преструваше, че цялото време на света е негово. Делфинът се обърна към странното същество по говорителите на екзокостюма си:

— Е? Ако ще идваш, това е последният ти шанс.

Каа все още не разбираше. Две седмици беше шпионирал хуунски платноходи от пристанището Ууфон и бе виждал подобни дребни фигури, които подскачаха по такелажата. Неведнъж му бяха напомняли на титлали — галактянска клиентна раса, чиито патрони тимбримите бяха най-добрите приятели на Земята.

„И кой би могъл да ме обвинява? С хууните те се държат като интелигентни животни, а не като разумни същества. Според дневника на младия хуун Алвин джиджойците наричаха тези създания «нури». А нуриите изобщо не можеха да говорят.“

Но онзи на брега говореше! При това с тимбримски акцент.

„Възможно ли е шестте раси да са живели тук, без да знаят, че сред тях има още една банда преждевремци? Възможно ли е титлалите през цялото време да са се правили на тъпи, без да се издадат?“

Дребното същество изглеждаше готово да изпита търпението на делфина... докато внезапно от люка на подводницата не се намеси нов глас. Окото на камерата се завъртя натам и показа висока фигура, тромава и бяла, с люспести ръце и мехоподобен орган, пулсиращ под долната челюст и издаващ нисък, вибриращ тътен.

„Алвин“ — разбра Каа. Младият автор на спомените, които го бяха държали буден до късно няколко нощи наред, докато четеше разказа за странната изгнаническа цивилизация.

„Сигурно умблира на титлала.“

След секунди лъскавото същество вече се бе настанило върху екзокостюма на лейтенанта и Тш'т побърза да се качи на борда. Ухиленото изражение на нура като че ли казваше: „Е, добре де. Щом толкова настоявате...“

Люкът се затвори и подводницата светкавично се отдалечи и потъна във вълните. Но камерата продължи да предава.

Най-после останал сам, малкият разузнавателен робот на „Стрийкър“ завъртя окото си към дюните. Песъчливият терен се носеше по екрана, докато машината търсеше удобна позиция — някакво идеално място, от което да наблюдава двете развалини, някога малки космически кораби, сега лежащи в тинята, обгърнати от разяждащи лиани.

Джилиън Баскин и корабният съвет несъмнено сериозно се интересуваха кой е следващият, който ще посети това място.

ДЖИЛИЪН

Първоначалните упражнения са завършени. Топло усещане изпълва плуващото ѝ тяло от главата до петите.

Сега Джилиън е готова за първото дълбоко движение. Това е „нарушкан“ — „морската звезда“ — изпъване на шията, ръцете и краката към петте равнинни точки на компаса.

Физическите упражнения лежат в основата на безтегловната йога, системата, която Джилиън е научила на Земята, докато двамата с Том усвояваха галактянските изкуства за оцеляване от Джейкъб Демуа. „Плътта участва във всичко, което правим — беше обяснил старият шпионин. — Ние хората обичаме да си мислим, че сме рационални същества. Но чувствата винаги предхождат разума.“

Това е деликатна фаза. Джилиън трябва да отпусне напрегнатото си тяло и да позволи на самата ѝ кожа да се превърне в чувствителна антена. И все пак не може да си позволи цялостно отпускане. Не и ако това означава да освободи мъката и самотата, насъбрали се в душата ѝ.

Докато се носи в зоната с нулева гравитация, Джилиън оставя отпуснатото си в хоризонтално положение тяло да реагира на привличането на определени предмети, намиращи се извън резервоара — и в кораба, и навън. Тяхното въздействие прониква през стените и кара чувствителните ѝ нерви да пулсират.

„Частите на Съдбата“ — така загадъчните Стари описваха тези неща по време на краткото посещение на „Стрийкър“ в Многоизмерната система.

Джилън изобщо не видя онзи, който ѝ каза тези думи. Гласът идваше от огромно разстояние, някъде надалеч в онази гигантска сграда от водороден лед. Многоизмерната система бе колосална и обхващаше цяла слънчева система, по средата на която сияеше малко червено слънце. Никакъв преследвач не би могъл да открие

„Стрийкър“ в такова безкрайно пространство. Ако, разбира се, им бяха дали убежище.

— Вашият кораб носи тежък товар — беше казал гласът. — Никога не сме засичали такава съдбовна натовареност.

— Тогава разбирате защо сме дошли — отвърна Джилиън, докато стройният корпус на „Стрийкър“ минаваше покрай начупените повърхности на фантастичен кристал, редуващи се с големи колкото планети кухни, потънали в черни сенки. Корабът приличаше на зрънце цветен пращец, загубено в гигантска гора.

— Наистина. Вашата цел ни е ясна. В момента молбата ви се обмисля. Междувременно, можете ли да ни обвинявате, че отказахме поканата ви лично да дойдем на борда? Или дори да докоснем корпуса на кораба ви? Корпус, толкова наскоро докосван от ужасна светлина? Ние, които живеем тук, сме се оттеглили от кипежа на Петте галактики. От флоти, звездни битки и политически интриги. Не зная дали ще получите помощта, която искате — това тепърва ще се решава. Но не очаквайте топло посрещане. Защото вашият товар отново събужда много от жаждите, копнежите и досадните лудости на младостта.

Тя се опита да се престори на невинна.

— Надценявате значението на товара ни. Ние с радост ще го предадем на онези, които докажат безпристрастността и мъдростта си.

— Не говори така! — упрекна я гласът. — Не се опитвай да ни изкушаваш с отрови, които вече си пуснала сред нас!

— Отрови ли?

— Вие носите в трюма си благословия... и проклетие — заключи гласът. — Страхуваме се от онова, което вашето присъствие ще стори с нашия древен покой.

Както се оказа, престоят на „Стрийкър“ в убежището продължи само няколко седмици преди Многоизмерната система да започне да се разтърсва от гърчове, пращайки ужасни искри из огромната сграда, построена, за да подслони квадрилиони. Разхвърчаваха се на парченца кристални оранжерии, големи колкото земната луна, и излагаха биомасата вътре на пагубното въздействие на вакуума. Отчупваха се части с големината на Юпитер — и се пръскаха като картон. Като ледени висулки, съборени от яростен вятър, те се премятаха, после се

сблъскваха с други издатыци и експлодираха в урагани от безмълвен прах. Междувременно бучеше какофония от гласове...

Бедните вълконски деца... трябва да помогнем на земяните...

Не! Унищожете ги, за да можем да се върнем към спокойния си сън...

Възразявам! По-добре да изстискаме от тях каквото знаят...

Да. После ще споделим информацията с нашите по-малки братя от Съюза на изчакващите...

Не! С Наследниците...

С Абдикаторите!...

Джалиън си спомня как се дивеше на бурята от дребнавост.

Толкова за прехвалената безпристрастност на старостта.

Но после, когато всичко изглеждаше загубено, за кратко се намесиха състрадателни сили.

Това ледено царство не е мястото, което търсите.

Нуждаете се от съвет, безпристрастен и мъдър. Потърсете го от онези, които са още по-стари и мъдри.

Там, където вълните ситно се къдрят и отблъскват нощта.

Побързайте, деца. Използвайте тази възможност. Избягайте, докато още можете.

Внезапно пред земния кораб се отвори път за бягство — пролука в огромния лабиринт от водороден лед, зад която ги очакваше осеяна със звезди чернота. „Стрийкър“ имаше само секунди, за да мине през нея... прекалено неочаквано и кратко за Емерсън Данайт, който вече бе поел по пътя на саможертвата.

Бедният Емерсън. Обстрелван от яростни фракции, докато разузнавателният му кораб не бе погълнат от ужасна светлина.

Джалиън преживява всичко това не последователно, а като цяло и безвременно, както си спомня онзи единствен израз:

„Частите на Съдбата.“

Потънала в транс, тя може да усети привличащите я предмети. Същите, които им бяха причинили толкова неприятности в Многоизмерната система.

Те гаят крайниците ѝ — крайниците на „нарушкан“ — не с физическа сила, а с ужасния смисъл на съществуването си.

Изведнъж „нарушкан“ отстъпва мястото си на „абхуша“ — „показалката“ — и лявата ѝ ръка се протяга към масивен куб — към портативния клон на Великата галактическа библиотека, заобиколен от студена мъгла на два коридора от нея. Джилиън прокарва мислени пръсти по една от страните му, на която е гравирен спирален символ. За разлика от оскъдно програмираните клонове, които можеха да си позволят вълконите, този бе създаден, за да служи на могъщ пътуващ сред звездите клан. Ако „Стрийкър“ се завърнеше вкъщи дори само с този трофей, скъпо струващото му пътуване щеше да е успешно.

Но кубът, изглежда е най-незначителният от товарите на „Стрийкър“.

„Абхуша“ се премества към дясната ѝ ръка, която се обръща с дланта навън като цвете, стремящо се към топлина, за да се сгрее от древния студ на Библиотеката.

Към младостта, антитезата на старостта.

Джилън чува как малката ѝ помощничка Кипи обикаля из каютата си. Киквийската амфибия, обитателка на водния свят Китърп, използва и шестте си пъргави крайника, докато почиства. Придружава труда си с весела мелодия от синкопирани чуруликания и трели. Оказва се, че Джилън лесно може да проследи повърхностните мисли на Кипи въпреки ограничения си пси-талант. Спокойно любопитство изпълва предразумния ум. Кипи, изглежда, е в безгрижно неведение, че младата ѝ раса е попаднала в ужасна криза, обхващаща пет галактики.

Какво следва? — чудя се какво?

Какво следва?

Какво следва? — надявам се да е нещо добро.

Джилиън споделя това трескаво желание. За доброто на киквите „Стрийкър“ трябва да намери кътче, в което продължават да живеят галактянските традиции. В идеалния случай някой силен, доброжелателен звезден род, способен да приеме в обятията си и да закриля младата раса амфибии, докато горещите ветрове на фанатизма бушуват по звездните пътища.

„Някоя раса, достойна за техният патрон... да им помага... така, както на хората никога не е помагал... докато киквите започват сами да се грижат за себе си.“

Вече се е отказала от надеждата да приемат киквите в малкото семейство на Земята, състоящо се от хора, неоделфини и неошими — първоначалната ѝ идея, когато на Китърп „Стрийкър“ бързо качи на борда малка възпроизвеждаща се популация. Зрелите предразумни видове бяха рядкост, а този представляваше истинска находка. Но точно сега земянският клан не можеше да пази сам себе си, а какво оставаше да поеме нова отговорност!

„Абхуша“ отново се измества и се превръща в „попош“. По едно от ходилата на Джилиън ползват тръпки и тя усеща ново присъствие в стаята. Самодоволна ирония придружава натрапника, нещо като прекалено обилно използван парфюм. Това е вихрещата се холограма на Нис, нарушила уединението ѝ с типична липса на такт.

Когато тази злощастна експедиция напускаше Земята, Том беше решил, че е добра идея да вземат със себе си тимбримското устройство. Заради Том — защото толкова ѝ липсва — Джилиън споделя естественото си раздражение от изкуственото същество.

— В момента подводницата с нашата диверсионна група е само на часове оттук — напевно произнася Нис. — Искате ли пак да прегледаме плана за разпита на пленниците, доктор Баскин? Или ще оставите тази работа на сюриса извънземни хлапета?

Нахалната машина изглежда афектирана още откакто Джилиън прехвърли на Алвин и Хък задачата да превеждат. Но до този момент всичко вървеше добре. Така или иначе, тя вече знае какви въпроси ще зададе на хората и джофурските пленници.

Нещо повече, Джилиън има свой начин за подготовка. Както казваше Джейк: „Как може човек да предвиди, без преди това да си спомни?“

Тя се нуждае от уединение, без да ѝ пречат Нис, Ханес Суеси или стотината нервни делфини, които постоянно ѝ досаждат, сякаш им е майка. Понякога напрежението става по-ужасно от мрачната бездна, заобикаляща убежището на „Стрийкър“.

Ако отговори с думи, Джилиън ще излезе от транса си, затова използва „копу“, съпреживителен глиф. Нищо специално — тя не притежава вродения талант на тимбримите, — просто елементарно предложение Нис да си намери кътче кибернетично пространство и да прекара следващия час в самовъзпроизводствена симулация, докато тя не я повика.

Същността се пени и възразява. Следват още думи. Но Джилиън ги оставя да се носят край нея като морска пяна. Междувременно продължава упражнението и се прехвърля в друга посока на компаса. Посока, която изглежда спокойна като смъртта.

„Абхуша“ се завръща и тя се отправя към напомнящия на мумия на фараон труп в отсрещния ъгъл на кабинета си. Той е заобиколен от предпазни полета, които все още действат след три години и милиони парсеци и го съхраняват такъв, какъвто е. Какъвто е бил, откакто Том извади древното тяло от един огромен изоставен кораб, носещ се из Плиткия куп.

Том винаги беше проявявал дарбата да намира скъпи сувенири. Но този печелеше всички точки.

Херби.

Иронично име за Прародител... ако наистина бе такъв... навярно на два милиарда години и причина за бедите на „Стрийкър“.

Основна причина за войната и смута в десет спирални ръкава.

Можеха да се избавят от него още на Оакка — тя знае това. Според закона трябваше да предадат Херби на Библиотечния институт. Така щеше да е най-безопасно.

Но представителите на секторния клон бяха покварени. Мнозина от библиотекарите бяха нарушили клетвите си и започнаха да воюват помежду си — раса по раса, клан по клан — и всички искаха съкровището на „Стрийкър“ само за собствения си вид.

Бягството отново беше станало техен дълг.

„Нито една галактянска фракция не трябва да се добере до вашата тайна.“

Така бе наредил съветът Терагенс с едно-единствено далекообхватно съобщение, получено от „Стрийкър“. Джилиън знаеше думите наизуст.

„Проявяването на каквото и да било пристрастие може да доведе до катастрофа.

Може да означава пълно изчезване на земянитския клан.“

Частите на Съдбата притеглят крайниците ѝ и ориентират плуващото ѝ в безтегловност тяло. Джилиън е с лице нагоре и с отворени очи, но не вижда металните плочи на тавана. Вместо това погледът ѝ се насочва към миналото.

Към Плиткия куп. Фаланга от искрящи сфери, измамно красиви като прозрачни луни или плаващи балони от сън.

После към засадата на Моргран... огнени експлозии сред могъщи бойни кораби, безбройни като звездите, всички стремящи се да получат възможност да хванат техния комар.

Към Китръп, където избяга комарът, където беше загубено толкова много, включително и по-добрата част от душата ѝ.

„Къде си, Том? Жив ли си някъде в пространството и времето?“

После към Оакка, онова зелено предателско място, където институтите се бяха провалили.

И Многоизмерната система, където Старите доказаха, че за коварството няма възрастови граници.

Херби изглежда развеселен от тази мисъл.

„Старите ли? От моя гледна точка обитателите на онази гигантска снежинка са бебета като самата теб!“

Разбира се, гласът е плод на въображението и. Мумията може да е говорила по времето, когато в земния океан са живеели само

бактерии... когато Слънчевата система е била на половината от сегашната си възраст.

Джалиън се усмихва и „абхуша“ се превръща в „кунтатта“ — смях сред буря от лепкави вакуумни лъчи.

Скоро тя трябва да се бори с все същото затруднение — как за пореден път да организира бягството им. Този път ще е нужен ужасно хитър номер, след като на Джиджо очевидно вече е кацнал джофурски крайцер и корпусът на „Стрийкър“ все още е покрит с плътен пласт сажди.

Трябва им чудо.

„Как са ни проследили? — чуди се тя. — Струваше ми се идеално скривалище. Всички пътища към Джиджо бяха квантово колабирали, освен един, а и той минаваше през атмосферата на гигантска въглеродна звезда. Всички преждевремски раси го бяха направили успешно и бяха пристигнали, без да оставят следи. Къде сме допуснали грешка?“

Обвиненията нямат място в безтегловната йога.

Те нарушават спокойствието.

„Съжалявам, Джейк“ — мисли си тя. И въздъхва. Знае, че трансът вече е свършил. Спокойно може да изплува и да се върне към работата си. Навярно „Хикахи“ ще донесе полезни новини от набега си на повърхността.

„Съжалявам, Том. Навярно ще дойде време, когато ще мога да прочистя ума си достатъчно, за да те чуя... или да пратя частица от себе си там, където си отишъл.“

Джалиън няма да си позволи да си представи по-вероятната възможност, че Том е мъртъв заедно с Крейдейки и всички други, които е била принудена да изостави на Китръп само с малка космическа лодка, която отново да ги върне у дома.

Процесът на изплуването продължава и връща медитативните си форми в първоначалните им абстракции, освобождавайки я в света на неприятните факти.

И все пак...

В хода на подготовката си за изплуване Джалиън внезапно осъзнава пето притегляне, което гали тила и гъделичка окципиталните

й прешлени и фоликулите по средата на черепа ѝ. Усещането е познато. Изпитвала го е и преди, макар и никога толкова силно. Присъствие, канещо я отдалеч, отнякъде извън покрития с белези корпус на „Стрийкър“. Отнякъде другаде на планетата.

В усещането има някаква ритмична, кънтяща твърдост, като вибриране на плътен камък.

„Ако беше тук, Крейдейки навярно щеше да го преведе, както направи с онези бедни същества, които живееха под земята на Китръп. Или Том — той щеше да измисли начин да го дешифрира.“

И все пак тя започва да подозира, че този път нещо е различно. И разбира...

Това не е присъствие на този свят, нито под него, а на самата планета. Аспект на самия Джиджо.

„Нарушкан“ я ориентира като игла на компас и тя внезапно изпитва странен, непровокиран от нищо смут. Трябва ѝ известно време, за да анализира впечатлението. Но най-после го познава.

Колебливо — като отдавна загубен приятел, неуверен как ще го посрещнат — в сърцето ѝ отново се промъква надежда.

ЕУАСКС

Неочаквано пристига новина. За вас, пръстени, е твърде рано да прочетете все още горещия восък. Затова нека ви я съобщя направо.

СЪОБЩЕНИЕ ЗА КАТАСТРОФА! СЪОБЩЕНИЕ ЗА БЕДА!

Съобщение за злощастна загуба точно на изток от тази верига планински хълмове. Нашата приземила се корвета е унищожена!

Противоречия разкъсват екипажа на „Полкджхи“. Синтезните пръстени изпускат укорителни пари, от речевите пръстени се изливат шумни обвинения.

Възможно ли е тази трагедия да е дело на делфийския кораб, отмъстил на своите преследвачи? Славата му се разнася години наред след изкусните му бягства от други капани.

Но това не е възможно. Широкообхватното сканиране не показва излъчвания на енергийни оръжия. Първите данни говорят за някаква техническа повреда.

И все пак хитрите вълкони не трябва да се подценяват. Аз ние можем да прочетем восъчните спомени, оставени от бившия Аскс исторически легенди за годините на създаване на джиджойските Общности, особено разкази за урско-човешките войни. Тези истории показват, че и двете раси притежават изключителна склонност за импровизиране.

До този момент ние го смятахме за съвпадение — че тук има земянитски преждевремци, че ротените имат човешки слуги и че преследваният от нас кораб също идва от вълконски свят. Трите групи, изглежда, нямат нищо общо, нито мотиви, нито цел, нито възможности.

Ами ако има система?

Аз/ние трябва да разговаряме за това с Капитан-водача веднага щом висшите купчини престанат с излиянията си и ни позволят да вземем участие в разговора.

Пригответе се, пръстени Мои. Нашата първа задача със сигурност ще е да разпитаме пленниците.

ТШ'Т

„Какво да правя?“

Докато подводницата се връщаше към планината от мъртви звездни кораби, тя не преставаше да мисли за проблема си. Другите от екипажа на „Хикахи“ ликуваха след успешния си набег и нямаха търпение да се върнат при колегите си на борда на „Стрийкър“, но Тш'т очакваше този момент с все по-усилващ се ужас.

На пръв поглед всичко беше наред. Пленниците бяха сигурно затворени. Младите търсачи на приключения Алвин и Хък осведомяваха за положението Дуер и Рети — човешките преждевремци, някак си успели да победят джофурския кораб. Когато „Хикахи“ престана да се спуска и заплува хоризонтално, Тш'т разбра, че тя и групата ѝ са успели да нанесат удар от името на Земята, без да ги хванат.

Успехът се отразяваше добре на командващия мисията. Някои може би щяха да я нарекат „герой“. И все пак в стомаха ѝ кипеше тревога.

„Ифни сигурно ме мрази. Най-ужасната от всички възможни комбинации от събития ме е хванала като в менгеме.“

Почакай малко — изръмжа женският г'кек, който бе приел името на древен земянитски литературен герой. Докато спиците ѝ раздразнено вибрираха, тя посочи с едно от очните си стълбчета младия мъж, чийто лък и стрели лежаха в скута му. — Казваш, че си изминал целия път от Склона, за да намериш нейното тайно племе... докато тя е летяла на борда на дакински небесен кораб...

Човешкото момиче Рети я прекъсна:

— Казва се „даникски“, тъпо колесато такова. И какво толкова изненадващо има в това? Накарах Кун и другите да си мислят, че съм готова да се присъединя към тях. Разбира се, просто чаках първа възможност...

Тш'т вече беше чувала историята, затова този път почти не слушаше, освен за да отбележи, че „Хък“ говори английски много по-

добре от човешкото дете. Така или иначе, тя си имаше други грижи. Особено с един от пленниците в килията в задната част — пленен звезден пътешественик, който можеше да разкрие най-голямата ѝ тайна.

Тш'т прати сигнали по невралния шунт зад лявото си око и вече необременена от броня или животоподдържащи системи, изящно маневрира покрай тълпата делфински зяпачи. Фините изглеждаха хипнотизирани от гледката на двама толкова раздърпани човеци. По лицето на момичето имаше белези, които всяка земна болница можеше да изличи само за един ден. Провинциалният им акцент и нескрита почуда от вида на истински живи делфини изглеждаха болезнено мили у представители на расата патрон.

Двамата обаче очевидно не намираха нищо странно в това да бърбят с Алвин и Хък, сякаш колесатите същества и говорещите английски хууни бяха нещо съвсем нормално. Поне дотолкова, че Рети и Хък да се карат като сестри.

— Естествено, че доведох Кун! Но само за да мога да открия откъде идва механичната птица! — Рети галеше миниатюрен урс, чиято дълга шия доволно се увиваше около китката ѝ. — И планът ми успя, нали? Нали ви открих!

Хък реагира с усукване на четирите си очни стълбчета очевидно изражение на съмнение и презрение.

— Да. Но така издаде позицията на земянитския кораб и позволи на твоя даникски пилот да установи местоположението му от въздуха.

— И какво от това?

Тш'т видя как мъжкият човек поглежда едрият млад хуун. Дуер и Алвин едва се бяха запознали, но размениха състрадателни усмивки. Навярно по-късно щяха да сравнят бележките си как всеки от тях е успявал да живее с такъв „динамичен“ спътник.

За Тш'т всички тези разновидности гласове бяха прекалено сложни.

Спорът продължи да кипи. Навярно записите щяха да се окажат полезни, когато Джилиън и Нис анализираха всяка дума. Освен това щяха да разпитат и джофурските оцелели с помощта на методи, открити в тенанинския библиотечен куб — сложни данни от клан, воювал с джофурите още преди Соломон да построи своя храм.

Тш'т одобряваше всичко това... засега.

„Но Джилиън ще иска да разпита и Кун. А тя познава собствения си вид прекалено добре, за да се остави да я заблудят.“

„Хикахи“ беше импровизирана подводница, построена от части, които бяха взели от древните корпуси по дъното на Цепнатината. Тш'т излезе от залата и заплува към килията, в която държаха двамата човешки пленници. За съжаление часови се оказа Каркаетт, когото капитан Крейдейки бе обучавал на кининк. Лейтенантът не можеше и да се надява, че ще е в състояние да го отпрати по някаква задача и да го накара просто да забрави за това. Каркаетт щеше да запомни всяко нарушение на устава.

— Гевреците с-с-са спокойни — докладва часовият. — Освен това с-с-сложихме повредения ротенски боен робот във фризер. По-късно двамата с Ханес можем да проверим паметта му.

— Чудесно — отвърна Тш'т. — Ами титлалът?

Каркаетт отметна лъскавата си сива глава.

— Искаш да кажеш онзи, който говори ли? Изолиран е в една от каютите, както ни нареди. А любимецът на Алвин е най-обикновен нур, разбира с-с-се. Предполагам, че не с-с-си искала да заключим и него, нали?

Всъщност Тш'т не бе сигурна, че разбира разликата между „нур“ и „титлал“. Способността да говорят ли? Ами ако всички можеха, но умело го бяха пазили в тайна? Титлалите имаха една легендарна черта — бяха готови на всичко, за да си направят шега.

Искам да видя човешките пленници — каза тя.

Каркаетт отвори вратата и според устава я придружи вътре, насочил оръжие срещу пленниците.

Двамата мъже лежаха на койките. За ръцете им бяха закрепени медицински пакети. Вече бяха много по-добре, отколкото в блатото, където се бяха вкопчили в тинестия бряг, мъчейки се да държат главите си над водата. По-младият изглеждаше по-див и измършавял от глад дори от Рети — слаб мъж с жилести мускули, черна коса и набръчкан белег над едното око. „Джаз.“ Рети го беше идентифицирала — неин преждевременски братовчед, когото мразеше най-много на света.

Другият бе много по-едър. Под наслоената мръсотия все още можеше да се разпознае униформата му. Стоманеносиви очи пронизаха Тш'т в мига, в който влезе вътре.

„Как ни проследихте до Джиджо?“

Това беше въпросът, който Джилиън със сигурност щеше да зададе на даникския пътешественик. Въпросът, от който Тш'т се страхуваше най-много.

„Спокойно — каза си тя. — Ротените знаят само, че някой е пратил съобщение от Многоизмерната система. Няма как да са разбрали кой. Пък и дали са се доверили на даникските си слуги? Този нещастен приятел навярно е също толкова объркан, колкото и ние.“

И все пак погледът на Кун като че ли излъчваше същата твърда като скала увереност, която някога беше видяла у Мисионера — апостола, който много отдавна бе донесъл блестящо послание на правдата в малката делфинска общност на Бимини-Под. Тогава Тш'т беше още дете и се плъзгаше по следата на майка си.

— Човеците са любими патрони на неоделфинската раса, вярно е — обясни проповедникът по време на тайна среща в пещера, в която никога не влизаха водолази туристи. — Въпреки това само допреди няколко века примитивни хора с кораби са избивали китообразни и почти са ги изстребили. Днес навярно се държат по-добре, но кой може да отрече, че зрелостта им е крехка и непроверена? Без да искат да проявяват нелоялност, много неофини изпитват безпокойство и се чудят дали не може да има нещо или някой по-велик и по-мъдър от човечеството. Някой, към когото в опасни времена може да се обърне целият клан.

— Господ ли имаш предвид? — попита един от присъстващите делфини. И Мисионера отвърна с кимване.

— По принцип да. Всички древни легенди за божествени същества, които се намесват в живота на Земята... всички велики учители и пророци... са вярвали в една проста истина. И тя е, че Земята не е просто изолиран свят — дом на странни вълкони и техните примитивни клиенти. Тя е част от прекрасен експеримент. Нещо, за което съм дошъл да ви разкажа. Наблюдавали са ни от много време. Нежно са ни закриляли през дългия ни сън. Но скоро, съвсем скоро ще настъпи моментът да се събудим.

КАА

От треската на Мопол нямаше нито следа. Всъщност той изглеждаше в отлично настроение, когато на следващата сутрин излезе и заплува на изток заедно със Заки, за да подновят наблюдението на пристанището Ууфон.

— Виждаш ли? Единственото, от което с-с-се нуждаеше, беше с-с-строго с-с-смъряне — с очевидна гордост каза Пипоу. — Просто трябваше да му с-с-се напомни за дълга му.

Каа долови укора в думите й, но реши да не му обръща внимание.

— Много с-с-си убедителна — отвърна той. — Несъмнено с-с-са те научили в медицинското училище.

Всъщност Каа бе съвсем сигурен, че възстановяването на Мопол няма нищо общо с лекцията на Пипоу. Делфинът прекалено бързо се беше съгласявал с всичко, което казваше младата медицинска сестра, като постоянно отмяташе пъстрата си сива муцуна и цвъртеше „Да!“.

„Двамата със Заки замислят нещо“ — каза си Каа, докато ги наблюдаваше да отплуват към крайбрежното хуунско селище.

— С-с-скоро трябва да с-с-се връщам на кораба — рече Пипоу.

— Мислех с-с-си, че ще поостанеш няколко дни. Нали с-с-се съгласи да дойдеш да видиш вулкана?

Изражението й изглеждаше предпазливо.

— Не зная... Когато тръгнах, с-с-се говореше, че ще местим „С-с-стрийкър“ в друго с-с-скривалище. Преследвачите ни с-с-стигнаха прекалено наблизко.

Не че преместването на кораба с няколко километра щеше да има никакво значение, ако галактянските флоти вече го бяха открили. Нямаше да им помогне дори да се скриеха под огромна купчина изхвърлени звездни кораби, щом враговете им локализираха достатъчно малък район, за да използват химически сензори. Земянитската ДНК щеше да ги привлече като мъжки молци към феромони на женска.

Каа сви рамене като изви перките си.

— Брукида ще с-с-се разочарова. С-с-с нетърпение очакваше да ти покаже колекцията с-с-си от отпадъците на шестте преждевременски раси.

Пипоу го погледна и го сканира с пронизителен звук, докато не откри иронията му.

От дихателния ѝ отвор бликна смях.

— Е, добре. Да видим тази ваша планина. И без това ужасно ми с-с-се иска да поплувам.

Както обикновено, водата беше страхотна. Малко по-солена от земно море, но с прекрасен минерален вкус и нежна йонна мазнота, която приятно се плъзгаше по кожата. От богатия на кислород въздух им се струваше, че сякаш могат да минат отвъд хоризонта.

Океанът бе много по-дружелюбен, отколкото на Китръп или Оакка, където водата беше отровна. По-дружелюбен, разбира се, ако не се смятаха стенещите звуци, които от време на време се разнасяха от Бунището, сякаш там живееше племе от луди китове, които пееха балади без рима или смисъл.

Според дневника на Алвин, техния основен източник на информация за Джиджо, някои местни вярваха, че отвъд континенталния шелф живеят древни същества, яростни и опасни. Тези загатвания бяха накарали Джилиън Баскин да нареди да продължат шпионирането.

„Докато «Стрийкър» не се нуждае от пилот, спокойно бих могъл да се правя на таен агент. Във всеки случай това е работа, която Пипоу може би уважава.“

Освен всичко това Каа научи колко приятно е да обикаляш в компанията на друг силен плувец, да се оттласкваш с мощни удари на перките, да набираш инерция с всеки следващ скок напред, после да описваш дъги, сякаш летиш. Сам никога не би могъл да постигне истинска наслада. Делфините трябваше да плуват по два или повече и всеки да язди следата на другия. Когато това се изпълняваше правилно, съпротивлението на повърхността почти изчезваше и планетата се сливаше в едно от ядрото до скалата, от морето до небето.

„И после... до ужасно чистия вакуум?“

Някой съвременен поет би могъл да направи такова екстраполиране, но естествените китообразни никога не се бяха сещали за това — дори видовете, чиито очи бяха достатъчно силни, за да различават звездите — докато човеците не бяха престанали да ги избиват и започнаха да ги учат.

„Те ни промениха. Показаха ни вселената отвъд слънцето, луната и вълните. Дори превърнаха някои от нас в пилоти. Гмурци в тесни дупки. Предполагам, че това компенсира престъпленията на предците им.“

И все пак някои неща никога не се променяха. Като полуеротичната милувка на вълните до плътта или на пяната от горещ дъх, срещаща се с въздуха. Примитивното земно удоволствие от тази разходка предлагаше много от онова, което Каа чувстваше, че липсва на борда на „Стрийкър“.

Както и страхотна възможност за ухажване.

„Ако приемем, че тя мисли също като мен.

Ако приемем, че мога да започна да печеля одобрението ѝ.“

Наближаваха брега. Каа го разбираше по ехото на разбиващия се в скалите прибой напред. При всеки скок можеше да зърне забулена в мъгла планина. Скоро щяха да стигнат до тайната пещера, в която беше шпионската му екипировка. После трябваше да се върне, за да контактува с Пипоу с тромави, недостатъчно ясни думи.

„Иска ми се това просто да можеше да продължава безкрай“ — помисли си той.

Кратко докосване на сонар и Каа разбра, че Пипоу изпитва същите чувства. Тя също копнееше за този момент на примитивна свобода.

Сонарът му регистрира ято псевдориба тон, плуващо из съседните плитчини, и той се изкуши да закусят с несинтетичната им плът. Ятото не им беше точно на път — трябваше да заобиколят. И все пак Каа изцвъртя на тринарен:

** Под светлината на лятното слънце*

** рибата привлича като хранителни*

** ексцентричности! **

Изпита гордост от своя хайку — импулсивен и в същото време постигащ игра на думи, смесвайки космически и планетни образи. Разбира се, свободното хранене все още не бе официално разрешено. Той зачака реакцията на Пипоу.

** Когато минаваме над бездна, риф
* или черна дупка — какво ни поддържа?
* Нашият навигатор! **

Съгласието ѝ изпълни разтуптяното му сърце с надежда.

Със силни, ритмични удари Пипоу с лекота плуваше до него. Завиха, за да се отправят за ранния си обед.

ПРЕЖДЕВРЕМЦИТЕ

ЛАРК

„И преди съм се качвал на летяща машина — каза си той. — Не съм просто дете на природата, удивено от врати, метални плоскости и изкуствена светлина.

Това място не би трябвало да ме ужасява.

Стените няма да ме притиснат.“

Тялото му обаче не беше убедено в това. Сърцето му туптеше и той не можеше да се отпусне. Постоянно му се струваше, че малката стая става все по-малка.

Знаеше, че трябва да е илюзия. Нито Линг, нито Ран проявяваха безпокойство от това, че са натикани в смаляващо се пространство. Бяха свикнали с твърдите сиви повърхности, но металната обвивка изглеждаше ужасна за всеки, израснал по дървесните пътища на гарува гора. Плоскостите на пода вибрираха, ритмично и безспирно.

Ларк внезапно осъзна на какво му напомня това — на механизмите в бащината му хартиена мелница — на мелачките и пулпиращите чукове, предназначени да превръщат отпадъчен плат във фина бяла каша. Някога този отекващ звук го караше да бяга в пустошта, да прави дълги пътувания, за да изучава живите същества.

— Добре дошъл на звезден кораб, преждевремецо — измърмори Ран, още по-намусен след стълкновението им в езерото. Харесва ли ти?

Тримата човешки пленници все още носеха мокрото си бельо, но им бяха взели оръжията си и костюмите. Кой знае защо, джофурите им позволиха да задържат рюковите си симбионти, макар че Ран беше свалил своя. По слепоочията му бяха останали червени ивици, тъй като съществото не бе имало време да изтегли хранителните си хоботчета.

Поне никой не беше ранен по време на бързото им залавяне, когато множество заострени конуси връхлетяха от гигантския кораб на платформи от блестящ метал. Гравитационни плувци натиснаха

езерната повърхност и заобиколиха човешките плувци между дисковидни хлътвания във водата. Летящите роботи пропукваха от съдържана енергия — един дори се спусна под повърхността, за да им отреже пътя за бягство — и насочиха пленниците към една от антигравитационните шейни, а после и към затвора.

За изненада на Ларк, тримата бяха затворени в една и съща килия. Според разказите от тъмните векове на Земята, стандартната практика била пленниците да се разделят, за да пречупват духа им. После разбра.

„Ако джофурите са като треките, те не могат да проумеят какво е да си сам. Пръстените на самотните треки с наслада ще спорят помежду си чак докато дойдат Прародителите.“

— Навярно са объркани и преравят база данните си, за да открият нещо за земяните — поясни Линг. — Доскоро нямаше почти никаква информация.

— Но от контакта са изминали триста години!

— За нас това може да изглежда, много, Ларк. Но през повечето от това време никой не е обръщал особено внимание на Земята. Досега първите подробни институтски проучвания на нашия роден свят едва са успели да стигнат до секторния клон на Библиотеката на Танит.

— Тогава защо не... — Той потърси дума, която Линг няколко пъти беше използвала. — Защо не качат земянски книги? Нашите енциклопедии, медицински текстове, самоанализи... знанието, което сами сме събирали за себе си в продължение на хиляди години?

Тя вдигна очи.

— Вълконски суеверия. Дори ние, даниките, сме научени да мислим така. — Линг погледна Ран. — Трябваше да прочета дисертацията ти, Ларк — онази, която си написал заедно с Утен — за да се убедя, че нещата може би не стоят така.

Макар че се изчерви от комплимент, Ларк обузда въображението си. Опита се да не гледа към почти голото й тяло. Оскъдното бельо нямаше да скрие физическата му възбуда. Пък и сега не бе моментът за това.

— Все още ми е трудно да повярвам. Защо галактяните са предпочели да чакат векове, за да получат официален доклад за нас?

— О, сигурна съм, че великите сили — като соросите и джофурите — са имали достъп до първите резултати. И след началото

на кризата със „Стрийкър“ спешно са потърсили повече данни. Стратегическите им инстанции почти със сигурност са отвлекли и подложили на дисекция неколцина човеци например. Но не биха могли да качат на всеки звезден крайцер незаконно придобитата информация. Така биха рискували да заразят библиотечните кубове на борда. Предполагам, че този екипаж е импровизирал — умение, което не се насърчава много в галактянското общество.

— Но човеците са известни с него. Затова ли вашият кораб дойде на Джиджо? За да използва внезапно отворила се възможност?

Линг кимна и разтри голите си рамене.

— Нашите ротенски госпо... — Тя замълча, после избра други думи. — Вътрешният кръг получи съобщение. Времева спускателна капсула, настроена за засичане от всеки с ротенска познавателна вълна.

— Кой го е пратил?

— Очевидно таен вярващ сред екипажа на делфинския кораб. Или някой достатъчно отчаян, за да наруши заповедите на съвета Терагенс и да поиска помощ от по-висш източник.

— Вярващ... — Ларк се замисли. — Убеден в даникската вяра, искаш да кажеш. Но даниките учат, че човеците са тайните клиенти на ротенските патрони.

— А според традицията това означава, че делфински екипаж също би могъл да поиска помощ от ротените в случай на ужасна нужда... каквато онези бедни създания със сигурност изпитват.

Все едно да избягаш при дядо си и баба си, ако родителите ти не могат да се справят с някакъв проблем. Хрм.

Ларк вече беше научил отделни части от историята. Как първият управляван от делфини звезден кораб се отправил на изследователска мисия, за да провери точността на малкия планетен клон, който Земята получила от Библиотечния институт. Повечето цивилизовани кланове просто приемаха огромните количества информация, съхранени от предишни поколения, особено данните за далечни кътчета на пространството, където проучванията не обещаваха големи печалби.

Полетът трябвало да бъде рутинен. Тренировъчно пътуване. Но после, някъде по непознатия път, земянитският „Стрийкър“ се сблъскал с нещо неочаквано — откритие, което подлудило великите съюзи. Ключ към период на промени, по време на който древните истини за познатите галактики можеха напълно да рухнат.

„Говори се, че когато това се случи, прехода към нова епоха ще извърши само по една на всеки десет раси — бе обяснил хуунският мъдрец Фхуун-дау една вечер край огъня, точно след падането на платото Дуден. — Онези, които искат да оцелеят през следващата продължителна фаза на стабилност, естествено ще се стремят да научат колкото могат повече. Хр-р-р-рм. Да, дори преждевременците могат да разберат защо този земянитски кораб се е оказал в беда.“

— Делфински даник — удиви се Ларк. — Значи този... вярващ е пратил тайно съобщение на ротените...

— „На“ не е точната дума. По-скоро „към“. Всъщност на английски няма точен начин за описание на изкривената логика на комуникирането с времево спускане. — Линг постоянно прокарваше пръсти през косата си. Тя бе пораснала след Битката на Поляната и все още беше разрошена от продължителното плуване под водата. — Но да, в съобщението на делфинския вярващ се обясняваше къде е корабът „Стрийкър“ — в една от зоните с водороден лед, където много от по-старите раси са се оттеглили от галактянските дела и живеят близо до звездните вълни. По-важното е, че в него се загатваше къде възнамерява да избяга земянитският командир. — Линг поклати глава. — Оказа се изобретателен вариант на Преждевременския път. Тежък маршрут, ужасно близо до огнената Измунути. Нищо чудно, че вие Шестте толкова време не сте били открити.

— Хр-рм — замислено умбтира Ларк. — За разлика от нашите предци, вие сте се оставили да ви проследят.

Това предизвика реакцията на Ран, който намусено стискаше с ръце главата си в отсрещния ъгъл на килията.

— Глупак. Няма такова нещо! — кисело измърмори високият даник. — Да не искаш да кажеш, че не сме в състояние с лекота да повторим нещо, постигнато от банда страхливи преждевременци?

— Като изключим обидите, аз съм съгласна с него рече Линг. — Струва ми се малко вероятно да сме били проследени. Разбира се, поне първия път, когато корабът ни дойде на Джиджо.

— Какво искаш да кажеш? — попита Ларк.

— Когато нашите другари ни оставиха — четирима човеци и двама ротени със задачата да биопроучим Джиджо — аз си мислех, че другите ще обикалят в недалечния космос в случай, че делфинският кораб се крие на някой съседен планетоид. Но целта им изобщо не е

била такава. — Тя спря за момент. — Истинското им намерение е било да намерят купувач. Ти се оказа прав за ротените, Ларк. Те си изкарват прехраната като разменят необичайна или незаконно придобита информация и често използват човешките даники като посредници. Това беше вълнуващ живот... докато ти не ме накара да осъзная как са ни използвали. — Лицето на Линг помрачня и тя поклати глава. В този случай те трябва да са разбрали, че Джиджо струва цяло състояние за съответния купувач. На тази планета има форми на живот, чието развитие изглежда много напреднало и бързо приближава предразум. Тук са и Шестте раси. Някой със сигурност би платил, за да научи за такова мащабно заселване на престъпни преждевремци... не се обиждай.

— Не се обиждам. И разбира се, информацията за делфинския кораб също е струвала много. С други думи, господарите ти са решили да ни продадат.

Линг кимна, но погледът ѝ прониза Ран.

— Нашите патрони продадоха всички ни.

Едрият даник мълчеше.

— След всичко, което видяхме, все още ли смяташ, че ротените са патрони на човечеството? — попита Ларк.

Линг сви рамене.

— Не мога с лекота да отхвърля свидетелствата, които са ми показвали като малка — доказателства, датиращи от хиляди години. Така или иначе, това може би обяснява кървавата ни, коварна история. Ротенските господари твърдят, че било, защото тъмните ни души продължавали да се отклоняват от Пътя. Но може би сме точно такива, каквито са ни ъплифтирвали. Създадени да сме подставени лица на банда крадци.

— Хрм. Това донякъде би могло да ни освободи от отговорността. И все пак предпочитам да сме вълкони, макар че тогава единственото ни оправдание ще е невежеството.

Линг кимна и потъна в мълчание, навярно замислена за огромната лъжа, която животът ѝ бе разкрил. Междувременно Ларк откри нова перспектива в съдбата на човечеството. Тя надхвърляше сухото излагане на събитията в прашните томове на Библоския архив.

„Даниките твърдят, че през цялото време сме били насочвани... че Мойсей, Иисус, Буда, Фулър и другите са били маскирани учители.

Но ако са ни помагали — ротените или който и да е друг, — тогава нашите помощници очевидно са свършили калпава работа. Също като проблемно дете, което се нуждае от открито, искрено, лично внимание, ние сме можели да използваме нещо много повече от няколко етични съвета. Мъгляви намеци като например «Вярвайте» и «Обичай ближния си». Морализаторските баналности не са достатъчни, за да напътстваш едно вироглаво дете... и със сигурност не са предотвратили тъмните векове, робството, Холокоста от двайсети век или деспотите от двасет и първия. Всички тези ужаси в еднаква степен се отразяват и на учениците, и на учителя. Освен ако... Освен ако не допуснем, че наистина сме направили всичко това сами...”

Внезапно изпита същото усещане, както когато бяха разговаряли с Линг край езерото на мулк-паяка. Умът му се изпълни с образ на мъчителна, ужасяваща красота. Гоблен, обхващащ хиляди години — човешката история, виждана отдалеч. Разказ за уплашени сираци, лутащи се в невежество. За създания, достатъчно интелигентни, за да зяпат в почуда към звездите и да задават въпроси на нощта, която никога не им отговаря, освен със страховито мълчание.

Понякога тази тишина беше събуждала в отчаяното въображение ревящи халюцинации, фантастични обяснения или егоистични оправдания за престъпленията, които силният извършва спрямо слабия. Пустини, разширени от невежо изсичане на горите. Видове, изчезнали заради преднамерените пожари и обработката на земята. Войни, донесли унищожение в името на благородни каузи.

И все пак сред всичко това човечеството някак бе започнало да се обединява, да научава изкуствата на покоя, вглеждайки се в бъдещето като изоставено дете, учещо се само да пълзи и говори.

Да стои изправено и да мисли.

Да ходи и чете.

Да се грижи... и после да стане любящ родител на други.

Такъв родител бедните сираци никога не бяха имали.

Роден на изолиран свят, чиято примитивна сигурност беше рухнала, пленен в търбуха на чуждоземски звезден кораб, Ларк въпреки всичко не изпитваше тревога за собствената си съдба, нито дори за съдбата на шестте изгнанически клана на Джиджо. В крайна сметка неговият живот нямаше никаква тежест на огромните везни на

нещата. Петте галактики щяха да продължават да се въртят, даже да изчезнеше и последният земянит.

И все пак сърцето му се късаше от трагичната история на Homo sapiens, самоуките вълкони от Земята. Мъчителна участ, която караше от очите му да бликат капки тръпчива вода с вкус на море.

Гласът бе познат... ужасяващо познат.

— Сега ни кажи.

След като и тримата човеци запазиха мълчание, джофурският инквизитор се приближи и се извиси над тях. Англическите думи съскаха от върха на олюляващата се купчина мазни пръстени, придружени от къркорене и пръскане на мехурчета слуз.

— Обяснете ни — защо излъчихте сигнала, който доведе до вашето залавяне? Може би сте се жертвали, за да дадете време на свои невидими другари? Онези, които най-нетърпеливо преследваме?

Джофурът се беше представил като „Еуаскс“ и ужасът на Ларк отчасти се дължеше на факта, че бе познал отличителните белези на предишния трекски върховен мъдрец Аскс. Но имаше една принципна разлика — в основата на купчината се виждаше пъргав пръстен с крака, който позволяваше на съставното същество да се движи по-бързо отпреди. Сребристи нишки покриваха конуса и водеха към лъщящ млад пръстен, който нямаше видими особености или придатъци. И все пак Ларк усещаше, че това е основното, превръщащо стария трекски мъдрец в джофур.

— Регистрирахме смущение в темпоралното поле, държащо в плен ротенския съд на дъното на езерото — каза той. — Но тези трусове попадаха в допустимото равнище на звуково вариране и нашите лидери бяха прекалено заети, за да им обърнат внимание. Сега обаче ние/Аз ясно разбираме какво сте се опитвали да постигнете с този номер.

Това заявление не изненада Ларк. Вече предупредени, могъщите чуждоземци естествено щяха да сложат край на импровизирания му план за освобождаване на даниките от пленения кораб. Надяваше се само, че Джени Шен, Джими и другите ще успеят да се измъкнат преди роботите да обкръжат ротенския пашкул от време.

Еуаскс продължи:

— Логическата верига е очевидна и разкрива упорити усилия от страна на вас, преждевремците, да ни отклоните от основната ни задача на този свят. Накратко, вие сте се опитвали да отвлечете вниманието ни.

Ларк объркано вдигна очи и се спогледа с Линг.

„За какво говори джофурът?“

— Започна се преди няколко завъртания на Джиджо — каза Еуаскс. — Макар че нито една от другите купчини от екипажа не го сметнаха за необичайно, Аз бях смутен, когато върховните мъдреци толкова бързо приеха искането на нашия Капитан-водач. Не очаквах Вуббен и Лестър Камбъл незабавно да се покорят и да съобщят координатите на главния г'кекски лагер.

Ларк най-после се обади.

— Искаш да кажеш платото Дуден.

Все още изпитваше чувство на вина, че компютърният резонанс бе издал местоположението на тайната колония. Еуаскс очевидно смяташе, че излъчването е било предназначено.

— Платото Дуден, точно така. Сега времето на излъчване на сигнала изглежда прекалено подходящо, прекалено нетипично. Спомените, наследени от Аскс, показват отвратително равнище на междувидова лоялност сред хибридните раси на Джиджо. Лоялност, която би трябвало да забави покоряването ви пред нашето искане. При нормални обстоятелства мъреците щяха да се колебаят с надеждата г'кеките да се евакуират преди да ги предадат.

— Защо изобщо е трябвало да чакате сигнал? — попита Ларк. — Щом имаш спомени от Аскс, ти през цялото време си знаел къде е Дуден! Защо да си правите труда да питате върховните мъдреци?

Биологът за първи път забеляза признаци, които можеха да се нарекат „емоционална реакция“. Неравномерни вълни пробягаха по няколко от пръстените на Еуаскс, сякаш те се гърчеха от неприятни усещания. Когато джофурът заговори, гласът му звучеше малко напрегнато.

— Причините за непълните данни не са ваша грижа. Достатъчно е да се каже, че затварянето на платото Дуден е задоволително за командирите на нашия кораб... и все пак Аз/ние запазихме сериозни резерви в тази купчина от неспокойни пръстени. Моментът ни се струваше прекалено удобен.

— Какво искаш да кажеш?

— Искам да кажа, че сигналът дойде точно когато се готвехме да пратим втората корвета на помощ на онази, която беше извършила принудително кацане отвъд планината. Акцията беше отложена, когато научихме къде се намира главното г'кекско скривалище. Корабът беше снабден с топорджик, за да атакува нашите заклетни кръвни врагове, така че никой да не избяга от това гнездо на колесати усойници.

Ларк забеляза, че Ран многозначително поглежда Линг. „Отвъд планината.“ Точно преди Битката на Поляната даниките бяха пратили натам разузнавателния кораб на Кун. А сега джофурът съобщаваше, че са загубили машината си в същата посока?

„Не са го загубили. Принудително кацане. Все пак имат странни приоритети. Отмъщение преди спасяване.“

— След като се справихме с платото Дуден, последваха нови забавяния. А после, точно когато възобновявахме приготовленията да пратим помощ, дойде и това ново прекъсване. Говоря за вашата дейност в езерото. Вие изобретателно сте открили някакъв примитивен начин да пратите вибрации по покритието от топорджик около ротенския кораб. Отначало не обърнахме внимание, тъй като обикновените преждевремци никога не биха могли да пробият пашкула...

Нови вълни пробягаха по пръстените на създанието, макар че този път гласът не направи пауза.

— Скоро обаче последва смущение, което не можехме да пренебрегнем. Появата на трима човеци на повърхността на езерото, дълбоко навътре в нашия периметър! Това събитие ни разтревожи и съсредоточи вниманието ни. Аз/ ние вече сме съвсем сигурни, че вашата цел през цялото време е била такава.

Ларк удивено зяпна.

Точно след като ги заловиха, двамата с Линг шепнешком бяха обсъдили предателството на Ран, който беше изплувал на повърхността и бе използвал портативен компютър, за да привлече вниманието на джофурите. Линг беше предположила вероятните му мотиви.

— Ран е по-лоялен към нашите господари, отколкото си представях. Той знае, че Шестте раси притежават доказателства, които могат да разобличат невероятната измама на ротените. Бягството на колегите ни от пленения кораб само още повече влошава положението, защото по този начин още даники ще бъдат изложени на силата на аргументите ти, Ларк. На твоите доказателства за геноцид и други злодеяния. Също като мен, те могат да се откажат от нашите господари. За да не допусне това, Ран би предпочел джофурите да унищожат всички и екипажът ни да остане завинаги в плен. Така поне ротенският роден клан ще бъде в безопасност.

Обяснението ѝ бе потресло Ларк. Но думите на Еуаскс бяха още по-странни.

— Казваш, че ние... хм, сме „пратили вибрации“ по златната обвивка около потопения кораб... за да привлечем вашето внимание? И когато това не е станало, сме изплували на повърхността, за да вдигнем още повече шум в опит да привлечем погледа ви?

Докато говореше, Ларк изненадано осъзна, че този сценарий е по-логичен от онова, което всъщност се беше случило! В сравнение с него изглеждаше невероятно примитивните преждевремци да са открили начин да пробият капана от топорджик... или че един даник би предал колегите си, за да ги остави завинаги погребани долу. Логиката имаше един-единствен недостатък.

— Но... — продължи той. — Но защо ни е да правим такова отчаяно нещо? Каква цел би оправдала такава саможертва?

Джофурът изпусна тежка въздишка.

— Отлично знаете каква цел. Но за да установя ясна основа за разпит, ще ви обясня. — Той млъкна за момент, после продължи: — Аз/ние знаем вашата тайна. Вие със сигурност трябва да сте във връзка със земянитския кораб.

АЛВИН

Делфините не са дали име на тази планина от изоставени звездни кораби. Тази купчина останки от изчезнала цивилизация, разпадащи се на дъното на Бунището.

Хък иска да я наречем Атлантида. Но за пръв път намирам, че на предложението ѝ му липсва въображение.

Предпочитам онова митично място, толкова зловещо описано от великия Кларк. „Седемте слънца.“ Там, където героят с моето име открива древни руини, отдавна забравени от титани, изоставили остарелите си слуги.

Останки от могъщо минало, изчезнало между града и звездите.

Вече не прекарваме заедно много време. Ние четиримата от пристанището Ууфон. Ние четиримата другари и търсачи на приключения. Разделихме се в различни посоки, водени от собствените си мании.

Ур-ронн прекарва времето си там, където може да се очаква. Тя постоянно е в машинното отделение и страстно изучава конструкцията на звездния кораб, сдушила се с Ханес Суеси. Имам впечатлението, че тези делфини не са толкова добри в деликатната ръчна работа, колкото урсите, така че Суеси очевидно се радва на присъствието ѝ.

Това също е най-сухото място на борда на този пълен с вода крайцер. И все пак ми се струва, че Ур-ронн пак щеше да кисне там, даже това да означаваше да гази във вода до коленете. Там е мястото на една ковачка.

Суеси се надяваше, че ще можем да предложим начин да избегнем „Стрийкър“ от дебелия въглеродна обвивка. Устните предания разказват за звездни сажди, обременили всеки тайнокораб, пристигнал на Джиджо покрай Измунути. Но никога не съм чувал някой от клановете да се е опитвал да ги махне. Защо им е било на

предците ни да си правят този труд, щом са потопили ковчезите си веднага след кацането?

Във всеки случай, защо просто не ремонтират някой от старите кораби в Бунището и да го използват, за да избягат?

Ур-ронн казва, че Суеси и доктор Баскин обмисляли идеята. Но пък и тези кораби са си боклуци. Ако можеха да летят както трябва, буюрите щяха да са ги взели със себе си.

В замяна на помощта си Ур-ронн се надява да получи известно съдействие... за да изпълни задачата, възложена ни, когато нашата малка „Ууфонска мечта“ за първи път потъна в морето под Крайната скала. Уриел ни беше помолила да открием таен склад с оборудване, който можел да помогне на върховните мъдреци да се справят с нашественическите звездни кораби.

След като вече знаем повече за тези нашественици — ротенски крайцер, последван от джофурски боен кораб — ми се струва невероятно този склад да помогне срещу сили, толкова божествени и величествени. Така или иначе, Уриел и нашите родители сигурно са решили, че сме загинали след откъсването на въздушния маркуч на „Ууфонска мечта“.

И все пак Ур-ронн е права. Клетвата си е клетва.

Разбирам защо доктор Джилиън Баскин предпочита да не се свързваме с роднините си. Но трябва да я убедя да опитаме.

Клещовръх прекарва повечето от времето си с киквите онези шестоногите амфибии, които преди смятахме за господари на този кораб. Те обаче са нещо, почитано още повече в Петте галактики — истински предразумни същества. Клещовръх, изглежда, има родство с тях, тъй като неговата червена кхюинска раса също е била адаптирана да живее там, където вълните се срещат със скалистия бряг. Но това може би е само малка част от причината за влечението му към киквите.

Той говори за построяването на нов батискаф, с който да проучи Бунището. Не само тази планина от мъртви звездни кораби, а някои от огромните разрушени градове, пълни с чудеса, изхвърлени от заминалите си буюри.

Очевидно онзи кратък период, през който беше капитан на „Ууфонска мечта“, му е доставил удоволствие. Само че този път се

надява да има нов екипаж. Сръчните, покорни и обичащи водата кикви може би са идеални за целта в сравнение с един прекалено висок хуун, досаден г'кек и мразещ водата урс.

Клещовръх навярно все още се надява да открие истински чудовища.

Хък не иска да повярва, че нещо важно може да стане без нея. Веднага щом се върнахме с лейтенант Тш'т, тя взе участие в сериозната работа по разпита на джофурите, пленени при катастрофалия разузнавателен кораб.

Според шпионските и приключенските романи изкуството на разпита до голяма степен се състои в умението да използваш езика. Да накараш другия да се изпусне за нещо, което изобщо не е възнамерявал да издаде. Това е тъкмо онова качество, което Хък си мисли, че притежава. И какво от това, ако джофурите не са като треките? Тя е сигурна, че ще може да пречупи упоритото им мълчание и да ги накара да пропеят.

Така че представете си удивлението й, когато влезе в стаята им и самият й вид ги подлуди. Те се хвърлиха към сдържашщото поле и се опитаха да я хванат! Помещението се изпълни с мирис на чиста омраза.

Много странно, но това се оказа полезно! Защото нацупената немота на джофурите внезапно изчезна и те започнаха да бърборят. Речевите им потоци на галдве и галпет бяха изпълнени предимно с кипяща ярост. Но скоро се включи онази измамна машина Нис и с помощта на инсинуации и намеци...

Хък завъртя и четирите си очни стълбчета и зяпна вихрещата се холограма, когато компютърът спомена, че джофурите можели да получат този вкусен г'кек, ако му съдействат! Скоро сред клетвите за отмящение и възклицанията за възмездие започнаха да се изплъзват късчета полезна информация като например името на кораба им и рангът на техния Капитан-водач. И още един изключително важен факт: джофурският кораб бил пристигнал на Джиджо сам.

Хък казва, че през цялото време знаела, че Нис блъфирала за това, че ще им я предаде. Всъщност приятелката ми се държеше толкова триумфално, сякаш планът е бил неин.

Въздържах се да спомена за зелената пот, която покриваше очните ѝ качулки. След разпита Хък се нуждаеше от баня.

За разлика от другите, аз не мога да се избавя от съмненията си.
„Правилната страна ли избрахме?“

О, изглежда, имаме всички основания да свържем съдбата си с тези бегълци. Човеците са членове на Шестте и това прави делфините нещо като наши братовчеди. Вярно е, че „Стрийкър“ повече прилича на нашите преждевремски тайнокораби, отколкото на онези арогантни крайцери в Ръбатата планина. Във всеки случай аз съм закърмен със земянитски приказки. Чувствата ми са на страната на жертвата.

И все пак трябва да запазя безпристрастно поне едно ъгълче от ума си. В крайна сметка дължа лоялност на семейство, род и клан... и на върховните мъдреци на Общностите на Джиджо.

Някой от нас четиримата трябва да помни истинските ни задължения. Може да дойде време, когато те да влязат в противоречие с тези на домакините ни.

С какво се занимавах през цялото време?

Учех се да преглеждам корабната база данни и да извличам исторически обобщения за случилото се след Великото отпечатване. Дестилираната информация е истинска наслада за любител на данните като мен.

И все пак още не мога да изхвърля от главата си онзи голям, забулен в мъгла куб. Понякога копнея да се прокрадна в онази студена стая и да задам въпроси на библиотечния клон — хранилище, толкова огромно, че в сравнение с него Библоският архив би могъл да е читанка за двегодишно хлапе.

Запознах се с Рети — раздразнително, гордо човешко момиче, чието незаконно племе от диваци в нормални времена би разтърсило Общностите със сензационен скандал. Разговарях също с Дуер Ловеца. Спомням си как преди няколко години посети Ууфон. Дуер разказваше за приключенията си, докато лекарката Маканий лекуваше раните му, и

накрая потъна в изтощен сън. Скоро Рети също заспа. До нея лежеше малкият ѝ „съпруг“, отпуснал мъничката си глава на гърдите ѝ.

През повечето време работата ми бе да умблирам.

Да, точно така. Да умблирам на нур.

Собствената ми любимка Хуфу не знае какво да прави с новодошлия — онзи, който наричат Калнокракия. Когато за пръв път го видя, тя изсърска... и той ѝ отвърна точно като всеки обикновен нур. Това беше толкова нормална реакция, че започнах да се съмнявам в собствената си памет. Наистина ли бях чул и видял Калнокракия да говори?

Задачата, която ми поставиха, е да поддържам доброто му настроение, докато реши отново да проговори.

Би трябвало да съм благодарен на Джилиън Баскин, Тш'т и делфините.

Те ни спасиха от бездната... макар че ако не се бяха намесили, може би изобщо нямаше да паднем.

Те излекуваха счупения ми гръбнак... макар че той се строши, когато те разбиха „Ууфонска мечта“.

Те превърнаха обикновеното приключение в епос... но не ни пускат да се приберем вкъщи, защото се страхуват, че ще ги издадем.

Добре де, по дяволите! Ще умблирам на тъпия нур. Той и без това се облизва и се държи така, като че е зажаднял за звук след месеците, прекарани само в човешка компания.

Отблизо обаче усещам в него разлика. И преди от време на време ми се е случвало да видя същото в очите на няколко странни нура, излежаващи се по ууфонските кейове.

Мазна арогантност.

Някакво лениво самодоволство.

Впечатлението, че замислят някаква страхотна шега.

ЕУАСКС

Човешките пленници изглеждат упорити, пръстени Мои, и отказват да отговарят на въпросите. Или ни отвръщат с очевидни лъжи.

ПИТАНЕ/ВЪПРОС:

Има ли сходство между тяхното поведение и начина, по който вие ме заблуждавахте?

Начина, по който вие, пръстени, сте замъглили толкова много от възмъжните спомени, които сънаследихме от Аскс?

Начина, по който нашият съюз се колебае между неохотното сътрудничество и пасивната съпротива?

Достатъчно е да се провокират неприятни въпроси.

НЕ ИСКАТЕ ЛИ ДА СТЕ ЧАСТ ОТ НАШАТА МНОГО ПОСЪВЪРШЕНА ОБЩА ЦЯЛОСТ? ОТ НАШЕТО АМБИЦИОЗНО ЕДИНСТВО?

Да, мнозинството от вас с радост приемат да са част от велика джофурска същност вместо отпуснатата трекска смесица. Но можем ли аз/ние да сме наистина сигурни, че вие/ние ме/ни обичате?

Сам по себе си въпросът е вероятен симптом за лудост. Кой естествено съединен джофур би си позволил да изпитва такива съмнения? Купчината-жрец на „Полкджхи“ предвиди, че този експеримент ще се провали. Жрецът предсказа, че ще е безполезно да се налага господарски пръстен на вече установена трекска купчина.

Нагоре по пътеките от полустопен възък се издига метафора.

Сравнение ли се опитваш да направиш, о, втори познавателен пръстен?

А, да. аз/ние разбираме.

Изковаването на благороден джофур от принципно различните трекски клетки може би е като опитомяване на стадо диви зверове. Уместна аналогия.

Жалко, че метафората с нищо не помага за разрешаването на Моя/нашия проблем.

КАКВИ ТАЙНИ СА ПОГРЕБАНИ в стопените участъци? Какви спомени съзнателно е унищожил трекският върховен мъдрец в онези мигове преди Аскс да бъде преобразен? Аз/ние можем да кажем, че в онези пластове, които са покривали нашата обща сърцевина, преди са блестели важни свидетелства. Нещо, което джофурите не е трябвало да научават.

Но ние/Аз ще ги научим.

Трябва!

ПРЕДЛОЖЕНИЕ:

Навярно можем да изтръгнем информация от тези неотдавна заловени човеци.

Онези, които носят именните атрибути Ларк, Линг и Ран.

ОТХВЪРЛЯНЕ:

Купчината-жрец изпуска ядосана пара, раздразнен от това колко малко данни за земяните се съдържат в нашата корабна Библиотека. Имаме много подробни предписания за серуми на истината или принуждаващи наркотици, ефикасни при други раси и видове, които са врагове на Великите джофури, но в архивите липсват записи за каквото и да било вещество, специфично за човеци. Нашата Библиотека очевидно се нуждае от осъвременяване, въпреки факта, че е сравнително нов клон, на по-малко от хиляда години.

Една от купчините-тактици, назначена в състава на корабните плановици, предложи да използваме методи за разпит, разработени за тимбрими. Тези дяволски шегаджии са близки съюзници на земяните и изглеждат сходни в отношения, които излизат извън двуногото придвижване. За да изпитаме тази идея, ние се опитваме да облъчим пленниците с пси-принудителни вълни, настроени на тимбримски съпреживителни честоти.

Но човеците изглеждат глухи за импулсите и не реагират по никакъв начин.

Междувременно Капитан-водачът изпуска сърдити пари — лютивии изпарения, които карат целия дежурен персонал да избяга.

Каква е причината за тази злоба, пръстени Мои?

Последната новина от района отвъд съседните хълмове.

Ужасна новина, потвърждаваща нашите страхове.
На изток е станала катастрофа.

НАЙ-ПОСЛЕ вторият ни кораб стигна до мястото, където преди два дни неговият близък падна безмълвен. На борда на „Полкджхи“ аз/ние стъписано гледахме образите, излъчвани от мястото на трагедията.

Разрушен корпус в блатисти води — едно от онези мочурища, в които треките може би обичат да се въргалат, докато съзерцават восъчните мазнини. Лееше се дъжд като из ведро, спасителите търсеха оцелели, но намираха единствено останки — предимно отделни пръстени, върнали се в животинско състояние, инстинктивно трупаци гнезда от гнила растителност, сякаш са примитивни пратреки.

Спасителите събраха няколко от тези оцелели пръстени. Като изстъргахме сърцевините им, успяхме да свалим една-две мъгляви паметни пътеки. Достатъчно, за да предположим, че това деяние са извършили делфини, изплували от морето, за да унищожат нашите братя.

КАК СА УСПЕЛИ ДА ГО НАПРАВЯТ?

Свалената корвета бе докладвала, че отбранителните ѝ системи функционират на равнище от четирийсет процента. Повече от достатъчно за отпор срещу банда отчаяни земянити. Дори по време на гръмотевична буря не би трябвало да е възможно приклещена в ъгъла плячка да извърши изненадваща атака. И все пак нашият приземен кораб не беше надал дори алармен сигнал преди тайнствено да бъде победен.

В нас отново се надигат съмнения. Твърди се, че вълконите са примитивни, не много по-способни от преждевремските диваци, чиито страхливи предци са се заселили на този свят. Но същите тези земянити всяха хаос в Петте галактики и постоянно успяват да избягват от могъщите флоти, пратени след тях.

Навярно е било грешка, че нашият кораб се отправи на тази мисия сам — един-единствен боен крайцер, от който зависи съдбата на нашия вид.

В МОМЕНТА ИЗ „ПОЛКДЖХИ“ СЕ НОСЯТ СЛУХОВЕ-МИРИСИ, твърдящи, че Капитан-водачът е недостатъчно натрупан. Вредни феромони предполагат, че до това неприятно положение са ни довели неправилно взети решения. Нашият командир бил заслепен от манията да отмъсти на г'кеките и пренебрегнал по-висши приоритети.

Когато откри бунтовните молекули да се носят по въздушната инсталация, нашият Капитан-водач побесня и се опита да ги преодолее със собствените си химически изпарения — смес от димящо опровержение. Миризми на деспотична същност наводняват всички палуби.

Какво има, пръстен Мой?

Аха. Нашият втори познавателен пръстен е измислил друга метафора, този път сравняваща Капитан-водача с капитана на хуунски платноход, който се опитва да надвика разтревожения си екипаж и си мисли, че силният му глас ще замести истинското командване.

Много интересно, пръстен Мой — паралелът между чуждоземското поведение и джофурската корабна политика. Такива прозрения правят този досаден съюз да изглежда почти смислен.

Освен ако...

Ти със сигурност не отнасяш тази метафора и към собствения си господарски пръстен?

Не ме предизвиквай. Предупреждавам те. Това ще е грешка.

НАШИЯТ ПРОБЛЕМ СИ ОСТАВА.

За разлика от купчините-тактици, Аз/ние не обясняваме вълконския успех с техническа повреда или късмет. Прекалено много съвпадения. Убеден съм, че делфините са знаели точно кога да атакуват — докато вниманието ни беше отклонено от събития в непосредствена близост.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: Дивашките раси ТРЯБВА да са във връзка със земянитския кораб!

Пленените човеци отричат, че знаят за какъвто й да било контакт с делфинския кораб. Те твърдят, че действията им на езерната повърхност били проява единствено на междучовешка борба за доминиране, която нямала нищо общо с преследвания от нас кораб.

Лъжат. Трябва да намерим начини да повишим равнището на тяхната сговорчивост.

(Само да можех да обвия техните маймуноподобни сърцевини със сребристи нишки, както господарският пръстен показва на другите компоненти как да му сътрудничат в радостен сговор!)

Изглежда, че трябва да се върнем към класическите варварски методи за разпит.

Да заплашим ли човеците с телесни повреди?

Да им приложим ли метафизически мъчения?

Капитан-водачът отхвърля Моя/нашия опит и решава да използва метод, който е резултатен при безброй топлокръвни раси.

Ще използваме жестокост.

САРА

Трекските мехлеми изпълваха синусите ѝ с приятна изтръпналост, сякаш беше изпила няколко чаши вино. Усещаше, че веществата действат, прогонват болката и карат погледа ѝ да се избистря.

Един ден след завръщането ѝ в света тя позволи на Емерсън да изкара инвалидната ѝ количка на каменната веранда в светилището на Уриел Ковачката, за да наблюдава изгрева над царствените върхове. Прашната мъгла на запад от планината забулваше пъстроцветното чудо на Спектралния поток и Равнината на острия пясък.

Гледката отвличаше вниманието от огледалото в скута ѝ — беше ѝ го дала Уриел, — в което се бе вглеждала по време на закуската. Красотата на Джиджо правеше по-ясно безмълвното внушение на Емерсън.

„Светът е по-голям от всичките ни проблеми.“

Тя подаде огледалото на звездния човек, а той го скри като фокусник в широкия ръкав на робата си и се усмихна, когато тя високо се засмя.

„Какъв смисъл има да мисля за шевовите и драскотините си — каза си тя. — Белезите няма да имат значение в настъпващите дни. Оцелелите с мъка ще изкарват прехраната си от земята. Хубавите жени няма да имат никакви преимущества. Само издръжливите.“

А може би тези мисли бяха резултат от химическите вещества във вените ѝ? Лекарства, направени от Тюг, майстора алхимик в ковачницата на Маунт Гуен. Джиджойските треки бяха научили много за лекуването на другите раси, докато кхюините, урсите, хууните и хората бяха водили безчет битки преди Великия мир. През последните години текстовете от Библос помагаха на молекулните композитори като Тюг да допълват практическите си познания с нови идеи. Те използваха английски думи като „пептид“ и „ензим“ и бяха успели да си възвърнат част от информацията, от която техните предци се бяха отказали.

„Само че не като я изравят от някоя Библиотека. Земяните текстове са изиграли ролята на отправна точка. Основа за нови

открития.“

Това почти потвърждаваше противоречивата ѝ хипотеза. Шест раси, изкачващи се обратно нагоре, но не по Пътя на изкуплението, пътя на своите предшественици... а по свой собствен път.

В работилниците и лабораториите, където персоналът на Уриел се трудеше в непосредствена близост до лавата и изтръгваше тайните на природата, имаше и други примери. Въпреки болките си Сара се радваше да открие на Маунт Гуен още доказателства, че джиджойската цивилизация се е отправила в нови посоки.

„Докато не дойдоха звездните кораби.“

Предната нощ на същата тази веранда тя и приятелите ѝ празнуваха излекуването ѝ под обсипаното със звезди небе. Хуунски моряци от недалечното пристанище умблираха тържествени балади, а чираците на Уриел изтанцуваха сложен танц, докато от гърбовете им техните миниатюрни съпрузи имитираха всяко извиване и завъртане. Сиви кхюини с инкрустирани в широките им хитинови коруби скъпоценни камъни изваяха импровизирани карикатури на гостите, като използваха сръчните си усти, за да издялат статуетки от твърд камък.

После, тъкмо когато беше в разгара си, празникът грубо бе прекъснат. Силни проблясъци осветиха хоризонта на северозапад и очертаха далечната грамада на Пламтящата планина.

Миг след това до тях достигнаха звуците, макар и приглушени от разстоянието. Сара си представи мълнии и гръмотевици, по гърба ѝ полазиха ледени тръпки.

Малкият Джома изрече мислите на всички присъстващи.

— Чичо, Пламтящата планина изригва ли?

Лицето на Кърт бе мрачно. Но на въпроса отговори Уриел, която поклати продълговатата си глава.

— Не, нонко. Това не е изригване. Сфоред нен... — Тя погледна към отровната пустиня. — Според нен това е град Овун.

— Взривове — обади се и Кърт. — По-силни. Добре насочени. По-големи, отколкото моята гилдия може да произведе.

Това сложи край на всякакви мисли за празнуване. Най-големият град на Склона бе разрушен, а те можеха само безпомощно да гледат. Някои се молеха на Светото яйце. Други мълвяха клетви за мъст. Някой обясняваше защо всичко това ставало в ясна нощ — за да

можело да се види от по-голямата част от Склона като демонстрация на непреодолима мощ.

Поразена от трагичното зрелище, Сара не можеше да мисли свързано. Ума ѝ изпълваха образи на майки — хуунски майки, г'кекски майки, човешки майки и дори надменни кхюински царици — притиснали към себе си своите деца, докато изоставят пламтящите, срутващи се домове. Виденията се носеха около нея като ураган, докато Емерсън не ѝ даде двойна доза трекски еликсир.

Докато потъваше в дълбок сън, тя си мислеше:

„Слава Богу, че не приех предложението за брак на мъдрец Тейн... Вече можех и аз да имам дете.

Сега не е моментът... за толкова дълбока любов.“

Сега, на дневна светлина, Сара откри, че умът ѝ работи както преди инцидента — бързо и логично. Дори успя да измисли контекст за катастрофата от предната вечер.

„Джоп и Дединджър ще проповядват, че изобщо не е трябвало да имаме градове. Ще кажат, че галактяните са ни направили услуга като са унищожили Овум.“

Спомняше си легендите, които майка ѝ четеше на глас от книги, представящи земянитски традиции отпреди контакта. „Повечето култури разказват саги за някакъв предполагаем златен век, когато хората знаели повече. Когато имали повече мъдрост и мощ.“

Много митове продължаваха да описват гневни богове, отмъстително разрушаващи труда на горделивите смъртни, така че мъжете и жените да не си помислят, че са достойни за небесата. Нямаше никакви достоверни доказателства, потвърждаващи тези разкази, и все пак историята изглеждаше толкова сходна, че сигурно отразяваше нещо дълбоко и упорито в човешката душа.

„Може би моята ерес винаги е била глупава мечта, а идеята ми за «прогрес» се основава само на догадки. Дори Уриел и други да са поели по друг път, сега хипотезата ми изглежда спорна.

В крайна сметка Дединджър се оказа прав.

Както и в онези легенди, боговете са решили да ни погубят.“

По-късно се получи потвърждение за трагедията. Предадоха го по хелиограф — същата система от проблясващи огледала, изненадала Сара, когато по време на стръмното изкачване от Кси случаен лъч привлече погледа ѝ. С помощта на шифър, основаващ се на опростен галдве, трептящият сигнал следваше дълъг път от един връх на Ръбатата планина до следващия и предаваше съобщения за опустошенията край река Гент.

После пристигна свидетел — спусна се от небето като някакъв фантастичен легендарен звяр и кацна на каменния парапет на Уриел. Изпод потръпващите криле се появи млад човек и ловко се освободи от ремъците си след смело пътуване над огромната пустиня. В нормални времена успехът му би предизвикал огромна сензация.

„Но по време на война героизмът и чудотворните дела са нещо обикновено“ — помисли си Сара, докато около младежа се събираше тълпа. Крайниците му трепереха от изтощение, докато сваляше рюка, предпазвал очите му над Спектралния поток. Когато Уриел изтича от пещерите на работилницата, той отдаде чест на Ковачката.

— Преди да нападнат Овум, джофурите ни пратиха ултиматум, състоящ се от две части — прегракнало обясни той. — Първото им искане е всички г'еки и треки да се съберат в специално определени зони.

Уриел изпусна въздух през ресните на ноздрата си — примирена въздишка, сякаш беше очаквала нещо подобно.

— А втората част на ултинатуна?

Но трябваше да почака. Кефа, ездачката от Кси, донесе чаша вода, която пилотът с благодарност изпи на един дъх. Повечето урси извърнаха поглед от неприятната гледка, но Уриел търпеливо го гледаше.

— Продължавай — напомни му тя, когато младежът с усмивка върна на Кефа празната чаша.

— Второто е, че джофурите настояват върховните мъдреци да им съобщят местонахождението на делфинския кораб.

— На „делфинския корав“ ли? — Копитата на Уриел изтракаха по каменните плочи. — Чухне неясни истории за това нещо. Слухове и фротиворечиви нанеци, фускани от ротените. Джофурите овясниха ли какво е всичко това?

Куриерът се опита да кимне, само че този път се приближи Тюг, който обхвана главата му с няколко от пипалата си. Младежът потръпваше, докато трекският алхимик отделяше мехлем за слънчевите му изгаряния.

— Изглежда... Хей, я внимавай! — Той се опита да отблъсне непреклонните пипала, после се помъчи да не обръща внимание на трека.

— Изглежда, че тъкмо тези делфини са довели и ротените, и джофурите в Галактика четвърта. Нещо повече, джофурите твърдят, че мъдреците трябвало да са във връзка със земянитския кораб. Те заплашват, че ако не им издадем местонахождението му, ще последват нови опустошения, първо Тарек, после по-малките селища, докато накрая не остане нито една сграда.

Кърт поклати глава.

— Блъфират. Даже галактяните не биха могли да намерят всичките ни дървесни къщи, скрити под мъглоплата.

Куриерът не изглеждаше толкова сигурен.

— Навсякъде има фанатици, които смятат, че това е краят. Някои вярват, че джофурите са пратеници на съдбата, дошли да ни върнат на Пътя. Единственото, което трябва да направят тези глупаци, е да запалят огън до някоя сграда и да хвърлят в пламъците малко фосфор. Джофурите могат да засекат сигнала с помощта на дъговия си телескоп.

„Дъгов телескоп... — замисли се Сара. — А, иска да каже спектрограф.“

Джома се стъписа.

— Нима ще го направят?

— Вече се случи на едно-две места. Местните жители хванали сапъорите си и ги накарали да взривят зарядите. Навсякъде другаде джофурите са установили базови лагери с по десетина купчини и трийсетина робота, които събират околните обитатели за разпит. — Гласът на младежа беше мрачен. — Нямате си представа какви късметлии сте, че сте тук.

И все пак Сара се чудеше. Възможно ли беше върховните мъдречи да изпълнят такива искания? Г'кеките нямаше да бъдат отведени от планетата, за да ги направят отново звездни богове. Що се

отнася до треките, смъртта можеше да им се стори приятна в сравнение с участта, която им готвеха.

После идваше въпросът с „делфинския кораб“. Дори учената Уриел можеше само да предполага дали върховните мъдреци наистина са във връзка с група бягащи клиенти на Земята.

Навярно се дължеше на емоционално изтощение или на остатъчния ефект от лекарството на Тюг, но вниманието на Сара не се задържаше върху нещастията, за които разказваше пилотът. Когато младежът започна да описва разрушенията и смъртта в Овум, тя завъртя инвалидната си количка и се приближи до Емерсън, който бе застанал до делтапланера на куриера.

Звездният човек галеше тънките му криле и изящни рейки. Лицето му излъчваше възхищение от изобретателната конструкция. Отначало Сара си помисли, че това трябва да е същият планер, който беше видяла изложен в Библоския музей — последният от вида си, останал от легендарните дни точно след пристигането на „Убежище“, когато храбри въздушни разузнавачи бяха помогнали на човешките заселници да оцелеят през първите войни. С времето това изкуство бе забравено поради липсата на необходимите материали.

„Но тази машина е нова!“

Тя позна г'кекските мотиви, втъкани във финия лъскав плат.

— Това е трекска секреция — обясни Тюг, също изоставил тълпата, заобикаляща младия пратеник. Алхимикът споделяше наклонността на Емерсън към физическите неща, а не към думите. — Аз/ние вкусихме една нишка. Полимерът е хитроумна влакнеста структура, основаваща се на мулково влакно. През следващите мидури, когато различните ни замисли започнат да се осъществяват, той несъмнено ще намери и други приложения.

Ето го пак. Намек за тайна стратегия. План, който все още никой не й бе обяснил, макар че Сара започваше да става подозрителна.

— Простете ни/ми, че прекъснах съзерцанието ви, уважаеми Сари и Емерсъни — продължи Тюг. — Но току-що съобщение-мирис активира рецепторните зони на петия ми/ ни сетивен пръстен. Опростеният му смисъл е, че мъдрец Пурофски се нуждае от присъствието ви в близост до неговото.

Сара си преведе тромавия израз на Тюг.

„С други думи, край на увъртането. Време е да се захванем отново за работа. Да се върнем в бърлогата на мистериите на Уриел.“

Тя видя, че Ковачката вече се е оттеглила заедно с Кърт и че е оставила главния си чирак Урдоннол да довърши разговора с младия пилот. Очевидно дори тези ужасни новини не бяха толкова неотложни, колкото непосредствената ѝ работа.

„Занимава се с проблеми на орбиталната механика — помисли си Сара. — Все още не разбирам по какъв начин това може да ни помогне да се измъкнем от това положение.“

Тя привлече погледа на Емерсън и звездният мъж с известна неохота се откъсна от планера. Но когато се наведе над нея, за да поправи одеялото ѝ, открито ѝ се усмихна. После силните му ръце насочиха количката по рампата, водеща в пещерите, към фантастичната Зала на въртящите се дискове.

„Чувствам се като г'кек с тази количка. Навярно всички човеци трябва да прекарват по седмица в това положение, за да получат представа какъв е животът на другите.“

Това я накара да се зачуди как са се движили колесатите в „естествената“ си среда. Според легендата това бяха изкуствено създадени колонии, носещи се в космоса. Странни места, където не важаха много от факторите на планетното съществуване.

Емерсън избягваше вдлъбнатините, оставени в каменния под от копитата на безброй урски поколения. Когато минаваха покрай отвори, бълващи дим от главната ковачница, той ускоряваше ход и се мъчеше да я предпазва с тялото си от вълните вулканична горещина.

Всъщност Сара беше оздравяла достатъчно, за да ходи сама. Но изпитваше странно удоволствие от разменените им роли.

Трябваше да признае, че Непознатия играе добре своята. Може би бе имал добър учител.

При нормални обстоятелства Прити би бутала количката на Сара. Но сега дребното шимпанзе седеше на висок стол в светилището на Уриел, стиснало молив в косматата си ръка, и чертаеше дъги по листа милиметрова хартия. Зад чертожната му дъска се разкриваше огромно подземно помещение, пълно с тръби, скрипци и дискове, свързани със зъбни колела и кожени ремъци — лабиринт от въртящи се върху

дървена рамка фигури, който се издигаше чак до сводестия таван. Под силния блясък на въглеацетиленови фенери можеха да се видят мънички същества, припкащи по скелето, затягащи сглобките и смазващи колелата — сръчни урски мъжкари, сред първите, открили полезно занимание извън торбичките на съпругите си и печелещи добро възнаграждение за грижите си за сложното „хоби“ на Уриел Ковачката.

Когато за първи път видя това място, още трескава, Сара си беше помислила, че сънува ада. После се случи нещо прекрасно. Въртящото се стъкло започна да й пее.

Не със звук, а със светлина. Докато дисковете се въртяха и триеха краищата си, огледалните повърхности отразяваха тесни лъчи като отражението на зимна луна в безбройните повърхности на замръзнал водопад. Само че това не бе просто прекрасен хаос. Имаше система. Ритъм. Някои проблясъци съперничеха на съвършената прецизност на часовник, докато други изпълняваха сложни вълнообразни цикли. Със свръхестествената чувствителност на голото си подсъзнание тя беше познала застъпващата се хармония на формите. Елипси, параболи, дъги... нелинейна серенада от геометрия.

„Това е компютър“ — бе осъзнала Сара още преди да възвърне всички способности на неспокойния си ум. И за първи път откакто бе напуснала дървесната си къща в Доло, се почувства у дома.

„Това е друг свят.

Моят свят.

Математиката.“

ДЛЕТОТО

Можеше да остане още долу. Но след три-четири мидури въздухът в кракомехурите му започна да застоява. Дори възрастният син кхюин трябва да диша поне десет пъти на ден. Затова, когато процеждащата се слънчева светлина стигна до мрачното му убежище, Длетото разбра, че трябва да напусне студеното речно дъно, подслонило го по време на дългата гръмотевична буря през нощта. Като забиваше и петте си лапи в тинестия бряг, той се бореше с течението на Гент и се изкачваше нагоре, докато най-последно успя да издигне зрителния си купол над мазната водна повърхност.

Навън сякаш беше дошъл свършекът на света.

Легендарните кули на Овум бяха оцелели от времето на деконструкцията, после половин милион години бяха устоявали на вятър и дъжд. Нямаше ги сложните машини, построили този оживен галактянски град. Отдавна бяха отнесени от заминалите си буюри заедно с почти всички прозорци. И все пак, въпреки десетките хиляди зейнали отвори, оцелелите сгради представляваха истински лукс за шестте изгнанически раси — осигуряваха стотици жилища и работилници — всички свързани с прекрасни дървени мостове, рампи и камуфлажни покрития.

Сега от праха и саждите стърчаха само назъбени основи. Слънцето жареше от яростното небе и показваше колко напразни са били всички усилия да скрият града.

Докато вървеше по речния бряг, сега покрит с разбити каменни блокове, Длетото видя по-ужасен вид останки — трупове, носещи се в речните въртопи наред с разчленени части... крайници от двуноги, г'кекски колела и трекски пръстени. Типично по кхюински, той не потръпваше и не изпитваше отвращение, докато заобикаляше телата, а се надяваше, че някой ще организира събирането им за надлежното им рециклиране.

Повече го смути хаосът на кейовете, където няколко срутили се кули бяха паднали върху вълноломите и складовете. Нито един от корабите не изглеждаше невредим.

Спря до екипаж хууни, оглеждащи някога красивия си кораб. Испита кратък прилив на надежда, когато видя, че лъскавият корпус е оцелял! После разбра — всички мачти и такелажа ги нямаше. От три от петте му кракоусти заклокочиха мехурчета на разочарование.

Едва вчера Длетото си беше купил билет за този съд. Сега спокойно можеше да изхвърли хартийката от влагоустойчивата си торбичка при другите останки, носещи се към морето.

Много от тези отпадъци бяха живи до предишната вечер, когато звездното небе засия от появилия се галактянски божествен кораб, пристигнал дори преди собствената си ударна вълна и съобщил за неочакваната си поява с рева на двигателите си. После се спусна в спокоен кръг над Овум, грациозно и невъзмутимо като едра хищна риба.

Гледката бе поразила Длетото с красотата и ужаса си.

После изкънтя усилен глас, обявяващ ритуален ултиматум на неясен, почти трекски диалект на галактически две.

Длетото вече беше преживял прекалено много приключения, за да остане да зяпа. Урокът, усвоен от собствен опит, бе прост — когато някой много по-голям и по-отвратителен от теб отправя заплахи, плюй си на петите! Той не доизслуша рева на чуждоземските думи, а се присъедини към бягството на благоразумните и се затича към реката.

Дори под десет метра кипяща кафеникава течност Длетото не можеше да се абстрахира от онова, което последва. Разрушителни взривове, ослепителни блясъци и писъци.

Особено от писъците.

Сега, под слънцето на новия ден, всички концептуални страни на ума му бяха поразени от опустошенията. Най-големият градски център на Склона, някога оживена общност на изкуство и търговия, сега лежеше в руини. Сградите в епицентъра на унищожението не само бяха съборени, но и превърнати във фин прах, който се стелеше на изток от вятъра.

Дали подобен ужас вече беше сполетял Тарек, където приятната зелена Рони се срещаше с ледения Бибур? Или Доло, чийто прекрасен бент подслоняваше процъфтяващия кошер на неговите лели и майки? Макар че бе израснал край човеци, сега Длетото откри, че шокът е изблъскал английския от ума му. Защото логиката на личните му мисли течеше по-добре на галактически шест.

„Моето положение — то изглежда, безнадежно.
До Маунт Гуен — вече няма път с океански кораб.
Със Сара и другите — сега не мога да се срещна.
Толкова за моето обещание... Толкова за моята клетва.“

От водите край него се показваха други кхюини — куполите им изскачаха на повърхността като коркови тапи. Неколцина смели сини вече бяха стигнали до разрушените улици преди Длетото и предлагаха силните си гърбове и лапи, за да помогнат на спасителните групи, търсещи оцелели сред съборените кули. Освен това видях няколко червени и гигантски сиви, които някак си трябва да бяха оцелели от нощта на ужасите без сладководно убежище. Някои изглеждаха ранени и всички бяха покрити с прах, но се захващаха на работа наред с хууни, човеци и други.

Кхюините се чувстват неспокойни, когато нямат никаква задача. На родния им свят сивите матрони безмилостно бяха експлоатирали този инстинкт. Но Джиджо беше променил положението и стимулираше друг вид вяност. Вяност към нещо повече от отделен кошер или царица.

Тъй като не виждаше възможност да изпълни предишната си цел и да настигне Сара, Длетото съвестно пренареди приоритетите си и си състави нов краткосрочен план.

Трупове не означаваха нищо за него. Не го трогваше мъртвото мнозинство на Тарек. И все пак той бързо раздвижи петте си крака и се втурна да помага на онези, у които оставаше искрица живот.

Оцелели и спасители се движеха сред развалините с подчертана предпазливост, сякаш всеки преобърнат камък можеше да крие опасност.

Подобно на повечето селища, този град беше миниран от клон на Гилдията на сапъорите, подготвили града за съзнателно разрушаване, ако настъпеше отдавна предричаният Съден ден. Но той не бе дошъл така, както го описваха свитъците. Нямаше ведри, безпристрастни представители на великите институти, които да заповядат евакуиране и организирано унищожаване, а после претегляне на цената на всяка раса според това докъде по Пътя на изкуплението е стигнала. Вместо това от небето се бе изсипал неочакван и жесток водопад от бушуващ

огън, възпламенил някои от внимателно поставените взривове, за които сапъорите почтително се бяха грижили поколения наред... и оставил други да димят сред руините в очакване на някой непредпазлив крак.

Когато се беше взривила местната централа на сапъорите, от сградата се издигна огромно огнено кълбо, облизало търбуха на джофурската корвета и накарало я припряно да се оттегли. Дори сега, няколко мидури след атаката, закъснели взривове разтърсваха отделни части на града и прекъсваха спасителните работи.

Положението се подобри, когато в града допрепускаха урски доброволци от недалечен керван. С чувствителните си ноздри урсите надушваха и неексплодирани заряди, и жива плът. Те се оказаха особено добри в откриването на изпаднали в безсъзнание или изцяло затрупани човеци, чиято миризма намираха за лютива.

Мидурите усилен труд се сляха в мъгла. До късния следобед Длетото продължаваше да работи по разчистването на едно затрупано мазе. Ръководителят на спасителната група, хуунски капитан, умблираше ритмични команди.

— Хр-р-рм, теглете въжето, приятели!... Хайде пак, вече поддава!... И пак!

Длетото залитна, когато каменният блок най-после се освободи. Два чевръсти лорника и гъвкаво шимпанзе се шмугнаха в открилия се отвор и скоро извлякоха навън г'кек със смазани колела. Мозъчната му кутия обаче беше невредима и четирите му очни стълбчета изиграха танц на изумена благодарност. Оцелелият изглеждаше млад и силен. Колелата му можеха да се поправят, а спиците му щяха сами да се изтъкат.

„Но къде ще живее дотогава? — зачуди се Длетото. Знаеше, че г'кеките предпочитат градския живот, а не околната джунгла, в която бяха избягали мнозина от овумските жители. — Дали това ще е свят, в който си струва да се върне, или ще е пълен със създадени от джофурите вируси и ловни роботи, програмирани да изпълняват древна вендета?“

Групата се готвеше да поднови безкрайната си работа, когато се разнесе остър писък. Надаваше го трекът, определен да пази на пост — той стоеше върху една купчина останки и сетивният му пръстен гледаше едновременно във всички посоки.

— Гледайте! Всички същности, бдително насочете вниманието си в указаната посока!

Две пипала посочиха приблизително на юг и запад. Длетото повдигна тежката си коруба и се опита да проясни купола си, но той беше покрит с прах и нямаше вода да го почисти. „Защо кхюините не са благословени с по-добро зрение! За Ифни, в момента съм съгласен и на съзопроводи.“

Над гората плуваше грубо сферичен предмет, движеше се бавно, сякаш бе облак. Длетото нямаше никаква перспектива и отначало не можеше да определи големината му. Навярно пристигаше гигантският джофурски боен кораб, вместо да прати малкия си брат! Дали джофурите се връщаха, за да довършат работата си? Спомняше си разкази за галактянски бойни оръжия, далеч по-ужасни от корветата от предишната нощ. Оръжия, способни да стопят континентална кора. Ако чуждоземните решаха да ги използват, реката нямаше да му осигури убежище.

Но не. Той видя, че сферичната повърхност се вълнува от лекия вятър. Приличаше на нещо, направено от плат, и бе много по-малко, отколкото си беше помислил.

Появиха се още две сфери. Длетото инстинктивно включи органичните филтри в купола си и ги разгледа на инфрачервена светлина. Незабавно видя, че всеки от летящите предмети носи под себе си нещо със силно топлинно сияние, закачено на кабели за самия глобус.

Други, които стояха наблизко — и имаха по-остро зрение — реагираха по няколко начина. Първо с тревога, после с озадаченост и накрая с нещо като весела почуда.

— Какво е това? — попита го червен кхюин, чийто купол бе още по-прашен от неговия.

— Струва ми се... — започна Длетото, но в този момент се намеси един от човеците, заслонил очи с двете си ръце.

— Това са балони! За Дрейк и Ур-Чоун... това са балони С горещ въздух!

Малко по-късно дори кхюините можеха да различат фигурите, увиснали под големите торби с газ. В плетени кошници стояха урси и се грижеха за огньовете, които от време на време избухваха с внезапна,

почти вулканична топлина. И Длетото разбра кой е дошъл, появил се сякаш от залязващото оранжево слънце.

Ковачките от Пламтящата планина трябва да бяха видели вчерашната трагедия от планинското си светилище. И идваха да помогнат на съседите си.

По някакъв странен начин това му се струваше светотатствено. Защото Свещените свитъци винаги бяха говорили за гибел, идваща от страшното открито небе.

Сега изглеждаше, че безоблачната шир може да донесе и спасение.

ЛЕСТЪР КАМБЪЛ

Беше прекалено зает, за да се измъчва от угризения. Докато смутът в тайната база ставаше все по-трескав, Лестър нямаше време да мисли за вината си. Трябваше да инспектира тръбопроводите, лъкатушещи из бамбуковата гора и пренасящи отровни течности от трекската синтезна група към високите цистерни, където се смесваха в тесто от химически ад.

Трябваше също да одобри нова машина за навиване на яко въже около масивни дънери на гигантски бамбук, усилвайки здравината им хиляди пъти.

После идваха огнебръмбарите. Един от помощниците му бе открил ново приложение на старата гадинка — опасно, изменено от буюрите насекомо, което повечето от Шестте мразеха, но което сега можеше да реши досадно техническо затруднение. Идеята изглеждаше обещаваща, но преди да я включат в плана, трябваше да я проверят.

Замисълът им напредваше парче по парче и от невероятна фантазия се беше превърнал в отчаян залог. Всъщност се говореше, че местният хуунски букмейкър приемал облози при шейсет към едно срещу крайния успех — най-високите досега.

Разбира се, всеки път щом преодолеех някой проблем, на негово място се появяваха още три. Това се очакваше и Лестър дори започна да гледа с радост на нарастващата сложност. Работата бе единственият резултатен начин да се бори с образите, които натрапчиво го преследваха.

„Златиста мъгла, стелеща се върху платото Дуден.“ Само постоянната ангажираност можеше да приглуши ужасените викове на г'кекските граждани, попаднали под отровния дъжд, който се изливаше от джофурския крайцер.

Крайцер, който неволно беше повикал самият той, поддавайки се на най-големият си порок — любопитството.

— Не се обвинявай, Лестър — посъветва го Ур-джах на галседем. — Врагът и без това скоро щеше да открие Дуден. А твоите проучвания пожънаха ценна информация. Тя осигури лекарства за

кхюинската и хуунската епидемия. Животът се състои от компромиси, приятелю мой.

Навярно. Лестър признаваше, че на хартия нещата може да стават и така. Особено ако подобно на мнозина други приемеше, че бедните г'еки така или иначе са били обречени.

„Тази философия е по-присъща на урсите, които знаят, че само част от потомството им може или трябва да оцелее. Ние, човеците, цял живот вием като вълци, ако загубим син или дъщеря. Ако смятаме урсите за безчувствени, няма да е зле да си спомним колко абсурдно сантиментални сме ние за тях.“

Лестър се опита да мисли като урс.

И не успя.

После пристигна вест от командосите, които толкова храбро бяха действали в езерото, покриващо Поляната на Събора. Сержант Джени Шен докладва за частичен успех. Бяха освободили неколцина даники от пленения им кораб... само за да загубят други, попаднали в ръцете на джофурите, включително младия мъдрец еретик Ларк Куулън. Ужасна загуба, що се отнасяше до Лестър.

Какво ли можеха да правят в момента чуждоземците с бедния Ларк?

„Изобщо не трябваше да се съгласявам с опасния му план.“

Той разбираше, че няма темперамента на боен водач. Не можеше да жертва хора дори като цена за победата.

Когато всичко това свършеше, и ако някой оцелееше, разбира се, той имаше намерение да се оттегли от Съвета на мъдреците и да стане най-уединеният учен в Библос, пълзящ като призрак покрай прашните лавици с древни томове. Или да поднови старата си медитация в тесния Каньон на блажените, където грижите на живота изчезваха под сладкия океан от забрава.

Звучеше му съблазнително — възможност да се оттегли от живота.

Но засега просто имаше прекалено много работа. Съветът вече рядко се срещаше.

Фхуун-дау, който цял живот беше проучвал езиците и живота на легендарните галактиани, носеше отговорността за преговорите с джофурите. За съжаление, изглежда, нямаше за какво да се пазарят. Просто безплодни молби към нашествениците да променят решението

си. Фхуун-дау постоянно прашаше възражения до пръстеновидните чуждоземци, в които заявяваше, че върховните мъдреци не знаят нищо за толкова търсения „делфински кораб“.

„Повярвайте ни, о, велики джофурски господари — пишеше хуунският мъдрец. — Ние не поддържаме тайна връзка с вашата плячка. Събитията, за които говорите, нямат абсолютно нищо общо с това... поредица от съвпадения.“

Но джофурите бяха прекалено разгневени, за да повярват.

В опитите си да води преговори Фхуун-дау се ползваше от съветите на Чорш, новия трекски представител. Но този заместник на Аскс Мъдрия не можеше да предложи нови прозрения. Като член на Гилдията на сапъорите в Тарек, Чорш беше ценен специалист, но не и експерт по далечните си джофурски братовчеди.

Обаче талантът, който трекът притежаваше, бе извънредно полезен — призоваващ пръстен.

Непостоянните летни ветрове разнесоха мириса-съобщение на мъдреца по целия Склон — призив от Чорш до всички квалифицирани купчини.

„Елате... елате сега там, където вие/ние сме най-много нужни...“

Стотици от тях вече стояха в колона по един, верига от мазни купчини, дълга почти цяла левга, виеща се сред поклащащите се бамбукови дънери. Всеки доброволец беше приклепнал върху загниваща материя, събирана от работни групи. Като пъхтяха и димяха от изтощение, синтезиращите пръстени отделяха блестяща течност в импровизирани корита, направени от разцепени и изкорубени стволове. Потокът постепенно се превръщаше в река от отвратително миришеща смес.

Неподвижни и безмълвни, те не приличаха на разумни същества, а по-скоро на високи мазни кошери, наредени един след друг по лъкатушещ път. Но тази гледка заблуждаваше. Лестър виждаше пъстри ивици, които проблясваха по тялото на недалечен трек — фина игра на нюанси, която първо развълнуваше съставните пръстени на купчината, сякаш разговаряха помежду си. После мотивът се сливаше в обща фигура от светлина и сенки от двете страни на най-близкия съсед на

трека. Тези купчини на свой ред реагираха с промени по собствената си повърхност.

Лестър познаваше вълнообразния мотив — трекски смях. Работниците се шегуваха — и помежду пръстените си, и с другите купчини.

„Те са най-странните от Шестте — помисли си Камбъл. — И все пак ние ги разбираме... и те нас.

Съмнявам се, че дори високообразованите обитатели на Петте галактики могат да кажат същото за джофурите. Нито една от техните съвършени науки не може да постигне онова, което сме получили ние от самия си живот с треките.“

Хуморът им бе съвсем прост, Лестър разбираше. Мнозина от тези работници бяха аптекари, живеещи по целия Склон. Онзи, който се намираше най-близо до него, размишляваше за променливата полза от веществото, което произвеждаха — навярно, че също може да служи като лекарство за вечния проблем с хуунския запек... особено ако се комбинира с щедро прилагане на топлина...

Поне така си превеждаше езика от багри. Той далеч не бе специалист по нюансите му. Във всеки случай тези работници спокойно можеха да си позволят малко по-остър хумор. Тежкият им труд продължаваше денонощно и въпреки това производството изоставаше от графика.

Но с всяка следваща мидура прииждаха все нови треки, които следваха мирисната следа, излъчена от техния мъдрец.

„Остава да се надяваме, че джофурите са прекалено напреднали и урбанизирани, за да използват същия метод и да ни открият, като прочетат мириса на ветровете.“

Кхюинският мъдрец Остра като нож прозорливост носеше на широкия си син гръб всички задължения за гражданската администрация.

Трябваше да се пренасочват бегълци, да се организират хранителни доставки и да се разпределят подразделенията на опълчението, които да потушават изблиците на гражданска война сред Шестте. Бяха постигнали успех с побеждаването на чуждоземските епидемии, като възпроизведоха образците, донесени от Джени Шен от

езерото на Поляната, и после използваха нова мрежа от куриери с делтапланери, за да разнасят ваксините.

Но въпреки тези успехи социалната тъкан на Общностите продължаваше да се разпада. Пристигаха новини за преждевремски банди, напускащи официалните граници на Склона и опитващи се да избягат от гибелта, надвиснала над Шестте раси. Долината Уарил гореше в пламъците на войната между темпераментни урски кланове. И продължаваха да прииждат все по-ужасни вести.

Последните доклади съобщаваха за няколко кошера на сиви царици, обявили открито напускане на Общностите и независимост на древните си земи. Подтикнати от опустошаването на Овум, някои бунтовни принцеси дори отхвърлили собствения си официален върховен мъдрец.

„Ние не приемаме ръководство от един обикновен син“ — пристигна вест от сив кошер, отказал се от Остра като нож прозорливост и възродил древния фанатизъм.

„Елате и ни дайте съвет, когато разполагате с истинско име.“

Разбира се, никой червен или син кхюин не използваше име като такова. Беше жестоко и високомерно да споменават за това затруднение, наследено от древни дни и други светове.

Нещо повече, слуховете твърдяха, че някои сиви кошери започнали независими преговори с джофурите.

„Кризата може да ни разедини или да ни обедини.“

Лестър контролираше смесената група от кхюини и хууни, които издигаха скеле около отделни бамбукови дънери. Само малка част от обозначените дървета бяха окастрени и подготвени, но групите постепенно усвояваха несвойствената работа. Някои кхюини имаха опит, научен от бабите им, които в стари времена бяха поддържали страшните катапулти в Тарек и бяха господствали над две реки, докато голяма обсада не бе съборила властта им.

Толкова оживена дейност можеше да бъде засечена от надзъртащи небесни очи. Но по-високи дънери заобикаляха всяко от избраните дървета и заглушаваха глъчката в огромно море от бробдингнаджанска трева.

„Или поне така се надяваме.“

Докато надзираваха работата, урси и човеци обмисляха древни планове, открити в рядък библоски текст и датиращи от дните преди контакта. В тях се представяше неясна вълконска технология, от която никоя галактянска сила не се беше нуждала в продължение на милиард години. Мъже и жени рамо до рамо с урските си колеги приспособяваха странните концепции от книгата към местните материали и собствените си умения.

Условията бяха спартански. Мнозина доброволци вече бяха изстрадали много лишения, докато изминат огромни разстояния по стръмни планински пътеки, за да стигнат до тази гора, простираща се чак докъдето ти виждат очите.

Всички работници бяха тласкани от общ мотив — да намерят начин Общностите на Джиджо да отвърнат на удара.

Ур-джах внасяше ред сред шумната тълпа, като препускаше от място на място и се грижеше трекските синтезисти да имат храна и суровина и всяко влакно да е здраво усукано. Тя бе най-способна от всички върховни мъдреци да помага на Лестър в ръководството. Кожата ѝ може да беше пострадала от възрастта и люпилните ѝ торбички бяха сухи, но умът в тесния ѝ череп бе остър — и прагматичен, отколкото на Лестър.

От всички върховни мъдреци липсваше само Вуббен.

Разсъдлив и образован. Проницателен. Водач на клан, много отдавна набелязан за унищожаване от врагове, които никога не забравяха и не се отказваха. Сред изгнаническите раси на Джиджо народът на Вуббен първи беше преодолял вцепеняващите ветрове на Измунути, за да стигне до сияйните плитчини на планетата преди почти две хиляди години.

Колесатите г'кеки — едновременно мили и загадъчни.

Добри съседи, макар и странни.

Дяволити, но надеждни.

Безлики и в същото време отворени като книга.

Колко пуста би била вселената без тях!

Въпреки неравните пътеки някои г'кеки бяха успели да стигнат до тези далечни планински подножия и тъчаха или използваша остро

си зрение, за да произвеждат по-дребни части. Но собственият им мъдрец не можеше да се види никъде.

Вуббен се бе отправил на юг към свещеното място, намиращо се в опасна близост до джофурския кораб. Там се опитваше тайно да се свърже с най-висшата сила на Джиджо.

Лестър се страхуваше за своя мъдър приятел, поел на път съвсем сам.

„Но някой трябва да го направи.

Скоро ще знаем дали през цялото време сме били глупци, или сме дали вярата си за нещо, заслужаващо обичта ни.“

ФАЛЪН

Царство на ослепителна белота бележеше границите на Спектралния поток, където блестящите скали внезапно потъваха под океан от искрящи зрънца. На север от тази точка започваше друг вид пустиня — наглед не толкова жестока към мозъка и очите, но също толкова безмилостна. Пустиня, в която живееха съвсем малко форми на живот.

Опасни форми на живот.

След границата стъпките на избягалия еретик се преобразиха. Вече не сияеха, всяка с уникална палитра от лъскави цветове, говорещи истини и лъжи, а станаха обикновени отпечатыци в Равнината на острия пясък — вдлъбнатини, които постепенно се заличаваха от ветровете, галещи дюните. И разкриваха само, че някой неотдавна е минал по този път, хуманоиден двуног, накуцващ с левия крак. Фалън можеше да каже още нещо — пътникът ужасно бързаше.

— Повече не можем да го следваме — каза той на младите си спътници. — Конете ни са изтощени, а това е територията на Дединджър. Той я познава по-добре от нас.

Реза и Пахна зяпаха пясъчната пустиня, също толкова стъписани, колкото и той. После Реза, по-възрастната — яка червенокоса жена с провесена на рамото пушка, — каза:

— Трябва да продължим. Еретикът знае всичко. Ако стигне до своята банда, те ще го последват обратно до Кси и ще ни нападнат. А може да ни продаде на чуждоземците. Трябва да го спрем!

Но Фалън виждаше, че Реза изнемогва. От няколко дни преследваха Дединджър из пустошта, която познаваха — огромна територия от напластени скали, толкова отровни, че допирът и на най-малката пясъчинка до кожата можеше да предизвика смъртоносна треска. Място почти без никакъв живот, където денят събуждаше спектакъл от невероятни чудеса пред незащитените очи — водопади и огнени ями, златни градове и огнен прах. Дори нощта не предлагаше отдих, защото лунните лъчи можеха да накарат непредпазливата душа да трепери от прелитащите призрачни сенки. Такива бяха ужасните чудеса на Спектралния поток — в повечето отношения територия, по-

сурова от обикновената пустиня пред тях. Толкова сурова, че малцина джиджойци бяха дръзвали да проучат покрайнините ѝ, което беше позволило съществуването на Кси да остане в тайна.

Реза имаше основание да се страхува от последствията в случай, че Дединджър избягаше — особено ако фанатикът успееше да поднови съюза си с мразещия конете клан на урски култисти, наречен Урунтай. Беглецът вече трябваше да се е предал пред непознатите опасности на Потока. Тримата преследвачи бяха очаквали да го настигнат предишния ден, ако не и по-рано.

„Аз съм виновен — помисли си Фалън. — Бях прекалено самодоволен. Прекалено бавен. Старите ми кости не понасят галопа и не позволих на жените да препуснат пред мен.“

Кой би си помислил, че Дединджър е способен да язди толкова умело след толкова малко практика и да насочва откраднатия си кон едновременно с предпазливост и крайна жестокост, така че бедното животно беше издъхнало само две левги преди границата?

Дори след това бързият му ход бе запазил дистанцията помежду им. Докато илиите пазеха любимите си коне, безумецът беше успял да пресече Потока преди той да го убие.

„Преследваме силен, находчив противник. Предпочитам да си имам работа с хуунски леден отшелник или дори със сив воин, отколкото да рискувам с този човек, когато е приклещен в ъгъла.“

Разбира се, силите на Дединджър накрая трябваше да се изчерпят. Навярно лежеше зад следващата дюна, парализиран от изтощение.

Е, нищо не им пречеше да се надяват.

— Добре — кимна Фалън. — Ще продължим. Но внимавайте. Бъдете готови да действате бързо. Ще вървим по следата до здрачаване, после ще поемем обратно независимо дали го открием, или не.

Реза и Пахна се съгласиха и смушкаха конете си. Животните стъпиха върху горещия пясък без ентусиазъм и недоволно изцвилиха. Породата им се характеризираше с далтонизъм и липса на въображение, поради което беше почти имунизирана за натрапчивите миражи на Спектралния поток, но те очевидно не харесваха това царство на ослепителна яркост. Скоро тримата човеци свалиха

рюковите си симбионти и ги смениха с урски тъмни очила с поляризирано покритие, направено от опънати рибешки мембрани.

„Ифни, това място е ужасно — помисли си Фалън, навел се наляво от седлото си, за да наблюдава следите на отстъпника. — Но тук Дединджър си е у дома.“

На теория това не би трябвало да има значение. Преди да отстъпи поста си на своя чирак Дуер, Фалън беше главен разузнавач на Съвета на мъдреците — експерт, който трябваше да познава всеки хектар от Склона. Но това бе преувеличение. О, той наистина беше прекарал известно време в тази пустиня и познаваше дрипавите неуки мъже, които живееха в някои кухи дюни и изкарваха прехраната си като ловуваха с копия и пресяваха пясъка за спикови зърна.

„Но в онези дни бях много по-млад. Тогава Дединджър още не беше започнал да проповядва сред пустинниците, убеждавайки ги в праведното им съвършенство. В ролята им на водачи, осветяващи Пътя на изкуплението за човечеството.

Бих бил глупак, ако си мисля, че все още мога да се справя с този терен.“

Естествено, Фалън се изненада, когато пресякоха участък кънтящ пясък.

Следите на беглеца се изкачваха по една от дюните и описваха дъга. Фалън реши да пресече пътя му, за да спести време и енергия... но скоро пясъчната повърхност престана да приглушава ударите на конските копита и заотекваха ниски кънтящи стонове. Фалън с проклетия обърна назад. Като чирак веднъж се бе осмелил да скочи по средата на кънтяща дюна и имаше късмет, че тя не се срути под него. Сега старецът прекара следващата пидура с ужасни болки в главата, която продължаваше да кънти от понесените вибрации.

След продължителен обход най-после заобиколиха препятствието.

„Сега Дединджър знае, че сме след него — упрекна се Фалън. — Съсредоточи се, по дяволите! Имаш опит, използвай го!“

Той погледна назад към младите жени, чийто таен клан от ездачи го бе избрал да прекара сред тях старостта си — един от четиримата мъже, обитаващи поляните на Кси. Пахна все още беше девойка, но Реза вече на три пъти бе споделяла леглото му. Последния

път се беше държала много мило и не се разсърди, когато Фалън заспа прекалено рано.

„Те твърдят, че опитът и предпазливостта са качества, компенсирани отслабващите сили. Но дали тази политика е разумна? Няма ли да са по-добре, ако вместо мен използват млад жребец като Дуер?“

Дуер беше много по-подходящ за такава задача. Момъкът щеше да е върнал Дединджър още преди дни.

„Е, невинаги разполагаш с идеалния човек за всяка работа. Само се надявам старият Лестър и мъдреците да използват добре Дуер. Дарби като неговите рядко се срещат.“

Фалън никога не бе притежавал същата „естественост“ като чирака си, но компенсирал това с дисциплина и внимание към подробностите. Никога не оставяше ума си да блуждае по време на лов.

Но времената се променят. Напоследък не можеше да не мисли за миналото. Нещо постоянно му напомняше за друго време, за богатствата на младостта.

О, той беше преживял славни дни, тичайки из степта заедно с Ул-тихо, ловната си спътничка, чийто велик живот бе толкова кратък. Нейното приятелство означаваше за Фалън повече, отколкото дружбата с който и да е човек. Никой не разбираше толкова добре тишината в неспокойното му сърце.

„Ул-тихо, радвай се, че не доживя до тази година, когато всичко се разпада. Някогашните времена бяха по-добри, стара приятелко, Джиджо беше наш и дори небето не представляваше опасност, с която ние с теб да не можем да се справим.“

Стъпките на Дединджър все още ясно се виждаха и завиваха зад огромната дюна. Следите ставаха все по-пресни и накуцването му се влошаваше с всяка стъпка. Беглецът изнемогваше. Ако се предположеше, че продължава да върви, най-много след половин мидура щяха да го настигнат.

„При това на известно разстояние преди първия кладенец. Не е зле. Все още можем да успеем.“

Предположенията бяха разкош, който цивилизацията можеше да си позволи. Но не и воините или хората на земята. Тези стъпки

успокоиха Фалън и по този начин той наруши правилото, което беше втълпил на чирака си.

Яздеха по посока на вятъра, така че никаква миризма не бе предупредила животните преди да завият към сенчестата северна страна на дюната. Внезапно ги посрещнаха гласове — викове, изпълнени с гняв и опасност. Преди премигващите очи на Фалън да се приспособят към променената светлина, той и жените се озоваха пред стрелите на десетина или повече заредени арбалета, насочени към тях от сивокоси мъже с наметала, тюрбани и мембранни очила.

Той забеляза право напред сграда, заслонена от стихииите и построена от натрупани камъни. После усети мирис на застояла вода.

„Нов кладенец? Построен след като идвах тук като млад? Или съм го забравил?“

По-вероятно пустинните мъже изобщо не бяха показали на главния разузнавач всичките си скривалища. От тяхна гледна точка бе далеч по-добре да оставят върховните мъдреци да си мислят, че картите им са пълни.

Фалън бавно вдигна ръце. Дединджър, почернял от слънцето и разтреперан, се подпираше на верните си последователи, които грижливо пръскаха с вода напуканите му устни.

„Бяхме толкова близо!“

Ръцете, които в момента придържаха Дединджър, трябваше да са неговите, на Фалън. И наистина щеше да е така, ако нещата се бяха развили по малко по-различен начин.

„Съжалявам“ — помисли си той и се обърна в безмълвно извинение към Реза и Пахна. Лицата им изглеждаха изненадани и мрачни.

„Аз съм само един старец... и ви провалих.“

НИЛО

Битката за Доло включваше и по-важни въпроси, но основното, което се реши, беше кой ще спи на закрито тази нощ.

Повечето от воините бяха или съвсем млади, или много стари.

При победа победителите печелеха пепел.

При загуба победените продължаваха напред с песен.

Подпомагани от няколко кхюински съюзници, занаятчиите започнаха битката срещу равните им по численост фанатични последователи на Джоп Ревнителя. И двете страни бяха яростни, решителни и зле въоръжени с тояги и сопи. Всички мъже, жени и кхюини на възраст за бой бяха в опълчението, отнесли със себе си сабите и другите оръжия.

Въпреки това беше истинско чудо, че в схватката не загина никой.

Събраха се около селското дърво за срещи в потна, хаотична тълпа, като се блъскаха и замахваха към мъжете, които бяха техни приятели и съседи, вдигайки врява, заглушаваща безплодните заповеди на водачите им. Така можеше да продължи докато всички не рухнеха от изтощение на земята, но конфликтът внезапно се реши, когато едната страна получи неочаквани подкрепления.

Облечени в кафяви дрехи мъже се спуснаха от надвисналите клони на гарувата гора, в която градините от тучен, богат на протеин мъх създаваше уникална ниша за сръчните човешки фермери. Внезапно обкръжени и превъзхождани по численост, Джоп и неговите последователи се обърнаха и избягаха от покритата с останки долина.

— Ревнителите отидоха прекалено далеч — каза един възрастен дървесен фермер, за да обясни защо хората му са нарушили неутралитета си. — Даже да имаха извинение да взривят бента без нареждане от мъдреците... първо трябваше да предупредят бедните кхюини! Убийството, извършено в името на благородна цел, пак си остава престъпление. Това е прекалено висока цена за следването на Пътя.

Нило все още не можеше да си поеме дъх, но Ариана Фу благодари от името на занаятчиите и каза:

— Във водите на Бибур вече се проля достатъчно кръв. Отдавна е време съседите да се помирят и да излекуват тези рани.

Въпреки че не можеше да стане от инвалидната си количка, по време на кратката схватка Ариана беше струвала колкото десет воини дори без да нанесе нито един удар. Известният ѝ статус на бивш върховен мъдрец на човешкия клан означаваше, че никой не смее да ѝ се изпречи. Тя се бе движила из тълпата и битката навсякъде прекъсваше, само за да се възобнови след преминаването ѝ. Всъщност именно присъствието ѝ беше убедило фермерите да се спуснат от гарувите върхари и да помогнат.

Никой не се втурна да преследва силите на Джоу, които се оттегляха с канута и импровизирани салове на отсрещния бряг на Бибур. Там те се събраха и започнаха да напяват откъси от Свещените свитъци.

„И така, Доло е отвоюван“ — помисли си Нило, макар че не се радваше на триумфа. Дървоядката беше мъртва, а също Джоби и половината от чираците на Нило. Хартиената му мелница вече я нямаше, нямаше ги и бента и кхюинското гнездо и битката се бе водила най-вече за да решат кой ще се подслони в оцелелите жилища.

Около трекския аптекар в един глинест участък, покрит с листа, организираха импровизиран лазарет. Известно време Нило шиеше рани с изварен конец и превързваше наред — и другарите, и противниците си.

Скоро по въздушния път — въжените мостове, пресичащи гората във всички посоки — дойде куриер — едно високо местно момиче, което нямаше съперници по бързината си сред върхарите. Все още задъхано, то отдаде чест на Ариана Фу и ѝ предаде устно съобщение от командира на опълченската база по-надолу по реката.

— Преди здрачаване тук ще пристигнат два взвода — гордо каза хлапето. — Ще пратят палатки и други неща до утре сут... ако джофурите не унищожат корабите.

Реакцията на опълчението беше бърза, но новината бе приета само с примирено мърморене. Сега вече каквато и помощ да дойдеше, нямаше да е достатъчна и беше прекалено късно, за да спасят богатата, задружна общност на Доло. Нищо чудно, че хората на Джоу не бяха

толкова упорити и с готовност отстъпиха от схватката. В техните очи ревнителите вече бяха победили.

„Пред нас лежи Пътят на изкуплението.“

Нило отиде до градския сапъор, чиито унищожителни заряди бяха взривени от тълпата на Джоп. Раменете на Хенрик бяха увиснали и той унило гледаше развалините на занаятчийските работилници и пеещите на отсрещния бряг ревнители.

Майсторът на хартия се зачуди дали собственото му лице изглежда толкова мрачно, колкото на Хенрик.

Навярно не. За огромна своя изненада Нило откри, че приема нещата философски.

— Никога не съм виждал такъв ужас — с примирена въздишка каза той. — Е, ще трябва да си плюем на ръцете и да възстановим всичко.

Хенрик поклати глава, сякаш отвърщаше: „Това не е възможно“.

Реакцията му на свой ред предизвика у Нило изблик на негодувание. Каква работа имаше Хенрик, че да се измъчва от самосъжаление? Като сапъор, професионалните му потребности не бяха големи. С помощта на гилдията си можеше да се върне към занаята си за по-малко от година. Но дори семейството на Дървоядката да получише подкрепа от други кхюински кошери и наново да издигнеше бента, пак щяха да минат години преди водното колело и турбината да превърнат налягането на езерото в индустриална сила. И тогава възстановяването едва щеше да започне. Нило смяташе, че ще трябва да посвети остатъка от живота си на построяването на нова хартиена работилница.

А може би Хенрик се срамуваше, че неговите взривове са били използвани от изпадналата в паника сган? Но как би могъл някой да се предпази във времена като тези, когато всички пророчества се изпълняваха по такъв изкривен начин? Галактяните наистина бяха дошли на Джиджо, но не както беше предсказано. Месеците на несигурност се бяха съчетали със злобата на чуждоземците, за да всеят смут сред Шестте раси. Джоп представляваше една от фракциите. Други търсеха начини да се борят срещу нашествениците. Като цяло между двете стратегии нямаше никаква разлика.

„Трябваше да следваме друг път — да чакаме и да наблюдаваме. Да продължим да водим нормалния си живот, докато вселената не

реши какво да прави с нас.“

И все пак Нило чувстваше, че в гърдите му се надига очакване. Вече можеше да усети мириса на току-що отсечени греди и кипяща смола. Долавяше пулсиращите удари на чукове, набиващи дървени клинове, чуваше стържене на триони. В ума му се оформяха основите на план за по-добра работилница. За по-добра мелница.

„През целия си живот съм се грижил за фабриката, която е останала от предците ми, и съм произвеждал хартия по почитания от традицията начин.

Това място беше обект на гордост. Знатно призвание.

Но не беше мое.“

Макар че първоначалният план принадлежеше на заселниците, пристигнали с „Убежище“ и все още носещи част от мантията си на звездни богове, дълбоко в себе си Нило винаги бе знаел: „Аз бих могъл да се справя по-добре“.

Сега, когато всичките му години на труд бяха изличени, той най-после имаше възможност да го докаже. Перспективата беше тъжна, ужасяваща... и вълнуваща. Навярно най-странното бе колко млад го караше да се чувства всичко това.

— Не се самообвинявай, Хенрик — каза той на сапъора. — Ще видиш. Всичко ще бъде по-добре отпреди.

Но сапърът само поклати глава и посочи оттатък реката, към партизаните на Джоу.

— Отнесоха барутните ми запаси. Откраднаха ги от склада. Не можех да им попреча.

Нило се намръщи.

— За какво им е барут? Опълчението идва и по суша, и по вода. Джоу няма да може да стигне по реката до нищо, което да си струва взривяването.

— Те не тръгват по реката — отвърна Хенрик.

— Накъде тогава?

И внезапно разбра отговора на собствения си въпрос. И осъзна, че има много по-важни въпроси от възстановяването на някаква си хартиена мелница.

— Към Библос — каза сапърът, повтаряйки мисълта на Нило.

Майсторът на хартия безмълвно премигна, неспособен да накара мозъка си да възприеме надвисналата катастрофа.

— Опълчението... може ли да им пресече пътя?

— Съмнително. Но даже да го направят, Джоп не е единственият, който ме плаши. Сигурно още много групи са поели натам.

РЕТИ

Колкото повече научаваше за звездните богове, толкова по-непривлекателни ѝ се струваха.

„По-тъпи са и от глейвърите, дето се тъпчат с лайна — мислеше си тя, докато вървеше по дългия коридор към корабния карцер. — Сигурно е защото използват разни компютри и хитроумни машини, дето им готвят храната, правят им въздуха, разказват им истории, убиват враговете им, завиват ги нощем в леглото и им предсказват бъдещето. Твърде много разчитат на тях и мозъкът им е престанал да работи.“

Рети беше станала по-цинична от онези първи дни, когато Дуер и Ларк я бяха довели от Ръбатата планина, измършавяла от глад ококорена дивачка, вълнуваща се и от най-простите предмети, произведени на така наречения цивилизован Склон — от грънците до тъкания плат и хартиените книги. Разбира се, това благоговение се бе изпарило веднага щом вкуси от истинския разкош в ротенската станция, където Кун и другите даники я бяха примамили със смайващи обещания.

„Дълъг живот, сила и красота... лекове за всичките ти болки и белези... чисто, безопасно място, където ще живееш под закрилата на нашите ротенски господари... и всички чудеса, вървящи с това да си божествена и да крачиш сред звездите.“

Там тя видя ротенските патрони на човечеството. Нейните патрони, казаха те. Омагьосана от благосклонните лица на Ро-кенн и Ро-пол, Рети се беше оставила да вижда в тях мъдри, любящи родители — за разлика от онези, които познаваше в дивото си преждевременно племе. Ротените ѝ се струваха толкова съвършени, толкова благородни и силни, че почти се поддаде. Още малко оставаше да им отдаде сърцето си.

Но това се оказа лъжа. За нея нямаше никакво значение дали наистина са патрони на човечеството. Важното бе, че ротените не бяха толкова могъщи, колкото твърдяха. И това тя никога нямаше да им прости.

Каква полза от закрилник, който не може да те закриля?

Половин година Рети беше бягала и попадала от една банда некадърници при друга — от родното си племе при мръсните идиоти от Общностите на Шестте раси. После от Общностите при ротените. И когато джофурската корвета свали малкия разузнавателен кораб на Кун, сериозно се бе замислила дали да не се спусне в блатото с вдигнати ръце и да предложи услугите си на грозните пръстеновидни същества. Как само щеше да се ядоса Дуер!

По едно време, докато той газеше в тинята и разговаряше със своя луд мулк-паяк, момичето наистина бе тръгнало към рампата на приземяния космически кораб с намерението да почука на вратата. Джофурите със сигурност бяха като всички останали и с готовност щяха да се отблагодарят за информация, която беше важна за тях.

В критичния момент я спря само зловонието им — смрад, която ѝ напомняше за гнойни рани и гангрена... за щастие, както се оказа впоследствие, защото джофурите също не бяха способни да се защитят от неочакваното!

„Така че просто трябва да продължа да си търся друг начин да се махна от тази гадна планета. Хич не ме интересува какво си мисли за мене Дуер.“

Учител на Рети беше пустошта, чиито сурови уроци я бяха научили на нещо основно — да оцелява на всяка цена. Докато растеше, пред очите ѝ едни същества изяждаха други, после на свой ред бяха изядени от нещо още по-силно. Ларк говореше за „хранителна верига“, но Рети го наричаше „кой убива планината“. Всяко решение, което взимаше, означаваше опит за изкачване по-нависоко по тази планина с надеждата, че следващата крачка ще я отведе на върха.

Така че когато джофурите бяха победени и пленени от митичните делфини, ѝ се струваше съвсем естествено бързо да се качи на борда на подводницата и да поиска убежище от своите „земни братовчеди“. „Ама я виж къде съм сега, погребана под купчина боклук на морското дъно. И се крия тук с банда бърбреци земни риби, преследвани от всички чудовища и звездни богове в космоса.“

С други думи, отново в подножието на планината. Обречена винаги да е плячка, вместо ловец.

Някои неща все пак отчасти компенсираха всичко.

Делфините, изглежда, боготворяха хората — по същия начин, по който даниките се отнасяха към своите ротенски патрони. Нещо повече, екипажът на „Стрийкър“ смяташе Рети и Дуер за „герои“ заради действията им в блатото срещу джофурската корвета. В резултат ѝ беше осигурено свободно придвижване из кораба, включително паролата, даваща ѝ достъп до забранения вход на карцера.

За кратко и двете врати на херметичния шлюз останаха затворени. Тя разбра, че часовите я проверяват с уреди. „Сигурно ми оглеждат вътрешностите, за да видят дали не нося лазер или нещо такова. — Рети си пое дъх и дълбоко въздъхна, за да се избави от инстинктивната паника от затварянето в тясно метално пространство. — Ще ми мине... ще ми мине...“

Този номер ѝ бе помагал през годините, прекарани в примитивното ѝ племе, когато сякаш от всички страни я притискаха насилие и жестокост.

„Недей реагира като дивачка. Щом други могат да живеят в кутии, можеш и ти... за малко.“

Най-после вторият люк се отвори и пред Рети се показа рампа, която стръмно се спускаше към помещение, пълно до гърдите с вода.

„Перу.“

Не обичаше общите отсеци, които бяха голяма част от този странен съд — полупълни с вода стаи със сухи коридори високо край стените, позволяващи достъп и на ходещи, и на плуващи същества. Водата беше топла и ѝ напомняше за вулканичните потоци из Сивите хълмове, но някак газирана и при всяко движение се вдигаха малки мехурчета. С престорена спокойна увереност Рети приближи до двамата часови, подпомагани от сферичен робот, чиито трептящи антени внимателно я наблюдаваха. Единият от делфините бе в шестоног екзоскелет — без броня, — позволяващ му да ходи в сухите отсеци на кораба. Другият „фин“ носеше само хамут за инструменти и гледаше към няколко монитора, като плавно размахваше перки.

— Мога ли да ви помогна, госпожице? — попита той и плесна с опашка, за да сложи точка на изречението.

— Да. Дойдох пак да разпитам Кун и Джаз. Мисля, че ако опитам сама, ще успея да измъкна от тях нещо повече.

Часовият неуверено насочи към нея едното си око. Първият опит не беше минал добре — тогава Рети придружаваше лейтенант Тш'т, за да разпитат човешките пленници. Те бяха съсипани от умора и неотзивчиви, все още с превръзки и медицински пакети, залепени за многобройните им рани. Докато делфинският офицер се опитваше да разпитва Кун по въпроси, свързани с положението в Петте галактики, Джаз хвърли на Рети изпепеляващ поглед, измърмори „предателка“ и се изплю на пода.

„И кой си мислиш, че съм предала, Джаз? — помисли тя, като студено го наблюдаваше, докато той не издържа и извърна очи. — Даниките ли? Даже Кун не е изненадан, че минах на другата страна след начина, по който се отнасяше към мен. Или искаш да кажеш, че съм предала родния ни клан? Бандата мръсни диваци, които никога не са се държали мило с мен?“

Очите му показваха, че въпросът е личен. Тя беше помогнала да хванат, да го измъчват и да го използват за водач на Кун. Заклучването му в тази метална клетка също бе нейно дело.

Тази мисъл малко я ободри. „Трябва да си признаеш, Джаз, най-после успях да ти направя впечатление.

Но скоро ще стане още по-кофти.

Ще те накарам да ми благодариш!“

Междувременно Кун разказа на Тш'т, че обсадата на Земята продължава, макар и донякъде облекчена от странния съюз с тенанините.

— Но за да отговоря на основния ти въпрос, институтите не са обявили амнистия. Няколко велики звездни клана са попречили на издаването на указ, позволяващ на вашия кораб да се върне.

Рети не беше сигурна какво означава това, но явно за делфините новината не бе приятна.

После неочаквано се появи вихреца се абстрактна фигура и се намеси нов глас:

— Лейтенант, моля, спомнете си инструкциите. Накарайте пленника да обясни как корабът му ни е проследил до този свят.

Рети забеляза по гладката сива кожа на делфина да пробягват тръпки, навярно от раздразнение от обидния тон на машината. Но Тш'т щракна с челюсти в пренебрежителен жест и екзокостюмът ѝ заплашително се приближи до копката на Кун. Човешкият звезден

пътешественик нямаше къде да отстъпва. По челото на даникския воин избиха капки пот, издаващи страха под престореното му спокойствие. Виждаше го да командва, Рети изпитваше удоволствие от тази размяна на ролите.

И тогава се случи. Някаква част от екзокостюма се повреди или пък лейтенантът беше направила погрешна стъпка. Десният ѝ преден глезен внезапно се огъна и огромната маса на делфина се прекатури напред.

Само светкавичните рефлексии позволиха на Кун да отскочи, за да не бъде смазан. Когато пристигнаха часовите, за да помогнат на Тш'т да се освободи, тя бе натъртена, ядосана и нямаше настроение да продължи разпита.

„Но аз имам — помисли си Рети, докато единият от пазачите на карцера се готвеше да я придружи по тесния коридор с цифри, гравирани на всеки люк. — Имам и план... и този път за Кун и Джаз ще е по-добре да правят каквото им кажа.“

— С-с-сигурна ли с-с-сте, че искате да влезете точно с-с-сега, госпожице? — попита часовият. — С-с-сега е нощният цикъл и пленниците с-с-спят.

— Тъкмо такива ми трябва. Скапани и сънени. Може да се разприказват повече.

Всъщност Рети изобщо не се интересуваха дали Кун ще назове имената на адмиралите на всички флоти в Петте галактики. Въпросите ѝ щяха да служат само за прикритие на общуване на друго равнище.

Тя не си беше губила времето в стаята, която ѝ дадоха — уютно местенце, по-рано обитавано от човек на име Дени Съдман, чиито дрехи точно ѝ ставаха. Снимките по стената показваха млада жена с тъмна коса, за която ѝ казаха, че преди години изчезнала на някаква чужда планета заедно с неколцина човеци и делфини от екипажа. Дени бе оставила на разхвърляното си бюро интелигентна машина, която говореше много по-приятелски, отколкото саркастичната Нис. Тя изглеждаше готова да помогне на Рети и ѝ разказа всичко за земянитския кораб и заобикалящата го среда.

„Проучих проходите, водещи от този затвор до външния шлюз. Мога да кажа точно какви лодки и звездни машини държат там. И най-важното, тези земни риби ми вярват. Паролите ми би трябвало да ни помогнат да се измъкнем.

Трябва ми само пилот... и някой достатъчно силен и подъл, за да се бие, ако се натъкнем на проблем.“

И късмет. Рети грижливо беше обмислила нещата, така че нямаше голяма вероятност да попаднат на Дуер.

„Дуер знае, че не може да ми вярва... а не съм сигурна, че Джаз и Кун дори заедно могат да го победят.“

Така или иначе, тя предпочиташе Дуер да не пострада.

„Може би даже от време на време ще си мисля за него, докато живея в някоя далечна галактика.“

На Джиджо нямаше нищо повече, за което възнамеряваше да си спомня.

ДУЕР

— Моето място не е тук — опитваше се да обясни той. — Нито пък на Рети. Трябва да ни помогнете да се върнем.

— Къде да се върнете? — Жената изглеждаше искрено озадачена. — В онова крайморско блато с токсични отпадъци от двигателите и мъртви джофурски пръстени за компания ли? Там сигурно скоро ще пристигнат още джофури.

Дуер отново имаше проблем с думите. Беше му трудно да се съсредоточи в тези затворени пространства, които наричаха „корабни каюти“ и в които въздухът бе толкова застоял. Особено това слабо осветено помещение, пълно със странни предмети, чието предназначение Дуер дори не се и надяваше да разбере.

„Ларк или Сара щяха да са в свои води, но аз се чувствам изгубен. Липсват ми вестите, които се носят по вятъра.“

Не го успокояваше дори фактът, че човекът, седящ срещу него, е най-красивата жена, която беше виждал, с тъмноруса коса и търпелива тъга в светлите очи.

— Не, разбира се, че не — отвърна той. — Има друго място, където се нуждаят от мен... и от Рети.

В ъгълчетата на очите ѝ се появиха фини бръчици.

— Младият хуун Алвин също иска да извести родителите си, че е жив, и да докладва на урския мъдрец, който е пратил четиримата на тази подводна експедиция. Искат помощ, за да се приберат вкъщи.

— И вие ще им я осигурите?

— Нима можем? Освен че ще рискуваме собствения си екипаж и навярно ще издадем местоположението си на враговете, не ми се струва честно да излагаме на опасност цялото ви общество с информация, представляваща проклятие за всеки, който я притежава. И все пак... — Тя замълча. Изпитателният ѝ поглед накара Дуер да се почувства като малко дете. — И все пак ми се струва, че криеш нещо. Сдържаността, с която говориш за плановете си, ме кара да подозирам, че нямаш намерение да се прибереш вкъщи. Не и на онова спокойно място, където имаш приятели и любими същества, в земята, която вие наричате Склона.

Нямаше смисъл да се мъчи да крие тайни от Джилиън Баскин. Затова Дуер мълчаливо сви рамене.

— Значи при племето на момичето — предположи жената. — Народът на Рети на северните хълмове, където си бил ранен, докато с голи ръце си се бил с боен робот.

Той сведе поглед и тихо отвърна:

— Там... трябва да довърша някои неща.

— Мм. Представям си. Задължения, предполагам? — Въздишката ѝ прозвуча някак далечно. — Разбираш ли, аз зная как е при вас. Какви са приоритетите ви.

Това го накара да я погледне. „Какво иска да каже?“ — зачуди се Дуер. На лицето ѝ се бе изписала примирена меланхолия... и някакво разбиране, сякаш виждаше в него нещо познато, предизвикващо нежна тъга.

— Разкажи ми за това, Дуер. Кажи ми какво трябва да направиш. Кажи ми кой разчита на теб.

Навярно се дължеше на начина, по който жената изрази въпроса си, или на въздействащата ѝ личност, но той усети, че вече не е способен да крие останалите части от историята. Частите, които до този момент бе пазил в тайна.

— за работата си като главен разузнавач на Общностите, за задължението си да не позволява на нито една заселническа раса да преминава на изток от Ръбатата планина, за да пази останалата част от Джиджо от нова зараза. Да налага свещения закон.

— за това как му бяха наредили да наруши този закон и да опитоми дивите братовчеди на Рети — залог, целящ да осигури човешкото оцеляване на планетата в случай, че разумният живот на Склона бъде унищожен.

— за това как те четиримата — Данъл Одзава, Дуер, Лена и Дженин — бяха разбрали, че Сивите хълмове вече не са безопасно място, когато Рети беше довела даникската небесна колесница при родното си племе.

— за това как Дуер и другите се бяха заклели да заложат живота си, за да дадат възможност на преждевременското племе... четирима човеци срещу машина убиец... залог, постигнал успех, макар и на огромна цена.

— И въпреки всички шансове, бих казала — отбеляза Джилиън Баскин, завъртя глава и се обърна към третото същество в стаята. — Разбирам, че и ти си бил там. Я ми кажи, изобщо направи ли си труда да помогнеш на Дуер и другите? Или както винаги си бил безполезна досада?

Въпреки че току-що бе разказал мрачната си история, Дуер се разсмя. Точно определение! Очевидно Джилиън Баскин разбираше нуриите.

Калнокракия лежеше и се ближеше върху една стъклена витрина. Вътре имаше десетки странни предмети, осветени отзад и обозначени с надписи като съкровищата в Библоския музей. Светлина падаше и върху краката на друг екземпляр, изправен наблизко — мумия, предполагаше Дуер. Веднъж Ларк му бе показал книга със зловещи снимки на старовремски земянитски трупове, третирани по същия начин, вместо да бъдат надлежно рециклирани. Този тук приличаше малко на човек, но не беше.

Чул укора на Джилиън, Калнокракия престана да се ближе и отвърна със задъхана усмивка. Дуер отново си представи какво би могло да означава това изражение.

„Кой, аз ли бе? Ти не знаеш ли, че аз отнесох цялата битка и спасих кожата на всички, освен собствената си?“

След опита си с мулк-паяците телепати Дуер не отхвърляше вероятността това да е нещо повече от въображение. Нурият не реагираше, когато ловецът се опитваше да му говори мислено, но това не означаваше нищо.

Джилън също бе изпробвала различни методи, за да накара нура да приказва — първо като помоли Алвин да успокои създанието с умблирани песни, после като отдели Калнокракия от младия хуун и го държи заключен в този мрачен кабинет в продължение на мидури само в компанията на древната мумия. Машината Нис беше тормозила нура на писклив диалект на галседем, често използвайки израза „скъпи братовчеде“.

— И Данъл Одзава се мъчеше да му говори — каза Дуер.

— О? И това ти се струваше странно, така ли?

Той кимна.

— Има народни приказки за говорещи нури... и други създания. Но изобщо не съм очаквал такова нещо от мъдрец.

Тя плесна с ръце по бюрото.

— Струва ми се, че разбирам.

Джилиън се изправи и започна да се разхожда назад-напред — прости движения, които изпълняваше с грацията на ловец. Напомняше му за дебнещ женски лигър.

— Ние наричаме този вид титлали. Там, откъдето идват, те постоянно дърдорят. И в известен смисъл наистина са братовчеди на Нис, тъй като тя е направена от нашите съюзници тимбримите.

— Мисля, че съм чувал за тях. Не са ли първата раса, свързала се със Земята, когато корабите ни излетели...

Джилиън кимна.

— И е страхотен късмет, че сме попаднали на тях. О, в Петте галактики има много почтени раси и кланове. Не оставяй сегашната криза да те кара да смяташ, че всички са зли или религиозни фанатици. Просто повечето от умерените съюзи са консервативни. Първо предпазливо анализират положението и действат чак след продължително обмисляне. Твърде късно, за да ни помогнат, страхувам се. Но не и тимбримите. Те са смели и верни приятели, макар много от великите кланове и институтите да ги смятат за съвсем луди.

Дуер се наведе напред, едновременно заинтригуван и объркан.

— Луди ли?

Джилиън се засмя.

— Ами да! В една легенда се разказва, че ядосана от някакви тимбримски лудории, един ден Великата сила на Вселената извикала: „Това са най-ужасните същества на света!“ Виж сега, тимбримите най-много обичат предизвикателството. Затова приели думите на Великата сила тъкмо като такова. Когато получили официален статус на патрони и разрешение да ъплифтират нови видове, те разменили две съвършено нормални клиентни раси за правото над един предразумен вид, с който никой друг не искал да има нищо общо.

— Нуриите — досети се Дуер. После се поправи: — Титлалите.

— Същите. Създания, които извличат най-голяма наслада от досаждането или объркването на другите. В сравнение с тях тимбримите изглеждат сериозни. Което ни връща на нашия проблем. Как са се озовали на Джиджо и защо не говорят?

— Нашите джиджойски шимпанзета също не говорят, макар че вашата Нис ми показва движещи се картинки от Земята, на които

говореха.

— Хм. Това е лесно обяснимо. Когато „Убежище“ е заминавал, за да докара предците ти тук, шимите все още не са били толкова напреднали. В този момент не е било трудно да се потисне тази дарба, така че хората да могат да се престорят...

Джилиън щракна с пръсти.

— Разбира се. — За миг усмивката ѝ напомни на Дуер за Сара, когато сестра му работеше върху някакъв абстрактен проблем и внезапно откриеше светлина в тунела.

— Няколко години след контакта с галактянската цивилизация лидерите на Земята разбрали, че сме навлезли в невероятно ужасен период. В най-добрия случай едва сме щели да издържим, докато научим сложните правила на това древно и опасно общество. А в най-лошия... — Тя сви рамене. — Естествено, изглеждало разумно да се застраховаме. Да посеем семе, където човечеството би могло да е в безопасност, ако се случи най-лошото.

Лицето ѝ за миг помръкна и Дуер нямаше нужда от свръхестествена чувствителност, за да разбере. Там в космоса отвъд Измунути най-лошото наистина се беше случило, а сега, изглежда, бягащият „Стрийкър“ бе изложил на опасност и „семето“.

„Ето за какво е говорил Данъл, когато ми каза: «Хората не са дошли на Джиджо, за да извървят Пътя на изкуплението». Имал е предвид, че сме застраховка за оцеляване... като бедните г'кеки.“

— Когато довели със себе си шимите, хората естествено понижили интелигентността им. В случай че колонията бъдела открита, шимите можели да избегнат наказанието. Навярно дори биха могли да се слезат с гората и да оцелеят в пустошта на Джиджо, незабелязани от съдиите на великите институти.

Джилиън се завъртя, за да погледне към Калнокракия.

— Същото трябва да са направили и тимбримите! Сигурно и те тайно са се промъкнали на Джиджо. Само че, за разлика от глейвърите и другите шест раси, не са установили своя колония, а са направили планетата скривалище за... титлали.

— И също както сме направили ние с шимите, те са им отнели способността да говорят. — Дуер поклати глава. — Но тогава... — Той посочи Калнокракия.

Джилиън за миг свъси вежди.

— Раса, скрита в друга раса? Съвсем разумен титлал, който се крие сред другите? Защо не? В края на краищата, собствените ви мъдrecи са пазили тайни от вас. Щом Данъл Одзава се е опитвал да разговаря с Калнокракия, това означава, че някой вече трябва да е знаел за титлалите дори през онези първи дни и през цялото време да го е криел.

Тя разсеяно протегна ръка, за да погали гладката козина на нура. Калнокракия се претърколи и ѝ подложи корема си.

— Какъв е ключът? — попита създанието Джилиън. Някаква кодова дума ли? Нещо като тимбримски глиф на съпреживяване? Защо веднъж проговори на Нис, а после млъкна?

„И защо ме следваше през планини и пустини?“ — мислено прибави Дуер, омаян от загадката, макар че заплетеността ѝ се съчетаваше с постоянната му клаустрофобия и предизвикваше усилващо се главоболие.

— Извинявай — прекъсна размислите на Джилиън той. — Но може ли да се върнем към въпроса, заради който дойдох при теб? Зная, че проблемите, с които се борите, са по-големи и важни от моя, и бих ви помогнал, ако можех. Но не виждам никакъв начин да променя вашите божествени неприятности със своя лък и стрели. Не те моля да излагаш на риск кораба си и съжалявам, че ти досаждам... Но ако има начин просто да ми позволите... хм... да се опитам да доплувам до брега, аз наистина имам да свърша някои неща.

В този момент титлалът отново се претърколи на крака. На тясното му лице се бе изписала очевидна изненада. Шиповете, които обикновено бяха скрити под козината зад ушите му, сега се наежиха. Дуер беше сигурен, че за миг зърна нещо да се оформя във въздуха над Калнокракия. Призрачно потрепване, което сякаш му говореше.

„Аз също — каза то, очевидно в отговор на думите на ловеца. — Имам да свърша някои неща.“

Дуер разтърка очи и с радост се избави от появилия се за миг дух, когато се появи ново видение... друг резултат на разстроената му нервна система.

Джилиън сигурно също бе забелязала явлението. Тя премигна няколко пъти, посочи вече разтревожената муцуна на Калнокракия... и избухна в смях.

Дуер я зяпна, после осъзна, че също се смее. До този момент още не беше решил как да приема красивата земянитка. Но всеки, който можеше да извади Калнокракия от равновесие по този начин, трябваше да е страхотен човек.

РЕТИ

Докато часовите я придружаваха до килията на пленниците, тя видя няколко решетки на климатичната инсталация. Плановете показваха, че системата е снабдена с много клапи и че тръбите са прекалено тесни, за да могат пленниците да се проврат през тях.

„Но не и за мъничък урски мъжкар, въоръжен с лазерни резачки.“

Планът на Рети беше рискован и тя не искаше да праща своя „съпруг“ в лабиринта от въздушни тръби. Но „аз“ изглеждаше уверен, че няма да се загуби.

— тоз лабиринт не по-лош от смрадливи проходи под тревиста равнина — презрително бе казал той, докато проучваше холографската схема. — по-лесен от промъкване през коренови тунели, къде урски личинки и мъжкари трябва бързат без сладка женска торбичка да лягат вътре. — „аз“ усука дългата си шия в жест, равносилен на свиване на рамене. — не се тревожи, жена! аз вземе инструменти да отключи мъже. справим се чисто с работа!

Това щеше да е критичната фаза. Щом Кун и Джаз напуснеха херметичния шлюз на карцера, всички други пречки бързо щяха да отпаднат. Рети беше оптимистично настроена.

Над яките врати на две от килиите светеха червени лампички. В отсрещната, тя знаеше, бяха джофурските пръстени, заловени в блатото. Малкият г'кек Хък помагаше на Нис да ги разпитват. Рети си бе блъскала главата, за да измисли начин, по който джофурите биха могли да се вместят в плана ѝ, но накрая реши, че е най-добре да ги остави там, където са си.

„Този «Стрийкър» няма да посмее да ни преследва щом изкараме звездна лодка навън... но джофурският кораб би могъл да го направи. Особено ако тези пръстени са успели да сигнализират на другарите си.“

Когато часовият приближи до килията на Кун, Рети поглади сгънатия лист хартия, на който усърдно беше отпечатала инструкции — бе изговаряла думите буква по буква, достигайки до пределите на

новопридобитата си грамотност. Знаеше, че сигурно е допуснала много грешки, но кой можеше да си позволи да придиря?

„КУН АС МОЖЕМТЕ ИЗМЪКНА ОТТУКА
ИЗКАЖЛИ?“

Така гласеше първият ред от писмото, което възнамеряваше да му предаде, докато се преструваше, че му задава въпроси. Ако даникският пилот разбереше и се съгласеше с плана, тя щеше да излезе и да пусне „аз“ да провери малкото си гъвкаво телце през въздушните тръби на „Стрийкър“. Междувременно тя щеше да запали пожари на подходящи места — в корабния салон и товарния шлюз, — за да отвлече вниманието на екипажа от този отсек, докато Кун използваше отмъкнати инструменти, за да излезе навън. Ако всичко минеше добре, после щяха да стигнат до външния шлюз, да откраднат звездна лодка и да избягат.

„Има само едно условие, Кун. Трябва да се съгласиш да избягаме оттук. Надалече от тези земянити, надалече от даниките, ротените, джофурските чудовища и всички тези гадости. Надалече от Джиджо.“

Бе сигурна, че той ще приеме. Във всеки случай, ако Кун или Джаз решаха да й създадат проблеми, щяха да разберат, че си имат работа с друга Рети.

Часовият внимателно управляваше екзокостюма си в тесния коридор. Тромавата машина трябваше да се наведе, за да му позволи да приближи ключа към вратата. Накрая тя се плъзна настрани. Рети видя двете койки, на всяка от които лежеше покрита с одеяло човешка фигура.

— Хей, Кун — каза тя и го сбута по рамото. — Събуждай се! Никво мотаене повече. Тези приятели искат да знаят как си ги проследил...

Отметна одеялото, но даникът не помръдна.

„Да не са го упоили? — помисли си Рети. — Трябва да го събудя. Тази работа не може да чака!“

Тя го разтърси по-силно, обърна го към себе си...

И отскочи изненадано.

Лицето на даника беше мораво. Очите му бяха изскочили от орбитите, а изплезеният му език бе подут.

Делфинският часови стъписано изцвъртя на инстинктивния животински език на расата си.

Рети се опита да се пребори с шока си. Бе израснала със смъртта, но ѝ трябваха всички усилия на волята, за да сподави ужаса, надигащ се в гърлото ѝ.

Някак си успя да се насили да се завърти към другата койка.

САРА

*— Добър човек бил доктор Фауст,
не биел учениците нахалост,
а ги карал да припкат от Шотландско
чак до далечното Испанско
и после да се връщат, ах, за жалост...*

Песента на Емерсън отекваше из Залата на въртящите се дискове. Под тесните снопове ритмична светлина проблясваха пращинки.

Сара потръпна от силните звуци, но звездният човек очевидно се наслаждаваше на думите, прииждащи от скрити кътчета на наранения му мозък. Той се смееше, смееше се и следващата го тълпа урски мъжкари, които се катереха по скелето на фантастичната машина на Уриел и му помагаха да настройва деликатните части. Малките урси крякаха, развеселени от грубия хумор на Емерсън, и проявяваха обичта си като се спускаха между въртящите се стъклени дискове, за да затегнат някой ремък тук или макара там винаги, когато той им посочеше с бързи знаци с ръце.

„Инженерът си е инженер“ — помисли си Сара. Понякога Емерсън ѝ напомняше за собствения ѝ баща, който можеше да мълчи дни наред, докато се грижи за любимата си хартиена мелница, и извличаше повече удоволствие от поезията на пулпиращите чукове и валяци, отколкото от белите листове, правещи възможно съществуването на грамотността на този варварски свят.

Хрумна ѝ ново сравнение.

„Хартията устройва Шестте раси, които са имали нужда от невидима от космоса система за съхраняване на информация. Но машината на Уриел има подобни особености — аналогов компютър, който не може да бъде засечен от никой сателит или космически кораб, защото не използва електричество и няма дигитална информация. И най-вече, галаксияните никога не биха могли да си представят такова невероятно устройство.“

И все пак по някакъв странен начин компютърът беше красив. Нищо чудно, че Сара бе сънувала фигури и уравнения, когато през пролуките на делириума си го зърна за първи път. Винаги щом някой диск се завъртеше до съседа си, скоростта на оста му зависеше от радиалната точка на допир. Ако радиусът се менеше като независима променлива, въртенето също съответно се променяше и описваше нелинейна функция. Невероятно проста концепция... и адски сложна за осъществяване на практика без години на търпеливи опити и грешки.

Уриел беше открила идеята в стара земна книга — типично вълконска концепция, за кратко използвана по време на Амероевразийската война. Скоро след това хората открили дигиталните компютри и изоставили тази техника. Но тук, на Маунт Гуен, урската ковачка я бе издигнала до невиджано равнище. И беше хвърлила голяма част от изумителното си богатство и страст в практическото реализиране на системата.

„И урска припряност. Животът им е толкова кратък и Уриел трябва да се е страхувала, че няма да успее да свърши. В такъв случай какво би направила наследничката ѝ с всичко това?“

Система от колони, арки и бамбукови скели поддържаше въртящите се оси в съответния ред и образуваше триизмерен лабиринт, който почти изпълваше огромната зала. Много отдавна тази пещера бе изхвърлила течна магма надолу по могъщите планински склонове. Днес тя пулсираше от друг вид творческа сила.

Светлинните лъчи играеха хитра роля в танца на математиката. Като се отразяваха от избрани дискове, светлинните импулси падаха върху равен участък, покрит с черен пясък. Всеки проблясък въздействаше на пясчинките и предизвикваше леко раздвижване. Там, където най-често падаха лъчи, израстваха хълмчета.

„Уриел дори е открила приложение за мълниеносните раци“ — удиви се Сара.

Знаеше се, че някои пясъчни крайбрежни ивици на Джиджо закипват по време на гръмотевични бури, когато тези малки създания отчаяно реагират с разритване на пясъка. „Мислехме си, че навярно така ги кара да се държат статичното електричество във въздуха. Но очевидно е светлината. Някой ден трябва да разкажа за това на Ларк.“

И Сара разбра още нещо.

„Раците може да са поредният създаден от буюрите вид. Биоинженерни слуги, върнали се в природата, но запазили специфичната си особеност дори след заминаването на самите генетици.“

Каквато и да беше първоначалната им функция, сега раците служеха на Уриел, чиито копита нервно потракваха, докато пясъкът се вълнуваше под водопад от светлина. Отделните проблясъци нямаха голямо значение. Но всички лъчи, взети заедно, както и продължителността на действието им, спомагаха за решаването на сложен числов проблем. На висок стол край Уриел седеше Прити, малкото шимпанзе, което стискаше в скута си скициник. То беше изплезило език от напрежение и копираше пясъчните мотиви. Сара никога не бе виждала дребната си помощничка по-щастлива.

Въпреки цялата тази невероятна изобретателност самите уравнения, които се решаваха, не бяха сложни. Сара вече беше направила груби изчисления с отклонение от десет процента като използва няколко прости приближения на Деланси. Но Лестър Камбъл се нуждаеше от точност при широкия диапазон от гранични условия, включително атмосферното налягане, променящо се с височината. Ето защо машинно обработените таблици представляваха огромно преимущество.

„Сега поне разбирам за какво е било всичко това.“ Тя си представи кипящата дейност под извисяващите се дънери на гигантския бамбук, тълпите трудещи се работници, потока от отровни течности и спотаените обсъждания на древния диалект на науката.

„Навярно са луди — особено Лестър. Може би усилията им ще дадат обратен резултат и ще ожесточат чуждоземните още повече. Ако можеше да види всичко това — хелиографите, планерите, балоните и другите изобретения — Дединджър би го нарекъл «безплодно беснуване на обречени».

И все пак опитът е величествен. Ако успеят, ще зная, че съм била права за Шестте. Нашата съдба не е предсказана от свитъците или от ереста на Дединджър... нито път от тази на Ларк.

Тя е уникална.

Във всеки случай, ако трябва да загинем, предпочитам да е, защото сме опитали.“

Озадачаваше я само едно. Сара поклати глава и измърмори на глас:

— Защо аз?

Кърт, тарекският сапър, се бе държал така, сякаш този проект отчаяно се нуждаеше от професионалния ѝ опит.

Но когато пристигна групата от Кси, машината на Уриел вече беше почти готова. Прити и Емерсън помагаха за пускането на аналоговия компютър в действие, както и книгите, които Кърт носеше от Библос. Но Сара не виждаше с какво би могла да допринесе тя за проекта.

— И защо Уриел е пожелала да дойда?

Отговорът се разнесе от входа на залата.

— Наистина ли това е единственото, което искаш да разбереш? Няма нищо сложно, Сара. Уриел изобщо не те е викала!

Говореше средно висок мъж с бяла коса и прошарена брада, който изглеждаше така, сякаш постоянно е удивен от нещо. От лулата му димяха листа от кауш, навик, разпространен главно сред мъжките хууни, тъй като димът бе прекалено силен за повечето човеци. Мъдрец Пурофски любезно стоеше на течение на входа и когато издишаше, се извъръщаше от Сара.

Тя се поклони на възрастния учен, известен като най-великия ум на Общностите.

— Учителю, щом Уриел не се нуждае от помощта ми, защо толкова спешно трябваше да дойда тук? Кърт говореше така, сякаш е ужасно важно.

— Нима? Важно? Е, предполагам, че е така, Сара. Но по друг начин.

Мъдрецът следеше с поглед танца на лъчите, отразяващи се от въртящите се дискове. Лицето му изразяваше възхищение от постижението на Уриел.

— Математиката не трябва да губи връзката си с практиката — каза той. — Въпреки че самото пресмятане е като да блъскаш по врата, защото не можеш да намериш ключа.

Пурофски бе прекарал живота си в търсене на ключове.

— Аз пратих да те повикат, мила моя — след кратка пауза обясни старият учен. — И сега, след като се възстанови от непредпазливото си

падане по планинския склон, струва ми се, че е крайно време да ти покажа защо.

Навън все още беше ден, но пред Сара се простираше звезден пейзаж. Изобретателно конструирани лещи прожектираха стъклени диапозитиви върху заоблените стена и таван и пресъздаваха нощно небе в прекрасен планетариум, построен от предшественичката на Уриел така, че дори слабото урско зрение да позволява подробно разглеждане на съзвездията. По лицето и робата на мъдрец Пурофски се отразяваха звезди, а сянката му образуваше човекоподобна мъглявина на стената.

— Би трябвало да започна, като ти обясня какво се случи след като напусна Библос... наистина ли мина повече от година, Сара?

— Да, учителю.

— Хмм. Паметна година. И все пак... — Той поклати глава. — Също като теб, аз се разочаровах от предишните си занимания. Накрая реших да разширя класическите геометродинамични формализации отпреди контакта, като продължа работата оттам, докъдето е стигнала при заминаването на „Убежище“ от Слънчевата система.

Сара ахна.

— Но аз си мислех, че искате да съгласувате земната физика отпреди контакта с галактянските познания. Да докажете, че Айнщайн и Лий са направили груби, но точни приближения... така, както Нютон е предшествовал Айнщайн.

Сама по себе си това щеше да е невероятна задача — някой би казал дори безнадеждна. Според донесените от „Убежище“ сведения пространствено-времевата относителност не била гледана с добро око от онези извънземни специалисти, които съветът Терагенс наел да преподават модерна наука на земяните. Галактянските инструктори смятали за суеверие земната космология, на която дотогава разчитали хората — основата на примитивните звездни сонди, пълзящи със скорост под тази на светлината. Докато земянският кораб „Везарий“ не попаднал на незасечена хипераномалия, сложила край на продължителната изолация на човечеството, наследниците на Айнщайн не могли да открият начин за по-бързо придвижване —

макар че някои методи били документирани в Галактическата библиотека от повече от милиард години.

След контакта хората се задоволили да купят няколко хиперкораба трета ръка и старите математрични модели на Хокинг, Пърсел и Лий били почти съвсем забравени. С опита си да докаже валидността на предконтактната физика Пурофски се беше нагърбил със странна, навярно безнадеждна задача.

— Отначало получих някои обещаващи резултати, когато преобразувах Трансферното разклонение на Сересими така, че да е сравнимо със старата флексорна висша математика.

— Наистина ли? — наведе се напред Сара. — Но как сте нормализирали всички квазиедновременни безкрайности? Трябвало е да приемете...

Но старият мъдрец повдигна ръка, за да я прекъсне. Не желаше да навлизат в подробности.

— Ако все още се интересува, по-късно ще има много време за това. Засега нека просто кажем, че скоро осъзнах безплодността на този подход. На Земята вече трябва да има специалисти, които разбират официалните галактически модели по-добре, отколкото бих могъл да ги проумея аз. Те разполагат с клонове на Великата библиотека и наистина модерни компютърни симулатори. Да предположим, че в крайна сметка успея да демонстрирам, че нашата Стара физика е вярно, макар и ограничено приближение? Това може би ще допринесе за гордостта ни, ще покаже, че вълконите сами са излезли на правия път. Но няма да даде нищо ново.

Пурофски поклати глава.

— Не, реших, че е време да блеснем. Ще опитам със стария пространствено-времеви подход и ще видя дали ще успея да реша проблем, важен за Джиджо — Загадката на осемте звездни кораба.

Сара премигна.

— Искате да кажете седем, нали? Въпросът защо толкова много преждевременно раси са дошли на Джиджо за толкова кратко време, без да бъдат заловени? Но той не е ли вече решен? — Тя посочи към най-ярката точка на стената. — Измунути е започнала да наводнява околното пространство с въглероден прах преди двайсет века. Достатъчно, за да сипе кухия град и да промени климатичните ни модели от повече от една светлинна година разстояние. Когато бурята е

унищожила всички стражеви роботи, оставени в орбита от Института по миграциите, тайнокорабите могли да минат незабелязано.

— Хр-рм... да, но това не е достатъчно, Сара. От откритите в няколко буюрски обекта стенни надписи ни е известно, че тази система е била обслужвана от две точки на прехвърляне. Другата трябва да е колабирала след заминаването на буюрите.

— И какво от това? Нали тъкмо затова номерът с Измунути действа! Един-единствен скрит път, а великите институти няма да правят проверка в района поне още един еон. Ситуацията сигурно е напълно уникална.

— Уникална. Хрм, и изгодна. Всъщност толкова изгодна, че реших да събера нови данни.

Пурофски се обърна към екрана на планетариума и се замисли. След няколко дури Сара разбра, че мислите му блуждаят. Тази разсеяност можеше да е прерогатив на гения в библиотеките зали, но я въбесяваше, след като до такава степен я беше разпалил!

— Учителю! — стресна го тя. — Казвате, че ви трябва данни. Наистина ли можете да видите нещо важно с простия телескоп на Уриел?

Ученият премигна, после вдигна глава и се усмихна.

— Знаеш ли, Сара... струва ми се удивително, че и двамата сме прекарвали последната година в преследване на необикновени идеи. Ти, която се занимаваш с област от лингвистиката и социологията — да, следях с интерес работата ти. И аз, който си мисля, че мога да разкрия тайните на миналото с помощта на примитивни оръдия, направени от буюрски метал и стопен пясък. Знаеш ли, докато правех снимки на Измунути, случайно заснех и звездните кораби. Онези, които предизвикаха такъв хаос на север. Заснех ги, когато влизаха в орбита... макар че предупреждението ми не стигна навреме до върховните мъдреци. — Пурофски сви рамене. — Но сега на въпроса ти. Да, успях да науча някои неща с помощта на апарата тук на Маунт Гуен. Помисли пак за уникалните условия на Джиджо, Сара. Колабирането на втората точка на прехвърляне... въглеродните изригвания на Измунути... неизбежната привлекателност на един изолиран, скрит свят за преждевременските бегълци... А сега помисли за следното — как е възможно толкова интелигентни същества като буюрите да не забележат симптомите на тези промени в недалечния космос?

— Но буюрите са си заминали преди половин милион години! Тогава може да не е имало никакви симптоми. Или да са били незабележими.

— Възможно е. И тъкмо това искам да проверя. С твоя помощ, надявам се. Защото подозирам, че пространствено-времевите аномалии дори тогава би трябвало да са били забележими.

— Пространствено-времевите... — Сара разбра, че той използва архаичния термин от земната физика с нов смисъл. Сега бе неин ред да помълчи няколко дури, загледана в звездите.

— Вие... вие говорите за увеличителните ефекти, нали?

— Умно момиче — одобрително отвърна мъдрецът. — И ако аз успея да ги видя...

— Тогава трябва да са ги видели и буюрите и да са предвидили...

— Все едно да четат в отворена книга! Но това не е всичко. Поисках да дойдеш, за да ми помогнеш да потвърдя още едно, зловещо подозрение.

Сара внезапно усети, че по гърба ѝ лаят тръпки — като насекомо с милиони студени като лед крачета.

— Какво искате да кажете?

Мъдрец Пурофски затвори за миг очи. Когато отново ги отвори, погледът му като че ли блестеше от опиянение.

— Сара, сигурен съм, че те още от самото начало са планирали нещата така.

ОСМА ЧАСТ

Незаконното заселване на угарни светове представлява проблем в Петте галактики още откакто съществуват писмени свидетелства. Причините за него са многобройни, но основен е Парадоксът на възпроизводствената логика.

Органичните същества от безброй различни светове имат обща особеност — самовъзпроизводството. При някои видове тази особеност се проявява като съзнателно желание за потомство. При други индивидите реагират на примитивен инстинкт или за секс, или за ксим и не обръщат внимание на последствията.

Колкото и различни да са самите механизми, верижният ефект е един и същ. Оставени на собствените си наклонности, органичните форми на живот се възпроизвеждат в количества, надхвърлящи собствения им брой. През съвсем кратки периоди (според галактическите стандарти) увеличаващото се население може бързо да пренатовари капацитета на всяка самоиздържаща се екосистема (вж. приложените избрани примери).

Видовете правят така, защото всеки плодовит индивид е пряк наследник на дълга верига от успешни възпроизводства. Просто казано, онези, които не притежават особености, позволяващи им да се възпроизвеждат, не стават предци. Особеностите, насърчаващи възпроизводството, са онези особености, които се възпроизвеждат.

Доколкото ни е известно, този еволюционен императив се отнася дори за екоматрицата на основаните на водород форми на живот, които обитават

действителното пространство наред с нашата дишаща кислород цивилизация. Що се отнася до Третия разред — автономните машини — единствено безпощадното прилагане на строги ограничения е попречило на тези неорганични видове да започнат бързо възпроизводство, заплашващо устоите на живота в Петте галактики.

При огромното мнозинство от неинтелигентните животински видове в естествените екосистеми тази тенденция за свръхразмножаване се компенсира от глада, хищничеството и други ограничаващи фактори, водещи до квазистабилни състояния на псевдоравновесие. Предразумните форми на живот обаче често използват новопридобитата си интелигентност, за да елиминират съперниците си и да си позволяват оргиастични размножителни безумия, следвани от свръхизползване на ресурсите. Оставени прекалено дълго без съответното напътствие, такива видове могат да предизвикат собственото си изчезване чрез екологичен колапс.

Това е една от Седемте причини, поради които наивните форми на живот не могат да се самоеволюират до пълен разум. Парадоксът на възпроизводствената логика означава, че краткосрочният егоизъм винаги надделява над дългосрочното планиране, освен ако мъдростта не се наложи отвън от някой род патрони.

Едно от задълженията на патрона е да се погрижи неговата клиентна раса да постигне съзнателен контрол над самовъзпроизводствения си инстинкт преди да ѝ бъде даден статус на пълноправни граждани. И все пак, въпреки тези предпазни мерки, дори пълноправни граждански видове са били измъчвани от размножителни спазми, особено по време на периоди, през които законният ред временно е бил разрушен (вж. „ВРЕМЕНА НА ПРОМЯНА“). Кратки мъчителни епизоди на колонизация/изследване са оставили след себе си опустошени цели галактически зони.

Определеното от закона наказание за раси, които извършват такива екохолокости, може да е пълно

унищожение чак до расовия корен.

В сравнение с това незаконното заселване на угарни светове е средно по тежест престъпление. Наказанията зависят от степента на нанесените щети и дали този процес е довел до поява на нови предразумни форми.

Въпреки това лесно можем да открием и тук връзката с Парадокса на възпроизводствена логика. Защо иначе индивидите и видовете жертват толкова много и рискуват тежко наказание, за да се заселят тайно на светове, на които не им е мястото?

В течение на десетки милиони години е намерено едно-единствено решение за този траен парадокс. То се състои в постоянното прилагане на прагматична прозорливост за общото благо.

С други думи — цивилизованост.

„Наръчник по галактография за невежи вълконски земянити“, специално издание на Библиотечния институт на Петте галактики, частично покриващо задължението от
35-а година ЕС, година 42 ЕС

„СТРИЙКЪР“

КАА

Любиха се в тайна пещера, скрита под крайморските скали. Прибойт ревеше край тях и вдигаше пръски достатъчно високо, за да съперничи на надвисналите зъбери.

„Най-послед!“ Кънтящи екоти като че ли викаха всеки път, щом вълните се разбиваха в скалите, сякаш всичко, довело до този момент, беше прелюдия, само придвижване на инерция през огромния океан от един участък солена вода към следващия. Сякаш вълните можеха да са истински само когато се разбиваха в камък.

Ехото вибрираше в уединената пещера. „Това съм аз“ — помисли си Каа, заслушан във вика на вълните по време на краткото им материализиране. Също както брегът изпълва с наслада прибой, сега той се чувстваше цялостен от контакта с друг.

Вода плискаше в отворената му уста, все още пулсираща от страстта им. И продължаваше да усеща нейния вкус.

Пипоу се превърташе край Каа, галеше го с гръдните си перки и гъделичкаше кожата му. Той ѝ отвърщаше с допир с опашка, радостен от блаженото ѝ потръпване. Тази посткоитална нежност винаги бе имала по-дълбок смисъл от краткия прелестен танц на съвкуплението. Беше като разликата между обикновената нужда и избора.

** Могат ли пламтящите звезди*

** да викат от радост по-щастливо*

** от този прост делфин? **

Тринарният му хайку се получи такъв, какъвто би трябвало, при това почти неволно, необмислено и без да го репетира в предните лобове, които човешките генетици толкова цялостно бяха палпирали и преоформили по време на ъплифтирането на неоделфините.

Прещракванията и писуканията на стиховете се пречупваха в пещерата в мига, в който резонираха в черепа му.

Отговорът на Пипоу дойде по същия начин, искрено уморен, с естествена откритост, която не допускаше лъжа.

** Простотата не е*

** най-известната ти черта, скъпи Каа.*

** Не се ли чувстваш Късметлия? **

Посланието ѝ едновременно вълнуваше и потвърждаваше по начин, който тя сигурно знаеше, че Каа цени. „Върнах си прякора“ — радостно си помисли той.

И всичко щеше да е свършено, само че нещо друго наруши удоволствието му. Трепет, слаб и далечен, като звуковата сянка на змиорка, бързо преминала в нощта и оставила в следата си странни трептения.

„Да, ти си възвърна името — прошепна тих глас, сякаш от далечен морски трус. Или от айсберг, стенец на хиляди километри разстояние. — Но за да го запазиш, трябва да го заслужиш.“

Когато Каа провери докъде е стигнал неговият шпионски робот, машината почти се бе изкачила до върха на възжения път на Маунт Гуен.

Отначало решението на Пипоу да остане с него беше по-скоро професионално, отколкото лично — за да му помогне да пилотира специалната сонда по дървената монорелса, изкачваща се нагоре по склона на угаснал вулкан. Въпреки че бамбуковият път бе чудо на местното инженерство, Каа откри, че управлението на малкия робот през пълни с останки участъци съвсем не е лесно. В крайна сметка двамата с Пипоу трябваше да се установят на лагер в пещерата, за да го наблюдават денонощно. Напълно автоматична машина би могла да извърши пътуването самостоятелно, но Джилиън Баскин беше забранила да пращат на брега каквото и да било устройство, достатъчно интелигентно, за да бъде засечено от джофурските детектори.

Настъпи миг на триумф, когато окото на камерата най-после излезе от релсата, мина през замаскираната станция, после продължи надолу през зали, издялани в скалите, оставяйки зад себе си тънкото си комуникационно влакно като забързан паяк. Каа го накара да пълзи по тавана — най-безопасният път, който предлагаше добра гледка към местните работилници.

В този момент се включиха други наблюдатели. От „Стрийкър“ Ханес Суеси и неговият инженерен екип правеха забележки за просторните зали, в които урски и кхюински ковачи използваха зловещата топлина на лавата и потапяха черпаци в близките ями за топене, смесване на метали и отливане. На повечето въпроси отговаряше Ур-ронн, един от четиримата млади гости, чието присъствие на кораба предизвикваше толкова затруднения. Ур-ронн разказваше за ковачницата на английски със силен акцент, който разкриваше напрегната сдържаност. Ролята ѝ на водач бе част от рискована сделка, по чиито подробности все още се работеше.

— Не виждан Уриел до огнищата — кухо се разнесе гласът на Ур-ронн от приемника на Каа. — Навярно е горе в залата, където се отдава на ховито си.

Прочел дневника на Алвин Хф-уейюо, Каа си представи безполезната играчка от пръчки и въртящо се стъкло, нещо, което можеше да компенсира скуката от живота на този дивашки свят. Струваше му се странно, че един от водачите на това намиращо се в опасност общество отделя време за претенциозно сложното устройство, което Алвин беше описал.

Ур-ронн каза на Каа да насочи сондата през продълговатата зала, покрай няколко завоя, после през една отворена врата в мрачно помещение... където най-после видяха прословутия апарат.

Пипоу изпусна удивено изсвирване.

** Предварителното описание*

** оставя непредпазливия смаян от*

** случайното откритие! **

„Да“ — съгласи се Каа, зяпнал към сводестата зала, която би била внушителна дори на Земята. Беше пълна с лабиринт от греди и

проблясващи светлини. Разказът на Алвин бе несправедлив към това място и изобщо не предаваше сложното единство на всички въртящи се части — защото дори само от пръв поглед можеше да се каже, че всичко се контролира от общ ритъм. Всяка вълна и завъртане бяха свързани в изящно, постоянно променящо се цяло.

Картината беше прекрасна и крайно объркваща. Можеха да се различат неясни форми, които се движеха по скелето и настройваха апаратурата — няколко дребни припкащи фигури и поне един двуног силует, който изглеждаше човешки. Но Каа дори не можеше да прецени мащаба, защото по-голямата част от машината тънеше в плътна сянка. Нещо повече, холовизията бе предназначена за същества с две гледащи напред очи. За делфините щеше да е по-подходящ панел със звукоизкривяващи излъчватели.

Дори обикновено ироничният Ханес Суеси беше поразен от този пъстър, блещукащ палат от движение.

Накрая Ур-ронн наруши мълчанието.

— Виждан Уриел! Тя е втората отдясно в онази груфа и е застанала влиздо до шинфанзето.

Неколцина четирикраки урси нервно следяха въртенето на машината. До тях седеше шимпанзе със скицник в ръцете. По хълбоците им пробягваха неравномерни светлинни импулси и съществата напомняха фавни в гора, но Каа виждаше, че сивомуцунестата Уриел е по-стара от останалите. Докато наблюдаваха, шимпанзето показваше на ковачката абстрактни криви линии и коментираше резултатите със знаци, вместо с думи.

— Как ще го направим, „С-с-стрийкър“? — попита Каа. — Просто ще с-с-се намесим и ще започнем да говорим ли?

Доскоро бе изглеждало най-добре за всички „Стрийкър“ да запази своите проблеми за себе си. Но сега събитията очевидно правеха срещата неизбежна — дори наложителна.

— Първо да послушаме преди да съобщим за присъствието си — нареди Джилиън Баскин. — Предпочитам да нямаше толкова много присъстващи.

С други думи, тя предпочиташе да установи връзка само с Уриел. Каа прати робота напред. Но преди да могат да чуят думите на урсите, от „Стрийкър“ се намеси нов глас.

— Позволете ми да попитам — разнесе се изтънченият глас на Нис. — Каа, би ли фокусирал отново главната камера към устройството на Уриел? Искате ли да проверя едно предположение.

След като Джилиън не възрази, Каа накара сондата повторно да погледне към скелето.

— Обърнете внимание на пясъчния участък отдолу — каза Нис. — Там, където светлината пада най-често, се натрупват симетрични купчини. Те съответстват на чертежите, които шимпанзето току-що показва на Уриел...

Вниманието на Каа се отклони, привлечено от плесналата опашка на Пипоу.

— Някой идва. Периферният скенер казва, че приближаващите се излъчвания са от джофури!

Въпреки възраженията на Нис Каа накара сондата да се завърти. На фона на входа видяха силует, който екипажът на „Стрийкър“ се беше научил да мрази — заострен конус от мазни гевреци.

— Успокойте се всички... — намеси се Джилиън Баскин. — Сигурна съм, че това е просто трек.

— Разбира се — потвърди Ур-ронн. — Тази купчина е Тюг.

Каа си спомни. Това бе „главният алхимик“ на ковачницата на Маунт Гуен. Майстор на химическия синтез. Делфинът успокоително се отърка в Пипоу и усети, че тя се отпуска. Според дневника на Алвин треките бяха кротки същества, напълно различни от своите пътуващи сред звездите братовчеди.

Затова бе напълно неподготвен, когато Тюк насочи редица от напомнящи на скъпоценни камъни сетивни участъци нагоре към малката шпионска сонда. От централния му отвор се заиздигаха замислени валма оранжев дим. После най-горният пръстен се изду навън...

... и внезапно изплю струя летящи предмети, които яростно връхлетяха окото на камерата! Каа и другите имаха време за кратко да зърнат насекоми — или някакъв техен местен еквивалент, — които създаваха объркващ хаос от светлина и звук със съставните си очи и светкавично трепкащи криле. Ятото неясни създания се сля и обгради обектива и сензорите на Каа.

Мигове по-късно единственото, което стигаше до пулта му, беше петно от зашеметяващо статично пропукване.

ДЖИЛИЪН

Над заседателната маса висеше уголемен образ, представящ малко създание, замръзнало в полет, чиито криле представляваха болезнена за окото пъстроцветна мъгла. В сравнение с него компактната плетеница от спирални линии на Нис изглеждаше еднообразна и сива. Гласът ѝ звучеше раздражено.

— Може би някой от вас, местни деца, е в състояние да идентифицира това досадно нещо?

Думите бяха достатъчно любезни, но Джилиън потръпна от обидния маниер на машината.

За щастие Алвин Хф-уейюо очевидно не забелязваше покровителствения ѝ тон. Младият хуун седеше до приятелите си. Гръклянната му торбичка пулсираше под равнището на звука за двата нура, излегнали се на широките му рамене. Алвин добродушно кимна на сардоничния въпрос на машината — човешки жест, който, изглежда, съвършено беше усвоил.

— Хрм. Проста работа. Това е оса издайница.

— Генетично фроненени играчки на вуюрите — изфъфли Ур-ронн. — Често срещана досада.

Хък развя четирите си очни стълбчета и се втренчи в образа.

— Сега виждам откъде идва името им. Обикновено се движат толкова бързо, че никога досега не съм ги разглеждала подробно. Малко приличат на миниатюрни рюкове с мембрани, превърнали се в криле.

Ханес Суеси изсумтя и почука по масата с протезната си лява ръка.

— Какъвто и да е произходът на тези гадини, изглежда, че Уриел се е въоръжила срещу евентуално шпиониране. Сондата ни вече е безполезна. Дали няма да реши, че е пратена от джофурите?

Ур-ронн сви рамене с неуверено усукване на дългата си шия.

— А от кой друг? Откъде Уриел да е чувала за вас... освен ако саните джофури не са ѝ разказали?

Джалиън се съгласи с нея.

— Тогава тя може да унищожи робота, освен ако не го накараме веднага да проговори на английски. Нис, можете ли с Каа да пратите съобщение?

— В момента работим по въпроса. Контролният пулт подава командите, но шумотевицата, вдигана от тези така наречени оси, очевидно заглушава всички канали. Възможно е сондата да е извадена от действие.

— По дяволите. Ще ни трябват дни, за да пратим друга. Дни, с каквито не разполагаме. — Джилиън се обърна към Ур-ронн. — Това може да ни попречи да изпълним обещанието си.

Беше ѝ тежко да го каже. Част от нея с нетърпение бе очаквала срещата с легендарната ковачка от Маунт Гуен. Според всички сведения Уриел беше изключително интелигентна и проникателна и оказваше сериозно влияние върху джиджойското общество.

— Ина и друга възможност — рече Ур-ронн. — Лично отлетете фри нея.

— Засега трябва да с-с-се въздържаеме от това — отвърна лейтенант Тш'т. — Защото всеки въздушен съд, пратен извън тези води, мигновено ще бъде засечен от вражеския боен кораб.

Тш'т лежеше върху подплатения си шестоног екзокостюм. Дългото ѝ гладко тяло заемаше края на заседателната зала точно срещу преждевременските младежи. Лявото ѝ око оглеждаше членовете на корабния съвет.

— Независимо дали вярваме и въпреки разочарованието ни от загубата на робота на Каа, налага с-с-се да обърнем внимание и на други задачи.

Джалиън разбираше сприхавото ѝ настроение. Докладът ѝ за очевидното самоубийство на двамата човешки пленници оставяше много въпроси без отговор. Нещо повече, зачестяваха и проблемите с дисциплината. Все по-голяма част от делфинския екипаж се подписваше под така наречената „Петиция за размножаване“.

Джалиън се беше опитала да повиши духа като отиде и разговаря с делфините, изслуша жалбите им и ги окуражи с милувка на патрон. „Том притежаваше това умение, също като капитан Крейдейки. Шега тук, небрежна параболо там. Повечето фини ставаха все по-вдъхновени и всеотдайни, колкото повече се влошаваше

положението. Аз обаче май нямам тази дарба. Или този беден екипаж просто е уморен след всичкото това бягане.“

Така или иначе, в момента всички най-добри работници бяха извън кораба и денонощно се трудеха, докато тя прекарваше часове, затворена с Нис, за да отхвърлят план след план.

Накрая един от замислите им се стори не чак толкова ужасен, колкото останалите.

— Интересно — бе казала Нис. — Макар че прибързваме. Даже бягството ни от Китрърп не беше толкова необмислено.

Следващия въпрос повдигна Маканий. За разлика от Тш'т, старата корабна лекарка не обичаше да се движи, завързана за машина. Гола, освен малкия хамут за инструменти, тя участваше в съвещанието от прозрачна тръба, която минаваше по едната стена на заседателната зала. По тялото на Маканий блестяха малки мехурчета от богатата на кислород течност, която изпълваше водните проходи на „Стрийкър“.

— Остава въпросът с-с-с киквите — каза тя. — Трябва да го решим, особено ако възнамеряваме да преместим кораба.

Джилиън кимна.

— Надявах се да се посъветваме по този проблем с... — Тя погледна към пропукващия образ от загубения шпионски робот на Каа и въздъхна. — Окончателното решение ще трябва да почака, докторе. Продължавайте с приготовленията.

След това Ханес Суеси докладва за състоянието на корпуса на „Стрийкър“.

— С тази тежест корабът ще е също толкова бавен, колкото когато бяхме в онзи изкорубен тенанински крайцер.

— Значи трябва да обмислим прехвърлянето си в една от онези останки навън, така ли?

Това нямаше да е лесно. Никой от буюрските кораби не беше приспособен за използване от морска раса.

Огледалният купол, съдържащ мозъка и черепа на Суеси, кимна.

— Пратил съм групи да подготвят най-добрите от изхвърлените звездни кораби. — От говорителния му отвор се разнесе смях. — Хайде, я по-весело всички! С късмета на Ифни някои от нас все още могат да се измъкнат оттук.

„Възможно е — помисли си Джилиън. — Но ако наистина успеем да се измъкнем от системата на Джиджо, къде ще идем? Къде

можем да избягаме?“

Съвещанието завърши. Всички, включително преждевременските хлапета, имаха да вършат работа.

„А Дуер Куулън ще ме очаква в каютата ми, за да ме пита за завръщането си на брега.

За завръщането си на дивашко място, където се нуждаят от него.“

Изпълни я неувереност. Дуер беше още момче. И все пак през всички години след като „Стрийкър“ бе принуден да изостави Том на Китръп, тя за първи път изпитваше нещо като физическо привличане към друг.

„Естествено. Винаги съм си падала по героичните типове.“

Това ѝ напомни за последното докосване на Том — онази последна нощ заедно на метален остров сред отровно море. Нощта преди той да отлети на планер със слънчева енергия, решен да заблуди огромните бойни флоти, да измами могъщите врагове и да осигури на „Стрийкър“ възможност за бягство. От време на време лявото бедро на Джилиън все още пареше... мястото на последната му нежна милувка, докато лежеше по очи върху онзи тромав малък планер и ѝ се усмихваше преди да отлети.

— Ще се върна още преди да си се усетила — каза Том — метафизически странен израз, когато се замислиш върху него.

А тя често се замисляше.

После полетя на север, като едва се плъзгаше над вълните на Китръп.

„Изобщо не трябваше да го пускам. Понякога се налага да кажеш на героя, че достатъчното си е достатъчно.

Нека някой друг спасява света.“

Преди да напусне заседателната зала, Джилиън погледна как Алвин, младият хуун, се опитва да събере двата нура. Женският, негов дългогодишен любимец, изглеждаше умно, макар и непритежаващо разум създание, навярно взето от дивите титлали. „Тимбримите трябва да са натрупали на Джиджо генетичен запас от любимите си клиенти,

като гаранция в случай че с клана им се случи най-лошото. Мъдра предвидливост, като се има предвид колко много са враговете им.“

Що се отнася до другия, Калнокракия, проклятието на Дуер и негов спътник през половин континент, проучванията на мозъка му показаха навсякъде следи от ъплифт.

„Раса, скрита в друга раса, запазила всички особености, които тимбримите с толкова труд са вложили в клиентите си.“

С други думи, титлалите бяха истински преждевремци, друга вълна незаконни заселници, но пазени от допълнителни пластове камуфлаж. Дегизирани така, те дори можеха да избегнат участието, готвена за роднините на Алвин, Хък, Ур-ронн и Клещовръх.

„Но това не може да е всичко. Предпазливостта не е основна черта нито на тимбримите, нито на техните клиенти. Те не биха си правили чак такъв труд, само за да се скрият. Не и ако това не е част от нещо по-голямо.“

Алвин не можеше да хване Калнокракия, който не обръщаше внимание на умблираните призови на момчето и обикаляше по заседателната маса. Накрая титлалът се изправи на задни крачета и погледна замръзналото изображение, пратено от сондата на Каа — образа на осата издайница — и замърка от любопитство.

— Нис — тихо каза Джилиън.

С ясно доловимо пропукване до нея се появи мотивът от вихреци се линии.

— Да, доктор Баскин? Да не сте си променили решението и да искате да изслушате колебливите ми предположения за сложното устройство от въртящи се дискове на Уриел?

— По-късно — отвърна тя и посочи Калнокракия. Сега Джилиън разбра, че титлалът гледа покрай мъглявата оса издайница към някаква сцена зад нея.

— Бих искала да изчистиш образа. Разбери към какво гледа това дяволче.

Тя не прибави, че също е видяла нещо. Нещо, което можеше да забележи само индивид с пси-чувствителност. За втори път усети далечно присъствие — смътно и краткотрайно, — проблеснало над наежените черепни шипове на Калнокракия. Не беше сигурна, но каквото и да бе това, то определено имаше познат дъх.

Можеше да го нарече „Същина на тимбрим“.

КАА

В пещерата вече нямаше какво да се прави. Сондата изглеждаше мъртва.

Даже да се върнеше към живот, разговорът с местните щеше да се води от „Стрийкър“. От друга страна, беше крайно време да се връщат в заслона. Каа не бе виждал групата си от дни.

Човешка двойка навярно би спряла преди да излезе от пещерата, за да се огледа и да запечата в ума си мястото на първото си любене. Но не и делфините. Неоделфините изпитваха носталгия също като човешките си патрони, но можеха да съхраняват звукови образи по начини, които човеците трябваше да имитират със записващи устройства. Изплувал навън, за да се присъедини към Пипоу под ярката слънчева светлина, Каа знаеше, че двамата могат да посещават пещерата винаги, когато поискат, просто като долепят едно до друго челата си — пресъздавайки уникалното й ехо в онзи древен залив на спомени, който някои наричаха „делфийска мечта“.

Беше приятно отново да се носи в морето в съвършен синхрон с гъвкавото тяло на Пипоу. Движението носеше радост след всеки продължителен престой в затворено пространство.

Плуването им бе изящно, но примесено със сексуално напрежение. Сега нямаше тайни, нямаше противоречиви желания. По-голямата част от пътуването премина в безмълвно блаженство — като обикновена брачна двойка от предразумните дни, свободни от даровете и бремето на ъплифта.

Накрая, когато наближиха заслона, Каа усети, че мислите му неохотно се плъзват обратно към английските ритми. Принуден да говори, той използва неофициалния диалект с прецракования и писукане, който фините предпочитат, докато плуват.

— Е, това е — излъчи той. — Обратно при дома и семейството... каквито и да са те.

— Семейство ли? — скептично отвърна тя. — Може би Брукида. Що се отнася до Мопол и Заки, не предпочиташ ли да имаш за роднини пингвини?

„Толкова ли е очевидно мнението ми за тях?“ — След като се издигна на повърхността, за да си поеме въздух, Каа се опита да облекчи напрежението с шега.

— О, донякъде мога да им вярвам. С малко късмет, надявам се, че не са запалили океана, докато ни е нямало.

Пипоу се засмя, после прибави:

— Смяташ ли, че ще ревнуват?

Добър въпрос. Делфините не можеха да крият междуличностните си проблеми като хората с техните сложни игри на емоционална измама. Като сканираха вътрешността на другите, рядко им се налагаше да се чудят кой с кого е спал.

„Ревността нямаше да е проблем, ако бях установил ясна йерархия още от самото начало, и като офицер, и като старши по чин мъжки делфин.“

За съжаление, йерархията беше нова, наложена от хората концепция. Делфините все още изпитваха древно инстинктивно желание да се борят за статус и размножителни права.

Всъщност изборът на Пипоу можеше да възвърне мястото на Каа на върха на местната йерархия. „Макар че не би трябвало да се нуждаем от помощ. Не и ако бях истински водач.“

— Ревност. — Той се замисли, като удряше по-силно с перките си, докато клонът му не се блъсна в общата им ударна вълна, носеща Пипоу по следата му. — Онези двамата са изключително сексуални, така че може и да ревнуват. Но поне по този начин Заки и Мопол би трябвало да престанат да ти досаждат с безнадеждни предложения.

Още от деня, в който Пипоу беше пристигнала, младите мъжкар и бяха отправяла груби закачки, дори похотливо се бяха отърквали в нея, докато не се наложи Каа да ги смъмри. Макар да бе вярно, че делфините имат съвсем различна представа за търпимост към такова поведение — и че Пипоу можеше сама да се грижи за себе си, — в този случай двамата бяха толкова упорити, че Каа трябваше да размаха опашка и да ги накара да отстъпят.

— Безнадеждни ли? — подразни го Пипоу. — Откъде знаеш, че съм моногамна? Може би един малък харем няма да ми дойде зле.

Каа разтвори челюсти и се завъртя да захване най-близката й гръдна перка... достатъчно бавно, за да й позволи да се изплъзне преди зъбите му да изтракат.

— Добре де — каза тя. — Тихоокеанските делфини много си падат по такива извращения. Но аз предпочитам някой мил и консервативен атлантик. Ти си от Маями-Под, нали? Роден от старомоден родов брак, обзалагам се.

Каа изсумтя. Дори сонарният диалект на английски не беше лесен, когато плуваш с всички сили.

В един от семейните варианти на Хайнлайн — призна той. — Този стил е по-подходящ за делфини, отколкото за човеци. Защо? Търсиш род, в който да се омъжиш ли?

— Мнн. Предпочитам да поставя начало на нов. Винаги съм мечтала да съм матриарх основател на хубав малък род — ако господарите на ъплифта ми позволят, разбира се.

Това е вечното голямо „ако“. Никой неоделфин не можеше законно да се размножава без разрешение от Бюрото по ъплифта към съвета Терагенс. Въпреки необичайните свободи, които човеците бяха дали на клиентите си — право на глас и граждански права — земяният клан все още беше обвързан от древния галактянски закон.

„Развивайте клиентите си — гласеше основното правило на ъплифта. — ... Иначе ще ги загубите.“

— Шегуваш се — отвърна той. — Ако изобщо успеем да се върнем у дома от това безумно пътуване, господарите никога няма да ни позволят да се явим на друг изпит за разумност. Може незабавно да ни стерилизират заради всички проблеми, които причинихме. Или пък ще бъдем герои и през остатъка от живота си ще трябва постоянно да даваме сперма, за да създадем цялото следващо неофинско поколение. И в двата случая за никого от нас няма да има уютен семеен живот. Никога.

Не беше очаквал да се получи така, с такава иронична горчивина. Но Пипоу сигурно разбра, че ѝ казва истината. Тя продължи да плува до него, но мълчанието ѝ показва на Каа колко много я е заболяло.

„Страхотно. Всичко беше толкова хубаво... тази чудесна вода, рибата, с която закусихме, любенето. Нищо нямаше да ми стане, ако я бях оставил да помечтае за щастлив край. Да продължи с фантазията, че можем да се приберем вкъщи и да поведем нормален живот.“

— Каа! — Викът на Брукида отекна в малкия заслон. — Радвам с-с-се, че с-с-се върна. Успешно ли мина мисията ти? С-с-само почакай да чуеш какво открих като с-с-свързах пасивните с-с-сеизмични ехосканирания оттук до „С-с-стрийкър“. Вкарах необработените данни в една от с-с-старите програми на Чарлз Дарт, за да получа томографски образи на подкорната зона! — И всичко това беше казано само на един дъх.

— С-с-страхотно, Брукида. Но за да отговоря на въпроса ти, нашата акция не мина толкова добре, колкото с-с-се надявахме. Всъщност имаме заповед да с-с-съберем всичко и да разтурим лагера. Джилийн и Тш'т с-с-се готвят да преместят кораба.

Брукида поклати изпъстрената си сива глава.

— Така няма ли да издадем местоположението на „С-с-стрийкър“?

— Мястото вече е разкрито. Доктор Баскин подозира, че в момента джофурите може да с-с-са заети, но това няма да продължи дълго.

Задачата на Каа бе да открие какво знаят преждевремците за тези неща. Навярно Уриел Ковачката имаше някаква представа какво замислят джофурите. Никой не беше обвинил Каа за провала — поне гласно. Но той знаеше, че корабният съвет е разочарован.

„Аз ги предупредих да пратят някой с повече опит в шпионирането.“

Каа се огледа.

— Къде с-с-са другите?

Брукида изпусна цвъртяща въздишка.

— Карат шейната на Пипоу. Или опустошават рибарските мрежи на местните хууни и кхюини.

„По дяволите“ — мислено изруга Каа. Бе наредил на Заки и Мопол да стоят на километър от купола и да се ограничат с наблюдаване на шпионските камери в Ууфон. И най-вече да избягват пряк контакт с преждевремците.

— С-с-стана им с-с-скучно — поясни Брукида. — С-с-след като Алвин и другите местни експерти с-с-са на „Стрийкър“, нашата група с-с-става малко излишна. Тъкмо затова проследявах магмените потоци в разседната зона. Това е първата ми възможност с-с-след Китръп да проверя идеята, която ми хрумна на основата на с-с-старите

проучвания на Чарлз Дарт. С-с-спомняш ли с-с-си онези с-с-стран-ни с-с-същества, които живееха дълбоко под кората на Китръп? Онези с-с-с чудното, непроизносимо име?

— Искаш да кажеш карранк-к% ли? — намеси се Пипоу.

Тя отлично се справи с произнасянето на двойно аспирираното плъзгане на интонацията накрая, прозвучало като чайник, който още малко и ще избухне.

— Да, точно така. Е, чудех с-с-се каква екосистема би могла да ги поддържа там долу. И това ме накара да с-с-си мисля...

Брукида замълча. После тримата делфини се завъртяха, когато стенният сегмент зад тях издаде ниско, стържещо бръмчене. Вибрациите разтърсиха челюстите на Каа.

Скоро целият заслон простена с позната на Каа звукова честота.

„Това е сазер! Някой атакува купола!“

— Хамутите!

По негова команда те се хвърлиха към закачалката, на която висяха готови за употреба комплектите с инструменти. Каа се вмъкна през отворения край на изтъркания си апарат и провери дали многобройните му контролни повърхности се плъзгат гладко. Към невралния шунт зад лявото му око се включи контролен кабел. Ръцете на робота се завъртяха, когато дръпна хамута от закачалката. Пипоу свали своя само миг по-късно.

На отсрещната стена над и под водната линия се очерта груб, нажежен до червено правоъгълник.

— Разрязват стената! — изкрещя Пипоу.

— Дихателите! — извика Каа. От задната част на хамута му се появи маркуч, който с влажна целувка покри дихателния му отвор и херметично прилепна отгоре. Консервираният въздух имаше още по-металически вкус от рециклираната атмосфера в купола. Каа прати неврална команда, за да активира лазерната си резачка и сазера — инструменти, които можеха да се използват като оръжия за близък бой...

Но те не реагираха!

— Пипоу! — извика той. — Провери си...

— Помагам на Брукида! — прекъсна го тя. — Хамутът му се закачи!

Каа плесна с перки и раздразнено изцвъртя. И тъй като нямаше друга възможност, разположи тялото си между техните и отсрещната стена...

... която внезапно се срути с вълна от кипяща пяна.

ДЖИЛИЪН

— Открих няколко интересни неща — каза Нис, след като Джилиън се събуди от кратък, изкуствено предизвикан сън. — Първото е свързано с онази прелестно пищна местна машина, построена и управлявана от урската ковачка Уриел.

Седнала в сумрачния си кабинет, Джилиън наблюдаваше записаното холоизображение на колела, макари и дискове, въртящи се в блестящ спектакъл от светлина и действие. Недалеч от нея древният труп Херби като че ли гледаше същата сцена. Играта на сенките правеше загадъчното мумифицирано лице да изглежда, развеселено.

— Чакай да се сетя. Уриел е създала компютър.

— Вие сте знаели?

— Подозирах. Според данните на хлапетата Уриел не би си губила времето за нещо безполезно или абстрактно. Искала е да даде на народа си нещо специално. Онова, от което предците е трябвало да се откажат.

— Използването на компютри. Отлично, доктор Баскин. Уриел не би могла да си постави по-висока цел, за да е като Прометей. Да донесе на народа си огъня на изчислението.

— Но без дигитално познание — отбеляза Джилиън. — Компютър, който не може да се засече.

— Наистина. Не открих споменаване за такова нещо в нашия пленен клон на Галактическата библиотека. Затова се обърнах към предконтактното две хиляди сто деветдесет и осмо издание на Encyclopedia Britannica. Там научих за аналогово изчисление с механични компоненти, за кратко използвано на Земята и включващо много от същите техники, които виждаме в залата на Уриел!

— Спомням си, че съм чувала за това. Може би Том ми е споменавал.

— Споменал ли ви е и че същото нещо може да се постигне с помощта на прости електронни вериги? Мрежи от резистори, кондензатори и диоди могат да симулират различни уравнения. Чрез свързване на такива устройства може да се получи решение на ограничен проблем. Това ни кара да се замислим за военния потенциал

на такава система. Например при оръжия за тайна атака без дигитално управление с помощта на неподлежащи на засичане насочващи системи.

Холоизображението на Нис изпълни завъртане, което Джилиън изтълкува като свиване на рамене.

— Но ако идеята беше осъществима, вече щеше да е намерила място в Библиотеката.

Ето пак. Дори тимбримите страдаха от същото всеобхватно предположение — че всичко, което си струва, трябва вече да е било направено в течението на тези два милиарда години. Това почти винаги се оказваше вярно. И все пак вълконските човеци го отхвърляха.

— Е — рече Джилиън. — Откри ли какво се опитва да изчисли Уриел?

— А, да. — Мотивът от линии замислено се завъртя. — Тоест, може би. Или по-скоро... не, не съм.

— Какъв е проблемът?

Нис прояви остро раздразнение.

— Затруднението ми се състои във факта, че всички използвани от Уриел алгоритми са от земен произход.

Джилън кимна.

— Естествено. Нейните математически книги идват от така нареченото Велико отпечатване, когато човешкото знание наводнило този свят предимно под формата на предконтактни текстове. Огледален образ на онова, което галактянското общество е направило на Земята. На Джиджо ние сме разкрили несравнимото богатство на знанието и сме победили предишните вярвания.

Оттук и неотдавнашното странно преживяване на Джилън — обсъждане на литературните качества на Жул Верн с две определено нечовешки хлапета, наречени „Алвин“ и „Хък“, чиито личности нямаха нищо общо със скучните галактянски норми.

Нис се съгласи като наведе торнадото си от преплетени линии.

— Вие разбирате затруднението ми, докторе. Въпреки тимбримското съчувствие към земяните, създателите ми са били ъплифтирани като галактянски граждани и носят същите традиции. Макар че детайлите на програмирането ми са изключителни, аз съм създадена според доказани принципи след еони на галактически опит в

усъвършенстването на дигиталните компютри. Тези правила се сблъскват със земяните суеверия...

Джилиън се прокашля. Нис се поклони.

— Простете ми. Искях да кажа „земяните познания“.

— Можеш ли да дадеш пример?

— Мога. Помислете за контраста между думите/концепции „съставен“ и „непрекъснат“. Според галактянската наука абсолютно всичко може да се постигне с помощта на аритметика. Със събиране и разделяне, с интегрални и рационални фракции. Сложните аритметични алгоритми ни позволяват да разберем поведението на дадена звезда например, като я разделяме на все по-малки части и ги моделираме по прост начин, а после отново ги съчетаем. Това е дигиталният принцип.

— Това трябва да изисква огромни количества памет и изчислителен капацитет.

— Вярно е, но те се осигуряват съвсем евтино. А сега нека отново се върнем на човешките вълкони отпреди контакта. Членовете на вашата раса са прекарвали много векове като полуцивилизовани същества, умствено готови да задават сложни въпроси, но без какъвто и да било достъп до транзистори, квантови прекъсвачи или бинарно обработване. Докато вашите велики учени Тюринг и фон Нойман най-после успели да разкрият силата на дигиталните компютри, поколения математици трябвало да се справят само с молив и хартия. А резултатът? Смесица от блясък и безумие. Абстрактен диференциален анализ и кабалистична нумерология. Алгебра, астрология и геометрична топология. Голяма част от всичко това се основава на очевидно абсурдни концепции като например „непрекъснатост“, уместно назованите „ирационални числа“ или удивителната идея, че съществуват напластени безкрайности от делимо малки стойности.

Джилиън раздразнено въздъхна.

— Най-великите умове на Земята са се опитвали да обяснят нашата математика скоро след контакта. Ние непрекъснато сме доказвали нейната вътрешна логика. Нейната валидност.

— И все пак с това не сте постигнали нищо, което да не може само за секунди да направи изчислителна машина като самата мен. Галактянските наблюдатели отхвърлили всички изобретателни уравнения или като измама, или като абстрактно блънуване на диваци.

Джилиън утвърдително кимна.

— Това се е случвало и по-рано, нали знаеш. През двайсети век на Земята, след Втората световна война победителите бързо се разцепили на противникови лагери. Онези специалисти, за които спомена — Тюринг и фон Еди — кой си — работили на Запад и помогнали за началото на собствената ни дигитална революция. Междувременно Изтокът бил управляван от един-единствен диктатор... Как се казваше?...

— Според Encyclopedia Britanica... Сталин ли имате предвид? Да, виждам връзката. До смъртта си Сталин пречил на руско-съветската наука поради идеологически причини. Той забранил проучванията в областта на генетиката, защото противоречала на идеите за комунистическо усъвършенстване. Нещо повече, пречил на работата по създаване на компютри и ги наричал „декадентски“. Дори след смъртта му мнозина на Изток смятали, че това изчисление е грубо... подходящо само за бързи приближения. За да постигне истината, човек се нуждаел от чиста математика.

— Ето защо много от последователите на Старата математика все още идват от Русия — подсмихна се Джилиън. — Звучи ми като поредния обърнат наопаки образ на онова, което се е случило на Земята след контакта.

Нис се замисли за миг.

— Какво намекувате, докторе? Че Сталин отчасти е бил прав ли? Че вие земяните сте били прави? Че сте попаднали на нещо, което останалата част от вселената е пропуснала?

— Струва ти се невероятно, а? И все пак не е ли тъкмо тази далечна възможност причината, поради която създателите ти те пратиха на този кораб?

Преплетените линии отново се завъртяха.

— Добре поставен въпрос, доктор Баскин.

Джилиън се изправи и разкърши тялото си с комплекс от упражнения. Краткият сън ѝ се беше отразил добре. Но ѝ предстоеше да се заеме със стотици проблеми.

— Виж — каза тя. — Има ли някаква точка, към която води всичко това? Имаш ли представа какъв проблем се опитва да реши Уриел?

— С една дума ли, докторе? Не. О, мога да кажа, че Уриел моделира комплекс синхронни диференциални уравнения — ако

използваме старата вълконска терминология. Обхватът на разглежданите числови стойности очевидно е прост, дори тривиален. Бих могла да изпреваря нейния така наречен компютър само с една квадрилионна част от мощта на процесора си.

— Тогава защо не го направиш?

— Защото за мен проблемът първо изисква разшифроване на кода на мъртъв език. Трябва ми някаква опора, розетски камък, след който всичко мигновено ще се изясни. Накратко, трябва ми помощ от земянит, който да се сети за какво може да са тези уравнения.

Джалиън сви рамене.

— Значи поредната задънена улица. На борда на тази стара щайга не остана нито един математик. Крейдейки и Том си играеха със Старата математика. Зная, че Чарлз Дарт също се занимаваше, и Таката-Джим... — Тя въздъхна. — И Емерсън Данайт. Той беше последният, който можеше да ти помогне.

Джалиън се приближи до справочния си пулт.

— Предполагам, че бихме могли да проверим списъка на персонала и да видим дали няма някой друг...

— Може би няма да се наложи — прекъсна я Нис. — Навярно ще е възможно да се свържа с един от специалистите, които вече споменахте.

Джалиън премигна. Не вярваше на ушите си.

— За какво говориш?

— Вие ми поставихте и друга задача — да открия какво гледа титлалът на име Калнокракия след срещата на съвета. За да я реша, аз изчистих последния кадър от шпионската камера преди да се приближат осите издайници. Моля ви, наблюдавайте внимателно, докторе.

Големият екран показва последния ясен образ от загубената сонда. Гледката на размахващите се криле на насекомото причиняваше почти физическа болка на Джалиън и тя изпита облекчение, когато Нис увеличи ъгъла на полето, така че осата остана извън екрана. Появи се част от сложното устройство на Уриел Ковачката — чудо на сръчността и изобретателността.

„Преди да постъпя в медицинското училище, самата аз изкарах курс по Старата математика. Бих могла да се опитам да помогна. Нис

ще ми осигури текстове отпреди контакта. Нужна е само проникателност. Някаква вълконска интуиция...”

Мислите ѝ се отклониха, привлечени от изчистеното изображение. Сега около нея се извисяваше лабиринт от импровизирано скеле, потънало в сенки, тук-там пронизвани от проблясъци.

„Цялата тази невероятна дейност трябва да означава нещо важно.“

Джалиън видя очевидната цел, към която се стремеше Нис — група сенки, балансиращи сред подпорите. Някои фигури бяха дребни, със змиевидни тела и малки крака и размахваха инструменти с тънки ръце с много стави.

„Миниатюрни урси — досети се тя. — Поддържащата група.“

До тях се виждаше по-голям силует. Джалиън ахна, когато разбра, че е човек! После си спомни.

„Разбира се. Човеците са съюзници на Уриел и опитни техници. Освен това са добри катерачи.“

Скоростта на увеличение се понижи и оставащите сенки неохотно се отдръпваха пред настъплението на компютърната мощ. По очертанието на шията и раменете Джалиън скоро видя, че човекът е мъж. Той сочеше нещо и навярно поставяше на малките урси задачи.

Имаше дълга коса, отметната наляво над ужасен белег. За миг Джалиън зърна набръчканата рана на слепоочието му.

Секунда по-късно образът се проясни, за да покаже усмивка.

Когато го позна, все едно че я заляха с ледена вода.

— Боже мой... Не може да бъде!

— Потвърждавате ли приликата? — напевно попита Нис. Гласът ѝ изразяваше задоволство и заинтригуваност.

— Изглежда, това е инженер Емерсън Данайт. Нашият колега, когото смятахме за убит от Старите в Многоизмерната система. Онзи, чийто разузнавателен съд беше обгърнат от светлинна сфера, докато „Стрийкър“ бягаше по заобиколен маршрут към Джиджо.

Тимбримската машина имаше още една обща черта със създателите си — дълбоката страст към изненадата. И сега изразяваше удоволствието си с бръмчене.

— Често питате как някой може да ни е проследил до това забравено кътче от вселената, доктор Баскин. Смятам, че въпросът

току-що придоби ново равнище на убедителност.

Каа

Той не успя да окаже почти никаква съпротива.

И как би могъл, след като всичките му оръжия бяха повредени? Освен това не бе в състояние да нарани представител на собствения си вид.

Очевидно нападателите, които атакуваха купола, нямаха толкова скрупули.

Разрушеният заслон оставаше далеч под тях, останките му бяха пръснати по континенталния шелф. Заедно с Пипоу и Брукида Каа едва успя да се измъкне от срутващите се стени и да избяга от въртопа от метал и пяна, само за да попадне пред дулата на добре въоръжените нападатели. Изкаран на повърхността заедно с другите, той се задъхваше от нервно изтощение под избледняващото следобедно слънце.

За разлика от него, гладкото тяло на Мопол почиваше почти отпуснато върху бързоходната шейна, която Пипоу беше докарала от скривалището на „Стрийкър“, и управляваше двигателя и оръжията с импулси, пращани по невралния си шунт. Плуващият наблизо Заки — който носеше напълно екипиран с инструменти хамут — им обясни положението.

— Това е, пилоте... — Размазваше думите от нетърпение. — Вие тримата ще правите каквото ви кажем, иначе...

Каа отметна глава и плисна вода към окото на Заки.

** Глупави заплахи от делфин,*

** който е гледал твърде много филми!*

** Просто го кажи, глупако. Веднага! **

Мопол яростно изсъска, но Пипоу се засмя на затруднението на Заки. Да продължи заплашителната си реч сега означаваше да се подчини на заповедта на Каа. Това бе маловажен въпрос — не точно логически мат. Но Каа смяташе, че е от полза да си възвърне поне малко инициатива.

— Ние... — Заки издиша и отново опита. — Двамата с-с-с Мопол напускаме екипажа на „С-с-стрийкър“. Няма да с-с-се върнем и ти не можеш да ни принудиш.

„Ето какво било“ — помисли си Каа.

— Дезертирате! — възмутено изпелтечи Брукида. — Оставете другарите с-с-си долу, когато с-с-са в най-голяма нужда!

Мопол издаде остър писклив звук.

— Нашият законен с-с-срок на с-с-служба с-с-свърши почти преди две години.

— Точно така — потвърди Заки. — Така или иначе, ние никога не с-с-сме подписвали договор за такова безумие... да бягаме като ранен кефал из галактиките.

— Значи възнамерявате да станете преждевремци — напевно каза Пипоу. Гласът ѝ издаваше смайване. — Да живеете като диваци в това море.

Мопол кимна.

— Някои приказваха за това още преди да напуснем кораба. Този свят е рай за нашия вид. Всички от екипажа трябва да ни последват!

— Но даже да не го направят — рече Заки, — ние напускаме.

После прибави хайку за подсилване на думите си.

** Шест или седем клана*

** вече са го направили на брега.*

** Имаме прецедент! **

Каа разбра, че не може да стори нищо, за да ги накара да се откажат. Морето щеше да обори най-убедителните му аргументи с фината си минерална гладкост и мамещото ехо на вкусна риба. След време дезертьорите щяха да започнат да изпитват носталгия за удобствата на цивилизования живот, да се отегчат или да разберат, че дори на свят без големи хищници съществуват опасности. Водата загатваше за надвиснала буря и Каа се зачуди дали някой от разбунтувалите се фини някога е бил навън по време на истински ураган.

„Но нима други вълни от заселници не са направили същия избор? Г’кеки, кхюини и дори човешки същества?“

— Джофурите могат да ви открият — каза им той.

— Ще поемем риска.

— Ами ако институтите ви заловят? — попита Брукида. — Присъствието ви тук ще бъде престъпление с-с-с ужасно отражение

върху...

Мопол и Заки се разсмяха. Дори Каа намери този аргумент за несериозен. Човеците и шимите вече бяха на Джиджо. Ако земяниятският клан получише колективно наказание за това престъпление, няколко делфина, живеещи в морето, едва ли щяха да влошат положението.

— Е, какво възнамерявате да правите с-с-с нас? — попита Каа.

— Ами, нищо. Ти и Брукида с-с-сте с-с-свободни да с-с-се върнете при с-с-скъпоценната с-с-си Джилиън Баскин, ако искате.

— Това може да отнеме цяла седмица! — възрази Брукида. Но Каа се бореше с неволните спазми в ръцете на хамута му, предизвикани от намека на Заки. Преди да успее да освободи речевите си центрове, Пипоу изрази ужаса му.

— С-с-само Каа и Брукида ли? Настоявате аз да остана?

Мопол изцвъртя утвърдително с такава радост, че по-скоро прозвуча като първичен делфински, отколкото като тринарен.

— Това е замисълът — потвърди Заки. — Не можем да установим колония без нито една женска.

Каа внезапно разбра дългосрочния им план. Симулирането на Мопол беше целяло да привлече от кораба някоя от медицинските сестри на Маканий. Повечето бяха млади женски, но Пипоу бе най-добрата плячка.

— И ще утежните дезертирането с-с-си с-с-с отвличане? — попита тя. Гласът ѝ звучеше колкото уплашено, толкова и очаровано.

Кръвта на Каа кипна, когато Заки се завъртя, за да се плъзне под корема на Пипоу.

— С-с-скоро няма да говориш така — обеща Заки, като многозначително се превъртя и остави следа от мехурчета. — С-с-след време ще с-с-смяташ, че този ден е бил най-щастливият в живота ти.

Стигнал до границата на търпението си, Каа размаха перки и се хвърли...

Последва време без спомени... и след това период, забулен в мъгла и изпълнен едновременно с вцепененост и болка.

Каа се носеше във водата и тялото му инстинктивно изпълняваше необходимите движения. Стоеше изправено. Изплуваше,

за да издигне дихателния му отвор над водната повърхност. Дишаше. Отново се потапяше. Позволяваше на разединената му същност отново да се свърже в цялост.

— Хайде, момчето ми — каза му помагачът. — Още малко остава.

Каа покорно заплува. Делфините го научаваха в ранна възраст — когато са ранени, винаги да се подчиняват на помагачите. Можеше да е майка му, леля му или дори някой възрастен мъжкар. Някой винаги беше помагач... иначе морето взимаше своето.

След време си спомни името на този помагач — Брукида. Започна да разпознава и характерната тъкан на крайбрежната вода. Дори си спомни част от онова, което го бе поставило в това състояние... състояние толкова замаяно, че умът му не можеше да оформя думи.

Битката. Беше атакувал въпреки всички шансове с надеждата да изненада враговете си... със самата дързост на нападението.

Трябваше само един изстрел от фокусиран звук, за да го накара да се преметне със сгърчени мускули. Парализиран, той усети, че двамата противници потеглят... и взимат със себе си любимата му.

— По-добре ли си? — попита Брукида. Старият делфин прати звуков сигнал през вътрешностите му и провери възстановяването му. Облаците в ума му бавно се разкъсваха. Достатъчно, за да си спомни още няколко факта. Унищоженият заслон — в който нямаше смисъл да се връщат. Безнадеждността да преследват бързоходната шейна, макар и натоварена с трима пътници, тъй като приближаваше нощ.

Двете ръце на хамута му потръпваха, докато разтърсеният му мозък пращаше конвулсивни команди по невралната връзка. При следващото дишане Каа успя леко да повдигне глава и позна очертанията на недалечните крайбрежни хълмове. Брукида го приближаваше към местното рибарско селище.

— Мопол и Заки унищожиха кабелите и предавателите в купола. Но мисля, че ще можем да открием нишките, водещи към шпионските роботи в Ууфон, да с-с-се включим в тях и да с-с-се свържем с-с-с кораба.

Хаотичните мисли на Каа постепенно започваха да се подреждат. Достатъчно, за да разбере част от онова, което казваше старият фин. Това завръщане към разумност го изпълваше със смесени чувства —

облекчение, че загубата не е била постоянна, и съжаление за простотата, която сега трябваше да си иде, заместена от настоятелни, безнадеждни нужди.

Намери думите на тринарен по-лесно, отколкото на английски.

** Трябва да преследваме*

** тези изчадия на сифилитични червеи,*

** докато звуковата им следа е свежа! **

— Да, разбира с-с-се. С-с-съгласен с-с-съм. Колко ужасно за Пипоу, бедното момиче. Но първо трябва да с-с-се с-с-свържем с-с-със „С-с-стрийкър“. Навярно другарите ни ще могат да помогнат.

Каа се вслуша в разумността на думите му. Един от първите принципи на човешката законност, който делфините ясно разбираха и който имаше аналогии в обществото на китообразните, бе свикването на опълчение. Когато срещу стадото е извършено престъпление, можеш да повикаш помощ. Не трябва да се изправяш срещу опасността сам.

Той остави Брукида да го поведе към мястото, където се свързваха кабелите от всички шпионски камери на брега. Ревящият прибор тъжно му напомни за сутрешното любене. Звукът го накара да изцвърти протест на първичен делфински срещу несправедливостта на всичко това. Да си намериш партньорка и да я загубиш още същия ден.

„Сазер... Заки ме простреля със сазерен лъч.“

Смътно разбираше, че Заки може би му е спасил живота. Ако импулсът не го бе спрял, Мопол със сигурност щеше да стреля с мощното оръжие на шейната.

„Но да ме спаси... защо?“

Кажи ми, Ифни... какъв е смисълът?“

Каа не мислеше, че все още носи прякора си.

„Само няколко часа... сега пак ми е отнет. Тя го отнесе със себе си.“

Брукида изплува на повърхността до него и триумфиращ от бързия си успех, възторжено запелтечи:

— Готово! Хайде, Каа. С-с-свързах с-с-се с-с-с Джилиън. Искан да разговаря с-с-с теб.

Понякога в живота има много възможности за избор. Трябва да решиш кое от теченията да последваш, коя вълна носи съдбата ти.

В други случаи се разкъсваш, сякаш са те хванали две косатки и едната жестоко захапва перките ти, докато другата си играе като тегли муцуната ти.

Каа чу заповедта. И я разбра.

Но изобщо не беше сигурен, че ще се подчини.

— Съжалявам за Пипоу — каза Джилиън Баскин. Гласът ѝ пропукваше по импровизираната линия, директно свързана със слуховите нерви на Каа. — Ще я спасим и ще се справим с дезертьорите, когато имаме възможност. Повярвай ми, това е много важно. Но другата задача е на живот и смърт, Каа. Тя замълча за миг. — Искам да поемеш право към пристанището Ууфон. Време е някой от нас да отиде в града.

ПРЕЖДЕВРЕМЦИТЕ

ЕУАСКС

Най-после се случи, пръстени Мои.

Радвайте се! Вашият господарски пръстен накрая успя да възстанови някои от мазните спомени, които вие/ние/ Аз смятахме за безвъзвратно загубени!

Онези безценни паметни следи, които храбрият глупав Аскс изтри, като стопи восъка!

Този акт на погрешна вярност прекалено дълго пречеше на този хибриден пръстен да е от полза. Някои от екипажа на „Полкджхи“ наричаха нас/Мен „неуспешен експеримент“. Дори Капитан-водачът постави под съмнение това усилие... този опит за превръщане на див трек в наш верен специалист по джиджойските въпроси.

Признавам, че нашият/Моят опит с Шестте раси не беше цялостен. Бяха допуснати грешки, въпреки/поради нашите съвети.

НО СЕГА АЗ/НИЕ РАЗКРИХМЕ ТАЗИ ТАЙНА! Това убеждение, което преди е изпълвало смилателния център на разединеното същество, наречено Аскс.

Дълбоко под стопените пластове са останали няколко паметни следи.

НЕДЕЙТЕ ДА СЕ ГЪРЧИТЕ! Трябва да ликувате от това възвръщане на нещо толкова важно.

Яйцето.

Досега видяхме от преждевременските раси само обиди — бавене и неохотно съдействие на проучвателните групи, които пратихме.

Никакво доброволно събиране на г'кекски гадини на определените места.

Никакво придвижване на трекски купчини за преценка и разговор.

Рояци от дистанционно управляеми роботи започнаха да претърсват околността за групи г'кеки и треки, като ги насочваха към оградените пространства. Но тази задача се оказва трудна и безрезултатна. Далеч по-удобно щеше да е, ако местните бяха убедени да я изпълнят сами.

Нещо повече, тези паднали същества все още отказват да признаят каквато и да било връзка с преследвания земянитски кораб.

ОКАЗВА СЕ ТРУДНО ДА ГИ ПРИНУДИМ ДА НИ СЪДЕЙСТВАТ.

Атаките срещу селищните центрове се посрещат с примирение и разпръскване.

Тяхната строга религия ни обърква със стоическата си пасивност. Трудно е да лишим от надежда народ, който никога не е притежавал такава.

НО СЕГА ИМАМЕ НОВА ЦЕЛ!

Цел, по-важна за Шестте раси от техните лагерни селища. Цел, с която да ги убедим в безмилостната си решителност.

Вече знаехме нещо за това Велико яйце. Неговите пулсиращи излъчвания бяха досадни и пречеха на уредите ни, но ние не им обръщаме внимание, защото ги смятахме за геофизична аномалия. Пси-резонантни образувания съществуват и на други светове. Въпреки местната митология, нашият корабен библиотечен куб може да цитира аналогични примери. Рядък феномен, но разбираем.

Само че сега разбираме колко дълбоко е вкоренен в религията на диваците този камък. Той е техният основен обект на почитане. Тяхната „душа“.

Колко забавно.

Колко смешно.

И колко невероятно удобно.

ВУББЕН

Последния път, когато престарелите му колела се бяха въртели по тази прашна пътека, беше в компанията на дванайсет дванайсетици облечени в бели роби поклонници — най-добрите очи, умове и пръстени на шестте раси — изкачващи се покрай отвесните скали и вулканичните отвори в свещен опит да получат напътствие от Светото яйце. Известно време тази изпълнена с надежди, процесия бе карала стените на каньона да кънтят от вибрациите на единството — Общностите бяха обединени и мирни.

Уви, преди да достигне целта си групата попадна във въртоп от огън, кръв и отчаяние. Скоро мъдреците и техните последователи бяха прекалено заети със собственото си оцеляване, за да разсъждават за неизбежното. Но през последвалите седмици Вуббен не можеше да се отърси от усещането за недовършена работа. За нещо жизненоважно, прекъснато по средата.

Тъкмо това беше причината за самотното му пътуване, макар да означаваше, че крехките му колела ще минат прекалено близо до джофурския вражески кораб. Осите и валове на Вуббен пулсираха от тежкото изкачване и той с копнеж си спомняше онзи смел кхюин, който го бе носил по целия път върху широката си сива коруба.

Но не можеше да не дойде. Въпреки слабостта и старостта си, Вуббен трябваше да дойде.

Най-после стигна до последния завой преди да навлезе в Гнездото. Спря да си поеме дъх и приглади раздърпаните си мисли в подготовка за очакващата го пътека. После избърса с мека кърпа зелената пот от четирите си очни качулки и стълбчета.

„Говори се, че г’кеките не можели да еволюират на планета. Нашите колела и тънки крайници били по-подходящи за изкуствените светове, където живеели богоподобните ни предци преди да направят огромен залог и да загубят всичко.“

Често се чудеше какъв ли е животът в някой огромен въртящ се град, чието вътрешно пространство е пресечено от безчет пътища като нишки на захарен памук. Интелигентни пътища, които се усукват, въртят и свързват по твоя команда, така че връзката между две точки

може да е толкова права или възхитително извита, колкото ти се иска. Да живееш там, където притеглянето на планетата не те притиска безмилостно всяка дура от раждането, та чак до смъртта ти, смазвайки колелата и износвайки лагерите ти с жестоко триене.

Г'кеките трябваше да полагат повече усилия от всяка друга преждевременска раса, за да обичат Джиджо. „Нашето убежище. Нашето чистилице.“

Очните стълбчета на Вуббен неволно се свиха, когато Яйцето за пореден път извести за присъствието си. От земята като че ли се издигна вълна от вибрации тайуюш. Неравномерните трусове ставаха все по-силни, колкото повече се приближаваше до източника им. Сега той потръпна, когато нов вълнов фронт поглади напрегнатите му спици и накара мозъка му да отеки в твърдата си кутия. Усещането не можеше да се изрази с думи дори на галактически две или три. Пси-ефектът не предизвикваше образи или чувства. По-скоро като че ли постепенно се усилваше някакво очакване, бавно, но постоянно, сякаш най-после се осъществяваше отдавна очакван план.

Излъчването достигна кулминацията си... после бързо отмина, все още без свързаността, на която Вуббен се надяваше.

„Тогава нека започнем сериозно“ — помисли си той. Подпомагани от тънките тласкателни крака, двигателните му валове запулсираха, когато колелата му се извърнаха от отслабващото сияние на залеза и се насочиха към загадката.

Яйцето се извисяваше над него, заоблена скала, която се издигаше на половин хвърлей на стрела преди да изчезне от поглед. Въпреки че едновековните поклонения бяха изтъркали пътека от утъпкана пемза, на Вуббен му трябваше почти мидура, за да направи първата си обиколка около основата на овоида, чиято маса образуваше дълбока вдлъбнатина в склона на заспалия вулкан. По пътя той вдигна тънките си ръце и очни стълбчета в нежен благослов, за да подсили мислената си молба с езика на движението.

„Помогни на своя народ...“ — умоляваше го Вуббен, като се опитваше да настрои мислите си и да ги синхронизира с цикличните вибрации.

„Събуди се. Намеси се, за да ни спасиш...“

Обикновено опитът за съпричастност изискваше повече от един просител. Вуббен би обединил своя принос с търпението на хуун, упоритостта на кхюин, безкористната доброта на трек, както и с онази искрена воля за знание, която караше най-добрите урси и човеци толкова да си приличат. Но придвижването на такава голяма група в близост до джофурите можеше да бъде засечено. И без това не можеше да моли други да рискуват да ги заловят в компанията на г'кек.

С всяка обиколка около Яйцето той надигаше едно от очните си стълбчета, за да погледне към Маунт Ингул, чийто връх се виждаше отвъд ръба на кратера. Фхуун-дау беше обещал да разположи там хелиографска група, която да предупреди Вуббен в случай на приближаваща се заплаха — или ако настъпеха промени в напрегнатите отношения с чуждоземните. До този момент от западния връх не се забелязваха проблясъци.

Но го разсейваха и други неща, също толкова обезпокоителни за мислите му.

Лусен се издигаше в същата западна четвъртина на небето и по линията на терминатора ѝ се виждаха ярки светлинки. Легендите разказваха, че това са куполни градове. Заминалите си буюри ги бяха оставили непокътнати, тъй като Лусен нямаше местна екосистема, която да рециклира и възстановява. Времето почти нямаше да ги докосне, докато тази угарна галактика и безбройните ѝ звездни системи получеха нови законни наематели и спиралните ръкави отново се оживяха от търговия.

„Колко трябва да са изкушавали тези лунни градове първите г'кекски изгнаници, бягащи тук от изоставените си космически домове, само на няколко тайноскока пред преследващите ги, жадни за мъст пълчища. Най-последно почувствали се в безопасност, след като преминали през бурите на Измунути — и тези куполи сигурно са ги мамели, напомняйки им за дома. С обещания за слаба гравитация и чисти, гладки повърхности.“

Но такива места не предлагаха сигурно дългосрочно убежище от безмилостни врагове. Повърхността на планетата беше по-подходяща за бегълци, тъй като животоподдържащата ѝ система не се нуждеше от компютърно регулиране. Сложната хаотичност на естествения свят го правеше идеално място за криене, ако изгнаниците бяха готови да живеят като диваци и да си изкарват прехраната като животни.

Всъщност Вуббен нямаше представа какво е минавало през ума на първите заселници. Свещените свитъци бяха единствените писмени сведения от онова време, а те почти не говореха за миналото — само проповядваха как да живеят в хармония на Джиджо и обещаваха спасение за онези, които следваха Пътя на изкуплението.

Вуббен бе известен с умението си да рецитира тези кухи текстове. „Но всъщност ние, мъдреците, още преди век сме престанали да разчитаме на свитъците.“

Възобнови самотното си поклонение и тъкмо започна четвъртата обиколка, когато усети нова вълна на тайуюш. Сега вече беше сигурен, че циклите стават по-последователни. И все пак изпитваше усещане, че дълбоко под повърхността лежи инертна много повече сила — сила, от която отчаяно се нуждаеше.

Хуунски и кхюински старци разказваха, че мотивите били мощни в отминалите дни на Дрейк Млади, когато Яйцето все още било топло, току-що изскочило от утробата на Джиджо. Непреодолими сънища изпълвали и шестте раси и убеждавали всички, освен най-консервативните, че е дошло истинско откровение.

Политиката също изиграла роля в приемането на огромното кълбо. Дрейк и Ур-Чоун направили пламенни заявления, тълкуващи новата поличба по начини, които помогнали за обединението на Общностите.

— Този мъдър камък е дар на Джиджо, предзнаменование, освещаващо мирните договори и потвърждаващо Великия мир — заявили те и постигнали известен успех. Оттогава надеждата станала част от реформираната религия. Макар и да почитали свитъците, самата дума рядко се използвала.

Сега Вуббен търсеше част от тази надежда за самия себе си, за расата си и за Шестте. Търсеше я в знаци, които големият камък можеше да даде за пореден път.

„Мога да го усетя! Само ако Яйцето се прояви достатъчно силно и достатъчно скоро.“

Но усиливащата се активност като че ли следваше свой собствен ритъм, който го караше да се чувства като насекомо, танцуващо до някакво великанско същество.

„Навярно — предполагаше Вуббен — присъствието ми няма нищо общо с тези промени. Онова, което ще се случи сега, може да

стане без никакво участие от моя страна.“

ДЛЕТОТО

Ветровете не духаха в правилната посока.

Това не го изненадваше. Климатът на Склона вече повече от година постоянно се менеше. Така или иначе, метафорично казано, Шестте раси бяха брулени от вихъра на промените. И все пак в края на този дълъг, паметен ден, Длетото имаше повече от достатъчно основание да проклина упоритите своенравни ветрове.

В късния следобед косите слънчеви лъчи обагряха горите и бамбука в чудна картина от сенки и светлина. Ръбатата планина бе фаланга от гигантски войници, чиито брони блестяха на залязващото слънце. Долу огромно благо отстъпваше място на прерия, която на свой ред преминаваше в гористи хълмове. От тази огромна височина почти не се виждаха признаци на градски живот, макар че Длетото по принцип не можеше да гледа право надолу. Хитиновата грамада на тялото му напълно скриваше директния изглед към земята.

В момента петте му крака бездействаха. Щипките му висяха над откритото пространство и от време на време рефлексивно изщракваха в напразен опит да хванат чистия въздух. Още по-неприятно беше, че сетивните мустачки около устата му нямаха пръст или кал, които да докосват, за да проучват многобройните тъкани на земята. Те също висяха безполезно. Длетото се чувстваше вцепенен и гол по начин, който най-малко се харесваше на кхюините.

С тази част от изкачването му бе най-трудно да свикне. За кхюина тъканта на живота се определя от неговата среда. Пясък и солена вода за червените. Сладка вода и тиня за сините. Свят от каменни пещери за царствените сиви. Въпреки че предците им бяха имали звездни кораби, джиджойските кхюини изглеждаха неподходящи кандидати за полети.

Когато откритите пространства величествено се плъзнаха назад, Длетото се замисли над факта, че е първият от рода си, полетял от стотици години.

„Какво приключение! Струва си да разкажа на Дървоядката и другите матрони за него, когато се върна в уютното гнездо зад

долоския бент. В мрачната си бърлога личинките ще искат да чуят историята поне четирийсет-петдесет пъти.“

Само пътуването му да не бе чак такова приключение и да имаше по-предвидими последствия.

„Надявах се, че досега вече ще разговарям със Сара, а не да се нося право към зъбатата паст на врага.“

Над купола и зрителната си лента Длетото чу предупредителното изсъскване от отварянето на клапите — последвано от взрив на топлина. Неспособен да помръдне или завърти висящото си тяло, той можеше само да си представя урските устройства — как използват огнени струи, за да пълнят торбата с горещ въздух и да поддържат височината на балона му.

„Но не могат да поддържат посоката.“

Всичко беше толкова автоматично, колкото позволяваше технологията на ковачките, но нямаше как да избегне капризите на вятъра. Можеше да използва едно-единствено средство за управление — въже, завързано за далечен нож, който щеше да разпори балона, когато го дръпнеше, за да освободи газовете и да го спусне от небето с постоянна скорост — поне така уверяваха ковачките — бързо, но не прекалено. Като пилот той имаше само едно задължение да направи така, че спускането му да завърши в достатъчно голям воден басейн.

Дори малко по-силен сблъсък нямаше да навреди на бронираното му дисковидно тяло. Ако въжето или платът оплетяха краката му, Длетото щеше да задържи дъха си достатъчно дълго, за да се освободи и да изпълзи на брега.

Въпреки това бе трудно да убеди съвета на оцелелите, управляващ останките от Овум, да му позволи да опита тази безумна идея. Те естествено се усъмниха в твърдението му, че следващият им куриер трябва да е син кхюин.

„Но през последните дни загинаха прекалено много човешки момчета и момичета, полетели с тромави планери. Урсите, които използваха балони, чупеха шиите и краката си. Единственото, което трябва да направя, е да падна във вода и със сигурност ще успея да изпълзя навън. Сегашните жестоки обстоятелства ме правят идеален авиатор!“

Имаше само един проблем. Докато го закачаха в това превозно средство, ковачките го увериха, че следобедният вятър по това време

на годината е сигурен — право напред по долината на Гент. Той трябваше да го отнесе чак до Езерото на благополучието само за няколко мидури, така че да има повече от достатъчно време да поеме с бърза кхюинска походка и до здрачаване да стигне до най-близкия хелиографски пост. Тогава докладите за условията в опустошения Овум щяха да се влеят в светлинния информационен поток. И Длетото най-после щеше да начеше сърбежа си за дълг и да възстанови връзката със Сара, както бе обещал. Ако се приемеше, че тя е на Маунт Гуен, разбира се.

Само че по-малко от мидура след отлитането ветровете бяха променили посоката си. Обещаният кратък полет на изток се превърна в продължително заобикаляне на север.

„Към къщи“ — забеляза той. За съжаление, по средата беше врагът. С тази скорост щяха да го свалят още преди да види Доло.

И за да стане съвсем лошо, Длетото започна да ожаднява.

— Това положение — то е толкова смешно — измърмори той, когато звездите започнаха да изгряват. Вятърът духаше на ритмични пристъпи и го отвяваше в най-различни посоки. На няколко пъти тези пристъпи събуждаха надеждите му, като понасяха балона към върховете, където беше зърнал други постове, предаващи сигнални проблясъци по планинската верига. Очевидно тази вечер информационният поток бе извънредно активен, при това предимно в северна посока.

Но винаги когато някое голямо езеро като че ли скоро щеше да мине под газовата торба, задухваше друг вятър и го изтласкваше обратно над назъбените скали и горите. Ядът само усилваше жаждата му.

„Ако продължава така, толкова ще се обезводня, че с радост ще цопна в първата локва.“

Скоро разбра колко много се е отклонил. Когато от най-високите върхове изчезна и последната светлина на деня, той видя в планината цепнатина, позната на всеки от Шестте — проходът, водещ към Поляната на Събора, където Общностите на Шестте раси отбелязваха изтичането на поредната година от изгнанието. Известно време след залез-слънце яркият полумесец на Лусен огря склоновете. Длетото очакваше земята да се приближи, докато напредваше на североизток,

но глупавият урски високомер някак си усети промяната и реагира с нова струя пламък, за да попречи на балона да се спусне към долината.

После изчезна и Лусен, изоставяйки го в свят на сенки. Планината се превърна в черни дупки, откъснати от звездното небе. Това остави Длетото съвсем сам с въображението му, замислен за това какво ще направят с него джофурите.

Дали щеше да има проблясък на студен пламък, какъвто беше видял да излиза от търбуха на жестоката корвета, опустошила Овум? Дали щяха да го насякат на парчета със скалпели от звук? Или той и балонът щяха да бъдат изпарени при контакта с някакво отбранително силов поле? Една от онези бариери, които често се описваха в земяните романи?

Но най-ужасното, което си представяше, бе „теглец лъч“, който го хващаше и смъкваше на земята, за да бъде подложен на мъчения в някакъв създаден от джофури ад.

„Въжето — не трябва ли да го дръпна сега? — зачуди се той. — За да не научат нашите врагове тайната на балоните с горещ въздух?“

Преди да пристигнат на Джиджо кхюините никога не се бяха смели. Но сините някак бяха усвоили навика, вбесявал техните сиви царици още преди хууните и човечите да могат да бъдат обвинени за отрицателното си влияние. Краката на Длетото се свиха и затрепериха, когато от дихателните му отвори се разнесоха високи изсвирвания.

„Точно така! Не трябва да позволим тази «технология» да попадне в чужди ръце... или пръстени. Ами че и самите джофури могат да започнат да правят балони и да ги използват срещу нас!“

Планинските каньони отговориха на смеха му със слабо ехо — ехо, което малко го ободри, сякаш за предстоящата му раздяла с тази вселена се беше събрала публика. „Никой кхюин не иска да умре сам — помисли си той и още по-силно стисна въжето, което щеше да го прати в мрачните прегръдки на Джиджо. — Надявам се само, че някой ще открие достатъчно парчета от корубата ми, за да бъдат изхвърлени...“

В този момент слаб проблясък привлече вниманието му. Идваше от мрака пред него, далеч в стесняващата се долина под планинския проход. Длетото се опита да фокусира зрителната си лента, но отново трябваше да изругае лошото зрение на расата си, наследено от древни времена. Той се втренчи към бледото сияние.

Можеше ли да е?...

Слабите лъчи му напомняха за звездна светлина, отразяваща се от водна повърхност, и го накараха да отложи дръпването на въжето с още няколко дури. Ако наистина беше планинско езеро, може би имаше съвсем малко време да прецени разстоянието и инерцията и да определи подходящия момент за спукване на балона. „С моя късмет накрая ще се окаже, че е киселинна яма на мулк-паяк. Поне това ще реши проблема с останките ми.“

Блясъкът се приближи, но очертанията му изглеждаха странно гладки, а не като на естествен воден басейн. Профилът му бе овален и отражението говореше за конвексна форма, която...

„По Ифни и предците! — стъписано изруга Длетото. — Та това е джофурският кораб!“

И зяпна в смаяно страхопочитание огромния сферичен съд.

„Толкова е огромен, че го помислих за част от пейзажа.“

И още повече се ужаси, когато прецени посоката си.

„Скоро ще съм точно отгоре му.“

Ако не друго, вятърът поне силно духаше отзад и ускоряваше приближаването му.

Внезапно му хрумна идея. Мисъл, която промени мнението му за жестокостта на съдбата.

„Така е по-добре — реши той. — Ще е като в онзи роман, който четох миналата зима, от някакъв човек отпреди контакта, Вонегът. Книгата завършваше с това как героят прави дързък жест към Господ.“

Тогава му се беше сторило подходящо, сега още повече. Когато си изправен пред гибел от ръцете на могъща сила, понякога единствената възможност е да се държиш предизвикателно.

Това изглеждаше напълно осъществимо. Частите на кхюинската уста изпълняват много функции, включително сексуална. Така че Длетото се възползва от положението си и се приготви да се представи на врага по възможно най-обидния начин.

„Потърсете ТОВА във вашата Галактическа библиотека!“ — помисли си той и решително размърда сетивните си мустачки. Навярно преди да го изпарят, джофурите щяха да проверят данните за пътуващите сред звездите кхюини и да разберат колко ужасна е обидата му. Длетото поне се надяваше на това. Да бъде убит от ярост, а не между другото.

По мустачките му преминаха вълни на гъделичкащо усещане и той се зачуди дали опасността не предизвиква някакъв извратен вариант на сексуално желание. „Е, в края на краищата, ето ме тук, носещ се към огромен брониран царствен съд с разголен интимни части. Дървоядката не би одобрила сравнението, предполагам.“

Докато вятърът го тласкаше към бойния кораб — нещо толкова голямо, че конкурираше планината — джофурската машина напълно се скри под предния край на хитиновата му коруба. И нямаше да се вижда през тази последна част от приближаването му — ирония, която Длетото не намираше за забавна.

После за огромна негова изненада пред погледа му се появи тъкмо онова, за което копнееше — езеро. Огромно, заприщено от бойния крайцер, потопило Поляната на Събора.

„Ако не ме свалят — не можеше да не си помисли той, — ако не ме забележат, все още мога да стигна...“

Но как да не забележат тази приближаваща се торба с газ? Със сигурност вече го бяха засекли със своите божествени уреди.

Гъделичкането на разголените му мустачки се усилваше на бързи вълни. Това обаче не бе сексуална възбуда. Усещането събуждаше инстинкт за хранене и караше диамантените му щипки рефлекторно да щракат, сякаш се провират в тинята, за да хванат бронирана плячка.

„Мустачките регистрират магнитни и електрически вибрации от блатни змии“ — спомни си той.

„Електромагнитни... Сканират ме!“

Всеки път, щом поемеше дъх през някоя от кракоустите си, изтичаше поредната дура. Езерото се приближаваше и той знаеше, че корабът вече трябва да е почти точно под него. Какво ли чакаха?

После му дойде нова мисъл.

„Сканират ме... но могат ли да ме видят?“

Защо не бе изучавал повече наука в Тарекската академия? Макар че сивите бяха по-добри в абстракциите — причината, поради която имаха истински имена — Длетото разбираше, че е трябвало да прояви упорство и да изкара курса по основи на физиката.

„Дай да видим. В човешките романи се говори за «радар»... радиовълни, отскачащи от далечни обекти и издаващи местоположението на натрапниците.“

Но ехото се получава само ако има нещо, от което радиовълните могат да отскочат. Метал или някакъв друг твърд материал.“

Длетото бързо скри зъбите си. Иначе долната му част беше мека и представляваше многостранни плоскости, които може би отклоняваха лъчите в случайни посоки. А газовата торба би трябвало да изглежда не по-плътна от дъждовен облак!

И само ако урският високомер почакаше още малко преди да регулира височината на балона, изстрелвайки горещ пламък с рев, който щеше да изпълни нощта...

Гъделичкането достигна кулминацията си... после започна да отслабва. Секунди по-късно хлад погали долната страна на Длетото и той усети примамващата вода под себе си. Изпълни го колебливо облекчение, придружено от тревога, защото студеният въздух щеше да ускори скоростта му на спускане.

„Сега ли? Да дръпна ли въжето преди да изригнат пламъците и да ме издадат?“

Водата го зовеше. Длетото копнееше да измие праха от отворите си. И все пак се бавеше. Даже внезапното му спускане от небето да не привлечеше внимание, щеше да кацне в най-ужасното езеро на Джиджо, дълбоко в отбранителния периметър на джофурите, навярно патрулиран от всевъзможни машини. Може би роботите не го бяха забелязали до този момент, защото вероятността за поява на летящи кхюини изобщо не беше програмирана в тях. Но плуващият кхюин със сигурност бе.

Във всеки случай водата предизвикваше у него странно чувство. Под повърхността се забелязваха проблясъци — зловещи светлинки, които подсилваха решението му да изчака.

Всяка изтекла дура потвърждаваше избора му, докато разстоянието между него и гигантския крайцер се увеличаваше. Машината се появи зад балона като тъмна заобленост със светещи прожектори, отделена от вълнуваща се водна линия.

Внезапно отстрани на сферичния кораб заблестя ярка светлина и като че ли се насочи право към него.

„Край“ — помисли си Длетото.

Но това не беше топлинен лъч. Той започна да се разширява и се превърна в сияещ правоъгълен отвор. Врата.

„Адски голяма врата“ — разбра Длетото и се зачуди какво може да заема толкова огромно пространство в гигантския звезден крайцер.

Очевидно — друг звезден крайцер.

С ниско бръмчене от зейналия хангар се появи строен пурообразен корпус, който отначало се движеше бавно, а после ускори към Длетото.

„Добре тогава. Не смърт. Плен. Но защо да пращат толкова голямо нещо за мен?“

Навярно бяха видели обидния му жест и го бяха разбрали по-добре, отколкото очакваше.

За пореден път се приготви да дръпне въжето. Щеше да им се измъкне в последния момент... или пък щяха да го застрелят, докато падаше. А може би роботите щяха да го проследят — под водата или на сушата. И все пак му се струваше, че си заслужава да опита. „Поне ще утоля жаждата си.“

Зрението му отново беше проблем. Помъчи се да прецени скоростта на приближаване на корветата, но не успя. Ядосаните му мисли изоставиха английския и се насочиха по по-лесните коловози на галактически шест.

„Тази гледка на ужас — виждал съм я и преди.

Тъкмо това видях за последно — изгарянето на град.

Град на престъпници — преждевремци — на моя народ.“

Краката му конвулсивно се свиваха, докато корабът се носеше към него, без да проявява...

„Какво по...“

... и продължи да лети, профучавайки покрай балона с рев от изместен въздух.

Длетото усети, че петте куки от урска стомана рязко дръпват корубата му. Една от тях се откъсна и раздра хитиновата броня като хартия, после бясно започна да се люлее, когато балонът бе всмукан в следата на крайцера.

Светът се превърна в мъгла и му показва какво е истински полет.

После джофурският съд изчезна към върховете на Ръбатата планина, пренебрегвайки балона и пътника.

ВУББЕН

След известно време Вуббен най-после успя да успокои мислите си и позволи на тайуюш да изпълни душата му, като изличи всички тревоги и съмнения. Изтече още една мидура и той извървя поредния молитвен кръг. Съзерцанието му ставаше все по-дълбоко. След залеза на Лусен в небето изгряха безброй съзвездия и мъглярини. Блещукащото обиталище на боговете.

Докато заобикаляше откъм западната страна, вниманието му привлече нова премигваща светлина — неравномерни проблясъци, които не приличаха на звездно сияние. Все още в транс, Вуббен трябваше да положи усилия, за да повдигне и второто си очно стълбче и да разпознае в премигването кодирана реч.

Ново налягане и още едно очно стълбче — и той го дешифрира. „ДЖОФУРСКИ МИНИКОРАБ/СМЪРТНОКОРАБ В ДВИЖЕНИЕ — казваше фенерът на Маунт Ингул. — НАСОЧВА СЕ КЪМ ЯЙЦЕТО.“

Съобщението се повтори. Вуббен дори зърна далечна искрица, препредаваща думите от далечен връх. Но мозъкът му беше настроен на друга вълна и му попречи да осъзнае напълно значението на съобщението.

Той се върна към сетивния си фантазъм, който го теглеше навътре — впечатление, че е кацнал върху развяваща се лента, която бавно се спуска и издига като развълнувано море.

Усещането не бе неприятно. По-скоро отново се чувстваше малък и безразсъдно се носеше по висящия мост в платото Дуден, чуваше тракането на дъските под колелата си, пикираше и завиваше без предпазен парапет, а от двете му страни зееха смъртоносни бездни. Здравите му спици бръмчаха, докато летеше като куршум, широко разперил четирите си очни стълбчета за максимално равновесие.

Преживяваше мига цялостно — не като далечен мил спомен, а в цялата му прелест. Това беше най-близкото до рая усещане, което бе изпитвал на грубото кълбо на Джиджо.

Въпреки трансa си Вуббен разбираше, че трябва да е пресякъл някаква граница. Сега наистина беше с Яйцето и усещаше

приближаването на масивен обект откъм запад. Смъртоносно нещо, самодоволно и ужасно. Някак можеше да усети натиска на гравитационните полета, които откъсваха листа от дърветата, драскаха и проникваха в пръстта на Джиджо, нарушаваха покоя на древните скали. Дори интуитивно знаеше нещо за екипажа — многопръстенни същества, далеч по-самоуверени и единни от треките.

Странни пръстени. Егоистични и амбициозни.

Решени да сеят опустошение.

ДЛЕТОТО

Високомерът на балона сигурно беше повреден. Или пък горивото свършваше. Така или иначе, автоматичните настройки ставаха все по непостоянни. Обезпокоителни звуци съпътстваха всеки взрив на топлина.

Накрая подаването на гориво напълно престана.

Езерото бе изчезнало зад него през отчаяните дури, когато следата на кораба повлече балона зад себе си покрай опустошената Поляна и в тесния проход към върховете на Ръбатата планина. С това се стопи и последният шанс на Длетото да дръпне въжето и да кацне в дълбоката вода. Сега около него се издигаха високи дървета — като зъби на гребен, който използваш, за да пощиш любимия си лорник от бълхи.

„А аз съм бълха.“

Ако допуснеше, че оцелее, когато някой горски гигант го свалеше от небето, някой можеше да чуе виковете му и да дойде. „Но какво ще си помисли, когато открие кхюин на дърво?“

Изразът бе популярна метафора за нещо невероятно — също като плуващ урс, скромн човек или егоистичен трек.

„Това очевидно е годината на противоречията.“

Висок клон одраска една от щипките му. Длетото се отдръпна толкова несъзнателно, че цялото му тяло се завъртя. След това държеше и петте си крака прибрали в корубата. И все пак всеки момент очакваше нов сблъсък.

Но вместо това гората внезапно свърши. Длетото неясно различи наъбени скали и мирис на сира погали езика му. После усети издигане нагоре!

И топлина. Мустачките му се свиха, реагирайки на топлата струя.

„Разбира се — сети се той. — Продължи няколко левги на изток от Поляната и ще попаднеш в страната на гейзерите.“

Балонът се заиздига и увисналата му допреди малко торба се заизпълва с горещ въздух.

„Джофурският кораб трябва да ме е привлякъл в някой каньон. Да! Пътят на поклонението. Пътят, който води към Яйцето.“

Тялото на Длетото продължаваше да се върти дори докато газовата торба се издигаше. За други същества това може би щеше да е неприятно, но кхюините нямат предпочитана ориентация. За тях няма значение на коя страна „гледат“. Така че той беше готов, когато видя търсения обект.

„Ето го там!“

Корветата неподвижно висеше във въздуха и прожекторът ѝ светеше надолу над място, което можеше да е единствено Гнездото.

„Какво ли замисля?“

Спомни си за Овум, където чуждоземците бяха решили да атакуват през нощта, за да всеят колкото могат повече ужас и заради визуалния ефект. Възможно ли беше намерението им отново да е такова?

„Но джофурите със сигурност не биха навредили на Яйцето!“

Длетото никога не бе проявявал никакъв пси-талант. И все пак сега му се стори, че от вътрешността на крайниците му нагоре към лимфната помпа в центъра на тялото му плъзват усещания. Първо беше очакването. После нещо сходно на заинтригувано любопитство.

Накрая в бърза последователност изпита разпознаване, осъзнаване и кулминиращо чувство на разочарована досада. Всички тези впечатления продължиха само няколко мига и той някак разбра, че не идват от джофурите.

Всъщност каквото и да се бе случило пси-обида или неуспешно общуване — то, изглежда, разгневи онези на борда на крайцера и ги тласна към действие. Прожекторът се стесни от разсеян лъч до игла с ужасна яркост, която яростно се заби надолу. Звукът се разнесе чак след няколко дури... поредица от високи пращящи екоти. Длетото не можеше да види целта им, но от мястото на атаката изригна силен дим.

Остър писък неволно се изтръгна от отворите му и той конвулсивно напрегна крака. И все пак не усещаше болка, нито дори изненада. „Това е нещо повече — гордо си помисли Длетото. — Нещо много повече.“

Разбира се, джофурите спокойно можеха да превърнат беззащитното Яйце в стопена локва. Сега намерението им беше ясно.

Този акт щеше да пречупи духа на Шестте дори повече от унищожаването на Овум.

Длетото насочи балона си нагоре с надеждата да пристигне навреме.

ЛАРК

Тримата човеци в килията, които наблюдаваха опустошението, реагираха по съвсем различни начини.

Ларк гледаше холоизображението със същото суеверно вълнение, което беше изпитал преди месеци при първата си среща с галактянска техника. Образите като че ли изискваха навици, начини на гледане, усвоени в ранна възраст. Нещата, които би трябвало да разпознае — Ръбатата планина например, — бяха някак хлъзгави. Странното нагъване на перспективата разкриваше далеч повече, отколкото можеш да видиш през прозорец със същата големина... особено когато онова, над което висиш, е Светото яйце.

— Вашата упоритост — като цяло и поотделно — доведе народа ви до този момент каза високата купчина пръстени. Унищожаването на обикновените градове не ви пречупи, тъй като вашите така наречени Свещени свитъци проповядват за безплодността на осезаемите неща. Но сега гледайте как нашата корвета нанася удар срещу истинските ви устои.

В Яйцето се заби блестяща игла. Почти мигновено гърдите на Ларк се изпълниха с прииждаща болка. Той извика и падна по гръб, като раздра дрехите си в опит да откъсне каменния амулет, който висеше на шията му. Линг се опита да му помогне, но не успя да разбере причината за агонията му.

Изпитанието може би щеше да го убие, но прекъсна толкова внезапно, колкото и бе започнало. Режещият лъч угасна и остави димящ белег отстрани на Яйцето.

Еуаскс заклокочи радостни възклицания за „сигнал“ и „задоволително предаване“.

Ларк уви тъканта на фланелката си около парчето от Яйцето, за да не се допира до кожата му, и едва след това забеляза, че Линг е сложила главата му в скута си, гали го по лицето и му казва, че всичко ще бъде наред.

„Да, как ли пък не“ — помисли си той, усетил добронамерената лъжа. Но оцени жеста и топлия допир.

Когато погледът му се избистри, Ларк видя, че Ран го гледа. В очите на едрия даник блестеше студено презрение. Презрение, че Ларк е реагирал по този начин на повърхностното нараняване на някаква скала. Презрение, че Линг е изцапала ръцете си, като е докоснала някакъв местен. Презрение, че Шестте раси толкова лесно могат да се предадат на джофурите, за да спасят някакво парче пси-активен камък. Ран вече беше доказал, че е готов да жертва себе си и другарите си, за да спаси расата патрон. Очевидно смяташе всичко друго за недостойно.

„Върви да лижеш ротенските крака“ — помисли си Ларк. Но не каза нищо.

Корветата се бе завъртяла с гръб към Яйцето. Изображението сега показваше, че корабът набира височина и се носи над тъмните хребети.

Районът му изглеждаше познат. Ларк би трябвало да може да се сети къде са.

„Лестър Камбъл!... Насочват се право към Лестър... и към бамбуковата гора...“

Така. Мъдреците бяха решили да предадат загадъчния проект, който поглъщаше времето им в тайната база — многомесечен труд — само за да спасят Яйцето.

„Не би трябвало да се изненадвам. В крайна сметка това е нашето свещено място. Нашият пророк. Нашият провидец.“

И все пак беше изненадан.

Всъщност това бе последното, което очакваше.

ДЛЕТТО

Длетото тихо насочваше балона нагоре с надеждата да пристигне навреме...

И какво щеше да направи? Да отвлече вниманието на джофурите за няколко дури, докато го превърнат на пепел, за да даде на Яйцето още малко време преди да възобновят атаката си? Или още по-лошо, да долети при тях, като крещи и размахва крака в напразен опит да направи впечатление на същества, които го смятат за обикновен облак?

Длетото се разтърсваше от ярост. Бойни хормони предизвикаха неволни реакции, накараха го да свие купола си навътре, да скрие зрителната си лента под корубата си и да остави навън само гладка бронирана повърхност.

Тази инстинктивна реакция може и да беше имала смисъл преди много време, когато предразумните кхюини бяха водили битките си в крайморски блата на далечна планета. Но сега бе ужасна досада. Длетото се мъчеше да се успокои и да регулира дишането си от крак на крак по посока на часовниковата стрелка. Трябваше да преброи до двайсет преди куполът му да се отпусне достатъчно, за да се издигне и да му върне зрението.

Зрителната му лента се завъртя, той огледа мрачните каньони, които образуваха лабиринт в тази част на Ръбатата планина, и незабавно осъзна две неща.

Балонът бързо се беше издигнал на значителна височина и разширяваше полезрението му.

И джофурския кораб го нямаше!

„Но... къде?...“

Зачуди се дали не е точно под него. Това го накара да си представи как пробива балона и пада върху крайцера! Кацнал с тупване, щеше да проучи горната му повърхност, докато стигнеше до някакъв вход. Щеше да изкърти някой люк или да разбие стъклен прозорец. А щом се качеше на борда, щеше да им покаже...

„А, ето го.“

Героичната фантазия се изпари като роса, когато Длетото видя корветата, бързо отдалечаваща се приблизително на северозапад.

Възможно ли бе вече да е унищожила Яйцето?

Той разгледа близката околност и най-после видя огромния овоид на известно разстояние в противоположната посока. Сега можеше да го види изцяло — на едната му страна беше прогорен ужасен белег. Камъкът сияеше по тази назъбена, полустопена цепнатина и хвърляше жълто-кафява светлина по останките на дъното на Гнездото. И все пак Яйцето изглеждаше сравнително невредимо.

„Защо си тръгнаха преди да довършат работата?“

Той проследи корветата по отразяващата се от корпуса звездна светлина.

„Северозапад. Насочва се на северозапад.“

Длетото се замисли.

„Натам е домът ми. Доло. Селото. Тарек... И Библос.“ Ужасът му достигна кулминацията си.

ЕУАСКС

Заплахата подейства, пръстени Мои!

Сега нашият опит получи доказателството си. Нашата, Моята стойност е защитена пред Капитан-водача и купчините от екипажа. Както предвидих Аз/ние, точно когато бомбардировачът ни започна да обстрелва тяхната свещена пси-скала, се получи сигнал!

Беше същото дигитално излъчване, каквото използваха предишния път, за да разкрият г'кекския град. По този начин диваците за пореден път се опитват да ни умилюват. Ще направят всичко, за да защитят каменното си божество.

Погледнете човешките пленници, пръстени Мои! Един от тях — местният мъж, когото ние/Аскс преди познавахме като Ларк Куулън — се разтрепери и застана, когато видя, че атакуваме „Яйцето“, докато другите двама, изглежда, не реагираха. Така този експеримент показва, че Аз/ние сме прави за диваците и тяхната религия.

Сега женската успокоява Ларк, докато нашият крайцер се отдалечава от повреденото Яйце към точката на излъчване на сигнала.

Какво ще ни предложат този път? Нещо също толкова задоволително, колкото г'кекския град, сега замръзнал със запечатани образци на омразни гадини?

Главната купчина-тактик смята, че преждевремците няма да жертват онова, което най-силно желаем — делфинския кораб. Все още не. Първо ще се опитат да ни подкупят с по-дребни неща. Навярно с прословутия си архив — смехотворна съкровищница на примитивно знание, грубо написана върху растителни листа или някаква подобна на дървесна кора материя. Жалък склад на лъжи и суеверия, който кретените смеят да наричат „библиотека“.

Ти трепериш от изненада, о, втори познавателен пръстен? Не очакваше ли да науча за това второ нещо, ценено от Шестте раси?

Уверявам те, Аскс успя да стопи точно този спомен. Информацията не е получена от тази преобразувана купчина.

Искрено ли вярваш, че нашата купчина Еуаскс е единственият опит за събиране на разум, направен от Капитан-водача? Имаше и други пленници, други разпити.

Отне ни прекалено много време да научим за този център на контрабандно земянито знание — този Библос — и точното му местоположение оставаше неизвестно. Но сега ние/Аз си мислим. Навярно Библос е нещото, с което се надяват да ни подкупят, за да разменят архива си за „живота“ на своето Свето яйце.

Ако намерението им е такова, ще съжаляват.

Ние ще изгорим книгите, но това няма да е достатъчно.

НИЩО НЯМА ДА Е ДОСТАТЪЧНО.

Погледнато мащабно, дори делфинският кораб няма да е достатъчен. Макар че ще е добро начало.

ДЛЕТОТО

Северозапад. Каква цел би могла да привлече вниманието на чуждоземните натам?

„Почти всичко, което познавам и което ми е скъпо“ — заключи Длетото. Доло, Тарек и Библос.

Докато бледата Торген изгриваше иззад върховете на Ръбатата планина, той наблюдаваше отдалечаващия се кораб и знаеше, че ще го загуби от поглед много преди нашественикът да стигне до която и да е от тези точки. Вече не го интересуваше накъде го носят ветровете, стига да не му се наложеше да види унищожителния дъжд, изсипващ се върху местата, които обичаше.

Верига от мънички премигващи светлини последва крайцера — разузнавачи, разположени по планинските върхове, предаваха доклади за напредването му. Длетото разшифрова няколко откъса на галдве и разбра, че това не са думи, а числа.

„Чудесно. Много сме добри в описването и измерването на гибелта си.“

Бойните хормони постепенно отстъпваха и Длетото осъзна физическото си безпокойство. Нервите му пулсираха там, където една от урските куки бе откъснала плочки от кожата му, оголвайки плътта отдолу. Измъчваше го жажда и му се искаше да е издръжлив сив кхюин.

Балонът излезе от топлото течение и престана да се издига. Скоро спускането му щеше да се възобнови и Длетото щеше да се понесе надолу към назъбените сенки.

„Чакай малко.“

Той се опита да фокусира зрителната си лента към далечния джофурски съд.

„Наистина ли е спрял?“

Скоро разбра, че е прав. Корабът отново висеше във въздуха и прожекторът му осветяваше земята отдолу.

„Значи в края на краищата следващата му спирка може да не е Библос или Тарек.“

Но... там няма нищо! Тези хълмове не са заселени. Просто безполезни бамбукови гори...”

Длетото озадачено гледаше, когато с планината под висящия кораб се случи нещо. Изригнаха червеникави пламъци, като блатен газ, възпламенен от статични заряди. Из гъстата бамбукова гора като че ли плъзнаха вълни от искри.

„Сега пък какво правят? — зачуди се той. — Какво оръжие използват?“

Пламъците под десетките гигантски бамбукови дървета изсветляха. Прожекторът на кораба продължаваше да блуждае, сякаш смаяно осъзнал, че от основата на стройните тръбовидни местни растения изригва огън... и после те започват да се издигат...

Първият гръм достигна до Длетото в мига, в който разбра.

„Това изобщо не са джофурите! Това са...”

Корветата най-после прояви тревога и започна да отстъпва. Лъчът ѝ се стесни до игла и разсече една от издигащите се колони.

Миг по-късно целият северозапад пламна. Огнени тръби се понесоха към небето с рев, който разтърси нощта.

„Ракети — помисли си Длетото. — Това са ракети!“

Огромното мнозинство не улучи очевидната си цел. Но точността, изглежда, не бе от значение, толкова много бяха ракетите. Бягащата корвета не можеше достатъчно бързо да се справи с всички и получи три последователни удара.

После четвърта ракета постигна пряко попадение. Бойната глава не избухна, но самата ѝ тежест смачка част от корпуса и накара крайцера да се завърти.

Други бойни глави избухваха преждевременно или се премятаха и експлодираха на земята, изпълвайки нощта с ярък, безплоден блясък. Още малко и джофурският кораб наистина щеше да избяга.

В този момент се издигна закъсняла ракета. Тя се завъртя и с очевидно колебание се понесе право към стенещата корвета.

Ужасна експлозия разкъса тръбуха ѝ и разцепи небесния кораб на две. Длетото трябваше да завърти друга част на полуослепената си зрителна лента, за да види как двете половини падат надолу към гората като чаши, пълни с огън.

„Още отпадъци за почистване“ — отбеляза той, докато пожарите се разпространяваха по планинските склонове. Но тялото му

изглеждаше доволно от този миг и тържествено тръбеше към звездите с петте си кракоусти.

С кхюинското си зрение Длетото можеше да наблюдава разрушаването на корветата и в същото време да следи останалите ракети, които продължаваха полета си — онези, които не се отклониха от курса си и не експлодираха преждевременно. Десетки от тях все още ревяха и се издигаха в нощното небе, като оставяха зад себе си червени опашки.

Длетото закрепця още по-силно, когато достигнаха върха на късата си дъга и се насочиха обратно към Джиджо, изсипвайки се като град върху Поляната на Събора.

ЛЕСТЪР КАМБЪЛ

Гората изригваше в пламъци около Лестър. Отделни ракети падаха обратно върху тайната площадка и възпламеняваха високите бамбукови стволлове. Ослепителен блясък на юг показваше мястото, където беше паднал разбитият космически кораб. И все пак мъдрецът оставаше на поляната, откъдето наблюдаваше огненото небе заедно с г'кекската си помощничка.

— Пожарите ни обграждат — докладва пристигналият урски капрал. — Трябва да избягаш, мъдрец Камбъл!

Но Лестър стоеше като хипнотизиран и се взираше в разярените небеса. Гласът му бе задавен и сух.

— Не мога да виждам! Някоя от ракетите успя ли да я взриви? Или още летят към нея?

Вдигнала нагоре и четирите си очни стълбчета, младата му г'кекска помощничка отговори:

— Много я улучиха, о, мъдрецо. Няколко десетки са още във въздуха. Планът ти успя. Сега вече няма какво да правим. Време е да вървим.

Лестър неохотно се остави да го отведат от поляната по предварително определения маршрут за оттегляне през бамбука.

Скоро обаче откриха, че пътят е препречен от огнени езици. Мъдрецът и спътниците му трябваше да се върнат покрай работните лагери, чиито покрития от мъглоплат горяха, запалени след последователното избухване на цистерните с трекско тесто... заедно с някои от самите треки. Виждаха се други фигури, бягащи сред валма дим, докато трудът на дълги месеци, прекарани в изграждане на таен промишлен център, потъваше в кипящия въртоп.

— Няма накъде да вървим — въздъхна урсът.

— Тогава се спасявайте. Заповядвам ви!

Лестър го побутна по хълбока и продължи да повтаря заповедта, докато капралът изпъшка и се хвърли към мястото, където пламъците не изглеждаха толкова силни. Само урс можеше да оцелее след преминаване през огнения проход. Камбъл знаеше, че няма смисъл да се опитва.

Сам с помощничката си, той се сви по средата на поляната, хванал се за едно от треперещите ѝ колела.

— Всичко е наред — каза ѝ той. — Направихме онова, за което тръгнахме. Всяко нещо си има край. Сега всичко зависи от Ифни.

ЛАРК

Предишните холоизображения бяха объркващи, но новите окончателно зашеметиха Ларк. Нямахше начин да проумее огнения спектакъл... многобройни бамбукови тръби, чиито основи избухваха в пламък... десетки, излитащи нагоре като рояк разярени огнени пчели.

Далечната камера се въртеше, докато корветата се мъчеше да избегне залпа от импровизирани ракети. Образът подскачаше толкова рязко, че стомахът на Ларк се разбунтува и той трябваше да извърне поглед.

Другите изглеждаха също толкова смаяни. Линг високо се смееше и пляскаше с ръце, докато лицето на Ран издаваше смесица от учудване и страх. „Значи това, което се случва, трябва да е нещо добро.“ Ларк си позволи искрица надежда.

Джофурът Еуаскс издаваше къркореци звуци и отделни изрази на галактически две.

— Жестоко... коварно... неочаквано... непредвидено!

Тръпки разтърсваха съставното му тяло, което се тресеше от върха до основния сегмент. Повечето от старите восъчни пръстени бяха познати на Ларк. Някога те бяха образували приятел, мъдрец, умен и добър. Но ги беше овладял новодошъл — блестяща млада яка, черна и безлична, без израстъци и сетивни органи.

Линг и Ран едновременно извикаха. Но когато Ларк се завъртя, холоизображението бе съвсем бяло.

— Корветата — ужасено обясни Линг. — Унищожена е!

Джофурът изпусна остра въздишка. Тръпките се превърнаха в конвулсии.

„Еуаскс има нещо като припадък — помисли си Ларк. — Дали да го нападна сега? Да ударя господарския пръстен с всички сили?“

Линг възбудено говореше за „другите ракети...“. Но младият биолог бе решил и крачеше към разтърсващия се джофур. Единственото му оръжие бяха ръцете му, но какво от това?

„Лестър, ти им изигра страхотен вълконски номер. Аскс би се гордял с теб.

Точно както старият Аскс би искал аз да направя ето това.“

Той вдигна юмрук и се прицели в треперещия господарски пръстен.

Някой хвана ръката му и я задържа. Ларк се завъртя и вдигна другия си юмрук към Ран. Но едрият даник само поклати глава.

— И какво ще докажеш? Само ще ги ядосаш, момче. Ние оставаме заключени тук и сме в ръцете им.

— Махай се — изръмжа Ларк. — Ще освободя моя трекски приятел.

— Твоя приятел отдавна го няма. Ако убиеш господарския пръстен, цялата купчина ще се разпадне! Зная го, млади дивако. Прилагал съм го на практика.

Ларк бе достатъчно разгневен, за да насочи атаката си към якия даник. Усетил намеренията му, Ран го пусна и отстъпи назад, вдигнал ръце в бойна стойка.

„Да — помисли си Ларк, като приклепна. — Ти си божествен воин. Но може би дивакът знае някои трикове, които не са ти известни.“

— Спрете! — извика Линг. — Трябва да се приготвим...

Тя замълча, понеже серия ниски вибрации разтърси металния под — могъщи сили, ревящи някъде в огромния кораб.

— Отбранително оръдие — определи шума Ран. — Но срещу какво ще стрелят?

— Срещу ракетите! — отвърна Линг. — Нали ти казах, че идват насам!

Даникът най-после разбра, че преждевремците наистина могат да заплашват звездния кораб, изруга и се отдръпна в ъгъла на килията.

Бойният крайцер потръпваше, отчаяно стреляйки с оръдия. Шепотът на далечните взривове се приближаваше. Ларк и Ленг стояха прегърнати. Мигът беше невероятно жив, изпълнен с прилив на хормони, удоволствие от докосването на Линг и остро усещане за надвиснала смърт.

И все пак Ларк се надяваше, молеше се следващите няколко мига да сложат край на живота му.

„Давай. Можеш да го направиш, Лестър. Довърши работата!“

Парчето от Яйцето лежеше на гърдите му, там, където последното му съживяване бе оставило болезнени изгаряния. Той стисна каменния амулет със свободната си ръка, като очакваше

пулсираща топлина. Но усети леден студ. Крехкост, която можеше да се разруши с дъх.

ДЕВЕТА ЧАСТ

ИЗ ЗАПИСКИТЕ НА ДЖИЛИЪН БАСКИН

В момента всички се чувстваме угнетени. Суеси се обади от втората купчина отпадъци, където работната му група току-що преживяла инцидент. Опитвали се да разчистят района около стар буюрски товарен кораб, когато започнал подводен трус. Камарата от изхвърлени машини се раздвижила и един от древните корпуси се срутил върху двама работници — Сатима и Суп-пех. Двамата имали време само да зяпнат летящата към тях стена преди да бъдат погребани под нея.

И така, ние продължаваме да оредяваме. Нашите най-добри колеги — най-умелите и всеотдайните — неизбежно плащат цената.

После и случилото се с Пипоу, всеобщата любимка. Ужасна загуба! Отвлечена от Заки и неговото приятелче. Само ако ги пипна тези двамата!

Трябваше обаче да излъжа бедния Каа. Не можем да отделим време, за да търсим Пипоу из целия океан.

Това не означава, че ще я изоставим. Някой ден приятели ще извоюват свободата ѝ. Заклевам се.

Но нашият пилот няма да е сред тях.

Уви, страхувам се, че Каа никога повече няма да я види.

Маканий завърши аутопсията на Кун и Джаз. Пленниците очевидно са предпочели да изпият отрова, вместо да отговорят на въпросите ни. Тш'т се самообвинява, че не е претърсила по-внимателно даникския агент, но кой би си помислил, че Кун толкова ще се уплаши от нашия аматьорски разпит?

И дали наистина е трябвало да вземе със себе си онова нещастно местно момче? Братовчедът на Рети едва

ли е знаел тайни, заради които си е струвало да умре.

Самата Рети не хвърли светлина по въпроса. След като нямаше кого да разпитва, тя прояви желание да помага на Суеси, който определено не би отказал още един работник. Маканий препоръчва работата като полезна терапия за бедното хлапе, което първо трябваше да види онези ужасни трупове.

Чудя се каква ли тайна се е опитал да скрие Кун? При нормални обстоятелства щях да захвърля всичко останало, за да я разкрия. Но докато подготвяме преместването си, нямам никакво време.

Така или иначе, от джофурските пленници ни е известно, че ротенският кораб не е от значение. Имаме непосредствени грижи.

Библиотечният куб не постига напредък с онзи символ — с деветте спирали и осемте овала. В момента клонът преглежда по-старите файлове, работа, която става все по-трудна, колкото по-назад във времето се връща.

За сметка на това обаче кубът ме наводни с данни за други неотдавнашни „преждевременски бумове“ — тайни колонии, установени на угарни светове.

Оказва се, че повечето бързо са били разкривани от стражевите патрули на Института по миграция. Джиджо е особен случай заради ограничения достъп и засенчващата го Измунути. Освен това този път за угарна е била обявена цялата галактика, което прави инспектирането невероятно сложна задача.

Попитах защо са изолирали цяла галактика, когато основен обект на екологично възстановяване е една планета или най-много слънчева система.

Кубът ми обясни, че обикновено се поставяли под карантина много по-големи райони от космоса. Цивилизацията на дишащите кислород евакуира цял сектор или спирален ръкав и ги отстъпва на паралелната култура на дишащите водород — онези загадъчни същества, които

понякога се наричат занги. Това поддържа разделението на двете общества във физическото пространство и намалява възможностите за търкания.

Това помага и за спазване на карантината. Зангите са непредвидими и често не обръщат внимание на дребни нарушения, но могат да проявят ужасна ярост, ако големи групи окси-разумни се появят на място, което не им принадлежи.

Преди да се спуснем покрай Измунути, ние засякохме нещо, което трябва да е било зангски кораб. Предполагам, че са ни взели за „дребно нарушение“, тъй като ни оставиха на мира.

Сега разбирам причините за размяна на цели сектори и зони. И все пак продължих да притискам с въпроси библиотечния куб.

Преди случвало ли се е да поставят под възбрана цяла галактика?

Отговорът ме изненада.

Не за много продължителен период... поне сто и петдесет милиона години.

Откъде ли ми е познато това число?

Казвали са ни, че съществуват осем категории разум и предразум. Оксигивотът е най-енергичен и досаден — или както се изрази Том, „само се пъчи и се държи така, като че ли всичко е негово“. Всъщност обаче се изненадах, когато научих, че дишащите водород са далеч по-многобройни от нас. Но зангите и техните роднини прекарват повечето си време в бурните пластове на светове от типа на Юпитер.

Някои казват, че се страхували от контакт с окситата.

Други твърдят, че можели да ни смажат когато поискат, но просто не им се захващало. Навярно ще го направят — през следващите милиард години.

Другите категории са „машинни“, „меметически“, „квантови“, „хипотетични“, „оттеглили се“ и

„трансцендентни“.

Защо си мисля за това точно сега?

Е, плановете ни са в процес на осъществяване и скоро „Стрийкър“ ще се раздвижи. Най-вероятно след няколко дни или ще сме мъртви, или ще бъдем взети в плен. С малко късмет можем да купим нещо ценно с живота си. Но шансовете наистина да се измъкнем изглеждат изключително малки.

И все пак... ами ако успеем? В края на краищата възможно е в последния момент джофурите да имат проблем с двигателите си. Може да решат, че не си струваме усилиято.

Слънцето може да стане нова.

В такъв случай къде ще отиде „Стрийкър“?

Опитахме се да потърсим правосъдие от собственото си оксиобщество — цивилизацията на Петте галактики, — но институтите се оказаха неблагонадеждни. Опитахме и при Старите, но тези представители на категорията на „оттеглилите се“ не се оказаха толкова безпристрастни, колкото се надявахме.

Във вселена, пълна с възможности, остават още няколко „квазиразумни“ категории. Извънземни и по мисъл, и по материя. Говори се, че били опасни.

Какво можем да загубим?

„СТРИЙКЪР“

КАА

Блестящи копия падаха във водата винаги щом излезеше на повърхността, за да диша. Бяха примитивни оръжия — кухи дървени пръчки с върхове от вулканично стъкло, — но когато едно от тях одраска хълбока му, Каа инстинктивно извика и изпусна половината въздух от дробовете си. Пристанището — сега превърнало се в капан — отекваше от мъчителни стонове.

Хуунските моряци очевидно нямаха проблем да обикалят на светлината на факлите, гребяха с лодките си насам-натам и изпълняваха сложните заповеди на капитаните си. Водната повърхност вибрираше като барабан, докато примката около Каа се стягаше. Тесният изход на пристанището вече беше преграден с мрежа.

Нещо повече, местните имаха подкрепления. Тракащи звуци съобщиха за пристигането на същества със завършващи с щипки крака, спускащи се по скалистия бряг на юг от града. Хитиновите фигури се хвърляха във водата и напомняха на Каа за филм на ужасите с чудовищни раци. „Червени кхюини“ — разбра той, докато тези нови съюзници помагаша на хуунските моряци да преградят дълбините в пристанището.

„Ифни! Какво са направили Заки и Мопол, че да накарат местните така да обезумяват при вида на делфин в залива? С какво толкова са ги разярили, че да искат да ме убият само като ме видят?“

Каа все още не се предаваше. Постоянно заблуждаваше хууните, преструваше се на бавен, караше ги преждевременно да стягат примките, после се изплъзваше през празнина във веригата им под град от свистящи копия.

„Предците ми са имали опит с такива неща. Човеците са ни научили на предпазливост много преди да заменят копията със скалпели.“

И все пак знаеше, че това е борба, която не може да спечели. Най-доброто, на което можеше да се надява, бе продължителен плен.

Измъкнал се под една от хуунските лодки, Каа импулсивно разтвори челюсти, захапа греблото и го дръпна като пипало на някакъв демоничен октопод. Устата и нежните му венци се разтърсиха, но той силно удари с опашка и удвои усилията си.

Гребецът допусна грешка, като продължи да стиска веслото — дори хуун не можеше да се мери по сила с Каа. Изненадан рев се сля с плясък на вода, когато морякът полетя от лодката. Каа пусна греблото и бързо се отдалечи. Тази постъпка нямаше да изпълни хууните с добри чувства към него. От друга страна, какво повече можеше да загуби? Вече се беше отказал от целта — да установи контакт с Общностите на Шестте раси. Оставаше му само да се бори за оцеляването си.

„Трябваше да се вслушам в сърцето си.

Трябваше да тръгна след Пипоу.“

Продължаваше да се измъчва от чувство на вина. Защо се подчини на заповедта на Джилиън Баскин — независимо колко важна бе тя — вместо да се понесе из мрачното море в преследване на двамата престъпници, отвлекли неговата партньорка и любима?

Какво значение имаше дългът — или дори клетвата му към Земята — в сравнение с това?

След като Джилиън прекъсна връзката, Каа се беше заслушал и чу далечното ехо на бързо отдалечаваща се шейна, все още едва доловимо на северозапад. В океана на Джиджо звукът пътуваше надалеч, неограничаван от безбройните двигатели, които превръщаха земните морета в какофония. Шейната вече бе поне на сто километра и изглеждаше безнадеждно да я преследва.

Но какво от това? Нямало никакви шансове? Това никога не беше имало значение за героите от приключенските романи и холосимулациите! Никоя публика не аплодираше онзи, който позволяваше на невъзможността да застане на пътя му.

Може би тъкмо това бе разколебало Каа. Самата изтърканост на клишето. Всички киногерои — и човеци, и делфини — задължително биха се отказали от другари, родина и чест заради любовта си. Безмилостната пропаганда от всяка романтична история го подтикваше да го направи.

„Но даже да успея въпреки всички шансове, какво ще каже Пипоу след като я спася?

Познавам я. Ще ме нарече глупак и предател и никога повече няма да ме уважава.“

Така че много след залез-слънце Каа влезе в пристанището Ууфон, както му бяха наредили. Всички дървени платноходи бяха скрити под камуфлажно покривало, което замъгляваше очертанията им. Без да престава да се измъчва заради решението си, той се приближи до най-близкия кей, където двама часови се мотаеха край прозяващи се нури. На звездната светлина Каа се повдигна на опашка, за да започне да рецитира наизустената си приветствена реч... и едва не беше прободен.

— Чакайте! — бе извикал Каа, изплувал от другата страна на кея. — Допускате ужасна грешка! Нося вест от с-с-собствените ви загубени деца! От Алви...

И за малко отново да го промушат. Хуунската часови изобщо не го слушаха. Мракът едва го спаси от копията им.

Голямата му грешка беше, че за трети път се помъчи да им обясни. Когато и това усилие се провали, той се опита да избяга... само за да открие със закъснение, че вратата е затворена. Изходът на пристанището бе преграден и го впримчваше в смъртоносен капан.

„Толкова за дипломатическите ми способности“ — мислеше си Каа, докато тихо се плъзгаше по тинестото дъно... само за да завие, когато сонарът му регистрира бронирани фигури, приближаващи се с широко разперени щипки.

„Поредният ми провал... като шпионин, като офицер...“ Мопол и Заки никога нямаше така да вбесят местните с безсмислени лудории и пакости, ако ги беше ръководил както трябва.

„... и като любовник.“

Всъщност Каа знаеше, че е добър само в едно. И с тази скорост нямаше да има друга възможност да покаже умението си.

От дъното на залива точно пред него се разнесе странен звук. Той едва не се завъртя отново, за да потърси някое друго място, очакващ с ужас момента, в който парещите му дробове щяха да го принудят да се върне на повърхността...

Но в този звук имаше нещо особено. Мекота. Примирена, мелодична тъга, която сякаш изпълваше водата. Любопитството в него

надделя и Каа заплува на зигзаг, като пращаше в мрака сонарни прещраквания, за да провери...

„Хуун!“

Но какво правеше тук долу?

Той се понесе напред, без да обръща внимание на застоялия въздух в дробовете си, докато не различи висок двуног сред облаци кипяща тиня. Отразеното ехо потвърди онова, в което отказваше да повярва. Съществото грижливо събличаше дрехите си и ги завързваше с въже.

Каа предположи, че е женска, тъй като бе малко по-дребна и имаше съвсем скромна гръклянна торбичка.

„Дали не е онзи хуун, когото съборих през борда? Но защо не е доплувал обратно при лодката? Мислех си...“

Изпълни го странно усещане, прекалено познато на земяните след контакта — когато някаква позната концепция внезапно загуби смисъл.

„Хууните не могат да плуват!“

Наблюдаваше как хуунът завързва въжето с дрехите за лявата си китка и притиска другата си ръка към устата си, спокойно издишайки последния си запас от въздух, за да надуе импровизирания балон от плат. Той се издигна не повече от два метра нагоре, после спря много под повърхността.

„Не сигнализира за помощ — осъзна Каа. Хуунът седна в тинята и тъжно започна да пее. — Прави така, че да могат да открият тялото му.“ Беше чел разказа на Алвин за погребалните ритуали, които местните възприемаха съвсем сериозно.

Собствените му дробове вече яростно пареха. Каа дълбоко съжаляваше, че дихателят на хамута му е изгорял след изстрела на Заки.

Чуваше, че кхюините се приближават зад него и щракат с щипки, но усещаше празнота във веригата им и бе сигурен, че ще може да се промъкне през нея. Понечи да се завърти... да се възползва от кратката възможност.

„О, по дяволите“ — въздъхна Каа и се оттласна в другата посока, към умиращия хуун.

Трябваше му известно време, за да го издигне на повърхността. Когато изплуваха, цялото тяло на хууна силно трепереше. От ноздрите му бликна вода, докато в същия момент поемаше въздух през устата си — хитър номер, на който Каа малко завидя.

Избута го достатъчно близо, за да прехвърли ръка през плаващото на повърхността гребло, после се завъртя да огледа залива, готов да избегне връхлитащите копия.

Копия нямаше. Странно, наоколо като че ли изобщо нямаше лодки. Каа наведе глава, за да прати подозрителни сонарни лъчи — и наистина се оказа, че противниците му са се оттеглили на известно разстояние.

Беше изгряла една от луните. Една от големите. Сега различаваше силуети... хууни, изправени в лодките си, всички обърнати на север... или може би на северозапад. Мъжкарите бяха надули гръклянните си торбички и въздухът се изпълваше с постоянен гърлен тътен. Изглежда, не забелязваха внезапната поява на хууна, когото сигурно вече смятаха за удавен.

„Мислех си, че са навсякъде из района и спускат въжета с тежести, за да го спасят.“ Това бе поредният пример за извънземно мислене, въпреки всички земянитски книги, които тези хууни бяха чели. Тръпки пробягваха по гърба на Каа, докато буташе оцелелия към един от кейовете.

Там стояха други местни и факлите им премигваха под силния вятър. Като че ли наблюдаваха... или слушаха нещо.

Делфините могат и да виждат, и да чуват неща, които се случват над водната повърхност, но не толкова добре, колкото обитателите на сушата. Сетивата на Каа все още бяха възбудени и той не долавяше почти нищо в посоката, към която се бяха обърнали хууните. Само извисяващите се очертания на планина.

Компютризираният имплантант в дясното му око се свиваше и въртеше, докато най-после успя да види блещукаща звезда близо до най-високия връх на планината. Звезда, която пулсираше в насечен ритъм. Отначало не можеше да разбере нищо... макар че смътно му напомняше на галактически две.

— Извинявай... — започна той, като се опитваше да се възползва от временното спокойствие. Каквото и друго да се случеше, това му се струваше подходящ момент да установи контакт. — Аз с-с-с-

делфин... братовчед на човеците... Пратиха ме с-с-със с-с-съобщение за Уриел Ко...

От тълпата внезапно се разнесе стон, който накара чувствителната към звук челюст на Каа да запулсира. Той долови откъси от хуунска реч.

— Ракети! — с въздишка каза на английски един от множеството. — Мъдреците са направили ракети!

Друг удивено отвърна на галседем:

— Унищожен е малък вражески кораб... а сега е ред на големия!

Каа премигна, хипнотизиран от напрежението на местните.

„Ракети ли? Вярно ли чух? Но...“

Нов вик се изтръгна от тълпата.

— Политат! — изкрещя някой. — Нанасят удар!

Изведнъж кацналата на планината звезда угасна. И едновременно с нея като че ли замлъкнаха всички звуци. Хууните потънаха в мълчание. Стихна дори плисъкът на вълните в залива.

Проблясъците продължиха и от тълпата се разнесе разочарован стон.

— Той оцелява, съществува. Корабът майка продължава — говореха на галдве треки, пръснати някъде из множеството.

— Всичките ни усилия се провалиха.

— И сега следва наказание.

ПРЕЖДЕВРЕМЦИТЕ

ЛАРК

Мигът, който Ларк се молеше никога да не настъпва. Стените не бяха разбити, разкъсани от бойните глави на връхлитащите бамбукови стволове. Вместо това взривовите започнаха да се отдалечават, после стихнаха. След преодоляването на първоначалната изненада разтърсващите пода вибрации на джофурските отбранителни оръдия се промениха — от отчаяни залпове станаха самоуверени, сякаш прииждащите ракети бяха просто досадна напасть.

После се спусна тишина. Всичко беше свършило.

Той пусна парчето от Яйцето, после и Линг. Сви колене към корема си, обгърна ги с ръце и тъжно започна да се люлее. Никога не се бе чувствал толкова разочарован, че е жив.

— Уф, толкова малко оставаше! — въздъхна Линг, очевидно радостна, че е оцеляла. Не че Ларк я обвиняваше. Тя може би все още хранеше надежди за бягство или че ще я спасят с някаква размяна на пленници. Всичко това можеше да се превърне просто в поредния епизод от мемоарите ѝ. „Само епизод, също като мен — помисли си той. — Умното момче от джунглата, което някога е срещнала на Джиджо.“

Старият му приятел Харулен може би щеше да види този провал откъм положителната му страна. Сега разярените джофури навярно щяха да унищожат целия разумен живот на планетата, а не само г'кекските си кръвни врагове. Нима това не съответстваше на собствените разбирания на Ларк? На неговата ерес?

„Мястото на Шестте раси не е тук, но и не заслужават да бъдат изтребени. Искях всичко да стане мирно, достойно и по наша собствена воля. Без насилие. Без цялото това опожаряване на гори и долини.“

— Гледай!

Той вдигна очи към Линг, която се беше изправила и сочеше към Еуаскс. Купчината продължаваше да се тресе, но един от пръстените по средата се гърчеше в конвулсии. От двете му страни се образуваха пулсиращи неравности, които разкривяха кръглата му форма.

Двамата мъже застанаха до Линг и с невярващи очи зяпнаха, когато неравностите започнаха да се превръщат в кръгли, издаващи се навън подутини, задържани единствено от опънатата мембрана. Краката на основния пръстен конвулсивно се свиваха.

Човеците отскочиха назад, когато Еуаскс внезапно се плъзна по пода, първо към бронираната врата, после обратно, и пак, и пак — докато накрая рухна на пода.

Средният пръстен продължаваше да пулсира.

— Какво прави? — стъписано попита Линг.

Ларк трябваше да преглътне преди да отговори.

— Вленира. С други думи, ражда. Треките не го правят често, защото застрашава единството на купчината. Обикновено пъпкуват ембриони и ги оставят да растат сами.

Ран зяпна.

— Ражда ли? Тук? — Очевидно знаеше повече за убиването на джофурите, отколкото за останалите моменти от житейския им цикъл.

Ларк разбра — кататонията на Еуаскс не се дължеше само на изненадващата ракетна атака. Шокът беше предизвикал конвулсии, които отдавна бяха очаквали подходящия момент.

Мембраните започнаха да се разкъсват. Един от новите пръстени, голям почти колкото главата на Ларк и оцветен в тъмнолилаво, изпълзя навън. Другият, по-малък и тъмночервен, се измъкна през слuzеста подутина, като влачеше зад себе си зловонни, мазни нишки. И двата пръстена се плъзнаха по страните на купчината, после пропълзяха по металния под, за да се свият в сенките на килията.

— Ларк, виж — каза Линг.

Той едва откъсна поглед от отвратителната, но хипнотизираща гледка на мазните новородени. После с олюляване се приближи до жената и видя, че сочи пода.

— Докато тичаше насам-натам... остави тази следа по пода.

„И какво от това? — помисли си Ларк. По металните плочи имаше мазни петна. — Треките често го правят.“

После премигна, разпознал английски букви. Една, две, три...

РЮК

— Какво става? — озадачено попита Ран.

Ларк вдигна ръка към челото си, където рюковият му симбионт очакваше следващата си задача, хранейки се с малки количества кръв от вените му. При допира той се плъзна върху очите му и преобрази цветовете в стаята.

Всичко незабавно се промени. До този момент все още треперещите страни на джофура бяха приличали на хаос от преливащи се нюанси. Но сега можеха да се видят редове от букви, пресичащи няколко от по-старите пръстени.

„ларк — започваше първият ред. — един пръстен отваря врати, използвай го, върни се при шестте...“

От дясната му страна се разнесе болезнен писък — не приличаше на звук, издаден от бозайник. Той се завъртя и извика:

— Спри!

Ран стоеше над един от нововленираните пръстени и вдигаше крак, за да го настъпи втори път. Малкото създание се разтърсваше и от цепнатината по едната му страна се процеждаше восъчна течност.

— Защо? — попита даникът. — Вие преждевременците подписахте смъртната ни присъда с тази примитивна ракетна атака. Защо да не си направим удоволствието?

Линг пламенно се противопостави на бившия си колега.

— Глупак! Лицемер! Одеве спря Ларк, а сега искаш да направиш същото? Не искаш ли да се измъкнеш оттук?

Тя се наведе над треперещия пръстен и нервно, колебливо протегна ръка.

Ларк се обърна към купчината... съставното същество, което по някакъв странен, частичен начин отново бе успяло да се превърне в Аскс. Докато четеше втория ред, буквите вече избледняваха.

„Иди при Фхуун-дау/Лестър, той/ти/те трябва...“

Този път писъкът беше човешки.

„Линг!“ Той се завъртя и се втурна да ѝ помогне.

Тя държеше малкия ранен пръстен в едната си ръка, а с другата замахваше през рамо към Ран. Даникът я душеше отзад, обвинил гърлото

й с ръка, като притискаше гръкляна, а може би и артериите ѝ.

Ран чу гневния вик на Ларк и се обърна, използвайки тялото на Линг като щит, без да престава да я души. Лицето му бе сгърчено от удоволствие. Биологът направи лъжливо движение надясно и после се хвърли към другата страна на звездния воин и го събори.

Боят можеше да е равностоен, ако Линг не беше загубила съзнание. Но когато тялото ѝ се отпусна на земята, Ларк трябваше да се изправи срещу опитния и разярен Ран сам. Успя да му нанесе няколко удара, но скоро осъзна, че вече е престанал да атакува и само се опитва да попречи на даника да го удари на опасно място. Накрая отчаяно обви с ръце едрото му тяло.

Противникът му беше достатъчно самоуверен, за да изразходва силите си за подигравки.

— Дарвинистки дивак... — пышкаше в ухото му Ран. — Деволюирала горила...

— Ротените... са... свине... — не му остана дължен и Ларк.

Звездният воин изръмжа и се опита да му отхапе ухото. Ларк дръпна глава настрани точно навреме, после заби чело в лицето на Ран и му разби устните.

Внезапно над главите им се разнесе зловоние и изпълни ноздрите на младия биолог. За миг той се зачуди дали това не е телесният мирис на даника. Или миризмата на смърт.

Успя да освободи едната си ръка и го удари отстрани. Но болката изглеждаше далечна, ударите слаби и притъпени. Очите на Ларк се замъглиха от ужасната смрад... и той осъзна, че противникът му страда от същото.

„Даже повече.“

Секунди по-късно желязната хватка на Ран се отпусна. Задъхан, Ларк се отдръпна. И като през мъгла откри източника на зловонието. Раненият трекски пръстен се беше покатерил по рамото на даника и впръскваше нова доза отровно вещество право в лицето на звездния бог.

„Трябва да... го накарам... да престане“ — помисли си биологът. Прекомерното количество отрова можеше не само да приспи Ран, но и да го убие.

В живота обаче имаше по-важни неща. Като се бореше с изнемогата и изкусителното убежище на съня, Ларк се претърколи, за

да потърси Линг с надеждата, че вече не е прекалено късно.

ДЛЕТОТО

— Най-ефикасните бойни глави бяха онези, чиито върхове представляваха капсули от топорджик, напълнени с трекска смес тип шестнайсет и смлян буюрски метал. Огнебръмбарите бяха много полезни за взривяването на ракетните ядра. Много от онези, в които нямаше бръмбари, или не експлодираха, или се взривиха още на ракетната площадка...

Длетото слушаше младата човешка жена да диктува доклада си на урската телеграфистка, която тракаше с ключа си и пращаше накъсани светлинни лъчи. Джени Шен потръпваше, докато един трекски аптекар мажеше с мехлем обгорената ѝ кожа. Лицето ѝ беше измазано със сажди, якето ѝ все още димеше. Гласът и бе дрезгав и говоренето сигурно ѝ причиняваше болка, но тя продължаваше, без да спира, сякаш се страхуваше, че тази планинска хелиографна станция може да е първата цел на евентуалното джофурско отмъщение.

... Свидетели съобщават, че най-добре насочените ракети са носили на борда си мухи куриери. Използването им беше случайно хрумване на Фхуун-дау, така че не бяха много. Но изглежда, подейства. Преди всичко да се взриви, Лестър каза, че трябва отново да проучим всички известни ни буюрски създания, в случай че могат да се използват и по друг начин...

Каменната сграда бе претъпкана. В резултат на ракетната атака и последвалите пожари от проходите бяха заприиждали бегълци. Длетото беше принуден да си пробива път през тях, за да стигне до този аванпост на опълчението, където можеше да докладва за приключението си.

Хелиографът вече бясно разпространяваше новините — успешното сваляне на последната джофурска корвета... и после неуспехът с кораба-майка. Тази нощ на изгрели надежди още повече помрачня, когато стана известен броят на жертвите, включително поне един от върховните мъдреци на Шестте.

И все пак оцелелите продължаваха да ликуват. Лошите новини бяха нещо очаквано. Но вкусът на победата беше още по-силен заради изненадата.

Длетото живо си спомняше огненото падане на двете половини на унищожения звезден кораб, които бяха предизвикали пожарите. „Радвам се, че падна в бамбука“ — помисли си той. Според свитъците разнообразните екосистеми на Джиджо не бяха равностойни. Гигантският бамбук бе долнокачествен чуждоземски натрапник — също като самите преждевремци. Пожарът не беше нанесъл сериозни щети на планетата.

„Нито пък на мен“ — прибави Длетото, като потръпваше докато г'кекският лекар се опитваше да намести един от счупените му крака.

— Просто го отрежи — каза на доктора той. — И другия.

— Но така ще останеш само с три — възрази г'кекът. — Как ще можеш да ходиш?

— Ще се справя. Така или иначе, по-бързо ще ми пораснат нови, ако ги отрежеш чак до пъпката. Просто свършвай, става ли?

За щастие, бе успял да се приземи на два крака, широко разтворени към срещуположните страни на тялото му. После се беше измъкнал от плата и частите на коша. Огреният от луната планински склон бе скалист и стръмен, ужасно място за син кхюин, останал сам в ледена нощ. Но мамещият блясък на прехвърлящите се от връх на връх светлинни съобщения го окуражи да закуцука нагоре, докато стигна до това убежище.

„Е, в края на краищата ще мога да разкажа приключенията си на Дървоядката. Може би дори ще напиша спомените си. Нило би трябвало да ми помогне да пусна ограничен тираж, тъй като половината от историята ми се отнася за дъщеря му...“

Длетото знаеше, че мислите му блуждаят заради жаждата, болката и безсънието. Но ако заспеше, щеше да загуби мястото си на опашката — точно след Джени Шен. Чул за приключението му с балона, началникът на станцията го беше пуснал веднага след официалния доклад за ракетната атака.

„Би трябвало да се чувствам поласкан. Но всъщност повече ракети няма. Даже да са останали няколко, не можем да разчитаме на изненада. Просто вече не можем да ги използваме срещу джофурите.

Но още не сме опитали моята идея. А тя е страхотна! Аз съм живо доказателство.

Трябва да съобщим на ковачките от Огнената планина.“

Така че той нервно седеше, полузаслушан в дългия, пълен с непознати термини доклад на Джени, и се опитваше да запази търпение.

Когато започна ампутацията, куполът му инстинктивно се сви и скри очната му лента под дебел пласт хитин, за да не му позволи да гледа. Длетото се опита да върне мислите си назад към времето, когато летеше в небето... първият от вида си след пристигането на тайнокораба.

Но кхюинските спомени не са достатъчно силни, за да бъдат използвани като преграда срещу болката.

Наложи се трима яки хууни да държат крака му изправен, така че лекарят да може да го отреже до основата.

ЛАРК

Свести го ново зловоние.

Първото миришеше отвратително. То изпълни малкото помещение и светът притъмня под покривало от лютива сладникавост.

Новата миризма беше по-остра, отблъскваща и разкъсваща приятното було на безсъзнанието. Нямаше преходен период на замаяност или объркване. Ларк рязко се изправи и кихна няколко пъти. Изведнъж позна килята, металния под и стените, отчаянието, което навяваше тясното пространство.

Мазна конична фигура — лилава и все още покрита със слюз — впръскваше в ноздрите му последна струя пара. Ларк се задави и се отдръпна.

— Свестих се! Стига, лайнояд такъв!

Килята се олюля, когато се обърна, за да потърси... и открие наблизо Линг, която хриптеше от усилие да се изправи. По шията ѝ имаше синкави белези, останали от опита на Ран да я удуши.

Ларк отново се завъртя и погледна към врага си.

Секунди по-късно видя босите крака на даника, които стърчаха иззад заобленото тяло на Еуаскс.

„Еуаскс? Или отново е Аскс?“

Купчината потръпваше. Нишки восъчна слюз се процеждаха от раните от двете ѝ страни, откъдето бяха изскочили вленираните пръстени.

„Бих могъл да се опитам да разбера... Да се опитам да разговарям с...“

Но Ларк откри в треперещите пръстени подреденост. Систематичен ритъм. Почти организираност. През говорния отвор на купчината се разнесоха цвъртящи звуци.

— С-с-с-тойте, човеци... АЗ/НИЕ ЗАПОВЯДВАМЕ... да се покорите...

Гласът беше накъсан, но с всяка следваща дура възвръщаше силата си.

Линг срещна погледа му. Двамата мигновено се разбраха.

Аскс бе направил много, за да им помогне.

Беше време да опитат.

— ПРЕСТАНЕТЕ! — настоя Еуаскс. — Вие сте длъжни да... спрете...

За щастие крайниците на джофура все още бяха парализирани. Най-долният чифт затрепери, когато господарският пръстен се помъчи да го накара да се раздвижи.

„Аскс продължава да се бори заради нас“ — осъзна Ларк. Но знаеше, че това няма да продължи дълго.

— Използвай лилавия — каза той на Линг, която бе гушнала поголемия новороден пръстен. — Аскс каза, че отключвал врати.

Тя колебливо вдигна поглед, но поднесе пръстена към панела до вратата. Бяха видели, че Еуаскс го докосва винаги, когато иска да напусне килията. Междувременно Ларк използва разкъсаната си риза, за да пренесе по-малкия, тъмночервен трек. Онзи, който Ран жестоко беше наранил. Онзи, който Ларк трябваше да занесе на върховните мъдреци — изпълнима задача, даже нещастното създание да оцелееше.

Изад Еуаскс се разнесе стон. Даникският воин най-после се свестяваше. „Хайде!“ — мислено подтикна Ларк Линг, макар че тя със сигурност никога не беше използвала такъв ключ.

Лилавият пръстен отдели прозрачна течност. Последваха прещракващи звуци, докато механизмът сякаш обмисляме...

После вратата с тихо изсъскване се отвори!

Ларк и Линг побързаха да излязат, без да обръщат внимание на острите проклетия на джофура, които ги следваха, докато вратата отново не се затвори.

— Накъде сега? — попита Линг.

— Мен ли питаш? — засмя се той. — Нали каза, че галактянските кораби били стандартни!

Тя се намръщи.

— Ротените нямат бойни крайцери като това чудовище. Нито пък Земята. Бихме имали късмет, ако го зърнем отдалеч, и още повече, ако след това успеем да избягаме.

Застанал полугол в коридора на чуждоземски кораб, пълен със странни миризми, биологът изпита зловещо усещане. Всеки момент

можеше да се появи някой джофур или боен робот.

Плочите на пода завибрираха, отначало ниско, но с усилваща се механична настойчивост.

— Карай наслуки тогава — каза той и се опита да се усмихне насърчително.

Линг му отговори със свиване на рамене.

— Ами, ако постоянно вървим в една посока, рано или късно ще стигнем до корпуса. Хайде. Ако стоим на едно място, със сигурност нищо няма да постигнем.

Коридорите бяха празни.

От време на време минаваха покрай големи зали и виждаха вътре джофурски фигури, застанали пред странно заоблени пултове или събрани на олюляващи се групи и изпускащи облаци пара. Но купчините рядко се движеха. Като биолог Ларк не можеше да не се замисли за това.

„Те произхождат от уседнали същества, почти неподвижни. Дори след въвеждането на господарските пръстени са запазили някои трекски особености, като предпочитанието към работа на едно място.“

Струваше му се странно, докато крачеше покрай затворени врати в продължение на повече от един хвърлей на стрела — после втори и трети. Използваха лилавия пръстен, за да отключват бронираните люкове по пътя си. „Аскс трябва да е взел предвид това, давайки ни възможност да стигнем до шлюз и...“

Ларк се зачуди.

„И после какво? Ако има небесни лодки или летящи чинии, Линг може би ще разбере принципа им на действие, но как ще управлява устройства, създадени за джофурски пипала?“

Навярно просто трябва да се насочим към машинното отделение. И да се опитаме да повредим нещо. Да им причиним неприятности преди накрая да ни застрелят.“

Линг ускори ход, в крачките ѝ се долавяше растящо нетърпение. Може би усещаше нещо, което ѝ показваше, че приближават.

Следващият люк се плъзна настрани — и те внезапно се изправиха през джофур.

Линг ахна, а коленете на Ларк едва не се подвиха. Той изпита непреодолимо желание да се завърти и да избяга, макар че несъмнено беше твърде късно. Създанието бе по-едро от Еуаскс и лъскавите му съставни пръстени издаваха странна сила, каквато младият мъж никога не беше виждал в джиджойски трек.

„В сравнение с мен Ран изглежда по същия начин“ — замаяно си помисли Ларк.

В този кратък миг спътничката му вдигна лилавия пръстен и го насочи като оръжие срещу едрия джофур.

Към купчината полетя струя зловонна пара.

Джофурът се поколеба... после вдигна един от дванайсетте си инсектоидни крака и продължи по коридора покрай двамата човеци.

Ларк тъпо зяпна след него.

„Какво беше това? Сигнал за идентификация? Фалшифициран пропуск?“

Аскс — или онова, което трекският мъдрец бе скрил в тази частица от себе си — трябва да беше научил всички химически кодове, които джофурите използваха, за да се движат из кораба. Но Ларк не можеше да си представи за какъв вид съзнание говори това. Как някой съзнателно можеше да скрие една личност в друга, когато новият господарски пръстен бе дърпал конците?

Джофурът зави зад ъгъла и изчезна.

Двамата с Линг се спогледаха и въздъхнаха облекчено.

Херметичният шлюз беше пълен с апаратура, макар че нямаше лодки или летящи чинии. Те затвориха вътрешната врата и побързаха към другата част на шлюза, като използваха лилавия пръстен, изгарящи от нетърпение да видят небето и да усетят свежия въздух на Джиджо. Ако имаха късмет и този портал гледаше към езерото, навярно щяха да успеят да скочат във водата. Дори да оцелееха обаче, пътят им за бягство можеше да бъде отсечен във всеки момент, когато навлезеха в джофурския отбранителен периметър. Но в момента това нямаше значение. Двамата просто не можеха да се спрат.

Ларк все още носеше ранения червен пръстен, като се чудеше какво ли ще правят с него мъдреците.

„Навярно Аскс очаква да съберем командоси и да се върнем с бомби, като използваме тези пръстени, за да влезем вътре...“

Големият люк се плъзна настрани. Първото нещо, което зърнаха, не бе дневна светлина, а звезди.

За миг по гърба му полазиха тревожни тръпки, но после разбра — това не беше космосът, а Ръбатата планина. Погалилият лицето му студен вятър го изпълни с наслада. „Никога не бих могъл да напусна Джиджо. Това е моят дом.“

Бледо сияние на изток над пресичащите небето назъбени очертания на планината затъмняваше съзвездията. Скоро щеше да съмне. Време за нови надежди?

Линг му протегна свободната си ръка и двамата застанаха до ръба и погледнаха надолу.

— Засега добре — каза тя и Ларк сподели радостта ѝ от вида на лунната светлина, искряща по водната повърхност. — Навън още е тъмно. Езерото ще скрие топлинното ни излъчване. И този път няма да ни издаде компютър.

„Нито пък имаме дихателни тръби, с които да оцелеем под водата“ — едва не прибави той, но не искаше да помрачава ентусиазма ѝ.

— Хайде да видим дали има нещо, което да използваме, за да се спуснем до езерото, без да се налага да скачаме — рече Линг. Започнаха да претърсват лавиците с екипировка покрай едната стена на шлюза и скоро тя възбудено извика: — Стандартна макара с кабел! Само да успея да се справя с непознатите копчета...

Докато Линг разглеждаше металната макара, Ларк усети промяна в ниското вибриране, което се беше усилвало още от бягството им от килията. Скоро резонансът изпълни въздуха с остър звук.

— Нещо става — каза той. — Струва ми се...

Точно в този момент бойният кораб внезапно се разтърси и те едва не паднаха на пода. Линг изпусна кабела.

През отворената врата на шлюза се разнесе нов шум. Ужасно стържене, сякаш стенеше самият Джиджо. Ларк позна звука от търкане на метал в камък.

— Ифни! — извика той. — Те излитат!

Погледнаха надолу през външния люк.

„Е, толкова за скачането ни във водата“ помисли си Ларк. Джофурският кораб бавно се издигаше, но първите няколко десетки метра бяха най-критични — вдигаше се бентът, потопил долината под временно езеро. Изведнъж Поляната на Събора се преобрази в кипящ въртоп. Дървета се откъсваха от корените си. Камъни падаха от подкопаните тинести брегове. Докато бойният крайцер спокойно продължаваше нагоре, ужасен порой тъмна вода ревеше надолу по склона и помиташе всичко по пътя си към далечните, нищо неподозиращи равнини.

„Прекалено късно — осъзна Ларк. — Вече не можем да избягаме.“

Сякаш за да потвърди този факт, до отворения люк проблесна светлина. Шлюзът започна да се затваря. Автоматична предпазна мярка при излитане, разбра биологът и едва успя да потисне непреодолимото изкушение да се хвърли през стесняващия се процеп, въпреки смъртоносния хаос, който го очакваше долу.

Линг силно стисна ръката му в мига, в който зърнаха под кораба да преминава нещо блестящо и заоблено — гладък, леко издължен купол, оголен от отстъпващите води. Дори под бледата светлина преди зазоряване двамата познаха ротенско-даникския кораб, все още заключен в затвор от квантово време.

После бронираният портал с кънтене и съскане се затвори и прекъсна достъпа на свеж въздух.

— Насочваме се на север — отбеляза Ларк. Това беше последното нещо, което бе успял да забележи, докато наблюдаваше опустошената долина.

— Хайде — прагматично отвърна тя. — На борда на такъв огромен кораб все трябва да има място, където да се скрием.

НИЛО

На няколко левги от целта си ревнителите разбраха, че са обкръжени, и прекараха нощта в блатото, като брояха лагерните огньове на полковете, верни на върховните мъдреци. Оказали се между опълченските подразделения от Библос и преследващата ги група на Нило, по първи зори бунтовниците се предадоха.

Последва кратка церемония на предаването на оръжието. Фанатичната им страст почти се беше изпарила от тежкия преход през тресавището, където някога могъщи буюрски кули се бяха издигали към небесата. Сега Джоу и последователите му крачеха в нестройна колона към Бибур под подигравките на бившите си съседи.

— Иди там и виж! — Нило побутна дървесния фермер към една скала, от която се разкриваше гледка отвъд широката река към скалите, все още потънали в дългите сенки на утрото. Слънчевите лъчи осветяваха огромна пещера, изсечена преди векове от земянитския тайнокораб „Убежище“. Повече от двайсет огромни колони поддържаха Каменния юмрук, надвиснал като ужасна присъда точно над група странни дървени сгради, всяка построена така, че да напомня на някое легендарно здание от земянитското наследство — Тадж Махал, Хеопсовата пирамида и Централната библиотека в Сан Диего, Калифорния.

— Архивът е невредим — каза на врага си Нило. — Искаше да разрушиш Юмрука, но това няма да се случи. А след няколко години аз пак ще правя хартия. Всичките ти усилия отидоха на вятъра, Джоу. Не постигна нищо.

Майсторът видя, че горчивината на Джоу става още по-силна, когато стигнаха до друга хелиографска станция, разположена точно срещу Библос, където научиха за ракетната атака, унищожаването на втория джофурски кораб и предполагаемото повреждане на трети. Младите воители от опълчението ликуващо се развиваха, когато разбраха, че „гръмотевичната буря“ — от предишната нощ всъщност е била развихрилата се ярост на Шестте раси, отмъстили за бедните г'еки.

Няколко по-стари лица бяха мрачни. Капитанът от опълчението предупреди, че това е само една битка от война, в която Общностите на Джиджо едва ли могат да се надяват на победа.

Нило не искаше да мисли за това. Той спази обещанието си към Ариана Фу, като предаде съобщението ѝ в станцията. Междувременно капитанът се зае да уреди прехвърлянето им на другия бряг на Бибур, където ги очакваха чисти дрехи и храна.

„И сън“ — помисли си Нило. И все пак, въпреки умората, някак си се чувстваше по-млад, сякаш изтощителното преследване из мочурищата отново го беше превърнало в мъжествения воин отпреди толкова много години.

Облегнат на едно от дърветата, той остави очите си да се затворят за кратко и мислите му се върнаха към плановите за възстановяването на хартиената мелница.

„Първата ни задача ще е да помогнем на сините да построят бента. Този път обаче ще го направим както трябва. Няма да обръщаме толкова внимание на камуфлажа, а на енергийния капацитет. Докато съм в Библос, бих могъл да копирам някои планове...“

Нило рязко вдигна глава, когато чиракът на майстора дърводелец от Доло го повика по име. Момчето четеше залепените на стената на станцията съобщения, получени предишната нощ.

— Току-що видях името на дъщеря ти — каза младежът. — Тя е на Маунт Гуен!

Нило бързо направи три крачки напред... мигновено последван от Джоп. Лицето на фермера изразяваше същата изненада. Удивлението и стъписването му обаче контрастираха с радостта на майстора на хартия, научил, че поне едно от децата му е живо.

„Сара! — Мислите му кипяха. — В името на основателите, как се е озовала на Маунт Гуен?“

Дано да имаше нещо и за Дуер и Ларк!

В този момент от станцията се чу вик и през вратата изхвърча жена на средна възраст. Размахваше лист хартия, покрит с набързо надраскан текст.

— Съоб... съоб... — Тя изтича при капитана на опълчението. — Съобщение от постове. Джофурският... джофурският кораб идва насам!

Звездният кораб не връхлетя отгоре им. Бе прекалено голям за това.

Мъгла от вдигнат прах придружаваше полета му над гори и открити пространства, но когато огромната небесна планина тежко се понесе над Бибур, вълните зловещо замръзнаха.

„Върви си по пътя — молеше се Нило. — Моля те. Не спирай...“

Но гигантският крайцер очевидно имаше други планове и спря над водата точно пред Великия архив.

Нило забеляза мрачното задоволство, плъзнало по лицето на Джоу, и се намръщи. Някой сигурно се беше разприказвал. Носеха се слухове за джофурски представители, които установявали аванпостове в селцата и грубо искали информация. Нямаше начин някой ревнител да не е издал това място.

Могъщият боен кораб не изстреля смъртоносни лъчи. Не изсипа дъжд от бомби, за да отмъсти за малкия си събрат, загубен предишната нощ.

Вместо това в корпуса му се отвориха няколко малки портала. Появиха се двајсетина робота, които лениво се спуснаха на височината на хуун над водата, построиха се в боен ред и се устремиха към Библос.

От големия кораб излетя втора вълна, този път широки лъскави черни дискове. Върху тях се носеха заострени конуси, напомнящи на купчини мазни гевреци.

Още преди джофурската група да достигне стените на скрития град, космическият крайцер отново се раздвижи и завъртя масивния си корпус, за да поеме по същия път, по който беше дошъл — приблизително на юг, — като бързо набираше височина.

Край реката започнаха да се струпват тълпи, които се взираха към отсрещния бряг. Библос все още тънеше в нощни сенки. За разлика от него, роботите блестяха, докато минаваха под Каменния юмрук, следвани от джофурските си господари.

След това Нило и другите трябваше да разчитат на капитана, който наблюдаваше през бинокъла си и им обясняваше какво става.

— Всеки от джофурите влиза в различна сграда, пазен от няколко робота. Някои минават през главния вход... но един току-що прати роботите да пробият стената и влезе през дупката.

Сега всички са вътре... и от сградите започват да се изливат човеци, хууни, кхюини... има един г'кек... от лявото му колело се издига дим. Изглежда, са стреляли по него.

Тълпата нервно мърмореше, но нямаше какво да направят.

— Виждам взводове на опълчението! Предимно човеци и неколцина урси и хууни. Имат пушки... от новия вид с куршуми с мулков връх. Тичат към Научната сграда! Сега се разделят и влизат от двете страни едновременно.

Нило стискаше юмруци и се чудеше защо огромният боен кораб е изминал целия този път, без да си направи труда да унищожи центъра на джиджойския интелектуален живот.

„Сигурно има други задачи. Във всеки случай, сигурно ще се върне, за да прибере своите.“

Имаше само една надежда. „Навярно след снощи са останали няколко ракети. Може да улучат крайцера преди да успее да се върне.“

Винаги имаше надежда — макар че изглеждаше невероятно джофурите да се заблудят за втори път.

Оттатък реката се виждаше поток от бегълци — учени, библиотекари, студенти — изливащи се от портите и прехвърлящи укрепленията. Сред тях нямаше много г'кеки. Нито пък треки. Двете раси очевидно бяха обречени да останат вътре — готвеха им различни, но еднакво ужасни съдби.

„Какво искат от нашата Библиотека чуждоземците? — зачуди се Нило. — Да заемат няколко книги, за да си ги четат въкъщи ли?“

Всъщност тази странна мисъл не беше безумна.

„Обзалагам се, че ракетната атака ги е накарала да осъзнаят нещо, за което изобщо не са предполагали — че и ние имаме някой и друг хитър номер. И внезапно са се заинтересували какво знаем. Ще се опитат да открият в книгите ни какви други гадни изненади можем да им сервираме.“

В тъмната пещера ставаше нещо. Откъм реката се носеха далечни пропуквания, несъмнено от Залата на науката.

— Излизат! — съобщи капитанът и още по-силно стисна бинокъла. — Взводовете с пушките... сега отстъпват... носят ранените си и се мъчат да се прикриват. Те са...

Той свали бинокъла и млъкна, очевидно напълно останал без сили.

Един от капралите внимателно взе бинокъла и продължи да обяснява.

— Мъртви. — Това бе първата му дума.

— Виждам мъртви войници. Всички са мъртви.

Тълпата се смълча. Оттатък Бибур като че ли вече нищо не помръдваше, освен някоя ръбата машина, прелитаща под Каменния юмрук.

„Сапъорите... — зачуди се Нило. — Защо не взривиха зарядите си?“

Най-голямата тайна на Шестте раси. Най-сигурната човешка крепост на Джиджо. Библос беше превзет само за няколко дури. Скъпоценният му архив бе в ръцете на джофурските нашественици.

ЕУАСКС

Значи е уредено, пръстени Мои? Изкоренихме ли и последните останки от тайната ви съпротива? Можем ли да смятаме, че вече няма да има епизоди на подмолно бунтуване?

Купчината-жрец заплаши да ни/Мен разтури след последното объркване, когато вие, глупави пръстени, идиотски/хитроумно успяхте да извършите влениране без знанието на своя господарски пръстен. Жрецът имаше намерение да изстърже всяка капка восъчна памет от общата ни сърцевина в търсене на информация за местонахождението на двете вълконски гадини, които вие (бързо, бунтовно) освободихте в нашия величествен „Полкджхи“.

Но после психотактическата купчина докладва за телеметрични данни, показващи, че Ларк и Линг почти със сигурност са напуснали крайцера, защото уредите говорят за аномално отваряне на херметичния шлюз.

Човеците са добри във водата. Несъмнено са си представяли, че ще са в безопасност, щом скочат в езерото, без да подозират, че скоро ще се понесат във въртоп от останки, когато нашият величав „Полкджхи“ се издигне в небето!

Странната уместност на тази участ — драматичната ирония — достави такова удоволствие на Капитан-водача, че той издаде заповед, отхвърляща желанието на Купчината-жрец. Засега нашият/Моят съюз е в безопасност.

**НЕ РАЗЧИТАЙТЕ НА ПРОДЪЛЖИТЕЛНА УМЕРЕНОСТ/
ПРОШКА, ПРЪСТЕНИ МОИ!**

Прошка за какво, питате вие?

Сега вече ме безпокоите. Толкова безвъзвратно ли е стопен общият ни восък? Толкова ли ни е повредила личността на Аскс с втория си опит за самоубийство чрез амнезия? Трябва ли да ви осигуря спомени за последните събития чрез електронните процеси на господарския пръстен?

Много добре, пръстени Мои, ще го направя. После отново ще започнем да възстановяваме опита си, който ни направи толкова полезни за джофурската кауза.

Заедно ние наблюдавахме, докато група от нашия кораб завладя така наречената Библиотека, използвана от дивашките Шест раси. Макар че съдържа смешно малко количество данни, тя е източникът/изворът на техните вълконски номера.

Варварският им план ни струва скъпо.

Чудно нещо се случи, когато ние/Аз зърнахме онези примитивни сгради, направени от разцепени дървета и скрити в изкуствена пещера. Многобройни тайни восъчни пътеки отекнаха от внезапен спомен! Ние ги проследихме и можахме да кажем на Капитан-водача много тайни за тази съкровищница на псевдопознание. Тайни, които Аскс е искал да направи недостъпни.

Ние бавно възвръщаме предишната си репутация. Това радва ли ви, пръстени Мои?

Колко хубаво, че толкова бързо усещам съгласието ви! След онзи кратък бунт и втората самоубийствена амнезия, изглежда, сте покорни отпреди. Вече не сте независими трекски пръстени, а части от по-велика цялост.

Гледайте! Нашият „Полкджхи“ остави въоръжени сили, за да пазят Библос, и сега се обръща, за да се върне към главната си задача. Твърде дълго си позволявахме да се отклоняваме/бавим. Край на преговорите с ротенските крадци. Край на пазаренето с дивашките раси. Онези шест ще посрещнат съдбите си от наземните сили, които вече се пръскат по Склона.

Що се отнася до „Полкджхи“, ние пътуваме към континенталния шелф, онази океанска бездна. Към предполагаемото местоположение на делфинския кораб.

РЕШЕНО Е. В КРАЙНА СМЕТКА РОТЕНИТЕ СА БИЛИ ПРАВИ.

Ще бомбардираме дълбините, за да заплашим бягащите земянити. За да запазят живота си, те няма да имат друг избор, освен да изплуват и да се предадат.

До този момент Капитан-водачът предпочиташе търпението пред прибързаните действия. Ние не искаме да унищожаваме онова, което търсим! Не и преди да научим тайните му. Тъй като на Джиджо не

пристигна нито един конкурентен клан или флот, изглежда, имаме достатъчно време.

Но това беше преди да загубим и двете си корвети. Преди отлаганията да ни забавят.

Сега сме решени да рискуваме!

Приготвили дълбочинните бомби в големия трюм, ние се носим към зоната, известна като Цепнатината.

КАКВО Е ТОВА? ВЕЧЕ?

ДЕТЕКТОРИТЕ ТРЪБЯТ.

ВЪВ ВОДИТЕ ПРЕД НАС — ДВИЖЕНИЕ!

Радостен копнеж за лов изпълва мостика. Това трябва да е плячката, издаваща местоположението си, докато се щура в търсене на ново скривалище.

После дистанционните сензори изкрещават тревожна новина.

Никакъв кораб не може да издава вибрациите, които регистрираме.

ТАМ ИМА ДЕСЕТКИ ИЗЛЪЧВАНИЯ... СТОТИЦИ!

САРА

По време на дългия път от Маунт Гуен Емерсън изглеждаше оживен. Притискаше лице към заобления прозорец на малката мотриса и гледаше към морето.

„Как ли щеше да се чувства, ако знаеше с кого ще се срещнем?“ — чудеше се Сара, докато мотрисата се спускаше покрай древни потоци от лава по-бързо от препускащ урс.

„Дали щеше да изпадне във възторг, или да се опита да скочи и да избяга?“

Далеч под тях от линията на прибоя чак до скрития в облаци западен хоризонт блестяха безброй слънчеви отражения, но гледката плашеше Сара. Само една стотна от тези вълни щеше да унищожи всяко дърво и селище по крайбрежието. Постоянството на океана доказваше добротата на тази жива планета — хранилница на видове.

„Винаги съм се надявала да видя това преди костите ми да отидат като отпадъци в Бунището. Просто никога не съм смятала, че ще дойда на кон през Спектралния поток, през вулкана... и накрая с тази прочута мотриса, за да се срещна със същества от легендите.“

Сара се чувстваше изпълнена с енергия въпреки факта, че в последно време никой на Маунт Гуен не бе имал много време за сън.

Уриел едва беше успяла да довърши аналоговия си компютър. Само мидури след като пратиха балистичните изчисления на север, от хелиографските постове докладваха смайващи новини за последствията.

Зашеметяващи ракетни победи.

Обезсърчителни ракетни провали.

Горски пожари, загинали мъдреци и Яйцето: ранено, безмълвно — навярно завинаги.

Наводнения под Поляната на Събора, оставили безчет мъртви и бездомни.

Но и това не бе всичко. Вмъкнати между другата информация от Склона, през нощта се получиха вести, които потресоха Сара.

Тя се изпълни с възторг, когато научи за въздушните подвизи на Длетото. После съобщението на баща ѝ предизвика във въображението

й ужасяващи картини на унищожението на Доло. Нило беше оцелял — това поне бе радостна вест. Но бяха загинали други, които познаваше, заедно с къщата, в която беше израснала.

„С Ларк и Дуер... си представяхме какво ще е, ако се взриви бентът. Но никога не съм смятала, че наистина ще се случи.“

Известно време седя, тъжно потънала в себе си, докато някой не й каза, че е получено спешно съобщение, отправено конкретно към нея с разрешението на бивш върховен мъдрец на Шестте.

„От Ариана Фу — разбра Сара, щом плъзна поглед по краткото писмо. — Ифни, кой се интересува от размерите на кораба, с който Емерсън е паднал в блатото? Има ли значение каква колесница е използвал като звезден бог? Сега той е наранена душа. Осакатен. Попаднал в капан на Джиджо, също като всички нас.“

Дали?

След толкова много вълнения през онази паметна нощ Сара тъкмо лягаше, за да се опита да поспи, когато по-близки събития разтърсиха Уриел и нейните гости.

Призори капитаните от Ууфон пратиха вест, че в пристанището се е появило чудовище. Напомнящо на риба същество, което след известни недоразумения заявило, че е роднина на човешките същества.

Нещо повече, създанието казало, че носи съобщение за Ковачката.

Уриел не беше на себе си от радост.

— Палката канера, която толкова ни уфлаши... устройството е дошло от зенянитския корав! Навярно джофурите в крайна сметка не са ни открили!

Това вече бе важно. Знаеше се, че небесният боен кораб отново е в движение, вероятно насочващ се към тях. Но Уриел не можеше да евакуира ковачницата, в която едновременно се изпълняваха няколко проекта. Групите й никога не бяха имали толкова работа.

— Ще ида незаавно да се срещна със зенянита — заяви Ковачката.

Не липсваха доброволци да я придружат. Сара пътуваше в първата мотриса и гледаше как Прити прелиства изпомачкания скицник на Емерсън. Шимпанзето се задържа на страницата, на която стройни фигури с перки и опашки възторжено скачаха сред бурни вълни. Образ, излязъл направо от спомените на звездния човек.

— Не изглеждат точно както си ги фредставях — отбеляза Уриел, извила дългата си шия над рамото на Прити. — Досега фознавах тази раса сано от офисанията в книгите.

— Трябвало е да четеш от онези текстове, които имат и илюстрации — засмя се Кърт Сапъора и смушка племенника си. Но Джома притискаше лице към прозореца до Емерсън. Двамата се редуваха да сочат особеностите на бързо променящия се пейзаж. Винаги жизнерадостен, звездният мъж не показваше, че има представа за целта на пътуването.

Сара знаеше какво измъчва душата ѝ повече от всички други тревоги. „Може би е време птицата отново да отлети при своите.“

Като наблюдаваше якия мъж, когото беше спасила от прегръдките на смъртта, тя не виждаше какво би могла да му предложи. Нямаше лек за опустошения му мозък, чиято единствена надежда бе в цивилизацията на Петте галактики. Въпреки преследващите го всемогъщи врагове, кой не би предпочел този живот пред мрачното съществуване на изгнаник?

„Нашите предци, ето кой. Екипажът на «Убежище» и на всички други тайнокораби.“

Спомни си какво ѝ беше казал мъдрецът Пурофски само преди ден.

— Това не е случайно, Сара. Прекалено много кораби са дошли на Джиджо за прекалено кратко време.

— Свитьците говорят за съдба — отвърна тя.

— Съдба! — презрително изсумтя мъдрецът. — Дума, измислена от хора, които не разбират как са се оказали там, където са, и са слепи за мястото, където отиват.

— Искате да кажете, че знаете как сме се оказали тук ли, учителю?

Въпреки последните трагични събития, Сара откри, че все още е хипнотизирана от отговора на Пурофски.

— Разбира се, че зная, Сара. И то, струва ми се, съвсем ясно. Били сме поканени.

ЕУАСКС

— Глупаци — заявява Капитан-водачът. — Освен едно, всички други излъчвания трябва да идват от торпеда-примамки, настроени да предават сигналите на звезден кораб. Това е стандартна тактическа хитрина в дълбокия космос. Но такава измама не може да помогне, ако се приближим внимателно!

Използвайте обичайните методи, за да анализирате излъчванията.

ОТКРИЙТЕ ИСТИНСКИЯ КОРАБ, КОЙТО ТЪРСИМ!

О, пръстени Мои. Можете ли да видите цветовете, обагрящи лъскавите страни на нашия Капитан-водач? Вижте колко величествени и блестящи са те. Съзрете истинското достойнство на джофурския гняв в неговата най-чиста форма.

Такова негодувание! Такава егоистична ярост! Оейлите биха се гордели с този наш командир, особено когато всички ние чуваме невероятната новина.

ТОВА ИЗОБЩО НЕ СА РОБОТИ-ПРИМАМКИ.

Безбройните обекти, които засичаме... излизат от Цепнатината към открито море... И ВСЕКИ ОТ ТЯХ Е ИСТИНСКИ ЗВЕЗДЕН КОРАБ!

Мостикът се замъглява от ужасяващи пари. Огромен флот от кораби! Как ли земяните са се сдобили с такива съюзници?

Дори нашият „Полкджхи“ не може да се изправи пред такова множество.

Ще бъдем победени!

ДУЕР

— Съжалявам — каза Джилиън Баскин. — Решението беше взето неочаквано. Нямах време да уредим връщането ти на брега.

Изглеждаше раздразнена, сякаш не очакваше въпроса му. Но всъщност от втория си ден на борда на този кораб Дуер не бе молил за нищо друго.

Двамата човеци се носеха един до друг в просторно, пълно с вода помещение — командният център на звездния кораб „Стрийкър“. През сферичната зала покрай тях плуваха делфини, които дишаха обогатената с кислород течност с дробове, изменени така, че да направят това почти втора природа. Те се включваха пред пултовете си към куполи или тръби, свързани направо с дихателните им отвори. Дуер никога не беше си представял толкова странни неща. И все пак делфините изглеждаха тук като у дома си. За разлика от тях, ловецът и Джилиън носеха издути костюми, които изобщо не се вписваха в обстановката.

— Тук не върша нищо — повтори той и чу думите си, излъчени от сферичния му шлем. — Нямам умения, които да са ви от полза. Едва дишам това нещо, което вие наричате въздух. По-важното обаче е, че на сушата ме чакат приятели. Които се нуждаят от мен. Не можете ли просто да ме пуснете с някаква лодка?

Джилиън затвори очи и въздъхна — кратка, странна поредица от прещраквания.

— Виж, разбирам проблема ти — каза на английски тя. — Но имам да се грижа за повече от сто живота... и са заложени много повече. Съжалявам, Дуер. Мога само да се надявам, че ще ме разбереш.

Той знаеше, че е безполезно да настоява. Делфинът пред един от пултовете на мостика я повика и Джилиън скоро застана между него и лейтенант Тш'т, за да решат последната криза.

От стоновете на двигателите на „Стрийкър“ Дуер го сърбеше главата — навярно остатъчен ефект от „пренасянето“ на даникския робот. Нямах как да е сигурен, че положението ще се подобри, ако успее да стигне до брега. Но краката, ръцете и дробовете му копнееха

за пустошта — за вятъра по лицето му и за усещането на неравната земя под краката му.

Над мостика се появи призрачна карта. Сушата представляваше сивкава граница, обточваща двете страни на подводен каньон — Цепнатината, — сега пълен с движещи се светлини, които се разпръскваха като огнепчели, напускащи кошера си. Поне така му изглеждаше на Дуер, докато повече от сто древни буюрски съда се съживяваха след половин милион години и напускаха купчината отпадъци.

Тактиката му бе позната. Много същества се събираха на стада, за да объркат хищниците. Той одобряваше хитростта на Джилиън и нейния екипаж и им желаше успех.

„Но не мога да им помогна. Тук съм безполезен. Тя трябва да ме пусне да си ида.“

Повечето от корабите се управляваха от роботи, програмирани да изпълняват прости инструкции. На няколко имаше доброволци, които изпълняваха специални задачи. В една от групите беше и Рети, едновременно изненадала и разтревожила Дуер с решението си.

„Тя никога не е правила нищо без някакъв таен мотив.“

Ако бе отишъл и той, може би щеше да има възможност да отклони кораба към брега, да скочи във водата...

Но не, нямаше право да пречи на плана на Джилиън.

„По дяволите, не съм свикнал да бездействам! Не мога просто да стоя и да наблюдавам!“

Но трябваше.

Дуер се опитваше да проявява търпение и да не обръща внимание на сърбежите под издутия костюм, които не можеше да почеше. Пред погледа му светлинките се разпръскваха — повечето се насочваха към устието на Цепнатината и навлизаха в огромната океанска бездна на самото Велико бунище.

— Двигатели на звезден кораб! — съобщи офицерът, наблюдаващ гравитационния детектор, като удари с перка във водата и я изпълни с мехурчета. — Пасивните детектори показват клас „Нова“ или по-висш... с-с-следва Цепнатината...

ЕУАСКС

Постепенно разбираме и се разнася раздразнена пара.

Огромният флот от съдове, от който за кратко се уплашихме, изобщо не се оказа опасен. Това не са бойни кораби, а бракувани и отдавна изоставени като безполезни за ефикасно функциониране.

Въпреки това те объркват и осуетяват нашата цел/задача.

Взрив от водачески феромони разкъсва разочарованата мъгла.

— НА РАБОТА ТОГАВА — заявява нашият Капитан-водач.

— НИЕ СМЕ ОПИТНИ. НИЕ СМЕ МОГЪЩИ. ЗАТОВА НЕКА СВЪРШИМ ВАШАТА/НАШАТА РАБОТА КАКТО ТРЯБВА.

РАЗКЪСАЙТЕ ТАЗИ ЗАГАДКА. ОТКРИЙТЕ ПЛЯЧКАТА. НИЕ СМЕ ДЖОФУРИ. НИЕ ЩЕ ПОБЕДИМ.

ДУЕР

В екранната зона проблесна ярка светлина, много по-висока и по-голяма от другите. Носеше се далеч над въображаемата водна повърхност.

„Това трябва да е бойният кораб“ — помисли си той и се опита да си го представи. Нещо огромно и ужасно. Силно и бързо.

Внезапно се разнесе прегракналият глас на офицера, следящ детектора.

— Насочват оръдията с-с-си!

От голямата светлина започнаха да се сипят искри.

„Бомби“ — разбра Дуер. Беше го виждал и преди, но не в такъв мащаб.

Лейтенант Тш'т извика:

— Всички готови за ударните вълни!

САРА

Хуунски работни групи се стълпиха около мотрисата още щом пътниците слязоха, и я напълниха с купчини плат — още от зори сваляха платната от корабите си и ги пращаха в ковачницата. Но Уриел дори не погледна към товара, а незабавно пое надолу към заливчето с надменната си кентавърска походка.

Плътният солен въздух на морското равнище въздейства на всички. Емерсън подуши вятъра и запя:

*— Буря иде, буря иде,
Ей сега ще гръмне
Заклучи се, мила моя,
че ще стане тъмно...*

Хутите и складовете в малкото пристанище бяха покрити с плътна мрежа от пъпешови лиани и нектарни лози, раззеленили се с тропична тучност, характерна за южния климат. Уличките обаче пустееха. Всички или работеха за Уриел, или бяха долу при залива, където тълпа хууни и кхюини възбудено разговаряха. Неколцина хууни — мъжкари и женски със старчески бради — бяха коленичили до ръба на кея и с оживени жестове приказваха към водата. Но когато групата на Уриел се приближи, градските представители ѝ направиха път.

Сара не откъсваше поглед от Емерсън, чието лице остана небрежно любопитно до момента, когато една гладка сива фигура надигна лъскавата си глава от водата.

Звездният мъж се закова на място, зяпна и запремигва.

„Изненадан е — помисли си Сара. — Възможно ли е да грешим? Може би няма нищо общо с делфинския кораб.“

После китообразният пратеник издигна тялото си още по-високо и удари с опашка.

— Значи е вярно... — каза напомнящият на риба земянит на английски със силен акцент, като погледна Емерсън с едното си око,

после и с другото.

— Радвам с-с-се да видя, че с-с-сте жив, инженер Данайт. Макар че това изобщо не ми с-с-се с-с-струва възможно с-с-след онова, което видяхме да с-с-се с-с-случва с-с-с вас в Многоизмерната с-с-система. Признавам, че не разбирам как с-с-сте ни последвали на тази забравена от кита планета.

Лицето на Емерсън излъчваше силни чувства. Сара долови удивление, любопитство и яростно отчаяние.

— К-к-к...

Безуспешният му опит завърши със стон.

— А-ах-ахх...

Делфинът изглеждаше обезпокоен от тази реакция и зацвъртя, стъписан от състоянието му.

Но после Емерсън поклати глава и се насочи към други източници. Най-после откри начин да изрази чувствата си и запя:

— Колко странен парадокс!

На здравия разум присмива се той!

Дори със шеги и закачки.

Не можем да влезем със него във бой!

ДЖИЛИЪН

Ултиматумът заглушаваше всички честоти — високите виещи крясъци изпълняха мостика на „Стрийкър“ и чак богатата на кислород вода съскаше. Потоци мехурчета се издигаха и пукаха на повърхността при всеки израз на галактически четири.

Повечето неоделфини от екипажа четяха синхронния превод на Нис. Англическите букви и глифовете на галседем се плъзгаха по главния холоекран.

— ЧУЙТЕ И РАЗБЕРЕТЕ НАШАТА ПОСЛЕДНА
ЗАПОВЕД/ПРЕДЛОЖЕНИЕ!

Джалиън слушаше оригиналния джофурски диалект с надеждата да долови нещо ново. Това беше третото излъчване от вражеския крайцер.

ВИЕ, КОИТО ТЪРСИМ — ВИЕ ИЗПЪЛНИХТЕ
ХИТРА МАНЕВРА, КОЯТО Е ДОСТОЙНА ЗА
УВАЖЕНИЕ. ПОВЕЧЕ НЯМА ДА ХАБИМ БОМБИ. ЩЕ
ПРЕСТАНЕМ БЕЗПОЛЕЗНО ДА СЛЕДИМ
ПРИМАМКИТЕ.

Промяната в тактиката се очакваше. Отначало врагът беше пратил работи в мрачните дълбини, за да проверят и обезвредят един по един реактивирани буюрски кораби. Но за групата на Ханес Суеси бе съвсем лесно да постави на борда им бомби. Всеки кораб щеше да се самоунищожи при приближаването на робот, като отнесе със себе си и него.

Така обичайната йерархия на битката се преобърна. Тук в Бунището големите шумни кораби бяха много по-евтини от роботите. Суеси имаше още десетки, готови да се отделят от различни купчини

отпадъци. Джофурите обаче едва ли можеха да губят роботите си със същото темпо.

Тази тактика си имаше и отрицателна страна. Корабите примамки бяха боклук още при изоставянето си преди половин милион години. Само невероятната издръжливост на галактянското производство им позволяваше частично да функционират и десетки вече бяха изгорели, за пореден път замърсявайки Бунището с мъртвите си корпуси.

— СЛЕД КАТО НЕ УСПЯХМЕ ДА ВИ ПРИНУДИМ
С ТЕЗИ СРЕДСТВА, СЕГА СМЕ ГОТОВИ ДА ВИ
ПРЕДЛОЖИМ ВЕЛИКОДУШНИ УСЛОВИЯ...

Това беше онази част, на която при първите две повторения Джилиън обърна сериозно внимание. За съжаление, джофурското „великодушие“ не можеше да я изкуши. В замяна на данните, картите и бордовите дневници на „Стрийкър“ Капитан-водачът на „Полкджхи“ обещавахе крионичен затвор за екипажа с гаранция за съживяване и освобождаване само след хиляда години. „След решаването на настоящите проблеми.“

С други думи, джофурите искаха тайните на „Стрийкър“... и гаранция, че ще са само техни за дълъг период.

Междувременно доплува първият заместник на Джилиън.

— Успяхме да осигурим повечето от доставките, които поиска местната магьосничка — докладва Тш'т. Един от резултатите от установяването на контакт с Общностите на Шестте раси беше списък с неща, отчаяно необходими на урската ковачка Уриел. — Няколко от корабите примамки бяха отклонени към брега, както нареди. Каа и новата му група могат да демонтират от тях всичко, което иска Уриел. Но това увеличава опасността за нас, нали? Врагът може да открие ритъм в тези движения и да насочи вниманието с-с-си към хуунското пристанище.

— Нис измисли начин да го предотврати — отвърна Джилиън. — Ами разделянето на екипажа? Как вървят приготовленията на Маканий?

Тш'т отговори на тринарен, за да си почине от сложния подводен вариант на английския.

** Сезоните променят вълните,
* които ни носят към съдбите ни
* и ни разделят от любимите... **

Към което прибави акцентиращо заключение:

** ... завинаги... **

Джилиън потръпна. Онова, което замисляше — най-приемливата от десетина ужасно мъчителни възможности — щеше да разкъса здрави връзки в екипаж, преживял заедно огромни изпитания. Епично пътуване, за което през идните векове земяните навярно щяха да пеят песни.

„Ако предположим, че след Времето на промени все още има земянити.“

Всъщност тя нямаше друг избор. Половината от неоделфините проявяваха признаци на стресов атавизъм — западане на способностите за критично мислене. Страхът и изтощението най-последно бяха взели своето. Някоя клиентна раса, толкова млада, колкото *Tursiops amicus*, не бе преживявала толкова много почти съвсем сама.

„Време е да направим жертвата, за която винаги сме знаели.“

Залата все още вибрираше от джофурски заплахи. Ако думите идваха от някоя друга раса, Джилиън може би щеше да ги сметне за самохвалство, но сега трябваше да приеме предложенията на противниците буквално.

На холодисплея проблясваха заплашителни букви.

— НИЕ СМЕ ЕДИНСТВЕНИЯТ ГАЛАКТИЧНСКИ БОЕН КОРАБ В ТОЗИ РАЙОН. НИКОЙ НЕ ВИ ИДВА НА ПОМОЩ. И НИКАКВИ СЪПЕРНИЦИ НЕ БИХА ОТКЛОНИЛИ ВНИМАНИЕТО НИ, КАКТО ВЕЧЕ СЕ СЛУЧИ.

МОЖЕМ ДА СИ ПОЗВОЛИМ ДА СЕ ЗАБАВИМ, ЗА ДА ПРОВЕРИМ И ЕЛИМИНИРАМЕ ПРИМАМКИТЕ ОТ БЕЗОПАСНО РАЗСТОЯНИЕ. ИЛИ, АКО СЕ НАЛОЖИ, ТОЗИ БЛАГОРОДЕН КОРАБ ЩЕ ИЗОСТАВИ ГОЛАТА ЧЕСТ И ЩЕ ПОИСКА ПОМОЩ ОТ ОГРОМНАТА ДЖОФУРСКА АРМАДА.

ЗАБАВЯНЕТО САМО УСИЛВА ГНЕВА НИ. ТО УВЕЛИЧАВА ВРЕДИТЕ, КОИТО ЩЕ НАНЕСЕМ НА ВАШИТЕ ЗЕМЯНИТСКИ БРАТОВЧЕДИ И НА ДРУГИТЕ ПРЕЖДЕВРЕМЦИ, КОИТО НЕЗАКОННО ОБИТАВАТ ЗАБРАНЕН СВЯТ...

Джилиън си помисли за Алвин, Хък и Ур-ронн, които слушаха от съседната суха каюта — и за Клецовръх, който ги представляваше на мостика, като размахваше червените си щипки.

„Вече навлякохме достатъчно неприятности на местните, когато ротените някак ни проследиха на Джиджо. Трябва да има начин да им спестим повече страдания заради нас.

Скоро ще настъпи време да сложим край на всичко това.“

Тя отново се обърна към Тш'т.

— Още колко остава, докато дойде нашият ред?

Лейтенантът се свърза с тактическия офицер.

— Ще с-с-се плъзнем към брега между четвъртата и петата примамка... с-с-след около осем часа.

Джилиън погледна към Клецовръх, чиято червена коруба беше покрита с мехурчета. Кхюинската му зрителна лента бясно се въртеше и поглъщаше всичко с жаждата на младостта. Местните младежи щяха да се зарадват на онова, което предстоеше. „Също и Дуер Кууълн. Надявам се да му достави удоволствие... макар че няма да е точно както искаше.“

Разбираше, че ще ѝ е тъжно за младия мъж, който толкова ѝ напомняше за Том.

— Добре тогава — каза Джилиън на Тш'т. — Да върнем хлапетата вкъщи.

ЛАРК

Двамата напредваха по мъгливите коридори на огромния чуждоземски крайцер, пълен с враждебни същества. Линг знаеше за звездните кораби повече от него, но именно Ларк беше онзи, който ги спасяваше да не се загубят окончателно.

По стените нямаше много обозначения, така че познанията им по няколко галактянски диалекта се оказаха почти безполезни. Вместо това всяка затворена врата или пресечка като че ли излъчваше своя собствена, уникална миризма, която можеше да се долови само отблизо. Като джиджоец, Ларк можеше да усеща някои от тях и смътно да разбира най-простите феромонни указания — приблизително по същия начин, по който умно четиригодишно човешко дете може да чете уличните знаци в голям град.

Една особено остра миризма му напомни за аромата, използван от трекските проктори на празника на Събора, когато се налагаше да разтърват побойници или да укротят войнствени пияници.

„БЕЗОПАСНОСТ“ — като че ли казваше миризмата. Той посочи на Линг да поемат по този коридор.

Тя обаче имаше друга цел. Със замаяна от силните ухания глава, Ларк с радост се остави да го водят. Накъдето и да тръгнеха, несъмнено щяха да стигнат до едно и също място — до старата си килия.

Още три пъти срещнаха джофури. Но парите, отделяни от лилавия пръстен, им помагаша да продължават напред, без те да им обръщат внимание. Вратите все така покорно се плъзгаха настрани по командата на малкия трек. Подаръкът на Аскс бе невероятен. Всъщност дори прекалено.

„Не вярвам, че този номер ще ни помага още дълго — мислеше си Ларк, докато навлизаха все по-навътре към сърцето на кораба. — Аскс навярно е очаквал, че ще ни трябва за около мидура, само докато успеем да стигнем до външния шлюз.“ Когато екипажът научеше за избягалите пленници, тази хитрост със сигурност щеше да се провали. Джофуриите щяха да използват контрамерки, нали?

И тогава разбра.

„Може би няма да има тревога. Възможно е джофурите да са си помислили, че вече сме избягали от кораба!“

Може би.

И все пак всяка среща с лъскава купчина пръстени в някой усвоен коридор го изпълваше със зловещо чувство. През целия си живот беше живял сред треки, но до този момент никога не бе съзнавал колко е различно съзнанието им. Колко е странно разумно същество да гледа право към теб и да не те вижда, просто защото издаваш необходимия мирис-пропуск...

На следващото разклонение внимателно подуши трите коридора и откри индикатора, който искаше Линг — проста миризма, която означаваше „ЖИВОТ“. Ларк посочи с ръка и тя кимна.

— Точно както си мислех. Планът не е много по-различен от този на товарен кораб тип седемдесет. Държат го по средата.

— Какво държат по средата? — попита той, но Линг вече бързаше напред. Двама човешки бегълци и техните единствени помощници — раненият червен трекски пръстен в ръцете на даникската жена и лилавият в неговите.

Когато следващата врата се отвори, Линг отстъпи назад, заслепена от силен блясък. Мястото беше осветено по-ярко от иначе сумрачните коридори. Въздухът също миришеше по-приятно. Нямахше толкова зловонни обозначения, които Ларк не разбираше. Първото му впечатление бе за голяма зала, изпълнена с цветове.

— Точно на това се надявах — каза Линг. — Планът е стандартен. Може би наистина имаме шанс.

— Шанс за какво?

Тя се завъртя, за да погледне вътре — огромно помещение с лабиринт от пресичащи се носещи греди... увити в различни видове растителност.

— Шанс да оцелеем — отвърна Линг, хвана го за ръка и го поведе в залата.

Заобикаляше ги истинска джунгла, строго организирана и подредена. Безброй лавици, обслужвани от машини, които бавно се движеха между редиците. Тук имаше всякакви форми на живот — широки листа и висящи лиани, пълзящи растения и лъскави грудки. По някои от оплетените зелени въжета капеше вода и двамата бегълци се втурнаха към най-близката струя.

Сега Ларк разбираше значението на мирисните обозначения, които ги бяха довели дотук.

По средата на ада бяха открили малък оазис. Истински рай.

ЕМЕРСЪН

Не искаше да се приближи до водата. Пристанището беше прекалено оживено.

Срещата му с Каа и другите приятели едва ли можеше да се нарече радостна. Той позна Брукида, Туссито и Уаттасети. Всички те, изглежда, се радваха, че го виждат, но бяха прекалено заети, за да дойдат при него.

Навярно това бе добре. Емерсън се чувстваше засрамен.

Засрамен, че не може да ги приветства с друго освен с имената им... и някоя случайно изплувала от паметта му песен.

Засрамен, че не може да им помогне в пренасянето на всевъзможни морски боклуци, в инструктирането на помощниците на Уриел и изпращането на материалите с мотрисата към върха на Маунт Гуен.

А най-много се срамуваше от провала на саможертвата си в онзи огромен космически град, направен от сняг — онзи пухкав метрополис, голям колкото слънчева система и наречен Многоизмерния свят.

О, тогава му се бе струвало толкова благородно и смело — когато потегли с откънатиия тенанински разузнавателен кораб, стреляйки наслуки, за да отклони вниманието и да помогне на „Стрийкър“ да избяга. Последното нещо, което видя — докато силовите полета се затваряха от всичките му страни — беше как любимият, обезобразен корпус се изплъзва през отвор в огромната ледена обвивка. И се помоли приятелите му да успеят.

„Джилийн“ — бе си помислил той. Навярно сега и тя си мислеше за него. Така, както си спомняше за своя Том.

После Старите го взеха от малкия кораб, за да сондират мозъка му, да го осакатят и да го дарят със забрава.

А после го пратиха тук.

Очертанията все още са мъгляви, но сега Емерсън вижда основната загадка.

„Стрийкър“ беше избягал на тази забравена планета, само за да попадне в капан. Поредният малшанс за екипаж, който нямаше нито

минута почивка.

„Но... защо... ме... пратиха... тук?“

Тази постъпка на Старите му се струваше безсмислена. Струваше му се безумна.

За всички щеше да е по-добре, ако бе умрял, както планираше.

Наоколо се тълпеше цялото население на хуунското пристанище. Сара изглеждаше потънала в работа и прекарваше повечето си време в разговори с Уриел или разгорещено спореше със сивобрадия човешки учен, чието име Емерсън не можеше да си спомни.

Често пристигаха куриери, които носеха светлите хартиени ленти, използвани за транскрибиране на съобщенията от хелиографите. Урски пратеник допрепуска задъхан, очевидно потресен от новината, която трябваше да предаде. Избухна взрив от стъписан брътвеж, сред който Емерсън различи една-единствена, често повтаряна дума — „Библос“.

Всички бяха толкова объркани, че никой не се възпротиви, когато той пожела да се върне с мотрисата в ковачницата на Уриел. С помощта на знаци Сара му обясни, че трябва да се върне преди залез-слънце и той се съгласи. Очевидно тогава щеше да се случи нещо. Сара се погрижи Прити да го придружи.

Емерсън нямаше нищо против. Двамата с шимпанзето се разбираха добре. Бяха сродни души. Грубият хумор на Прити често го караше да избухва в смях.

„Онези рибести неща били наши братовчеди, така ли? — каза с жестове тя, като имаше предвид сериозните, потънали в работа делфини. — Надявам се, че са вкусни!“

Емерсън се засмя. Двете клиентни раси на Земята постоянно си съперничеха — сигурно почти инстинктивно.

По време на пътуването нагоре той разгледа някои от машините, осигурени от Каа и другите по искане на Уриел. Повечето изглеждаха пълен боклук — нискокачествени галактянски компютри, изскубнати от стандартни пултове, които можеха да са на стотици или милиони години. Много от тях бяха повредени от продължителния престой във водата. Но всички устройства като че ли имаха една обща особеност — бяха достатъчно ремонтирани, за да работят. Можеше да го каже,

защото кабелите им бяха увити с предпазна лепенка. Иначе всички приличаха на купчина отпадъци.

Емерсън копнееше да клекне на пода и да почовърка тези неща. Прити обаче поклати глава. Имаше заповед да не му позволява. Затова той се загледа през прозореца към далечните плътни облаци, които зловещо се приближаваха от запад.

Представи си как избягва, може би в Кси, спокойното убежище, скрито сред огромна пустиня от багри. Щеше да язди коне и да свири на цитрата... може би да поправя прости, полезни оръдия, за да си заслужи хляба. Изобщо нещо, с което да се заблуждава, че животът му все още има смисъл.

Известно време тук се беше чувствал полезен — докато помагаше на Уриел да получи резултати от Залата на въртящите се дискове, но, изглежда, вече никой не се нуждаеше от него. Струваше му се, че е бreme за всички.

И щеше да е още по-лошо, ако се върнеше на „Стрийкър“. Възможността за излекуване го мамеше. Но Емерсън бе достатъчно умен, за да разбира, че перспективите не са обещаващи. Някога капитан Крейдейки беше получил подобно увреждане и корабният лекар не успя да му помогне.

Навярно у дома обаче... На Земята...

Той си представи синия глобус и красотата му го прониза в сърцето.

Дълбоко в душата си Емерсън знаеше, че никога вече няма да го види.

Мотрисата най-после стигна догоре. Настроението му за кратко се подобри — докато помагаше на чираците на Уриел да разтоварят доставките. Двамата с Прити последваха урсите и кхюините по дългия лъкатушен коридор към поток от топъл въздух. Накрая стигнаха до голяма подземна пещера с отвор, който гледаше на север. През него се виждаха далечни цветове, които му напомниха за Спектралния поток.

Наоколо бързаха работници. Емерсън видя г'кекски групи, които съшиваха огромни парчета здрав лек плат. Забеляза урси, които внимателно нагласяваха ръчно направени клапи, докато сиви кхюини огъваха със силните си щипци тръби. Първият от многото очакващи балони вече се надуваше с горещ вулканичен въздух.

Емерсън наблюдаваше кипящата дейност, после върна поглед към донесените от делфините отпадъци.

И на лицето му бавно плъзна усмивка.

За огромно негово задоволство урските ковачки, изглежда, се зарадваха, когато безмълвно им предложи помощта си.

КАА

По залез-слънце небесата се разтвориха и изсипаха дъжд и мълнии.

Подводницата „Хикахи“ отлагаше влизането си в ууфонското пристанище, докато по кейовете и хижите не удариха първите жилещи капки на бурята. Накрая се плъзна нагоре по полегатия крайбрежен шелф, за да отиде на уговорената среща.

Каа плуваше точно пред нея и я водеше по тесния канал между скалистите плитчини от полукорал. Никой не би му отказал тази чест. „Аз все още съм главен пилот — помисли си той. — С или без прякора си.“

Тъпоносят съд го следваше в дългото заобикаляне около вдаващия се в морето нос, докато Каа се носеше напред с мощни удари на опашката и изящни извивки на тялото. Този метод на пилотиране беше стар и не особено техничен. Но предците на Каа го бяха използвали, за да показват на човешките моряци пътя до дома още от времената, за които нито една от двете раси не пазеше ясни спомени.

— Още двеста метра, „Хикахи“ — излъчи със сонарна реч той. — После завой трийсет градуса към пристанището. След това има още триста и петдесет метра до окончателното спиране.

Последва хладен професионален отговор.

— Прието. Подготовка за дебаркиране.

Очакваше ги малка тълпа официални посрещачи. Урските представители се криеха под чадъри и разтреперани се притискаха един до друг, като олюляваха дългите си шии. Човеците и хууните бяха само с наметала и шапки, а останалите изобщо не обръщаха внимание на дъжда.

Известно време Каа даваше нареждания на кормчията, после двигателите на подводницата замлъкнаха. Сред пяната от мехурчета „Хикахи“ подравни нос с кея. Люковете се отвориха като усмихната уста.

Осветена отвътре човешка фигура закрочи напред. Висока жена, чиято горда осанка като че ли казваше, че не ѝ е останало какво друго

да загуби, освен честта си. Джилиън Баскин огледа Джиджо — за първи път от години вдишваше свеж въздух.

После се обърна към вътрешността на подводницата, усмихна се и протегна ръка.

Приблжиха се четири силуета: един плосък, един едър и тромав, един колесат и последният потропващ като нервно жребче. Каа позна високия, макар че никога не се бяха срещали. Алвин, младият „човекоподражателски“ писател, почитател на Верн и Твен, чийто дневник беше обяснил толкова много за странната хибридна култура на преждевременските раси.

Радостен стон се изтръгна от посрещаните, които се втурнаха напред.

И така — в прегръдките на любимите си и подгизнали от дъжда — пътешествениците от „Уфонска мечта“ най-после се завърнаха у дома.

Имаше и други срещи... и други прощавания.

Каа се върна да помогне на Маканий да свали пациентите си на сушата. Главната лекарка на „Стрийкър“ изглеждаше по-стара, отколкото си я спомняше, и много уморена, докато водеше навалицата от неоделфини, пляскащи с опашки и цвъртящи откъм десния борд на „Хикахи“. Някои изглеждаха апатични, но други лудуваха със странна, експлозивна енергия. Две сестри помагаха на Маканий да насочва групата към южния край на пристанището, като от време на време използваха нисковолтови електрошокови устройства от хамутите си, за да не позволят на пациентите си да се отклонят. Деволюиралите бяха съвсем голи.

Каа ги преброи — четирийсет и шест — и по тялото му плъзнаха тревожни тръпки. Толкова голяма част от екипажа на „Стрийкър“! Джилиън сигурно бе отчаяна, за да ги изостави тук. Мнозина навярно само преживяваха пристъпи на временен стресов атавизъм и щяха да се оправят, ако известно време ги оставеха на спокойствие.

„Е, може би ще се оправят на Джиджо — помисли си той. — Ако морето на тази планета наистина е толкова дружелюбно, колкото изглежда. И ако галактяните ни оставят на мира.“

Като се превръщаха в последната незаконна заселническа раса на Джиджо, делфините имаха преимущество пред предшествениците си. Те нямаше да се нуждаят от сгради или пък от много оръдия. Само най-фините галактянски детектори можеха да регистрират техния ДНК-резонанс сред органичния кипеж на този жив свят, при това съвсем отблизо.

„Има преимущества — призна той. — Така някои от нас могат да оцелеят, даже Земята и колонииите ѝ да загинат. И какво от това, ако ги открият тук? Възможно ли е ние, земянитите, да си навлечем поголеми неприятности?“

Каа бе чел за местната вяра в Изкуплението. Вид, който се окажеше в беда, можеше да получи втори шанс, като се върне към първоначалното си състояние, така че да го осинови някой нов патрон и да го поведе към по-добра съдба. Като форма на живот, използваща оръдия, *Tursiops amicus* беше на по-малко от триста години. Загледан в лудуващата тълпа фини — бивши членове на елитен екипаж, сега писукащи като животни — Каа разбираше, че няма да им трябва много време, за да постигнат „изкупление“.

И го изпълваше изгарящ срам.

Той се върна при Брукида, който разтоварваше багажа на Маканий. Не искаше да се среща със сестрите, които можеха да го укорят за „загубата“ на Пипоу. „Сега поне имам шанс да я откроя. След като вече имаме собствена колония тук, мога да послужа на Маканий като разузнавач, да патрулирам и проучвам... и след време да настигна Заки и Мопол. Тогава ще си уредим сметките.“

Задният люк се затваряше след излизането на последния делфин. Възбудени писукания отекнаха в залива, когато втората група емигранти последва Маканий към сборния пункт — скалист островче по средата на пристанището. Групата се състоеше от шестокраки амфибии с напомнящи на дантела хриле, поклащащи се около главите им. Донесени от родния си Китръп, киквите нямаше да са точно „преждевремци“. Вече бяха зрели предразумни форми на живот — всъщност истинско съкровище. Щеше да е прекрасно триумфално да ги отнесат на Земята и да предявят претенции за осиновяване в Галактическия институт по ъплифта. Но сега Джилиън очевидно смяташе, че е по-добре да ги оставят тук, където имаха някакъв шанс.

Според плана колонията на делфините и киквите щеше да остане в Ууфон няколко дни, докато трекските аптекари не анализираха хранителните нужди на новодошлите. Ако се наложеше, щяха да бъдат създадени нови видове трекски купчини, които да синтезират симбиотични добавки. После и двете групи щяха да се отправят на път, за да се установят сред океанските острови.

„Идвам, Пипоу — помисли си Каа. — Когато всички се настанят, нищо на Джиджо или в Петте галактики няма да ми попречи да те открия.“

Щастливи фантазии. Но не преставаше да го гризе и друга мисъл.

„Джилиън не само освобождава кораба от онези, които няма да й трябват. Тя праща всички, освен най-необходимите, на брега... заради собствената им безопасност.“

С други думи, човешката представителка на съвета Терагенс подготвяше нещо отчаяно... и най-вероятно фатално.

Каа имаше тревожното чувство, че знае какво.

АЛВИН

Предполагам, че срещите могат да са малко неловки, дори когато са щастливи.

Не ме разбирайте погрешно! Не мога да си представя по-прекрасен миг от онзи, в който ние четиримата — Хък, Ур-ронн, Клещовръх и аз — излязохме от зейналата уста на металния кит, за да видим фенерите на нашия роден град. Изпълниха ме познати усещания. Чувах скърцането на отпадъчните кораби и плиска на вълните. Усещах мирис на пъпешови лиани и аромат от недалечна готварска пещ — някой готвеше чубваш. Познатото присъствие на Маунт Гуен гъделичкаше магнитните ми ушни кости — невидимата в мрака урска ковачница оказваше силно въздействие върху хуунските ми сетива.

После от сенките изкънтя умблиращият вик на баща ми и майка ми и сестра ми се хвърлиха в обятията ми.

Признавам, първата ми реакция беше колебание. Радвах се, че съм си у дома, че ги виждам и прегръщам, но и се срамувах от тази проява на внимание, и се чувствах малко нервен за първи път от месеци насам да ходя без патерици. Когато се наситихме на прегръдки, се поклоних на родителите си и им подадох пакет, увит в сложно нагъната хартия — най-добрата, която успях да намеря на „Стрийкър“ — в него бяха бебешките ми прешлени. Това бе важен момент. Бях заминал като непокорно дете. Сега се завръщах като възрастен и имах да върша работа.

Завръщането на приятелите ми не беше толкова емоционално. Разбира се, хуунските приемни родители на Хък бяха развълнувани, но никой не очакваше от тях да изпитват същото като моите, отказали се още преди месеци от надеждата, че съм жив.

Клещовръх за кратко докосна щипки до една от матроните от кхюинския кошер и това бе всичко.

Що се отнася до Ур-ронн, двете с Уриел едва се поздравиха. Леля и племенница бързаха да свършат нещо изключително важно за тях — да се скрият от дъжда. Те избягаха в съседния склад и скоро потънаха в някакъв проект. Урсите не вярват в пилеенето на време.

Безсърдечен ли ще изглеждам, ако кажа, че не успях да обърна много внимание на семейството си? Дори когато радостно ме прегръщаха, продължавах да се оглеждам, за да видя какво става. От мен зависеше — а може би и от Хък — да разкажа за това събитие на следващите поколения. За тази съдбовна среща на кея.

Защото имаше и други срещи.

От „Хикахи“ излезе моят нов човешки приятел Дуер Куулън — висок, як като малък хуун. Когато се появи, тълпата нададе вик и към него с широко разперени ръце се втурна млада жена. Когато я видя, Дуер като че ли се смая... после също се въодушеви и я завъртя в обятията си. Отначало си мислех, че е негова любима, но сега знам, че е сестра му, също преживяла достойни за описание приключения.

Дъждът понамаля. Уриел се върна, обута в ботуши и с тежко черно водонепроницаемо наметало, което оставяше открит само върха на муцуната ѝ. Зад нея вървяха неколцина хууни, които водеха стадо тътрещи се четирикраки създания. Глейвъри. На кея се струпаха поне двайсет и пет от тези животни. Опаловите им кожи лъщяха. Няколко носеха в хватателните си опашки нещо, увито в плат, и без да хленчат, се затичаха към отвора на металния кит.

Този момент от събитията така и не разбрах. Не мога да си представя за какво са им глейвъри на земяниските бегълци.

В замяна Джилиън Баскин накара хууните да изнесат няколко големи сандъка. Бях видял съдържанието им и усетих, че в мен се надига стара жажда.

Книги. Имаше стотици хартиени книги, току-що отпечатани на борда на „Стрийкър“. Не беше огромно количество в сравнение с клона на Галактическата библиотека, нито дори с Великото отпечатване, но в сандъците имаше нова информация за настоящото положение в Петте галактики и за други въпроси, от които се интересуваше Уриел. Повече от достатъчно, за да бъдат разменени за стадо хранещи се с личинки глейвъри!

По-късно свързах размяната с делфините и киквите, които също слязоха в Ууфон, и разбрах, че в тази сделка имаше нещо повече, отколкото изглеждаше на пръв поглед.

Споменах ли за високия пленник? Докато всички отиваха към голямата зала за кратко угощение, аз погледнах назад и видях, че двама урси водят по кея към подводницата скрита под качулка фигура. Беше двунога, но не ходеше като човек или хуун и можех да определя, че ръцете ѝ са вързани. Който и да бе пленникът, той бързо изчезна в „Хикахи“ и никога вече не чух дори дума за него.

Последната среща стана половин мидура по-късно, когато всички се бяхме събрали в градската зала.

Според сложния план, разработен от Нис, подводницата известно време нямаше да отплава, затова се проведе банкет, както е традицията на нашите джиджойски Общности. Отделните раси заеха различни ъгли от шестоъгълната зала за съответните си хранителни нужди, после всички се смесиха около огнището по средата, като бърбеха, подновяваха познанствата си или обсъждаха природата на света. Докато Джилиън Баскин беше потънала в сериозен разговор с родителите ми и Уриел, сестра ми ми разказа за събитията в Ууфон след заминаването ни. По този начин научих за съучениците си, които бяха заминали на война на север, докато ние, четиримата пътешественици, се бяхме занимавали с детински проучвания на загадъчните дълбини. Неколцина бяха загинали или изчезнали в димящите руини на Овум. Други, предимно кхюини, бяха умрели от епидемиите в края на пролетта.

Хуунската болест изобщо не беше имала възможност да се разпространи дотук. Но преди да пристигнат ваксините, един от корабите все пак бе останал закотвен на разстояние от брега под карантина заради проявените от член на екипажа симптоми.

Седмица по-късно всички на кораба бяха умрели.

Въпреки тъжния ѝ разказ обаче ми бе трудно да внимавам. Разбирате ли, опитвах се да събера кураж. По някакъв начин скоро трябваше да съобщя на семейството си новината, която най-малко биха желали да чуят.

Сред тълпата забелязах Дуер и сестра му, сгушени до огъня. Двамата се редуваха да се удивляват един друг с разкази за пътуванията си. Въодушевлението им от срещата очевидно беше помрачено от тревога, позната на всички нас — загриженост за

любимите, които бяха надалеч и чиято съдба все още бе неизвестна. Изпитвах усещането, че също като мен, те знаят, че остава съвсем малко време.

Наблизо видях Калнокракия, спътника на Дуер — онзи, който Джилиън наричаше „титлал“ — излегнал се на една от гредите и общуващ с други нури. Иначе безгрижните им лица изглеждаха мрачни. Сега вече знаехме тайната им — че титлалите са раса, скрита в расата, още едно племе преждевремци, напълно съзнаващо своите действия. Дали някои от жертвите на техните лудории нямаше да се опитат да отмъстят на малките дяволчета? Това изглеждаше най-малката им тревога, но не изпитвах съчувствие към тях.

„Добре дошли в истинския свят“ — помислих си.

Тюг се беше настанил в един от ъглите на залата и бясно пухтеше. На всеки няколко дури трекският синтезиращ пръстен отделяше блестяща топка от някакво вещество, чиято стойност за Шестте раси бях научил след дълъг опит. Например добавки, поддържащи здравето на глейвърите, и други химически чудеса, които можеха да послужат на екипажа на Джилиън, ако някакъв невероятен късмет им позволише да избягат. Но можех да се обзаложа, че трекът има намерение да замине заедно със земяните.

Тържеството беше прекъснато от двама едри хууни със значки на проктори, които влязоха през кожените завеси на входа, стиснали за ръцете мъж, когото никога не бях виждал. Бе среден на ръст за вида им, с тъмна кожа и тъжно лице. Носеше на челото си рюк и косата му беше сресана така, че да скрива отворителен белег до лявото му ухо. Следваше го дребно навъсено шимпанзе.

Не бях достатъчно близо, за да чуя подробностите лично, но по-късно разбрах, че това е отдавна изчезналият инженер от „Стрийкър“, чието появяване на Джиджо беше объркало екипажа на кораба. Бил на Маунт Гуен и помагал на ковачките на Уриел, а после неочаквано се опитал да открадне някаква летяща машина и да избяга!

Видях, че Джилиън го познава. Тя се усмихна, после се сви, сякаш се страхуваше от срещата. Тъмнокожият мъж се обърна наляво, за да скрие белега си, но тя настойчиво го хвана за ръцете и го целуна по бузата.

Навярно по-късно щях да науча повече за ролята му във всичко това. Но времето е малко и трябва да довърша този разказ преди

„Хикахи“ да потегли, за да се върне при делфинския кораб. Така че нека опиша кулминацията на тази съдбовна вечер.

В залата влетя вестител. Вибриращата му гръклянна торбичка умбтира за внимание.

— Елате! Елате и вижте необичайното!

Всички побързахме да излезем навън. Дъждът бе спрял. В облаците се бе отворил прозорец, достатъчно широк, за да може Лусен да освети с бледите си лъчи склоновете на Маунт Гуен. Сияеха далечни звезди, включително и едно тъмночервено циклопско око.

Въпреки затишието бурята не беше свършила. Когато облаците започнаха да се сгъстяват, проблеснаха мълнии. На запад хоризонтът представляваше огромна маса от кипяща чернота и постоянни гръмотевици. След мидури ураганът щеше да удари крайбрежието.

Тълпата започна да сочи. Хък се приближи до десния ми крак и посочи към вулкана с четирите си пъргави очни стълбчета.

Отначало не можех да разбера какво виждам. По склона сякаш летяха неясни призрачни фигури, забележими най-вече като заоблени силуети, скриващи отделни звезди. От време на време светкавиците ги осветяваха и разкриваха заострени в основата сферични очертания. Изглеждаха големи и много далечни.

Зачудих се дали не са звездни кораби.

— Балони — каза Хък с притаен от страхопочитание глас. — Също като „Осемдесет дни около света“!

Странно. В този момент тя изглеждаше по-впечатлена, отколкото на борда на „Стрийкър“ край всички премигващи пултове и говорещи машини. Гледах флотилията от балони и се чудех кои доброволци са били достатъчно смели, за да ги пилотират в нощ като тази, заобиколени от мълнии и безмилостни врагове, дебнещи още по-нависоко. От тайните пещери на Маунт Гуен излитаха десетки балони. Силният западен вятър ги поемаше един по един и те отлитаха и изчезваха.

Случайно бях застанал до Джилиън Баскин, така че зная какво каза земянитската жена, когато се обърна към Уриел Ковачката.

— Добре. Ти изпълни своята част от сделката. Сега е ред ние да изпълним нашата.

ДЕСЕТА ЧАСТ

ВУББЕН

Той е паднал с откъснати и разсечени колела. От мозъчната му кутия тече смазваща течност. Валове му са натрошени.

Вуббен лежи до своето божество и усеща, че животът изтлява.

Чудно е, че още е жив. Когато джофурската корвета жестоко разсече Светото яйце, той завиваше зад огромната му каменна страна. Но каналът около Гнездото проведе топлината от експлозията като река и го настигна въпреки безплодните му усилия да избяга.

Сега Вуббен лежи неподвижен и съзнава два факта.

Всички оцелели г'кеки ще се нуждаят от нов върховен мъдрец.

И още нещо.

„Яйцето все още е живо.“

Това е странно. Защо джофурите не са го довършили? Със сигурност са могли да го направят.

Навярно нещо е привлякло вниманието им.

Навярно щяха да се върнат.

Или някой ловко ги бе убедил да си идат?

Ритмите на Яйцето изглеждат притихнали и все пак по-ясни от всякога. Той се чуди дали това не е признак за приближаващата му смърт. Или навярно изгорените му спици — притиснати до каменната стена — долавят вибрации, които иначе не би могъл да усети.

Зове го кристална прозрачност, но Вуббен усеща, че животът упорито го тегли назад. Тъкмо това винаги е пречило на мъдреците и мистиците пълноценно да общуват със свещения овоид, разбира той. Смъртните същества — дори треките — трябва да се грижат за приемствеността, иначе играта на съществуване не може да се играе

правилно. Но грижата също е пречка. Тя прави сетивата пристрастни. Прави те податлив за шума.

Вуббен с радост се освобождава от пречката. Това разчиства преградите, разкрива път, по който той полита като младеж, току-що хвърлил помощните колела и възторжено понесъл се по стръмна рампа, която никога преди не е виждал и чиито завои са прелестно остри.

Вуббен чувства, че светът около него става прозрачен. И с все по-голяма яснота започва да долавя връзките.

И в легендите, и в човешкия фолклор боговете говорят на своите пророци и на онези, които са на ръба на смъртта. Но огромният камък не произнася думи. И все пак Вуббен открива, че е способен да следи формата на Яйцето, неговата вибрираща цялост. То го привлича като фуния надолу към утробата на Джиджо.

Това е първата изненада. Съдейки само по формата му, Шестте раси приемат, че Яйцето е самостоятелно, овален камък, роден от вътрешната топлина на планетата, сега изцяло част от горния свят.

Очевидно обаче то запазва връзката си с долния.

Замъгленият ум на Вуббен съзира района под Склона... не като картина, а в неговия гещалт, като огромно царство, надупчено от дендритните мотиви на лавата като клони на магмена гора, хранещи и поддържащи жива планинска верига. Корените на дърветата потъват във втечнени потоци, невероятно дълбоки и широки — безгранични зали, в които под постоянния натиск на живата планета се напруга стопена скала.

И все пак дори тук доминират организираните мотиви. Вуббен се удивлява от техния източник.

„Отпадъци!“

Дълбоко под Склона има още по-голям и тежък камък... океанска плоча, силно блъскаща се в континента и после потъваща още по-надълбоко, привличайки древния базалт, за да потъне в пластовете на мантията. За Вуббен този процес не е пълна загадка. Виждал е илюстрации в

библоски текстове. Потъващата океанска плоча оставя след себе си пяна от вода и леки елементи...

... и спомени.

Спомени от отпадъци! От древни сгради, устройства, машини, изхвърлени много отдавна, векове преди буюрите да спечелят правото да наемат този свят. Още преди техните предшественици.

Самите неща отдавна са изчезнали, степени, размазани, атомите им са пръснати във всички посоки от налягането и топлината. И все пак нещо остава. Магмата не забравя.

„Отпадъците трябва да се почистват — мисли си той, смаян от значението на този факт. — Когато изхвърляме нашите кости и оръдия в Бунището, те би трябвало да се пречистват от огъня на Джиджо. Не би трябвало да остава нищо!“

И все пак... кой е той, че да възразява, щом Джиджо е решил да запомни по нещо от всяка раса наематели, известно време живели тук и използвали ресурсите и разнообразните му форми на живот, а после заминали си в съответствие с галактическия закон?

„Това ли си било? — пита Светото яйце той. — Дестилат от спомени? Кристализираната същност на видове, идвали тук и вече изчезнали?“

Необикновена мисъл, която обаче го натъжава. Уникалната раса на Вуббен е на ръба на унищожението. Той копнее за някакво спасение, за някакво убежище от забравата. Но, за да оставят такъв спомен, расите дълго време трябва да обитават тектоничен свят.

През по-голямата част от съществуването си като раса от разумни същества неговият вид е живял в космоса.

„Значи в крайна сметка ти не се интересуваш от нас, живите същества — обвинява Яйцето той. — Ти си като онзи луд мулк-паяк от хълмовете: и твоите очи са обърнати към миналото.“

Отново не получава отговор, нито с думи, нито с образ. Вместо това усеща още по-силно чувство за

свързаност, сега пълзящо нагоре, през канали от топлина, изкачващо се по бавни водопади от влага и свръхнажежена скала, докато умът му изплува в хладно мрачно царство — морските глъбини, най-уединеното място.

Бунището! Вуббен усеща около себе си огромната купчина отпадъци от по-нови вълни наематели. Яйцето изглежда свързано дори с останките от буюрите. Той чувства, че гробището от древни машини е било обезпокоено. Купчини боклук все още треперят от някакво скорошно натрапване.

Това не предизвиква гняв. Нито пък интерес. Но Вуббен усеща реакция като някакъв изумителен рефлекс.

Морето участва във всичко това. Смущението в купчините отпадъци е довело до изменения в структурата на вълните и приливите. На топлината и изпарението. Като спящ гигант, бавно реагиращ на едва доловим сърбеж. И на повърхността, и на океанското дъно закипява страшна буря, връщаща нещата по местата им.

Вуббен няма представа какво е раздразнило толкова Бунището. Навярно джофурите. Или фактът, че Шестте раси са престанали да хвърлят там отпадъци? Така или иначе, мислите му все повече забавят хода си, докато смъртта пълзи по крайниците му. С всяка изтичаща дура земните грижи означават все по-малко.

И все пак може да зададе на Джиджо още един въпрос.

„Само това ли сме за теб? — пита планетата той. — Сърбеж?“

Сега разбира, че Дрейк и Ур-Чоун са измамили всички, когато преди век са съобщили за „откровението“ си. Яйцето не е бог, не е съзнателно същество. Ро-кенн е бил прав да го нарече частица от пси-активен камък, компактен и структуриран от Спектралния поток. Дестилат, оказал се полезен за обединението на Шестте раси.

Полезен в много отношения... но недостоеен за молитва.

„Чувствахме онова, което отчаяно искахме да почувстваме, защото алтернативата не беше приемлива — да проумеем факта, че ние, преждевремците, сме сами. Че винаги сме били сами.“

Това би могла да е последната мисъл на Вуббен. Но в този момент се появява нещо друго. Мъждукане на смисъл, което се слива с избледняващите невронни проблясъци. В този миг той усеща вълна на непреодолима увереност.

Под заспалите пластове лежат други. Пластове, които съзнават.

Пластове, които знаят.

Отчаянието не е последният му спътник. Вместо това в бърза последователност се редуват...

очакване...

задоволство...

разбиране за древен план, който търпеливо се осъществява...

КАА

— Не можеш ли да използваш някой друг?

— Кой друг? Не остана никой.

— Ами Каркаетт?

— Суеси има нужда от помощта му в машинното отделение. Този опит ще е безполезен, ако не накараме двигателите да надхвърлят капацитета си.

„Безнадеждност“ — толкова проста дума. Но също като концепцията за безкрайността, тя е натоварена с многобройни значения. Каа ядосано плесна с опашка. „Ифни, наистина ли ще ме впримчиш в този капан? И отново ще ме повлечеш из вселената, когато единственото ми желание е да остана тук?“

Джилиън Баскин бе коленичила на кея, дъждобранът ѝ лъщеше. Далечни проблясъци периодично осветяваха залива и показваха, че „Хикахи“ вече е затворил вратите си и се готви да отплава.

— Освен това — прибави тя, — ти си нашият главен пилот. Кой би могъл да е по-подходящ?

Ласкателни думи, но всъщност „Стрийкър“ имаше много по-добър пилот.

— На Китръп Кийпиру трябваше да остане на кораба. Аз трябваше да тръгна с-с-с Крейдейки.

Жената сви рамене.

— Миналото не може да се промени, Каа. Аз вярвам в твоята способност да ни измъкнеш от този свят невредими.

„Ами после?“ Той изцвъртя. Съмняваше се. Това си беше чисто самоубийство. Шансовете на Китръп бяха изглеждали също толкова лоши, но поне преследващите „Стрийкър“ извънземни бойни флоти бяха заети да се бият помежду си. Бяха успели да заблудят враговете си с помощта на маскировка — изкорубения корпус на тенанински крайцер. Осъществяването на замисъла изискваше много умение... и късмет.

Тук, в космоса на Джиджо, нямаше къде да се скрият. Не можеха да се промъкнат през хаоса на битката. Само един преследвач —

гигантски и смъртоносен — търсеше една-единствена изтощена жертва.

За кратко „Стрийкър“ беше в безопасност в морето на Джиджо, но какъв шанс щеше да има, когато се опиташе да си тръгне?

— Недей да се тревожиш за Пипоу — разбрала причината за неохотата му, каза Джилиън. — В групата на Маканий има сигурни фини. Мнозина са нейни приятели. Те неуморно ще търсят, докато не открият Заки и Мопол и не ги накарат да я пуснат... Във всеки случай — продължи русокосата жена, — Пипоу е по-добре тук, нали? Няма ли да използваш уменията си в името на безопасността ѝ?

Каа гледаше силуета на Джилиън и знаеше, че е решена да използва всички средства, за да си свърши работата. Ако това означаваше да се позове на чувството му за чест... или дори за рицарство... Джилиън Баскин не бе прекалено горда.

— Значи признаваш — каза той.

— Какво?

— Че с-с-сме с-с-само примамка, нищо повече. Че главната ни цел е да с-с-се жертваме.

Жената на кея помълча няколко секунди, после сви рамене.

— Според мен си струва, не смяташ ли?

Каа се замисли. Поне беше искрена — подходящо отношение на капитан към неговия пилот.

„Цял свят, седем-осем разумни раси, някои пред изчезване, и уникална култура. Можеш ли да се откажеш от живота си заради всичко това?“

— Мога — след малко промълви той.

Джилиън бе спечелила. Каа щеше да остави сърцето си на Джиджо и да отлети, за да срещне смъртта с отворени очи.

После си спомни. Преди много време и тя беше направила абсолютно същия избор. Решение, което сигурно продължаваше да измъчва съня ѝ, макар че не бе могла да постъпи другояче.

И все пак Каа се изненада, когато Джилиън се плъзна от каменния кей, влезе във водата до него и обгърна главата му с ръце.

— Гордея се с теб — рече тя. — Екипажът ще се зарадва и не само защото имаме най-добрия пилот в цялата галактика.

Каа изрази смущението си с въпросителни сонари и излъчи озадачено ехо през колонадата на близкия кей. Джилиън вплете

тринарния си отговор в това филтрирано вибриране и изтъка звукова тъкан, която почти напомняше на мелодия.

* По звездните пътища
* снежни топки понякога цъфтят край
пламъци...
* Не се ли чувстваш Късметлия? *

РЕТИ

Делфинският инженер ѝ извика от херметичния шлюз на ремонтирания изхвърлен кораб.

— Хайде, Рети! Трябва да тръгваме, за да успеем за с-с-срещата!

Чучки имаше основания да е възбуден. Екзокостюмът му виеше и се разтърсваше в реакция на нервните сигнали, пратени по невралната връзка. В шлюза беше тясно — тук бе и бързоходната шейна, която трябваше да ги върне от този призрачен кораб обратно на „Стрийкър“. Ако всичко вървеше според плана, разбира се.

„Само че аз вече не участвам в този план“ — помисли си Рети.

Застанала пред Чучки от другата страна на прага, тя съблече туниката, която ѝ бяха дали като на почетен член на екипажа. Отначало този жест ѝ бе доставил удоволствие — докато не разбра, че земяните са просто поредната банда неудачници.

Хвърли дрехата в шлюза и заяви:

— Кажи на доктор Баскин и другите, че им благодаря, но оттук нататък продължавам сама. Успех. Сега се махай.

В първия момент Чучки я зяпна, неспособен да се помръдне или да каже нещо. После забръмча сервомеханизмът. Екзокостюмът се раздвижи.

— Натисни бутона, „аз“! — извика Рети.

От контролната зала малкият ѝ „съпруг“ натисна копчето, което задействаше шлюза. Вътрешният люк се затвори и прекъсна възраженията на Чучки. Скоро поредица лилави светлилки показа, че външната врата се е отворила и малкото помещение се пълни с вода.

След няколко дури тя чу шум от двигател — вече познатото ръмжене на бързоходната шейна, която беше докарала двамата тук — заглъхващ с увеличаване на разстоянието. Рети нареди на мъжкия урс да затвори външния люк и окончателно елиминира възможността Чучки да опита нещо „геройско“. Може да я смятаха за дете, но пък много делфини изпитваха мистично привличане към човешките си патрони.

„Ще се оправя. И то много по-добре, отколкото онези глупаци.“

От шлюза водеха няколко ниски коридора, но само един беше осветен от електрически крушки. Тя ги последва и се върна в контролната зала, като от време на време се задържаше да поглади някоя плоскост или да хвърли поглед в помещение, пълно със загадъчни машини. През последните няколко дни се бе грижила за този ремонтиран звезден крайцер — според Чучки, някога буюрски пощенски кораб. Макар и разнебитен, той беше един от „най-добрите“ възстановени кораби, с действаща животоподдържаща система и способност за пълно маневриране. Забележителното му състояние се дължеше на студените, стерилни води в Буницето. Издръжливите галактянски машини можеха да лежат тук, без да се променят, завинаги или докато Джиджо не ги всмучеше в себе си.

„А сега е мой — мислеше си тя, докато разглеждаше трофея си. — Имам си собствен звезден кораб.“

Разбира се, той все пак си оставаше боклук. Нямаше никакъв шанс да стигне където и да било с тази подвижна купчина отпадъци.

Но тя никога не беше имала шансове, още от раждането си в онова мръсно дивашко племе, толкова гордо с отвратителното си невежество. И особено след като бе разбрала, че предпочита да я набият за дързостта ѝ, отколкото да е робиня на някой грубиян с гнили зъби и ум на животно.

Напоследък беше преживяла доста разочарования. Но сега виждаше общото между тях. Всичките ѝ неуспехи се дължаха на това, че се бе доверявала на други — първо на мъдреците на Общностите, после на ротените и накрая на безпомощните земянити.

Но това вече беше в минало. Сега тя се връщаше към онова, което владееше най-добре — да разчита единствено на себе си.

Контролната зала беше широка приблизително трийсет крачки и вътре имаше десетина големи пулта с уреди. Всички бяха тъмни, освен един, набързо сглобен и свързан с кабели и импровизирани тръби. Портативният холосимулационен дисплей на пода до него показваше карта на околността на кораба.

Повечето от корабите примамки се управляваха от прости автопилоти, но няколко се движеха по по-сложен маршрут, насочвани от групи доброволци, които правеха поправки в разработената от Нис система. Интелигентността и сръчните ръце на Рети бяха помогнали на

Чучки и компенсираха липсата ѝ на опит. Тя смяташе, че честно е заслужила звездния си кораб.

— здрасти, капитан!

Единственият ѝ спътник затанцува върху пулта. Копитата му минаваха само на милиметри от светещите бутони и ключове. Малкият урски мъжкар я поздрави с висок вой.

— ние успели! като пирати от равнините! като в легендите за лелите воители! сега сме свободни, вече няма нури. вече няма кораб, пълен с водолюбни риби!

Рети се засмя. Винаги, когато я измъчваше самота, „аз“ я ободряваше.

— а сега накъде, капитан? — попита миниатюрното създание. — откъсваме се от Джиджо? насочваме се на някое място добро и слънчево — за разнообразие?

Тя кимна.

— Това е идеята. Само че трябва да изчакаме още малко. Първо „Стрийкър“ трябваше да вземе Чучки и другите от буюрските кораби. Рети имаше впечатлението, че земяните очакват някакви събития на брега. Но след като чу джофурския ултиматум, тя разбра — Джилиън Баскин скоро щеше да бъде принудена да действа.

„Аз им помогнах — опитваше се да се оправдае Рети. — Няма да попреча на плана им... много.

Но като цяло това няма никакво значение. Всеки знае, че ще ги взривят, когато се опитат да тръгнат. Или пък джофурите ще ги хванат като лигър галайтер.

Никой не може да ме обвинява, че се опитвам сама да се измъкна от капана.“

Ами ако все пак някой я обвинеше?

Рети се засмя на тази мисъл.

„В такъв случай могат да се помъчат да надпърдят някой трек. Този кораб си е мой и никой не може да ми го вземе!“

Щеше да се махне от Джиджо — по един или друг начин.

ДУЕР

Нощното небе прашеше.

На неравни интервали космите на главата му внезапно се изправяха. Статично електричество басово отекуваше по тъканта на балона, а по кабелите пълзяха бледосини сияния — танцуваха като обезумели дяволчета. Мъждукаща зеленикавобяла топка го следва из небето повече от мидура, подражавайки на всяко издигане и спускане, на всеки повей на вятъра. Не можеше да каже дали е на хвърлей на стрела, или на няколко левги. Призрактът изчезна едва когато се изсипа дъжд, но Дуер нервно продължаваше да се оглежда да не би да се върне.

Във всички посоки проблясваха по-големи варианти на същата енергия — макар и до този момент на безопасно разстояние. Стана му навик да брои кидурите между всяко разреждане на електричество и разнасянето на гръмотевиците. Когато интервалът беше кратък, балонът се разтърсваше от тътена като парцалена кукла.

Уриел се бе погрижила да му осигури средства за управление, които да го задържат над бурята... поне според грубите изчисления на времето, направени от компютъра с въртящите се дискове. Най-дивите вихри беснееха под него, в плътните облаци, които се простираха от хоризонт до хоризонт.

И все пак това означаваше само, че има осветени от луната пролуки, през които балонът му може да се провира. Отвсякъде го заобикаляха могъщите турбини на бурята — мълнии, чиито върхове достигаха до края на атмосферата.

Безумно опасната буря надхвърляше всичко, преживяно от Дуер — и навярно дори от който и да е звезден бог в Петте галактики. Той се изкушаваше да се покатери по въжетата, за да се любува на величието на природата. Да остави бурята да развява косата му. Да ѝ отвръща, когато реве към него.

Но не бе свободен. Имаше задача.

Затова правеше, каквото му бяха казали, и се свиваше в телената клетка, завързана за плетения кош, който висеше под огромния балон.

Предполагаше се, че металният кафез ще го предпази от мълниците.

„Ами ако мълницата разкъса балона? Или запали горивния цилиндър? Или...“

Тихи прещраквания го предупредиха да покрие лицето си само половин дура преди да се задейства височинният сензор и да прати нагоре струи пламък, за да напълни балона и да поддържа безопасна височина над земята.

Разбира се, „безопасността“ беше относително понятие.

— На теория този валон ви трявало да те френесе фрез Ръватата фланина и Отровната равнина — бе му обяснила ковачката. — След това опасността от нълнии ви трявало да френине. Ножеш да излезеш от клетката на Фарадей и да нафравляваш валона както ти фоказашне.

„Както ми показахте за половин мидура — мислено я поправи Дуер, — докато в същото време подготвяхте за пускане последния балон.“

Всички други бяха далеч пред него — флотилия от тромави съдове, бързо пръснали се по различните въздушни течения, но всички с обща цел. На изток — тласкани от почти ураганните ветрове. Дуер на два пъти видя проблясъци в тази посока, пламъци, които не можеха да са само от мълниците. Внезапни експлозии, свидетелстващи за избухването на някой от балоните в далечината.

За щастие в другите нямаше пътници, а само инструменти, донесени от изхвърлените кораби. Той беше единственият джиджоец, достатъчно луд, за да лети в такава нощ.

„Трябваше им доброволец, когото да могат да пожертват. Някой, който да наблюдава и да докладва, ако номерът успее.“

Не че обвиняваше Уриел и Джилиън. В никакъв случай. Нямаше нищо против тази работа. Тя бе необходима. И пътуването щеше да го отведе приблизително там, където искаше да иде.

„Където се нуждаят от мен. Сивите хълмове.“

Какво можеше да се е случило с Лена и Дженин през времето, докато лудият робот го държеше в плен, докато се сражаваше с джофурите в блатото и после попадна на морското дъно при окаяните земянити? Жените вече сигурно бяха обединили човешкото и урското племе и навярно бяха отвели и двете надалеч от гейзерите, където беше загинал Данъл Одзава. Може би щяха да му трябват месеци, за да

ги открие, но това нямаше значение. Лъкът му беше с него, имаше и провизии. Уменията му бяха тъкмо за тази задача.

„Трябва само да се приземя някъде в района, да речем на стотина левги... и да не си строша врата. Мога да ловувам и да събирам растения. Ще си запазя трекския мехлем за по-късно, в случай че търсенето продължи и през зимата.“

Опита се да повтори плана, като се спираше на проблемите, които можеше да разбере — трудностите на проучването и оцеляването в дива местност. Но мислите му продължаваха да се връщат към това безумно пътуване в разяреното небе... и към тъжните прощавания, които го предшестваха.

Двамата със Сара се бяха опитали да разговарят за пътешествията си, да споделят вести за живи и мъртви приятели. Тя му разказа малкото, което знаеше за Нило и разрушения им роден дом. Той ѝ описа как Ларк му беше спасил живота в снежната буря, толкова отдавна, че му се струваше в друга епоха.

Но скоро трябваше да се разделят. И двамата имаха работа. Задачи почти без шансове за успех, но ги тласкаше дългът и любопитството им. Дуер беше изживял по този начин целия си съзнателен живот, но му трябваше известно усилие, за да проумее, че сестра му е избрала същия път, само че в още по-голям мащаб.

Би могъл да се помъчи да я разубеди от навярно самоубийственото ѝ намерение да се присъедини към отчаяния опит на земяните да избягат. Но в начина, по който се държеше сестра му, имаше нещо ново — готовност, връщаща го към детството им, когато двамата често придружаваха Ларк на лов за вкаменелости. Тогава Сара бе най-издръжлива от тримата. Мислите ѝ винаги надхвърляха способността му да ги разбере. Навярно беше време да поеме към галактиките, които изпълваха въображението ѝ.

— Спомняй си за нас, когато станеш звездна богиня — каза ѝ той преди последната им прегръдка.

Отговорът ѝ бе дрезгав шепот.

— Предай на Ларк, че го обичам, а също и на...

Сара затвори очи и го прегърна.

— ... и на Джиджо.

Останаха притиснати в обятията си, докато урските ковачки не казаха, че това е последният възможен момент за отлитане.

Когато балонът се издигна, под него се плъзна Маунт Гуен — гледка, каквато не беше виждал никога. Мълниите зловещо играеха в Спектралния поток и пращаха кратки илюзорни проблясъци по ретините му.

Дуер виждаше сестра си, застанала на входа на пещерата, далечна, осветена отзад фигура. Прекалено горда, за да плаче. Прекалено силна, за да се преструва. И двамата съзнаваха, че ги очаква почти сигурна смърт. И двамата разбираха, че се виждат за последен път.

„Никога няма да разбере дали е оцеляла“ — помисли си той, докато облаците поглъщаха огромния вулкан и изпълваха нощта с блестящи дъги. Вдигнал поглед нагоре, за да потърси отвор, през който да се промъкне, той зърна единия край на съзвездие Орел.

И въпреки болката от раздялата успя да се усмихне.

„Така е по-добре.

Отсега до смъртта си ще си я представям, че е там. Че живее в небесата.“

АЛВИН

Оказа се, че няма нужда да обяснявам нищо на родителите си. Джилиън и Уриел вече го бяха направили преди да дойде време за заминаването.

Шестте раси трябва да бъдат представени, бяха казали те. Пък каквото стане.

Нещо повече, аз бях заслужил правото да отида. Приятелите ми също.

Така или иначе, кой можеше по-добре да разкаже историята на Джиджо?

Му-фаук и Йоуг-уейюо нямаха друг избор, освен да приемат решението ми. Нима Джиджо щеше да е по-безопасно място, отколкото битката с джофурите в космоса? Освен това вече бях сменил гръбначните си прешлени. Вече сам можех да взимам решенията си.

Майка ми се обърна с гръб към мен. Погалих бодилите ѝ, но тя заговори, без да ме поглежда.

— Благодаря ти, че се върна от мъртвите. Почети ни, като създадеш свои собствени деца. Назови първородното на името на праичо си, който е бил капитан на „Ауф-Вухуш“. Цикълът трябва да продължи.

С тези думи тя позволи на сестра ми да я отведе. Чувствах се едновременно трогнат и слисан от заповедта ѝ. Чудех се как ще успея да я изпълня.

Татко, Бог да го благослови, бе по-философски настроен. Той пхна в ръцете ми чанта, пълна с цялата му колекция книги от автори от Новата вълна, представляваща литературното възраждане на Джиджо — урси, хууни и г'еки, напоследък започнали да се изразяват по уникален начин върху хартиени страници.

— Нека това ти напомня, че човеците не са единствените творци на културата ни. В нашата хармония има нещо повече, синко.

— Зная, татко — отвърнах аз. — Аз не съм пълен човекоподражател.

Той кимна и прибави ниска умбла.

— Говори се, че преди тайнокорабът ни да пристигне на Джиджо, ние, хууните сме били кисели педанти. Легендите разказват, че не сме имали дума за „шега“. Ако това е вярно — и в случай че срещнеш някого от нашите досадни братовчеди — разкажи им за морето, Хф-уейюо! Разкажи им как вятърът надува платната — звук, който никой двигател не може да уподоби. Научи ги да обичат жилещите пръски. Покажи им всички неща, които нашите патрони никога не са им показали. Това ще е дар от нас — щастливо обречените — за онези, които не познават радост в небесата.

Другите се сбогуваха по-лесно.

Кхюините са свикнали да пращат мъжкарите си на рисковани начинания за благото на кошера. Майките на Клецовръх все пак украсиха корубата му с някаква горда инкрустация и му пожелаха успех.

Урсите повече се интересуват от работата си, от верността си и от самите себе си. Ур-ронн не беше подложена на сълзлива сантименталност. Отчасти заради дъжда, двете с Уриел бързо се сбогуваха. Ковачката навярно виждаше във всичко това изгодна сделка. Тя загубваше най-добрия си чирак, но печелеше компенсация.

Уриел изглеждаше много по-разстроена от това, че губи Тюг. Но нямаше какво да направи. Земянитите се нуждаят от трек. И не от който и да е трек, а от най-добрия алхимик, който можем да им дадем. Освен това той ще носи на всички раси късмет.

Приемните родители на Хък се опитаха да изразят скръб от заминаването ѝ, но искрената им нежност към нея не можеше да ги накара да тъгуват. Хууните не са човеци. Ние не сме в състояние да прехвърляме телесната връзка върху онези, които не са от нашата кръв. Привързаността ни е по-дълбока, но по-тясна от тази на земянитите. Навярно това е в наш минус.

Така че ние петимата отново се качихме на борда, вече като официални представители и като възрастни. Аз бях сменил прешлените си, а Клецовръх се перчеше с новата си инкрустация. Ур-ронн нямаше с какво да парадирва, но всички забелязахме, че една от люпилните ѝ торбички вече не е девствено бяла, а синя и че вътре се гърчи и протяга новият ѝ съпруг.

Хък носеше свой собствен признак за зрялост — тясна дървена тръба, запечатана с восък в двата края. Макар и скромна наглед, тя може би бе най-важното нещо, което взехме от Склона.

Влязохме в металния кит. Хуфу седеше на рамото ми. Титлалът Калнокракия също бе с нас. Дали го бяха изгонили за престъплението, че е издал древната им тайна? Или също като нас го почитаха с възможността да живее или умре за Джиджо?

Сара Куулън стоеше между шимпанзето си и ранения звезден мъж, докато огромните врати се затваряха и ни откъсваха от фенерите на кея, от родния ни град и от тътнещото небе.

— Е, тук поне е по-удобно, отколкото миналия път, когато се спуснахме във водата с тъп стар изкорубен дънер — отбеляза Хък.

Клещовръх гневно изсъска през кракоустите си:

— Комфорт ли ти се приискал? Бедното малко г'кекче иска да ме поязди и да се гушне в легълцето?

— Нлъквайте, вие дваната — изръмжа Ур-ронн. — Какъв късмет! Ифни да ни даде за конфания тълфа от невежи!

Хуфу се настани наблизко, докато умблирах, изпълнен със странно, примирено удоволствие. Заяжданията на приятелите ми бяха единствената неизменна черта на живота от онези наивни дни, когато бяхме малчугани и мечтаехме за приключения в нашата „Ууфонска мечта“. Приятно е да знаеш, че някои неща са постоянни във времето и пространството.

Уви, Хък не бе споменала за истинската разлика между онова предишно пътуване и сегашното.

Тогава ние искрено вярвахме, че с малко късмет отново ще се върнем вкъщи.

Този път бяхме убедени в обратното.

ЕУАСКС

Тръбят сирени! Уредите вят за опасност!

Вижте, пръстени Мои, как Капитан-водачът отзовава роботите и купчините от екипажа, които проучваха дълбокоморската цепнатина.

Сега ни вълнуват още по-големи тревоги!

Дни наред детекторите пресяваха бездните в опит да различат плячката от безбройните примамки. Дойде ни/ Ми наум дори, че земяният кораб може изобщо да не е една от светлите точки на радара! Че може да се е скрил в някоя купчина отпадъци. Управлявайки примамките с дистанционни устройства, той можеше да избегне всички нормални комуникационни канали с помощта на дяволската си дарба да манипулира звука.

Аз/ние се учим на предпазливост. Не споменах за тази възможност на Капитан-водача.

Защо премълчах ли? Вниманието ни привлякоха някои данни. Командирите често искат от подчинените си „истината“ или дори предположение. Но всъщност рядко желаят да чуят противоречия.

Така или иначе, купчините-тактици пресметнаха, че шансовете за откриване на плячката са по-големи. В най-лошия случай само още един ден. Ние от „Полкджхи“ спокойно можехме да си позволим това време.

Докато не регистрирахме обезпокоителни натрапници, които можеха да са дошли единствено от Петте галактики!

— ТЕ СА ПОНЕ ШЕСТ ШЕСТИЦИ!

Така заявява офицерът радист.

— Висят почти неподвижно на не повече от петнайсет планетни градуса на изток. Появиха се съвсем внезапно!

Свързочникът изпуска пари на съмнение.

— Аз/ние не усещаме нищо, нашите космически сателити също. Това поражда основателна хипотеза: че са дефектни или твоите пръстени, или уредите ти.

Но и рутинните проверки не показват дефекти.

— Може да са ме заблудили нашите сателити — предполага една от купчините-тактици. — При положение, че това се съчетае с отлична камуфлажна техника...

— Възможно е — прекъсва го друга. — Но гравитационните детектори не могат да се заблудят толкова лесно. Ако наистина има шест шестници кораби, те не могат да са по-големи от корпус тип шестнайсет. И в такъв случай не представляват никаква опасност за нас. Можем незабавно да унищожим цялата ескадра.

— Затова ли действат скрито? — пита Капитан-водачът и изпуска в плътната атмосфера феромони на престорено спокойствие. — Може би очакват подкрепления?

Това е възможност, която не можем да пренебрегнем. Но без корветите трябва да проверим сами.

„Полкджхи“ неохотно и грациозно завърта своето всемогъщество и поема към призрачната флотилия. Ако са разузнавателни кораби на армада — навярно на соросите или тандуанците, нашите смъртни врагове — може да се наложи да действаме бързо и решително. Точно такова поведение в най-голяма степен оправдава съществуването на господарските пръстени.

Не трябва да позволим на други да спечелят плячката!

Докато бавно се движим на изток, в сърцевината ни клокочи нова мисъл. Струя възък, отделена от някога бунтовния ни втори познавателен пръстен.

Какво има, пръстен Мой?

Спомняш си как дивите преждевремци не веднъж, а два пъти повикаха корветите ни с помощта на слаби източници на дигитална енергия, за да привлекат вниманието ни?

Първия път го направиха, за да ни подкупят с местоположението на г'кекското скривалище.

А втория път? А, да. Това беше примамка, за да привлекат корветата в капан.

МНОГО УМНО, ПРЪСТЕН МОЙ!

О, но това сравнение не е подходящо.

Този път има много повече източници.

Те са по-силни и сигналите са типични за компютри на звездни кораби.

Но най-важното, Мой бедни пръстен — не чу ли нашия офицер радист?

Тези сигнали не могат да идват от невежи преждевремци.

ТЕ ЛЕТЯТ!

САРА

— Гравитационни с-с-сигнали!

Офицерът от „Стрийкър“ удари с опашка.

— Следи от движение! Големият излъчвател напуска стационарната си позиция. Джофурският боен кораб се движи на изток със скорост два маха^[1]. Височина десет километра.

Сара наблюдаваше как Джилиън Баскин ще приеме новината. Това беше според плана, но русокосата земянитка запази пълно спокойствие.

— Добре — отвърна тя. — Информирайте ме за всяка векторна промяна. Оператор на примамките, започнете програма номер четири. Придвигжете останките бавно нагоре.

Пълната с вода зала изобщо не приличаше на „мостик“, поне на онези, за които Сара беше чела в древните книги — тук човечите можеха да влизат само с дихателни маски. Мястото бе предвидено за удобството на делфини. Това беше техен кораб — макар и под командването на жена.

Засърбя я носът, но когато вдигна ръка да се почеше, пръстите ѝ се блъснаха в прозрачния шлем и Сара за стотен път се стресна. Съскащата течност гъделичкаше голите ѝ ръце и крака. И все пак в мислите ѝ нямаше място за раздразнение, страх или клаустрофобия. Това място бе прекалено странно, за да ѝ позволи такива тривиални реакции.

Формата и големината на „Стрийкър“ все още бяха загадка за нея. Беше зърнала корпуса само веднъж — през илюминатора на „Хикахи“, докато подводницата бързаше към кораба — и бе видяла тъпонос цилиндър, подобен на гигантска туелкова гъсеница, чиято черна повърхност като че ли поглъщаше светлината, вместо да я отразява. Огромният херметичен шлюз почти пустееше, когато Каа и другите делфини се прехвърляха от „Хикахи“ с помощта на паякообразни екзоскостюми и бързо се отправяха да заемат местата си. Освен от мостика, водата от по-голямата част от кораба беше изпомпана, за да сведат тежестта до минимум.

Стените трепереха от ритмичното вибриране на двигателите — далечни братовчеди на бащината ѝ мелница или на тарекските параходи.

— Бойният кораб прелита над Ръбатата планина. Изчезва от поглед!

— Не се радвайте прекалено — напomini на екипажа Джилиън. — Все пак имат космически сателити. Планински рояк в система четири. Каа, изведи ни към източния край на групата.

— Слушам — отвърна пилотът. Той спокойно размахваше опашка и перки, без да проявява признаци на напрежение. — Суеси докладва, че двигателите работят както трябва. Гравитаторите са заредени и готови.

Сара погледна към редицата екрани, показващи други части от кораба. Отначало всеки дисплей ѝ се струваше невероятно малък, но шлемът ѝ регистрираше и най-слабите движения на очите ѝ и увеличаваше всеки образ до триизмерна яснота. На повечето екрани се виждаха празни стаи с все още влажни стени. Но в машинното отделение кипеше оживена дейност. Тя разпозна Суеси по уникалния му вид — тяло от клиновидни плочи, завършващи с огледален купол, в който се намираше мозъкът му. Ръката, която все още беше човешка, сочеше някакъв панел и напомняше на неофинския оператор да направи някаква настройка.

Същата тази ръка бе прегръщала Емерсън след приставането на „Хикахи“ и трепереше, докато притискаше звездния мъж. Сара никога досега не беше виждала киборг и не знаеше дали за тях е нормално да плачат.

Емерсън и Прити също бяха долу и помагаша на Суеси със сръчните си ръце. Сара ги видя да се трудят в сенките заедно с Урронн, младата урска ковачка. Всъщност сега, когато имаше работа, Емерсън изглеждаше малко по-бодър. В крайна сметка тези палуби и машини бяха изпълвали живота му години наред. И все пак от срещата на кейовете Сара не бе виждала обичайната му усмивка. Изглежда, той за първи път се срамуваше от недъга си.

„Наистина трябва да са в сериозно затруднение, че да се нуждаят от помощта на шимпанзе, урс и ням инвалид.“ Другите младежи от Ууфон също бяха заети. Изпълняваха задачи, грижеха се за стадото глейвъри и успокояваха създанията в непознатата обстановка.

„Навярно аз съм най-безполезна от всички. Само Яйцето знае какво правя тук.“

Виновен беше мъдрец Пурофски, чиито космически размисли я бяха накарали да тръгне заедно с отчаяните земянити. „Даже да е прав, какво мога да направя за буюрския план? Особено ако тази мисия е самоубий...“

Офицерът радист изцвъртя и вдигна мехурчета с перките си.

— Основният гравитационен източник намалява с-с-скорост! Джофурският кораб приближава позицията на подвижния наблюдател.

„Подвижен наблюдател — помисли си Сара. — Това трябва да е Дуер.“

Тя си го представи в балона, сам в безкрайното небе, заобиколен от яростта на природата и с огромно чудовище, насочващо се право към него.

„Пази си главата, братче. Започва се.“

[1] Съотношение между скоростта на даден обект и скоростта на звука в средата, в която се движи обектът. — Б.пр. ↑

ДУЕР

Най-после прехвърли Ръбатата планина и бурята отслабна достатъчно, за да види отделни съзвездия. Пролуките в облаците се разшириха и той забеляза далечна светлина на запад.

Спомни си как преди няколко месеца беше тичал през тази степ, докато водеше Данъл, Лена и Дженин към Сивите хълмове. Все още носеше белезите от онзи тежък преход, когато остриите като ножове стъбла разкъсваха дрехите и нараняваха оголената им плът.

Този начин на пътуване бе по-удобен. Разбира се, ако оцелееш сред мълните, тътените и ужасяващите планински върхове, които се извисяваха в нощта като гигантски нокти.

Може би в края на краищата щеше да е по-добре да върви пеш.

Зазоряването означаваше, че е време да се приготви.

Заспалите машини щяха да се събудят, когато първите лъчи осветяха балоните примамки и затвореха електрическите вериги. Компютрите, извадени от древните звездни кораби, щяха да започнат безполезните си изчисления.

„Джофурите вече трябва да са на път.“

Вдигна ръка към челото си и докосна рюка, който му бяха дали. Симбионтът се плъзна върху очите му. Всичко наоколо незабавно се промени. Контрастите се подсилиха. Изчезнаха всички следи от мъгла. Дуер видя изгряващото слънце и далечните блясъци на поне десет летящи балона, сега пръснати далеч на изток, оцелели от бурята, която ги беше отнесла на такова огромно разстояние.

Извади от торбичката на пояса си четири кристала, пхна ги между преплетените пръчки на коша и те засияха на косите слънчеви лъчи. Носеше и чук, но засега не му трябваше. Впери поглед, за да потърси Сивите хълмове.

„Идвам, Дженин. Скоро ще съм при вас, Лена.“

Трябва да преодолее още само няколко препятствия.“

Опита се да си представи лицата им, вглеждайки се по-скоро в бъдещето, отколкото в суровото минало. В раницата си носеше сетивен камък, който щеше да засияе, ако по някакво чудо върховните мъдреци

дадяха сигнал, че всичко е свършило. Ако всички звездни кораби си заминеха и имаше основания да се вярва, че няма да се завърнат. Дотогава Дуер трябваше да открие Лена и Дженин и да им помогне да подготвят изолираното племе за съдбата му — завръщане на Склона или вечно криене в пустошта.

„И в двата случая това е работа, за която съм обучен. Задължение, което зная как да изпълня.“

Но му бе трудно да успокои тревожните си мисли. Кой знае защо, Дуер си спомняше за Рети, раздразнителното преждевременно момиче, което беше решило да остане на „Стрийкър“. Нищо чудно — тя не искаше от живота нищо друго, освен да напусне Джиджо, и това изглеждаше най-вероятният, макар и рискован начин.

Но мислите на Дуер се въртяха около съвместното им приключение — като пленници на даникския робот, когато ловецът беше пренасял машината през реки, превеждайки силовите й полета през собствената си пулсираща нервна система...

И изведнъж разбра. Споменът не бе случайност.

А предупреждение.

По гърба му полазиха тръпки. Зловещо познати.

— Мамка му! — извика той и се завъртя на запад...

... точно навреме, за да види огромен предмет, син и заоблен като дяволско лице, да се носи покрай върховете на Ръбатата планина и изпреварвайки собствения си звук да се спуска към него.

Беше все едно да гледа полета на стрела, насочена право към лицето му. След секунди звездният кораб сякаш изпълни света!

Дуер затвори очи и се приготви да посрещне смъртта...

Изтекоха кидури, по две за всеки удар на сърцето му. След двайсестина в коша се блъсна стена от звук и го разтърси като гръм.

Но звукът бе всичко.

„Пропусна ме!“

Насили се да отвори очи, завъртя се...

... и го видя на изток — да лети към балоните примамки.

Чудовището бе профучало над него. Неизбежният сблъсък беше мираж. Корабът бе минал поне на левга нагоре и не му беше обърнал внимание.

„Но не може да пропусне примамките — помисли си той. — Те са на открито.“

Длетото, неговият кхюински приятел от детството, бе докладвал, че балоните сякаш са прозрачни за джофурските уреди. „Но това е било през нощта. Сега вече е почти съвсем светло. Със сигурност ще ги видят.“

А може би нямаше. Дуер си спомни колко беше възбудила Нис идеята за балоните, а тимбримският компютър разбираше джофурите. Навярно Джилиън Баскин знаеше какво прави.

Идеята бе да объркат врага. Да го накарат да обикаля в търсене на предполагаемите кораби, които можеше да засече съвсем слабо.

Естествено космическият гигант намаляваше скоростта и описваше дълга спирала около района. Сияние от изместен въздух като че ли пречупваше всякаква светлина в близост до огромната сфера. Рюкът му показваше, че има някакъв щит — очевидно основа за самоувереността на джофурите в собствената им непобедимост.

Дуер протегна ръка към чука на пояса си... и зачака.

ЛАРК

Искаше пак да се любят.

И кой не би искал, след като Линг се беше извивала и притискала към него с почти животински викове, които не се вписваха в миналото ѝ на звездна богиня? Той също бе изпитал земетръсната сила на страстта. Пламенност, отприщила в него нещо диво... последвано от блажено освобождаване от всички разумни мисли.

Въпреки ужасните обстоятелства, въпреки че бяха попаднали в капан в кораб, гъмжащ от кръвни врагове, Ларк се чувстваше прекрасно. По-добре от...

От всякога. Кой знае защо, не се чувстваше изтощен, а изпълнен с енергия, посткоитален възторг, какъвто не беше изпитвал никога. „Толкова за обета ми за безбрачие — помисли си той. Разбира се, обетът бе за благо на Джиджо. — А ние вече не сме на Джиджо.“

Ларк протегна ръка към Линг. Но тя го спря с вдигната длан и се изправи. Гърдите ѝ все още лъщяха от пот.

Очите ѝ блуждаеха. Ушите ѝ потрепваха — очевидно се вслушваше в нещо.

Заобикаляше ги джунгла — поддържана от скеле, което заемаше помещение, по-голямо от изкуствената пещера на Библос. Лабиринт от фантастична, невероятно разнообразна растителност. В този далечен ъгъл, очевидно изоставен от роботите, двамата бегълци си бяха построили гнездо. Опитна космобиоложка, Линг с лекота бе познала няколко вида плодове и грудки, които ставаха за храна. Можеха да живеят тук седмици или месеци... или пък до края на живота си. Ако не им попречеше вселената.

Което, разбира се, тя и направи.

— Преминали са в отбранителен режим — каза Линг. — Струва ми се, че понижават скоростта.

— Откъде знаеш? — Ларк се заслуша, но не успя да открие разлика в шума на двигателите.

Линг нахлузи дрипите от туниката си — останала единствената ѝ дреха, и каза:

— Ела.

Той с въздишка облече собствената си разкъсана риза. После взе кожения ремък с амулета си — парчето от Светото яйце, което бе отчупил като дете. За първи път от години се замисли дали да не престане да го носи. Ако корабът напуснеше Джиджо, най-последно можеше да се избави от това любимо и в същото време омразно бreme.

— Бързо! — Линг вече тичаше към изхода. В откъсната от туниката си ивица носеше ранения червен трек — един от пръстените, дадени им от Аскс.

Ларк нахлузи ремъка на шията си и взе вързопа с лилавия пръстен и малкото им други вещи.

— Идвам — измърмори той, изпълзя от гнездото и се зачуди дали изобщо ще се върнат тук.

Линг вече беше възвърнала предишното си самообладание. Ларк душеше ароматните индикатори на разклоненията в коридора, а лилавият пръстен им служеше като пропуск, така че нямаха проблем бързо да се придвижат на „север“ по оста на кораба. На два пъти минаха по антигравитационни спускателни тръби. Стомахът на Ларк изпълняваше салта, докато тялото му шеметно се носеше надолу по мастиленочерния тунел. Приземяването обаче винаги завършваше меко. Нещо повече, по пътя двамата не срещнаха нито един джофур или робот.

— На бойните си постове са — поясни Линг. — Насам. Контролната им зала би трябвало да е точно под това равнище. Ако съм права, тук има наблюдателна галерия...

Ларк усети странно позната миризма, много напомняща на онази, която треките използваша, за да обозначат „Библос“.

Линг посочи един от редките символи на стената и възкликна:

— Права съм!

Той беше виждал този глиф и преди — лъчева спирала с пет ръкава. Дори падналите раси на Джиджо знаеха какво означава. Великата галактическа библиотека. Символ на търпение и познание.

— Бързо! — рече Линг и Ларк приближи лилавия пръстен до панела на вратата. Тя се плъзна настрани и разкри сумрачно помещение, чието единствено осветление идваше от широк прозорец,

разположен точно срещу входа. Трябваше да направят само няколко крачки, за да пресекат стаята и да погледнат през стъклото към ярко осветената галерия долу. Зала, пълна с джофури.

Десетки заострени купчини. По-високи и по-отвратително съвършени от всеки джиджойски трек, те клечаха до пултовете си, заобиколени от проблясващи панели и средства за управление. Върху подиум точно по средата на залата лъскав конус от пръстени наблюдаваше работата на екипажа.

— Много от големите кораби имат галерии, също като тази, в която се намираме — тихо обясни Линг. — Предназначени са за представители на някой от великите институти, дошли, да речем, на инспекция. През повечето време обаче тук има само ЗП.

— Какво?

Тя посочи наляво и Ларк видя куб, висок приблизително колкото него, с тъмен обектив по средата, насочен към джофурската контролна зала.

— Това е ЗП. Записваща памет. Свидетел. Всеки голям кораб от велик клан трябва да има такъв, особено ако изпълнява важна мисия. Той прави записи, които после се архивират, така че след изтичането на известен период идните поколения да се учат от опита на всяка раса.

— Колко дълъг период? Линг сви рамене.

— Милиони години, предполагам. Зная, че се пращат за съхранение, но никога не съм чувала някой да е чел ЗП през сегашната епоха. Звучи ти като противоречие, нали? Типично галактянско лицемерие. Или просто не разбирам някаква тънкость в концепцията.

„Аз също“ — помисли си Ларк и изхвърли куба от ума си все едно че беше каменна плоча.

— Виж — каза той и посочи към края на джофурската контролна зала. — Онези големи екрани показват всичко навън! Май току-що сме минали над Ръбатата планина.

— Към слънцето — кимна Линг. — Или е сутрин, или...

— На Склона няма такава прерия. Това е отровна трева. Така че е сутрин и сме на изток.

— Виж облаците — отбеляза тя. — Разкъсват се, но трябва да е имало бу... — Линг млъкна и запремигна. — Чува ли? Джофурите са възбудени. Може би ще успее да се справя с тези бутони...

Внезапно в галерията закънтя звук. Проскърцване и прещракване на галдве.

— ... ЗАПОВЯДАХМЕ ДА ЛИКВИДИРАТЕ ДИСОНАНСА/ ПРОТИВОРЕЧИЯТА МЕЖДУ ОТДЕЛНИТЕ СИ ДОКЛАДИ! ИЗПЪЛНЕТЕ ЦЕЛИТЕ НА ТАЗИ ПРОВЕРКА! ИЗЯСНЕТЕ ПРИЧИНИТЕ, ПОРАДИ КОИТО НЕ ТРЯБВА ДА СЕ ВЪРНЕМ КЪМ ОСНОВНАТА СИ МИСИЯ — ТЪРСЕНЕТО НА ВЪЛКОНСКИЯ КОРАБ!

Джофурът на платформата по средата жестикулираше успоредно с тези словесни глифове. Навярно беше командирът им. „Ех, да имам оръжие“ — помисли си Ларк. Но стъклената преграда със сигурност бе прекалено издръжлива за джиджойските брадви и пушки.

— Ние/Аз препоръчваме да напуснем този район, докато не потвърдим/отхвърлим вероятността за вражески кораби — отвърна на същия диалект, макар и не толкова надменно, една от купчините. — Наблизо засичаме излъчвания от звезден кораб, които не се регистрират на никаква друга честота! Но това не е възможно! Полет без гравитатори? Великите и могъщи джофури трябва да разкрият тази тайна заради собствената си безопасност!

Напред се плъзна друга купчина и Ларк потръпна. Тромавият конус от неравни пръстени бе някогашният трекски върховен мъдрец, макар че думите му бяха лишени от скромната благост на Аскс.

— Аз/ние предлагаме следната мъдрост — ароматните индикатори, които преследваме, носят мириса на невероятна измама! Спомнете си огнените тръби, които диваците преждевременно изстреляха срещу корветата ни! Сега нашите другари в завладения Библоски архив докладват, че са идентифицирали вълконския номер като „ракети“. В противоречие с тактическия офицер Аз/ние трябва да отбележим, че тези ракети летяха напълно успешно без гравитатори! Аз/ние продължаваме да твърдим, че...

Друга купчина го прекъсна:

— Местоположение! Един от близките обекти на излъчване остана активен достатъчно дълго, за да потвърдим местоположението му.

Командирът изпусна плътни валма лилава пара.

— ПРОДЪЛЖЕТЕ ПО НАПАДАТЕЛЕН ВЕКТОР! ПРИГОТВЕТЕ ЗАДЪРЖАЩИТЕ КУТИИ! НЕЗАВИСИМО ДАЛИ Е

ВИСОКООБРАЗОВАН ЗВЕЗДЕН ВРАГ, ИЛИ ПОРЕДНАТА ПРЕЖДЕВРЕМСКА ИЗМАМА, НИЕ ЩЕ ГО ЗАТВОРИМ ЗА ПОКЪСНА ПРОВЕРКА И ПОСЛЕ ЩЕ СЕ ВЪРНЕМ КЪМ ОСНОВНАТА СИ ЦЕЛ.

Купчините реагираха по-бързо, отколкото Ларк бе виждал да се движат треки, и се захванаха на работа във вихър от базисни крака и размахващи се пипала. Скоро външните монитори показаха облаци и прерия, които се носеха като мъгла покрай тях и бяха представени в многобройни спектрални пояси. На някои екрани се стесняваха проблясващи концентрични кръгове.

— Мишени — поясни Линг. Но в кръговете като че ли нямаше нищо. Само въздух.

Ларк пхна дясната си ръка под ризата си и поглади парчето от Светото яйце.

— Усещам...

Линг го дръпна за ръката.

— Погледни последния дисплей вляво!

Той примига и започна да различава нещо малко и кръгло. Призрачна, почти прозрачна форма. „Мъглоплат“ — разбра Ларк, познал ефектите от тази специална г'кекска тъкан. И внезапно проумя всичко. Джофурите се носеха към обект, който беше невидим за почти всичките им сензори, защото се състоеше само от въздух и материя, изтъкана така, че да размазва светлината.

Само рюкът му да не бе изпаднал в летаргичен сън от изтощение! Колкото по-голяма ставаше мъглявата сфера, толкова по-ускорено биеше и сърцето на Ларк. Амулетът му реагираше с пулсиране.

— Какво е това? — зачуди се Линг.

Преди да успее да ѝ отговори, всички насочени напред екрани внезапно станаха черни.

Един от джофурите нададе остър вой. Няколко изпуснаха цветна пара. Командирът се олюля и изтътна:

— БОЙНА ТРЕВОГА! РОБОТИЗИРАНА ЗАЩИТА! ВСИЧКИ ГОТОВИ ЗА ОТТЕГ...

ДЖИЛИЪН

— Взрив!

Радистът на „Стрийкър“ възбудено извика:

— Една от бомбите ни току-що избухна, почти точно над джофурите!

Мостикът се изпълни с ликуващите викове на неоделфини.

— Пада им се на тия копелета — изцвъртя някой.

— Спокойно — нареди Джилиън. — Балонът най-много да им одраска боята. — Този момент беше критичен за изпълнението на идеята им. Тя дълбоко си пое дъх и заповяда: — Изстреляйте рояка! Издигни ни, Каа. Точно според плана.

— Слушам! — Докато пращаше команди по невралната си връзка, по гърба на пилота плъзнаха вълни на напрежение. „Стрийкър“ незабавно реагира. За първи път от година двигателите зареваха с пълна мощ. Звукът бе вълнуващ, макар че това със сигурност щеше да ги издаде, когато джофурите възстановяха сензорите си.

Телеметричните данни показваха, че мотиваторите работят добре. Джилиън погледна към мониторите от машинното отделение. Ханес Суеси сновеше назад-напред и контролираше работата на опитния си екип. Дори Емерсън Данайт изглеждаше потънал в работа и прокарваше дългите си тъмни пръсти по пулта за първичен резонанс, пред който беше преживял толкова много други преमेждия. В този момент речта, изглежда, нямаше никакво значение.

Навярно и този път корабът щеше да чуе победния вик на Емерсън.

„Ако ремонтът е бил успешен. Ако частите от изхвърлените кораби работят. Ако номерът с примамките мине според плана. Ако врагът направи каквото се надяваме... ако... ако...“

Докато „Стрийкър“ се издигаше, кристалният купол на контролната зала променяше цвета си. Мастилената чернота на бездната бързо изсветляваше, първо в тъмносиньо, после в прозрачно бледозелено. Ревът на двигателите омекна, когато океанът на Джиджо неохотно го пусна от тежките си прегръдки.

„Стрийкър“ излетя от морето с експлозивна сила, вече носещ се по-бързо от куршум, следван от свръхнагорещена пара.

„От подводница отново се превърна в космически кораб. И ние пак сме на път.

Давай, «Стрийкър»!

Давай!“

РЕТИ

Събуден от половинмилионгодишен сън, древният кораб тракаше и виеше като ревящ в предсмъртна агония звяр.

Рети също крещеше, притиснала ушите си с ръце. Сякаш силни юмруци я блъскаха към високия стълб, за който се беше завързала. Въжетата и електрическият кабел се врязваха в кожата ѝ с всяко следващо разтърсване.

От торбичката на пояса ѝ се подаде главата на „аз“.

— жена! жена не плаче! не тревожи се, жена!

Но пискливите думи почти се загубиха сред въртопа от звуци. Скоро виковете му се сляха в урски вой.

Изпълнена с ужас, че е попаднала в капан, Рети се опитваше да разкъса въжетата с нокти и да се освободи.

Изобщо не забеляза прехода от вода във въздух. Малкият холосимулационен дисплей показваше бели гребени, стигащи до пясъчен бряг, после облаци.

Като пълзеше по твърдия метален под, Рети се мъчеше да стигне до херметичния шлюз и през мъглата от болка виждаше само онова, което бе непосредствено пред нея.

ЕУАСКС

Ефектите започват да отслабват.

Аз изплувам от замаяността си, сляп и сам. Изтичат още дури, докато се слея със сетивото си за цялост. За цел.

Пращам сигнали по контролните си пипала и установявам връзката с подчинените Ми пръстени. Скоро имам достъп до различните им сетива и гледам във всички посоки с очни пъпки, които премигват и трептят.

ЗДРАВЕЙТЕ, ПРЪСТЕНИ МОИ. Сега докладвайте и се пригответе за неотложно движение. Очевидно сме преживели — и сме оцелели — епизод от Недостатъка.

От какво?

Наистина ли не знаете, пръстени Мои? Вие не сте преживявали този основен недостатък на подаръка на оейлите?

Съществуват определени оръжия, които за известно време могат да ни оставят безчувствени и да ни принудят да разчитаме на роботизирана защита, докато трае това кратко безсилие.

Какво безсилие? — питате вие.

Аз/ние се оглеждаме. Вече не сме до Капитан-водача, а стоим до главния контролен панел и пипалата ни са увити около пилотните рулове.

КАКВО ПРАВИМ?

Заповядвам на пипалата да се отдръпнат и те се подчиняват. Дисплеите показват мъгла от скоростно движение, докато „Полкджхи“ се носи над назъбени, лъкатушни каньони. Нашите паметни пътеки не си спомнят подобно нещо от Склона. Инерциалните индикатори сочат, че летим на изток — все по-далеч от морето. Все по-далеч от пляката.

Размърдват се и други купчини и господарските им пръстени се свестяват от Недостатъка. Припряно пращам базовия ни пръстен в движение и ние се отдалечаваме от пилотния пулт. Бързо минаваме зад Капитан-водача, който току-що излиза от летаргия.

Най-вероятно другите ще предположат, че нашите сложни роботи пазители — програмирани да ни служат/закрият по време на Недостатъка — са имали сериозно основание да пратят „Полкджхи“ в тази неподходяща посока. Като се преструваме на невинни, Аз/ние наблюдаваме как купчините-пилоти спират този стремглав полет и отново се готвят да наберат височина.

КАКВО ЦЕЛЯХТЕ, ПРЪСТЕНИ МОИ? КАКВО СЕ ОПИТВАХТЕ ДА ПОСТИГНЕТЕ, ДОКАТО ВАШИЯТ ГОСПОДАРСКИ ПРЪСТЕН БЕШЕ В СЪСТОЯНИЕ НА БЕЗСИЛИЕ? МОЖЕ БИ ДА НИ РАЗБИЕТЕ В ПЛАНИНАТА?

Роботите нямаше да го допуснат. Но отклонение от курса — това е било по силите ви, нали?

Усещам, че не сме усвоили изкуството на сътрудничеството.

ДЖИЛИЪН

Колкото и вълнуващо да беше отново да са в движение, Джилиън Баскин знаеше, че това не е същият онзи стар „Стрийкър“. Летеше прекалено мудро за изследователски кораб клас „Снарк“. Земята се отдалечаваше обезкуражително бавно в сравнение с някогашната им пъргавина. Двигателите на Суеси не бяха виновни. Причината се криеше в проклетата въглеродно-въглеродна обвивка, запечатваща корпуса на „Стрийкър“ под безчет тонове излишна тежест и задръстваща вероятностните фланци и гравитаторни радиатори, което им струваше ценно време за набиране на орбитална инерция. Минути на уязвимост.

Джалиън погледна дисплея с примамките. Роякът светли точки показваше, че от водата са излетели поне двајсет. В момента още десетки се издигаха от древните си гробове, като виеха от радост — или агония — от това нежелано масово възкресяване. В съответствие с предварителните планове групи от кораби се пръскаха в различни посоки, без да носят на борда си никакъв живот.

„Освен един.“

Джалиън си помисли за Рети, изолирала се на борда на една от тези светещи точки. Дали нямаше да е по-добре да я измъкнат от кораба ѝ? Или да се опитат да овладеят управлението на компютъра и да го препрограмират, за да я изведе на брега?

Нис смяташе, че и двете възможности не са изпълними за краткото време, с което разполагаха. Така или иначе, Алвин и Хък бяха убедили Джилиън да не го прави.

— Знаем какво се опитвате да направите вие земяните с този опит за бягство — беше казал младият г'кек.

— И въпреки това проявихте желание да дойдете с нас?

— Защо не? Рискувахме да се спуснем в Бунището с кух дънер. Всички преждевремци знаят, че животът е нещо, което просто си взел за малко на заем. Всеки трябва сам да реши как да го използва. Семействата и клановите ни зависят от вашия успех, доктор Баскин. Рети е избрала съдбата си. Оставете я да я последва.

Докато „Стрийкър“ постепенно ускоряваше, Джилиън се обърна към делфина, занимаващ се с пси-наблюдението.

— Съобщи ми, когато получиш каквото и да е от наблюдателя — нареди тя.

— Все още няма с-с-сигнал — отвърна финът. — Отдавна е време, ако питаш мен.

— Никой не те пита — отсече Джилиън.

Без да иска, тя погледна към джиджойската математичка Сара Куулън, чийто брат бе отлетял с един от балоните с пълното съзнание, че ако не го убие бурята, най-вероятно ще го направят джофурите. Сара плуваше сред рояк мехурчета и внимателно наблюдаваше екраните. Но зад визъора на дихателния ѝ шлем се стичаха сълзи.

Нямаше смисъл да се измъчва от угризения. Джилиън се опита да мисли прагматично.

„Иска ми се само момчето да не е дало живота си за нищо. Ще трябва да решим...“

Джилиън погледна към монитора с примамките.

„... след секунди...“

ДУЕР

Ослепителният взрив разтърси рюка му и го накара да се отдръпне в почти коматозно състояние. Но създанието изпълни задачата си и предпази очите на Дуер. Освен няколко лилави петна, скоро зрението му отново стана почти нормално.

„Ще последва ударна вълна“ — помисли си той. След мъките през нощта и сутринта ловецът се чудеше дали балонът ще издържи на още едно разтърсване.

Дуер вдигна чука над кристалите, закрепени сред пръчките на плетения кош. После впери поглед на изток, като се опитваше да реши какво съобщение да прати.

Всички балони бяха взривени — в това нямаше нищо неочаквано.

„Но по дяволите, къде е джофурският кораб?“

Дуер не можеше да действа без информация, затова не прати сигнал и изтърпя кънтящото ехо на експлозията. Звуковата вълна разлюля острата трева в Отровната равнина.

Балонът издържа. Стабилно урско производство. Вдигнал бинокъла си, той отново потърси джофурите на хоризонта.

Дали въздушната бомба не ги беше взривила? Джилиън Баскин смяташе, че това почти не е възможно. Никое оръжие от арсенала на „Стрийкър“ не можеше да пробие защитата на такъв крайцер въпреки елемента на изненада. Но би могло да обърка врага в критичния момент.

Накрая различи далечен блясък. Всъщност корабът като че ли се отдалечаваше! Струваше му се, че лети право към изгряващото слънце.

Дуер се поколеба над кристалите. Бяха само четири. Предварително подготвените кодове не отчитаха възможността... врагът да избяга. Нито към космоса, нито обратно на запад към Бунището, нито дори да остане на място, надалеч от какъвто и да е шанс да засече земянитския кораб!

„Ако не пратя никакво съобщение, ще решат, че съм загинал.“

Помисли си за Сара и се изкуши да разбие всички кристали, само за да я успокои.

„Но тогава могат да вземат неправилно решение и тя ще умре вместо мен. Заради мен.“

Ескадрите от космически кораби примамки вече трябваше да напускат атмосферата на Джиджо. Джилиън Баскин трябваше да реши с коя от групите да тръгне. Предполагаше се, че сигналят на Дуер ще ѝ помогне.

Раздразнението го скова в нерешителност. За пореден път вдигнал бинокъла, той отново видя джофурския кораб — миниатюрна точица на хоризонта.

После забеляза нещо.

Далечната точка... бе престанала да се отдалечава и като че ли висеше отвъд скалистите възвишения.

„Сивите хълмове — разбра Дуер. — Само да мога да пратя правилния сигнал и ще съм в състояние да кацна където поискам!“

Блестящата точка се поколеба, после отново се раздвижи. Дуер скоро се увери — тя започваше да расте. Джофурите се връщаха по същия път!

„Сега зная какъв сигнал да пратя“ — със задоволство си помисли той, вдигна чука и разби втория кристал. В този момент по гърба го полази странно гъделичкане. Усещането дойде и изчезна за миг.

Най-после изпълнил задачата си, Дуер протегна ръка към въжето за освобождаване на газа. Бойният кораб отново щеше да се приближи и този път трябваше да маневрира, за да се спусне надолу.

„Спокойно — помисли си той. — Спускай го бавно. Спокойно можеш да стигнеш до хълмовете преди да се наложи да...“

Огромният кораб бързо се уголеми, после се понесе на запад, като набираше височина.

Уви, този път не го пренебрегна.

Без да намалява скоростта си, могъщата синя сфера пусна малка точица. Тя описа дъга и после бързо започна да пада надолу. Дуер нямаше нужда да знае много за галактянската техника, за да познае ракета, когато я видеше.

„Джалиън спомена, че мога да привлека вниманието, когато сигнализирам.“

Той въздъхна. Ракетата направи широк завой и после се понесе право към него.

„Уф, добре де“ — помисли си Дуер и вдигна скъпоценния си лък, направен специално за него от овумските майстори резбари от благодарност за уменията му на следотърсач на Общностите на Шестте раси.

Експлозията изобщо не отговаряше на очакванията му.

ДЖИЛИЪН

— Ето го! — извика тя радостно.

Още по-въодушевена беше Сара, която нададе почти урски вик, научила, че брат ѝ е жив.

Сигналът също потвърждаваше предположението на Джилиън. Джофурите бяха реагирали бавно, но по начина, по който очакваше тя.

— Действията им са предвидими — отбеляза Нис, чиято вихреца се холограма спокойно се носеше сред мехурчетата в оксигенната вода. — Забавянето означава само, че имаме по-голяма преднина.

Джилиън се съгласи, но мислено прибави:

„За да успеем, ще ни трябва десет пъти повече преднина.“

После каза на пилота:

— Остани с рояк номер две, Каа. Влез след първия в групата.

— Слушам! — извика делфинът.

Скоро ниският шум на мотиваторите се извиси. Джилиън погледна монитора от машинното отделение. Очевидно духът на екипа на Суеси се бе повишил. Докато гледаше, Емерсън Данайт отметна глава назад и запя:

— Джиджо, Джиджо...

На бой потегляме отново!

Външните дисплеи показваха бързо отдалечаващата се планета, прелестен синьо-кафяв глобус, обвит в тънък пласт животодаряваща атмосфера. Многобройните наъбени зелени петна свидетелстваха за някогашни градове, впоследствие разрушени и залесени. Независимо дали сега бяха покрити с блата, гори или прерии, симетричните очертания на тези райони нямаше да изчезнат още цели еони.

„И Земята има такива белези — помисли си тя. — Даже много повече. Разликата е, че ние сме били невежи и не сме знаели какво да правим. Трябвало е от собствен опит да научим как да се отнасяме с нея.“

Джилиън погледна към Сара, чиито очи излъчваха болка и почуда, докато наблюдаваше как родният ѝ свят се превръща в малка сфера.

„Убежище. И за земяните, и за други. Всички те са искали да се скрият от космоса и всяка раса да изкупи по свой собствен начин вината си.

После ние накарахме вселената да се стовари отгоре им.“

Лейтенант Тш'т плуваше сред другите и ги окуражаваше със сонарни сигнали. Едва ли имаше нужда от толкова педантичен контрол. Нито един от елитния екипаж на мостика не проявяваше признаци на стресов атавизъм. Когато се върнеха у дома, на всички им бяха гарантирани отлични ъплифтни свидетелства.

„Ако се върнем у дома.

Ако все още има дом, който да ни очаква.“

Всъщност всеки знаеше действителната причина, поради която половината от екипажа бяха оставени на Джиджо заедно с киквите и копия от дневника на „Стрийкър“.

„Нямаме голям шанс да избегаме... но може би ще успеем да отвлечем вниманието на вселената от Джиджо. Да я накараме отново да забрави за преждевремеците.“

За да постигнат това, щяха да им трябват умения и късмет. Но какъв успех само щеше да е! Да предотвратят унищожаването на г'кеките, нежеланото преобразяване на треките и вината, която щеше да падне върху Земята, ако човешките преждевремци бъдеха разкрити на планетата.

„Ако се получи, на Джиджо ще има представители на всички земянитски видове — човеци, шими, а сега и делфини. Сигурен резерв в случай, че у дома се случи най-лошото.

Това си струва. Резултатът заслужава да платим тази цена.“

Разбира се, в космоса за всичко се плащаше.

Бяха минали покрай Лусен — на луната все още продължаваха да сияят изоставени градове — и ускоряваха един милион километра отвъд нея, когато радистът съобщи:

— Вражеският крайцер напуска атмосферата! Насочва се след рояк номер едно!

На дисплея се виждаше точица, която се издигаше от Джиджо, по-голяма и по-ярка от всички други.

„Веднъж вече успяхме да те изпреварим — помисли си Джилиън. — И пак можем... за известно време.“

Макар и осакатен от въглеродната обвивка, „Стрийкър“ щеше да увеличава разстоянието между себе си и преследвача. Нютоновата инерция трябваше да привлича надолу по-тежкия джофурски боен кораб — разбира се, докато не достигнеше скорост, адекватна за хипердвигател ниво нула.

Товава ролите щяха да се разменят.

„Само ако точката на прехвърляне беше по-близо.“ — Джилиън поклати глава.

„Само ако Том и Крейдейки бяха тук. Щяха да ни измъкнат без сериозни проблеми, обзалагам се. Спокойно щях да мога да отида в лазарета, за да лекувам делфините и да прекарвам многото си свободно време в размисли за загадките на Херби.“

В миг на решителност тя бе избрала да вземе милиардгодишната мумия въпреки голямата вероятност „Стрийкър“ да бъде унищожен само за часове или дни. Не можеше да се раздели с реликвата, която Том беше положил толкова усилия да измъкне от флота призрачни кораби в Плиткия куп — в онези опияняващи дни преди цялата цивилизация на Петте галактики да се втурне след тях.

Когато наивният екипаж бе очаквал благодарност за епохалното си откритие.

„Никога не изненадвай досаден галактянин — гласеше тимбримската поговорка. — Освен ако не си приготвил в джоба си още дванайсет изненади.“

Добър съвет.

За съжаление нейните номера бяха на изчерпване.

Всъщност почти не й бяха останали.

МЪДРЕЦИТЕ

Последната група поклонници вече знаеха повече за Светото яйце.

Повече от Дрейк и Ур-Чоун, когато за първи път бяха видели новопоявилото се чудо, нажежено до бяло от огненото си раждане. Двамата легендарни герои се бяха наговорили да използват Яйцето за собствените си религиозни и политически цели и бяха заявили, че е поличба. Предвестник на обединението. Бог.

Сега мъдреците имаха разпечатки, осигурени им от делфинския кораб. Качена от клона на Великата галактическа библиотека, информацията наричаше Яйцето... „пси-активен геоморф. Феномен, наблюдаван на някои населени светове, чиито тектонични процеси са постоянни и където предишните периоди на обитаване и подновяване са имали определени времеви и технологични особености...“

С тези мисли Фхуун-дау се приближаваше към свещеното място заедно с членовете на новия Съвет на мъдреците, всички поотделно запътили се за там, след като бяха чули предсмъртния зов на Вуббен.

„С други думи, Яйцето е дестилат, кондензираното минало на Джиджо. Всички отпадъци, изхвърлени от буюрите... и от онези преди тях... са се слели в различни мотиви.

Мотиви, които някак са се втъкали с помощта на налягането на магмата и вулканичната топлина.

На юг са се излели хаотично, за да се превърнат в Спектралния поток. Но тук условията са позволявали сливане. Кристален връх, състоящ се от чист спомен и цел.“

Най-после разбираше загадката защо всяка преждевремска раса се е установила на Склона въпреки първоначалната завист и вражда.

„Били сме призовани.“

Някои казваха, че това откритие ще срина старата вяра, и Фхуун-дау беше съгласен с тях. Основана на Свещените свитъци и по-късно променяна от последователни еретични вълни, тя никога нямаше да е същата.

Бе се променила основата на Общността на Шестте раси.

Но беше оцеляла.

Мъдреците влязоха в кръглия каньон и прекараха известно време в съзерцание на останките на най-стария член на Съвета — хаос от крехки нерви и влакна, притиснати до покритата със сажди и набраздена стена на Яйцето.

Погребаха Вуббен там — единственият мъдрец, на когото бе оказвана такава чест. После започнаха работа.

Скоро и други щяха да се присъединят към тях. Новият съвет означаваше нови задължения.

„Най-после знаем какво си“ — помисли си Фхуун-дау, отметнал глава, за да погледне огромната заоблена маса на Яйцето.

„Но остават други въпроси. Като например... защо?“

РЕТИ

Корабът отказваше да реагира!

— Хайде де! — извика тя и удари с длан по холосимулационната кутия, после продължи да превключва копчетата.

Не че имаше представа какво ще прави, ако си възвърне властта над кораба примамка. Отначало зашеметяващата гледка на Джиджо и космоса хвърли мислите ѝ в смут. Всичко беше много по-голямо, отколкото си го представяше. Така че тя изключи видеоекрана и почна да си играе с други панели и дисплеи.

Мъдростта я съветваше да остави машината на мира... и накрая Рети я послуша. Наложил си да отстъпи назад и да застане до „аз“ при малката си купчина с провизии, отмъкнати от шейната, докато Чучки имаше друга работа. Замислена за положението, тя галеше малкия си съпруг и дъвчеше концентрирана хранителна таблетка.

Всеки от корабите примамки бе програмиран да се насочи по различен маршрут към най-близката „точка на прехвърляне“. Оттам щяха да избягат от угарната Галактика четвърта и да поемат по далечни, оживени пътища, пълни с дишащи кислород форми на живот.

Това устройваше Рети, ако, разбира се, успееше да сигнализира на някой минаващ наблизо съд.

„Този стар кораб може да не струва много, но трябва да ми покрие билета поне до следващата им спирка.“

Не ѝ беше ясно какво ще се случи после. Най-вероятно щеше да си намери някаква работа. Все още разполагаше с малката учебна машина, някога принадлежала на Дени Съдман, така че не би трябвало да ѝ е толкова трудно да научи странните чуждоземски езици.

„Ще открия начин да бъда полезна. Винаги съм го правила.“

Разбира се, всичко зависеше от това да стигне до точката на прехвърляне.

„Джелиън сигурно е подредила нещата така, че примамките да примамват джофурите. Може да отделят някаква светлина или звук, за да ги карат да си мислят, че на борда има делфини.“

Това може да подейства за известно време. Смарадливите пръстени ще се хвърлят да ги преследват и ще загубят време да ги проверяват.“

Но Рети знаеше какво ще се случи след това. Накрая джофурските богове щяха да схванат номера. Щяха да разберат какво да търсят и кой кораб е истинската им цел.

„Да речем, че унищожат половината от примамките. Това все пак ми оставя шанс от петдесет процента. А това е Ифни знае колко пъти повече, отколкото ако бях на борда на «Стрийкър». Щом разберат кой от корабите е, те ще ни оставят на мира и ще идат да си гледат работата.“

Поне това беше принципната идея. Още откакто откри Кун и Джаз мъртви в килията им, Рети знаеше, че трябва да се махне от земянитския кораб колкото се може по-бързо.

„Щом се прехвърлим в цивилизована галактика, ще трябва да пратя някакъв сигнал — помисли си тя. — Предполагам, че няма да е достатъчно просто да святкам с лампа през прозореца. Най-добре да понауча нещо повече за радиото и за разните хипервълнови глупости.“

Колкото и прекрасно и търпеливо да бе учебното устройство, Рети не очакваше с нетърпение досадното учене... нито пък безвкусната паста, отделяна от древната машина за храна, след като свършиха провизиите от „Стрийкър“. Апаратът беше взел пробата от ноктен епидермис, която Рети му даде, и след няколко секунди произведе вещество с абсолютно същия вкус.

Цвъртящи звуци прекъснаха мислите ѝ. Върху кутията на холосимулатора проблесна лампичка. Рети хукна към него.

— Работен режим!

Точно над плоскостите на пода изригна триизмерен образ. Известно време не можеше да разбере нищо — виждаха се пет малки групи кехлибарени точки, отдалечаващи се по спирала от малък син диск. Трябваша ѝ няколко минути, за да се досети, че дискът е Джиджо и че рояците на примамките вече отдавна са напуснали планетата. Разстоянието между групите също растеше с всяка изтичаща дура.

Зад тях изпъкваше отделна точка, по-ярка от другите и червена вместо жълта. Тя пълзеше към един от бягащите рояци.

„Това трябва да е джофурският кораб“ — разбра Рети, примижа, приближи се още повече и видя, че голямата светлинна е следвана от

някакви по-мънички тъмnochервени точкици.

Джофурският кораб ускоряваше и бавно скъсяваше разстоянието до очевидната си цел.

„Божичко, тежко им на всички от рояка, когато смрадливите пръстени ги настигнат.“

Трябваше ѝ известно време, за да осъзнае неприятната истина.

Сред този рояк бе и нейният кораб.

Джофурите първо идваха за нея.

„Обичайният ми късмет“ — възнегодува тя. Но знаеше, че вселената изобщо не се интересува от съдбата ѝ.

ДУЕР

Всичко се промени.

В един момент го заобикаляше небе. Планините, облаците и прериите бяха под плетения му кош. Урският балон се издуваше и проскърцваше над главата му.

От северозападните висоти към него падаше блестящ предмет — като хищна птица, вече избрала жертвата си.

„Това съм аз“ — помисли си той. Чувстваше се хипнотизиран като тревна мишка на открито, която знае, че няма къде да бяга и няма друг шанс освен да гледа ужасната красота на смъртта.

Смъртта се носеше към него.

Усети експлозия, ослепителен блясък...

... и се озова тук.

Заобикаляше го златиста мъгла.

„Жив съм.“

Усещането за младо, силно тяло се придружаваше от досадни сърбежи и парещи драскотини. Дрехите му бяха както преди. Изплетеният от суха речна тръстика кош също. Съдържанието му беше невредимо.

Това обаче не можеше да се каже за самия балон. Огромната торба лежеше на купчина от мъглоплат — горната ѝ половина очевидно бе раздрана. Дрипи от нея лежаха по вътрешността на нещо, което Дуер постепенно определи като затвор.

Сферичен затвор. Сега ясно го виждаше. Сфера, чиято вътрешна повърхност издаваше бледа златиста светлина, отначало объркваща за очите.

— А!

За изненада на Дуер основната му реакция бе любопитство. През последните мигове преди ракетата да го улучи той се беше простил с живота. Сега всяка следваща дура беше като подарък. Можеше да използва времето както иска.

Той заложи на любопитството.

Изпълзя от коша и стъпи върху златната повърхност. Очакваше да е хлъзгава, но материалът залепваше за подметките му и трябваше да ги отделя с известно усилие всеки път, щом направеше стъпка. След няколко колебливи крачки направи още едно сепващо откритие.

„Долу" винаги е там, където стоя!"

От новата му гледна точка кошът сякаш се бе наклонил почти настрани и се канеше да падне отгоре му.

Той приклезна, погледна към „пода“ между краката си и преодоля очакваната вълна на дезориентация. Не беше чак толкова лошо.

„Ще свикна. Все едно да се учиш да ходиш по ледник. Или да гледаш към пещера, увиснал на въже над Самотните скали.“

После разбра друго нещо. Когато погледнеше надолу, виждаше не само лепкава златна повърхност. Под нея нещо блестеше. Като прах от мънички диаманти. Скъпоценни камъни в тъмна почва.

Дуер се наведе по-ниско и заслони очите си с шепи.

И внезапно осъзна — диамантите бяха звезди.

ЛАРК

Приклекнали зад ароматен обелиск, двамата човеци имаха несравнима възможност да наблюдават събитията в джофурската контролна зала.

Ларк обаче предпочиташе да бяха останали в тихата, безопасна „наблюдателна галерия“.

Наблизо се извисяваха големи купчини мазни пръстени, които изпускаха пара, докато работеха на пултовете си. На младия биолог му се гадеше от силните миризми. Още по-ужасно трябваше да е за Линг, която не беше израснала край треки. И все пак тя изглеждаше като омаяна.

„Е, това беше страхотна идея“ — мислено измърмори той, като си спомни за импулсивния порив, накарал ги да се хвърлят сред враговете си.

„Хей, гледай само! Джофурите като че ли са зашеметени! Хайде да оставим това безопасно скривалище и да саботираме уредите им, докато не са на себе си!“

Само че джофурите не бяха останали дълго в това състояние. Докато двамата с Линг стигнат до средата на просторната контролна зала, няколко купчини внезапно започнаха да пухтят и да се олюляват, свестявайки се от летаргията си. Докато механични гласове докладваха за положението на своите съживили се господари, хората едва успяха да скочат зад група копиевидни предмети, приблизително с формата на идеализиран джофур, но два пъти по-високи и направени от влажна нишковидна материя.

Ларк се отпусна на пода. Единственото, което искаше, бе да се скрие от поглед, да затвори очи и да накара обективната действителност да изчезне.

Лилавият пръстен реагира на ускорения му пулс, като се разтрепери в импровизираната си торба. Ларк постави ръка отгоре му и съществуването се успокои.

— Струва ми се, че разбирам какво става!

Той погледна нагоре към двата загорели крака на Линг и видя, че се е подала иззад влажната колона и е вперила поглед към джофурските екрани. Ларк протегна ръка, хвана я за лявата китка, рязко я дръпна и тя тупна по дупе на пода до него.

— Крий се като мишка — посъветва я той. По въпросите за оцеляването Линг имаше какво да учи от един джиджойски преждевременно.

— Добре, братко плъх. — Тя кимна с изненадваща бодрост, после нетърпеливо продължи: — Някои от екраните им са настроени на спектри, които не мога да грокирам. Но разбрах, че вече сме в космоса и се носим към Измунути.

На Ларк му се пригади — усещане, близко до паника. За разлика от брат си и сестра си, които често говореха и мечтаеха за звездни полети, той никога не бе искал да напусне Джиджо. Прилошаваше му от самата мисъл. Доловила това, Линг го погали по главата, но продължи да описва сложния космически лов, който Ларк не можеше да си представи, колкото и да се опитваше.

— Очевидно на или близо до Джиджо трябва да е имало флот кораби — каза тя. — Макар че не ми е ясно как са се озовали там. Може би са дошли от Измунути и джофурите ги преследват. Така или иначе, изглежда, че загадъчният флот се е разделил на шест групи и че всички поотделно са се насочили към пламтящата звезда. И оттам към точката на прехвърляне, предполагам. Има и два малки обекта, които следват този кораб... даже са свързани с него, доколкото мога да кажа, с тънък силов кабел. Не зная какво е предназначението им. Но само ми дай малко време...

На Ларк му се прииска да се разсмее на глас. Би дал на Линг целия свят. Вселената! Но точно в момента единственото, за което си мечтаеше, беше тяхното гнездо. Тяхното малко зелено скривалище, над което висяха сладки плодове и където никой не можеше да ги открие.

От срещуположната част на залата се разнесе силен шум.

— Какво е това? — попита той и седна. Не се опита да попречи на Линг да се привдигне и да надзърне иззад стълба.

— Стрелба — обясни тя. — Джофурите изстрелват ракети срещу най-близката ескадра. По една за всеки от корабите.

Ларк мислено пожела късмет на новите чуждоземци, които и да бяха те. Ако изобщо някой от тях се измъкнеше, можеше да докладва за видяното в Галактическия институт по миграциите. Макар че Шестте раси на Джиджо бяха живели в страх от закона в продължение на две хиляди години, намесата на неутрални съдии бе за предпочитане пред джофурите.

— Малките кораби се опитват да маневрират, но това няма да им помогне — каза Линг. — Ракетите се приближават.

РЕТИ

Тя проклинаше изоставения кораб, който не реагираше на заповедите ѝ.

Проклинаше Джилиън Баскин и делфините, които я бяха поставили в такова положение, че нямаше друг избор, освен да избяга в този ужасен капан.

Проклинаше джофурите, които бяха изстреляли ракети след корабите примамки, вместо опитно да открият жертвата си.

Но най-вече проклинаше самата себе си. Защото в крайна сметка нямаше кого друго да обвинява.

Един по един корабите зад нейния посрещаха нападащите ги хищници. За нейна изненада кехлибарените точици не изчезваха, а ставаха тъмночервени. После всяка се понасяше назад, за да се срещне с голямата червена светлина.

Джофурите не поглъщаха пленниците си. Това щеше да им отнеме прекалено много време. Вместо това ги закачаха зад могъщия си кораб.

„Може би в крайна сметка не искат да убиват — зачуди се Рети. — Може би просто искат пленници!“

Хванала „аз“ в едната си ръка, тя нареди на учебното устройство да започне да я учи на галактически две — джофурския диалект.

Когато се приближи предназначената за нея ракета, Рети беше по-спокойна, отколкото очакваше.

— Не се безпокой, „аз“ — каза тя, като галеше малкия си съпруг. — Ще открием нещо, което им трябва, и ще сключим сделка. Само почакай и ще видиш.

Древният буюрски съд внезапно се разтърси. След мигове монотонният тътен на двигателите секна... после палубата под нея престана да я притегля.

Осветлението угасна. Но Рети все пак можеше малко да вижда. Като се опираше на стената, тя внимателно се придвижи по наклонения под и проследи източника на светлина до незатъмнен люк, през който погледна навън и видя свят от бледожълта зора.

— по-добре е от туй да сме мъртви — сухо отбеляза „аз“.
Рети се съгласи с него.

ДЖИЛИЪН

— Открих информация в библиотеката. Наричат се „задържащи кутии“ — обясни Нис. — Това оръжие предлага хитро решение на джофурската дилема.

— И какво мислиш? — попита Джилиън.

— Смятахме, че сме ги поставили в трудно положение — че ще им се наложи да проверяват отблизо примамките една по една, за да ни открият. Сложен и продължителен процес. Но по този начин джофурите трябва само да се приближат достатъчно, за да изстрелят специални ракети. После могат да продължат, като влачат зад себе си наниз от пленници.

— Тази допълнителна тежест няма ли да ги забави? — попита Каа.

— Да, и това е в наша полза, но все пак не е достатъчно, за да компенсира преимуществото, което им дава този метод.

Джилиън поклати глава.

— Жалко, че не го разбрахме навреме, за да го отчетем в плана си.

Нис отбранително отговори:

— Великите кланове имат достъп до информация за оръжия, обхващаща един милиард години от галактянската история.

Над мостика надвисна тишина. После се обади Сара Куулън. Гласът ѝ се усилваше от високоговорителя на шлема ѝ.

— Какво ще стане, ако ни улучи ракета?

— Тя образува поле, подобно на обвивката от топорджик, която вашите Шест раси са видели да обгръща ротенския кораб. Разбира се, онази е била дебела няколко метра, а ракетите не могат да носят толкова голямо количество псевдоматерия. Основната цел на задържащата кутия е потискането на дигиталното познание.

Сара изглеждаше объркана, затова Джилиън ѝ обясни.

— Дигиталните компютри могат да се засичат от разстояние и да се изключват с помощта на специално поле. Това е основната причина, поради която в Петте галактики доминират органичните форми на

живот, а не машинните. За съжаление, това означава, че джофурите лесно могат да обезвредят примамките ни като ги затворят в тънка обвивка от изкривено пространство-време.

— Наистина, това изглежда идеално оръжие срещу ремонтирани звездни кораби без екипажи — каза Нис. — Джофурите може да са отвратителни и ограничени в много отношения, но не им липсва опит и интелект.

— Искаш да кажеш, че този метод няма да подейства срещу „Стрийкър“, така ли?

— Точно така — потвърди Джилиън. — Ние ще подготвим компютрите си да издържат на временно изключване без никакви неудобства...

— Говорете само за себе си — измърмори Нис.

— Щом задържащата кутия ни заобиколи, органичните членове на екипажа могат да използват прости инструменти, за да я разтворят отвътре. Какъв е вероятният период на изключване, Нис?

Холограмата се завъртя.

— Иска ми се да имаме повече данни от експедицията, която преждевремците са пратили до ротенския кораб. Те съобщиха за силни квантови ефекти от пласт топорджик с дебелина няколко метра. Но джофурските ракети носят тънки балони. Ако са готови, групите би трябвало да ни освободят за минути.

Каа и още няколко делфина изпуснаха радостни въздишки. Но Нис продължи:

— За съжаление, когато пробием балона, джофурите ще разберат в кой заловен съд има живи пленници. След това свободата ни ще е съвсем кратка.

ДУЕР

Материята беше странна на пипане. Сякаш леко отблъскваше ръката му, докато не стигнеше на сантиметри от нея. После я притегляше. Нито един от ефектите не бе много силен. С лекота можеше да освободи дланта си.

Но не можеше да се сети защо това му се струва зловещо познато.

Дуер обиколи цялата си клетка, като спираше само за да се навежда и да разглежда звездите навън. Позна повечето съзвездия освен един участък от небето, който никога не се виждаше от Склона. „Ето как изглеждало южното небе.“ Незасенчван от прах или атмосфера, пред него лежеше целият Куп на глухарчето, огромен звезден спектакъл. И щеше да е още по-фантастичен без тънката златна преграда.

„Слава на Ифни за тази преграда — напомни си той. — Навън няма въздух.“

После забеляза невероятно ярка звезда, която отначало не разпозна.

Но след това се сети... това бе слънцето, което с всяка минута ставаше все по-малко.

В противоположната посока беше яростното око на Измунути. Червеният блясък ставаше все по-силен, докато Дуер започна да различава дисковидната форма на звездата. И все пак разбираше, че трябва да е по-далеч от слънцето. Говореше се, че Измунути е гигант сред звездите.

След време забеляза и други неща. Не звезди или мъглявини, а сияещи точки. Отначало му се струваха безкрайно далечни. Но след мидура се приближиха — заоблени форми, разкривани повече от блестящите си, засенчващи съзвездията ръбове, отколкото от светлината, която излъчваха самите те.

Една от тях — неравна сфера откъм страната на Измунути — трябваше да е звезден кораб. С всяка изтекла дура той ставаше все по-

голям. Скоро Дуер позна в него чудовището, на два пъти пресякло небето над Отровната долина и разтърсило нещастния му балон.

Когато погледна през обвивката от другата страна на затвора си, видя върволица от жълтеникави сфери, още по-близо от крайцера. Цветът им го накара да разбере: „Това са други пленници, също като мен“.

Когато се притискаше към златистата материя, по главата и гърба го полазваше гъделичкане. Точно като въздействието на даникския робот, променило нервната му система по траен и все още неясен начин.

„Е, аз и преди това бях необикновен. Например не познавам никой друг, който е разговарял с мулк-паяк...“

Дуер отметна глава. Най-после си спомни на какво му приличаше тази материя. На течността, използвана от лудия стар паяк от планината — Единствения по рода си, — за да запечатва жертвите си и да съхранява скъпоценната си колекция. Преди месеци същото това вещество едва не го беше задушило, докато бягаше от клопката на паяка.

Изпълни го странно усещане. И му хрумна странна идея.

„Мога да разговарям с паяци — не само в планината, но и с онзи от блатото.“

Дали това означава...“

Той отново приближи ръка до златистия материал, преодоля първоначалната му съпротива и го натисна с пръсти. Обвивката беше еластична. И не поддаваше.

Но Дуер остави ума си да се плъзне в същия начин на мислене, който му бе позволявал да общува с мулковите същества. Преди винаги беше смятал, че паякът върши основната част от работата, но сега разбираше: „Това е моят талант. Моята дарба. И за Светото яйце, струва ми се, че мога...“

Нещо поддаде. Материалът престана да се съпротивлява и пръстите му внезапно се плъзнаха през него, сякаш през мазна течност.

Неочакван студ прониза голата му длан, придружен от бодещ, сякаш хиляди мравки вампири се опитваха да пият кръв от вените му със сламки.

Дуер рязко дръпна ръката си и я освободи. Пръстите му бяха червени и вцепенени, но иначе невредими. Мембраната незабавно

затвори пролуката към открития космос.

„Имам късмет“ — помисли си той.

Когато отново погледна, звездният кораб беше придобил гигантски размери. Огромен звяр, бързо носещ се към него със самодоволната увереност на ловец.

„Аз съм риба, хваната на въдица. И той ме навива!“

От другата страна пленените сфери почти се докосваха като детски балони, навързани на невидим конец. Разстоянието помежду им бързо се скъсяваше.

Дуер седна и се замисли.

После започна да събира провизии.

МЪДРЕЦИТЕ

Фхуун-дау поведе следващия секстет, като започна серенадата с ниска тътнеща умбла от вибриращата си гръклянна торбичка.

Остра като нож прозорливост го последва като триеше с чевръстия си език мирлитонов барабан и придружаваше звука със синкопирано свистене през петте си кракоусти.

После към тях се присъедини Ур-Джах, която притискаше виолуса си в една от гънките на дългата си шия и прокараваше по струните двойния лък.

След това по старшинство дадоха приноса си новите мъдреци на трекския, човешкия и г'кекския клан, като свиреха за огромния овоиден камък. Отначало мелодиите бяха самостоятелни, но скоро се сляха в единна хармония, която фокусираше ума.

Изпълнението не бе уникално. През последния век и други групи от шестима бяха свирили за Яйцето. Някои от тях бяха по-даровити и музикални.

Само че този път положението беше коренно различно. В крайна сметка това не бе група от шестима.

Присъстваха още двама джиджойци.

Първият беше глейвър.

Деволюиралата раса винаги бе канена да участва, но бяха минали векове, откакто глейвър взимаше участие в ритуали на Общностите — много преди да пристигнат земяните и определено преди появата на Яйцето.

Но от няколко месеца глейвърите се държаха странно. А днес от храстите излезе дребна женска и тръгна по Поклонническата пътека точно зад Фхуун-дау, сякаш имаше същата цел като всички. Сега големите ѝ очи блестяха и от сбърчената ѝ уста се разнасяха странни хленчещи звуци, които смътно напомняха на думи. Със сръчната си раздвоена опашка тя размахваше примитивна дрънкалка, направена от опъната животинска кожа и камъчета.

Прост инструмент, но пък и нейният вид беше загубил форма.

„Какво ли ще ни струва — помисли си Фхуун-дау — да ги върнем обратно от блаженството на Пътя на изкуплението?“

Излегнато на недалечен камък, от време на време осмото същество преставаше да се ближе и поглеждаше към ритуалите. Нурът-титлал имаше два недостатъка върху иначе мастиленочерната си козина — бели петна под двете очи — подсилващи естественото му изражение на презрителен скептицизъм.

Мъдреците не се заблуждаваха. Той беше пристигнал точно след другите, измършавял, раздърпан и уморен, усилено тичал в продължение на няколко дни. Само изключително любопитство можеше да накара един нур да направи такова нещо. Подвижните уши на създанието неуморно мърдаха и зад черепа му се поклащаха светли, напомнящи на шипове косми, които издаваха престореното му безразличие.

Сега тайната бе разкрита. Всички знаеха, че те са клиенти на легендарните тимбрими. Нещо повече, патроните им бяха дарили титлалите с толкова уникално личен талант като музиката.

Фхуун-дау забеляза, че над апатичното същество започва да се оформя едва доловима възбуда, сякаш въздухът там се сгъстяваше и искреше. Мъдреците промениха мелодията, за да резонира с пулсиращото смущение, и му помогнаха да се усили. На гладкото лице на нур се изписа колеблива изненада.

Независимо дали го желаше, сега той беше част от песента.

Член на Съвета на Осемте.

В тясното, звънливо гнездо на Яйцето те изпълняваха своята музика.

И скоро започнаха да усещат друго присъствие.

ЕУАСКС

Вижте, пръстени Мои, колко успешно напредва преследването!

Вече е ликвидиран единият рояк на бегълците и отделните съдове се радват на нашата верига от пленници. Въпреки че тази нарастваща тежест забавя „Полкджхи“, нашите купчини-тактици изчисляват, че преди да наближим бурите на Измунути, само една от групите ще остане извън обсега ни.

За да ускори напредването ни, Капитан-водачът заповяда веригата пленени кораби да бъде привлечена по-близо зад нас. Когато роботите имат възможност да ги качат на борда, ще можем да отхвърлим примамките една по една.

Сега купчините радисти докладват данни, пристигащи от Джиджо, планетата, останала зад нас.

— Нови дигитални следи! Нови двигатели!

Но Капитан-водачът постановява, че това е безплоден опит да бъдем отвлечени от преследването. Делфинският кораб може да е оставил възстановени останки, за да ги задейства малко по-късно. Или на Джиджо действат живи земянитски съюзници, които са устроили тази измама. Няма значение. Когато съберем зад себе си всички бягащи кораби, ние ще бъдем между земяните и Измунути.

Положението щеше да е съвсем друго, ако пътят за влизане и излизане от тази система не беше само един. Но така за нас е много удобно да блокираме Джиджо.

Няма да има повече бягства.

Със сигурност. И все пак Аз/ние се колебаем да отбележим, че това може да не е край. Възможно е вълконите наистина да са ни пратили „за зелен хайвер“ в преследване на автоматични кораби, докато самите те използват тази отсрочка, за да се преместят в ново скривалище дълбоко под смутените води на Джиджо. Може дори да изоставят кораба си и да отнесат скъпоценната си информация на брега, където ще можем да я открием само като унищожим цялата екосистема!

Разбира се, Купчината-жрец няма да позволи толкова крайно нарушение на галактическия закон. Ако тази драстична политика се окаже неизбежна, навярно ще трябва жрецът да бъде разчленен, а Записващата памет унищожена. Тогава вече ще сме извършили непоправимото. В случай на провал ще бъдем обявени за бандити и ще покрием клана си със срам.

Как е възможно дори само да си мислим за такива мерки?

Защото всички предсказания с все по-голяма увереност показват, че в Петте галактики вече е започнало Време на промени. Оттук и цялата тази отчаяна активност на толкова много велики кланове.

Ако институтите наистина скоро паднат, няма да има никой, който да разследва престъпления, извършени на този свят.

НЕ ТРЕПЕРЕТЕ ТОЛКОВА, ПРЪСТЕНИ МОИ. Не ви ли уверявах многократно, че съдбата на могъщите джофури е да победят? И че вашата/Моята съдба е да допринесем за това?

Престъплението и наказанието не трябва да са от значение, ако искаме ние да сме онези, които ще създадат новите закони.

Така или иначе, може да не се наложи да се връщаме на Джиджо. Ако корабът плячка наистина е пред нас, величавите амбиции на нашия съюз скоро ще са на едно пипало разстояние.

Наближаваме втория рояк. И ракетите политат.

ДУЕР

Могъщият звезден кораб се извисяваше наблизно от едната страна и Дуер нервно чакаше, докато жълтите мъниста се съберат едно до друго от другата. Бе свършил с приготовленията си и сега тичаше от едната страна до другата, за да следи какво става.

Скоро откри как да пресича капсулата много по-бързо — като се отритнеше от едната стена и прелетеше до другата.

Чудовищно огромният джофурски кораб все повече се приближаваше. Когато тъмната му грамада почти напълно скри звездите, в заоблената му стена се отвори люк и към затвора на Дуер се понесоха няколко малки осмоъгълни форми.

Той позна силуетите.

Бойни роботи.

Те спокойно летяха към него и ловецът разбра, че разстоянието помежду им е поне двайсет хвърлея на стрела. И все пак до пристигането им оставаха само дури.

Върнал се до отсрещната страна на златистата сфера, Дуер облекчено въздъхна. Сега вече другите балони се допираха един до друг! Жълтите кълба имаха най-различни размери, но изобщо не можеха да се сравняват с бойния кораб. Повечето бяха много по-големи от собствения му малък затвор.

Той потърси мястото, където неговият балон се допираше до втория в редицата. Всеки път, когато повърхностите им се притискаха, се разнасяше нисък барабанен звън.

Дуер закопча гащеризона, който му бяха дали на „Стрийкър“ — фина дреха, покриваща цялото му тяло освен ходилата, дланите и главата му. Изобщо не му беше хрумвало да иска нещо повече.

„Но точно сега не бих се отказал от космически ръкавици и шлем.“

Нямаше значение. Следващия път, когато сферите се докоснаха, той се съсредоточи, за да постигне нужното състояние на ума, и направи хода си.

САРА

Тя напусна контролната зала, когато кожата ѝ започна да се набръчква от шипящата вода. Във всеки случай, изглежда, нямаше смисъл да се мотае вътре. Можеше да чуе същите новини и в удобния си апартамент — някога дом на велик земянитски мъдрец на име Игнасио Метц.

Сара се изсуши и се преоблече в прости корабни дрехи — леки панталони и пуловер, които не бяха загадка дори за обикновения преждевременно. Но въпреки това имаше чудеса от мекоост и удобство.

Когато поиска от стаята да ѝ осигури тактически дисплей, незабавно се появиха живи триизмерни образи, показващи, че джофурският крайцер отново е избрал друг рояк примамки и тъкмо изстрелва последните ракети. Междувременно нанизът от вече заловените му жертви се сливаше с червения блясък, сякаш корабът ги поглъщаше една по една.

По нейно нареждане екранът показва целта на „Стрийкър“, червената гигантска звезда, която вече беше невероятно уголемена. Вихрещите се влакнести структури на пламтящата ѝ хромосфера обхващаха ширина, по-голяма от всяка нормална слънчева система. Повърхността на Измунути кипеше и пращаше езици от йонизиран газ, богат на тежките елементи, които изграждаха и тялото на самата Сара.

„Пуорофски смята, че буюрите са имали начини да променят звездите.“

Гледката бе достатъчно вълнуваща и без тази ужасяваща мисъл. Покрай тези бушуващи пламъци бяха минали всички тайнокораби, докарали на Джиджо своите незаконни семена наред с различните надежди на всяко от поколенията основатели.

„И сега всички тези надежди ще рухнат, ако «Стрийкър» не успее да стигне до огньовете на Измунути.“

Сара все още нямаше представа как Джилиън Баскин възнамерява да спаси Джиджо. Дали щеше да позволи на врага да ги настигне и тогава да взриви кораба, за да унищожи и джофурите?

Смел замисъл, но врагът със сигурност щеше да е подготвен за него.

Какво тогава?

Изглежда, щеше да разбере, когато настъпеше моментът.

Беше ѝ тъжно за хлапетата — Хък, Алвин и другите. Но те вече бяха възрастни и сами бяха пожелали да дойдат.

„Във всеки случай мъдреците твърдят, че е добро предзнаменование да присъстват представители и на шестте раси, когато предстои да се случи нещо жизненоважно.“

Но нейните причини да тръгне със земяните бяха други.

„Пурофски каза, че един от нас трябва да поеме риска — или той, или аз — и да заминее със «Стрийкър» ако корабът успее да избяга.

Един от нас трябва да се опита да разбере дали е вярно. Онова, което открихме за буюрите.“

Всичките ѝ проучвания, и по математическа физика, и по лингвистика, изглежда, потвърждаваха заключението на Пурофски.

Джиджо не бе случайност.

О, ако се задълбаеше в психологията, би могла да открие и други мотиви за настояването си да заминее именно тя.

Да продължи да се грижи за Емерсън?

Но сега раненият звезден човек беше с онези, които го обичаха. Колеги, заради които многократно бе рискувал живота си. Преодолял първоначалния си срам, Емерсън беше открил как да им е от полза. И вече не се нуждаеше от Сара.

„Всъщност никой няма нужда от мен.

Признай го. Ти си тук от любопитство.

Защото си дъщеря на Мелина.

Защото искаш да видиш какво ще се случи.“

ДУЕР

Добре че се беше сетил за въздуха.

От другата страна нямаше да има.

Като се провря през преградата, извивайки тялото си като обръч, Дуер успя да отвори тунел, за да влезе в следващата сфера. Кратък ураган бързо изпразни атмосферата от бившата му килия, докато налягането се изравни. После той се оттласна напред и остави отвора отново да се слее зад него.

Ушите му пукаха, пулсът му се ускори. Въздухът се бе разредил и от налягане като на морското равнище той само за половин дура все едно се издигна на планински връх. Пред очите му затанцуваха черни точки. Тялото му нямаше да издържи дълго.

Имаше още една причина да бърза. Докато излизаше от сферата с останките от балона, Дуер беше видял от отсрещната страна да се приближават сенки. Джофурските роботи. Дошли да видят първия си пленник.

Екипировката му лежеше върху златистата повърхност на новата му килия. Той грабна вързоп и се насочи към единственото възможно убежище — нос на пленения звезден кораб.

Машината изобщо не приличаше на огромния джофурски крайцер, а на две долепени една до друга лъжици. За щастие обвивката беше съвсем малко по-голяма от кораба. Тъмните прозорци почти докосваха златистата стена.

„Има и врата!“

Дуер събра сили, сви крака, хвърли се към мамещия го херметичен шлюз и се хвана с лявата си ръка за някаква скоба.

„Свършено е с мен, ако се отваря с таен код.“

За щастие делфинските работни групи имаха стандартна процедура за влизане и ремонтиране на буюрските останки. Беше ги придружавал в някои пътувания. Дуер с радост видя, че импровизираният заключващ механизъм все още е на място, предвиден да работи по начин, който можеше да разбере дори един джиджойски ловец.

„За да го отвориш... завърти дръжката.“

Късметът не му изневери. Тя се завъртя.

„Ако вътре има въздух, вятърът ще ме отвее. Ако няма, ще бъда всмукан... и ще умра.“

Трябваше да стъпи върху корпуса и да дръпне силно, за да задвижи люка. Пред очите му причерня. Дуер знаеше, че остават само дури, докато припадне...

Отвътре силно го лъхна внезапен вятър.

Застоял въздух. Зловонен, застоял, влажен, прекрасен въздух.

ДЖИЛИЪН

Не можеше да каже, че не бе очаквала лошата новина. И все пак се беше надявала на по-добра.

След като прибави поредния рояк на наниза си от примамки, джофурският кораб се насочи към следващата група.

Късметът на „Стрийкър“ най-последно се бе изчерпал.

„Е, този път познах — помисли си тя. — Трябваше да се случи, рано или късно.“

„Стрийкър“ беше точно пред погледа на врага и му оставаха да измине още седем миктаара хиперпространство, за да е в безопасност.

МЪДРЕЦИТЕ

„Сега на Джиджо има други — помисли си Фхуун-дау. Знаеше, че няма да останат за дълго осем. — След време ще трябва да поканим и новите делфински колонисти. Чел съм в земните книги за китообразните и тяхната прекрасна Мечта. Каква ли музика ще направим, когато тези странни същества прибавят гласовете си към нашия хор?“

И после, кой знаеше? Лорници, шими и зукири? Киквите, които делфините бяха довели отдалеч? Смесица от мелодии. Навярно цивилизация, достойна за име.

Всичко това беше в бъдещето, сияйна възможност, невероятна и противна на всякакъв здрав разум. Засега съветът се състоеше от онези, които бяха заслужили мястото си със самото си оцеляване на Джиджо. Те споделяха този свят. Отглеждаха потомство, чиито атоми идваха от подновяващата се кора на тяхната майка планетата. Тази особеност изпълваше хармонията на Осемте.

„Ние вдишваме Джиджо с всеки наш дъх.“

Така умблираше Фхуун-дау с дълбоки, тътнещи вибрации на гръклянната си торбичка.

„Ние пием водите му. След нашата смърт близките ни ни връщат в бездната му. Там се включваме в ритмите на света.“

Присъствието, което се беше присъединило към тях, бе едновременно познато и ужасно. Членовете на съвета усещаха пулсирането му във всеки звук на флейтата и мирлитона. То проникваше в тракането на глейвърската дрънкалка и в ироничните титлалски глифове на съпреживяване.

Поколения наред Яйцето беше докосвало мечтите им. Нежният му напев възнаграждаваше всяко поклонение и помагаше за единството на Общностите.

Но през всички тези години мъдреците бяха разбирали. „То само спи. Не знаем какво ще се случи, когато се събуди.“

Дали Яйцето се събуждаше едва сега, защото съветът най-после бе открил липсващите си части? Или го бяха стреснали жестоките

джофури?

На Фхуун-дау му харесваше да мисли, че това е свързано със стария му приятел Вуббен.

Или просто беше настъпил моментът.

Екотът постоянно се усилваше. Фхуун-дау усещаше вибрирането му под повърхността. Натрупване на заключена енергия. Предумишлено.

„Такава мощ. Какво ще се случи, когато се освободи?“ Торбичката му пулсираше от умблирането, болезнено и по-силно от когато и да било.

Хуунският мъдрец си представяше как планинският кратер изригва с титанична мощ и покрива с лава опустошените островчета на Поляната на Събора.

Както се оказа, освобождаването бе съпроводено от съвсем слабо потръпване на земята. И все пак всички залитнаха, когато нещото избликна и потече по-бързо от скоростта на мисълта.

СКЛОНА

За Нило — застанал сред развалините на хартиената си мелница, изтощен и обезсърчен след дългото завръщане у дома — то дойде като бърза поредица от миризми.

Сладко-киселият мирис на пулпиран плат, който дими, докато се излива върху сушилните плоскости.

Ароматът на горещата кожа на покойната му жена, независимо дали вниманието ѝ се насочеше към него след дълъг ден, през който се бе раздавала на необикновените си деца.

Мирисът на косата на Сара, когато беше тригодишна... действащ по-силно от всеки наркотик.

Нило тежко седна върху парче от стена и макар че тези чувства прелетяха в гърдите му за по-малко от кидура, нещо в него се пръсна и той избухна в сълзи.

— Децата ми... — простена Нило. — Къде са децата ми?

Нещо му подсказваше, че вече не са в неговия свят.

За Фалън — разпънат в подземно леговище на ленивец и очакващ смъртта — усещането дойде като вълна от образи. Спомени от миналото.

Тайнствените клинови дървета от Равнината на изгрева, далеч по на изток, отколкото някой беше стигал от цял век.

Ледените полета на северозапад, огромни плаващи планини със снежни кули, изваяни от вятъра.

Искрящите, дразнещи илюзии на Спектралния поток... и оазисът Кси, където нежните илии го бяха поканили да изживее дните си, споделяйки с него тайните си и величествените си коне.

Фалън не викаше. Знаеше, че Дединджър и неговите фанатици слушат от близките дюни. Когато звярът се върнеше... нямаше да им достави удоволствието да го чуят как пици.

И все пак прииждащите спомени му въздействаха. По бузата му се стече една-единствена сълза на благодарност.

Животът е цялостен само в собствените си очи. Фалън се връщаше към своя и го виждаше като прекрасен.

За Уриел — прекъсната по средата на нови проекти — вълната премина като нежелано натрапване. Загуба на ценно време. Особено когато всичките ѝ чираци оставиха инструментите си и впериха поглед в космоса с ниски, благоговейни стонове, въздишки или цвилене.

Уриел знаеше какво е това. Благословия. На която тя имаше прост отговор.

„И какво от това?“

Просто на гърба ѝ лежаха прекалено много задачи, за да пилее дури за неща, които бяха извън нейната власт.

Тя сухо отбеляза на галдве:

— Радостна аз съм, че най-последно си решило.

Щастлива, че ти, о, дълговечно Яйце, благоволило си най-последно да действаш.

Но прости ми, ако за дълго не ликувам.

За мнозина от нас животът е твърде кратък.

За Еуаскс — мигове по-късно и на половин светлинна година разстояние — то дойде като кратко болезнено вибриране във восъка. Древен восък, трупан в продължение на много ядури от неговата купчина предшественик — стар трекски мъдрец.

От общата сърцевина на конуса бликна пара и се понесе като плътен облак от най-горния отвор.

— Хвала на съдбата...

Другите купчини се отдръпнаха от Еуаскс, уплашени от изключителния аромат, акцентиран с дивашки нюанси на джиджойска пръст.

Но старшата джофурска Купчина-жрец автоматично отвърна на благоговейния дим, като се поклони и прибави:

— Амин...

ЛАРК

— Ръката ти, Ларк!

Той трепереше и се опитваше да овладее пристъпа, който започна внезапно и го накара да откъсне амулета от шията си. Стискаше го силно, макар че започна да изгаря плътта му.

Приклекнал зад няколкото странни обелиска — единственото им убежище в огромната джофурска контролна зала, — Ларк не смееше да извика от болка. Мъчеше се да не мърда, докато Линг с две ръце се опитваше да разтвори стиснатия му юмрук. Най-последно камъкът се освободи и падна в скута му и после на пода, оставяйки смрад от изгорена плът. Дори сега топлината му продължаваше да се усилва. Дватамата се опитаха да отстъпят назад, но температурата на парчето ставаше все по-висока, докато то се нажежи до бяло и беше трудно да го виждат.

— Не! — дрезгаво прошепна Ларк, когато Линг се наведе напред и протегна ръка към кожения ремък. За негова изненада тя успя да го хване и после два пъти да го завърти над главата си, сякаш мятеше с прашка парче от пламтящо слънце.

После го пусна и талисманът на Ларк описа дъга към средата на оживената зала.

Разнесе се стъписано свистене, придружено от вълни на толкова силна миризма, че той едва не повърна.

— По дяволите, защо... — започна Ларк, но Линг го дръпна за ръката.

— Трябва да отвлечем вниманието им. Хайде, сега е моментът!

Той премигна, удивен от силата на навика. Всъщност бе разярен, че Линг беше хвърлила амулета му, и дори трябваше да потисне желанието си да се хвърли след проклетия камък!

„Остави го и слава Богу“ — помисли си Ларк и й кимна.

— Добре, да вървим.

ДУЕР

Той се свлече на палубата на кораба примамка и повърна малкото, останало в стомаха му.

Насред това неприятно изживяване внезапно го изпълни друг, съвършено различен вид дезориентация. За миг му се стори, че в главата му е влязъл Единственият по рода си и пак се опитва да му говори. Странното, шеметно усещане може би щеше да е почти приятно, ако тялото му не беше реагирало с гадене.

Всичко свърши преди да има възможност да разбере какво става. Така или иначе, той смяташе, че вече е загубил достатъчно време.

„Джофуриите скоро ще се проврат през малкия ми урски балон. И ще започнат с тази сфера.“

При пълна гравитация може би нямаше да е възможно да мине по цялата дължина на пленения кораб, за да стигне до кърмата му. Но Дуер използва благоприятните условия и скоро се научи да лети.

ЛАРК

Тичаха по пълния с дим коридор, преследвани от гневни викове и случайни мълнии искрящо електричество, когато внезапен взрив разтърси плочите на пода. Въздушна стена блъсна двамата човеци изотзад и ги събори на земята.

„Свърши се“ — помисли си той, като смяташе, че преследвачите им са използвали някакво оръжие.

Когато погледна през рамо обаче, видя, че роботите неочаквано са се обърнали и се връщат назад! Към бурята от кипящи черни сажди, бълващи от контролната зала.

— Мислиш ли, че... — започна той.

Линг поклати глава.

— Джофурите са издръжливи. Съмнявам се, че експлозията е направила нещо повече, освен да ги разтърси.

„Е — помисли си Ларк. — Та това беше съвсем малко парче скала.“

Но остро усещаше отсъствието му.

Той й помогна да се изправи, като продължаваше да следи дали роботите не се завръщат.

— Предполагам, вече знаят, че сме тук.

Отново се затичаха. Но няколко дури по-късно Линг избухна в смях.

— Права си, вече знаят.

ДЖИЛИЪН

От планетата беше засечено кратко пси-смущение. Скоро след това радистът съобщи за промяна на тактическия екран.

— Я погледнете това!

Джалиън видя. Джофурската конфигурация се променяше. Яркият червен диск като че ли за миг заискри. „Опашката“ му от малки тъмночервени точки, която до този момент се бе приближавала към кораба-майка, сега се извиваше и започваше да се отдалечава.

„Изглежда, врагът е изхвърлил всички заловени примамки. Мога само да заключа, че са открили как бързо да ги проверят и да елиминират изхвърлените кораби. Сега примамките ще се понесат към Измунути, а бойният кораб, вече освободен от товара си, ще ни настигне много по-бързо.“

Събудените от пси-вълната надежди на Джалиън помръкнаха.

— Най-добре да се приготвим за последен отпор — тихо каза тя.

Делфините мълчаха.

— Чакай малко — обади се Каа. — Джофурите се забавят! Връщат се за веригата!

— Но... — Джалиън премигна. — Възможно ли е да са я изпуснали случайно?

Холограмата на Нис се завъртя, после прие възможността с абстрактно кимване.

— Има вероятно обяснение. Пси-вълната, която регистрирахме, беше прекалено слаба, за да има каквото и да било въздействие върху бойния крайцер... освен ако не е била директно-причинна.

— Поясни се.

— Може да е ускорила — или случайно, или преднамерено — освобождаването на вече съществуващи потенциали... да речем на борда на джофурския кораб.

— С други думи, вълната в края на краищата може да им е въздействала? Да е предизвикала събития, които са нарушили...

— Точно така. Ако това е накарало джофурите да загубят контрол над веригата задържащи кутии, те със сигурност ще се върнат,

за да ги съберат дори на цената на известно забавяне. Защото ще предположат, че освобождаването им е било действителната цел на пси-вълната.

— И ще са още по-нетърпеливи да проверят всяка от кутиите.
Хмм.

Джалиън се замисли, после попита:

— Това увеличава ли много времето, за което ще ни настигнат?

Каа плесна с опашка.

— Да. Но не достатъчно. Ще с-с-стигнем до короната на Измунути, но врагът ще е достатъчно близо, за да ни проследи с-с-с детекторите с-с-си. Плазмата няма да е от значение.

Джалиън кимна.

— Е, положението все пак е малко по-добро. И с някой и друг номер шансовете ни ще станат още по-големи.

Делфините разбиращо се изкикотиха и с уверени писукания се върнаха на работа. В подобна ситуация Том би направил същата забележка.

Всъщност обаче тя не знаеше дали планът изобщо си заслужава.

САРА

Казаха, че пси-вълната идвала от Джиджо, но Сара не беше усетила нищо.

Това не я изненадваше. От трите деца на Мелина Дуер винаги бе проявявал някаква свръхестествена чувствителност, докато тя, логичната, не притежаваше такава дарба. Доскоро Сара не се беше интересувала от подобни въпроси. Но сега се чудеше. „Възможно ли е това да е явлението, което Пурофски каза, че трябва да търсим?“

Седнала на масата в каютата си, тя попита портативния компютър:

— За онази пси-вълна — имаме ли данни за хиперскоростта ѝ?

— Само грубо приближение. Движила се е приблизително с два миктаара в мидура.

Сара се опита да прецени времето наум и да го превърне в понятия, които познаваше по-добре, като например светлинни години. После разбра, че машината може да го представи графично.

— Покажи ми.

Появи се холос, изобразяващ родната ѝ планета като синя точка в долния ляв квадрант. „Стрийкър“ беше жълто сияние в горния десен, придружен от другите кораби примамки в рояк номер две. Междувременно тъмноревената група — джофурският крайцер и пленниците му — възобновяваха преследването.

Компютърът включи и допълнително поле, представящо успоредни линии. Сара знаеше, че това са вълнови вектори в хиперпространство ниво нула. Изчислението бе съвсем просто, но ѝ трябваше време да разбере сложния триизмерен образ. После подсвирна.

— Това не е обратнопропорционален квадрат. Даже не е едно върху R. Той е насочен!

— Добре запазен насочен вълнов пакет, резониращ на първа, трета и осма честота от...

Компютърът продължи с пси-термини, които Сара не разбираше. Бе ѝ достатъчно да види, че пакетът е насочен. Върхът му беше

преминал точно над „Стрийкър“ и неговия преследвач.

Съвпадението надхвърляше надеждите ѝ. Това означаваше, че някаква огромна сила на Джиджо е знаела точно къде се намират двата кораба и...

„Не се нахвърляй на първото заключение, което ти дойде наум — напомни си Сара. — Ами ако ние изобщо не сме били целта на този лъч?

Ами ако просто сме се случили на пътя му между Джиджо и...“

Тя скочи.

— Покажи ми Измунути и точката на прехвърляне!

Дисплеят промени мащаба и се разшири. „Стрийкър“ тъкмо прехвърляше средата на пътя до предполагаемото убежище на огнения червен гигант.

„А отвъд него — нагънато пространство. Изкривяване на тъканта на действителността. Място, където отиваш, ако искаш внезапно да се озовеш много надалеч.“

Въпреки че Сара се нуждаеше от компютърните графики, за да може ясно да я различи, точката на прехвърляне не бе невидима. Измунути се издуваше към нея и пращаше жълто-червени струи към хлътването в космоса.

— Кога пси-вълната ще стигне до Измунути?

— Вече е стигнала.

— Тогава ми покажи предполагаемите... — Тя затърси в паметта си думи, които бе чела, но рядко използваше. — Покажи ми вероятните хиперпречупени криви, когато пси-вълната стига до червения гигант. Подчертай метастабилните райони на... хм, инверсионно енергийно съхранение с потенциал за... хм, стимулирано излъчване на тези честоти, за които спомена.

Лицето ѝ трепна, когато по челото и страните ѝ се отразиха пъстроцветни линии и криви.

Очите ѝ се разшириха. Тя изрече една-единствена дума, но от устните ѝ не се разнесе никакъв звук.

После се хвърли към скицника си — хартията не беше по-качествена от онази, която произвеждаше баща ѝ — и надраска два реда с координати.

Джилиън Баскин отговори на спешното ѝ повикване, но изглеждаше раздразнена и малко ядосана.

— Мъдрец Куулън, наистина нямам време да...

— О, имаш, имаш — строго я прекъсна Сара. — Чакай ме в кабинета си след четирийсет дури. Определено би искала да чуеш това!

РЕТИ

Младата жена седеше в заключена стая, съвсем сама във вселената си, докато някой не почука.

Всъщност не беше съвсем сама — с нея бе „аз“. Нещо повече, почукването не беше на вратата, а на прозореца под краката ѝ. И все пак тя ужасно се изненада, отскочи и избяга от звука, който ставаше все по-силен.

— Идва ей оттам! — изхленчи „аз“ и посочи с дългата си шия.

Рети незабавно погледна натам. Под прозореца бе приклепнала тъмна фигура, осветена отзад от златистата мъгла, заобикаляща безполезния ѝ кораб. Силуетът беше изкривен и разширен, с невероятно уголемена глава. Протегна се ръка, стиснала тъп предмет, и отново удари по кристала.

Този път се разхвърчаха стъкла.

— вражески противник влиза тук!

Рети си представи космически чудовища, но не се страхуваше. Нямаше да предаде кораба си на някакъв си нашественик — джофур, робот или каквото и да е.

Последва нов удар на същото място. Очевидно стъклото бе здраво. Любопитна да види с какво си има работа, Рети се приближи към прозореца и след поредния удар надникна навън.

Отначало виждаше само мъгла. После създаването като че ли забеляза присъствието ѝ и също се наведе напред. Рети зърна нещо като купол от прозрачна материя. Импровизиран шлем, разбра тя.

И под него...

Рети извика и инстинктивно се отдръпна, по-сепната, отколкото ако беше видяла чудовище или призрак.

Когато се върна, за да погледне отново, фигурата от другата страна започна отчаяно да жестикулира и да сочи към стената на кораба.

— А, да — въздъхна тя. — Наистина заключих въздушния шлюз, нали?

Рети енергично кимна, така че посетителят да я види, затича се покрай заоблената стена към затворената врата и свали лоста, който беше сложила, за да не позволи на Чучки да влезе.

Шлюзът бавно се отвори и ѝ даде време да се зачуди дали очите ѝ не я лъжат. Навярно това бе просто илюзия, предизвикана от някакво телепатично чудовище, опитващо се да проникне вътре с помощта на извлечени от собствения ѝ мозък образи от миналото...

Вътрешната врата най-после се отвори и на пода се строполи Дуер Куулън, разкъсвайки балона, който беше използвал вместо животоподдържаща система. Рети му помогна да среже лепенките, намерени на друг кораб примамка по време на дългото му пътуване по веригата от пленени съдове. Лицето на младия ловец бе посиняло и той жадно поемаше въздух. Накрая се възстанови достатъчно, претърколи се настрани и повдигна глава.

— Аз... трябваше да се сетя... че си ти — примирено промълви Дуер.

Точно в същия момент Рети измърмори:

— Ифни! Няма ли някога да се избавя от теб?

ЕУАСКС

Ние трябва да преценим компромисите и възможностите.

Докато Измунути започва да кипи в атмосферна буря, нашата купчина-тактик заявява, че сме загубили ценно време.

Три рояка бягат пред нашия величествен „Полкджхи“.

Първият ще навлезе в бурята точно когато го настигаме.

Ще пленим втория, докато преминава през максимална хиперболична инерциална промяна.

Ами третият?

Значи саботажът срещу нашата контролна зала е предизвикал сериозни проблеми, несравними с вредите, нанесени на нашия Капитан-водач, чието безсилие не би трябвало да трае дълго. Междувременно обаче тактиците са измислили план.

ЩЕ ИЗХВЪРЛИМ ЗАДЪРЖАЩИТЕ КУТИИ, КОИТО ВЛАЧИМ ЗАД СЕБЕ СИ.

Сега те се носят към Измунути. Ако е в някоя от блестящите кутии, корабът плячка трябва скоро да се разкрие или рискува да бъде унищожен.

ВЕЧЕ ОБЛЕКЧЕН, НАШИЯТ „ПОЛКДЖХИ“ ЩЕ УСКОРИ НАПРАВО КЪМ ТОЧКАТА НА ПРЕХВЪРЛЯНЕ!

По този начин ще сме в състояние да пресечем пътя на кораба плячка. Това бързо маневриране ще има някои отрицателни последици, но резултатът би трябвало да сложи край на всички надежди на земяните, в който и рояк да се крият. След това техните действия би трябвало да ни позволят да открием кой кораб се управлява от разумни същества и кои са на автоматичен режим.

Ловни миризми изпълват мостика ни, нетърпение за приближаващия завършек на тази велика мисия. За „Полкджхи“ ще е много добре да победи земяните, без да се налага да иска помощ от великия клан. Да успее в това, в което се провалиха бойните флоти — това ще е великолепно!

Но сега да се върнем на поставената ни задача, пръстени Мои!

В нашия прекрасен крайцер обикалят на свобода гадини. Нашият повреден/измазан със сажди мостик е бил осквернен пред очите на библиотекаря/ЗП.

Гадините трябва да бъдат открити. Аз/ние сме натоварени да ги преследваме заради опита ни/Ми с човеците.

Нашето основно средство, пръстени Мои?

Останалият човешки пленник!

Онзи на име Ран.

Той ще ни помогне да открием бившите му колеги. Вече е склонен да ни сътрудничи.

Радвайте се, пръстени Мои!

По този начин ние ще докажем, че сме полезни, и ще избегнем разчленяването. Ако успеем, на този господарски пръстен е обещана прекрасна награда.

Треперете от нетърпение, пръстени Мои! Докато „Полкджхи“ преследва сигурна победа в космоса, ние отиваме на друг лов.

ЕМЕРСЪН

Двигателите му пеят на език, който все още разбира.

Когато работи с калибраторите, сякаш е намерил предишната си същност. Господар на машините. Механик. Човекът, който кара звездни кораби да летят.

После нещо му напомня за нещо. Проблясва писмена информация или механичен глас изрежда списък от параметри. Прити не може да му превежда — езикът на знаците не е в състояние да предаде тънкостите на хипервъншовата трансформатика.

Колегите на Емерсън уважават усилията му. Те са доволни и изненадани от способността му да им помогне.

Но сега той разбира, че се отнасят към него и със снизхождение.

Нещата никога няма да са същите.

Дългата му смяна свършва. Суеси му заповядва да си почине. Затова той се качва горе заедно с Прити и посещава глейвърите, защото усеща някаква близост с тези същества, почти също толкова неми, колкото и самият той.

Алвин и Хък си разменят обиди и остроумия на английски, неговия роден език, но той може да долови само общия дух на приятелство. Те са мили, но Емерсън не намира утеха и в това.

Той търси Сара и я открива в последната от чертожните зали, заобиколена от екипа на Джилиън. Огнени изображения на гигантската звезда изпълват средата на помещението. През пламтящата ѝ обвивка са начертани различни орбити. Някои минават близо и използват дъги, за да изстрелят „Стрийкър“ към точката на прехвърляне — изкривена фуния в пространството. Тактиката изглежда предизвикателна даже за пилот като Каа. И все пак този подход е прекалено очевиден.

Врагът несъмнено очаква точно такава маневра.

Други орбити са безсмислени и заобикалят червения гигант, за да се отдалечат от точката на прехвърляне. Да се отдалечат от единствения изход от тази ужасна част на забранената галактика.

Истинско самоубийство ще е да позволят на врага пръв да достигне дотам.

От друга страна, със скоростта, с която ги настига джофурският боен кораб, „Стрийкър“ няма друг избор. Сара и Джилиън навярно имат намерение да се насочат към дълбокия космос и да се скрият сред скалите, които са били планети преди Измунути да избухне и да погълне собствените си деца.

Емерсън наблюдава Сара, потънала в работа. Изглежда, никой не забелязва, че родената на Джиджо дивачка ръководи действията на високо образовани космонавти. В такива моменти идеите могат да струват много повече от опита.

Накрая противоречието го кара да се усмихне и да възвърне донякъде доброто си настроение. Той е опитен оптимист.

В края на краищата какво значение са имали преди шансовете?

Зад мостика има наблюдателен купол, достъпен единствено по вита стълба със стъпала, разположени прекалено близо едно до друго. Малкото помещение е останало от някогашния собственик на „Стрийкър“ преди земянитският клан да купи корпуса и да го преоборудва за използване от делфини. Нужна е сръчност, за да влезеш в странно оформената каюта. Тайното място на Емерсън.

Дебел, изпъкнал навън илюминатор от здрав кварц осигурява изглед навън. Звездният свод се разкрива пред очите му и почти го обгръща с вечна нощ. Сега Измунути е скрита от носа на кораба, но огромни валма от местния спирален ръкав искрят като диаманти. Сферичните гроздове са като диатоми, фосфоресциращи в огряно от луната море. След свестяването си на Джиджо той никога не е очаквал отново да преживее това. Голото противопоставяне. Ум и вселена.

Тя се излива в него — океан от красота. Твърде много. До болка.

Разбира се, Емерсън е прекарал половин година в учене на всички видове страдание, докато болката не му стана нещо като приятел. Негов съюзник в търсенето на спомени. И докато съзерцава звездния огън, това отново се случва.

Спомня си миризмата точно след катастрофата на Джиджо — пламтящите дрехи, угасяването им в мрачното блато, смътното

съзнание за неотдавнашна битка. Диверсия — саможертва, за да позволи на приятелите си да избягат.

Но това не беше истината.

Това бе само прикритие.

Всъщност Старите го отведоха от стария тенанински изстребител и го сондираха. Дни и седмици наред те човъркаха ума му, после го изхвърлиха с малка капсула. Тръба, която го притискаше...

Емерсън простенва и си спомня края на полета — падането на Джиджо и ужасното блато, в което го беше намерила Сара.

Представя си Старите. Или част от тях. Студени очи. Сурови гласове, заповядващи му да забрави. Да забрави... и все пак обречен да живее.

„Аз... зная... лъжата... ви...“

Заповедта се съпротивлява. За миг болката е по-силна от всякога.

Болката е фундаментална, като заобикалящия го черен вакуум.

Като лепкави космически лъчи.

Като всички безбройни квантови пластове, поддържащи всеки кварк и лептон от измъченото му тяло.

Той едва може да фокусира очите си, примижавайки през дестилираната болка, която превръща звездите в остри игли.

Но после се появява образ. Лъкатушеш... приближаващ се...

„Плуващ“ — осъзнава Емерсън. Носещ се към него, сякаш срещу мощно течение. Образ от паметта му, но вместо да носи още мъки, споменът помита пред себе си всякакво страдание. Силните перки го обливат с успокояващи вълни.

Погледът му фокусира делфийско лице.

„Капитан...“

... Крейдейки...“

Лицето е покрито с белези и има дълбока рана зад лявото си око. Рана, прекалено напомняща тази на Емерсън, за да е съвпадение.

Обяснението го заобикаля със звук.

** Измамници и долни лъжци*

** без капка въображение*

** жестоко крадат идеи! **

Емерсън веднага разбира тринарния хайку. Старите някак бяха прочели ума му и бяха научили за раната на Крейдейки. Беше им се сторила подходяща за целите им и я бяха копирали върху човешкия си пленник. Какъв по-добър начин да го освободят, сигурни, че няма да ги издаде?

Но това все още оставя открит въпроса „защо“? Защо изобщо да го освобождават, ако това означава да го осъдят на здрачно съществуване?

Какъв мотив биха могли да имат?

„Всяко... нещо... с... времето... си...“

Думите предизвикват усмивка, защото ги разбира по начин, който може би никога е нямало да му хрумне преди.

Прост, изчистен смисъл.

Емерсън се вглежда назад из галактиките, сега избавени от болка. Болка, която вече знае, че през цялото време е била илюзия. Резултат от преувеличеното самомнение, което враговете му са използвали срещу него.

Всъщност океанът на нощта е прекалено огромен, прекалено зает, за да участва в страданието му. Еволюиращата вселена не може да се занимава с проблемите на отделен индивид, представител на разумен живот от ниска категория.

И защо да си прави този труд?

Каква привилегия е изобщо да съществуваш! Във великата счетоводна книга той дължи на космоса всичко, а космосът не му дължи нищо.

Емерсън успява да сподели последен миг на общуване със своя капитан и другар — без да се интересува дали усмихнатият делфин е призрак, мираж или някакъв чудотворно действителен образ. Той знае само, че думите на Крейдейки са истина.

Няма мъка — нито рана, нито удар на жестоката съдба — която да не може да се превърне в песен.

За миг Емерсън усеща музиката във всеки звезден лъч.

* Когато зимният
тайфун те брули
* с песъчинки,
остри и блестящи,

и вселената
коварна
* хвърля те във
Време на промени,

* в мига,
в който секва дъхът ти
и кръвта ти
навън се излива,

* потърси звездния риф,
скъпи приятелю,
за да дариш
другиму дар,

* за да намериш начин
да се отплатиш
* за всички услуги
получени.

* Защото след време,
* възможности бляскат,
* далеч по Брега на вечността.*

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.